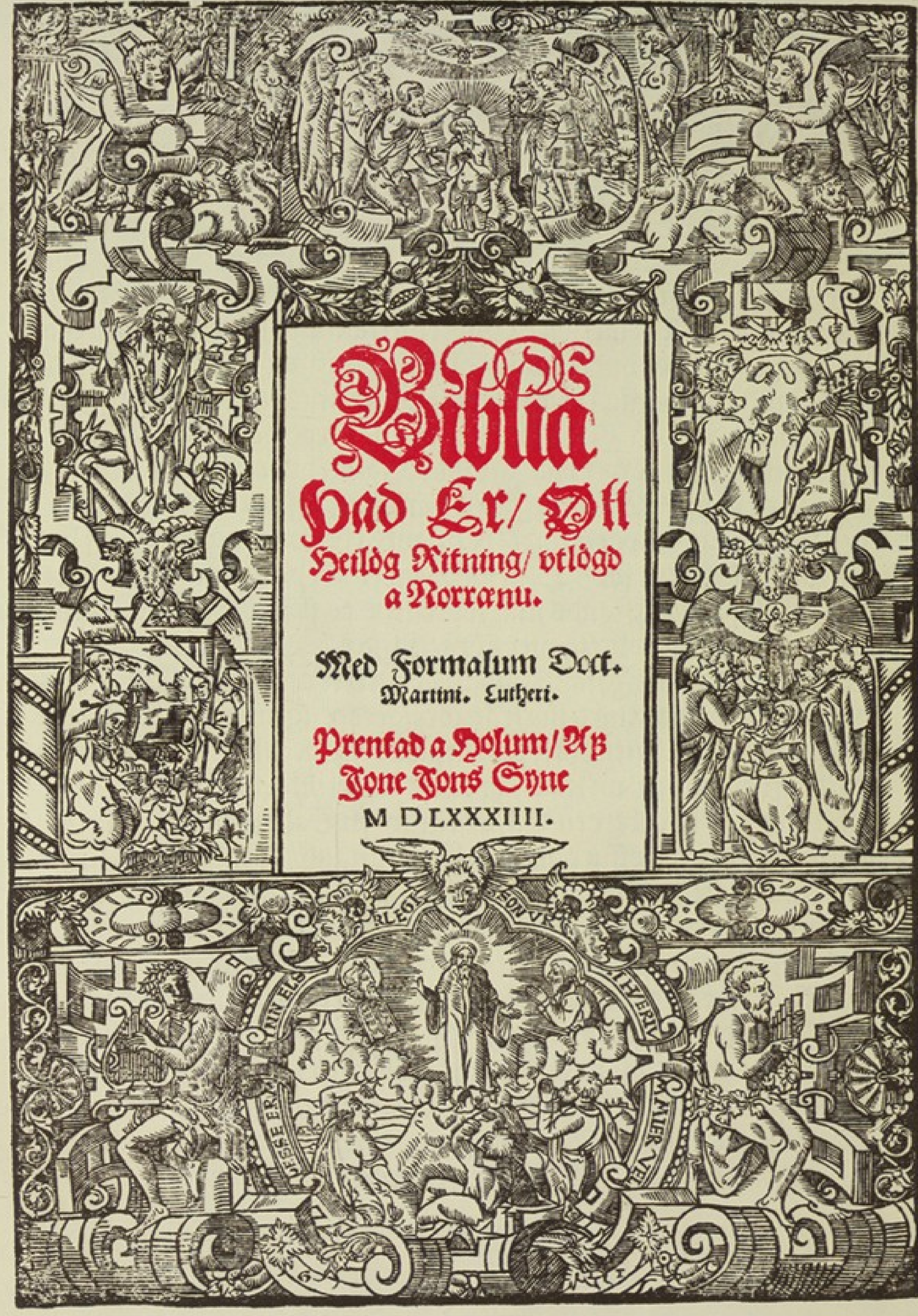

Biblia

Þad Er/ Øll
Heilög Ritning/ vtlögd
a Norrænu.

Med Formalum Doct.
Martini. Lutheri.

Prentad a Holum/ Af
Jone Jons Syne
M DLXXXIIII.

S. Mattheus evangelium

1

1 Þessi er fæðingarbók Jesú Krists, sonar Davíðs, sonar Abrahams.

2 Abraham gat Ísaak. Ísaak gat Jakob. Jakob gat Judam og bræður hans.

3 Júdas gat Phares og Saran af Tamar. Phares gat Hesron. Hesron gat Ram.

4 Ram gat Amínadab. Amínadab gat Nahasson. Nahasson gat Salma.

5 Salma gat Bóas af Rahab. Bóas gat Óbeð af Rut. Óbeð gat Jesse.

6 Jesse gat kónginn Davíð. Davíð kóngur gat Salómon af þeirri sem var húsfrú Urie.

7 Salómon gat Róbóam. Róbóam gat Abía. Abía gat Assa.

8 Assa gat Jósafat. Jósafat gat Jóram. Jóram gat Ósía.

9 Ósía gat Jótam. Jótam gat Akas. Akas gat Ezechia.

10 Ezechia gat Manases. Manases gat Amón. Amón gat Jósía.

11 Jósía gat Jekonja og bræður hans um babýlónskan herleiðingartíma.

12 Og eftir babýlóneska herleiðing gat Jekonja Sealtíel. Sealtíel gat Sóróbabel.

13 Sóróbabel gat Abíúð. Abíúð gat Eljakím. Eljakím gat Asór.

14 Asór gat Sadók. Sadók gat Akím. Akím gat Elíúd.

15 Elíúd gat Eleasar. Eleasar gat Mattan. Mattan gat Jakob.

16 Jakob gat Jósef, mann Maríu, af hverri eð fæddur er Jesú sá er kallast Kristur.

17 Allir ættliðir frá Abraham allt að Davíð eru fjórtán liðir og frá Davíð allt til babýlóneskrar herleiðingar eru fjórtán liðir og frá babýlóneskri herleiðing allt til Krists eru fjórtán liðir.

18 En Kristi hingaðburður var so. Nær eð María, hans móðir, var

föstnuð Jósef og áður en þau skyldu saman koma fannst hún ólétt af heilögum anda.

19 En Jósef, maður hennar, var réttvís og vildi því ei ófrægja hana en þenkti sér þó leynilega að forláta hana.

20 En sem hann hugsaði þetta, sjá, þá vitraðist honum engill Drottins í draumi og sagði: „Jósef, sonur Davíð, þú skalt eigi óttast að taka Mariam, þína festarkonu, til þín. Því að hvað með henni fætt er það er af heilögum anda.

21 Og hún mun son fæða og hans nafn skaltu Jesús kalla því að hann mun frelsa sitt fólk af þeirra syndum.“

22 En allt þetta skeði so að uppfylltist hvað sagt er af Drottni fyrir spámanninn, so segjandi:

23 „Sjáið, að mey mun þunguð verða og son fæða og hans nafn skal kallast Emanúel“, er so þýðist: „Guð með oss.“ (Jesaja/Isiah 7:14)

24 En þá Jósef vaknaði af svefni gjörði hann so sem engill Drottins hafði honum boðið og tók sína festarkonu til sín.

25 Og kenndi hennar eigi þar til hún fæddi son sinn frumgetinn og kallaði hann Jesús.

2

1 Nær Jesús var fæddur í Betlehem á Gyðingalandi, á dögum Heródes

kóngs, sjá, þá komu vitringar af Austurálfu til Jerúsalem.

2 Og sögðu: „Hvar er sá nýfæddi kóngur Gyðinga? Því að vér höfum séð hans stjörnu í Austurvegi og erum komnir að tilbiðja hann.“

3 En er Heródes kóngur heyrði það skelfdist hann og öll Jerúsalem með honum.

4 Og lét samansafna öllum kennimannahöfðingjum og skriftlærðum lýðsins og forheyrði af þeim hvar Kristur skyldi fæðast.

5 En þeir sögðu honum: „Til Betlehem í Júda. Því að so er skrifað fyrir spámanninn:

6 Og þú, Betlehem á Júdalandi, ert engan veginn hin minnsta á meðal höfðingja Júda, því að af þér mun koma hertugi sá er stjórna skal yfir fólk mitt Ísrael. (Míka 5:2)

7“ Þá kallaði Heródes vitringana til sín heimuglega og hugarlátlega aðspurði þá á hverjum tíma að stjarnan hefði birtst þeim.

8 Og vísaði þeim til Betlehem og sagði: „Fari þér og spyrjið innilega að sveininum og nær þér finnið hann þá kunngjörið mér það aftur so eg komi einnin að tilbiðja hann.“

9 Sem þeir höfðu nú kónginum heyrt fóru þeir af stað. Og sjá, að stjarnan sem þeir séð höfðu í Austurálfu gekk fram fyrir þeim allt þar til hún kom

og stóð þar upp yfir hvar sveinninn var.

10 En er þeir sáu stjörnuna glöddust þeir af næsta miklum fagnaði.

11 Og gengu í húsið inn og fundu þar sveininn með Maríu móður sinni, féllu fram og tilbáðu hann og að opnuðum sínum fjársjóðum offruðu þeir honum gjafir: Gull, reykelsi og myrru.

12 Og fengu þá ávísun í svefni að þeir gæfi sig ei aftur til Herodem og fóru so annan veg aftur í sitt land.

13 En þá þeir voru í burt farnir, sjá, að engill Drottins vitraðist Jósef í draumi og sagði: „Statt upp og tak sveininn og móður hans til þín og flý í Egyptaland og ver þar allt þangað

til eg segi þér. Því að það er eftirkomanda að Heródes mun leita sveinsins að fyrirfara honum.“

14 Og hann stóð upp og tók sveininn og móður hans til sín um nótt og fór í Egyptaland

15 og var þar allt fram yfir andlát Heródes. So það uppfylltist hvað sagt er af Drottni fyrir spámanninn, eð segir: „Af Egyptalandi kallaði eg son minn.“ (Hósea 11:1)

16 Þá Heródes sá nú að hann var gabbaður af vitringunum varð hann afar reiður og sendi út og lét drepa öll sveinbörn til Betlehem og í öllum hennar endimörkum, tvævetur og þaðan af minni, eftir þeim tíma sem hann hafði útspurt af vitringunum.

17 Þá uppfylltist hvað sagt er fyrir Jeremiam spámann, sem segir:

18 „Á hæðum hefur heyrst kall mikillar kveinunar, óps og ýlfranar. Rakel æpti sonu sína og vildi eigi huggast láta því að það var með þeim úti.“ (Jeremía/Jeremiah 31:15)

19 En þá Heródes var látinn, sjá, að engill Drottins birtist Jósef í draumi á Egyptalandi og sagði:

20 „Statt upp og tak sveininn og móður hans til þín og far til Ísraelsjarðar því að þeir eru í helju sem leituðu að lífi sveinsins.“

21 Hann stóð upp og tók sveininn og móður hans til sín og kom til Ísraelsjarðar.

22 En þá hann heyrði það Arkelaus ríkti í Judea í staðinn föður síns Heródes óttaðist hann þangað að fara. Og í draumi fékk hann undirvísan af Guði og fór í álfur Galilealands

23 og byggði í þeirri borg sem hét Naðsaret so það uppfylltist hvað sagt er fyrir spámennina að hann skyldi naðverskur kallast.

3

1 En á þeim dögum kom Jóhannes baptista og prédikaði í eyðimörku Judealands og sagði:

2 „Gjörið iðran því að Guðsríki er nálægt.“

3 Hann er og einnin sá af þeim að sagt er fyrir Esaiam spámann sem segir: „Þar er ein hrópandi rödd í eyðimörku: Reiðið til götu Drottins og gjörið hans stigu rétta.“ (Jesaja/Isiah 40:3)

4 En Jóhannes hafði klæðnað af úlfaldshárum og ólarbelti um sínar lendar. Hans matur voru engisprettur og skógarhunang.

5 Þá gekk og út til hans lýður Jerúsalemborgar og allt Gyðingaland og öll umliggjandi héröð Jórdanar

6 og skírðust af honum í Jórdan, játandi sínar syndir.

7 En þá hann sá marga Phariseos og Saduceos koma til sinnar skírnar sagði hann til þeirra: „Þér nöðrukyn,

hver kenndi yður að flýja fyrir tilkomandi reiði?

8 Af því gjörið verðugan ávöxt iðranarinnar

9 og verið ei þess hugar það þér segið með sjálfum yður að Abraham höfum vær fyrir föður. Því að eg segi yður að megtugur er Guð upp að vekja Abraham sonu af steinum þessum.

10 Af því að nú er öxin sett til rótar viðanna. Því mun hvert það tré sem eigi gjörir góðan ávöxt upphöggvast og í eld kastast.

11 Eg skíri yður í vatni til iðranar en sá eftir mig kemur er mér sterkari hvers skóklæði að eg er ei verðugur

að bera. Hann mun skíra yður með heilögum anda og eldi,

12 hvers vindskupla er í hans hendi og hann mun hreinsa sinn láfa og hveitinu safna í sína kornhlöðu en agnirnar brenna í óslökkvanlegum eldi.“

13 Í þann tíma kom Jesús af Galilea að Jórdan til Jóhannes að hann skírðist af honum.

14 En Jóhannes varnaði honum þess og sagði: „Mér er þörf að eg skírist af þér og þú kemur til mín?

15 “ En Jesús svaraði og sagði til hans: „Lát nú so vera því að so hæfir oss allt réttlæti upp að fylla.“ Og þá lét hann það eftir honum.

16 En er Jesús var skírður sté hann jafnskjótt upp úr vatninu. Og sjá, að himnarnir lukust upp yfir honum og Jóhannes sá Guðs anda ofan stíga sem dúfu og yfir hann koma.

17 Og sjá, að röddin af himni sagði: „Þessi er son minn elskulegur, á hverjum mér vel þóknast.“

4

1 Þá var Jesús leiddur af anda á eyðimörk upp á það hann freistaður yrði af djöflinum.

2 Og þá hann hafði fastað fjörutígu daga og fjörutígu nátta hungraði hann.

3 Og freistarinn gekk til hans og sagði: „Ef að þú ert sonur Guðs seg að steinar þessir verði að brauðum.

4 “ En hann svaraði og sagði: „Skrifað er: Maðurinn lifir eigi af einusaman brauði heldur af sérhverju orði sem framgengur af Guðs munni.“ (Fimmta Mósebók/Deuteronomy 8:3)

5 Þá tók djöfullinn hann með sér í borgina helgu og setti hann upp á bust musterisins

6 og sagði til hans: „Ef þú ert Guðs son fleyg þér hér ofan það skrifað er: Hann mun bjóða sínum englum um þig að á höndum beri þeir þig so að þú steytir ei fót þinn við steini. (Sálmarnir/Psalms 91:12)

7 “ Jesús sagði til hans: „Enn aftur er skrifað: Eigi skaltu freista Drottins Guðs þíns.“ (Fimmta Mósebók/Deuteronomy 6:16)

8 Og enn aftur flutti djöfullinn hann með sér upp á ofurhátt fjall og sýndi honum öll ríki veraldar og þeirra dýrð og sagði til hans:

9 „Allt þetta mun eg gefa þér ef þú fellur fram og tilbiður mig.

10 “ Þá sagði Jesús til hans: „Far burt, þú andskoti, því að skrifað er: Drottin Guð þinn skaltu tilbiðja og honum einum þjóna.“ (Fimmta Mósebók/Deuteronomy 6:13-14)

11 Þá forlét (flúði) djöfullinn hann og sjá, að englar komu til hans og þjónuðu honum.

12 En er Jesús heyrði það Jóhannes var gripinn fór hann til Galilealands

13 og forlét borgina Naðsaret og kom og byggði í borginni Kapernaum hver eð liggur við sjávarsíðu í endimörkum Sabúlon og Neftalím.

14 So að það uppfylltist hvað sagt er fyrir Esaiam spámann sem segir:

15 „Landið Sabúlon og landið Neftalím við sjávargötu hinumegin Jórdanar og Galilea hin heiðna,

16 lýður sá er sat í myrkrunum hann sá ljós mikið og þeir sem sátu í byggð og skugga dauðans þeim er nú ljós upprunnið.“ (Jesaja/Isiah 9:1-2)

17 Þaðan í frá tók Jesús að prédika og segja: „Gjörið iðran því að himnaríki er nálægt.“

18 En er Jesús gekk með sjónum í Galilea leit hann tvo bræður, Símon sá er kallast Petrus og Andream bróður hans, hverjir eð voru að varpa neti í sjóinn því að þeir voru fiskimenn.

19 Og hann sagði til þeirra: „Fylgið mér eftir og eg mun gjöra yður að fiskörum manna.“

20 En þeir forlétu (yfirgáfu) jafnsnart netin og fylgdu honum eftir.

21 Og er hann gekk fram lengra burt þaðan sá hann tvo aðra bræður, Jakob son Zebdei og Johannem bróður hans, vera í skipi með föður

sínum Zebedeo net sín að bæta. Og hann kallaði þá.

22 En þeir forlétu strax skipið og föður sinn og fylgdu honum eftir.

23 Jesús fór og um allt Galileam, kennandi í þeirra samkunduhúsum og prédikaði evangelium ríkisins og læknaði öll sóttarfelli og öll krankdæmi með fólkinu

24 og hans rykti barst út um allt Syriam. Og þeir færðu honum alla þá sem krenktir voru af margvíslegum sóttarferlum og í ýmislegum píslum höndlaðir og þá er djöful höfðu, tunglamein eða iktsjúkir voru og hann læknaði þá alla.

25 Og margt fólk fylgdi honum eftir úr Galilea og úr þeim tíu borgum og

af Jerúsalem og Júda og af þeim héröðum er voru hinumegin Jórdanar.

5

1 En er Jesús sá fólkið gekk hann upp á fjallið og þá hann setti sig niður gengu hans lærisveinar til hans.

2 Og hann lauk sínum munn upp og tók að kenna þeim og sagði:

3 „Sælir eru þeir sem andlega eru volaðir það þeirra er himnaríki.

4 Sælir eru þeir sem harma það þeir munu huggaðir verða.

5 Sælir eru hógværir því að þeir munu jarðríki erfa.

6 Sælir eru þeir sem hungra og þysta eftir réttlætinu því að þeir skulu saddir verða.

7 Sælir eru miskunnsamir því að þeir munu miskunn hljóta.

8 Sælir eru hreinhjartaðir því að þeir munu Guð sjá.

9 Sælir eru þeir sem friðinn gjöra því að þeir munu Guðs synir kallaðir verða.

10 Sælir eru þeir sem fyrir réttlætisins sakir ofsóttir verða því að þeirra er himnaríki.

11 Sælir eru þér nær eð lýðurinn formælir yður og ofsókn veitir og talar í gegn yður alla vonsku fyrir mínar sakir, þó ljúgandi.

12 Fagni þér og verið glaðir því að yðart verðkaup er nóglegt á himnum því að so hafa þeir ofsótt spámennina þá eð fyrir yður voru.

13 Þér eruð salt jarðar. Nú ef saltið deyfist í hverju verður þa saltað? Þá dugir það til einkis meir nema að það verður útsnarað so að það sé fóttroðið af mönnum.

14 Þér eruð ljós veraldar. Sú borg sem á fjallinu er sett fær ei fólgist.

15 Og eigi tendra þeir ljósið og setja það undir mæliask heldur yfir ljóshaldinn so að það lýsi öllum þeim sem í húsinu eru.

16 Líka skal yðvart ljós lýsa fyrir mönnum so að þeir sjái yðar góðverk og dýrki föður yðarn á himnum.

17 Þér skuluð ei meina að eg sé kominn lögmálið eður spámennina upp að leysa. Eg em eigi kominn að leysa heldur upp að fylla.

18 Því að eg segi yður fyrir sann, þangað til himinn og jörð forgengur mun eigi hinn minnsti bókstafur eður titill af lögmálinu forganga þar til að allt það skeður.

19 Því að hver hann uppleysir eitt af þessum minnstu boðorðum og kennir það lýðnum so sá mun kallast minnstur í himnaríki en hver það gjörir og kennir hann mun mikill kallast í himnaríki.

20 Því að eg segi yður: Nema so sé að yðvart réttlæti sé betra en hinna

skriftlærðu og Phariseis þá munu þér eigi innganga í himnaríki.

21 Þér hafið heyrt hvað sagt er til hinna gömlu: Þú skalt ei mann vega en hver eð mann vegur hann verður dóms sekur.

22 En eg segi yður: Hver eð reiðist bróður sínum án saka hann verður dóms sekur. En hver sem til bróður síns segir: Racha, hann verður ráðssekur. En hver eð segir: Þú afglapi, hann verður sekur helvítiselds.

23 Fyrir því nær þú offrar þína gáfu á altarið og þér kemur þar til hugar það bróður þinn hafi nokkuð á móti þér

24 þá láttu þar þína gáfu fyrir altarinu, gakk áður að sætta þig við bróður þinn og kom þá að offra þína gáfu.

25 Vertu snarlega samþykkur þínum mótstöðumanni á meðan þú ert enn á vegi með honum so að eigi selji þig þinn mótstöðumaður dómaranum og dómarinn selji þig þénaranum og verðir þú í dýflissu kastaður.

26 Að sönnu segi eg þér að þú munt eigi þaðan útfara þar til þú borgar hinn síðasta pening.

27 Þér hafið og heyrt það sagt er til hinna gömlu: Þú skalt ei hórdóm drýgja.

28 En eg segi yður að hver hann lítur konu til að girnast hennar sá hefur

þegar drýgt hór með henni í sínu hjarta.

29 En ef þitt hægra auga hneykslar þig þá kipp því út og kasta því frá þér. Því að skárra er þér að einn þinna lima farist heldur en allur þinn líkami kastist í helvískan eld.

30 Og ef þín hægri hönd hneykslar þig þá sníð hana af og kasta frá þér. Því að skárra er þér að einn þinna lima tortýnist en að allur líkami þinn kastist í helvískan eld.

31 So er og enn sagt að hver hann skilur við sína eiginkonu sá skuli gefa henni skilnaðarskrá.

32 En eg segi yður: Hver hann forlætur sína eiginkonu (að undantekinni hórunarsök) sá gjörir

það að hún verði hórdómskona. Og hver eð fastnar þá sem frá manni er skilin sá drýgir hór.

33 Þér hafið enn framar heyrt hvað sagt er til hinna gömlu, að eigi skulir þú rangt sverja og þú skalt Guði þín særi lúka.

34 En eg segi yður að þér skuluð öldungis ekki sverja, hverki við himin, því að hann er Guðs sæti,

35 eigi heldur við jörðina, því að hún er skör hans fóta, eigi við Jerúsalem, því að hún er borg hins mikla konungs.

36 Þú skalt og eigi sverja við höfuð þitt því að þú formátt eigi að gjöra eitt hár hvítt eður svart.

37 En yðar ræða sé já já, nei nei. En hvað fram yfir það er það er af hinum vonda.

38 Þér hafið og heyrt hvað sagt er: Auga fyrir auga, tönn fyrir tönn.

39 En eg segi yður að þér skuluð ei brjótast í gegn illu heldur ef nokkur slær þig á þína hægri kinn þá bjóð honum hina aðra.

40 Og þeim sem við þig vill lög þreyta og þinn kyrtil af þér hafa þá lát honum og þinn möttul lausan.

41 Og hver þig neyðir um mílu eina þá gakk með honum og tvær aðrar.

42 Gef og þeim er þig biður og vert ei afundinn þeim er af þér vill lán taka.

43 Þér hafið heyrt að sagt er: Elska skaltu náunga þinn og óvin þinn að hatri hafa.

44 En eg segi yður: Elski þér óvini yðra, blessið þá er yður bölva, gjörið þeim gott sem yður hata og biðjið fyrir þeim er yður lasta og ofsókn veita

45 so að þér séuð synir föðurs yðar þess á himnum er hver sína sól lætur uppganga yfir vonda og yfir góða og rigna lætur yfir réttláta og yfir rangláta.

46 Því ef þér elskið þá er yður elska, hvert verðkaup hafi þér fyrir það? Gjöra það eigi líka tollheimtumenn?

47 Og þó þér látið kært aðeins við bræður yðra, hvað gjöri þér þeim

meira? Gjöra þetta og eigi líka tollheimtumenn?

48 Fyrir því verið algjörðir so sem yðar himneskur faðir er algjörður.

6

1 Gætið að það eigi gjöri þér yðar ölmusur fyrir mönnum so að þér sjáist af þeim, annars hafi þér ekkert verðkaup hjá yðrum föður sem á himnum er.

2 Því nær þú gefur ölmusur þá skaltu eigi lúður þeyta láta fyrir þér so sem hræsnarar gjöra í ráðhúsum og á strætum so að þeir heiðrist af mönnum. Sannlega segi eg yður að þeir hafa sín laun úttekið.

3 En nær þú gefur ölmusu þá lát þína vinstri hönd eigi vita hvað hin hægri gjörir

4 so að þín ölmusa sé í leyni og faðir þinn, sá í leynum sér, gjaldi þér opinberlega aftur.

5 Og nær þú biður skaltu eigi vera sem hræsnarar hverjum kært er að standa og biðjast fyrir í samkunduhúsum og gatnahornum so að þeir sjáist af mönnum. Sannlega segi eg yður að þeir hafa sín laun úttekið.

6 En nær þú biðst fyrir þá gakk inn í þinn svefnkofa og aðlyktum þínum dyrum bið þú föður þinn sem í leynum er og faðir þinn sá í leyni sér

mun þér það opinberlega aftur gjalda.

7 Og nær þér biðjið skulu þér eigi fjölmálugir vera so sem heiðingjar gjöra því að þeir meina að af sinni fjölmælgi munu þeir heyrðir verða.

8 Fyrir því skulu þér eigi þeim líkjast því að faðir yðar veit hvers þér hafið þörf áður en þér biðjið hann.

9 Af því skulu þér so biðja: Faðir vor, þú sem ert á himnum. Helgist nafn þitt.

10 Tilkomi þitt ríki. Verði þinn vilji so á jörðu sem á himni.

11 Gef oss í dag vort daglegt brauð.

12 Og fyrirlát oss vorar skuldir so sem vér fyrirlátum vorum skuldunautum.

13 Og innleið oss ekki í freistni heldur frelsa þú oss af illu. Því að þitt er ríkið, máttur og dýrð um aldir alda. Amen.

14 Því að ef þér fyrirlátið(fyrigefið) mönnum sínar afgjörðir þá mun yðar himneskur faðir fyrirgefa yður og yðar brot.

15 En ef þér fyrirlátið eigi mönnum sínar misgjörðir þá mun yðar faðir og eigi fyrirgefa yður yðar syndir.

16 Nær þér fastið þá skulu þér eigi vera kámleitir sem hræsnarar. Því að þeir syrta sína ásjónu so að sýnist fyrir mönnum að þeir fasti. Sannlega

segi eg yður að þeir hafa úttekið sín laun.

17 En nær þú fastar þá smyr höfuð þitt og þvo þitt andlit

18 so að eigi skíni fyrir mönnum það þú fastar heldur fyrir föður þínum sem er í leyni. Og faðir þinn sá er í leynum sér hann mun þér það opinskárlega aftur gjalda.

19 Eigi skulu þér yður fjársjóðum safna á jörðu hvar þeim má mölur og ryð granda og hvar þjófar mega eftir grafa og stela

20 heldur safnið yður fjársjóðum á himni hvar eð hverki má mölur né ryð granda og hvar þjófar fá ei stolið né eftir grafið.

21 Því að hvar yðar sjóður er þar er yðart hjarta.

22 Ljós þíns líkama er þitt auga. Ef auga þitt er einfalt þá er allur líkami þinn skær.

23 En ef auga þitt er skálkur þá er allur líkami þinn myrkur. Því ef það ljós sem að er í þér er myrkur, hve mikil munu þá myrkurin sjálf!

24 Enginn kann tveimur herrum að þjóna. Annað hvert þá afrækir hann þann eina og elskar hinn annan elligar hann þýðist þann eina og forlítur hinn annan. Þér getið ei Guði þjónað og hinum Mammón.

25 Fyrir því segi eg yður: Verið ei hugsjúkir fyrir yðru lífi, hvað þér skulu eta og drekka, og ei fyrir

yðrum líkama, hverju þér skuluð klæðast. Er eigi lífið meir en fæðan og líkaminn meir en klæðin?

26 Sjáið fugla himins, þeir eð hverki sá né uppskera og eigi safna þeir í kornhlöður og yðar himneskur faðir hann fæðir þá. Eru þér eigi miklu framar en þeir?

27 Eða hver yðar getur aukið með sinni áhyggju alin eina að lengd sinni?

28 Og hvar fyrir eru þér hugsjúkir fyrir klæðnaðinum? Hyggið að akursins liljugrösum, hvernin þau vaxa. Þau vinna hvorki né spinna.

29 Eg segi yður það Salómon í allri sinni dýrð var eigi so skrýddur so sem eitt af þeim.

30 Því að ef Guð skrýðir so grasið það í dag er á akri og á morgun verður í ofn kastað skyldi hann ei miklu framr við yður gjöra, ó þér lítiltrúaðir?

31 Fyrir því skulu þér ekki hugsjúkir vera og segja: Hvað munu vér eta? eða: Hvað munu vér drekka? eða: Hverju munu vér klæðast?

32 Því að eftir þessu öllu sækir heiðin þjóð og yðar himneskur faðir veit þér þurfið alls þessa við.

33 Fyrir því leitið fyrst Guðs ríkis og hans réttlætis og mun yður allt þetta til leggjast.

34 Og fyrir því skulu þér eigi önn ala annars morguns af því að morgundagur mun kvíða fyrir

sjálfum sér bera. Hverjum degi nægir sín þjáning.

7

1 Eigi skulu þér dæma so að þér verðið ei dæmdir.

2 Því að með hverjum dómi þér dæmið munu þér dæmdir verða og með hverri mælingu þér mælið mun yður endurmælt verða.

3 En hvað sér þú ögn í auga bróður þíns og að þeim vagli sem er í sjálfs þíns auga sér þú ekki.

4 Eða hvernin dirfist þú að segja bróður þínum: Bróðir, leyf að eg dragi ögnina af auga þínu, og sjá, að vagl er þó í sjálfs þíns auga.

5 Þú hræsnari! Drag fyrst út vaglinn af þínu auga og gef þá gætur að að þú fáir útdregið ögnina af þíns bróðurs auga.

6 Eigi skulu þér gefa hundum hvað heilagt er og varpið eigi heldur perlum yðar fyrir svín so að eigi troði þau þær með fótum sér og að snúist þau og yður í sundur slíti.

7 Biðjið og yður mun gefast, leitið og munu þér finna, knýið á og mun fyrir yður upp lokið.

8 Því að hver eð biður hann öðlast, hver eð leitar hann finnur og fyrir þeim eð áknýr mun upp lokið.

9 Eða hver er þann mann af yður sá ef sonurinn biður hann um brauð að hann bjóði honum stein,

10 elligar ef hann biður um fisk að hann bjóði honum þá höggorm?

11 Því ef þér sem þó eruð vondir kunnið að gefa góðar gjafir sonum yðar, hve miklu meir mun yðar faðir sá á himnum er gefa þeim gott er hann biðja.

12 Því allt hvað þér viljið mennirnir gjöri yður það skulu þér og þeim gjöra því að þetta er lögmálið og spámennirnir.

13 Gangið inn um hið þröngva hlið því að það hlið er vítt og sá vegur er breiður sem leiðir til fortöpunar og þeir eru margir sem á honum reika

14 og það port er þröngt og sá vegur er mjór sem til lífsins leiðir og þeir eru fáir er hann rata.

15 Vaktið yður fyrir falsspámönnum sem til yðar koma í klæðum sauðanna en innan til eru þeir glefsandi vargar.

16 Af ávöxtum þeirra megi þér þá kenna. Verða nokkuð vínber samanlesin af þyrnum elligar fíkjur af þystlum?

17 So mun hvert gott tré gjöra góðan ávöxt en hvert vont tré vondan ávöxt.

18 Gott tré getur eigi fært vondan ávöxt og eigi heldur getur vont tré fært góðan ávöxt.

19 Hvert það tré sem eigi færir góðan ávöxt mun afhöggvið verða og í eld kastað.

20 Fyrir því megi þér af þeirra ávöxtum þá kenna.

21 Þeir munu ei allir sem til mín segja: Herra, herra, innganga í Guðs ríki heldur þeir sem gjöra vilja míns himneska föðurs.

22 Margir munu til mín segja á þeim degi: Herra, herra, höfum vér eigi spáð í þínu nafni, höfum vær og eigi í þínu nafni djöfla útrekið og í þínu nafni gjörðu vær mörg kraftaverk?

23 Og eg mun þá játa þeim að aldrei þekkta eg yður, farið frá mér allir illgjörðamenn.

24 Fyrir því hver hann heyrir þessi mín orð og gjörir þau, þann mun eg líkja þeim vitrum manni sem byggði upp sitt hús yfir hellustein.

25 Og er hríðviðri gjörði og vatsflóðið kom og vindar blésu og dundu að húsinu og húsið féll eigi að heldur því að það var grundvallað yfir helluna.

26 Og hver hann heyrir þessi mín orð og gjörir þau eigi hann er líkur þeim fávísum manni sem uppbyggði sitt hús á sandi.

27 Og er þeysidögg gjörði og vatsflóð kom og vindar blésu og dundu að því þá hrapaði það og þess hrapan varð mikil.“

28 Og það skeði þá Jesús hafði lyktað þessa sína ræðu að fólkinu ægði hans kenning. Því að hans prédikan var voldug og eigi líka sem hinna skriftlærðu.

8

1 En er Jesús gekk ofan af fjallinu fylgdi honum margt fólk eftir.

2 Og sjá, að líkþrár maður kom, tilbað hann og sagði: „Herra, ef þú vilt getur þú mig hreinsað.“

3 Og Jesús útrétti höndina, snart hann og sagði: „Eg vil, vertu hreinn.“ Og jafnsnart varð hans líkþrá hrein.

4 Og Jesús sagði til hans: „Sjá til að þú seg það eigi neinum heldur far þú og sýn þig kennimönnunum og offra þína gáfu þá er Móses bauð, til vitnisburðar yfir þeim.“

5 En þá Jesús gekk inn í Kapernaum kom til hans hundraðshöfðingi nokkur, biðjandi hann

6 og sagði: „Herra, þjón minn liggur kveisusjúkur heima og kvelst þunglega.“

7 Jesús sagði til hans: „Eg vil koma og lækna hann.“

8 Höfðinginn svaraði og sagði: „Lávarður, eg er eigi verðugur að þá gangir undir mitt þak heldur seg þú eitt orð og mun minn þjón heilbrigður verða.

9 Því eg er maður yfirvaldinu undirgefinn, hafandi undir mér hernaðarsveina. Og nær eg segi þessum: Far, þá fer hann, og öðrum: Kom þú, og hann kemur, og þræli

mínum: Gjör þetta, og hann gjörir það.“

10 En þá Jesús heyrði það undraðist hann og sagði til þeirra sem honum eftirfylgdu: „Sannlega segi eg yður að slíka trú hefi eg ei fundið í Ísrael.

11 En eg segi yður það margir munu koma af austri og af vestri og sitja með Abraham, Ísaak og Jakob í himnaríki

12 en ríkisins synir munu verða útreknir í yðstu myrkur þar sem vera mun óp og tannagnístran.“

13 Og Jesús sagði til höfðingjans: „Gakk héðan, verði þér eftir því sem þú trúðir.“ Og hans þjón varð heill á þeirri sömu stundu.

14 Og þá Jesús kom í hús Péturs og leit að móðir konu hans lá haldin í köldu

15 þá tók hann um hönd hennar og kaldan forlét hana. Og hún stóð upp og þjónaði þeim.

16 En er kvelda tók færðu þeir marga djöfulóða til hans og hann rak andana út með orðinu og læknaði þá alla er krankir voru

17 so að uppfylltist hvað sagt er fyrir Esaiam spámann, sem segir: „Hann hefur vor meinlæti upp á sig tekið og vorar sóttir hefur hann borið.“

18 En þá Jesús leit margt fólk kringum sig bauð hann sínum lærisveinum að þeir færi yfir um hinumegin þess sjóar.

19 Og einn skriftlærður gekk að og sagði til hans: „Meistari, eg vil fylgja þér hvert þú fer.

20 “ Jesús sagði til hans: „Refar hafa holur og fuglar loftsins hreiður en Mannsins son hefur eigi hvar hann sitt höfuð að hneigi.“

21 Enn annar af hans lærisveinum sagði til hans: „Lávarður, lofa mér fyrst að fara og greftra föður minn.

22 “ Jesús sagði til hans: „Fylg þú mér eftir og lát þá dauðu greftra sína hina dauðu.“

23 Og er hann sté á skip fylgdu hans lærisveinar honum eftir.

24 Og sjá, að mikill ókyrrleiki gjörðist í sjónum so að skipið huldist bylgjum en hann svaf.

25 Og hans lærisveinar gengu að honum og vöktu hann upp og sögðu: „Herra, hjálpa þú oss, vær forgöngum!

26 “ Þá sagði hann: „Hvað hræðist þér, lítiltrúaðir?“ Hann reis þá upp og hastaði á sjóinn. Þá varð logn mikið.

27 En mennirnir undruðust og sögðu: „Hvílíkur er þessi því að vindur og sjór eru honum hlýðugir.“

28 Og er Jesús kom yfir um sjóinn í byggðir Gergesenimanna hlupu tveir djöfulóðir í móti honum, komandi úr leiðum framliðinna, þeir eð voru

mjög ólmir so að enginn mátti um þann veg fara.

29 Og sjá, að þeir kölluðu og sögðu: „Hvað höfum vær með þig, þú Jesús Guðs sonur? Komstu hingað að kvelja oss áður en tími er til?“

30 En þar var langt í burt frá þeim hjörð margra svína í gæslu.

31 Djöflarnir báðu hann og sögðu: „Ef þú rekur oss út héðan þá leyf þú oss að fara í svínahjörðina.“

32 Og hann sagði til þeirra: „Fari þér.“ En þeir fóru út og hlupu í svínin og sjá, að öll svínahjörðin fleygði sér með ös mikilli í sjóinn og þau drekktust í vatninu.

33 En hirðarnir flýðu og komu í borgina, kunngjörðu allt þetta og hvað þeim djöfulóðum hafði veist.

34 Og sjá, að allur borgarmúgur gekk út í mót Jesú. Og er þeir sáu hann báðu þeir hann burt fara af þeirra landamerkjum.

9

1 Og er Jesús sté á skip fór hann yfir um aftur og kom í sína borg.

2 Og sjá, að þeir færðu til hans iktsjúkan mann sá er í sæng lá. En sem Jesús leit þeirra trú sagði hann til hins iktsjúka: „Vertu hughraustur, sonur. Þínar syndir eru þér fyrirgefnar.“

3 Og sjá, að nokkrir af skriftlærðum sögðu með sjálfum sér: „Þessi guðlastar.“

4 Og sem Jesús sá þeirra hugsanir sagði hann: „Hvar fyrir hugsi þér so vont í yðrum hjörtum?

5 Hvort er auðveldara að segja: Þér eru þínar syndir fyrirgefnar, eða að segja: Statt upp og gakk?

6 En so að þér vitið að Mannsins son hefur magt á jörðu syndir að fyrirgefa“ þá sagði hann til hins iktsjúka: „Statt upp, tak sæng þína og gakk í þitt hús.“

7 Og hann stóð upp og fór í sitt hús.

8 En þá fólkið sá þetta undraðist það og prísaði Guð sá eð þvílíka magt hafði mönnum gefið.

9 Og er Jesús gekk þaðan sá hann mann sitja í tollbúðinni, Mattheum að nafni, og sagði til hans: „Fylg þú mér eftir.“ Og hann stóð upp og fylgdi honum eftir.

10 Og það skeði er hann sat til borðs í húsinu, sjá, að margir tollheimtumenn og bersyndarar komu og settu sig til borðs með Jesú og hans lærisveinum.

11 Og er Pharisei sáu það sögðu þeir til hans lærisveina: „Því etur yðar meistari með tollheimturum og glæpamönnum?“

12 En þá Jesús heyrði það sagði hann til þeirra: „Heilbrigðir hafa eigi læknarans þörf heldur þeir sem krankir eru.

13 En fari þér og nemið hvað það er: Á miskunn hefi eg þóknan og eigi á offri (fórn). Því að eigi kom eg að kalla réttláta heldur syndara til iðranar.“

14 Þá gengu Jóhannes lærisveinar til hans og sögðu: „Hvar fyrir föstum vér og Pharisei so tíðum en þínir lærisveinar fasta eigi?“

15 Jesús sagði til þeirra: „Eigi mega brúðgumabörnin þvingan líða so lengi sem brúðguminn er með þeim. En þeir dagar munu koma eð

brúðguminn mun frá þeim takast og þá munu þeir fasta.

16 Enginn setur bót af nýju klæði á gamalt fat því að bótin gliðnar frá fatinu aftur og verður so slitin verri.

17 Og eigi láta menn nýtt vín í forna leðurbelgi, annars sprengjast belgirnir og vínið spillist og belgirnir fordjarfast, heldur láta þeir nýtt vín í nýja belgi og verður so hvorttveggja forvarað.“

18 Og sem hann var þetta að tala við þá, sjá, að höfðingi nokkur gekk að og kraup fyrir honum niður og sagði: „Herra, dóttir mín er nýsáluð. En kom og legg þína hönd yfir hana og mun hún lifna.“

19 Jesús stóð upp og fylgdi honum eftir og so hans lærisveinar.

20 Og sjá, að kona hver eð í tólf ár hafði blóðfall haft gekk á bak til við hann og snerti fald hans klæða.

21 Því að hún sagði með sjálfri sér: „Ef eg mætta aðeins snerta hans klæðnað munda eg heil verða.“

22 En Jesús snerist við, leit á hana og sagði: „Vert glöð, mín dóttir, þín trúa gjörði þig heila.“ Og konan varð heil á þeirri sömu stundu.

23 Og er Jesús kom í foringjans hús og sá spilmennina og ys fólksins

24 sagði hann til þeirra: „Farið frá því að stúlkan er eigi dauð heldur sefur hún.“ Og þeir dáruðu hann.

25 En er fólkið var útdrifið gekk hann þar inn og tók um hönd hennar og stúlkan stóð upp.

26 Og þetta rykti (tíðindi) barst út um allt það sama land.

27 Og er Jesús gekk burt þaðan fylgdu honum eftir tveir menn blindir, þeir eð kölluðu og sögðu: „Ó þú sonur Davíðs, miskunna okkur!“

28 En er hann kom inn í húsið gengu hinir blidnu til hans. Jesús sagði til þeirra: „Trúi þið að eg kunni að gjöra ykkur þetta?“ Þeir sögðu til hans: „Að vísu, lávarður.“

29 Þá snart hann þeirra augu og sagði: „Verði ykkur eftir trú ykkar.“

30 Og þeirra augu lukust upp. Og Jesús hótaði þeim og sagði: „Sjáið til að það viti eigi nokkur.“

31 En er þeir gengu burt þaðan báru þeir hans rykti út um allt það land.

32 En þá þessir voru útgengnir, sjá, þá höfðu þeir til hans þann mann sem dumbi var og djöfulóður.

33 Og að útreknum djöflinum talaði hinn mállausi og fólkið undraðist það og sagði: „Aldrei hefur slíkt verið í Ísrael.“

34 En Pharisei tóku að segja: „Hann rekur djöful út fyrir djöflahöfðingjanum.“

35 Og Jesús gekk um kring í öllum borgum og kauptúnum, kennandi í

þeirra samkunduhúsum og prédikaði evangelium ríkisins og læknaði allar sóttir og öll krankdæmi með fólkinu.

36 Og er hann leit fólkið sá hann aumur á því því að þeir voru vanmegna orðnir og tvístraðir sem þeir sauðir er öngvan hirðir hafa.

37 Hann sagði þá til sinna lærisveina: „Að sönnu er kornskeran mikil en verkmennirnir fáir.

38 Fyrir því biðjið herrann kornskerunnar að hann sendi verkmenn í sína kornskeru.“

10

1 Og hann kallaði tólf sína lærisveina til sín og gaf þeim magt yfir óhreina anda að þeir ræki þá út

og að lækna alls kyns sóttir og öll meinlæti.

2 En þeirra tólf postula nöfn eru þessi: Fyrstur er Símon sá er kallaðist Pétur og Andreas bróðir hans, Jakob son Zebedei og Jóhannes hans bróðir,

3 Philippus og Bartholomeus, Tómas og Matteus tollheimtari og Jakob Alpheison, Lebbeus er að viðurnefni hét Taddeus, Símon Cananeus

4 og Júdas Ískaríot sá er forréð hann.

5 Þessa tólf útsendi Jesús, bjóðandi þeim og sagði: „Farið ei á götu heiðinnar þjóðar og gangið eigi inn í borgir samverskra manna

6 heldur gangið til þeirra fortapaðra (týndra) sauða af húsi Ísraels.

7 En farið út, prédikið og segið það himnaríki er nálægt.

8 Læknið sjúka, hreinsið líkrþá, uppvekið dauða, útrekið djöfla. Fyrir ekkert hafi þér það fengið, gefið það og út fyrir ekkert.

9 Þér skuluð eigi gull eða silfur né peninga hafa í lindum (veskjum) yðar

10 né tösku til vegar, engin skóklæði, ei tvo kyrtla, öngvan staf. Því að verður er verkmaðurinn sinnar fæðu.

11 En í hverja borg eður kauptún þér inngangið þá spyrjið að hver í henni

verðugur sé og þar hjá þeim sama blífið þar til þér farið burtu þaðan.

12 En nær þér inngangið í húsið þá heilsið því

13 og ef það sama hús er þess verðugt mun yðar friður koma yfir það en ef það er eigi verðugt þá mun yðar friður til yðar aftur hverfa.

14 Og hver hann meðtekur yður eigi og eigi heyrir yðvari ræðu gangið út af því húsi eða borg og hristið duftið af yðrum fótum.

15 Sannlega segi eg yður að bærilegra mun verða landinu Sodome og Gomorre á dómsdegi heldur en þeirri sömu borg.

16 Sjáið, eg sendi yður sem sauði á millum (meðal) varga. Fyrir því verið forsjálir so sem höggormar og einfaldir sem dúfur.

17 En varið yður fyrir þeim mönnum því að þeir munu ofurselja yður fyrir sín ráðhús og í sínum samkunduhúsum munu þeir yður strýkja.

18 Og þér munuð leiddir verða fyrir kónga og landshöfðingja fyrir míns nafns sakir til vitnisburðar yfir þá og yfir heiðinn lýð.

19 En nær eð þeir framselja yður verið ei hugsjúkir hvernin eður hvað þér skuluð tala því að það mun yður á þeirri stundu gefið verða hvað þér eigið að tala.

20 Því að þér eruð eigi þeir sem tala heldur andi yðvars föðurs, sá er talar fyrir yður.

21 En einn bróðir mun selja annan í dauða og faðir soninn og niðjarnir munu upp rísa í móti foreldrunum og þeim fjörræði veita. (valda dauða)

22 og þér verðið að hatri hafðir af öllum mönnum fyrir míns nafns sakir. En hver hann er staðfastur allt til enda sá mun hólpinn verða.

23 En nær eð þeir ofsækja yður í einni borg þá flýið í aðra. Sannlega segi eg yður að þér munuð eigi fullkomnað geta borgirnar í Ísrael þar til að Mannsins sonur hann kemur.

24 Eigi er lærisveinnninn yfir meistaranum og ekki þjóninn yfir sínum herra.

25 Nægist lærisveininum að hann sé so sem hans meistari og þjóninum sem hans herra. Ef þeir hafa húsföðurinn Beelsebúb kallað, hve miklu meir munu þeir þá hans heimamenn kalla?

26 Af því óttist þá ekki. Ekkert er so hulið að eigi verði augljóst og eigi so leynt að eigi vitist.

27 Hvað eg segi yður í myrkri það talið í ljósi og hvað þér heyrið í hljóði það prédikið á ræfrunum. (þökum)

28 Hræðist eigi þá sem líkamann aflífa og sálina geta eigi líflátið

heldur hræðist þann framar sem sálu og lífi getur tortýnt til helvítis.

29 Kaupast eigi tveir tittlingar (spörvar) fyrir pening? Þó fellur eigi einn af þeim á jörð án yðvars föðurs vild.

30 So eru og einnin öll yðar höfuðhár talin.

31 Fyrir því óttist eigi, þér eruð mörgum tittlingum (spörvum) betri.

32 Fyrir því hver hann meðkennir mig fyrir mönnum þann mun eg meðkenna fyrir mínum föður sem á himnum er.

33 En hver hann afneitar mér fyrir mönnum þeim mun eg afneita fyrir mínum föður sem á himnum er.

34 Þér skuluð eigi meina að eg sé kominn frið að senda á jörðina. Eigi kom eg frið að senda heldur sverð.

35 Því að eg er kominn til að ýfa manninn í móti föður sínum og dótturina í gegn móður sinni og sonarkonuna í gegn móður manns síns

36 og mannsins óvinir eru hans eigin hjú. (er hans eigið fólk)

37 Hver hann elskar föður og móður meir en mig sá er mín eigi verðugur. Og hver hann elskar son eður dóttur yfir mig sá er mín eigi verðugur.

38 Og hver hann tekur eigi sinn kross á sig og fylgir mér eftir sá er mín eigi verðugur.

39 Hver eð finnur sitt líf sá mun týna því og hver sínu lífi týnir minna vegna hann mun það finna.

40 Hver hann meðtekur yður sá meðtekur mig og hver mig meðtekur hann meðtekur þann sem mig sendi.

41 Hver hann meðtekur spámann í spámanns nafni sá fær spámannslaun. Hver hann meðtekur réttlátan í réttláts nafni sá fær réttláts laun.

41 Og hver hann gefur einum af þessum vesalingum kaldan vatsdrykk að drekka í lærisveins nafni, sannlega segi eg yður að það mun eigi ólaunað vera.“

11

1 Og það skeði er Jesús hafði lyktað þessar boðanir til sinna tólf lærisveina gekk hann þaðan að kenna og prédika í þeirra borgum.

2 Og þá Jóhannes heyrði í myrkvastofunni um verk Krists sendi hann tvo af sínum lærisveinum

3 og lét segja honum: „Ertu sá sem koma mun eða eigum vér að annars að bíða?“

4 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Fari þér og kunngjörið Johanne aftur hvað þér sjáið og heyrið:

5 Blindir sjá, haltir ganga, líkþráir hreinsast, daufir heyra, dauðir

upprísa og fátækum verður evangelium boðað.

6 Og sæll er sá sem eigi hneykslar sig á mér.“

7 En að þeim burtgengnum hóf Jesús að segja til fólksins af Johanne: „Hvað fóru þér á eyðimörku að sjá? Vildu þér sjá reyr af vindi skekinn?

8 Eða hvað fóru þér út að sjá? vildu þér sjá mann mjúkklæddan? Sjáið, þeir eð mjúkan klæðnað hafa eru í kónganna húsum.

9 Eða hvað fóru þér út að sjá? Vildu þér spámann sjá? Eg segi yður fyrri sann: Þann meiri er en nokkur spámann.

10 Því að þessi er af hverjum skrifað er: Sjá, eg sendi minn engil fyrir þínu augliti sá er þinn veg skal tilreiða fyrir þér.

11 Sannlega segi eg yður: Á meðal þeirra sem af konum eru fæddir er eigi annar um kominn sá meiri sé en Jóhannes baptista. En hann sem minnstur er í himnaríki er honum meiri.

12 En í frá dögum Johannis baptista allt til þess nú er komið þolir himnaríki ofurefli og þeir sem ofureflið gjöra hremma það til sín.

13 Því að allir spámenn og lögmálið spáðu til Johannis.

14 Og ef þér viljið það meðtaka þá er hann Elías sá er koma skal.

15 Hver eyru hefur að heyra hann heyri.

16 En við hvað skal eg þessari kynslóð jafna? Lík er hún þeim börnum sem sátu á torgi, hver eð kölluðu til sinna líka

17 og sögðu: Vær höfum yður í pípur blásið og þér vilduð eigi dansa. Vær þuldum yður vorar raunir og þér grétuð eigi.

18 Jóhannes er kominn, át ei og drakk eigi og þeir segja hann hafi djöful.

19 Mannsins son er kominn, át og drakk og þeir segja: Sjáið ofátsmanninn og vínsvelgjarann, vininn tollheimtumanna og

syndugra. Og spekin hlýtur so að réttlætast af sínum niðjum.“

20 Þá tók hann að formæla borgunum í hverjum gjörð voru flest hans kraftaverk og höfðu þó eigi betrað sig:

21 „Ve þér Korasín! Ve þér Betsaída! Því að ef í Tyro og Sídon hefði gjörst þau kraftaverk sem í yður hafa gjörst hefði þeir forðum í sekk og ösku iðran gjört.

22 En þó segi eg yður að Tyro og Sídon mun bærilegra vera á dómsdegi heldur en yður.

23 Og þú Kapernaum, sem allt til himins ert upphafin, munt niðurþrykkjast allt til helvítis. Því að ef í Sodoma hefði þau kraftaverk

gjörst sem í þér hafa gjörð verið kann vera að þær hefði staðið allt til þessa dags.

24 En þó segi eg yður það að bærilegra mun vera landi Sodoma á dómadegi en þér.“

25 Á þeim sama tíma andsvaraði Jesús og sagði: „Eg prísa (þakka) þig, faðir, herra himins og jarðar, að þú duldir þetta fyrir spekingum og forvitringum og opinberaðir það smælingjum.

26 Að sönnu, faðir, því að so var það þekkt fyrir þér.

27 Allir hlutir eru mér ofurgefnir af mínum föður og enginn kennir soninn nema faðirinn og enginn kennir föðurinn nema sonurinn og

hverjum eð sonurinn vill það opinbera.

28 Komið til mín, allir þér sem erfiðið og þunga eruð hlaðnir, eg mun endurnæra yður.

29 Takið á yður mitt ok og lærið af mér því að eg em hógvær og af hjarta lítillátur og munu þér hvíld finna sálum yðrum.

30 Því að mitt ok er sætt og minn þungi er léttur.“

12

1 Á þeim tíma gekk Jesús um kornsæði á þvottdegi (hvíldardegi) og hans lærisveinar voru hungraðir, tóku að tína axin af og að eta.

2 En er Pharisei sáu það sögðu þeir til hans: „Sjá, þínir lærisveinar gjöra hvað þeim leyfist eigi á þvottdögum að gjöra.“

3 En hann sagði til þeirra: „Hafi þér ei lesið hvað Davíð gjörði nær hann og þá er með honum voru hungraðir,

4 hvernin eð hann gekk inn í Guðs hús og át þau fórnunarbrauð hver honum leyfðist eigi að eta né heldur þeim sem með honum voru nema einum saman kennimönnum? (Fyrri Samúelsbók/1 Samuel 21:3-5)

5 Eða hafi þér eigi lesið það kennimennirnir á þvottdögunum í musterinu brjóta þvottdaginn og eru þó án sakar?

6 En eg segi yður að sá er hér sem musterinu er meiri.

7 En ef þér vissuð hvað það væri: Á miskunn hefi eg þóknan og eigi á offri, hefði þér aldrei saklausa fordæmt.

8 Því Mannsins son er herra, einnin þvottdagsins.“

9 Og er hann gekk burt þaðan kom hann í þeirra samkundu

10 og sjá, að maður var þar sá er hafði visnaða hönd. Og þeir spurðu hann að og sögðu: „Er eigi leyfilegt að lækna á þvottdögum?“ so að þeir gætu áklagað hann.

11 En hann sagði til þeirra: „Hver maður er sá af yður sem hefir einn

sauð og ef hann fellur á þvottdögum í gryfju grípur hann eigi hann og upp dregur?

12 Hve miklu meir er maðurinn sauðnum betri? Fyrir því leyfist á þvottdögum gott að gjöra.“

13 Þá sagði hann til mannsins: „Réttu út hönd þína.“ Og hann rétti hana út og hún varð heil sem hin önnur.

14 En Pharisei gengu út og tóku að hafa ráðagjörðir í móti honum, hvernin þeir mættu honum helst fyrirfara.

15 En er Jesús fornam það veik hann þaðan. Honum fylgdi og margt fólk eftir og þá alla læknaði hann

16 og bannaði þeim að þeir gjörði hann opinskáran.

17 So það uppfylldist hvað sagt er fyrir Esaiam spámann, er so segir:

18 „Sjáið, þjón minn hvern eg útvalda, og minn elskulegan á hverjum sála mín hefur þóknan. Yfir hann mun eg anda minn setja og sá skal heiðnum dóminn kunngjöra. (Jesaja/Isiah 42:1)

19 Eigi mun hann kífa né kalla og eigi mun nokkur heyra hans kall á strætum. (Jesaja/Isiah 42:2)

20 Reyr mun hann eigi í sundurmylja og rjúkandi hör eigi útslökkva þar til hann útdrífur dóm til sigranar (Jesaja/Isiah 42:3)

21 og heiðnir munu á hans nafn vona.“

22 Þá varð til hans hafður djöfulóður maður sá er blindur var og mállaus. Og þann læknaði hann so að hinn dumbi og blindi talaði og sá.

23 Allt fólkið óttaðist og sagði: „Er þessi ei sonur Davíðs?“

24 En er Pharisei heyrðu það sögðu þeir: „Eigi rekur þessi djöfla út nema fyrir Belsebúb djöflahöfðingja.“

25 En Jesús fornam þeirra hugsanir og sagði til þeirra: „Hvert ríki í sjálfu sér sundurþykkt(sundrað) mun eyðast og hver borg eður hús sem misþykkt er í sjálfri sér fær eigi staðið.

26 Og ef andskotinn rekur andskotann út þá er hann sundurþykkur(í stríði) á móti sjálfum sér. Hvernin fær hans ríki þá staðið?

27 Og ef eg útrek djöfla fyrir Belsebúb, fyrir hvern verða þeir þá af yðrum sonum útreknir? Af því verða þeir yðrir dómendur.

28 En ef eg útrek djöfla með Guðs anda þá er Guðs ríki til yðar komið.

29 Eða hvernin fær nokkur inngengið í öflugs hús og hans borðbúnað í burt gripið nema hann bindi áður hinn öfluga og ræni þá hans hús?

30 Hver hann er eigi með mér, sá er í móti mér og hver eigi með mér safnar sá sundurdreifir.

31 Fyrir því segi eg yður: Aull synd (allar syndir) og lastanir verða fyrirgefnar mönnum en löstun í mót andanum fyrirgefst eigi.

32 Og hver hann talar nokkurt orð í móti Mannsins syni honum mun fyrirgefast en hver eð talar nokkurt orð í móti heilögum anda honum mun hvorki fyrirgefast í þessum heimi né öðrum (né þeim komandi).

33 Annaðhvort setjið gott tré og mun ávöxturinn góður elligar setjið vont tré og mun ávöxturinn vondur. Af ávextinum þekkist tréð.

34 Þér nöðrukyn, hvernin megi þér gott mæla á meðan þér eruð sjálfir vondir? Því að munnurinn mælir af nægð hjartans.

35 Góður maður framflytur gott af góðum sjóð síns hjarta en vondur maður af vondum sjóð síns hjarta framflytur vont.

36 En eg segi yður: Af hverju því fáfengu(ónytja) orði það sem mennirnir tala munu þeir reikningsskap gjöra á dómsdegi.

37 Því að af orðum þínum muntu réttlætast og af þínum orðum muntu fordæmast.“

38 Þá svöruðu honum nokkrir út af skriftlærðum og Phariseis og sögðu: „Meistari, vér vildum teikn af þér sjá.“

39 Hann svaraði: „Þetta vonda og hórunarslekti leitar teikns og því

mun ei teikn gefast nema teikn Jona spámanns.

40 Því að so sem Jónas var í kviði hvalsins þrjá daga og þrjár nætur so mun Mannsins son vera í fylsni jarðar þrjá daga og þrjár nætur.

41 Menn Níníveborgar munu upprísa á efsta dómi með þessari kynslóð og munu hana fordæma því að þeir gjörðu iðran eftir prédikan Jónas og sjá, hér er meiri en Jónas.

42 Drottningin af suðri mun upprísa á efsta dómi með þessari kynslóð og mun hana fordæma því að hún kom af endimörkum jarðar að heyra speki Salomonis og sjá, hér er meiri en Salómon.

43 En nær óhreinn andi fer út af manninum reikar hann um þurrlendið, leitandi hvíldar og finnur eigi.

44 Þá segir hann: Aftur mun eg snúa í mitt hús þaðan eg fór út. Og nær hann kemur finnur hann það tómt, sóplimum (sópað) hreinsað og fágað.

45 Þá fer hann og tekur sjö aðra anda með sér þeir eð verri eru en sjálfur hann og nær þeir eru innkomnir byggja þeir þar og verður þá þess manns hið síðara verra hinu fyrra. So mun og ske þessa vonda kynslóð.“

46 Sem hann var enn þetta að tala til fólksins, sjá, að móðir hans og bræður stóðu þar fyrir utan og sóttu að tala við hann.

47 En nokkur sagði til hans: „Sjá, að móðir þín og bræður standa úti og vilja þig finna.“

48 Hann svaraði og sagði til þess sem til hans talaði: „Hver er mín móðir og hverjir eru mínir bræður?“

49 Og hann rétti út sína hönd yfir sína lærisveina og sagði: „Sjáið mína móður og mína bræður.

50 Því að hver hann gjörir vilja míns föðurs þess á himnum er sá sami er minn bróðir, systir og móðir.“

13

1 Á þeim sama degi gekk Jesús út af húsinu og sat við sjóinn.

2 Og margt fólk safnaðist að honum so hann sté á skip og setti sig og allt fólkið stóð í fjörunni.

3 Og hann talaði margt til þeirra í eftirlíkingum og sagði: „Sá er sáði gekk út að sá sínu sæði.

4 Og þá hann sáði féll sumt við veginn og fuglar komu og átu það.

5 En sumt féll í grýtta jörð hvar það hafði eigi mikla jörð og rann skjótlega upp því að það hafði eigi jarðardýpt.

6 En sem sólin rann upp skrældist það og af því að það hafði eigi rót neina þá visnaði það.

7 En sumt féll á millum þyrna og þyrnarnir spruttu upp og kæfðu það.

8 En sumt féll í góða jörð og færði ávöxt, sumt hundraðfaldan, sumt sextugfaldan, sumt þrítugfaldan.

9 Hver eyru hefur að heyra, sá heyri.“

10 Og lærisveinarnir gengu til hans og sögðu: „Fyrir hví talar þú til þeirra í eftirlíkingum?“

11 Hann svaraði og sagði: „Yður er unnt að vita leynda dóma himnaríkis en þeim er það eigi veitt.

12 Því hver hann hefur honum mun gefast so hann gnóg hafi en sá er eigi hefur af honum mun og takast það hann hefur.

13 Fyrir því þá tala eg til þeirra í eftirlíkingum það með sjáanda

augum sjá þeir eigi og með heyranda eyrum heyra þeir eigi því að þeir skilja það eigi.

14 Og á þeim uppfyllist spádómur Esaia er hann segir: Með eyrunum munu þeir heyra og þó munu þér það ei skilja og með sjáandi augum munu þér sjá og eigi skynjað geta. (Esekíel 12:2)

15 Því að þessa fólks hjarta er forharðnað og þeirra eyru eru þungheyrð og augu þeirra samanlukt so að þeir eigi með augum sjái og eyrum heyri né með hjartanu skilji til að leiðrétta sig so að eg lækni þá. (Jesaja/Isiah 6:10)

16 En sæl eru yðar augu það þau sjá og yðar eyru það þau heyra.

17 Sannlega segi eg yður að margir spámenn og réttlátir fýstust að sjá hvað þér sjáið og hafa það eigi séð og að heyra hvað þér heyrið og hafa það eigi heyrt.

18 Af því heyrið þessa eftirlíking sæðarans.

19 Þá er nokkur heyrir orðið ríkisins og undirstendur eigi kemur hinn vondi og hrifsar burt hvað sáð er í hans hjarta. Þetta er það hvað við veginn er sáð.

20 En sá sem í grýtta jörð er sáður er sá hver orðið heyrir og fljótlega af fagnaði meðtekur það

21 en hann hefur eigi rót í sér heldur er hann fráhverfur. Nær eð hrellingar

og ofsóknir hefjast fyrir orðsins sakir skammfyllist hann jafnskjótt.

22 En hann sem á millum þyrna er sáður er hann sem heyrir orðið og áhyggja þessarar veraldar og flátskapur fédráttar kefur orðið og verður so án ávaxtar.

23 En sá í góða jörð er sáður er hann sem heyrir orðið og undirstendur það og færir ávöxt, sumir hundraðfaldan, sumir sextugfaldan, sumir þrítugfaldan.“

24 Aðra eftirlíking lagði hann þeim fyrir og sagði: „Himnaríki er líkt þeim manni sá er sáði góðu sæði í akur sinn.

25 En þá menn sváfu kom hans óvinur og sáði illgresi með í bland hveitið og fór í burt.

26 En er grasið spratt upp og bar ávöxt þá auglýsist og illgresið.

27 En þénararnir gengu til húsföðursins og sögðu: Lávarður, sáðir þú eigi góðu sæði í akur þinn? Hvaðan kemur honum þá illgresið?

28 Og hann sagði til þeirra: Það hefur fjandmaður gjört. Þjónarnir sögðu þá: Viltu að vær förum og útlesum það?

29 Hann sagði: Nei, so að þér upprætið eigi hveitið undir eins nær þér útlesið illgresið.

30 Látið hvorttveggja vaxa allt til kornskurða og á kornskerutíma skal eg segja til kornskurðarmanna: Lesið fyrst illgresið saman og bindið það í smábindini til brennslu en hveitinu samansafnið í mína kornhlöðu.“

31 Aðra eftirlíking lagði hann enn framar fyrir þá og sagði: „Himnaríki er líkt einu mustarðskorni það maður tók og sáði í akur sinn,

32 hvað eð minnst er allra sæða, en nær það sprettur upp er það sæst allra kálgrasa og verður það tré so að fuglar loftsins koma og byggja undir þess kvistum.“

33 Enn aðra eftirlíking talaði hann til þeirra: „Líkt er himnaríki súrdeigi það kona tók og faldi í þremur

mælum mjöls þar til að það sýrðist allt til sama.“

34 Þetta allt talaði Jesús í eftirlíkingum til fólksins og fyrir utan eftirlíkingar talaði hann ekki til þeirra,

35 so að uppfylldist hvað sagt er fyrir spámanninn þann er segir: „Munn minn mun eg upplúka í eftirlíkingum og leyndan dóm mun eg útmæla af upphafi veraldar.“ (Sálmarnir/Psalms 78:2)

36 Þá lét Jesús fólkið frá sér og kom inn í húsið. Og hans lærisveinar gengu til hans og sögðu: „Kenn þú oss líkingina illgresis á akrinum.“

37 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Hann sem sáir góðu sæði er Mannsis sonur

38 en akurinn er heimurinn. Góða sæðið eru þeir ríkisins synir en illgresið eru illskunnar synir en óvinurinn

39 sá er því sáði er djöfullinn. En kornskerutíminn er ending þessarar veraldar, kornskurðarmennirnir eru englarnir.

40 Því líka sem nú verður illgresið útlesið og í eldi brennt so mun og ske í enda þessarar veraldar.

41 Því að Mannsins son mun útsenda sína engla og þeir munu samanlesa af hans ríki öll hneyksli og þeim er rangindi gjöra

42 og þeir munu kasta þeim í eldsins ofn. Þar mun vera grátur og tannagnístran.

43 En þá munu réttlátir ljóma sem sól í ríki föðurs þeirra. Hver eyru hefir að heyra, hann heyri.

44 Og enn, þá er himnaríki líkt fólgnum fjársjóði á akri hvern eð maður fann og faldi hann. Og af þeim fagnaði er hann hafði yfir honum gekk hann burt og seldi allt hvað hann hafði og keypti þann sama akur.

45 Og enn aftur er himnaríki líkt þeim kaupmanni er góðrar perlu leitaði.

46 Og þá hann fann eina forkostulega perlu fór hann til og

seldi allt hvað hann hafði og keypti þá sömu.

47 Og enn aftur er himnaríki líkt neti því sem í sjó er kastað og með hverju af öllu fiskakyni dregið verður.

48 En nær það er fullt draga þeir það að landi, sitja síðan og samanlesa hina góðu í keröld en vondum snara þeir út.

49 So mun og ske í enda veraldar að englar munu útfara og hina vondu mitt frá réttlátum skilja

50 og þeim munu þeir kasta í eldsins ofn hvar vera mun óp og tannagnístran.“

51 Og Jesús sagði til þeirra: „Hafi þér allt þetta undirstaðið?“ Þeir sögðu: „Einnin, herra.“

52 Þá sagði hann: „Fyrir því, hver sá skriftlærður sem til himnaríkis menntaður er hann líkist þeim húsföður sem fram ber af sínum fjársjóð nýtt og gamalt.“

53 Og það skeði þá Jesús hafði endað þessar eftirlíkingar að hann gekk þaðan

54 og kom til sinnar fósturjarðar og kenndi í þeirra samkunduhúsi so að þeim hnykkti við og sögðu: „Hvaðan kemur þessum slík speki og kraftar?

55 Er þessi eigi timbursmiðsins son? Heitir hans móðir ekki María og

bræður hans Jakob og Jóses, Símon og Júdas?

56 Og eru hans systur ei hér hjá oss? Hvaðan kemur þessum allt þetta?“ Og so skammfylltust þeir við hann. En Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Spámaður er ei án vegsemdar nema á sinni fósturjörð og í sínu húsi.“

57 Og eigi gjörði hann þar mörg kraftaverk fyrir sakir vantrúar þeirra.

14

1 Á þeim tíma heyrði Heródes fjórðungshöfðingi ryktið(fregnir) af Jesú.

2 Og hann sagði til sinna hirðsveina: „Þessi er Jóhannes baptista hver af

dauða er upp aftur risinn og því gjörast þessi kraftaverk af honum.“

3 Því að Heródes hafði fanga látið Johannem, bundið hann og í varðhöld sett fyrir sakir Herodiadis, húsfreyju Philippi bróður hans.

4 Því að Jóhannes hafði til hans sagt: „Eigi hæfir þér hana að hafa.“

5 Og því vildi hann hafa líflátið hann en þorði þó eigi fyrir fólkinu því að það hélt hann fyrir spámann.

6 En að ártíðardegi Heródes dansaði dóttir Herodiadis mitt frammi fyrir honum og það hagaði Heródes ofurvel.

7 Af því lofaði hann henni með eiði að gefa henni hvers hún æskti af honum.

8 Og eftir því hún var áður tileggjuð af móður sinni sagði hún: „Gef mér á diski höfuð Jóhannes baptista.“

9 Og konungurinn varð hryggur. En þó, fyrir eiðsins sakir og þeirra er með honum til borðs sátu, bauð hann að það gæfist henni,

10 sendi út og lét afhöfða Johannem í myrkvastofu.

11 Og var höfuð hans borið á diski og gefið stúlkunni og hún færði móður sinni.

12 Þá komu lærisveinar hans og tóku hans líkama og grófu, komu síðan og kunngjörðu það Jesú.

13 En er Jesús heyrði það fór hann þaðan á skipi alleina til eyðimerkur. Og þá fólkið heyrði það fylgdi það honum á fæti úr stöðunum.

14 Og Jesús gekk fram undan og leit þann mikla múg og sá aumur á þeim og læknaði þá af þeim sem krankir voru.

15 En að kveldi gengu hans lærisveinar til hans og sögðu: „Þessi staður er í eyði. Tími tekur að líða. Lát fólkið frá þér að það gangi í kauptúnin og kaupi sér þar fæðu.“

16 En Jesús sagði til þeirra: „Þeir hafa þess eigi þörf að þeir gangi burt. Gefi þér þeim að eta.“

17 Þeir sögðu: „Vær höfum ekki hér nema fimm brauð og tvo fiska.“

18 Hann sagði: „Færið mér þau hingað.“

19 Og hann bauð fólkinu að setjast niður á grasið og tók þau fimm brauð og tvo fiska, leit til himins, þakkaði og braut þau og gaf sínum lærisveinum brauðin en lærisveinarnir gáfu þau fólkinu.

20 Og þeir snæddu allir og urðu saddir og tóku upp þær leifar er afgengu, tólf karfir fullar.

21 En þeir eð etið höfðu voru tals fimm þúsund manna, undanteknum könum og börnum.

22 Og jafnsnart(jafnfljótt) kom Jesús sínum lærisveinum til að þeir gengi á skip og færu fyrir honum yfir um sjóinn þar til hann léti fólkið frá sér.

23 Og er hann hafði fólkið frá sér látið gekk hann einnsaman upp á fjallið að biðjast fyrir. Og um kveldið var hann þar alleina

24 en skipið var þá mitt á sjánum og hraktist í bylgjunum því að vindurinn var þvert í móti.

25 En um fjórðu eykt (vakt) nætur kom Jesús til þeirra gangandi á sjánum.

26 En er lærisveinarnir sáu hann á sjónum ganga hræddust þeir og sögðu að það væri skrímsl (andi) og kölluðu upp af hræðslu.

27 En Jesús talaði strax til þeirra og sagði: „Verið stöðugir, eg em hann, óttist eigi.“

28 En Pétur svaraði honum og sagði: „Ef þú ert það, herra, þá bjóð mér að koma til“ þín á vatninu.

29 Og hann sagði: „Kom.“ Og Pétur sté af skipinu og gekk á vatninu að hann kæmi til Jesú.

30 En er hann leit megnan vind ógnaði honum og tók að sökkva, kallaði og sagði: „Herra, hjálpa þú mér!“

31 En Jesús rétti jafnsnart út höndina og sagði til hans: „Þú lítiltrúaður, fyrir því efaðist þú?“

32 Og er þeir voru á skipið komnir kyrrði vindinn.

33 En þeir sem á skipinu voru komu og féllu fram fyrir honum og sögðu: „Sannlega ertu Guðs sonur.“

34 Og þeir fóru yfir um og komu til Genesaretjarðar.

35 Og er hann þekktu þar sveitarmenn sendu þeir út um allt það byggðarlag og færðu til hans alla vanfæra menn

36 og báðu hann um að þeir mættu aðeins snerta föll hans fata. Og so

margir sem hann snertu urðu allir heilbrigðir.

15

1 Þá gengu til hans skriftlærðir og Pharisei af Jerúsalem og sögðu:

2 „Fyrir því ofurtroða þínir lærisveinar öldunganna uppsetninga með því þeir þvo eigi sínar hendur er þeir brauð eta?“

3 Hann svaraði og sagði til þeirra: „Fyrir því ofurtroði þér Guðs boðorð fyrir yðvarn uppsetning?

4 Því Guð sagði: Heiðra skaltu föður þinn og móður og hver hann bölvar föður eður móður sá skal dauða deyja.

5 En þér segið: Hver hann segir til föður eður til móður: Það er Guði helgað hvar með eg skylda þér hjálpa, hann gjörir rétt.

6 Af því sker það að nær enginn heiðrar meir föður sinn né móður og hafið so ónýtt gjört Guðs boðorð fyrir yðar uppsetnings sakir.

7 Þér hræsnarar, vel hefir Esaias spáð af yður er hann segir:

8 Þessi lýður nálægist mig með sínum munni og heiðrar mig með vörum sínum en þeirra hjörtu eru langt frá mér. (Jesaja/Isiah 29:13)

9 Að ónýtu dýrka þeir mig á meðan þeir kenna þær kenningar sem ekki eru annað en boðorð manna.“

10 Og hann kallaði fólkið til sín og sagði til þeirra: „Heyrið þér og undirstandið það.

11 Hvað er inngengur í munninn það saurgar eigi manninn heldur hvað er fram af munninum gengur það saurgar manninn.“

12 Þá gengu hans lærisveinar að honum og sögðu: „Veistu að þá eð þeir Pharisei heyrðu það orð skammfylldust þeir?“

13 En hann svaraði og sagði: „Öll plantan hverja minn himneskur faðir plantar eigi mun upprætast.

14 Látið þá fara, þeir eru blindir og blindra leiðtogarar. Ef blindur leiðir blindan þá falla þeir báðir í gröfina.“

15 Þá svaraði Pétur og sagði til hans: „Þýð oss þessa eftirlíking.“

16 Jesús sagði til þeirra: „Eru þér enn so skilningslausir?

17 Skynjið þér eigi að allt hvað í munninn inngengur það hverfur í magann og verður fyrir eðlilega rás útskúfað

18 en hvað af munninum framgengur það kemur út af hjartanu og það saurgar manninn.

19 Því að út af hjartanu koma vondar hugsanir, manndráp, hórdómur, frillulífi, þjófnaður, ljúgvitnan, lastanir.

20 Þetta er það hvað manninn saurgar en með óþvegnum höndum að eta saurgar ekki manninn.“

21 Jesús gekk í burt þaðan og fór í landsálfur Tyri og Sidonis.

22 Og sjá, að kanversk kona gekk út af þeim sömum takmörkum, kallaði og sagði: „Ó herra, sonur Davíðs, miskunna þú mér! Mín dóttir kvelst illa af djöflinum.“

23 Og hann svaraði henni eigi orði. Hans lærisveinar gengu til hans, báðu hann og sögðu: „Lát hana fara af því hún kallar eftir oss.“

24 En hann svaraði og sagði: „Eg em eigi sendur nema til fortapaðra sauða af húsi Ísraels.“

25 En hún kom og féll niður fyri honum og sagði: „Hjálpa þú mér, herra!“

26 En hann svarað henni og sagði: „Það er eigi térlegt að taka brauðið það barnanna er og kasta því fyrir hundana.“

27 En hún sagði: „Satt er það, herra, en þó eta hundar af molum þeim sem detta af borðum drottna þeirra.“

28 Þá svaraði Jesús og sagði til hennar: „Þú kona, mikil er þín trúa. Verði þér so sem þú vilt.“ Og á þeirri sömu stundu varð hennar dóttir heilbrigð.

29 Og er Jesús gekk þaðan kom hann að sjónum í Galilea, gekk upp á fjallið og setti sig þar.

30 Og margt fólk dreif til hans, hafandi með sér halta, blinda, mállausa, vanaða og marga aðra og snöruðu þeim fram fyrir fætur Jesú. Og hann læknaði þá

31 so að fólkið undraðist er það sá mállausa mæla og vanaða heila, halta ganga, blinda sjáandi og vegsömuðu Guð Ísraels.

32 Og Jesús kallaði sína lærisveina til sín og sagði: „Mig aumkar yfir fólkið því að þeir hafa þrjá daga hjá mér verið og hafa ekki til matar og fastandi vil eg þá ekki frá mér fara láta so að eigi verði þeir hungurmorða á veginum.“

33 Og lærisveinarnir sögðu til hans: „Hvaðan töku vær so mörg brauð hér

á eyðimörku að vér seðjum með jafnmargt fólk?“

34 Jesús sagði til þeirra: „Hversu mörg brauð hafi þér?“ Þeir sögðu: „Sjö og fá fiskakorn.“

35 Og hann bauð fólkinu að það settist niður á jörðina

36 og tók þau sjö brauðin og fiskana. Og er hann hafði þakkir gjört braut hann þau og gaf lærisveinunum og hans lærisveinar gáfu þau fólkinu.

37 Og þeir átu allir og urðu saddir og tóku upp það sem yfir var molanna, sjö karfir fullar.

38 En þeir sem etið höfðu voru fjórar þúsundir manna, fyrir utan konur og börn.

39 Og er hann hafði fólkið frá sér látið sté hann á skip og kom í endimerkur Magdalalands.

16

1 Þá gengu þeir Pharisei og Saducei til hans, freistandi hans og báðu hann að sýna sér teikn af himni.

2 En hann svaraði þeim og sagði: „Á kveldin segi þér: Það verður fínt veður það himinroði er.

3 Og á morgna segi þér: Í dag verður hreggviðri því að himinninn er rauður og dimmur. Þér hræsnarar, himinsins ásján kunni þér að dæma en að vita teikn þessara tíma kunni þér eigi.

4 Þessi vonda og hórdómskynslóð æskir teikns og henni skal ekkert teikn gefið verða nema teikn Jona spámanns.“ Og hann forlét þá og gekk í burt.

5 Og er hans lærisveinar voru yfir um farnir höfðu þeir gleymt brauð með sér að taka.

6 En Jesús sagði til þeirra: „Sjáið til og vaktið yður við súrdeigi þeirra Phariseis og Saduceis.“

7 Þá þenktu þeir með sér og sögðu: „Það mun vera það vær höfum ei brauð með oss tekið.“

8 En er Jesús fornam það sagði hann til þeirra: „Þér lítiltrúaðir, hvar fyrir hugsi þér um það þó þér hafið eigi brauðin með yður haft?

9 Skilji þér enn ekki? Minnist þér ekki á þau fimm brauð á meðal fimm þúsunda eða hversu margar karfir að þér tókuð þá upp?

10 Og eigi enn á þau sjö brauð á meðal fjögra þúsunda og hversu margar karfir eð þér tókuð þá upp?

11 Hvar fyrir skilji þér eigi að eg sagða yður ekki af brauðinu þá eg sagða: Vaktið yður fyrir súrdeigi þeirra Phariseis og Saduceis?“

12 Þá undirstóðu þeir að hann hafði eigi sagt þeim það þeir skyldu vara sig við súrdeigi brauðsins heldur við lærdómi þeirra Phariseis og Saduceis.

13 Þá kom Jesús í landsálfur borgarinnar Cesaree Philippi og

spurði sína lærisveina að og sagði: „Hvað segja menn til hver Mannsins son sé?“

14 Þeir sögðu: „Sumir segja þú sért Jóhannes baptista en aðrir þú sért Elías, sumir að þú sért Jeremias eður einn af spámönnunum.“

15 Hann sagði til þeirra: „Hvern segi þér mig vera?“

16 Þá svaraði Símon Petrus og sagði: „Þú ert Kristur, sonur Guðs lifanda.“

17 En Jesús svaraði og sagði til hans: „Sæll ertu, Símon Jóhannsson, því að hold og blóð birti þér það eigi heldur minn himneski faðir.

18 Eg segi þér og: Þú ert Petrus. Og yfir þennan hellustein mun eg upp á

byggja mína kristni og hliðin helvítis skulu eigi magn hafa í gegn henni.

19 Og þér mun eg gefa lykla himnaríkis og allt hvað þú bindur á jörðu skal á himnum bundið vera og allt hvað þú leysir á jörðu skal á himnum leyst vera.“

20 Þá fyrirbauð(bannaði) hann sínum lærisveinum að þeir segði það nokkrum að hann væri Jesús, sá Kristur.

21 Þaðan í frá tók Jesús til að auglýsa fyrir sínum lærisveinum það honum byrjaði að ganga til Jerúsalem og margt að líða af öldungunum, skriftlærðum og kennimannahöfðingjum og líflátinn verða og á þriðja degi upp að rísa.

22 En Pétur tók hann út af, átaldi hann og sagði: „Herra, þyrm sjálfum þér að eigi hendi þig þetta.“

23 En hann snerist við og sagði til Péturs: „Far frá mér, andskoti, þú ert mér hneykslanlegur. Því að þú skilur eigi hvað Guðs er heldur hvað mannanna er.“

24 Jesús sagði þá til sinna lærisveina: „Ef nokkur vill mér eftirfylgja þá afneiti hann sjálfum sér og taki sinn kross á sig og fylgi mér eftir.

25 Því að hver hann vill sitt líf forsvara sá mun því týna en hver sem sínu lífi týnir fyrir mínar sakir sá mun það finna.

26 Því hvað stoðar það manninum þó hann hreppti allan heiminn en gjörði tjón sinnar sálu? Eður hvað mun maðurinn fá gefið það hann sálu sína með endurleysi?

27 Því að það mun ske að Mannsins son mun koma í dýrð síns föðurs með sínum englum og þá mun hann gjalda hverjum sem einum eftir sínum verkum.

28 Sannlega segi eg yður að nokkrir standa þeir hér sem dauðann munu eigi smakka þar til að þeir sjá Mannsins son komanda í sínu ríki.“

17

1 Og sex dögum þar eftir tók Jesús með sér Petrum og Jacobum og Johannem bróður hans og hafði þá afsíðis upp á hátt fjall

2 og auglýstist fyrir þeim. Og hans ásján skein sem sól en hans klæði urðu so björt sem ljós og sjá,

3 að honum birtust þeir Moyses og Elías og töluðu við hann.

4 En Pétur ansaði og sagði til Jesú: „Herra, hér er oss gott að vera. En ef þú vilt þá viljum vær gjöra hér þrjár tjaldbúðir, þér eina, Moyse eina, Elie eina.“

5 Og þá er hann var þetta að tala, sjá, að bjart ský umskyggði þá og sjá, að

röddin úr skýinu sagði: „Þessi er sonur minn elskulegur að hverjum mér vel þóknast. Heyrið honum.“

6 Og er lærisveinarnir heyrðu það féllu þeir fram á sínar ásjánir og urðu mjög hræddir.

7 En Jesús gekk til þeirra, tók á þeim og sagði: „Standið upp og verið eigi hræddir.“

8 En er þeir litu upp sáu þeir öngvan nema Jesús einnsaman.

9 Og er þeir gengu ofan af fjallinu bauð Jesús þeim og sagði: „Þér skuluð öngvum þessa sjón segja þar til að Mannsins son er upp aftur risinn af dauða.“

10 Og hans lærisveinar spurðu hann að og sögðu: „Hvar fyri segja hinir skriftlærðu þá það Elías hljóti áður að koma?“

11 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Elías á að sönnu áður að koma og alla hluti lagfæra.

12 En eg segi yður það: Elías er nú kominn og þeir kenndu hann eigi heldur gjörðu þeir við hann hvað helst þeir vildu. So mun og Mannsins son verða af þeim að líða.“

13 Þá undirstóðu lærisveinarnir það hann hafði sagt af Johanne baptista.

14 Og er þeir komu til fólksins gekk maður til hans og féll á knén fyrir honum og sagði:

15 „Herra, miskunna þú syni mínum. Því að hann er tunglsjúkur og er herfilega píndur. Því oft fellur hann á eld og þráttsinnis í vatn.

16 Eg hafða hann og til þinna lærisveina og þeir gátu hann eigi læknað.“

17 En Jesús svaraði og sagði: „Ó þú vantrúuð og rangsnúin kynslóð, hversu lengi skal eg hjá yður vera? Hversu lengi á eg yður að líða? Hafið hann hingað til mín.“

18 Og Jesús hastaði á hann og djöfullinn fór út af honum og sveinninn varð heilbrigður á samri stundu.

19 Þá gengu lærisveinarnir heimuglega til Jesú og sögðu: „Fyrir því gátu vær eigi rekið hann út?“

20 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Fyrir yðar vantrúar sakir. Því eg segi yður fyrir sann: Ef þér hefðuð trú so sem mustarskorn mætti þér segja fjalli þessu: Far þú héðan og þangað, og mundi það fara. Og ekkert mundi yður ómáttugt vera.

21 En þetta kyn rekst eigi út nema fyrir bæn og föstu.“

22 En sem þeir sýsluðust um í Galilea sagði Jesús til þeirra: „Eftirkomandi er það Mannsins sonur mun ofurseldur verða í manna hendur

23 og líflátinn verða og á þriðja degi mun hann upp rísa.“ Og við það urðu þeir næsta hryggvir.

24 Og er þeir komu til Kapernaum gengu þeir að Pétri sem skattgjaldið uppbáru og sögðu: „Yðar meistari, geldur hann eigi skattpeninginn?“

25 Hann sagði: „Já.“ Og er hann gekk inn í húsið kom Jesús fyrr að honum og sagði: „Hvað líst þér, Símon: Af hvorum taka jarðlegir konungar toll eður skattpening: Af sínum sonum eður af annarlegum?“

26 Pétur sagði: „Af annarlegum.“ Jesús sagði til hans: „Þá eru synirnir frí.

27 En so að vér séum þeim ei að hneykslan þá far til sjávar og kasta út

önglinum og þann fisk sem fyrst kemur upp tak þú. Og er þú opnar hans gin muntu finna eina stateram. Þá sömu tak og gef þeim fyrir mig og þig.“

18

1 Í þann sama tíma gengu lærisveinarnir til Jesú og sögðu: „Hver er mestur í himnaríki?“

2 Jesús kallaði barn til sín og setti það mitt á millum þeirra

3 og sagði: „Sannlega segi eg yður: Nema þér snúist og verðið so sem smábörn munu þér eigi innganga í himnaríki.

4 Hver sjálfur sig lækkar so sem ungbirni þetta, sá er mestur í himnaríki.

5 Og hver sem meðtekur eitt þvílíkt ungmenni í mínu nafni sá meðtekur mig.

6 En hver hann hneykslar einn af þessum vesalingum sem á mig trúa, þarfara væri honum að mylnusteinn hengdist við háls honum og væri í sjávardjúp sökktur.

7 Vei sé heiminum fyrir hneykslanir! Þar hljóta hneykslanir að koma en þó vei sé þeim manni fyrir hvern eð hneykslunin kemur!

8 En ef þín hönd eður þinn fótur hneykslar þig, sníð hann af og snara honum frá þér. Bera er þér inn að

ganga til lífsins haltur og handarvani en það þú hafir tvær hendur eður tvo fætur og verðir í eilífan eld kastaður.

9 Og ef auga þitt hneykslar þig þá slít það út og snara því frá þér. Betra er þér eineygðum inn að ganga til lífsins en það þú hafir tvö augu og verðir í helvískan eld kastaður.

10 Sjáið til að þér forsmáið ekki einn af þessum vesalingum. Því að eg segi yður að þeirra englar á himnum sjá jafnan míns föðurs auglit á himnum.

11 Því að Mannsins son er kominn að frelsa hvað fortapað(týnt) er.

12 Hvað virðist yður? Ef einhver hefði hundrað sauða og villist einn af þeim, skilst hann eigi við þá níu og

níutígi á fjöllum uppi og fer að leita hans sem villtist?

13 Og ef so sker að hann finnur hann, sannlega segi eg yður að hann fagnar meir yfir honum en yfir hinum níu og níutígu sem eigi villtust.

14 So er eigi vilji fyrir föður yðrum sem á himnum er að einn af þessum vesalingum farist.

15 En ef bróður þinn brýtur við þig far þú og straffa hann á (útkljá málið) millum þín og hans eins samans. En ef hann heyrir þig þá hefur þú þinn bróður unnið.

16 En ef hann heyrir þig eigi þá tak enn einn eður tvo til þín so að í

munni tveggja eður þriggja standi öll orð.

17 Nú ef hann heyrir eigi þeim þá seg það samkundunni. En ef hann heyrir ei samkundunni þá halt (teldu) hann sem annan heiðingja og tollheimtumann.

18 Sannlega segi eg yður: Hvað helst þér bindið á jörðu skal og á himnum bundið vera og hvað helst þér leysið á jörðu skal leyst vera á himni.

19 Og enn segi eg yður það: Hvað ef tveir af yður samtakið á jörðu um hvern hlut sem það er eð þeir vilja biðja skal þeim veitt vera af mínum föður sem á himnum er.

20 Því að hvar tveir eður þrír samansafnaðir eru í mínu nafni þar em eg mitt á millum þeirra.“

21 Þá gekk Pétur til hans og sagði: „Hverra, hversu oft skal eg mínum bróður, þeim sem við mig brýtur, fyrirgefa? Er það nóg sjö sinnum?“

22 Jesús sagði til hans: „Eg segi þér eigi sjö sinnum heldur sjötígi sinnum sjö sinnum.

23 Fyrir því er himnaríki líkt þeim konungi sem reikna vildi við þjóna sína.

24 Og er hann tók til að reikna kom einn fyrir hann sá er honum var skyldugur tíu þúsund punda.

25 En þá hann hafði eigi til hvað hann skyldi gjalda bauð herrann að selja hann og hans húsfreyju, so og börnin og allt hvað hann átti, og borga með.

26 En sá þjón féll fram, tilbað hann og sagði: Herra, haf þolinmæði við mig. Allt skal eg þér gjalda.“

27 En herrann sá aumur þess þjóns og lét hann lausan og gaf honum upp skuldina.

28 Þá gekk sá sami þjón út og fann einn af sínum samlagsþjónum. Sá var honum hundrað peninga skyldugur. Þann greip hann og tók fyrir kverkar honum og sagði: Gjalt hvað þú ert mér skyldugur.

29 Þá féll hans samlagsþjón fram, bað hann og sagði: Haf þolinmæði við mig því allt skal eg þér gjalda.

30 En hann vildi eigi heldur fór hann til og lét hann í dýflissu þar til hann hafði borgað sína skuld.

31 En er hans samþjónar sáu hvað skeði urðu þeir mjög hryggvir við, komu og undirvísuðu sínum herra allt hvað gjörst hafði.

32 Þá kallaði hans herra á hann og sagði til hans: Þú hinn vondi þjón, alla þessa skuld gaf eg þér til með því þú baðst mig.

33 Byrjaði (Bar) þér eigi miskunnsamur að vera við þinn samlagsþjón líka sem eg var þér miskunnsamur?

34 Og hans herra varð reiður og ofurseldi hann kvölurunum þangað til að hann hafði borgað allt hvað hann vor honum skuldugur.

35 So mun minn himneskur faðir gjöra yður ef þér fyrirgefið eigi af yðrum hjörtum hver einn sínum bróður misgjörðir sínar.“

19

1 Og það skeði sem Jesús hafði lyktað þessar ræður að hann fór af Galilea og kom í endimerkur Gyðingalands, öðrumegin Jórdanar.

2 Og margt fólk fylgdi honum eftir og þar læknaði hann þá.

3 Þá gengu Pharisei til hans, freistuðu hans og sögðu: „Leyfist

nokkuð manninum að forláta (skilja við) sína eiginkonu fyrir hverja sem eina sök?“

4 En hann svaraði og sagði til þeirra: „Hafi þér eigi lesið að sá er í upphafi skapaði manninn hann gjörði það að vera skyldi maður og kona og sagði:

5 Fyrir því mun maðurinn forláta föður og móður og viðtengjast eiginkonu sinni og þau tvö munu eitt hold vera.

6 So eru þau nú eigi tvö heldur eitt hold. En hvað Guð hefur samantengt það skal maðurinn eigi í sundur skilja.“

7 Þá sögðu þeir: „Fyrir því (hvers vegna) bauð Moyses þá að gefa

skyldi skilnaðarskrá og hana að forláta?“

8 Hann sagði til þeirra: „Moyses hefur fyrir harðúð yðvars hjarta leyft yður að forláta húsfreyjur yðrar en af upphafi var það eigi so.

9 En eg segi yður það: Hver sína eiginkonu forlætur (nema það sé fyrir hórunarsök) og giftist annarri sá drýgir hór. Og hver fráskilinni giftist sá drýgir og hór.“

10 Þá sögðu lærisveinarnir til hans: „Ef so er háttað mannsins málefnum við eignarkonuna þá er eigi gagn í að giftast.“

11 En hann sagði til þeirra: „Þetta orð fá eigi allir höndlað heldur þeir hverjum það er gefið.

12 Því að þar eru þeir geldingar sem so verða af móðurkviði fæddir og þeir geldingar er hverjir af mönnunum eru geldir og þar eru og líka þeir geldingar sem sjálfa sig hafa gelt fyrir himnaríkis sakir. Sá gripið getur hann grípi það.“

13 Þá voru smábörn til hans höfð so að hann legði hendur yfir þau og bæðist fyrir. En lærisveinarnir ávítuðu þá.

14 Jesús sagði til þeirra: „Látið börnin kyrr og fyrirbjóðið (bannið) þeim eigi til mín að koma því að slíkra er himnaríki.“

15 Og er hann hafði hendur yfir þau lagt gekk hann þaðan.

16 Og sjá, að einn gekk að honum og sagði til hans: „Góði meistari, hvað skal eg þess gott gjöra að eg hafi eilíft líf?“

17 Hverjum hann svaraði: „Hvað kallar þú mig góðan? Enginn er góður nema einn, sem er Guð. En ef þú vilt til lífsins inn ganga so varðveit þú boðorðin.“

18 Hann sagði þá til hans: „Hver helst?“ En Jesús sagði: „Ei skaltu mann vega (myrða), ei skaltu hórast, ei skaltu stela, eigi skaltu ljúgvitni mæla,

19 heiðra skaltu föður þinn og móður og elska skalt þú náunga þinn so sem sjálfan þig.“

20 Þá sagði ungi maðurinn til hans: „Þetta allt hef eg varðveitt í frá barnæsku minni. Hvað brestur mig þá?“

21 Jesús sagði til hans: „Ef þú vilt algjörður (fullkominn) verða far burt og sel allt hvað þú hefir og gef fátækum og munt þú þá stoð hafa á himni. Kom þá og fylg mér so eftir.“

22 Og er hinn ungi maður heyrði það orð gekk hann hryggur í burt því að hann hafði miklar eignir.

23 En Jesús sagði til sinna lærisveina: „Sannlega segi eg yður að torvelt er ríkum inn að anga í himnaríki.

24 Og enn segi eg yður það auðveldara er úlfaldanum að smjúga

í gegnum nálarauga en ríkum inn að ganga í Guðs ríki.“

25 Og er lærisveinarnir heyrðu það urðu þeir mjög óttaslegnir og sögðu: „Hver fær þá hjálpast? (bjargast)“

26 En Jesús leit við þeim og sagði til þeirra: „Hjá mönnunum er það ómögulegt en hjá Guði er allt mögulegt.“

27 Þá svaraði Pétur og sagði til hans: „Sjáðu, að vér forlétum allt og fylgdum þér eftir. Hvað sker oss þar fyrir (hvað fáum við fyrir)?“

28 En Jesús sagði til þeirra: „Sannlega segi eg yður að þér hverjir mér hafið eftirfylgt: Í endurfæðingunni, þá er Mannsins son situr á stóli sinnar tignar, munu

þér og sitja á tólf stólum dæmandi tólf kynkvíslir Ísraels.

29 Og hver hann forlætur (yfirgefur, skilur við) hús eður bræður, systur, föður eða móður eður eiginkonu eða börn eða akra fyrir míns nafns sakir sá mun hundraðfalt í staðinn taka og erfa eilíft líf.

30 En margir þeir sem eru fyrstir verða síðastir og þeir sem síðastir eru verða hinir fyrstu.

20

1 Himnaríki er líkt þeim húsföður sem útgekk snemma morguns verkmenn að leigja (ráða í vinnu) í víngarð sinn.

2 En að gjörðum samningi við verkmennina af daglegu peningsgjaldi sendi hann þá í sinn víngarð.

3 Og nær þriðju stund gekk hann út og leit aðra iðjulausa standa á torginu

4 og sagði til þeirra: Fari þér í minn víngarð og hvað rétt er mun eg gefa yður. Þeir gengu og þangað.

5 Og enn gekk hann út aftur um séttu og níundu stund og gjörði so líka.

6 En um elleftu stund gekk hann út og fann enn aðra standa iðjulausa og sagði til þeirra: Hvar fyrir standi þér hér allan dag iðjulausir?

7 Þeir sögðu til hans: Því að enginn hefur leigt oss. Hann sagði til þeirra: Fari þér og í minn víngarð og hvað rétt er skulu þér fá.

8 En þá kveld var komið sagði herrann víngarðsins til síns ráðamanns: Kallaðu verkamennina og gjald þeim verðkaupið. Og hann tók til í frá inum seinasta og allt til hins fyrsta.

9 Þá komu þeir sem um elleftu stund leigðir voru og hver þeirra meðtók sinn pening.

10 En er hinir fyrstu komu meintu þeir það þeir mundu fá meira og hver þeirra meðtók sinn pening.

11 Og þá er þeir höfðu hann meðtekið mögluðu þeir í móti húsföðurnum

12 og sögðu: Þessir seinustu hafa eina stund erfiðað og þú gjörir þá oss jafna, vér sem borið höfum þunga og hita dagsins.

13 En hann svaraði og sagði til eins þeirra: Vinur, ei gjöri eg þér órétt. Ertu ekki ásáttur orðinn við mig um einn pening?

14 Tak hvað þitt er og far burt. En þessum seinasta vil eg gefa so sem þér.

15 Eða lofast mér ekki að gjöra af mínu hvað eg vil? Eða ertu um það rangeygður (sérðu illt) þó að eg sé góðgjarn?

16 So verða nú síðastir hinir fyrstu og fyrstir hinir síðustu. Því að margir eru kallaðir en fáir útvaldir.“

17 Og hann ferðaðist upp til Jerúsalem og tók þá tólf lærisveina heimuglega til sín á veginum og sagði til þeirra:

18 „Vér reisum (förum) nú upp til Jerúsalem og Mannsins son mun ofurseljast kennimannahöfðingjum og skriftlærðum

19 og þeir munu hann fordæma til dauða og ofurselja hann heiðingjum til spottunar og húðstrokunar og til krossfestingar. Og á þriðja degi mun hann upp aftur rísa.“

20 Þá gekk móðir sona Zebedei til hans meður syni sína, kallandi fyrir hann fram og bað nokkurs af honum.

21 Og hann sagði til hennar: „Hvað viltu?“ Hún sagði til hans: „Lát þessa mína sonu sitja í ríki þínu, þann eina til þinnar hægri handar og annan til þinnar vinstri handar.“

22 En Jesús svaraði og sagði: „Þér vitið eigi hvað þér biðjið. Geti þið þann kaleik drukkið hvern eg mun drekka og þeirri skírn skírast látið hverri eg mun skírast?“ Þeir sögðu til hans: „Það getum við.“

23 Og hann sagði til þeirra: „Minn kaleik munu þið að sönnu drekka og þeirr skírn hverri eg skírunst munu þið skírast. En það að sitja til minnar

hægri handar og vinstri handar er eigi mín yður að gefa heldur þeim hverjum það er fyrirbúið af mínum föður.“

24 Og er þeir tíu heyrðu það þykktust (reiddust) þeir þeim tveimur bræðrum.

25 En Jesús kallaði þá til sín og sagði: „Þér vitið að veraldarmannahöfðingja drottna yfir þeim og þeir eð voldugir eru hafa yfirvöld.

26 So skal eigi vera yðar á milli heldur hver hann vill yðar á milli voldugur vera sé sá yðar þénari.

27 Og hver yðar sem fremstur vill vera veri hann yðar þjón.

28 Líka so sem Mannsins son kom eigi að hann léti sér þjóna heldur upp á það hann þjónaði og gæfi sitt líf til endurlausnar fyrir marga.“

29 Og þá er þeir gengu út af Jeríkó fylgdi honum margt fólk eftir.

30 Og sjá, að tveir blindir sátu við veginn. Og þá þeir heyrðu það að Jesús gekk þar fram hjá kölluðu þeir og sögðu: „Ó herra, sonur Davíðs, miskunna þú okkur!“

31 En fólkið hastaði á þá að þeir þegði. En þeir kölluðu því meir og sögðu: „Ó herra, sonur Davíðs, miskunna þú okkur!“

32 Og Jesús staðnæmdist, kallaði á þá og sagði: „Hvað vilji þið að eg skuli gjöra ykkur?“

33 Þeir sögðu til hans: „Herra, það að okkar augu upplúkist.“

34 En Jesús sá aumur á þeim, snart augu þeirra og þeir sáu jafnskjótt og fylgdu honum eftir.

21

1 Og er þeir tóku að nálgast Jerúsalem og komu til Betfage við fjallið Oliveti sendi Jesús út tvo sína lærisveina

2 og sagði til þeirra: „Fari þið í það kauptún sem fyrir ykkur er og strax munuð þið finna ösnu bundna og fola hjá henni. Leysið hana og leiðið til mín.

3 Og ef einhver segir nokkuð til ykkar þá segið að herrann hafi þeirra

þörf og jafnsnart mun hann láta þau laus.“

4 En það skeði so að uppfylldist hvað sagt er fyrir spámanninn er segir:

5 „Segið dótturinni Síon: Sjá, þinn kóngur kemur til þín, hógvær, sitjandi á ösnu og á fola klyfbærilegrar ösnu.“

6 En lærisveinarnir gengu burt og gjörðu so sem Jesús hafði boðið þeim

7 og leiddu með sér ösnuna og folann og lögðu yfir þau sín klæði og settu hann þar upp á.

8 En margt fólk breiddi sín klæði á veginn og aðrir hjuggu kvistu af trjánum og dreifðu þeim á veginn.

9 En það fólkið sem fyrir gekk og eftirfylgdi kallaði og sagði: „Hósíanna syni Davíðs! Blessaður sé sá sem kemur í nafni Drottins! Hósíanna í hæstum hæðum!“

10 Og er hann fór inn í Jerúsalem var öll borgin á reiðuskjálfi og sagði: „Hver er þessi?“

11 En fólkið sagði: „Þetta er Jesús, spámaðurinn af Naðsaret úr Galilea.“

12 Og Jesús gekk inn í Guðs musteri og rak út alla seljendur og kaupendur í musterinu og borðum veslunarmanna og stólum þeirra er dúfur seldu hratt hann um

13 og sagði til þeirra: „Skrifað er: Mitt hús skal bænahús kallast. En þér hafið gjört það að spillvirkjainni. (ræningjabæli)“

14Og til hans gengu blindir og haltir í musterið og hann læknaði þá.

15 En er kennimannahöfðingjar og skriftlærðir sáu þær undranir sem hann gjörði og það börnin kölluðu í musterinu og sögðu: „Hósíanna þeim syni Davíðs“ reiddust þeir

16 og sögðu til hans: „Heyrir þú hvað þessir segja?“ Jesús sagði til þeirra: „Já, viti menn. Hafi þér aldrei lesið það: Af munni ungbarna og brjóstmylkinga hefur þú lofið tilreitt“?

17 Og hann forlét (yfirgaf) þá og gekk út af borginni til Betania og bleif (dvaldi) þar.

18 En að morni er hann gekk aftur til borgarinnar hungraði hann.

19 Og sem hann sá eitt fíkjutré við veginn gekk hann þangað að og fann ekkert á því nema einsta blöðin og sagði til þess: „Héðan í frá vaxi aldreigi ávöxtur af þér að eilífu.“ Og það fíkjutré visnaði upp jafnsnart (jafnfljótt).

20 Og er lærisveinarnir sáu það undruðust þeir og sögðu: „Hvernin er fíkjutréð so snart (fljótt) uppþornað?“

21 En Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Sannlega segi eg yður: Ef

þér hafið trúna og efist eigi þá munu þér eigi einasta gjöra slíkt við fíkjutréð heldur ef þér segðuð þessu fjalli: Tak þig upp og fleyg þér í sjóinn, þá mundi það ske.

22 Og allt hvað þér biðjið í bæninni, ef þér trúið því, þá munu þér það öðlast.“

23 Og sem hann kom í musteri gengu til hans (sem hann var að kenna) prestahöfðingjar, öldungar lýðsins og sögðu: „Út af hvaða magt (yfirvaldi) gjörir þú þetta og hver gaf þér þessa magt (yfirvald)?“

24 En Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Eg mun spyrja yður að einu orði. Ef þér segið mér það mun eg

segja yður út af hvaða magt eg gjöri þetta.

25 Skírn Johannis, hvaðan var hún, hvert af himni eður af mönnum?“ En þeir hugsuðu með sér: „Ef vér segjum: Af himni, þá segir hann til vor: Fyrir því trúðu þér honum þá eigi?

26 En ef vér segjum: Af mönnum, þá megum vær óttast fólkið.“ Því að allir héldu Johannem fyrir spámann. Og þeir svöruðu Jesú og sögðu: „Vér vitum ei.“

27 Hann sagði þá til þeirra: „So segi eg yður ei heldur út af hverri magt eg gjöri þetta.

28 En hvað líst yður? Maður nokkur hafði tvo sonu og gekk til ins fyrsta

og sagði: Sonur, far þú í dag að vinna í víngarði mínum.

29 En hann svaraði: Eigi vil eg. Eftir á iðraði hann þessa og gekk burt.

30 Og hann gekk og til hins annars og sagði slíkt hið sama. En hann svaraði og sagði: Fara skal eg, og fór ekki.

31 Hvor af þeim tveimur gjörði föðursins vilja?“ Þeir sögðu til hans: „Hinn fyrsti.“ Jesús sagði til þeirra: „Sannlega segi eg yður að tollheimtarar og pútur (hórur) mega fyrr komast í Guðs ríki en þér.

32 Jóhannes kom til yðar og lærði yður réttlætis götu og eigi trúðu þér honum en tollheimtumenn og pútur trúðu honum. Og þó að þér lituð

þetta gjörðu þér öngva yfirbót so að eftir á hefði þér honum trúað.

33 Heyrið enn aðra eftirlíking. Húsfaðir nokkur var þar sá er plantaði víngarð og girti í kringum hann og gróf í honum vínþrúgu og uppbyggði turn og leigði hann víngarðsmönnum og ferðaðist síðan langt burt.

34 En þá er ávaxtartími tók að nálgast sendi hann sína þjóna til víngarðsmannanna að þeir meðtæki hans ávöxtu.

35 Þá tóku víngarðsmennirnir hans þjóna. Þann eina strýktu þeir, annan aflífuðu þeir, hinn þriðja grýttu þeir.

36 Og í annað sinn sendi hann aðra þjóna út sem fleiri voru hinum

fyrrum. Og þeim gjörðu þeir slíkt hið sama.

37 En síðast sendi hann son sinn til þeirra og sagði: Þeir munu feila sér fyrir syni mínum (munu virða son minn).

38 En er víngarðsmennirnir sáu soninn sögðu þeir með sér: Þessi er erfinginn. Komi þér og aflífu vær hann og leggjum so undir oss hans arfleifð.

39 Og þeir gripu hann og ráku hann út af víngarðinum og aflífuðu hann.

40 En nær herrann víngarðsins kemur hvað mun hann gjöra við þessa víngarðsmenn?“

41 Þeir sögðu til hans: „Þeim vondum mun hann vondslega fyrirfara og sinn víngarð byggja öðrum víngarðsmönnum þeir eð honum ávöxt gjalda í réttan tíma.“

42 Jesús sagði til þeirra: „Hafi þér aldrei lesið í Ritningunum: Þann stein sem byggendur höfðu útkastað, hann er nú orðinn að höfði hyrningar. Af Drottni er það gjört og er undarlegt fyrir vorum augum.“

43 Fyrir því segi eg yður að Guðs ríki mun frá yður takast og heiðingjum gefið verða sem þess ávöxt færa.

44 En hver yfir þennan stein fellur hann mun sundurmyljast en yfir

hvern hann fellur þann mun hann sundurmerja.“

45 Og þá er kennimannahöfðingjar og Pharisei heyrðu hans eftirlíkingar formerktu þeir það hann sagði af þeim (skildu að hann átti við þá)

46 og leituðu við að grípa hann en óttuðust þó fólkið því að það hélt hann fyrir spámann.

22

1 Og Jesús svaraði og talaði í annað sinn í eftirlíkingum til þeirra og sagði:

2 „Himnaríki er líkt þeim konungi sem brúðkaup gjörði syni sínum

3 og sendi út sína þjóna að kalla boðsmennina til brúðkaupsins. Og þeir vildu eigi koma.

4 Í annað sinn sendi hann aðra þjóna út og sagði: Segið boðsmönnunum: Sjáið, mína máltíð hefi eg tilbúið, mínir uxar og aliðfé eru slátraðir og allt er reiðubúið. Komið til brúðkaupsins.

5 En þeir forsmánuðu það og gengu burt, einn á sinn bústað en annar til sinnar sýslunar

6 en sumir gripu hans þjóna, dáruðu þá og drápu.

7 En þá konungurinn heyrði það varð hann reiður og sendi út sinn her og fyrirfór þessum morðingjum og brenndi upp borg þeirra.

8 Þá sagði hann til sinna þjóna: Brullaupið (Brúðkaupið) er að sönnu reiðubúið en þeim sem boðið var þeir voru þess ei verðugir.

9 Fyrir því farið út á strætin og bjóðið til brúðkaupsins hverjum sem þér finnið.

10 Og hans þjónar gengu út á strætin og samansöfnuðu öllum þeim þeir fundu, vondum og góðum, og brúðlaupið varð alskipað af mönnum.

11 Þá gekk konungurinn inn að sjá gestina og hann sá þar mann eigi klæddam með brúðlaupsklæðum

12 og sagði til hans: Vinur, hvernin gekkstu inn hingað hafandi ekki brúðkaupsklæði? En hann þagði.

13 Konungurinn sagði þá til sinna þénara: Bindið hans hendur og fætur og varpið honum í ystu myrkur. Þar mun vera óp og tannagnístran.

14 Því að margir eru kallaðir en fáir útvaldir.“

15 Þá gengu Pharisei burt og settu ráð saman að þeir gæti veitt hann í orðum

16 og sendu til hans sína lærisveina með Herodis þénurum og sögðu: „Meistari, vér vitum að þú ert sannsögull og kennir Guðs götu í sannleika, skeytir ei nokkrum það þú fer ei að mannvirðingum.

17 Fyrir því seg oss hvað þér líki: Hvort leyfist að gefa keisaranum skatt eður eigi?“

18 En þá Jesús formerkti þeirra flátskap sagði hann: „Hvað freisti þér mín, hræsnarar?

19 Sýnið mér myntina peningsins.“ Og þeir fengu honum peninginn.

20 Jesús sagði til þeirra: „Hvers er þessi mynd og yfirskrift?“

21 Þeir sögðu honum: „Keisarans.“ Þá sagði hann til þeirra: „Gefið þá keisaranum hvað keisarans er og það Guði sem Guðs er.“

22 Og er þeir heyrðu það undruðust þeir, forlétu hann og gengu í burt.

23 Á þeim sama degi gengu Saducei til hans hverjir eð segja upprisuna eigi vera, spurðu hann að

24 og sögðu: „Meistari, Moyses hefir sagt að ef nokkur andaðist og hefði eigi barn eftir þá skyldi bróðir hans eiga hans eiginkonu og uppvekja sínum bróður sæði.

25 En hjá oss voru sjö bræður. Hinn fyrsti fastnaði sér konu og hann andaðist. Og af því að hann hafði ekkert sáð lét hann bróður sínum eftir sína eiginkonu.

26 Líka sá annar og hinn þriðji, allt til hins sjöunda.

27 En síðast allra andaðist og konan.

28 Hvers þeirra sjö verður hún nú eignarkona í upprisunni? Því að allir þeir hafa hana haft.“

29 En Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Þér villist og vitið eigi Ritningarnar né heldur Guðs kraft.

30 Því að í upprisunni munu þeir hverki kvongast né sig kvonga láta heldur eru þeir sem englar Guðs á himni.

31 En hafi þér eigi lesið hvað af Guði er sagt af upprisu framliðinna er hann segir:

32 Eg er Guð Abrahams og Guð Ísaaks og Guð Jakobs? Því að Guð er eigi Guð dauðra heldur lifandi manna.“

33 Og er fólkið heyrði þetta undraðist það hans kenning.

34 En er Pharisei heyrðu það hann hafði þaggað Saduceos söfnuðust þeir saman í eitt

35 og einn lögvitringur af þeim spurði hann að, freistandi hans og sagði:

36 „Meistari, hvert er hið mesta boðorð í lögmálinu?“

37 En Jesús sagði til hans: „Elska skaltu Drottin Guð þinn af öllu þínu hjarta og af allri önd(sálu) þinni og af öllu þínu hugskoti.

38 Þetta er hið helsta og mesta boðorð.

39 En annað er þessu líkt: Elska skaltu náunga þinn so sem sjálfan þig.

40 Í þessum tveimur boðorðum hengur allt lögmál og spámenn.“

41 En þá Pharisei voru til samans komnir spurði Jesús þá að

42 og sagði: „Hvað virðist yður af Kristi, hvers son eð hann sé?“ Þeir sögðu honum: „Davíðs.“

43 Hann sagði til þeirra: „Hvernin kallar Davíð hann þá í anda einn Drottin er hann segir:

44 DROTTINN sagði mínum Drottni: Sit þú til minnar hægri handar þar til eg set óvini þína til skarar þinna fóta.

45 Nú ef Davíð kallar hann Drottin hvernin er hann þá hans sonur?“

46 Og enginn gat honum orði svarað og ei dirfðist nokkur upp frá þeim degi hann framar að spyrja.

23

1 Þá talaði Jesús til fólksins og til sinna lærisveina

2 og sagði: „Á Moyses stóli sitja skriftlærðir og Pharisei.

3 Allt hvað þeir segja yður þér skulið halda það haldið og gjörið. En eftir þeirra verkum skulu þér eigi gjöra því að þeir segja það og gjöra eigi.

4 Þeir samanbinda þungar byrðar og óbærilegar og leggja þær mönnum á herðar en sjálfir þeir vilja ei áhræra þær fingri sínum.

5 Því að öll sín verk gjöra þeir að þeir sjáist af mönnum. Sín minningarblöð útþenja þeir og fald sinna klæða mikla þeir.

6 Kær hafa þeir hin fremstu sæti að kveldverðum og æðstu sessa í samkunduhúsum

7 og kveðjur á torgum og af mönnum rabbí kallaðir verða.

8 En þér skuluð eigi rabbí kallast því að einn er yðar meistari, Kristur, en þér allir eruð bræður.

9 Og öngvan skulu þér yðar föður kalla á jörðu því að einn er yðar faðir sá sem á himnum er.

10 Því skulu þér eigi meistari kallast því einn er yðar meistari, Kristur.

11 Sá sem að mestur er yðar sé hann yðar þénari.

12 Því að hver sig upphefur sá mun niðurlægjast og hver sjálfan sig niðurlægir hann mun upphafinn verða.

13 Vei yður skriftlærðum og Phariseis, þér hræsnarar! Hverjir himnaríkið afturlokið (læsið) fyrir mönnum. Eigi gangi þér þar inn og þeim er inn vilja ganga í það þá lofi þér eigi.

14 Vei yður skriftlærðum og Phariseis, þér hræsnarar! Hverjir ekknahúsin uppetið með yfirhylmingu langra bæna. Fyrir það munu þér þess meiri fordæming öðlast.

15 Vei yður skriftlærðum og Phariseis, þér hræsnarar! Hverjir um kringum farið sjó og lönd so að þér gjörið einn að Gyðingi og nær hann er það orðinn gjöri þér hann að helvískum syni tvefalt meir en þér eruð.

16 Vei yður blindum leiðtogurum! Þér sem segið: Hver hann sver við musterið það sé ekkert en hver hann sver við gullið musterið, sá er sekur.

17 Þér fífl og forblindaðir, hvort er meira, gullið eða musterið það er gullið helgar?

18 Og hver eð sver við altarið, sé ekkert, en hver hann sver við það offur sem á því er, sá sé sekur.

19 Þér heimskir og blindir, hvert er meira, offrið en altarið það sem offrið helgar?

20 Fyrir því, hver hann sver við altarið sá sver við altarið og allt hvað þar er upp á

21 og hver hann sver við musterið sá sver við það og við þann sem þar byggir inni

22 og hver hann sver við himininn sá sver við Guðs sæti og við þann sem þar upp á situr.

23 Vei yður skriftlærðum og Phariseis, þér hræsnarar! Hverjir tíundið myntu, anet og kúmen en yfirgefið það hvað þyngst er í lögmálinu, einkum: dóminn, miskunnsemd og trúna. Þetta byrjaði

(bar) að gjöra og hitt eigi eftir að skilja.

24 Þér blindir leiðtogarar, sem síið mýfluguna en svelgið úlfaldann!

25 Vei yður skriftlærðum og Phariseis, þér hræsnarar! sem hreinsið hið ytra bikara og diska en innan eru þér fullir ráns og óhreininda.

26 Þú blindur faríseari, hreinsa fyrst hið innra á bikörum og diskum so að hið ytra verði og hreint.

27 Vei yður skriftlærðum og Phariseis, þér hræsnarar! Hverjir líkir eruð forfáguðum leiðum framliðinna hver eð utan sýnast mönnum fögur en innan eru þau full

af dauðra manna beinum og allri óþekkt (öllum óþverra).

28 So og þér skínið að sönnu utan fyrir mönnum réttlátir en fyrir innan eru þér fullir hræsni og ranginda.

29 Vei yður skriftlærðum og Phariseis, þér hræsnarar! Hverjir uppbyggið spámannaleiðin og prýðið grafir réttlátra manna

30 og segið: Ef vér hefðum verið á dögum feðra vorra skyldu vær eigi verið hafa samlagsmenn í þeirra blóði spámannanna.

31 So beri þér sjálfir yður vitni að þér eruð synir þeirra sem spámennina aflífuðu.

32 Nú vel, uppfyllið mæling feðra yðvara.

33 Þér eiturormar og nöðrukyn, hvernin vilji þér umflýja helvíska fyrirdæming?

34 Fyrir því sjáið: Eg sendi til yðar spámenn, spekinga og skriftlærða menn og nokkra af þeim munu þér lífláta og krossfesta og suma munu þér húðstrýkja í samkunduhúsum yðar og af annarri borg í aðra munu þér þá ofsækja,

35 so að yfir yður komi allt réttlátt blóð sem á jörðina er úthellt í frá blóði Abels réttláta allt til blóðs Zacharie sonar Barakía, hvern þér drápuð á milli musteris og altarisins.

36 Sannlega segi eg yður að allt þetta mun koma yfir þessa kynslóð.

37 Jerúsalem, Jerúsalem, þú sem aflífar spámennina og grýtir þá sem til þín eru sendir! Hversu oft hefi eg viljað samansafna sonum þínum líka sem að hæna safnar ungum sínum undir vængi sér og þér hafið eigi viljað!

38 Sjáið, yðvart hús skal yður í eyði látið verða.

39 Því að eg segi yður: Þér munuð eigi sjá mig upp frá þessu þar til þér segið: Blessaður sé sá sem kemur í nafni Drottins.“

24

1 Og sem Jesús gekk út af musterinu þá gengu hans lærisveinar til hans að þeir sýndu honum bygging musterisins.

2 En Jesús sagði til þeirra: „Sjái þér ekki allt þetta? Sannlega segi eg yður að hér mun eigi eftir látast steinn yfir steini sá er eigi mun niðurbrotinn verða.“

3 En sem hann sat á fjallinu Oliveti gengu hans lærisveinar að honum heimuglega og sögðu: „Seg þú oss hvenar þetta mun ske og hvert teikn er þinnar tilkomu og veraldarinnar enda.

4 “ En Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Sjáið til að enginn villi yður.

5 Því að margir munu koma undir mínu nafni og segja: Eg em Kristur, og þeir munu marga villa.

6 Þér munuð heyra bardaga og hernaðartíðindi. Sjáið til að þér skelfist ekki því að allt þetta hlýtur að ske. Þó er þá enn eigi endirinn kominn.

7 Því að þar mun ein þjóð hefja sig upp í móti annarri og ríki í móti ríki. Drepsóttir og hungur og jarðskjálftar munu þar verða í ýmsum stöðum

8 en allt þetta eru upphöf harmkvælanna.

9 Þá munu þeir ofurselja yður í harðkvæli og yður munu þeir lífi firra (drepa) og þér verðið hataðir af öllum þjóðum fyrir míns nafns sakir.

10 Og þá munu margir hneykslun fyllast og innbyrðis hver annan svíkja og hver annan að hatri hafa.

11 Og margir falsspámenn munu sig upphefja og margan afvegaleiða.

12 Og af því að ranglætið mun yfirgnæfa mun kærleikurinn margra kólna.

13 En hver eð staðfastur blífur allt til enda sá mun hólpinn verða.

14 Og þetta evangelium (Guðspjall) ríkisins mun prédikað verða um allan

heim til vitnisburðar yfir allar þjóðir og þá mun endirinn koma.

15 Nær þér sjáið nú svívirðing eyðslunnar (af hverri sagt er fyrir spámanninn Daníel) standa í helgum stað – hver það les hann hyggi(athugi) þar að –

16 hverjir þá eru á Gyðingalandi flýi þeir á fjöll

17 og hver hann er á ræfri fari sá ei ofan nokkuð að taka úr sínu húsi

18 og sá sem á akri er snúi hann ei aftur að taka upp kyrtil sinn.

19 og vei hverjum þeim er þungaðar eru, og hverjum þeim er hafa börn á brjósti

20 Af þvi biðjið að yðar flótti ske eigi um vetur eður á þvottdegi.

21 Því að þá mun verða so stór hörmung hvilík að eigi var í frá upphafi veraldar allt til þessarar stundar og eigi heldur verða mun.

22 Og nema það að þessir dagar sé styttir verður ekkert hold hólpið. En fyrir útvaldra sakir þá eru þessir dagar forstyttir.

23 En ef nokkur segir þá til yðar: Sjá, hér er Kristur, eður, Þar, þá skulu þér eigi því trúa.

24 Því að upp munu rísa falskristar og falsspámenn og þeir munu gjöra stór tákn og undur so að í villu munu leiðast (ef ske mætti) einnin útvaldir.

25 Sjáið, eg sagði yður það fyrir.

26 Nú ef þeir segja til yðar: Sjáið, hann er á eyðimörku, þá gangið eigi út. Sjáið, hann er í launkofum, þá trúið eigi.

27 Því að so sem elding út gengur af uppgöngu og skín allt til niðurgöngu líka mun vera tilkoma Mannsins sonar.

28 Því að hvar helst að hræið er þangað munu ernirnir safnast.

29 En strax eftir hörmung þessara daga mun sólin sortna og tunglið eigi sitt ljós gefa og stjörnur munu af himni hrapa og kraftar himnanna munu bifast (hristast).

30 Og þá mun skína teikn Mannsins sonar á himni og munu sér þá kveina allar kynkvíslir jarðar og þeir munu sjá Mannsins son komandi í skýjum himins með krafti miklum og tignarveldi.

31 Og sína engla mun hann útsenda með lúðraþeytingu mikilli og hans útvöldum munu þeir samansafna af fjórum vindum, frá ystu álfum himnanna og allt til þeirra endimarka.

32 Af fíkjutrénu lærið eftirlíking. Nær eð þess kvistur gjörist frjór og laufin útspretta þá viti þér það sumarið er í nánd.

33 Líka so, nær eð þér sjáið allt þetta þá vitið að það er nærri, fyrir dyrum.

34 Sannlega segi eg yður að þessi kynslóð mun eigi forganga (líða) þar til að allt þetta sker (gerist).

35 Himinn og jörð munu forganga en mín orð munu eigi forganga.

36 En af þeim degi eður stundu veit enginn og ekki englar á himnum nema minn faðir einnsaman.

37 En líka sem var um daga Noe (Nóa) so mun og verða í tilkomu Mannsins sonar.

38 Því so sem þeir voru á þeim dögum fyrir flóðið að þeir átu, þeir drukku, þeir giftust og létu gifta sig, allt til þess dags á hverjum Nói gekk í örkina

39 og þeir sættu því ekki þar til að flóðið kom og tók þá alla í burt, so mun og vera í tilkomu Mannsins sonar.

40 Þá munu tveir á akri vera og mun einn upptekinn en annar forlátinn verða

41 og tvær munu í kvernhúsi malandi vera og mun ein upptekin og önnur forlátin (yfirgefin) verða.

42 Fyrir því vakið því að þér vitið eigi á hverri stundu yðar herra muni koma.

43 En það skulu þér vita að ef húsfaðirinn vissi á hverri stundu eð þjófurinn kæmi mundi hann vaka og láta eigi sitt hús í sundur grafa.

44 Fyrir því verið þér og reiðubúnir því að Mannsins son mun koma á þeirri stund þér meinið ekki.

45 En hver hann er trúr þjón og forsjáll sem herrann hefur sett yfir sín hjú að hann gefi þeim fæði í réttan tíma.

46 Sæll er sá þjón nær hans herra kemru og finnur hann so gjöranda.

47 Sannlega segi eg yður að hann mun hann setja yfir öll sín auðæfi.

48 En ef sá vondi þjón segir í sínu hjarta: Minn herra gjörir dvöl á að koma,

49 og tekur að slá sína samlagsþjóna, etur og drekkur með drykkjurútörum.

50 En herra þess þjóns mun koma á þeim degi sem hann vonar eigi og á þeirri stundu er hann grunar eigi

51 og í sundur partar hann og setur hans hlutskipti með hræsnurum. Þar mun vera óp og tannagnístran.

25

1 á mun himnaríki líkt vera tíu meyjum hverjar eð tóku sína lampa og gengu út í móti brúðgumanum.

2 En fimm af þeim voru fávísar og fimm forsjálar.

3 Þær sem fávísar voru tóku sína lampa en tóku þó ekkert viðsmjör (olíu) með sér

4 en hinar forsjálu tóku í sínum kerum viðsmjör með lömpunum.

5 Og er brúðguminn gjörði dvöl á að koma syfjaði þær allar og sofnuðu.

6 En um miðnætti kom kall: Sjáið, brúðguminn kemur, gangi þér út í móti honum.

7 Þá stóðu upp allar þessar meyjar og prýddu sína lampa.

8 En þær fávísu sögðu til hinna forsjálu: Gefið oss af viðsmjöri yðru því að vorir lampar slokkna út.

9 Hinar forsjálu svöruðu og sögðu: Nei, má vera að ei sé nóg fyrir oss og so yður. Fari þér heldur til sölumanna og kaupið yður.

10 En er þær gengu að kaupa kom brúðguminn og þær sem reiðubúnar voru gengu með honum inn til

brúðkaupsins og hurðinni var afturlokað (læst, lokað og læst).

11 Að síðustu komu og hinar aðrar meyjar og sögðu: Herra, herra, lúk þú upp (opna) fyrir oss.

12 En hann svaraði og sagði til þeirra: Sannlega segi eg yður að eg þekki yður eigi.

13 Fyrir því vakið það þér vitið eigi þann dag og stund á hverri Mannsins son mun koma.

14 Líka sem sá maður er ferðaðist langt burt kallaði sína þjóna og fékk þeim sitt góss.

15 Og einum fékk hann fimm pund en öðrum tvö, hinum þriðja eitt,

hverjum manni eftir sínum formætti (hæfni), og ferðaðist strax af stað.

16 Þá gekk sá til sem fimm pund hafði meðtekið og verkaði með þeim sömum og vann þar með önnur fimm pund.

17 Líka einnin sá sem tvö pund hafði meðtekið vann og á tvö önnur.

18 En sá er eitt hafði meðtekið fór burt, gróf í jörðu og faldi þar síns herra fé.

19 En eftir langan tíma liðinn kom herrann þessara þjóna og hélt reikningskap við þá.

20 Þá gekk sá til sem fimm pund hafði meðtekið og færði honum önnur fimm pund og sagði: Herra,

fimm pund fékkstu mér. Sjá, önnur fimm hefi eg á unnið.

21 Hans herra sagði honum: Ey þú hinn góði og trúlyndi þjón. Af því þú vart trúr yfir litlu þá mun eg setja þig yfir mikið. Gakk inn í þíns herra fögnuð.

22 Þá gekk og sá að sem tvö pund hafði meðtekið og sagði: Herra, tvö pund fékkstu mér. Sjá, önnur tvö pund hefi eg áunnið.

23 Hans herra sagði til hans: Ey þú, hinn góði þjón og trúlyndi. Það þú vart trúr yfir fáu mun eg setja þig yfir mikið. Gakk inn í þíns herra fögnuð.

24 Þá gekk sá að sem eitt pund hafði meðtekið og sagði: Herra, eg veit að

þú ert harður mann. Þú uppsker hvar þú sáðir eigi og samansafnar hvar þú dreifðir ei.

25 Og óttasleginn fór eg burt og faldi pund þitt í jörðu. Sjá, þar hefir þú það hvað þitt er.

26 En hans herra svaraði og sagði til hans: Þú vondur þjón og latur! Vissir þú að eg sker upp hvar eg sáði eigi og samansafna hvar eg dreifði eigi,

27 því byrjaði (bar) þér að fá minn pening veslunarmönnum (víxlara) og nær eg kæma hefða eg hvað mitt er til mín tekið með ábata (vöxtum).

28 Fyrir því takið af honum það pund og gefið honum sem tíu pund hefir.

29 Því að hver sem hefur honum gefið verða og mun hann nægð hafa en hver eð eigi hefur frá þeim mun tekið verða og það hann hefur.

30 Og þeim ónýta þjón kasti þér í hin yðstu myrkur. Þar mun vera óp og tannagnístran.

31 En þá Mannsins son mun koma í sínu tignarveldi og allir helgir englar með honum, hann mun þá sitja í sæti síns veldis

32 og allar þjóðir munu samansafnast fyrir honum. Og hann mun þá sundurskilja hvora frá öðrum so sem hirðir sundurgreinir sauði frá kiðum (geitum).

33 Og sauðina mun hann skipa til sinnar hægri handar en kiðin til vinstri.

34 Þá mun konungurinn segja til þeirra sem á hans hægri hönd eru: Komi þér, blessaðir föður míns, og eignist það ríki sem yður var tilbúið frá upphafi veraldar.

35 Því að hungraður var eg og þér gáfuð mér að eta, þyrstur var eg og þér gáfuð mér að drekka, gestur var eg og þér hýstuð mig,

36 nakinn var eg og þér klædduð mig, sjúkur var eg og þér vitjuðuðu mín, í myrkvastofu (fangelsi) var eg og þér komuð til mín.

37 Þá munu hinir réttlátu svara honum og segja: Herra, hvenar sáum

vær þig hungraðan og söddum þig eða þyrstan og gáfum þér að drekka?

38 Eða hvenar sáum vér þig gestkominn og hýstum þig eða nakinn og klæddum þig?

39 Eða hvenar sáum vær þig sjúkan eða í myrkvastofu og komum til þín?

40 Og konungurinn mun svara og segja til þeirra: Sannlega segi eg yður: Hvað þér gjörðuð einum af þessum mínum minnstum bræðrum það gjörðu þér mér.

41 Þá mun hann og segja til þeirra sem til vinstri handar eru: Farið burt frá mér, þér bölvaðir, í eilífan eld þann sem fyrirbúinn er fjandanum og hans árum. (djöflinum og hans englum, föllnu englum)

42 Því að hungraður var eg og þér gáfuð mér eigi að eta, þyrstur var eg og þér gáfuð mér eigi að drekka,

43 gestur var eg og þér hýstuð mig eigi, nakinn var eg og þér klædduð mig eigi, sjúkur og í myrkvastofu var eg og þér vitjuðuð mín eigi.

44 Þá munu þeir svara og segja: Herra, hvenar sáum vér þig hungraðan eður þyrstan, gest eða nakinn, sjúkan eður í myrkvastofu og höfum þér ekki þjóna?

45 Þá mun hann svara þeim og segja: Sannlega segi eg yður: Hvað þér gjörðuð eigi einum af þessum inum minnstu það gjörðuð þér mér eigi.

46 Og munu þeir þá ganga í eilífar píslir (refsingar) en réttlátir í eilíft líf.“

26

1 Og það gjörðist þá Jesús hafði lyktað öll þessi orð sagði hann til sinna lærisveina:

2 „Þér vitið að eftir tvo daga verða páskar. Og Mannsins son mun ofurseljast að hann krossfestur verði.“

3 Þá samansöfnuðust kennimannahöfðingjar, skriftlærðir og öldungar lýðsins í höll kennimannahöfðingjas, þess er Kaífas hét,

4 og samsettu ráð hvernin þeir gæti með slægð gripið Jesú og líflátið.

5 En þeir sögðu: „Eigi á hátíðardeginum so að eigi verði upphlaup með fólkinu.“

6 En þá Jesús var nú í Bethania, í húsi Símonar vanheila

7 gekk kona að honum, hafandi buðk dýrlegs alabaster smyrslavatns og hún hellti því yfir höfuð honum er hann sat við borðið.

8 En er það sáu hans lærisveinar þykktust þeir við og sögðu: „Til hvers er þessi spilling?

9 Þetta vatn hefði mátt seljast fyrir mikið og gefast fátækum.

10 “ En er Jesús fornam (skildi) það sagði hann til þeirra: „Hvað eru þér ýfnir (argir) við þessa konu? Því að gott verk gjörði hún á mér.

11 Fátæka hafi þér jafnan hjá yður en mig hafi þér eigi alla tíma. (Fimmta Mósebók/Deuteronomy 15:11)

12 Það hún hellti sínu smyrslavatni yfir minn líkama það gjörði hún mér til greftrunar.

13 Sannlega segi eg yður: Hvar helst þetta evangelium prédikað verður í öllum heimi mun sagt verða í hennar minning hvað hún hefur gjört.“

14 Þá gekk burt einn af tólf, sá er Júdas Ískaríot hét, til kennimannahöfðingja

15 og sagði til þeirra: „Hvað vilji þér gefa mér og mun eg selja yður hann?“ En þeir buðu honum þrjátígi silfurpeninga.

16 Þaðan í frá leitaði hann lægs það hann sviki hann.

17 En á fyrsta sætubrauðsdegi gengu lærisveinarnir til Jesú og sögðu til hans: „Hvar vilt þú að vér tilreiðum þér páskalambið að eta?“

18 En Jesús sagði: „Fari þér í borgina til nokkurs og segið honum: Meistarinn lætur segja þér: Minn tími er í nánd, hjá þér vil eg páska halda með lærisveinum mínum.“

19 Og lærisveinarnir gjörðu so sem Jesús hafði þeim boðið og reiddu til páskalambið.

20 En að kveldi komnu setti hann sig til borðs með tólf sínum lærisveinum.

21 Og er þeir átu sagði hann: „Sannlega segi eg yður að einn yðar mun svíkja mig.“

22 Þeir hryggðust mjög við það og tóku allir til að segja: „Er eg það nokkuð, herra?“

23 En hann svaraði og sagði: „Sá er hendinni drepur í fatið með mér, sá mun mig forráða. (svíkja)

24 Mannsins son mun að sönnu fara so sem skrifað er af honum en vei þeim manni fyrir hvern Mannsins son mun forráðinn verða! Betra væri honum að sá sami maður hefði aldrei fæddur verið.“

25 Þá svaraði Júdas, sá er forréð hann, og sagði: „Er eg það nokkuð, rabbí?“ Hann sagði til hans: „Þú sagðir það.“

26 En þá þeir neyttu tók Jesús brauðin, gjörði þakkir og braut það, gaf sínum lærisveinum og sagði: „Takið og etið, þetta er mitt hold.“

27 Hann tók og kaleikinn, gjörði þakkir, gaf þeim og sagði: „Drekkið allir hér

28 því það er mitt blóð ins nýja testamentis, hvört eð úthellist fyrir marga til syndanna fyrirgefningar.

29 En eg segi yður að eg mun eigi héðan í frá drekka af þessum vínviðarins ávexti allt til þess dags er

eg mun drekka það nýtt með yður í míns föðurs ríki.“

30 Og að lofsöngnum sögðum gengu þeir út í fjallið Oliveti.

31 Þá sagði Jesús til þeirra: „Á þessari nóttu munu þér allir hneykslast á mér. Því að skrifað er: Hirðirinn mun eg slá og sauðir hjarðarinnar munu í sundur tvístrast.

32 En eftir það eð eg er upprisinn mun eg ganga fyrir yður í Galilea.“

33 Pétur svaraði og sagði til hans: „Og þó allir skammfyllist við þig þá skal eg þó aldrei skammfyllast þér.“

34 Jesús sagði til hans: „Sannlega segi eg þér að á þessari nótt áður en

haninn galar muntu afneita mér þrisvar.“

35 Pétur sagði til hans: „Einnin þó mér byrjaði (bæri) með þér að deyja skyldi eg eigi neita þér.“ Slíkt hið sama sögðu og allir lærisveinarnir.

36 Jesús kom þá með þeim í það gerðistún sem kallaðist Getsemane og sagði til sinna lærisveina: „Sitjið hér á meðan eg fer þangað og biðst fyrir.“

37 Og hann tók með sér Petrum og tvo sonu Zebedei, tók síðan til að hryggvast og harmþrunginn að verða.

38 Hann sagði þá til þeirra: „Hrygg er sála mín allt til dauða. Blífið hér og vakið með mér.“

39 Og hann gekk litlu eina fram lengra, féll fram á sína ásjónu biðjandi og sagði: „Faðir minn, ef mögulegt er þá líði af mér kaleikur þessi. En eigi so sem eg vil heldur so sem þú vilt.“

40 Og hann kom til sinna lærisveina og fann þá sofandi og sagði til Péturs: „Gastu ekki eina stund vakað með mér?

41 Vaki þér og biðjið so að þér fallið eigi í freistni. Andinn er að sönnu reiðubúinn en holdið er breyskt. (veikt)“

42 Í annað sinn gekk hann enn burt og bað, segjandi: „Faðir minn, ef þessi kaleikur má eigi af mér líða

utan eg drekki hann, þá verði þinn vilji.“

43 Og hann kom aftur og fann þá sofandi og þeirra augu voru full af svefni.

44 Og hann lét þá kyrra og gekk í burt aftur og bað í þriðja sinn, segjandi inu sömu orð.

45 Þá kom hann til sinna lærisveina og sagði til þeirra: „Ó já, vilji þér nú sofa og hvílast. Sjáið, sú stund tekur að nálgast að Mannsins son mun ofurseljast í syndugra hendur.

46 Standið upp, förum vær. Sjáið, hann tekur að nálgast sá er mig forræður.(svíkur)“

47 Og sem hann var þetta að tala, sjá, að Júdas, einn af tólf, kom og með honum flokkur mikill með sverðum og stöngum, útsendir af kennimannahöfðingjum og öldungum lýðsins.

48 En sá er hann forréð gaf þeim teikn og sagði: „Hvern helst eð eg kyssi, sá er það, haldið honum.“

49 Og jafnsnart gekk hann að Jesú og sagði: „Heill sért þú, rabbí“ og kyssti hann.

50 En Jesús sagði til hans: „Minn vinur, hvar til komst þú hingað?“ Þá gengu þeir þangað að, lögðu hendur á Jesús og gripu hann.

51 Og sjá, að einn út af þeim sem með Jesú voru rétti út höndina,

rykkti sínu sverði og sló þjón kennimannahöfðingjans og hjó af hans eyra.

52 Þá sagði Jesú til hans: „Snú þú sverði þínu aftur í sína slíður. Því að hverjir sem sverðið taka þeir munu fyrir sverði farast.

53 Eður meinar þú að eg kunni ekki að biðja föður minn að hann skikkaði mér meir en tólf legiom(legion) engla?

54 Eða hvernin uppfyllast þá Ritningarnar? So byrjar(ber) að ske skuli.“

55 Á þeim tíma sagði Jesús til fólksins: „Þér eruð útgengnir líka sem til annars spillvirkja með sverðum og stöngum að höndla mig.

Daglega hefi eg þó hjá yður setið og kennt í musterinu og þér hafið mig eigi gripið.

56 En allt þetta er skeð so að uppfylldust Ritningar spámannanna.“ Þá forlétu(yfirgáfu) hann allir lærisveinarnir og flýðu.

57 En þeir sem Jesús höfðu gripið leiddu hann til Kaífas kennimannahöfðingja, hvar eð skriftlærðir og öldungar voru samankomnir.

58 En Pétur fylgdi honum eftir langt í burt frá allt í forbyrgi (höll) kennimannahöfðingjans og gekk inn, settti sig hjá þénörunum so að hann sæi hver endir á yrði.

59 En kennimannahöfðingjar og allt ráðið leituðu ljúgvitna í gegn Jesú svo að þeir gætu selt hann í dauðann

60 En fundu engin. Og þó að mörg falsvitni gengi fram að þá fundu þeir engin. En að síðustu gengu tveir falsvottar fram

61 og sögðu: „Þessi sagði: Eg get niðurbrotið musteri Guðs og eftir þrjá daga það upp aftur byggt.“

62 Kennimannahöfðinginn stóð upp og sagði til hans: „Svarar þú öngu til þessa sem þeir vitna í móti þér?“

63 En Jesús þagði. Kennimannahöfðinginn ansaði og sagði til hans: „Eg særi þig fyrir lifanda Guð að þú segir oss ef þú ert Kristur, sonur Guðs.“

64 Jesús sagði: „Þú sagðir það. Þó segi eg yður: Hér eftir mun það ske að þér munuð sjá Mannsins son sitja til hægri handar Guðs kraftar og komanda í skýjum himins.“

65 Þá reif kennimannahöfðinginn sín klæði og sagði: „Hann guðlastaði. Hvað þurfum vær vitnanna við? Sjá, þér heyrðuð nú sjálfir hans guðlastan.

66 Hvað virðist yður?“ Þeir svöruðu og sögðu: „Hann er dauðans sekur.“

67 Þá spýttu þeir í hans ásján(andlit) og börðu hann með hnefum en aðrir gáfu pústra (slóu hann utanundir) í hans andlit

68 og sögðu: „Spá þú oss, Kristur, hver sá er sem þig sló!“

69 En Pétur sat út í fordyrinu. Og ambátt ein gekk að honum og sagði: „Og þú vart með þessum Jesú af Galilea.“

70 En hann neitaði fyrir öllum og sagði: „Eg veit eigi hvað þú segir.“

71 En sem hann gekk út um dyrnar leit hann ein önnur og sagði til þeirra sem þar voru: „Þessi var og með Jesú af Naðsaret.“

72 Og í annað sinn neitaði hann með eiði og sagði: „Ei þekki eg þann mann.“

73 Og innan skamms gengu þeir að sem þar stóðu og sögðu til Petro: „Að sönnu ertu og einn af þeim því að þitt mál opinberar þig.“

74 Þá tók hann að formæla sér og sverja að eigi þekkti hann þann mann. Og jafnsnart gól haninn.

75 Og þá minntist Pétur orða Jesú er hann sagði til hans: „Áður en haninn galar muntu neita mér þrisvar.“ Og hann gekk út og grét beisklega.

27

1 En að morni gengu allir kennimannahöfðingjar og öldungar lýðsins saman í ráð móti Jesú so að þeir gætu hann líflátið.

2 Og þeir bundu hann og leiddu í burt og ofurseldu hann pontverskum Pilato landsdómara.

3 Þá er Júdas, sá er hann hafði forráðið, leit það að hann var til

dauða dæmdur iðraðist hann þess og færði aftur kennimannahöfðingjum og öldungum lýðsins þá þrjátigu silfurpeninga

4 og sagði: „Misgjört hef eg það eg forréð saklaust blóð!“ En þeir sögðu: „Hvað kemur það við oss? Sjá þú þar fyrir.“

5 Og hann snaraði þeim silfurpeningum í musterið, fór þaðan, gekk í burt og hengdi sjálfan sig í snöru.

6 En kennimannahöfðingjar tóku silfurpeningana og sögðu: „Eigi hæfir að vér látum þá í guðskistuna því að það er blóðsverð.“

7 En að samteknu ráði keyptu þeir meður þeim einn leirsmiðsakur vegföröndum til greftrunar.

8 Fyrir það er sá akur kallaður Blóðsakur allt til þessa dags.

9 Þá er uppfyllt hvað sagt er fyrir Jeremiam spámann, segjandi: „Og þeir tóku þá þrjátigi silfurpeninga er hinn seldi með bítalaður varð hvern þeir keyptu af sonum Ísraels

10 og hafa gefið þá fyrir leirkerasmiðsakur eftir því sem Drottinn hafði mér boðið.“ (Sakaría/Zecharia 11:12-13)

11 En Jesús stóð frammi fyrir landsdómaranum. Og landsdómarinn spurði hann að og sagði: „Ertu

konungur Gyðinga?“ En Jesús sagði til hans: „Þú segir það.“

12 Og sem hann klagaðist af kennimannahöfðingjum og öldungum svaraði hann öngu.

13 Þá sagði Pílatus til hans: „Heyrir þú ekki hversu harlega þeir ásaka þig?“

14 Og eigi svaraði hann honum til nokkurs orðs so að dómarinn undraðist það næsta.

15 En á hátíðardeginum var landsdómarinn vanur fólkinu lausan að láta einn bandingja hvern helst þeir vildu.

16 En þá hafði hann einn frábæran bandingja sá er Barrabas hét.

17 Sem þeir voru til samans komnir sagði Pílatus til þeirra: „Hvorn vilji þér að eg láti yður lausan: Barrabam eða Jesús sá er kallast Kristur?“

18 Því að hann vissi vel að þeir höfðu fyrir öfundar sakir ofurselt hann.

19 Og sem hann sat á dómstólinum sendi hans húsfrú til hans og lét segja honum: „Haf þú ekkert með þennan réttláta því að margt hefi eg liðið í dag í svefni fyrir hann.“

20 En kennimannahöfðingjar og öldungar réðu fólkinu að það skyldi biðja um Barrabam en Jesú skyldu þeir fyrirfara.

21 Landsdómarinn svaraði þá og sagði til þeirra: „Hvorn af þessum

tveimur vilji þér að eg láti yður lausan?“ Þeir sögðu: „Barrabam!“

22 Pílatus sagði til þeirra: „Hvað skal eg gjöra af Jesú hver eð Kristur kallast?“ Þeir sögðu honum allir: „Lát hann krossfestast!“

23 En landsdómarinn sagði: „Hvað hefir hann þess illt gjört?“ En þeir kölluðu því meir, segjandi: „Krossfestist hann!“

24 Og er Pílatus sá það hann fékk ekki að gjört heldur það að þar yrði enn meira upphlaup af tók hann vatn og þvoði hendurnar fyrir fólkinu og sagði: „Saklaus em eg af blóði þess hins réttláta. Sjái þér til.“

25 Allur lýðurinn svaraði og sagði: „Hans blóð komi yfir oss og yfir sonu vora!“

26 Þá lét hann þeim Barrabam lausan en húðstrýktan Jesú gaf hann þeim ofur að hann krossfestist.

27 Þá höfðu stríðsveinar landsdómandans Jesú meður sér inn í þinghúsið. Og þeir söfnuðu saman að honum allt liðið

28 og afklæddu hann. Þeir lögðu yfir hann purpuramöttul(rauða kápu)

29 og fléttuðu kórónu af þyrnum og settu upp á hans höfuð og reyr í hans hægri hönd og beygðu knén fyrir honum, spéuðu hann og sögðu: „Heill sértu, konungur Gyðinga!“

30 og hræktu á hann, tóku reyrvöndinn og börðu um höfuð honum.

31 Og eftir það þeir höfðu spottað hann færðu þeir hann úr möttlinum og færðu hann aftur í sinn klæðnað og leiddu hann út að þeir krossfestu hann.

32 En er þeir gengu út fundu þeir mann af Cirenia, Simonem að nafni. Honum þrengdu þeir til að hann bæri hans kross.

33 Og er þeir komu í þann stað sem kallaðist Golgata, hvað er þýðist „Hausaskeljastaður“,

34 gáfu þeir honum edik að drekka galli blandað. Og er hann smakkaði það vildi hann eigi drekka.

35 En sem þeir höfðu krossfest hann skiptu þeir klæðum hans, kastandi þar um þrautkesti,so að uppfylldist hvað sagt er fyrir spámanninn er hann segir: „Þeir skiptu með sér klæðum mínum og yfir mínu fati köstuðu þeir hlutkesti.“ (Sálmarnir/Psalms 22:18)

36 Og þar sátu þeir og varðveittu hann.

37 Og upp yfir hans höfði festu þeir hans dauðasök skrifaða: „ÞESSI ER JESÚS, KONUNGUR GYÐINGA.“

38 Þá voru og krossfestir með honum tveir spillvirkjar, einn til hægri handar og einn til hinnar vinstri.

39 Og þeir sem þar gengu hjá hæddu hann, skakandi höfuð sín

40 og sögðu: „Þú sem niðurbrýtur musteirð og uppbyggir það aftur á þrimur dögum, frelsa þú sjálfan þig! Ef þú ert Guðs sonur þá stíg þú ofan af krossinum!“

41 Líka einnin spottuðu hann kennimannahöfðingjar með skriftlærðum og öldugnum og sögðu:

42 „Aðra frelsaði hann, sig sjálfan getur hann eigi frelsað! Ef hann er konungur Ísraels stígi hann nú af krossinum og munu vér trúa honum!

43 Hann trúði á Guð, hann frelsi hann nú ef hann vill því að hann sagði: Eg em Guðs sonur.“

44 Og um það sama hæddu hann og spillvirkjarnir þeir með honum voru krossfestir.

45 En í frá séttu stund gjörðist myrkur yfir allt landið til níundu stundar.

46 Og nærri níundu stund kallaði Jesús hárri röddu og sagði: „Elí, Elí, lama sabataní?“ Það er: „Guð minn, Guð minn, hvar fyrir forléstu mig?“

47 En nokkrir af þeim sem stóðu þar og heyrðu það sögðu: „Þessi kallar Eliam.“

48 Og jafnsnart hljóp einn af þeim til, tók njarðarvött og fylldi af ediki og setti hann ofan á reyrlegg og gaf honum að drekka.

49 En aðrir sögðu: „Vert kyrr, sjáum hvert Elías kemur að frelsa hann!“

50 Jesús kallaði enn upp í annað sinn hárri röddu og gaf upp andann.

51 Og sjá, að tjaldið musterisins í sundurrifnaði í tvo parta frá ofanverðu og allt til niður í gegnum.

52 Og jörðin skalf og björgin klofnuðu og grafir framliðinna lukust upp og margir líkamir heilagra risu upp þeir eð sváfu

53 og gengu eftir hans upprisu úr graufunum, komu og í hina heilögu borg og auglýstust þar mörgum.

54 En höfuðsmaðurinn og þeir sem með honum voru að varðveita Jesú, þá þeir sáu jarðskjálftann og það

hvað þar skeði urðu þeir mjög óttaslegnir og sögðu: „Sannlega var þessi Guðs sonur.“

55 Þar voru og margar konur langt í frá sem sáu það hverjar Jesú höfðu eftirfylgt af Galilega og honum höfðu þjónað,

56 meðal hverra var María Magdalena og María, móðir Jacobi, og Jóses og móðir þeirra Zebedeisona.

57 En að kveldi kom nokkur mann ríkur af Arimathea, Jósef að nafni, hver eð sjálfur var og lærisveinn Jesú.

58 Hann gekk til Pilato og beiddi um líkama Jesú. Þá skipaði Pílatus að honum skyldi fást líkið.

59 Og er Jósef hafði tekið við líkinu sveipaði hann það í hreinn lérefti

60 og lagði það í sína eigin nýja gröf hverja hann hafði úthöggva látið í steini og velti að dyrunum grafarinnar stórum steini og gekk í burt.

61 Þar var María Magdalena og önnur María sitjandi gegnt yfir frá gröfinni.

62 En annan dag, þann sem eftir affangadaginn er, söfnuðust saman kennimanahöfðingjar og Pharisei til Pilato

63 og sögðu: „Herra, vær minnust á það að þessi falsari sagði þá er hann lifði: Eftir þrjá daga mun eg upp rísa.

64 Af því skipa þú að forvara gröfina allt til hins þriðja dags so að eigi komi hans lærisveinar og steli honum í burt og segi fólkinu að hann sé upprisinn af dauða og verði sú hin síðari villan argari hinni fyrri.“

65 Pílatus sagði til þeirra: „Þar hafi þér varðmennina, farið og forvarið sem þér kunnið.“

66 En þeir gengu í burt og forvöruðu gröfina meður varðmönnunum og innsigluðu steininn.

28

1 En að aftni þvottdagsins, sá er hefst að morni hins fyrsta dags þvottdaganna, kom María Magdalena og hin önnur María að sjá gröfina.

2 Og sjá, þar varð jarðskjálfti mikill. Því að engill Drottins sté af himni, gekk þar að og velti steininum frá dyrunum og sat á honum.

3 Og hans ásján var sem elding og hans klæði hvít sem snjár.

4 En fyrir ógninni er af honum var urðu varðhaldsmennirnir sem væri þeir dauðir.

5 En engillinn svaraði og sagði til kvennanna: „Eigi skulu þér óttast því að eg veit að þér spyrjið að Jesú sem krossfestur var.

6 Ei er hann hér, upp er hann risinn so sem hann sagði. Komi þér hér og sjáið þann stað hvar herrann var lagður.

7 Gangið skyndilega og segið það hans lærisveinum að hann sé upprisinn af dauða og sjá, að hann mun ganga fyrir yður í Galileam. Þar munu þér sjá hann. Sjáið, eg sagði yður það.“

8 Og þær gengu skyndilega frá gröfinni meður ótta og fagnaði miklum og hlupu so hart að þær undirvísuðu það hans lærisveinum.

9 En meðan þær gengu að kunngjöra það hans lærisveinum, sjá, þá mætti þeim Jesús og sagði:„Heilar séu þér. Og þær gengu til hans og héldu hans fótum og krupu fyrir honum niður.

10 Þá sagði Jesús til þeirra: „Eigi skulu þér óttast. Farið og kunngjörið

mínum bræðrum að þeir gangi í Galileam og þar skulu þeir mig sjá.“

11 En meðan þær gengu á burt, sjá, þá komu nokkrir af varðhaldsmönnunum í borgina og undirvísuðu kennimannahöfðingjunum allt hvað til hafði borið.

12 Og þeir söfnuðust saman með öldungunum, haldandi ráðstefnu og gáfu stríðsmönnunum ærna peninga

13 og sögðu: „Segið: Hans lærisveinar komu um nótt og stálu honum á meðan vér svráfum.

14 Og ef það kann að heyrast fyrir dómaranum skulu vér stilla hann og gjöra að þér séuð traustir.“

15 Og þeir tóku peningana og gjörðu so sem þeim var kennt. Og þessi orðrómur er víðfrægur orðinn meðal Gyðinga allt til þessa dags.

16 En þeir ellefu lærisveinar gengu burt í Galileam á eitt fjall það eð Jesús hafði þeim fyrirskipað.

17 Og er þeir sáu hann hnékrupu þeir honum en nokkrir efuðu það.

18 Jesús gekk til þeirra, talaði við þá og sagði: „Allt vald er mér gefið á himnum og jörðu.

19 Fyrir því gangi þér út og lærið allar þjóðir og skírið þær í nafni föður, sonar og heilags anda

20 og kennið þeim að halda allt hvað eg bauð yður. Og sjáið, eg em með yður alla daga allt til enda veraldar.“

Hér er endi S. Mattheus guðspjalla.

S. Marcus evangelium

1

1 Þetta er upphaf evangelii(Guðspjalli) Jesú Krists, Guðs sonar,

2 so sem skrifað er í hjá spámönnunum: „Sjá, eg sendi minn engil fyrir þínu augliti, sá eð tilreiði þinn veg fyrir þér.

3 Þar er ein hrópandi rödd í eyðimörku: Greiði þér vegu Drottins og gjörið hans stigu rétta.“

4 Jóhannes var í eyðimörku, skírði og prédikaði iðrunarskírn til syndanna fyrirgefningar.

5 Og þar gengu út til hans allir af Júda og af Jerúsalem að þeir skírðust af honum í Jórdan, játandi sínar syndir.

6 En Jóhannes var klæddur með úfaldshárum og eitt ólarbelti um hans lendar og hann át engisprettur og skógarhunang.

7 Hann prédikaði og sagði: „Sá kemur eftir mig sem mér er styrkri hvers að eg em eigi verðugur framfallandi upp að leysa þvengi hans skófata.

8 Eg skíri yður með vatni en hann mun skíra yður með helgum anda.“

9 Það varð og á þeim dögum að Jesús af Naðsaret úr Galilea kom og skírðist af Johanne í Jórdan.

10 Og strax þá hann sté upp úr vatninu sá hann himnana opna og helgan anda í dúfulíki ofanstígandi yfir hann.

11 Þá varð og rödd af himnum: „Þú ert sonur minn elskulegur að hverjum mér vel þóknast.“

12 Og þá strax dreif andinn hann á eyðimörk.

13 Þar var hann í fjörutígi dag og fjörutígi nátta og freistaðist af andskotanum. Hann var þar og með villudýrum. Og englar þjónuðu honum þar.

14 En eftir það er Jóhannes var gripinn kom Jesús í Galileam og prédikaði evangelium af Guðs ríki,

15 so segjandi: „Sá tími er nú uppfylldur og Guðs ríki nálgast. Iðrist þér og trúið evangelio.“

16 En er hann gekk með sjónum í Galilea sá hann Simonem og Andream bróður hans látandi sín net í sjóinn því að þeir voru fiskarar.

17 Jesús sagði til þeirra: „Fylgið mér eftir og eg mun gjöra það að þér verðið fiskendur manna.“

18 Strax forlétu (yfirgáfu) þeir sín net og fylgdu honum eftir.

19 Og þá hann var skammt í burt þaðan genginn sá hann Jakob son

Zebedei og Johannem bróður hans og þeir voru á skipi bæta að neti.

20 Og strax þá kallaði hann á þá. Og þeir forlétu sinn föður Zebedeum í skipinu eftir hjá leiguliðunum og fylgdu honum eftir.

21 Þeir gengu þá til Kapernaum. Og strax um þvottdaginn (hvíldardaginn) gekk hann inn í samkunduhúsið og lærði þá. (kenndi þeim)

22 Og þeim ægði (undraði) hans kenning það hann kenndi þeim sem af valdi en eigi so sem hinir skriftlærðu.

23 Og einn maður var þar í þeirra samkunduhúsi haldinn af óhreinum anda. Sá kallaði

24 og sagði: „Hei, hvað höfum vær með þig, Jesús af Naðsaret? Komstu að glata (eyða) oss? Eg veit að þú ert hinn heilagi Guðs.“

25 Jesús straffaði hann og sagði: „Þegi þú og far út af manninum.“

26 Og sá óhreini andi hreif hann og kallaði upp hárri röddu og fór út frá honum.

27 Og þeir undruðust allir so að þeir spurðu að sín á millum, so segjandi: „Hvað er þetta? Eða hver er þessi hin nýja kenning? Því að af valdi skipar

hann óhreinum öndum og þeir hlýða honum.“

28 Og hans rykti (orðstír) gekk strax út um Galileahérað.

29 Þá gengu þeir strax út af samkunduhúsinu og komu til húsa Símonar og Andree með Jacobo og Johanne.

30 En móðir húsfreyju Péturs lá þar krönk (veik) í köldu og strax þá sögðu þeir honum til hennar.

31 Hann gekk þá til, reisti hana upp og hélt í hönd hennar og strax þá mistti hún köldunnar og þjónaði þeim.

32 En að kveldi komnu þá sólsett var fluttu þeir alls kyns sjúka menn og djöfulóða til hans.

33 Og allur borgarmúgur safnaðist fyrir dyrunum.

34 Og hann læknaði marga sem kvöldust af ýmsum sóttum. Hann rak og út marga djöfla. Og eigi leyfði hann djöflunum að mæla það þeir þekktu hann.

35 En að morni fyrir dögun stóð hann upp, gekk út og fór burt í einn eyðistað og baðst þar fyrir.

36 En Petrus og þeir eð með honum voru skunduðu eftir honum

37 og þá þeir fundu hann sögðu þeir honum: „Allir leita að þér.“

38 Hann sagði þá til þeirra: „Göngu vær í hinar næstu borgir og byggðarlög so að eg prédiki og þar því til þess kom eg.“

39 Hann prédikaði og í þeirra samkunduhúsum og um allt Galileahérað og rak út djöfla.

40 Og einn líkþrár maður kom til hans, biðjandi hann með hneigðu kné og sagði: „Ef þú vilt þá fær þú mig hreinsað.“

41 En Jesús sá aumur á honum, rétti út sína hönd, áhrærði hann og sagði honum: „Eg vil. Vertu hreinn.“

42 Og þá hann sagði so hvarf strax líkþráin af honum og hann varð hreinn.

43 Jesús hastaði á hann og lét hann strax frá sér

44 og sagði honum: „Sjá þú til að þú segir það öngum heldur far þú og sýn þig prestunum og fórna fyrir þinni hreinsun sem Moyses bað til vitnisburðar yfir þá.“

45 En þá hann kom út hóf hann upp og kunngjörði margt þar út af og víðfrægði þessi orð so að hann mátti eigi opinberlega innganga í borgina heldur var hann þar fyrir utan í eyðistöðum. Og margir komu til hans úr ýmsum álfum.

2

1 Og enn eftir fá daga þá gekk hann aftur til Kapernaum. Og er það heyrðist að hann var í húsinu

2 söfnuðust margir saman so að þeir höfðu ekki rúm og einnin fyrir utan dyrnar. Og hann talaði orðið fyrir þeim.

3 Þar komu nokkrir til hans, færandi einn iktsjúkan hver eð borinn var af fjórum.

4 Og þá er þeir fengu ei fyrir fólkinu fært honum hann opnuðu þeir þekjuna upp yfir honum og grófu þar í gegnum, létu so sængina niður síga sem hinn sjúki lá í.

5 En er Jesús sá þeirra trú sagði hann til hins iktsjúka: „Son minn, þínar syndir eru þér fyrirgefnar.“

6 En þar voru nokkrir skriftlærðir, sátu þar og hugsuðu í sínum hjörtum:

7 „Hvernin talar þessi slíka guðlastan? Hver má syndirnar fyrirgefa nema Guð einn?“

8 Jesús fann strax í sínum anda að þeir þenktu (hugsuðu) so með sér og sagði til þeirra: „Því þenki þér þetta í yðrum hjörtum?

9 Hvert er auðveldara að segja til hins iktsjúka: Þér eru þínar syndir fyrirlátnar, eða að segja: Statt upp og tak sæng þína og gakk héðan?

10 En að þér vitið það Mannsins sonur hefur vald til á jörðu að fyrirgefa syndirnar“ þá sagði hann til hins iktsjúka:

11 „Eg segi þér: Statt upp, tak sæng þína og gakk í þitt hús.“

12 Og strax þá stóð hann upp, tók sæng sína og gekk burt þaðan í allra augsýn so að allir undruðust og heiðruðu Guð, svo segjandi: „Aldrei höfu vær fyrr slíkt séð.“

13 Hann gekk enn út aftur að sjónum og allt fólk kom til hans og hann lærði það.

14 En þá er Jesús gekk fram hjá leit hann Leví son Alphei sitjanda í tollbúðinni og sagði til hans: „Fylg þú mér eftir.“ Hann stóð upp og fylgdi honum eftir.

15 Það gjörðist þá hann sat til borðs í hans húsi að margir tollheimtumenn og bersyndugir settu sig til borðs með Jesú og hans lærisveinum því að

þeir voru margir sem honum fylgdu eftir.

16 Og er hinir skriftlærðu og Pharisei sáu það að hann át með tollörum og bersyndugum sögðu þeir til hans lærisveina: „Því etur og drekkur yðar meistari með bersyndugum og tollheimturum?“

17 Þá er Jesús heyrði það sagði hann til þeirra: „Þeir sem heilbrigðir eru þurfa eigi læknarans heldur þeir sem sjúkir eru. Því ei kom eg til að kalla réttláta heldur synduga til iðranar.“

18 Þar voru Johannis og Phariseis lærisveinar hverjir eð föstuðu mjög. Þeir komu og sögðu til hans: „Því fasta Johannis og Phariseis

lærisveinar en þínir lærisveinar fasta ekki?“

19 Jesús sagði til þeirra: „Hvernin mega brúðlaupsbörnin fasta á meðan brúðguminn er hjá þeim? Það so lengi mega þeir eigi fasta sem þeir hafa brúðgumann hjá sér.

20 En þeir dagar munu koma að brúðguminn verður frá þeim tekinn og á þeim dögum þá munu þeir fasta.

21 Engin saumar nýja klæðisbót á gamalt fat því að hin nýja bótin gliðnar frá hinu forna og verða slitin þá verri.

22 Og enginn lætur nýtt vín í forna belgi, annars sprengir vínið belgina so að vínið spillist en belgirnir

skemmast, heldur skal nýtt vín látast í nýja belgi.“

23 Það skeði enn aftur að Jesús gekk um þvottdag yfir kornekrur. Og hans lærisveinar tóku til þá þeir gengu og tíndu axin af korninu.

24 En Pharisei sögðu til hans: „Sjá, hvað þínir lærisveinar gjöra á þvottdegi það er eigi hæfir.“

25 Hann sagði þá til þeirra: „Hafi þér eigi lesið hvað Davíð gjörði þá hann þurfti við nær hann hungraði sjálfan og þá er með honum voru,

26 hvernin að hann gekk inn í Guðs húsið á dögum Abjatars prestahöfðingja og át þau sjónarbrauðin sem eigi leyfðust að

eta nema kennimönnum einum og hann gaf þau þeim sem með honum voru?“

27 Hann sagði og þá til þeirra: „Þvottdagurinn er fyrir mannsins sakir gjörður en eigi maðurinn fyrir þvottdagsins sakir.

28 Því er Mannsins sonur einn Drottinn og einnin þvottdagsins.“

3

1 Hann gekk og inn í samkunduhúsið aftur. Og þar var einn sá maður er hafði visnaða hönd.

2 Og þeir geymdu (gættu) að hvert hann læknaði hann á þvottdegi so að þeir mættu áklaga (ásakað) hann.

3 Og hann sagði til mannsins þess sem visna hafði höndina: „Stattu upp hér í miðið.“

4 Hann sagði og til þeirra: „Hvort hæfir á þvottdögum vel að gjöra eður illa, lífinu til frelsis að gjöra eður því að tortína?“ En þeir þögðu allir.

5 Hann leit þá til þeirra með reiðisvip og angraðist viður þeirra hjartans blindleik og segir so til mannsins: „Réttu út þína hönd.“ Og hann rétti hana út og hans hönd varð heil líka sem hin önnur.

6 En Pharisei gengu út og gjörðu strax sín ráð með Herodes þénurum í móti honum hvernin helst að þeir fengi tortýnt honum.

7 En Jesús veik þaðan til sjávar með sína lærisveina. Og margt fólk af Galilea og úr Judea þa fylgdi honum eftir

8 og þeir sem voru af Jerúsalem og Idumea og þeir hinumegin Jórdanar og þeir sem byggðu kringum Tyro og Sidonem, mikill mannfjöldi, sem heyrðu hvað hann gjörði og komu til hans.

9 Hann sagði og til sinna lærisveina að þeir skyldu leigja honum skip fyrir fólksins sakir að það þrengdi honum eigi

10 því að hann læknaði margan. En þeir tráðu að honum öllum þeim er

plágaðir voru að þeir mættu fá að snerta hann.

11 Og nær eð óhreinir andar sáu hann féllu þeir niður fyrir honum og kölluðu upp, so segjandi: „Þú ert Guðs sonur!“

12 En hann straffaði þá harðlega so að þeir opinberuðu hann eigi.

13 Hann gekk og upp á fjallið og kallaði til sín þá hann vildi sjálfur og þeir komu til hans.

14 En hann hagaði so til að þeir tólf voru hjá honum og hann sendi þá út að prédika

15 og gaf þeim vald til sóttir að lækna og djöfla út að reka.

16 Og á Simonem setti hann Péturs nafn

17 og á Jacobum son Zebedei og Johannem bróður Jakobs, þeim gaf hann nafnið Bnehargen, hvað útþýðist „Reiðarþrumusynir“.

18 Og Andream, Philippum, Bartholomeum, Mattheum og Thomam og Jacobum son Alphei og Taddheum og Symon af Chananea

19 og Júdas Ískaríot sá er sveik hann. Og þá er þeir komu til herbergis

20 kom fólkið enn saman aftur so að þeir gátu eigi matast fyrir því.

21 Og þá er þeir heyrðu það sem með honum voru gengu þeir út og

vildu hamla honum því að þeir sögðu að hann mundi ganga af vitinu.

22 En hinir skriftlærðu sem ofan frá Jerúsalem voru farnir sögðu: „Hann hefir Belsebúb og fyrir djöflahöfðingja þá rekur hann fjandur út.“

23 Og að þeim samankölluðum sagði hann í eftirlíking til þeirra: Hvernin fær andskotinn annan andskotann útrekið?

24 Því ef ríkið skiptist í sjálfu sér þá fær það ríki eigi staðið.

25 Og ef eitt hús tvístrast í sjálfu sér þá fær það hús eigi staðið.

26 Og ef andskotinn rís upp í móti sjálfum sér á er hann við sig

ósamþykkur og fær eigi staðið heldur hefur hann þá ein endalok.

27 Enginn fær og inngengið í hús hins öfluga og burtgripið hans húsbúnað nema að hann bindi áður hinn öfluga og megi hann þá so ræna hans hús.

28 Sannlega segi eg yður: Allar syndir fyrigefast mannanna sonum og einnin guðlastanir þar þeir lasta Guð með.

29 En sá er lastar helgan anda hann hefir eigi fyrirgefning að eilífu heldur verður hann sekur eilífs dóms.“

30 Því að þeir sögðu: „Hann hefur óhreinan anda.“

31 Þar komu þá móðir hans og bræður, stóðu þar úti fyrir, sendu til hans, kallandi á hann

32 (og fólkið sat kringum hann) og þeir sögðu til hans: „Sjá, móðir þín og bræður þínir standa þar úti og spyrja að þér.“

33 Hann svaraði þeim og sagði: „Hver er mín móðir og mínir bræður?“

34 Þá leit hann og um sig til lærisveinanna er sátu í kringum hann og sagði: „Sjáið, það er mín móðir og mínir bræður.

35 Því að hver er gjörir Guðs vilja sá er minn bróðir, mín systir og mín móðir.“

4

1 Hann tók enn aftur að kenna þeim við sjóinn. Þar safnaðist saman margt fólk til hans so að hann varð að stíga á skip og sat so á sjónum og allt það fólk stóð þar á landi við sjóinn.

2 Og hann kenndi þeim margt í eftirlíkingum. Og í sinni prédikan þá sagði hann til þeirra:

3 „Heyri þér. Sjá, einn sáðsæðari gekk út að sá.

4 Og það varð þá hann sáði að sumt féll utan hjá veginum og þar komu fuglar loftsins og átu það upp.

5 En sumt féll í grýtt akurlendi þar það hafði ekki mikla jörð og rann

fljótlega upp því að það hafði öngva jarðardýpt.

6 Og þá er sólin gekk upp skrældist það og af því að það hafði öngva rót þá visnaði það.

7 Og sumt féll í bland þyrna og þyrnarnir vóxu upp yfir og kæfðu það so það færði öngvan ávöxt.

8 Og sumt féll í góða jörð og færði ávöxt, hvert eð uppvóx og frjóvgaðist. Og sumt færði þrítugfaldan og annað sextugfaldan og sumt hundraðfaldan ávöxt.“

9 Og hann sagði til þeirra: „Hver hann hefir eyru til að heyra sá heyri.“

10 Og þá hann var einnsaman spurðu þeir sem hjá honum voru (með þeim tólf) hann að þessari eftirlíkingu.

11 Og hann sagði til þeirra: „Yður er það gefið að vita leynda dóma Guðs ríkis en til þeirra sem þar eru fyrir utan þá sker það allt í eftirlíkingum

12 að þeir með sjáandi augum sjái og skynji þó eigi og meður heyrandi eyrum heyri og undirstandi þó eigi so þeir snúist ekki það þeirra syndir mættu fyrirgefast.“

13 Og hann sagði til þeirra: „Kunni þér ekki að skilja þessa eftirlíking, hvernin munu þér þá kunna að skilja hinar allar?

14 Sáðsæðarinn sáir orðinu.

15 En þeir eru það sem utan hjá veginum er hvar orðið verður sáð og þá þeir hafa heyrt það kemur andskotinn skjótt og nemur í burt orðið það sáð var í þeirra hjörtu.

16 Líka so eru þeir einnin sem sáðust í grýtta jörð. Því nær þeir hafa heyrt orðið þá meðtaka þeir það strax með fagnaði

17 og hafa þó öngva rót í sér heldur eru þeir fráhverfir. Nær sér hreyfir mótgangur og ofsókn fyrir orðsins sakir þá blygðast þeir strax.

18 Og hinir er í bland þyrnanna sáðust eru þeir sem heyra orðið

19 og þá er þessa heims sútir og undirhyggja flats fédráttar og aðrar

fleiri girndir ganga inn og kefja orðið so blífur það án ávaxtar.

20 Og þeir eru það sem í góða jörð eru sáðir er heyra orðið og meðtaka það og færa ávöxt, einn þrítugfaldan, annar sextugfaldan og sumir hundraðfaldan.“

21 Og hann sagði til þeirra: „Kveikist og ljósið til þess að það setjist undir borð eður mæliask? Nei, heldur að það setjist upp á einn kertahald.

22 Því að þar er ekkert so hulið að það opinberist eigi og þar er ekkert so leynt að það kunngjörist eigi.

23 Hver hann hefur eyru að heyra, sá heyri.“

24 Og hann sagði til þeirra: „Gætið að hvað þér heyrið. Með þeim mælir er þér mælið út þá mælist yður inn og yður sem áheyrið skal við aukast.

25 Því að hver hann hefur þeim skal gefast og hver hann hefur eigi frá honum mun takast og einnin það hann hefur.“

26 Og hann sagði: „Guðs ríki er líka so sem nær eð maðurinn kastar fræ í jörðina

27 og sofnar síðan og hann stendur upp nótt og dag. En fræið grær og vex upp so að hann veit eigi

28 (því að jörðin færir ávöxt af sér sjálfri, í fyrstu grasið, þar næst axið og so þarnæst fullt hveiti í axið)

29 og er það hefir framleitt ávöxtinn þá sendir hann strax kornsigðin því að kornskurðartíminn er kominn.“

30 Og hann sagði: „Hverju skulu vér jafna Guðs ríki? Eða við hverjar eftirlíkingar skulu vér það samlíkja?

31 So sem að eitt mustarðskorn þá því verður í jörð sáð er það öllu sæði minna sem eru hér á jörðu.

32 Og þá því er sáð vex það upp og verður öllum kálgrösum meira og fær mikla kvistu so að fuglar himins mega hreiður byggja undir þess skugga.“

33 Og í slíkum mörgum eftirlíkingum þá talaði hann fyrir

þeim orðið eftir því sem þeir það heyrt gátu

34 og án eftirlíkinga þá talaði hann ei til þeirra. En sérdeilis þá lagði hann það allt út fyrir sínum lærisveinum.

35 Og sama dags að kveldi þá sagði hann til þeirra: „Föru vær hér yfir um.“

36 Og þeir forlétu fólkið en tóku hann til sín. Sem hann var á skip kominn voru þar og önnur skip hjá honum.

37 Og þar gjörðist mikill stormvindur so bylgjurnar féllu yfir skipið og það fylltist upp.

38 En hann sjálfur var í skutnum og svaf á einum kodda. Þeir vöktu hann þá upp og sögðu til hans: „Meistari, hirðir þú ekki um það þó vér tortýnust hér?“

39 Hann reis upp við og hastaði á vindinn og sagði til sjóvarins: „Þagna þú og vert hljóður.“ Og vindinn kyrrði og þar varð logn mikið.

40 Hann sagði þá til þeirra: „Því eru þér so hræddir? Eða hverju gegnir það þér hafið öngva trú?“

41 Og þeir skelfdust af ótta og sögðu sín í millum: „Hvern meini þér þennan? Því að vindur og sjór hlýðir honum.“

5

1 Og þeir komu yfir um þann sjó í byggðir Gadarenorum.

2 Og er hann sté af skipinu þá hljóp strax í móti þeim úr leiðum framliðinna einn djöfulóður maður,

3 sá er hafði sitt híbýli í gröfum dauðra manna. Því enginn fékk hann bundið og eigi með járnviðjum.

4 Því að hann hafði oft bundinn verið með fjötrum og járnviðjum og hann hafði viðjurnar af sér slitið og fjötrin í sundur núið og enginn fékk hann tamið.

5 Og allt jafnt nætur og daga þá var hann á fjöllum eður í dauðra manna

gröfum, kallandi og lemjandi sig með grjóti.

6 En þá er hann sá langt til Jesú hljóp hann og féll fram fyrir honum,

7 kallaði hárri röddu og sagði: „Hvað hefi eg með þig að gjöra, Jesús, sonur Guðs hins hæsta? Eg særi þig fyrir Guð að þú kveljir mig ekki.“

8 En Jesús sagði til hans: „Far út, þú óhreini andi, af þessum manni.“

9 Og hann spurði hann að: „Hvert er þitt heiti?“ Hann svaraði og sagði: „Legion er mitt heiti því að vær erum margir.“

10 Og sá bað hann mikillega að hann ræki þá eigi burt úr þeirri byggð.

11 En þar var í þeim stað við fjallið mikil svínahjörð á biti um hagana.

12 Og andarnir báðu hann, segjandi: „Lofa oss það að vær förum í svínin.“

13 Og Jesús leyfði þeim það strax. Þá fóru inu óhreinu andar út og hlupu í svínin. Og svínahjörðin fleygði sér með miklum þys í sjóinn, nær tveimur þúsundum, og drukknuðu þar í sjónum.

14 En þeir sem þeirra gættu flýðu og kunngjörðu það um staðinn og um allar grundir. Og þeir gengu þá út að sjá hvað þar hafði gjörst

15 og komu til Jesú og sáu þann sem af djöflunum hafði kvalist sitjanda

klæddan og heilvita og þeir hræddust það.

16 En þeir sem það höfðu séð sögðu þeim hvernin gjört hafði verið við hann sem djöflana hafði haft og so frá svínunum.

17 Og þeir hófu upp og báðu hann að hann færi burt úr þeirra landsálfum.

18 Og er hann sté á skip tók sá til að biðja hann sem af djöflunum hafði kvalist að hann mætti vera hjá honum.

19 En Jesús lofaði honum það eigi heldur sagði til hans: „Far þú í þitt hús til þinna og kunngjör þeim hvað mikið er Drottinn gjörði þér og hvörsu líknsamur eð hann var þér.“

20 Hann fór þaðan og tók út að hrópa um þær tíu borgir hvað mikinn velgjörning eð Jesús hafði honum gjört. Og allir undruðust það.

21 Og þá eð Jesús fór yfir um sjóinn aftur á skipi kom samans margt fólk til hans og var við sjóinn.

22 Og sjá, þar kom og einn af foringjum samkunduhússins, Jaírus að nafni. Og þá er hann sá Jesús féll hann að fótum hans

23 og bað hann mikillega og sagði: „Mín dóttir er komin að dauða, kom og legg þína hönd yfir hana so hún verði heil og lifi.“

24 Og hann fór með honum. Margt fólk fylgdi honum eftir og það þrengdi að honum.

25 Og sú kona var þar er haft hafði blóðfall í tólf ár.

26 Hún hafði og mikið þolað af mörgum læknir, hafði og kostað þar til öllu sínu. Það stoðaði henni þó ekkert heldur hafði hún þess meiri kvöl.

27 Þá hún heyrði nú af Jesú kom hún með fólkinu á bak til og snart hans klæði.

28 Því að hún sagði: „Ef eg fæ að snerta hans klæði þá mun eg heil verða.“

29 Og jafnsnart þá uppþurrkaðist hennar blóðfallsbrunnur og hún fann þá á sínum líkama að hún var heil orðin af þeirri plágu.

30 Og Jesús fann strax með sjálfum sér þann kraft er út af honum gekk og sneri sér við til fólksins og sagði: „Hver snart mín klæði?“

31 Hans lærisveinar sögðu til hans: „Þú sér að fólkið þrengist að þér. Þó segir þú: Hver snart mig?“

32 Og hann skyggndist í kringum sig að sjá þann er það hafði gjört.

33 En konan var hrædd og óttaslegin (því að hún vissi hvað hana hafði skeð) og kom, féll fyrir honum niður og sagði honum allan sannleik.

34 En hann sagði til hennar: „Mín dóttir, þín trúa gjörði þig heila. Far í friði og vert heil af þinni plágu.“

35 Þá hann talaði þetta komu sendiboðar til samkunduforingjans og sögðu: „Þín dóttir er önduð. Hví ómakar þú meistarann lengra?“

36 En er Jesús heyrði hvað þar sagðist sagði hann til samkunduforingjans: „Óttast þú eigi, trú þú heldur.“

37 Og hann lofaði öngvum að fylgja sér nema Pétri og Jakob og Johanne bróður Jakobs.

38 Og hann kom í samkunduhöfðingjans hús og leit þar

buldran og þá er þar grétu mjög og æptu.

39 Og hann gekk þangað innar og sagði til þeirra: „Hvað buldri (þrasið) þér og sýtið (grátið)? Stúlkan er eigi látin heldur sefur hún.“

40 Og þeir dáruðu hann (gerðu illt grín að honum). En hann rak þá alla út og tók með sér föður og móður stúlkunnar og þá er með honum voru og gekk þangað inn er stúlkan lá.

41 Og hann hélt um hönd stúlkunnar og sagði til hennar: „Talíþa kúmí.“ Það útleggst: „Stúlka, eg segi þér: Rís upp.“

42 Og þá strax reis stúlkan upp og gekk. En hún var tólf ára gömul. Og þeir urðu af miklum ótta felmsfullir.

43 Og hann bauð þeim stórlega að það skyldi enginn vita og bauð að gefa henni að eta.

6

1 Hann gekk út þaðan aftur og fór til sinnar fósturjarðar. Hans lærisveinar fylgdu honum eftir.

2 Og er þvottdagur kom þá tók hann til að kenna í þeirra samkunduhúsi. Og margir af þeim sem það heyrðu undruðust hans kenning og sögðu: „Hvaðan kemur þessum allt þetta? Eða hver er sú speki sem honum er gefin og slík kraftaverk er gjörast fyrir hans hendur?

3 Er þetta ekki sá trésmiður, sonur Maríu, bróðir Jakobs, Jósefs, Jude og Símonar? Eru hans systur eigi hér með oss?“ Og þeir skammfylldust við hann.

4 En Jesús sagði til þeirra, að að spámaðurinn væri eigi án vegsemdar nema á sinni ættleifð og hjá sínu hyski og kynslóð.

5 Hann fékk þar og ekkert kraftaverk gjört nema yfir fáeina sjúka þá lagði hann hendur og læknaði þá.

6 Og hann undraðist þeirra vantrú. Hann gekk og kringum þau kauptún er þar stóðu í þyrping og kenndi.

7 Og hann kallaði saman þá tólf og tók að senda þá tvo og tvo til

samans, gaf þeim og vald yfir óhreinum öndum

8 og bauð þeim að bera ekkert með sér á veg nema einn staf, eigi skjóðu, eigi brauð, eigi pening á linda,

9 heldur klæddir skófötum og það þeir klæddust eigi tveimur kyrtlum

10 og sagði til þeirra: „Í hvert það hús þér gangið inn þá blífið þar til þess að þér farið þaðan.

11 Og hverjir eð eigi meðtaka yður eða heyra yður eigi þá gangið út þaðan og hristið duft af fótum yðar til vitnisburðar yfir þá. Eg segi yður og fyrir fram að líðanlegra mun vera á dómadegi Sodoma og Gomorra en þeim stað.“

12 Þeir gengu út og prédikuðu það menn skyldu gjöra iðran

13 og ráku út marga djöfla, smurðu og marga sjúka með viðsmjöri(olíu) og læknuðu þá so.

14 Heródes kóngur fékk og að heyra það (því að hans nafn gjörðist víðfrægt). Hann sagði: „Jóhannes baptista er og upp aftur risinn af dauða og því gjörast slík kraftaverk af honum.“

15 En aðrir sögðu það hann væri Elías en sumir sögðu að hann væri spámaður elligar (eða allavega) einn af þeim spámönnum.

16 Og er Heródes heyrði þetta sagði hann: „Sá Jóhannes sem eg lét

afhöfða hann er nú upprisinn af dauða.“

17 Því að Heródes hafði sent út að grípa Johannem og lukt hann í myrkvastofu fyrir sakir Herodiadis bróðurkonu sinnar. Því að hann hafði gifst henni.

18 En Jóhannes sagði til Heródes: „Eigi leyfist þér að hafa bróðurkonu þína.“

19 Því veitti Heródes honum umsát og vildi láta aflífa hann en gat það þó eigi.

20 Heródes óttaðist og Johannem því hann vissi hann vera helgan mann og réttlátan, varðveitti hann og hlýddi

honum í mörgum greinum og heyrði honum gjarnan.

21 Þar hlotnaðist og so tiltækilegur dagur að Heródes gjörði á sinni ártíð eina kveldmáltíð höfðingjum og höfuðsmönnum og hinum fremstu mönnum úr Galilea.

22 Þá gekk dóttir Herodiadis þar inn og dansaði og það þóknaðist Herode og þeim er með honum sátu til borðs. Þá sagði konungurinn til stúlkunnar: „Bið af mér hvers þú vilt og eg skal veita þér.“

23 Og hann svór henni einn eið að: „Hvers þú beiðist af mér það skal eg gefa þér þótt það sé helftin af mínu ríki.“

24 Hún gekk út og sagði til móður sinnar: „Hvers skal eg biðja?“ En hún sagði: „Um höfuð Johannis baptista.“

25 Hún gekk þá strax inn með skunda til kóngsins, bað hann og sagði: „Eg vil að þú gefir mér nú strax höfuð Johannis baptista á diski.“

26 Kóngurinn hryggðist þá við. Þó fyrir eiðsins sakir og þeirra sem til borðsins sátu með honum þá vildi hann ekki hrella hana

27 heldur sendi hann böðulinn út og bauð að hann færði hans höfuð á diski. Og hann afhöfðaði hann í myrkvastofunni

28 og bar hans höfuð á diski og fékk það stúlkunni en stúlkan fékk það móður sinni.

29 Og er það heyrðu hans lærisveinar komu þeir og tóku hans líkama og lögðu hann í jörð.

30 Og er postularnir komu saman aftur til Jesú og kunngjörðu honum allt hvað þeir höfðu gjört og kennt.

31 Og hann sagði til þeirra: „Komið yður í einhvern afvikinn stað í eyðimörku og hvílist þar litla stund.“ Því að margir voru þeir sem gengu frá og til so þeir höfðu ekki rúm til að eta.

32 Hann sté því á skip og fór afsíða í eyðimörku.

33 Og er fólkið sá þá í burt fara þekktu hann margir og hlupu þangað á fæti úr öllum stöðum og komu fyrr en þeir og fóru til hans.

34 En er Jesús gekk fram og sá þar margt fólk þá vorkynnti hann því því að þeir voru sem aðrir sauðir er öngvan hafa hirðir. Og hann tók til að kenna þeim margt.

35 Og þá er áliðið gjörðist gengu lærisveinarnir til hans og sögðu: „Þessi staður er í eyði og framorðið er.

36 Því lát þá ganga burt í hin næstu þorp og kauptún að þeir kaupi sér þar brauð því þeir hafa ekkert að eta.“

37 En Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Gefi þér þeim að eta.“ Og þeir sögðu til hans: „Skulu vær þá fara og kaupa fyrir tvö hundruð peninga brauð og gefa þeim að eta?“

38 En hann sagði þá til þeirra: „Hversu mörg brauð þá hafi þér? Gangið til og skoðið.“ Og þá er þeir höfðu það skoðað sögðu þeir: „Fimm og tvo fiska.“

39 Og hann bauð þeim að þeir settu sig allir niður eftir borðsiðum á grænt gras.

40 Og þeir settu sig þá niður í riðlum, hundrað og hundrað saman, fimmtígir og fimmtígir saman.

41 Og hann tók þau fimm brauð og tvo fiska, leit upp til himins, blessaði og braut brauðin, fékk sínum lærisveinum að þeir legðu fyrir þá og þeim tveimur fiskum skipti hann og meður öllum.

42 Og allir þeir átu og urðu saddir.

43 Þeir tóku þá upp leifarnar, tólf karfir fullar, og líka af fiskunum.

44 En þeir voru sem etið höfðu fimm þúsundir manna.

45 Og jafnsnart þá dreif hann sína lærisveina til að þeir færi á skip og færu fyrir honum yfir um sjóinn til Betsaída á meðan hann skildi fólkið við sig.

46 Og þá er hann hafði það frá sér látið fór hann upp á fjallið að biðjast fyrir.

47 Og þá er kvelda tók var skipið mitt á sjónum en hann var einn á landi.

48 Og hann sá þá erfiðandi í róðri því að vindurinn var í móti þeim. Og nær um fjórðu eykt nætur þá fór hann til þeirra gangandi á sjánum. Og hann lést vilja ganga fram hjá þeim.

49 Og þeir sáu hann ganganda á sjónum. Ætluðu þeir skrímsl vera mundi og kölluðu upp því að þeir sáu hann allir og urðu óttaslegnir.

50 En strax þá talaði hann við þá og sagði til þeirra: „Verið óhræddir, eg er hann, óttist eigi.“

51 Og hann sté þá á skipið til þeirra og vindinn lygndi. Og þeir óttuðust þá enn meir með sjálfum sér og undruðust.

52 Því að þeim skildist enn eigi af brauðunum og þeirra hjörtu voru forblinduð.

53 Og er þeir voru yfir um farnir komu þeir í landið Genesaret og lentu þar.

54 En er þeir stigu af skipinu þekktu þeir hann strax,

55 hlupu og út í öll umliggjandi héröð, tóku til og fluttu saman þar um kring sjúka menn á sængum.

56 Og hvar helst þeir heyrðu hann vera og hvar er hann gekk inn í kauptún, þorp og staði, þá lögðu þeir sjúka menn á strætin og báðu hann að þeir mættu snerta fald hans fata. Og allir þeir er hann snertu þá urðu heilbrigðir.

7

1 Þar komu og til hans Pharisei og nokkrir af hinum skriftlærðu sem komnir voru af Jerúsalem.

2 Og þá þeir sáu nokkra af hans lærisveinum meður almenningshöndum, það er meður

óþvegnum, eta brauð ávítuðu þeir þá.

3 Því að Pharisei og allir Gyðingar eta eigi nema þeir þvoi oftsinnis sínar hendur, haldandi so öldunganna setninga.

4 Og þá þeir komu af torgum þá neyttu þeir eigi nema þeir skíruðu sig áður. Og margir aðrir hlutir eru þeir hverjir þeim voru settir að varðveita, sem var hreinsun drykkjarkera, bikara, búgagns og borða.

5 Þá spurðu Pharisei og hinir skriftlærðu hann að: „Því ganga þínir lærisveinar ei eftir setningum öldunganna heldur eta þeir brauðið með óþvegnum höndum?“

6 En hann svaraði og sagði til þeirra: „Næsta vel þá spáði Esaias af yður hræsnurum, sem skrifað er: Fólk þetta heiðrar mig með vörunum en þeirra hjarta er langt frá mér. (Isiah/Jesaja 29:13)

7 Og til ónýtis dýrka þeir mig kennandi kenningar og boðorð manna.

8 Þér yfirgefið Guðs boðorð og haldið mannanna uppsetninga, sem er um fæging krúsa og drykkjarkera og margt annað þessu líkt þa gjöri þér.“

9 Og hann sagði til þeirra: „Fínlega þá hafi þér Guðs boðorð gjört ónýt

að þér mættuð svo geyma yðvarn uppsetning.

10 Því að Moyses sagði: Heiðra föður þinn og móður en hver hann bölvar föður eða móður sá skal dauða deyja.

11 En þér segið: Þegar nokkur segir föður og móður: Korban, það er: Ef eg offra því það kemur þér meir til gagns, hann gjörir vel,

12 og eigi þá leyfi þér honum framar nokkuð að gjöra föður sínum né móður sinni,

13 ónýt gjörandi svo Guðs orð fyrir yðar setninga þá þér hafið sjálfir uppsett. Og margt annað þvílíkt þa gjöri þér.“

14 Hann kallaði þá fólkið aftur til sín og sagði til þeirra: „Heyrið mér og undirstandið mig.

15 Þar er ekkert fyrir utan í manninn innfarandi það hann fái saurgað heldur það sem út af manninum gengur, það er það sem mannninn saurgar.

16 Hver hann hefir eyru að heyra, sá heyri.“

17 Og er hann gekk inn í húsið burt frá fólkinu spurðu hans lærisveinar hann að þessari eftirlíking.

18 En hann sagði til þeirra: „Eru þér og so skilningslausir? Og skilji þér enn eigi að allt það sem fyrir utan er

og innfer í manninn það fær eigi saurgað hann?

19 Því að það fer eigi inn í hans hjarta heldur fer það í magann og gengur so út eftir eðlilegri rás hver eð úthreinsar allan mat.“

20 Og hann sagði: „Hvað eð útfer af manninum það saurgar manninn

21 því að af innan úr hjartanu mannsins þá framganga vondar hugrenningar, hórdómar, frillulífi, manndráp,

22 þjófnaður, ágirni, illvilji, undirhyggja, munaðlífi, illt tillit, guðlastanir, drambsemi, vanvirðing.

23 Allt þetta vont þa gengur út af innan og saurgar manninn.“

24 Hann stóð upp og fór þaðan í landsálfur Tyri og Sidonis og gekk þar inn í eitt hús og vildi það öngvan vita láta en fékk þó eigi dulið sig.

25 Því að ein kona, strax er hún heyrði af honum, hverrar dóttir er hafði óhreinan anda, gekk inn og féll til fóta hans

26 (en það var ein grísk kona syrophenice ættar) og hún bað hann að reka út djöfulinn frá dóttur sinni.

27 En Jesús sagði til hennar: „Leyf þú að börnin mettist áður því að það er eigi tilheyrilegt að taka brauðið barnanna og kasta því fyrir hundana.“

28 En hún svaraði og sagði til hans: „So er það, drottinn. En þó eta hundar sem eru undir borðinu af molum barnanna.“

29 Hann sagði þá til hennar: „Fyrir sakir þessa orðs þá far héðan. Djöfullinn er útfarinn frá þinni dóttur.“

30 Og hún gekk þaðan í sitt hús og fann stúlkuna í sæng liggjandi og djöfulinn útfarinn.

31 Og þá hann gekk burt aftur úr byggðarlagi Tyri og Sidonis kom hann til sjávar í Galilea, í miðjar byggðir þeirra tíu staðanna.

32 En þeir leiddu til hann daufan mann þann er og var dumbi og báðu hann að hann legði hendur yfir hann.

33 En hann veik honum afsíða frá fólkinu og stakk sínum fingri í hans eyru, hrækti út, snart og hans tungu,

34 leit upp til himins, andvarpaði og sagði til hans: „Hefeta“, það er: „Opna þig.“

35 Og strax þá opnuðust hans eyru. Þá uppleystist og einnin hans tunguhaft so hann talaði rétt.

36 Og hann fyrirbauð þeim að segja það neinum. En því meir er hann fyrirbauð þeim það þess meir þá víðfrægðu þeir það.

37 Þeir undruðust það næsta mjög og sögðu: „Allt þa hefir hann vel gjört. Því daufa lætur hann heyra og mállausa mæla.“

8

1 Á þeim dögum þá þar var enn margt fólk komið saman og hafði ei matar kallaði Jesús sína lærisveina til sín og sagði til þeirra:

2 „Eg kenni aumur á fólkinu því að þeir hafa nú þrjá daga hjá mér verið og hafa ekki til matar haft

3 og ef eg læt þá fastandi frá mér heim fara verða þeir hungurmorða á leiðinni.“ Það sumir voru langt að komnir.

4 Lærisveinarnir svöruðu honum: „Hvaðan töku vær brauð hér á öræfum að vér seðjum þá?“

5 Og hann spurði þá að: „Hversu mörg brauð þá hafi þér?“ Þeir sögðu: „Sjö.“

6 Og þá bauð hann fólkinu að skipa sér niður á foldina. Og hann tók þá þau sjö brauðin, þakkaði og braut þau og gaf sínum larisveinum að þeir legðu þau fram og þeir lögðu þau fram fyrir fólkið.

7 Þeir höfðu og fáeina fiska. Hann blessaði þá og bauð þá fram að leggja.

8 En þeir neyttu og urðu mettir. Þeir tóku og upp það yfir var, sjö karfir meður afgangsleifar.

9 Og þeir voru sem etið höfðu nær fjórum þúsundum. Og hann lét þá í burt fara frá sér.

10 Og strax þá sté hann á skip meður sínum lærisveinum og kom í þær landsálfur er heita Dalmanúta.

11 Pharisei gengu út og tóku að hafa spurningar við hann, freistuðu hans og eftir leittu af honum eins teikns af himni.

12 En hann varð þrunginn í sínum anda og sagði: „Til hvers þá sækir þessi kynslóð eftir teikni? Sannlega

þá segi eg yður að þessari kynslóð gefst ekkert teikn.“

13 Og hann forlét þá og sté á skip og fór yfir um aftur.

14 Þeir höfðu og gleymt að taka brauð meður sér og höfðu ekki nema eitt brauð meður sér í skipinu.

15 En hann bauð þeim og sagði: „Sjáið til og varið yður við súrdeigi þeirra Phariseis og so við súrdeigi Herodis.“

16 En þeir hugsuðu allt annað og sögðu hver við annan: „Það er af því að vér höfum engin brauð.“

17 Og er Jesús fornam það sagði hann til þeirra: „Hvað hugsi þér um það þó þér hafið ekki brauðin?

Skynji þér ekkert né undirstandið? Hafi þér enn forblindað yðart hjarta?

18 Hafið þó augu en sjáið eigi og eyru en heyrið eigi. Þér hugsið og eigi

19 þar eftir að eg braut fimm brauð í millum fimm þúsunda. Hversu margar karfir fullar með afgangsleifar tóku þér þá upp?“ Þeir sögðu: „Tólf.“

20 „En þá eg braut þau sjö á millum fjögra þúsunda? Hversu margar karfir fullar með leifar tóku þér þá upp?“ Þeir sögðu: „Sjö.“

21 Og hann sagði til þeirra: „Hvernin eru þér þá skynsemdarlausir?“

22 Hann kom og til Betsaída. Og þeir leiddu þá einn blindan mann til hans og báðu hann um að hann tæki á honum.

23 En hann tók í hönd hins blinda og leiddi hann út af fyrir utan kauptúnið, spýtti í hans augu og lagði sínar hendur yfir hann og spurði hann að hvert hann sæi nokkuð.

24 En hann leit upp og sagði: „Eg sé mennina sem skógartré væri er þar ganga.“

25 Þá lagði hann enn aftur sínar hendur yfir hans augu og bauð honum enn upp að líta. Og hann varð so lagfærður að hann sá allt klárlega.

26 Og hann sendi hann so til síns heimilis og sagði: „Gakk eigi inn aftur í kauptúnið, seg það og ei neinum þar inni.“

27 Jesús gekk og hans lærisveinar inn í eitt kauptún staðarins Cesare Philippi. Og á leiðinni þá spurði hann sína lærisveina að: „Hvern segja menn mig vera?“

28 Þeir önsuðu: „Þeir segja þú sért Jóhannes baptista en aðrir segja þú sért Elías en sumir að þú sért einn af spámönnum.“

29 Þá sagði hann til þeirra: „En þér, hvern segi þér þá mig vera?“ Þá svaraði Pétur og sagði til hans: „Þú ert Kristur.“

30 Og hann þaggaði þá að þeir segði það ei neinum út af honum.

31 Hann tók þá og til að kenna þeim það Mannsins sonur skyldi margt þola og hrakinn vera af öldungunum, höfuðprestum og skriftlærðum og líflátinn vera og á hinum þriðja degi upp að rísa.

32 Hann talaði og þessi orð berlega út. Pétur tók þá á höndum og átaldi hann.

33 En hann sneri sér við og leit til sinna lærisveina, hastaði á Petrum og sagði: „Far á bak mér aftur, þú andskoti, því að þú skynjar eigi það guðlegt er heldur það sem líkamlegt er.“

34 Og að samankölluðu fólkinu samt með hans lærisveinum sagði hann til þeirra: „Hver hann vill mér eftirfylgja afneiti sá sjálfum sér og taki sinn kross á sig og fylgi mér so eftir.

35 Því að hver hann stundar á að forsvara sitt líf, sá mun því tortýna, og hver hann lætur sitt líf fyrir mínar sakir og evangelii, sá mun varðveita það.

36 Hvað stoðar það manninum þótt hann eignist allan heim og gjörði so þar með glatan sinni sálu?

37 Eður hvað má maðurinn það gefa að hann frelsi sína önd(sál) með?

38 En hver hann skammast mín eður minna orða hjá þessari hórdómsins og syndugri kynslóð þann mun Mannsins sonur og forsmá þá hann kemur með sínum englum í dýrð síns föðurs.“

9

1 Hann sagði og þá til þeirra: „Sannlega segi eg yður að hér standa nokkrir af þeim hverjir eigi smakka dauðann þar til þeir sjá Guðs ríki með krafti komanda.“

2 Og eftir sex daga tók Jesús með sér Petrum, Jacobum, Johannem og veik þeim einumsömum upp á eitt hátt fjall og forkláraðist (ummyndaðist) fyrir þeim.

3 Hans klæði urðu skínandi og næsta hvít sem snjár so að enginn litunarmaður á jörðu kann so hvítt að gjöra.

4 Þeim birtist og Elías með Moyse og voru þar talandi við Jesús.

5 Pétur svaraði og sagði til Jesú: „Rabbí, gott er oss hér að vera. Og gjörum hér þrjár tjaldbúðir, þér eina, Moyse eina og Elie eina.“

6 En hann vissi eigi sjálfur hvað hann sagði af því þeir voru óttaslegnir.

7 Þar varð og eitt ský sem þá yfirskyggði. Og rödd kom úr skýinu, segjandi: „Þessi er minn elskulegur sonur, heyri þér honum.“

8 Og strax þar eftir er þeir litu um sig sáu þeir öngvan meir nema Jesús hjá sér.

9 Og er þeir gengu ofan af fjallinu bauð hann þeim að þeir segði það öngum hvað þeir höfðu séð þangað til að Mannsins sonur væri upprisinn af dauða.

10 Þeir héldu og því orði hjá sér, spyrjandi sín á milli hvað það væri er hann sagði: „Upprisinn af dauða“.

11 Og þeir spurðu hann að og sögðu: „Hvað er það þá sem hinir skriftlærðu segja, að Elías byrjar(ber) fyrri að koma?“

12 En hann svaraði og sagði til þeirra: „Elías skal að vísu fyrri koma

og allt til lags færa. Þar að auk mun Mannsins son margt líða og forsmáður verða so sem skrifað er.

13 En eg segi yður það Elías er kominn og þeir hafa gjört honum hvað helst þeir vildu so sem skrifað er af honum.“

14 Hann kom til sinna lærisveina og sá þar margt fólk kringum þá og hina skriftlærðu er spurðust á við þá.

15 Og strax er allt fólkið leit Jesús felmtraði því og hræddust, hlupu og heilsuðu honum.

16 Og hann spurði þá hina skriftlærðu: „Að hverju spyrjist þér um við þá?“

17 En einn af fólkinu svaraði og sagði: „Meistari, eg flutti son minn hingað til þín. Hann hefir mállausan anda

18 og nær helst er hann höndlast af honum þá slítur hann hann og hann froðufellir og nístrar tönnum og þornar upp. Og eg talaði til þinna lærisveina að þeir ræki hann út og það gátu þeir eigi.“

19 En hann svaraði og sagði: „Ó þú vantrúaða kynslóð, hversu lengi þá skal eg hjá yður vera eða hversu lengi á eg að líða yður? Færið hann hingað til mín.“

20 Og þeir færðu hann þangað til hans. Og er andinn leit hann sleit

hann hann, féll á jörð og veltist um og froðufelldi.

21 Hann spurði og hans föður að: „Hversu langur tími er frá því er hann hreppti þetta?“ En hann sagði: „Frá barnæsku.

22 Og oftlega hefur hann fleygt honum á eld og í vatn að hann fyrirfæri honum so. Ef þú orkar nokkru á sjá aumur á og hjálpa okkur.“

23 En Jesús sagði til hans: „Ef þú gætir trúað. Því trúuðum er allt mögulegt.“

24 Og strax þá kallaði faðir barnsins upp með tárum og sagði: „Eg trúi, Drottinn, hjálpa þú minni vantrú!“

25 Og eð Jesús sá að fólkið hljóp að ávítaði hann hinn óhreina anda og sagði til hans: „Þú daufi og hinn dumbi andi, eg býð þér að þú farir út af honum og farir ei meir í hann þaðan í frá.“

26 Og hann kallaði upp, sleit hann mjög og fór út af honum. Og hann varð sem væri hann dauður svo að margir sögðu það hann væri dauður.

27 En Jesús hélt hans hönd og reisti hann upp. Hann reis þá upp.

28 Og þá hann var til húss genginn spurðu hans lærisveinar hann leynilega að: „Því gátu vær eigi drifið hann út?“

29 En hann sagði: „Þetta kyn fæst með öngu öðru útrekið nema fyrir bænir og föstu.“

30 En þeir gengu og burt þaðan og ferðuðust um Galileam. Hann vildi og eigi að það skyldi nokkur vita.

31 Hann lærði sína lærisveina og sagði þeim það, Mannsins sonur skyldi seljast í manna hendur og þeir mundu aflífa hann og þá hann væri aflífaður mundi hann á þriðja degi upp aftur rísa.

32 Þeir undirstóðu eigi þessi orð og þorðu þó eigi að spyrja hann að.

33 Hann kom til Kapernaum og sem hann var til hús kominn spurði hann

þá að: „Hvað handtéruðu (þrættuð) þér yðar á milli á veginum?“

34 En þeir þögðu því að þeir höfðu metist um á veginum hver þeirra mestur væri.

35 Og er hann setti sig kallaði hann þá tólf og sagði til þeirra: „Ef nokkur vill fyrstur vera sá skal öllum síðastur vera og allra þjón.“

36 Og hann tók eitt barn og setti það mitt á millum þeirra. Og er hann hélt um það sagði hann til þeirra:

37 „Hver sá meðtekur eitt þvilíkt barn í mínu nafni hann meðtekur mig og hver helst hann meðtekur mig sá meðtekur ei mig heldur hann sem mig sendi.“

38 En Jóhannes svaraði honum og sagði: „Meistari, vér sáum einn þann sem rak út djöfla í þínu nafni hver eð eigi fylgir oss eftir og vær fyrirbuðum(bönnuðum) hönum það af því hann fylgdi oss eigi eftir.“

39 En Jesús sagði: „Eigi skulu þér fyrirbjóða honum það. Því að enginn sá ef hann gjörir kraftaverk í mínu nafni og kunni þá strax illa að tala um mig.

40 Því að hver hann er eigi í móti oss hann er með oss

41 því hver sem yður gefur að drekka einn bikar vats í mínu nafni af því að þér eruð Krists, sannlega þá

segi eg yður að það skal honum ekki ólaunað verða.

42 Og hver hann hneykslar einn af þeim inum litlu sem á mig trúa honum væri betra að kvarnarsteinn byndist við háls honum og væri so í sjá kastaður.

43 Og ef þín hönd hneykslar þig þá sníð þú hana af. Betra er þér handarlausum inn að ganga til lífsins en hafandi tvær hendur og fara til helvítis í óslökkvanlegan eld

44 hvar eð þeirra maðkur deyr eigi og þar þeirra eldur slokknar ekki.

45 Og ef þig hneykslar fótur þinn þá högg hann af. Betra er þér höltum inn að ganga í eilíft líf en það þú

hafir tvo fætur og kastist í helvískan eld óslökkvanlegan

46 hvar að þeirra maðkur deyr eigi og þar þeirra eldur slokknar eigi.

47 Hneyksli þig þitt auga þá kasta þú því frá þér. Betra er þér eineygðum inn að ganga í Guðs ríki en að þú hafir tvö augu og sendist í helvískan eld

48 hvar eð þeirra maðkur deyr eigi og þar þeirra eldur slokknar eigi.

49 Því að allir hljóta með eldi að saltast og allar fórnir salti að saltast.

50 Saltið er gott en ef saltið afseltist, með hverju kryddi þér þa? Hafi þér saltið með yður og hafið frið yðar á millum.“

10

1 Og er hann reis upp þaðan kom hann í endimörk Júdalands hinumegin Jórdanar. Þar kom og enn aftur margt fólk til hans og sem hann plagaði þá tók hann enn aftur til að kenna þeim.

2 Pharisei gengu og til hans, spurðu hann að ef manninum leyfðist að forláta sína húsfrú, freistandi hans so.

3 En hann svaraði og sagði til þeirra: „Hvað hefir Móses boðið yður?“

4 Þeir sögðu: „Móses leyfði skilnaðarbréf að skrifa og við að skilja.“

5 Hverju Jesús svaraði og sagði: „Fyrir harðleik hjarta yðvars þá skrifaði hann yður þetta boðorð

6 en af upphafi skepnunnar gjörði Guð einn kallmann og eina konu.

7 Af því forlætur maðurinn föður og móður og heldur til við konu sína

8 og eru svo þau tvö eitt hold. Af því eru þau nú eigi tvö heldur eitt hold.

9 Því hvað Guð hefur samtengt það skal maðurinn eigi sundurskilja.“

10 Og í húsinu spurðu hans lærisveinar aftur að um hið sama.

11 Og hann sagði þeim: „Hver sem forlætur sína eiginkonu og fastnar aðra sá drýgir hór á henni.

12 Og ef konan forlætur sinn eiginmann og giftist öðrum, sú hórast.“

13 Og þeir færðu ungbörn til hans að hann áhrærði þau. En lærisveinarnir átöldu þá sem þau báru.

14 Og er Jesús sá það líkaði honum það eigi vel og sagði til þeirra: „Leyfið börnunum til mín að koma og bannið þeim það eigi því að þvílíkra er Guðs ríki.

15 Sannlega segi eg yður: Hver hann meðtekur eigi Guðs ríki sem annað ungbarn sá mun eigi innganga í það.“

16 Og hann tók þau í fang og lagði sínar hendur yfir þau og blessaði þau.

17 Og þá hann var útgenginn upp á veginn hljóp þar einn fram fyrir, bugtaði sig fyrir honum og spurði hann að, segjandi: „Góði meistari, hvað skal eg gjöra so að eg eignist eilíft líf?“

18 En Jesús svaraði honum: „Hví segir þú mig góðan? Enginn er góður nema Guð einn.

19 Boðorðin muntu kunna? Þú skalt ei hórdóm drýgja, eigi mann vega, eigi stela, eigi skaltu ljúgvitni mæla, eigi svik gjöra, heiðra föður og móður.“

20 En hann svaraði og sagði til hans: „Meistari, allt þetta hefi eg varðveitt í frá barnæsku minni.“

21 En Jesús horfði á hann, elskaði hann og sagði til hans: „Eitt þá brestur þig. Far, sel allt það þú hefur og gef fátækum og þá muntu hafa einn fésjóð á himnum. Kom og fylg svo mér eftir og legg kross þér á herðar.“

22 En hann varð hryggur við þessi orð, gekk þaðan syrgjandi því að hann hafði miklar eignir.

23 Jesús leit í kringum sig og sagði til sinna lærisveina: „Hversu torvelt er þeim ríku inn að ganga í Guðs ríki!“

24 En hans lærisveinar setti tvista (brá) við þessi hans orð. Jesús ansaði enn aftur og sagði til þeirra: „Sonakorn mín, hversu torvelt er þeim sem treystandi eru peningum inn að ganga í Guðs ríki.

25 Auðveldara er úlfaldanum að ganga í gegnum nálarauga en ríkum inn að ganga í Guðs ríki.“

26 Þeir undruðust enn meir og sögðu sín á milli: „Hver fær þá hjálpast?“

27 En Jesús horfði á þá og sagði: „Hjá mönnum er það ómögulegt en eigi hjá Guði. Því að hjá Guði er allt mögulegt.“

28 Og eftir það tók Pétur til að segja honum: „Sjáðu, vér forlétum allt og erum þér eftirfylgjandi.“

29 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Sannlega segi eg yður að enginn er sá hver að fyrirlætur hús eður bræður eður systur eður föður eður móður eður eiginkonu eður börn eður akra fyrir mínar sakir eður evangelii

30 sá er ei meðtekur hundraðfalt aftur nú á þessari tíð, hús, bræður og systur og móður og börn og akra með ofsóknum og í eftirkomandi heimi eilíft líf.

31 Og margir verða þeir seinastir sem eru fyrstir og þeir fyrstir sem seinastir eru.“

32 Þeir voru þá enn á veginum að fara upp til Jerúsalem og Jesús gekk fyrir þeim. Þá setti hljóða við, fylgjandi honum þó eftir og óttuðust hann. Hann tók og þá tólf til sín og hóf upp að segja þeim hvað yfir hann mundi koma:

33 „Sjáið það, að vær förum nú upp til Jerúsalem og Mannsins sonur mun seljast kennimannahöfðingjum, skriftlærðum og öldungum. Þeir munu og fordæma hann í dauða og selja heiðingjum.

34 Þeir munu og spotta hann og flengja, spýta á hann og lífláta. Og á þriðja degi mun hann upp aftur rísa.“

35 Þá gengu þeir Jacobus og Jóhannes, synir Zebedei, til hans og sögðu: „Meistari, við viljum að þú gjörir fyrir okkur hvers sem við biðjum þig.“

36 Hann sagði til þeirra: „Hvað vilji þið að eg skuli gjöra ykkur?“

37 Þeir sögðu þá til hans: „Gef okkur það við sitjum í þinni dýrð einn til hægri handar þér og annar til hinnar vinstri.“

38 En Jesús sagði til þeirra: „Þið vitið eigi hvers þér biðjið. Kunni þið að drekka þann kaleik hvern eg mun

drekka og skírast með þeirri skírn hverri eg mun skírast?“

39 En þeir sögðu honum: „Það getu við.“ Jesús sagði þá til þeirra: „Að sönnu munu þið drekka þann kaleik hvern eg mun drekka og meður þeirri skírn skírðir verða hverri eg mun skírast.

40 En að sitja til minnar hægri handar eður til vinstri er eigi mín að gefa ykkur heldur þeim sem það er fyrirbúið.“ (undirbúið, ætlað fyrir)

41 Og þá er þeir tíu heyrðu það voru þeir gramir upp á Jacobum og Johannem.

42 En Jesús kallaði þá til sín og sagði til þeirra: „Þér vitið það að þeir

sem sýnast hafa stjórnan þjóðanna þá drottna yfir þær og þeir sem eru þeirra formenn þá hafa þeir vald yfir þeim.

43 En það skal eigi svo vera yðar á milli. Heldur hver hann vill vera yðar á milli öðrum meiri sá skal yðar þénari vera

44 og hver hann vill yðar á milli fremstur vera sá skal allra þjón vera.

45 Því að Mannsins sonur er eigi kominn til þess að honum þjónaðist heldur það hann þjónaði og gæfi líf sitt út til endurlausnar fyrir marga.“

46 Þeir komu og til Jeríkó og að honum burtfarandi úr Jeríkó og hans lærisveinum og miklum öðrum

fólksfjölda sat Bartímeus, blindur son Timei, við veginn og baðst ölmusu.

47 Og er hann heyrði að það var Jesús af Naðsaret tók hann til að kalla og sagði: „Jesús, sonur Davíðs, miskunna þú mér!“

48 Og margir átöldu hann að hann þegði. En hann kallaði þess miklu meir: „Sonur Davíðs, miskunna þú mér!“

49 Jesús stóð við og bauð að kalla á hann. Og þeir kölluðu á hann blinda, segjandi til hans: „Vertu með góðum hug. Statt upp. Hann kallar þig.“

50 Og hann snaraði sinni yfirhöfn af sér, stóð upp og kom til Jesú.

51 Jesús svaraði og sagði til hans: „Hvað viltu að eg skuli gjöra þér?“ En hinn blindi sagði honum: „Drottinn, það eg sæi.“

52 Jesús sagði þá til hans: „Gakk héðan, þín trúa gjörði þig heilan.“ Og strax þá sá hann og fylgdi honum eftir á veginum.

11

1 Og þá þeir komu nær Jerúsalem til Betfage við Fjallið viðsmjörsviðanna (olíufjallið) sendi hann tvo sína lærisveina út

2 og sagði til þeirra: „Gangið í það kauptún sem gegnt ykkur er og strax er þið gangið þar inn munu þið finna fola bundinn á hverjum enginn

maður hefur enn setið. Leysið hann og leiðið hingað.

3 Og ef nokkur segir til yðar hví þér gjörið það þá segið að hann er herranum þarflegur og strax mun hann senda hann hingað.“

4 Þeir gengu burt þaðan og fundu folann bundin fyrir utan dyrnar á gatnamótinu og leystu hann.

5 Og nokkrir af þeim er þar stóðu sögðu til þeirra: „Hvað gjöri þið, leysandi folann?“

6 En þeir sögðu til þeirra sem Jesús hafði þeim boðið og þeir leyfðu þeim það.

7 Og þeir færðu folann til Jesú, lögðu og á hann sín klæði og hann sat á honum.

8 En margir breiddu sín föt á veginn en aðrir hjuggu kvistu af trjánum og dreifðu á veginn.

9 Og þeir er fyrir gengu og hinir sem eftir fylgdu kölluðu og sögðu: „Hósíanna, blessaður sé sá sem kemur í nafni Drottins

10 og blessað sé ríki föðurs vors Davíðs, það eð kemur í nafni Drottins! Hósíanna í upphæðum!“

11 Drottinn fór og til Jerúsalem og gekk inn í musterið og umskygg ndi alla hluti. Þá eð kveldi var nú komið

gekk hann út með þeim tólt til Bethania.

12 Og annars dags þá hann gekk út af Bethania hungraði hann.

13 Og er hann sá álengdar fíkjutré það er laufblöð hafði kom hann að vita hvert hann fyndi nokkuð á því. Og þá hann kom þangað að fann hann ekkert nema laufblöðin því að það var eigi fíknanna tími kominn.

14 Jesús svaraði og sagði: „Hér eftir eti enginn af þér ávöxt að eilífu.“ Og hans lærisveinar heyrðu á það.

15 Þeir komu og til Jerúsalem og Jesús gekk inn í musterið, tók til út að reka þá sem seldu og keyptu í musterinu, borðum þeirra er

reiðupeningum skiptu og stólum þeirra er dúfur seldu hratt hann um

16 og ei lofaði hann að nokkur bæri nokkuð um musterið.

17 Og hann kenndi og sagði til þeirra: „Er það eigi skrifað að mitt hús skuli kallast bænahús öllum þjóðum? En þér hafið gjört það að spillvirkjainni.“

18 Það heyrðu og hinir skriftlærðu og kennimannahöfðingjar og þeir leituðu eftir hvernin þeir mættu fyrirfara honum því að þeir óttuðust hann af því að allur lýður dáðist að hans kenningu.

19 Og er kveld var komið gekk hann út af borginni.

20 Og að morni þá gengu þeir þar hjá og sáu fíkjutréð þurrt orðið að rótum.

21 Pétur minntist á og sagði við hann: „Rabbí (sem þýðir Meistari), sjáðu, fíkjutréð hverju þú formæltir er uppvisnað.“

22 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Hafið trú til Guðs.

23 Sannlega segi eg yður: Hver helst hann segði til þessa fjalls: Lyft þú upp og fleyg þér í sjóinn, og efaði eigi í sínu hjarta heldur tryði að það mundi ske hvað hann segir, þá mun það og ske hann hvað hann segir.

24 Fyrir því segi eg yður: Allt hvað helst þér biðjið í yðvari bæn og trúið

að þér auðlist það, þá mun það og henda yður.

25 Og nær þér standið og biðjist fyrir þá fyrirgefið ef þér hafið nokkurs konar af öðrum yður í gegn so að yðar faðir sem er á himnum fyrirgefi yður yðar brot.

26 Því að ef þér fyrirgefið eigi þá fyrirgefur og eigi yðar faðir sem er á himnum yðar syndir.“

27 Þeir komu og enn til Jerúsalem. Og þá er hann gekk í musterinu komu til hans höfuðprestar, skriftlærðir og öldungar

28 og sögðu til hans: „Út af hverju valdi gjörir þú þetta og hver hefir

gefið þér vald til að þú gjörðir þetta?“

29 En Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Eg vil spyrja yður að einu orði. Svarið mér, þá mun eg segja yður af hverju valdi eg gjöri þetta.

30 Skírn Johannis, var hún af himnum eður af mönnum? Svarið mér.“

31 Þeir hugsuðu með sér og sögðu: „Ef vær segjum að hún væri af himnum þá segir hann til vor: Því trúðu þér henni þá eigi?

32 En ef vær segjum að hún væri af mönnum hræðunst vær fólkið.“ Því að allir héldu að Jóhannes væri sannur spámaður.

33 Því svöruðu þeir og sögðu til Jesú: „Vær vitum eigi.“ Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Þá segi eg yður og eigi af hverju valdi að eg gjöri þetta.“

12

1 Hann tók og til að tala við þá í eftirlíkingum: „Maður plantaði víngarð og girti garð um og gróf þar vínþrúgu og byggði þar upp turn og skipaði hann með víngarðsmenn og ferðaðist langt í burt.

2 Og er tími var til sendi hann þjón sinn til víngarðsmannanna að hann meðtæki af þeim út af víngarðsins ávexti.

3 En þeir handtóku hann og börðu og létu erindislausan í burt fara.

4 Og enn aftur sendi hann annan þjón til þeirra og hans höfuð lestu þeir grjóti og slepptu spottuðum í burt.

5 Og þá enn aftur sendi hann annan og þann aflífuðu þeir og fleiri aðra, suma hýddu þeir en suma drápu þeir.

6 Hann hafði þá enn eftir einn sinn kærastan son og þann sendi hann seinastan til þeirra og sagði: Þeir munu feila sér fyrir syni mínum. (Þeir munu sýna syni mínum lotningu)

7 En víngarðsmennirnir sögðu sín á milli: Þessi er erfinginn. Komi þér, vegum hann so að vor verði arftakan.

8 Og þeir höndluðu hann og aflífuðu og köstuðu honum út fyrir víngarðinn.

9 En hvað mun nú drottinn víngarðsins gjöra til? Hann mun koma og tortýna víngarðsmönnum og gefa víngarðinn öðrum.

10 Hafi þér eigi lesið þessa skrift: Þann stein er byggendur forlögðu hann er orðinn höfuð hyrningar.

11 Af Drottni er þetta gjört og er undarlegt fyrir vorum augum?“

12 Og þeir leituðu við að handtaka hann en hræddust þó lýðinn því að þeir fundu það hann sagði þessa

eftirlíking til þeirra. Þeir forlétu hann og gengu í burt.

13 Og þeir sendu til hans nokkra af Phariseis og Herodis þénara að þeir veiddu hann í orðum.

14 Þeir komu og sögðu til hans: „Vér vitum að þú ert sannsögull og skeytir eigi neinum. Því að þú fer ekki eftir mannvirðingu heldur kennir þú Guðs götu með sannleika. Hvert leyfist oss að gefa keisaranum skatt eður eigi?

15 Skulum vér gefa, eður eigi? Hann vissi þeirra undirhyggju og sagði til þeirra: „Hví freisti þér mín? Færið mér peninginn að eg sjái hann.“

16 Og þeir fengu honum einn. Þá sagði hann til þeirra: „Hvers er þessi mynd og innskrift?“

17 Þeir sögðu honum: „Keisarans.“ Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Gefið þá keisaranum hvað keisarans er og Guði það Guðs er.“Og þeir undruðust yfir honum.

18 Þá komu og Saducei til hans, þeir eð segja upprisuna ekki vera, spurðu hann að og sögðu:

19 „Meistari, Moyses skrifaði oss að ef nokkurs bróðir létist og hefði eiginkonu eftir og léti engin börn eftir sig þá á bróðir hans að meðtaka hans eignarkonu og uppvekja sínum bróður sæði.

20 Nú voru þar sjö bræður og hinn fyrsti tók sér eiginkonu og er andaður, látandi eigi sæði eftir.

21 Og sá annar tók hana og andaðist, lét og eigi sæði eftir. Og líka hinn þriðji

22 og einnin þeir sjö tóku hana allir og létu eigi sæði eftir. Seinast af öllum andaðist og konan.

23 En í upprisunni þá er þeir rísa upp, hvers þeirra eiginkona þá verður hún? Því að þeir sjö höfðu hana til eiginkonu.“

24 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Er eigi so að þér villist, vitandi ei Ritningarnar og eigi heldur Guðs kraft?

25 Því að þá þeir rísa upp af dauða kvongar þeir eigi né láta sig kvonga heldur eru þeir sem englar Guðs á himnum.

26 En hafi þér eigi lesið í Moyses bók af framliðnum það þeir munu upp rísa? Hvernin sagði Guð til hans í skógarrunninum er hann sagði: Eg em Guð Abrahams og Guð Ísaaks og Guð Jakobs?

27 Eigi er hann Guð dauðra heldur Guð lifendra. Af því villist þér mjög.“

28 Og einn af skriftlærðum gekk að, sá er heyrt hafði þá spyrjast á, sá og það að hann hafði svarað þeim vel,

og spurði hann að: „Hvert er það æðsta boðorð af öllum?“

29 En Jesús svaraði honum: „Það er það æðsta boðorð af öllum: Heyr þú, Ísrael, Drottinn Guð vor er einn Guð.

30 Og elska skaltu Drottin Guð þinn af öllu hjarta þínu og af allri sálu þinni og af öllu þínu hugskoti og af öllum krafti þínum. Þetta er hið æðsta boðorð.

31 En annað er og þessu líkt: Elska þú náunga þinn sem sjálfan þig. Eigi eru þar önnur boðorð þessum meiri.“

32 Og hinn skriftlærði sagði til hans: „Meistari, í sannleika þá sagðir þú vel. Því að einn er Guð og enginn er þar annar en hann.

33 Og að elska hann af öllu hjarta og af öllu hugskoti, af allri sálu og af öllum kröftum og að elska náunga sinn sem sjálfan sig, það er öllum brennifórnum meira og offri.“

34 En er Jesús sá að hann svaraði víslega sagði hann til hans: „Eigi ertu langt frá Guðs ríki.“ Og enginn þorði þá að spyrja hann meir.

35 Jesús svaraði og sagði er hann kenndi í musterinu: „Hvernin segja skriftlærðir Krist vera Davíðs son?

36 En Davíð segir sjálfur af helgum anda: Drottinn sagði mínum Drottni: Sit þú til minnar hægri handar þar til eg legg þína óvini til skarar þinna fóta.

37 Þar nefnir Davíð sjálfur hann sinn Drottin. Hvernin er hann þá sonur hans?“ Og margt af fólkinu heyrði hann gjarnan.

38 Og í sinni kenningu sagði hann til þeirra: „Varið yður við skriftlærðum, þeim sem ganga í síðum klæðum og heilsast á torgum

39 og hafa hin fremstu sæti að kveldverðum,

40 hverjir í sig gleypa ekkna hús undir hylmingu langrar bænar. Þeir munu og öðlast þess þyngra glötunardóm.“

41 Og er Jesús sat gegnt ölmusuörkinni sá hann hvernin fólkið varpaði peningum í

ölmusuörkina og að margir ríkir köstuðu miklu.

42 En þá er ein ekkja fátæk kom lét hún tvo skarfa inn, það er einn pening.

43 Hann kallaði sína lærisveina til sín og sagði þeim: „Sannlega segi eg yður að þessi fátæka ekkja lét meir í ölmusuörkina en allir aðrir létu þar inn.

44 Því að allir létu af því inn er þeim var afgangs en þessi lét af volað sinni allt hvað hún hafði og sína björg alla.“

13

1 Og þá hann gekk út af musterinu sagði einn af hans

lærisveinum: „Meistari, skoða hvílíkir steinar og hvílíkt smíði þetta er.“

2 Jesús svaraði og sagði til hans: „Sér þú allar þessar miklu byggingar? Hér mun eigi eftir látast steinn yfir steini sá er eigi verði niðurbrotinn.“

3 Og þá hann sat á fjallinu Oliveti gegnt musterinu spurðu hann að sér í lagi Pétur og Jakob og Jóhannes og Andreas:

4 „Seg þú oss nær þetta skal ske og hvert teikn verður þá þetta skal allt til taka að fullkomnast?“

5 Jesús svaraði þeim og tók til að segja: „Sjáið til að eigi fái nokkur villt yður.

6 Því að margir munu koma í mínu nafni og segja: Eg em Kristur, og munu marga villa.

7 En þá þér heyrið af bardögum og hernaðartíðindum óttist eigi því að þessu byrjar að ske, endinn er þó enn eigi þá.

8 Ein þjóð mun reisa sig og upp í mót annarri og ríki á móti ríki og landskjálftar munu vera í sérhverjum stöðum, hungur og hrellingar munu og verða. Þetta er upphaf hryggðanna.

9 En sjáið til um sjálfa yður því að þeir munu færa yður á ráðstefnur og samkunduhús og þér munuð strýktir verða og fyrir konungum og höfðingjum munu þér standa minna vegna til vitnisburðar yfir þá.

10 Og guðspjöllum byrjar áður að prédikast á meðal allra þjóða.

11 Og þá þeir leiða yður og framselja skulu þér eigi hugsa fyrir hvað þér skuluð tala heldur hvað yður gefst á þeirri stundu, það skulu þér tala. Því að ei tali þér heldur Heilagur Andi.

12 En einn bróðir mun selja annan í dauða og faðir soninn, börnin munu og reisast upp í mót foreldrunum og styrkja þá í dauða.

13 Og þér verðið öllum að hatri fyrir míns nafns sakir. En hver hann er staðfastur allt til enda, sá hjálpast.

14 En þá þér sjáið svívirðing eyðslunnar (af hverri Daníel spámaður segir) standandi hvar eigi byrjaði – hver eð les hann undirstandi það (Daníel 9:27, 11:31) – hverjir þá eru á Gyðingalandi flýi þeir á fjöll.

15 Og hver hann er upp á ræfrinu(þaki) fari sá eigi inn að taka nokkuð úr sínu húsi

16 og sá sem er á akri hann snúist eigi á bak sér aftur að taka upp föt sín.

17 En vei þunguðum konum og brjóstmylkingum á þeim tímum!

18 Biðjið heldur að flótti yðar verði eigi um vetur.

19 Því að á þeim dögum verða slíkar hörmungar hverjar eigi hafa verið frá upphafi skepnunnar þá sem Guð skapaði og allt til þessa og eigi heldur mun verða.

20 Og ef Drottinn stytti ekki þessa daga yrði enginn maður hólpinn. En fyrir útvaldra sakir hverja hann útvaldi hefur hann stytt þessa daga.

21 Og ef nokkur segir þá til yðar: Sé, hér er Kristur! Sé, þar er hann! þá trúið því eigi.

22 Því að upp munu rísa falskristar og falskir spámenn og munu gjöra teikn og stórmerki til að villa (ef verða mætti) einnin útvalda.

23 Því sjáið til um yður. Sé, eg sagði yður allt þetta fyrir.

24 En á þeim dögum eftir þessa hörmung mun sólin sortna og tunglið eigi gefa sitt skin

25 og stjörnur munu hrapa af himni, kraftar himins munu og hrærast.

26 Og þá munu þeir sjá Mannsins son komandi í skýjunum með dýrð og krafti miklum.

27 Og þá mun hann útsenda sína engla að samansafna sínum

útvöldum af fjórum vindum allt af enda jarðar og til hæðar himins.

28 Af fíkjutrénu þá lærið eina eftirlíking. Því þá eð þess kvistur gjörist frjór og laufin springa út þá viti þér að sumarið er í nánd.

29 So og nær þér sjáið þetta ske vitið að það sé þá nálægt fyrir dyrum.

30 Sannlega segi eg yður: Þessi kynslóð forgengur(líður) eigi þar til allt þetta sker.

31 Himinn og jörð munu forganga en mín orð munu eigi forganga.

32 En af þeim degi og stundu veit enginn, eigi englar á himnum og eigi sonurinn, nema faðirinn einn.

33 Sjáið til, vakið og biðjið því að þér vitið eigi nær tíð er.

34 So sem sá maður er ferðaðist langt burt, forlét sitt hús og gaf sínum þjónum yfirvald sérhvers verknaðar og bauð dyraverðinum að hann vekti.

35 Því vakið nú það þér vitið ei nær herrann hússins kemur, hvort hann kemur að kveldi eða um miðnætti eður þá haninn gelur elligar að morni,

36 so að ei komi hann skyndilega og finni yður sofandi.

37 En hvað eg segi yður það segi eg öllum: Vaki þér.“

14

1 En eftir tvo dagta þá voru páskar og sætubrauðsdagar. Og höfuðprestar og skriftlærðir sóttu eftir hvernin þeir gætu höndlað hann með vélum og líflátið.

2 En þeir sögðu: „Eigi þó um hátíðina so að eigi verði upphlaup með fólkinu.“

3 Og þá hann var í Bethania í húsi Símonar vanheila og sat við borð kom kona, hafandi alabastrumbuðk (alabasterbox) og kostulegt(dýrt) smyrslavatn. Hún braut buðkinn(boxið) og hellti því yfir höfuð honum.

4 En þar voru nokkrir sem stugguðust við og sögðu: „Til hvers er þessi smyrslaspilling gjör?

5 Því að þetta smyrslavatn mátti seljast meir en fyrir þrjú hundruð peninga og gefast fátækum.“ Og þeir deildu á hana.

6 En Jesús sagði: „Látið hana kyrra. Til hvers styggi þér hana? Gott verk gjörði hún á mér.

7 Fátæka hafi þér jafnan hjá yður og nær þér viljið megi þér gjöra þeim gott en mig þá hafi þér eigi jafnan.

8 Hvað hún hafði til það gjörði hún. Hún kom og fyrir fram að smyrja minn líkama til graftrar.

9 Sannlega segi eg yður: Hvar helst í heimi öllum er þetta guðspjall verður prédikað þá mun segjast í hennar minning hvað hún nú gjörði.“

10 Og Júdas Ískaríot, einn af tólf, gekk burt til höfuðprestanna að hann forréði(sveik) hann fyrir þá.

11 Og er þeir heyrðu það glöddust þeir og þeir lofuðu að gefa honum peninga. Hann leitaði og eftir hvernin skapfellegast hann gæti forráðið hann.

12 Og á hinum fyrsta sætubrauðsdegi, þá páskalambið fórnaðist, sega hans lærisveinar til hans: „Hvert viltu vér förum og reiðum til að þú neytir páskanna?“

13 Og hann sendi tvo af sínum lærisveinum og sagði til þeirra: „Gangið inn í staðinn. Maður mun renna í mót yður berandi vatsskjólu. Fylgið honum eftir

14 og hvar helst hann gengur inn segi þér húsherranum: Meistarinn segir: Hvar er það herbergi er eg skal neyta páskanna í meður mínum lærisveinum?

15 Og hann mun sýna yður afrakaðan sal stóran tilbúinn. Reiði þér þar til fyrir oss.“

16 Og hans lærisveinar gengu burt og komu inn í staðinn og fundu so sem hann hafði sagt þeim og bjuggu til páskalambið.

17 Og er kvelda tók kom hann meður þá tólf.

18 Og er þeir voru niður sestir og átu sagði Jesús: „Sannlega segi eg yður að einn af yður, sá er etur með mér, forræður mig.“

19 En þeir urðu hryggvir við og sögðu hver eftir öðrum til hans: „Er eg það nokkuð?“

20 En hann svaraði og sagði til þeirra: „Einn af tólf, sá er drepur hendinni í fatið meður mér.

21 Að sönnu fer Mannsins sonur héðan so sem skrifað er af honum en vei þeim manni af hverjum Mannsins sonur framselst! Betra

væri þeim manni að eigi hefði hann fæddur verið.“

22 Og er þeir neyttu tók Jesús brauðið, gjörði þakkir og braut það og gaf þeim og sagði: „Taki þér, neytið. Þetta er mitt hold.“

23 Hann tók og kaleikinn (bollan), blessaði og gaf þeim og þeir drukku allir afhonum.

24 Hann sagði til þeirra: „Þetta er mitt blóð eins nýs testaments sem fyrir marga úthellist.

25 Sannlega seg eg yður að eg mun ei héðan í frá drekka af þessum vínviðarávexti allt til þess dags þá eð eg drekk það nýtt í Guðs ríki.“

26 Og að sögðum lofsöngnum gengu þeir til fjallsins Oliveti.

27 Jesús sagði til þeirra: „Allir munu þér skammfyllast við mig á þessari nótt. Því að skrifað er: Eg mun slá hirðirinn og sauðirnir skulu tvístrast. (Zechariah/Sakaría 13:7)

28 En eftir það er eg rís upp skal eg ganga frammi fyrir yður í Galileam.“

29 En Pétur sagði til hans: „Og þó allir skammfyllist á þér þá skal eg þó ei hneykslast.“

30 Jesús sagði til hans: „Sannlega segi eg þér að í dag á þessari nótt áður en haninn gelur tvisvar muntu afneita mér þrisvar.“

31 Hann talaði þá enn framar: „Þó að mér byrjaði(bæri) að deyja jafnframt þér skyldi eg þó eigi neita þér.“ Og líka einnin sögðu allir þeir.

32 Og þeir komu í það gerðistún er hét Getsemane. Og hann sagði til sinna lærisveina: „Sitji þér hér á meðan eg biðst fyrir.“

33 Og hann tók með sér Petrum, Jacob og Johannem og tók til að skjálfa og angrast

34 og sagði til þeirra: „Sála mín er hrygg allt í dauðann. Blífið hér og vakið.“

35 Og þá gekk hann lítt lengra fram, féll á jörð og tók að biðja ef það væri mögulegt að sú stund liði hjá honum

36 og sagði: „Abba, faðir minn, allt er þér mögulegt. Tak burt þennan kaleik af mér. En eigi sem eg vil heldur sem þú vilt.“

37 Hann kom og fann þá sofandi og sagði til Petro: „Símon, sefur þú? Kunnir þú eigi að vaka eina stund meður mér?

38 Vakið og biðjið að þér fallið eigi í freistni. Andinn er að sönnu reiðubúinn en holdið er breyskt.“

39 Hann gekk og enn burt aftur og talaði hin sömu orð.

40 Hann kom aftur og fann þá enn sofandi því að þeirra augu voru bólgin af svefni. Og eigi vissu þeir hvörju þeir svöruðu honum.

41 Og hann kom í þriðja sinn og sagði til þeirra: „Sofið nú og hvílið yður. Það nægist. Stundin er komin það Mannsins sonur framseljist í syndugra hendur.

42 Standið upp, göngum héðan. Sjáið að sá er mig forræður, hann er í nánd.“

43 Og strax sem hann var að tala um þetta kom Júdas Ískaríot, einn af tólf, og með honum mikil sveit meður sverðum og stöngum, útsendir af höfðingsprestum, skriftlærðum og öldungum.

44 En svikarinn hafði gefið þeim eitt teikn og sagt: „Hvern helst eg kyssi,

sá er það, haldið honum og leiðið varygðarlega (á öruggan hátt).“

45 Og þá hann kom gekk hann strax til hans og sagði: „Heill sértu, rabbí!“ og kyssti hann.

46 En þeir lögðu strax hendur á Jesús og héldu honum.

47 Og einn af þeim sem hjá stóð dró út sverð og sló höfuðprestsins þjón og sneið af honum eyrað.

48 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Þér eruð útgengnir so sem til annars spillvirkja með sverðum og stöngum að grípa mig.

49 Hversdagslega var eg í musterinu hjá yður og kenndi og eigi gripu þér

mig heldur það Ritningin uppfylldist.“

50 Og þá forlétu hann allir hans lærisveinar og flýðu.

51 En nokkurt ungmenni fylgdi honum eftir klæddur línklæði yfir bert hörund. Og hann gripu önnur ungmenni

52 en hann snaraði línklæðinu og flýði nakinn í burt frá þeim.

53 Og þeir leiddu Jesús til höfuðprestsins. Þar komu saman allir kennimenn, skriftlærðir og öldungar.

54 En Pétur fylgdi eftir, þó langt burt frá, inn allt í höfuðprestsins fordyri og sat hjá þénurunum við eldinn og bakaði(vermdi) sig við logann.

55 En höfuðprestarnir og allt ráðið leituðu vitna í gegn Jesú so að þeir gætu selt hann til dauða og fundu engin.

56 Margir töluðu falsvitni í gegn honum en þeirra vitnisburðir voru eigi samlátandi (sambærilegir).

57 Og þá stóðu nokkrir upp og báru falsvitni í móti honum og sögðu:

58 „Vér höfum heyrt hann segja: Eg vil þetta musteri niður brjóta sem með höndum er gjört og á þremur dögum uppbyggja annað það ei er með höndum gjört.“

59 En þeirra vitnisburðir komu eigi saman.

60 Og höfuðpresturinn reis upp í miðið, spurði Jesús að og sagði: „Svarar þú öngvu til þess sem að þessir vitna í móti þér?“

61 En hann þagði og svaraði öngvu. Þá spurði höfuðpresturinn hann enn aftur og sagði til hans: „Ertu Kristur, sonur Guðs hins blessaða?“

62 En Jesús sagði honum: „Eg em hann. Og þér munuð sjá Mannsins son sitjanda á hagri hönd Guðs kraftar og komandi í skýjum himins.“

63 En höfuðpresturinn reif þá klæði sín og sagði: „Hvað þurfu vær nú meir að girnast vitnanna?

64 Þér heyrðuð guðlöstunina. Hvað sýnist yður?“ En þeir fordæmdu hann allir sekan vera dauðans.

65 Og nokkrir tóku að spýta á hann og byrgja hans ásján og að dusta hann með hnefum og að segja til hans: „Spáðu oss!“ Og þjónarnir slógu hann pústra í andlitið.

66 Og Pétur var niður í fordyrunum. Þá kom ein af ambáttum höfuðprestsins.

67 Og þá hún leit Petrum verma sig horfði hún á hann og sagði: „Þú vart og með Jesú af Naðsaret.“

68 En hann neitaði og sagði: „Eg þekki hann eigi og eigi veit eg hvað

þú segir.“ Og er hann gekk út fyrir dyrnar gól haninn.

69 En er ambáttin sá hann aftur tók hún að segja þeim er kringum stóðu: „Þessi er einn af þeim.“

70 En hann neitaði nú enn aftur. Og litlu enn þar eftir sögðu þeir aftur er hjá stóðu til Péturs: „Sannlega ertu einn af þeim því að þú ert Galíleari og þitt mál hljóðar so.“

71 En hann tók að formæla sér og sverja: „Eigi þekki eg þann mann af hverjum þér segið.“

72 Og strax gól haninn aftur. Og Pétur minntist þess orðs sem Jesús hafði sagt til hans: „Áður haninn

galar tvisvar muntu neita mér þrisvar.“ Og hann tók að gráta.

15

1 Og strax um morguninn héldu höfuðprestarnir með öldungunum og skriftlærðum og öllu ráðuneytinu ráðstefnu og bundu Jesú, leiddu hann og framseldu Pilato.

2 Og Pílatus spurði hann að: „Ertu konungur Gyðinga?“ En hann svaraði og sagði til hans: „Þú segir það.“

3 Og höfuðprestarnir áklöguðu hann harðlega, en hann svaraði engu.

4 Pílatus spurði hann enn aftur að og sagði: „Svarar þú öngu? Sjá, í hversu mörgu þeir ákæra þig.“

5 En Jesús svaraði honum öngu þaðan í frá so að Pílatus undraðist.

6 En hann var vanur að láta þeim lausan um hátíðina einn af bandingjum(fanga) eftir hverjum helst þeir beiddust.

7 En þar var sá eð nefndist Barrabas meður illræðismönnum bundinn hver í upphlaupinu hafði víg unnið.

8 Og þá fólkið gekk upp tók það að biðja að hann veitti því sem hann plagaði jafnan.

9 En Pílataus svaraði þeim og sagði: „Vilji þér að eg láti yður Gyðinganna konunginn lausan?“

10 Því að hann vissi að höfuðprestarnir höfðu af öfund framselt hann.

11 En höfuðprestarnir eggjuðu lýðinn að hann gæfi þeim heldur Barrabam lausan.

12 Pílatus svaraði enn aftur og sagði til þeirra: „Hvað vilji þér þá að eg skuli gjöra honum hvern þér segið konung Gyðinganna?“

13 En þeir kölluðu þá aftur: „Krossfestu hann!“

14 Pílatus sagði til þeirra: „Hvað illt hefur hann gjört?“ En þeir kölluðu því meir: „Krossfestu hann!“

15 En Pílatus vildi fólkinu fullnægja gjöra, lét þeim lausan Barrabam og

framseldi þeim Jesú svipum barðan að hann krossfestist.

16 En stríðsþénarararnir leiddu hann í fordyr þinghússins og kölluðu saman allan hópinn

17 og færðu hann í purpuraklæði, fléttandi þyrnikórónu og settu á hann

18 og tóku að heilsa honum: „Heill sértu, kóngur Gyðinga!“

19 og slógu hans höfuð með reyrvendi og hræktu á hann, féllu á kné og tilbáðu hann.

20 Og þá þeir höfðu spottað hann færðu þeir hann úr purpuranum og færðu hann aftur í sín klæði og leiddu hann út að þeir krossfestu hann.

21 Þeir þrengdu og þeim sem fram hjá gekk, Símoni hinum sýrneska, er kominn var af akurlandi, föður þeirra Alexandri og Ruffi, að hann bæri hans kross.

22 Og þeir höfðu hann í þann stað er hét Golgata, það þýðist: „Hausaskeljastaður“.

23 Og þeir gáfu honum myrrað vín að drekka og hann tók það eigi til sín.

24 Og þá er þeir höfðu krossfest hann skiptu þeir klæðum hans og köstuðu hlutverpi yfir þeim hvað hver tæki.

25 En það var um þriðju stund er þeir krossfestu hann.

26 Og titill hans sakferlis var upp yfir honum skrifaður það hann væri KONUNGUR GYÐINGA.

27 Og með honum krossfestu þeir tvo spillvirkja, einn til hægri handar en annan til vinstri.

28 Og sú Ritning er uppfylld sem segir: „Meður illvirkjum er hann reiknaður.“ (Isiah/Jesaja 53:12)

29 Og þeir sem gengu þar fram hjá hæddu hann, skóku höfuð sín og sögðu: „Svei, hvernin niðurbrýtur þú musteri Guðs og byggir upp á þrim dögum aftur?

30 Frelsa þú sjálfan þig og stíg niður af krossinum!“

31 Líka einnin spéuðu hann höfuðprestarnir sín á meðal meður skriftlærðum og sögðu: „Aðra frelsaði hann, sjálfan sig getur hann eigi frelsað!

32 Sé hann Kristur, konungur Ísraels, stígi hann nú niður af krossinum að vér sjáum og megum so trúa!“ Og þeir er með honum voru krossfestir átöldu hann einnin.

33 Og að liðinni séttu stund urðu myrkur um allt landið allt til níundu stundar.

34 Og á hinni níundu stund kallaði Jesús upp hárri röddu og sagði: „Elí, Elí, lama a sabataní?“ Hvað er

útleggst: „Guð minn, Guð minn, því forléstu mig?“

35 Og þá nokkrir af þeim er þar stóðu hjá heyrðu það sögðu þeir: „Sjá, hann kallar á Eliam.“

36 En einn hljóp að og fyllti upp njarðarvött með edik látandi upp á einn reyrlegg, gaf honum so að drekka og sagði: „Lát vera, sjáum hvert Elías kemur að taka hann ofan.“

37 En Jesús kallaði upp hárri röddu og andaðist.

38 Og tjaldið musterisins rifnaði sundur í tvennt frá ofanverðu allt niður í gegnum.

39 En er hundraðshöfðinginn sá það, hver þar stóð gegnt, að hann kallaði so þá er hann lést sagði hann: „Sennilega hefir þessi maður verið Guðs sonur.“

40 Og konur voru þar og langt frá, horfðu á það, á meðal hverra var María Magdalena og María minna Jakobs og Jósefs móðir og Salóme

41 (og þá hann var í Galilea höfðu þær fylgt honum eftir og þjónað honum) og margar aðrar hverjar undir eins höfðu upp farið til Jerúsalem.

42 Og þá er kveld var komið (af því það var affangadagur hver að er næstur fyrir þvottdaginn)

43 kom Jósef af Arimathea, einn eðlaborinn ráðherra, sá er og stundaði eftir Guðs ríki. Hann gekk djarflega inn til Pilato og bað um líkama Jesú.

44 En Pílatus undraðist að hann væri þegar látinn og kallaði hundraðshöfðingjann til sín, spurði hann að ef hann væri þegar andaður.

45 Og er hann var þess vís orðinn af hundraðsmanninum gaf hann Jósef líkamann.

46 En Jósef keypti líndúka, tók hann ofan og sveipaði hann í lérefti og lagði hann í gröfina hver eð klöppuð var í einum steini og velti steini að grafarmunnanum.

47 En María Magdalena og Jósefs móðir sáu hvar hann var lagður.

16

1 Og er þvottdagurinn var liðinn keyptu þær María Magdalena og María Jacobi og Salóme dýrleg smyrsl að þær kæmi og smyrði Jesús.

2 Og mjög snemma morguns einn þvottdaganna komu þær til grafarinnar um sólaruppruna.

3 Og hver þeirra sagði til annarrar: „Hver mun velta fyrir oss steininum af grafarmunnanum?“

4 Og þær litu þangað og sáu að steinninn var afveltur því að hann var næsta mikill.

5 Og þær fóru inn í gröfina og sáu eitt ungmenni sitja til hægri hliðar skrýddan síðu klæði hvítu og þeim blöskraði(skelfdust) við.

6 En hann sagði til þeirra: „Eigi skulu þér hræðast. Þér leitið að hinum krossfesta Jesú af Naðsaret. Hann er upprisinn og er eigi hér. Sjáið þann stað hvar þeir lögðu hann.

7 Gangið heldur burt og segið hans lærisveinum og Pétri það hann muni ganga fram fyrir yður í Galilea. Þar munu þér sjá hann eftir því sem hann sagði yður.“

8 En þær gengu út skyndilega og flýðu frá gröfinni því að kominn var yfir þær uggur og skjálfti. Og ekkert

sögðu þær neinum því að þær voru hræddar.

9 En er Jesús hafði snemma morguns upprisið á fyrsta degi þvottdaganna þá birti hann sig fyrst Maríu Magdalenu frá hverri hann hafði útrekið sjö djöfla.

10 Hún fór og kunngjörði þeim sem meður henni hörmuðu og grétu.

11 Og er þeir heyrðu að hann lifði og hann væri séður af henni trúðu þeir eigi.

12 En eftir það auðsýndi hann sig tveimur af þeim í annarri líking þá er þeir gengu um þorpagrundirnar.

13 Þeir gengu og burt og kunngjörðu hinum öðrum. Þeim trúðu þeir og eigi.

14 En seinast er þeir ellefu sátu til borðs birti hann sig og ávítaði þeirra vantrú og hjartans harðúð það þeir höfðu eigi trúað þeim sem hann höfðu séð upprisinn

15 og sagði til þeirra: „Farið út um allan heiminn, prédikið evangelium allri skepnu.

16 Hver hann trúir og verður skírður sá skal frelsaður verða en hver eigi trúir hann skal fordæmast.

17 En teiknin er þeim munu fylgja sem trúa eru þessi: Í mínu nafni

munu þeir djöfla út reka, nýjar tungur tala,

18 höggorma upp taka og ef þeir drekka nokkuð banvanlegt skal það eigi þeim granda, yfir sjúka munu þeir hendur leggja og þá mun þeim batna.“

19 Og eftir það eð Drottinn Jesús hafði talað við þá var hann uppnuminn til himins og situr til Guðs hægri handar.

20 En þeir gengu út og prédikuðu alls staðar Drottni samverkanda og orðið styrkjanda meður eftirfylgjandi teiknum.

Endir guðsspjalla hins heilaga Marcus.

S. Lucas evangelium

1

1 Af því að margir hafa stundað í lag að færa þær sagnir sem eru af þeim hlutum er á meðal vor hafa til borið

2 og eftir því að þeir hafa oss í hendur fengið, sem í upphafi hafa sjálfir séð og þénarar orðsins höfðu verið,

3 sýnist mér, af því að eg hefi og sjálfur gjörvallt numið af upphafi, að eg skrifaði þér innilega og skikkanlega til, minn góði Theophile,

4 so að þú kynnir sannan grunn þeirra orða sem þér eru undirvísuð.

5 Á dögum Herodis konungs í Judea var sá kennimaður er Zacharias er nefndur, af stéttum Abía, og hans húsfrú var af dætrum Aarons, sú er hét Elísabet.

6 En þau voru bæði réttlát fyrir Guði og gengu í öllum boðorðum og réttlætingum Drottins óstraffanlega(án ásakana).

7 Þau áttu ekki barn því að Elísabet var óbyrja og bæði þau voru öldruð.

8 En so bar til þá Zacharias átti að flytja prestlegt embætti fyrir Guði

9 eftir tilskikkan sinnar stéttar og siðvenju kennimannsskaparins. Og er honum hlotnaðist að han skyldi veifa reykelsinu gekk hann inn í musteri Drottins

10 og allur fólksfjöldinn var fyrir utan og baðst fyrir um reykelsisveifunartímann.

11 En honum birtist þá engill Drottins standandi á hægra veg altarisins þess er reykelsið var yfirborið.

12 Og Zacharias varð hræddur er hann sá hann og miklum ótta þá sló yfir hann.

13 En engillinn sagði til hans: „Óttast þú eigi, Zacharia, því að þín bæn er alheyrð. Og Elísabet eiginkona þín mun þér son fæða og hann skaltu Jóhannes að nafni kalla.

14 Og það mun þér fögnuður og gleði og margir munu fagna af hans burðartíð

15 því að hann mun verða mikill fyrir Guði. Vín og áfengan drykk mun hann eigi drekka og þegar frá móðurkviði mun hann uppfylldur verða af helgum anda.

16 Og marga af sonum Ísraels mun hann snúa til Guðs Drottins sjálfra þeirra.

17 Og hann mun fyrir honum fara í anda og krafti Elie að hann snúi hjörtum feðra til sona og vantrúuðum til kænsku réttlátra að tilbúa so Drottni algjört fólk.“

(Elie sem er nú Elías eða Elijah á ensku er spámaður úr gamla testamentinu og hann er einna þekktastur fyrir að hafa einn farið upp á móti 400 baal spámönnum sem

lesa má um i fyrri Konungs bók eða 1 Kings köflum 17 til 21 og seinni Konungsbók 2 Kings köflum 1 til 3 og 9 til 10. Þegar hér er nefnt að Jóhannes muni hafa sama kraft og anda sem Elías hafði þá er hyggilegt að lesa um Elías spámann.)

18 Og Zacharias sagði til engilsins: „Af hverju skal eg það vita? Því að eg em gamall og húsfrú mín er komin til ára sinna.“

19 Engillinn svaraði og sagði til hans: „Eg em Gabríel, sá er frammi fyrir Guði stendur, og eg em sendur að tala við þig og að boða þér þetta.

20 Og sjá, að þú munt mállaus verða og ei talað geta allt til þess dags hvenær þetta mun fram koma fyrir

því að þú trúðír ei mínum orðum þau er upp munu fyllast á sínum tíma.“

21 Fólkið beið og eftir Zacharia og undraðist hvað hann dvaldi í musterinu.

22 En er hann gekk út gat hann eigi talað við þá. Og þeir þóttust þá vita að hann mundi sýn hafa séð í musterinu. Hann benti þeim og var mállaus.

23 Það skeði og þá er liðnir voru dagar hans embættis að hann gekk til síns heimkynnis.

24 En eftir þá daga varð hans húsfrú Elísabet þunguð og leyndi á sér fimm mánuði

25 og sagði: „Þannin gjörði Guð við mig á þeim dögum hann leit til mín þá eð hann vildi burt taka mitt hneyksli það eg bar á millum manna.“

26 En á hinum sétta mánuði var Gabríel engill sendur af Guði í þá borg í Galilea sem nefndist Naðsaret

27 til þeirrar meyjar er föstnuð var þeim manni eð Jósef hét af húsi Davíðs. Og heiti meyjarinnar var María.

28 Og engillinn gekk inn til hennar og sagði: „Heil sért þú náðarfulla, Drottinn er með þér. Blessuð ertu á meðal kvenna!“

29 En þá hún sá hann varð hún hrædd af hans orðum og hugleiddi að hvílík væri þessi kveðja.

30 Og engillinn sagði til hennar: „Óttast þú eigi, María, því að þú fanst náð hjá Guði.

31 Sjá, þú munt barn geta í kviði þínum og munt son fæða og hans nafn skalt þú Jesús kalla.

32 Hann mun mikill verða og kallast sonur Hins hæðsta. Og Guð Drottinn mun gefa honum sæti síns föðurs Davíðs

33 og hann mun ríkja yfir húsi Jakobs að eilífu, hans ríkis mun og enginn endi verða.“

34 Þá sagði María til engilsins: „Hvernin skal það ske af því eg hefi öngvan mann kennt?“

35 Engillinn svaraði og sagði til hennar: „Heilagur andi mun koma yfir þig og kraftur Hins hæðsta mun umskyggja þig af því að það Hið helga sem af þér mun fæðast skal nefnast sonur Guðs.

36 Og sjáðu, að Elísabet frændkona þín hefur og son getið í elli sinni og þessi er hennar sétti mánuður sem kölluð var óbyrja.

37 Því að með Guði er ekkert ómögulegt.“

38 En María sagði: „Sjá, eg em ambátt Drottins. Verði mér eftir orði þínu.“ Og engillinn veik frá henni.

39 En á þeim dögum stóð María upp og fór með flýti til fjallbyggða í borgina Júda

40 og gekk inn í hús Zacharia og heilsaði Elísabet.

41 Og það varð so þá eð Elísabet heyrði heilsun Maríu að barnið spratt upp í hennar kviði. Og Elísabet varð full af helgum anda,

42 kallaði hárri röddu og sagði: „Blessuð ertu á meðal kvenna og blessaður er ávöxtur kviðar þíns!

43 Og hvaðan kemur mér þetta eð móðir Drottins míns keimur til mín?

44 Sjáðu, þá er rödd þinnar kveðju kom mér til eyrna spratt barnið upp af fagnaði í mínum kviði.

45 Og sæl ertu sem trúðir því að það mun fullkomnast hvað þér var heitið af Drottni.“

46 Og María sagði: „Sál mín miklar Drottin

47 og gleðst andi minn í Guði bjargvætti mínum.

48 Því að hann leit á læging ambáttar sinnar. Sjá, af því munu mig héðan af sæla segja allar ættir.

49 Því að hann veitti mér mikið sá er voldugur er og hans nafn er heilagt.

50 Og hans miskunnsemd er yfir kyni til kyns þeim er hann hræðast.

51 Hann veitti mátt meður sinni hendi og dreifði

dramblátum(stoltum) í fyrirhyggju síns hjarta.

52 Volduga setti hann af stóli og upphafði lítilláta.

53 Hungraða fyllti hann auðæfum og ríka lét hann fáfenga.

54 Hann minntist miskunnar sinnar og meðtók sinn þjón Ísrael

55 so sem hann talaði til feðra vorra, Abrahams og hans afsprengis, að eilífu.“

56 En María var hjá henni so nær sem þrjá mánuði og fór þar eftir aftur til síns heimkynnis.

57 En er tími var kominn að Elísabet skyldi fæða og hún fæddi son.

58 Og er grannar hennar og náfrændur heyrðu að Drottinn hafði miklað miskunn sína við hana samglöddust þeir með henni.

59 Og það skeði að þeir komu á hinum átta degi að umskera sveininn og nefndu hann síns föðurs nafni, Zacharias.

60 En móðir hans svaraði og sagði: „Öngvaneginn, heldur skal skal hann Jóhannes heita.“

61 Þeir sögðu til hennar: „Þar er þó enginn í þinni ætt sem heitir þessu nafni.“

62 En þeir bentu föður hans hvað hann vildi að hann héti.

63 Og hann beiddist skriftarspjalds, skrifaði og sagði: „Heiti hann Jóhannes.“ Og þeir undruðust allir.

64 Og jafnskjótt laukst upp hans munnur og tunga hans talaði, lofandi Guð.

65 Og ótti kom yfir alla hans nágranna og um allar fjallbyggðir í Judea víðfrægðust öll þessi orð.

66 Og allir þeir er það heyrðu settu það sér í hjarta og sögðu: „Hver grunar þig að þessi sveinn verði?“ Því að hönd Drottins var meður honum.

67 Og Zacharias faðir hans fylldist af helgum anda, spáði og sagði:

68 „Blessaður sé Guð Drottinn Ísraels því að hann vitjaði og frelsan gjörði sínu fólki.

69 Og hann uppreisti oss heilsuhorn í húsi þjóns síns Davíðs

70 so sem hann hefir talað fyrir munn sinna heilagra spámanna, þeirra sem voru frá upphafi veraldar.

71 Að hann frelsaði oss í frá óvinum vorum og af hendi allra þeirra sem oss hötuðu.

72 Að hann gjörði og miskunnsemd við feður vora og minntist á sinn heilagan sáttmála

73 og á það særi er hann svór föður vorum Abraham,

74 að hann gæfi oss það að vér yrðum leystir af hendi vorra óvina svo við þjónuðum honum án ótta

75 í heilagleik og réttlæti fyrir honum sjálfum alla daga vora.

76 Og þú, sveinn, munt kallaður vera spámaður Hins hæðsta því að þú munt fyrir renna augliti Drottins að tilbúa hans vegu

77 og að gefa hans fólki skilning um björgunina til fyrirgefningar synda þeirra

78 fyrir þá hjartgróna miskunn Guðs vors í hverri hann vitjaði vor, upprunnin af hæðum,

79 að lýsa þeim sem í myrkrum og í dauðans skugga sitja, til að greiða fætur vora á friðargötu.“

80 En barnið vóx upp og styrktist í anda og var á eyðimörkum allt til þess dags er hann skyldi auðsýnast fyrir Ísrael.

2

1 En það bar til á þeim dögum að það boð gekk út frá keisaranum Augusto það heimurinn allur skyldi skattskrifast.

2 Og þessi skattskrift hófst fyrst upp hjá Cyrino sem þá var landstjórnari í Syria.

3 Og allir fóru að tjá sig, hver til sinnar borgar.

4 Þá fór og Jósef af Galilea úr borginni Naðsaret upp í Judeam til Davíðs borgar, sú eð kallaðist Betlehem, af því að hann var af húsi og kyni Davíðs,

5 að hann tjáði sig þar meður Maríu sinni festarkonu óléttri.

6 En það gjörðist þá þau voru þar að þeir dagar fullnuðust eð hún skyldi fæða.

7 Og hún fæddi sinn frumgetinn son og vafði hann í reifum og lagði hann niður í jötuna. Því að hún fékk ekkert annað rúm í gestaherberginu.

8 Og fjárhirðar voru þar í sama byggðarlagi um grandana við fjárhúsin sem varðveittu og vöktu yfir hjörð sinni.

9 Og sjá, að engill Drottins stóð hjá þeim og Guðs birti ljómaði í kringum þá og þeir urðu af miklum ótta hræddir.

10 Og engillinn sagði til þeirra: „Eigi skulu þér hræðast. Sjáið, eg boða yður mikinn fögnuð þann er sker öllum lýð.

11 Því í dag er yður lausnarinn fæddur sá að er Kristur Drottins í borg Davíðs.

12 Og hafið það til merkis: Þér munuð finna barnið í reifum vafið og lagt vera í jötuna.“

13 Og jafnskjótt þá var þar hjá englinum mikill fjöldi himneskra hirðsveita sem lofuðu Guð og sögðu:

14 „Dýrð sé Guði í upphæðum og friður á jörðu og mönnum góður vilji!“

15 Og þá er englarnir fóru frá þeim aftur til himins töluðu hirðarnir sín á milli: „Göngum vær allt til Betlehem og sjáum þau merki er þar hafa skeð og Drottinn hefir kunngjört oss.“

16 Og þeir komu með skunda(flýti) og fundu Maríu og Jósef og barnið liggja í jötunni.

17 En þá þeir höfðu það séð víðfrægðu þeir það orð út sem þeim var sagt af þessu barni.

18 Og allir þeir það heyrðu undruðust það hvað þeim var af hirðurunum sagt.

19 En María varðveitti öll þessi orð og bar saman í sínu hjarta.

20 Og fjárhirðarnir sneru aftur, dýrkandi og lofandi Guð um allt það hvað þeir höfðu heyrt og séð og eftir því sem þeim var tilsagt.

21 Og þá átta dagarnir voru liðnir og að barnið skyldi umskerast var hans nafn kallað Jesús, hvað er kallað var af englinum áður en hann var meðtekinn í móðurkviði.

22 Og þá dagar hennar hreinsunar fullnuðust eftir Moyses lögum höfðu þau hann til Jerúsalem að þau á hendur fæli hann Drottni (Önnur Mósebók/Exodus 13:2)

23 so sem skrifað er í lögmáli Drottins að allt hvað kallkyns var

það er fyrst opnaði sinnar móðurkvið það skyldi kallast Drottni helgað,

24 og að þau gæfi offrið eftir því sem segist í lögmáli Drottins, tvær turtildúfur eða tvo dúfuunga.

25 Og sjá, að maður var þar í Jerúsalem sá er Símeon hét. Og þessi sami maður var réttlátur og guðhræddur, bíðandi eftir huggun Ísraels og heilagur andi var með honum.

26 Símeon hafði opinberun fengið af helgum anda að hann skyldi eigi dauðann líta nema hann sæi áður fyrri Krist Drottins

27 og kom af andans leiðsögn í musterið.Og þá er foreldrarnir höfðu

barnið Jesú í musterið og gjörðu fyrir honum eftir siðvenju laganna.

28 Og hann tók hann upp á sína armleggi, lofaði Guð og sagði:

29 „Nú láttu, Drottinn, þjón þinn eftir orðum þínum í friði fara

30 því að mín augu hafa séð þitt hjálpráð(þína björgun)

31 það þú tilreiddir fyrir augliti allra þjóða,

32 ljós til uppbirtingar heiðnum þjóðum og til dýrðar þíns fólks Ísraels.“

33 Og Jósef og móðir hans undruðust það hvað af honum sagðist.

34 Og Símeon blessaði þau og sagði til Maríu móður hans: „Sjá, þessi er settur til falls og upprisu margra í Ísrael og til merkis hverjum í móti mun mælast

35 (og eitt sverð mun í gegnum smjúga sjálfrar þinnar sál) so að augljós verði hugskotshjörtun margra.“

36 Og þar var þá Anna spákona, dóttir Panúels, af kyni Aser. Hún var og komin til sinna ára og hafði lifað í sjö ár meður sínum eignarmanni frá meydómi sínum.

37 Og þessi ekkja hafði nær fjóra vetur um áttrætt hver eð eigi gekk úr musterinu, þjónandi Guði nátt og dag með föstum og bænahaldi.

38 Þessi gekk og samstundis þangað að og prísaði Drottin og sagði af honum til allra þeirra sem lausnarinnar biðu til Jerúsalem.

39 Og er þau höfðu allt algjört eftir lögmáli Drottins sneru þau aftur í Galileam til borgar sinnar Naðsaret.

40 En barnið vóx upp og styrktist í anda, fullur vísdóms og Guðs náð var með honum.

41 Hans foreldrar gengu og árlega árs til Jerúsalem í móti páskahátíðinni.

42 Og þá hann var tólf ára fóru þau upp til Jerúsalem eftir vana til hátíðarinnar.

43 Og er þeir dagar voru liðnir og þau fóru heimleiðis bleif barnið Jesús eftir til Jerúsalem og Jósef og móðir hans vissu það eigi

44 en meintu hann væri hjá selskapnum. Og þau voru komni þá eina dagferð og leituðu hans á meðal frænda og kunningja.

45 Og þá er þau fundu hann eigi hvurfu þau aftur til Jerúsalem og leituðu að honum.

46 Og það skeði so eftir þrjá daga að þau fundu hann í musterinu, sitjandi mitt á millum lærifeðranna, heyrandi þeim og aðspyrjandi þá.

47 En allir þeir er hann heyrðu undruðust yfir hans skilningi og andsvörum.

48 Og er þau sáu hann brá þeim við. Og hans móðir talaði til hans: „Sonur minn, því breytir þú so við okkur? Sjáðu, faðir þinn og eg leituðum harmþrungin að þér.“

49 Og hann sagði til þeirra: „Hvað er það að þið leitið að mér? Viti þið eigi að mér byrjar(ber) að vera í því sem míns föðurs er?“

50 Og þau undirstóðu(skildu) eigi þessi orð sem hann mælti til þeirra.

51 Og hann fór með þeim ofan og kom til Naðsaret, var þeim og hlýðugur. Og hans móðir geymdi öll þessi orð í sínu hjarta.

52 Og Jesú jókst aldur og viska og náð hjá Guði og mönnum.

3

1 En á fimmta ári ríkis Tiberii keisara þá er Pontíus Pílatus var landstjórnari í Judea en Heródes fjórðungshöfðingi í Iturea og um Trachonitidishéröð og Lysanias til Abílene

2 og þá þeir Hannas og Kaífas voru höfuðprestar, kom Guðs orð yfir Jóhannes son Zacharia í eyðimörku.

3 Og hann kom um allt byggðarlag Jórdanar og prédikaði iðrunarskírn til syndanna fyrirgefningar

4 so sem skrifað er í málabók Esaie spámanns, sem segir: „Ein hrópandi rödd er í eyðimörku: Reiði þér til götu Drottins og gjörið hans stigu rétta.

5 Hver dalur mun fyllast og öll fjöll og hálsar munu lægjast og það bogið er mun réttast og hvað óslétt er mun snúast í slétta vegu.

6 Og allt hold mun sjá Guðs hjálpráð.“ (Jesaja/Isiah 40:3-5)

7 En hann sagði til fólksins þess er útgekk að skírast af honum: „Þér nöðrukyn, hver kenndi yður að flýja undan ókominni reiði?

8 Fyrir því gjörið maklega ávöxtu iðranar og takið eigi að segja með sjálfum yður: Vær höfum Abraham fyrir föður. Því að eg segi yður að máttugur er Guð upp að reisa Abraham sonu af steinum þessum.

9 Því öxin er nú sett að rót trésins. Hvert það tré sem eigi færir góðan

ávöxt mun afhöggvast og í eld kastast.“

10 Og fólkið spurði hann að og sagði: „Hvað skulu vær þá gjöra?“

11 En hann svaraði og sagði til þeirra: „Sá yðar sem hefur tvo kyrtla hann gefi þeim er öngvan hefur og sá er vistir hefur gjöri hann slíkt hið sama.“

12 Tollheimtumenn komu og til hans að láta sig skíra og sögðu til hans: „Meistari, hvað skulu vær gjöra?“

13 En hann sagði til þeirra: „Krefjið eigi meira en til er skipað.“

14 Þá spurðu hann stríðsmenn að og sögðu: „Hvað skulu vær gjöra?“ Hann sagði til þeirra: „Kúgið öngvan

né gjörið órétt og látið yður nægja yðart kaupgjald.“

15 En þá fólkið grunaði og er þeir hugleiddu allir í sínum hjörtum ef verða mætti það að Jóhannes væri Kristur

16 svaraði Jóhannes og sagði til allra: „Eg skíri yður í vatni en sá er mér styrkri sem eftir mig mun koma, hvers eg em ei verðugur upp að leysa þvengi hans skóklæða. Hann mun skíra yður í helgum anda og eldi.

17 Hvers vindskufla að er í hans hendi. Og hann mun hreinsa sinn láfa og samansafna hveitinu í kornhlöðu sína en agnirnar brenna í eldi óslökkvanlegum.“

18 Og margt annað meira áminnti hann og boðaði fólkinu.

19 En er Heródes fjórðungshöfðingi straffaðist af honum fyrir Herodiadem bróðurkonu sína og fyrir allt annað illt er Heródes gjörði

20 þá jók hann ofan á þetta allt og lukti Jóhannes í myrkvastofu.

21 En það skeði þá eð allt fólk lét skíra sig og þá er Jesús var skírður og baðst fyrir að himininn opnaðist

22 og heilagur andi sté ofan í líkamlegri mynd yfir hann sem dúfa. Og rödd kom af himni sem sagði: „Þú ert sonur minn elskulegur, í þér þóknast mér.“

23 Og Jesús hóf upp að vera nær þrjátígi ára og var haldinn son Jósefs, sá er var sonur Elie,

24 sá eð var sonur Matat, sá eð var sonur Leví, sá eð var sonur Melkí sá eð var sonur Janna, sá eð var sonur Jósefs,

25 sá eð var sonur Matatías, sá eð var sonur Amos, sá eð var sonur Nahúm, sá eð var sonur Eslí, sá eð var sonur Nange,

26 sá eð var sonur Mahat, sá eð var sonur Matatías, sá eð var sonur Semei sá eð var sonur Jósef, sá eð var sonur Júda,

27 sá eð var sonur Johanna, sá eð var sonur Resia, sá eð var sonur

Sóróbabel,sá eð var sonur Salatíel, sá eð var sonur Nerí,

28 sá eð var sonur Melkí, sá eð var sonur Addí, sá eð var sonur Kósam, sá eð var sonur Elmadam, sá eð var sonur Her,

29 sá eð var sonur Jesó, sá eð var sonur Elíeser, sá eð var sonur Jórem, sá eð var sonur Matta, sá eð var sonur Leví,

30 sá eð var sonur Símeon, sá eð var sonur Júda, sá eð var sonur Jósefs, sá eð var sonur Jónam, sá eð var sonur Eljakím,

31 sá eð var sonur Melea, sá eð var sonur Menam, sá eð var sonur Matatan, sá eð var sonur Natan, sá eð var sonur Davíð,

32 sá eð var sonur Jesse, sá eð var sonur Óbeð, sá eð var sonur Bóos, sá eð var sonur Salmon, sá eð var sonur Nahasson,

33 sá eð var sonur Amínadab, sá eð var sonur Aram, sá eð var sonur Aram, sá eð var sonur Esrom, sá eð var sonur Phares, sá eð var sonur Júda,

34 sá eð var sonur Jakobs, sá eð var sonur Ísaaks, sá eð var sonur Abrahams, sá eð var sonur Tara, sá eð var sonur Nahor,

35 sá eð var sonur Sarúk, sá eð var sonur Ragahú, sá eð var sonur Phaleg,sá eð var sonur Eber, sá eð var sonur Sala,

36 sá eð var sonur Kainan, sá eð var sonur Arpaksad, sá eð var sonur Sem, sá eð var sonur Noe, sá eð var sonur Lamek,

37 sá eð var sonur Matúsala, sá eð var sonur Enok, sá eð var sonur Jared, sá eð var sonur Malaleel, sá eð var sonur Kainan,

38 sá eð var sonur Enos, sá eð var sonur Set, sá eð var sonur Adams, sá var sonur Guðs.

4

1 En Jesús, fullur af Heilögum Anda, kom aftur frá Jórdan og færðist af andanum á eyðimörk

2 og freistaðist af djöflinum í fjörutígir daga. Og hann neytti

einkist á þeim dögum og að þeim liðnum hungraði hann.

3 Djöfullinn sagði þá til hans: „Ef þú ert Guðs sonur seg steini þessum að hann verði að brauði.“

4 Jesús svaraði og sagði til hans: „Skrifað er það maðurinn lifir ei af brauði einu heldur af sérhverju Guðs orði.“ (Fimmta Mósebók/Deuteronomy 8:3)

5 Og djöfullinn flutti hann upp á há tinda fjallsins og sýndi honum á augabragði öll ríki veraldarinnar

6 og sagði til hans: „Allt þetta veldi og þess prýði mun eg gefa þér. Því að þau eru mér í hendur fengin og hverjum eg vil má eg gefa þau.

7 Því ef þú fellur fram og tilbiður fyrir mér skulu þau öll þín vera.“

8 Jesús svaraði og sagði til hans: „Far burt frá mér, þú andskoti. Skrifað er: Drottin Guð þinn skalt þú tilbiðja og honum einum þjóna.“ (Fimmta Mósebók/ Deuteronomy 6:13-14)

9 Og hann færði hann þá til Jerúsalem og setti hann ofan á bust musterisins og sagði til hans: „Ef þú ert Guðs sonur fleyg þér hér ofan af

10 því að skrifað er: Sínum englum bífalaði(fól) hann þig að þeir varðveiti þig

11 og að á sínum höndum beri þeir þig svo að þú drepir eigi þínum fæti

við steini.“ (Sálmar/Psalms 91:11-12)

12 Jesús svaraði og sagði til hans: „Sagt er að eigi skulir þú freista Drottins Guðs þíns.“ (Fimmta Mósebók/ Deuteronomy 6:16)

13 Og er djöfullinn hafði lyktað allar þessar freistanir veik hann frá honum um stundarsakir.

14 Og Jesús kom aftur í andakrafti til Galileam og ryktið gekk út um öll héröð af honum.

15 Og hann kenndi í þeirra samkunduhúsum og af öllum var hann miklaður.

16 Og hann kom til Naðsaret þar hann var uppalinn og gekk inn eftir

vana sínum á þvottdegi í samkunduna, stóð upp og tók að lesa.

17 Og honum var fengin bók Esaie spámanns. Og er hann fletti um bókinni fann hann þann stað hvað skrifað var:

18 „Andi Drottins er yfir mér og af því smurði hann mig og sendi mig að boða evangelium volöðum og að græða sundraða í hjörtum, að prédika herteknum endurlausn og sýn blindum og kramda að kvitta til lausnar

19 og að prédika þakknæmilegt ár Drottins.“ (Jesaja/Isiah 61:1)

20 Og þá lét hann saman bókina og fékk hana þénaranum aftur og setti

sig. Og allir þeir sem í samkunduhúsinu voru horfðu á hann.

21 En hann hóf að segja til þeirra: „Í dag er þessi Ritning uppfylld í yðrum eyrum.“

22 Og allir gáfu vitnisburð af honum og undruðust þau náðarsamleg orð sem gengu fram af hans munni og sögðu: „Er þessi eigi sonur Jósefs?“

23 Hann sagði til þeirra: „Þér munuð fullkomlega til mín segja þennan orðskvið: Læknir, bjarga sjálfum þér. Því hve mikið að vér höfum heyrt að gjört var til Kapernaum gjör þú og hér á þínu landi.“

24 En hann sagði: „Sannlega segi eg yður að enginn spámaður er þakknæmur í sínu landi.

25 Í sannleik segi eg yður: Margar ekkjur voru á dögum Elie í Ísrael þá himinninn var luktur í þrjú ár og sex mánuði, þá gjörðist og mikill sultur um allt landið,

26 og til öngrar þeirra var Elías sendur nema í Sarefta Sidonie til einnrar ekkju.

27 Og margir líkþráir voru í Ísrael á dögum Elisei spámanns og enginn þeirra varð hreinsaður nema Naaman af Syria.“

28 Og allir fylldust þeir reiði sem í samkunduhúsinu voru er þeir heyrðu það,

29 stóðu upp og hnepptu hann út af borginni og leiddu hann allt upp á fjallgnípuna þar eð þeirra borg var

yfirbyggð að þeir hryndi honum þar af fram.

30 Og hann gekk burt mitt á milli þeirra og fór leiðar sinnar.

31 Og hann fór ofan til Kapernaumborgar í Galilea og kenndi þeim þar á þvottdögum.

32 Og allir undruðust hans kenning því hún var voldug.

33 Í samkunduhúsinu var maður sá er hafði óhreinan djöfulsanda og kallaði upp hárri röddu

34 og sagði:„Hei, hvað höfum vær með þig, Jesús af Naðsaret! Þú komt að fyrirfara oss! Eg veit vel að þú ert hinn heilagi Guðs!“

35 Og Jesús straffaði hann og sagði: „Þegi þú og far út af honum.“ Og djöfullinn fleygði honum mitt fram í milli þeirra og fór út af honum og grandaði honum að öngu.

36 Ótta sló og yfir alla þá og töluðust við sín á milli og sögðu: „Hvaða orð er þetta að hann býður óhreinum öndum af valdi og krafti og þeir fara út?“

37 Og hans rykti(orðstýr) barst alls staðar út um öll nálæg héröð.

38 En er Jesús stóð upp af samkundunni gekk hann í hús Símonar. Vermóðir Símonar var haldin af mikilli köldu og þeir báðu hann fyrir henni.

39 Hann gekk til hennar og bauð köldunni og hún forlét(yfirgaf) hana. Og jafnskjótt reis hún upp og þjónaði þeim.

40 En þá sólin var undirgengin fluttu þeir til hans alla þá sjúka menn sem marghátttaðar sóttir höfðu. En hann lagði hendur yfir sérhvern þeirra og læknaði þá.

41 Djöflar fóru og út af mörgum, kallandi upp og sögðu: „Þú ert Kristur, sonur Guðs!“ Hann hastaði á þá og leyfði þeim ekki að mæla því að þeir vissu það hann var Kristur.

42 En eð dagur var fór hann og gekk út á eitt eyðiból. Fólkið leitaði að honum og kom til hans og hafði gát á hönum að hann færi eigi í frá þeim,

43 hverjum hann sagði: „Mér byrjar(ber) og í öðrum borgum að boða evangelium út af Guðs ríki því að til þess em eg sendur.“

44 Og hann prédikaði í samkunduhúsum í Galilea.

5

1 En það skeði þá eð fólkið flykktist að honum til að heyra Guðs orð og hann sjálfur stóð við sjóinn Genesaret

2 og leit tvö skip standa við sjóinn en fiskimennirnir voru stignir af skipi og þvoðu net sín.

3 Þá sté hann á eitt skip það sem Símonar var og bað að draga nokkuð

frá landi. Hann sat og kenndi fólkinu af skipinu.

4 Og sem hann gaf upp að kenna sagði hann til Símonar: „Drag þú út á djúpið og leysið net yðar til fiskidráttar.“

5 Símon svaraði og sagði til hans: „Meistari, í alla nótt höfum vær erfiðað og fengum ekkert. En í þínu orði mun eg mitt net uppleysa (leggja niður).“

6 Og þá er þeir höfðu það gjört luktu þeir inni mikla mergð fiska og þeirra net rifnaði.

7 Þeir bentu og sínum félögum sem voru á öðru skipinu það þeir kæmi og hjálpuðu þeim. Og þeir komu og

hlóðu bæði skipin full so þau sukku að mestu.

8 Þá Simon Petrus sá það féll hann til knjánna Jesú og sagði: „Gakk frá mér, lávarður, því eg em maður syndugur.“

9 Af því felmtur var yfir hann kominn og yfir þá alla sem með honum voru að þeim fiskidrætti er þeir fengu saman,

10 líka einnin yfir Jacobum og Johannem, sonu Zebedei, lagsmenn Símonar. Og Jesús sagði til Símonar: „Óttast þú eigi því að héðan í frá skalt þú menn veiða.“

11 Og þeir drógu sín skip að landi og yfirgáfu alla hluti og fylgdu honum eftir.

12 Það skeði og þá hann var í einni borg og sjá, að þar var maður fullur vanheilsu. Og þá hann sá Jesús féll hann fram á sína ásjónu, bað hann og sagði: „Drottinn, ef þú vilt þá kanntu að hreinsa mig.“

13 Og Jesús rétti út sína hönd og tók á honum og sagði: „Eg vil, vert hreinn.“ Og jafnskjótt hvarf vanheilsan af honum.

14 Og hann bauð honum að segja það öngvum: „Heldur gakk og sýn þig kennimönnunum og fórna fyrir þinni hreinsan sem Moyses bauð, þeim til vitnisburðar.“

15 En er hans rykti(frásögn) barst víðara út kom margt fólk saman

honum að heyra og að læknast af sínum sóttum.

16 En hann veik sér afvega í eyðimörk og baðst fyrir.

17 Og það bar til á einum degi er hann sat og kenndi og þar sátu Pharisei og lögspekingar sem komnir voru af öllum kauptúnum úr Galilea og Judea og frá Jerúsalem. Og kraftur Drottins gekk frá honum til að lækna þá.

18 Og sjá, að menn báru þann mann á sæng er iktsjúkur var og sóttu til að koma honum inn og leggja hann fyrir hann fram.

19 Og er þeir gátu eigi haft hann inn fyrir fólkinu fóru þeir upp á ræfrið(þakið) og létu hann síga í

sænginni niður um þekjuna mitt á milli þeirra, fram fyrir Jesú.

20 Og er hann leit þeirra trú sagði hann: „Maður, fyrirgefist þér syndir þínar.“

21 Skriftlærðir og Pharisei tóku að hugsa með sér og sögðu: „Hver er þessi sem mælir guðlastan? Hver má syndir fyrirgefa nema Guð einn?“

22 En er Jesús fornam(skynjaði) þeirra hugsan svaraði hann og sagði til þeirra: „Hvað hugsi þér vont í yðrum hjörtum?

23 Hvert er auðveldara að segja: Þér eru þínar syndir fyrirgefnar eða að segja: Statt upp og gakk?

24 En so að þér vitið það Mannsins sonur hefur magt(vald) til á jörðu að fyrirgefa syndirnar“ sagði hann til hins iktsjúka: „Þér segi eg: Statt upp og tak sæng þína og gakk í þitt hús.“

25 Og jafnskjótt stóð hann upp þeim ásjáöndum og tók sængina upp þá er hann hafði á legið og gekk í sitt hús, lofandi Guð.

26 Þeim ógnaði öllum og lofuðu Guð og fylltust af ótta og sögðu: „Í dag höfum vær séð undarlega hluti.“

27 Eftir það gekk hann út og sá þann tollheimtumann er Leví var að nafni, sitjanda við tollbúðina, og sagði til hans: „Fylg þú mér eftir.“

28 Og hann forlét(yfirgaf) allt, stóð upp og fylgdi honum eftir.

29 Leví gjörði honum mikið heimboð í sínu húsi. Þar var og mikill fjöldi tollheimtumanna og annarra þeirra er meður þeim sátu til borðsins.

30 Pharisei og skriftlærðu mögluðu við hans lærisveina og sögðu: „Því eti þér og drekkið með tolltektarmönnum og bersyndugum?“

31 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Þeir þurfa eigi læknarans við sem heilbrigðir eru heldur þeir sem sjúkir eru.

32 Því að eigi kom eg að kalla réttláta heldur synduga til iðranar.“

33 En þeir sögðu til hans: „Því föstuðu lærisveinar Johannis so oft

og báðust fyrir, so og líka Phariseis lærisveinar, en þínir lærisveinar eta og drekka?“

34 Hann sagði þá til þeirra: „Megi þér nokkuð láta brúðgumans syni fasta á meðan brúðguminn er hjá þeim?

35 En þeir tímar munu koma að brúðgumanum mun frá þeim kippt og þá munu þeir fasta á þeim dögum.“

36 Og hann sagði í eftirlíkingum til þeirra: „Enginn setur bót af nýju klæði á gamalt fat, annars trefur hið nýja það upp og bótin af því inu nýja fellur eigi við hið gamla.

37 Og enginn lætur nýtt vín í forna belgi, annars sprengir hið nýja vín

belgina og það spillist en vínbelgirnir tortýnast,

38 heldur skal nýtt vín látast í nýja belgi og mun þá hvorttveggja forvarast(varðveitast).

39 So er og enginn sem drekkur af hinum gamla og vilji strax hið nýja því að hann segir: Hið gamla er betra.“

6

1 En það bar til á annan hátíðardag hins fyrsta þvottdags að hann gekk um sáðna akra og hans lærisveinar tíndu axin ofan af korninu og átu, núandi þau með höndum sér.

2 En nokkrir af Phariseis sögðu til þeirra: „Fyrir því gjöri þér það sem eigi leyfist á þvottdögum?“

3 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Hafi þér eigi lesið hvað Davíð gjörði nær hann hungraði sjálfan og þá sem með honum voru, (Fyrri Samúelsbók/1 Samuel 21:1-7)

4 hvernin að hann gekk inn í Guðs húsið og tók skoðunarbrauðin og át og gaf þeim sem með honum voru, þau er öngvum leyfðist að eta nema kennimönnunum einum?“

5 Og hann sagði til þeirra: „Mannsins sonur er herra og einnin þvottdagsins.“

6 Það skeði og enn á öðrum þvottdegi að hann gekk inn í

samkunduhúsið og kenndi. Og þar var sá maður sem hin hægra hönd var á visnuð.

7 En skriftlærðir og Pharisei hugðu að hvert hann læknaði á þvottdögum so að þeir fyndi það hvar af þeir mættu hann ákæra.

8 En hann merkti vel þeirra hugsan og sagði til mannsins þess sem höndina hafði visnaða: „Rís þú upp og statt hér í mitt.“ Hann reis upp og stóð þar.

9 En Jesús sagði til þeirra: „Eg spyr yður að: Hvort hæfir á þvottdögum vel að gjöra eður illa, lífinu að forða eður tortýna?“

10 Og hann leit til allra þeirra er í kringum hann voru og sagði til

mannsins: „Réttu út þína hönd.“ Og hann rétti hana út en sú hans hönd varð so heil sem hin önnur.

11 En þeir fylltust af bræði og töluðu til hver við annan hvað þeir vildu af Jesú gjöra.

12 En það gjörðist á þeim dögum að hann gekk á eitt fjall að biðjast fyrir og hann var um þá nótt á bænum til Guðs.

13 Og þá eð dagur var kallaði hann sína lærisveina og kjöri tólf af þeim hverja að hann nefndi apostula:

14 Símon, þann hann kallaði Petrum, og Andream bróður hans, Jacobum og Johannem, Philippum og Bartolomeum,

15 Mattheum og Thomam, Jacobum son Alphei og Símon sem kallaðist Zelotes,

16 Judab Jacobson og Judam Iskaríot hver að var svikarinn.

17 Og hann fór ofan meður þeim af fjallinu og gekk á einn sléttan flöt í mörkinni og flokkur hans lærisveina og mikill fjöldi annars lýðs af allri Judea og Jerúsalem og úr Tyro og Sidon við sjóinn hverjir komnir voru honum að heyra og það þeir læknuðust af sínum sóttum

18 og að þeir sem kvöldust af óhreinum öndum yrði heilbrigðir.

19 Og allur lýður sótti til honum að ná því að kraftur gekk út frá honum og hann læknaði þá alla.

20 Og hann hóf sín augu upp yfir lærisveina sína og sagði: „Sælir eru þér volaðir það yðart er Guðs ríki.

21 Sælir eru þér sem hungraðir eruð nú því að þér skuluð saddir verða. Sælir eru þér sem nú grátið því að þér munuð hlæja.

22 Sælir eru þér þó að menn hati yður og fráskilji yður og hallmæli og forleggi yðart nafn so sem annars illvirkja (bera saman nafn þitt við annan illvirkja) vegna Mannsins sonar.

23 Fagni þér og gleðjist á þeim degi því sjá, yðart verðkaup er mikið á himni því þannin gjörðu og þeirra feður við spámennina.

24 En þar í mót: Vei yður auðigum sem hér hafið yðra huggan.

25 Vei yður sem nú eruð saddir því að yður mun hungra. Ve yður sem hlæið nú því að þér munuð æpa og ýla.

26 Vei yður nær eð hver maður lofar yður því að so gjörðu og þeirra feður við hina fölsku spámenn.

27 En eg segi yður sem áheyrið: Elski þér óvini yðra, gjörið þeim vel til sem yður hata,

28 blessið þá er yður bölva og biðjið fyrir þeim sem yður misþyrma.

29 Og hver hann slær þig á einn kinnvangann bjóð honum og annan frá. Og hver hann tekur af þér þinn

möttul(yfirhöfn) þá ver honum eigi þinn kyrtil.

30 Og hver þig biður þeim gef og hver hann tekur burt hvað þitt er það heimt eigi aftur.

31 Og so sem þér viljið að aðrir menn gjöri við yður gjöri þér líka so við þá.

32 Og ef þér elskið þá sem yður elska hver er þá yðar þökk? Því að syndugir elska sína elskendur.

33 Og þó þér gjörið þeim gott er yður gjöra vel til hver verður yðar þökk? Því að þetta gjöra einnin hinir syndugu.

34 Og þó þér skiptið við þá af hverjum þér væntið launa hver

verður þá yðar þökk? Því að syndugir býta við synduga að þeir taki líkt við líku.

35 Hvar fyrir þá elski þér óvini yðra, gjörið gott og býtið einskis þar fyrir væntandi. Þá mun yðart verðkaup mikið verða og þér munuð verða synir Hins hæðsta því að hann er góðfús viður óþakkláta og vonda.

36 Fyrir því verið og miskunnsamir líka sem yðar faðir er miskunnsamur.

37 Eigi skulu þér dæma að þér dæmist eigi. Fordæmið eigi so að þér fordæmist eigi. Fyrirgefið, þá mun yður og fyrirgefast.

38 Gefið og yður skal gefast, góða og samanþrykkta, skekna og yfirfljótanlega mæling munu þeir

gefa í yðart skaut. Því að meður þessari sömu mælingu hverri þér mælið út mun yður aftur mælast.“

39 Og hann sagði þeim eina eftirlíking: „Fær blindur nokkuð leitt blindan? Falla þeir eigi báðir í gröfina?

40 Eigi er lærisveinninn yfir sínum meistara. Því nær eð hver er so sem hans meistari þá er hann algjörður.

41 En hvar sér þú ögn í þíns bróðurs auga en að þeim vagli(bjálka) sem í þínu auga er gáir þú eigi!

42 Eða hvernin máttu segja bróður þínum: Bróðir, leyf að eg dragi ögnina úr auga þínu, er þú sér eigi sjálfur vaglinn í þínu auga! Þú hræsnari, drag þú fyrst út vaglinn úr

þínu auga og sjá þá til að þú dragir út ögnina af þíns bróðurs auga.

43 Því ekkert gott tré ber vondan ávöxt og ekkert vont tré ber góðan ávöxt.

44 Hver tré mun og kennast af sínum ávexti. Því að eigi lesa menn saman fíkjur af klungri og eigi heldur vínber af skógarrunni.

45 Góður maður af góðum sjóð síns hjarta fremur gott og illur maður af vondum sjóð síns hjarta fremur illt. Því að af gnægð hjartans mælir munnurinn.

46 Til hvers kallið þér mig herra, herra, og gjörið eigi það eg segi?

47 Hver hann kemur til mín, heyrir mín orð og gjörir þau, þá mun eg sýna yður að hverjum hann er líkur:

48 Hann er líkur þeim manni er byggði upp hús og gróf djúpt og setti þess grundvöll á hellusteini. En er vatshríðina gjörði dundi vatsflóðið að húsinu og mátti það eigi hræra því að það var grundvallað á hellusteini.

49 En hver hann heyrir þau og gjörir eigi hann er líkur þeim manni er byggði sitt hús á jörðu án grundvölls, að hverju vatsflóðið dundi og það féll jafnsnart og hrapan þess húss var mikil.“

7

1 En þá hann hafði lyktað sína ræðu fyrir fólkinu gekk hann inn í Kapernaum.

2 En þjón eins hundraðshöfðingja lá dauðvona hver eð honum var geðfelldur.

3 Og er hann heyrði af Jesú sendi hann menn af öldungum Gyðinga til hans og bað hann að koma og gjöra sinn þjón heilbrigðan.

4 En er þeir komu til Jesú, þeir grátbæntu hann og sögðu: „Verður er hann þess að þú veitir honum

5 það því að hann elskar vora þjóð og hefir uppbyggt fyrir oss vort samkunduhús.“

6 En Jesús gekk með þeim þaðan.Og þá er þeir voru eigi langt frá húsinu sendi höfðinginn vini til hans og sagði: „Herra, þjáið yður eigi því að eg em ei verður að þú gangir inn undir mitt þak.

7 Þar fyrir hefi eg og eigi reiknað sjálfan mig verðugan til þín að koma heldur mæl þú orð og þá verður minn þjón heill.

8 Því að eg em maður valdinu undirgefinn, hafandi undir mér hernaðarmenn og ef eg segi þessum: Far, þá fer hann og öðrum: Kom, so kemur hann, og þjón mínum: Gjör þetta, og þá gjörir hann það.“

9 En er Jesús heyrði það undraðist hann og snerist við og sagði til

fólksins sem honum fylgdi eftir: „Sannlega segi eg yður að eg hefi eigi fundið þvílíka trú í Ísrael.“

10 Og er þeir sem út voru sendir komu aftur til hússins fundu þeir þann þjón er sjúkur hafði verið heilbrigðan.

11 Það skeði og eftir það að Jesús gekk til þeirrar borgar sem hét Naim og margir hans lærisveinar fylgdu honum og fjöldi annars fólks.

12 En er hann nálgaðist borgarhliðið, sjá, að framliðinn maður var borinn út, einkasonur sinnar móður, og hún var ekkja. Og mikill borgarmúgur gekk út með henni.

13 Og er Drottinn leit hana hrærðist hann miskunnar og sagði til hennar: „Æptu eigi.“

14 Og hann gekk þar að og áhrærði börurnar en þeir eð báru stóðu við. Hann sagði: „Ungmenni, eg segi þér: Rís upp.“

15 Og sá reistist upp við er framliðinn var og tók að mæla. Og hann fékk hann aftur sinni móður.

16 En yfir alla þá kom ótti, lofuðu Guð og sögðu: „Spámaður mikill er á meðal vor upp risinn og Guð hefur vitjað síns lýðs.“

17 Og þessi saga barst út af honum um allt Judeam og um öll nálæg héröð.

18 Og allt þetta kunngjörðu Johanni hans lærisveinar.

19 Og Jóhannes kallaði tvo af sínum lærisveinum til sín og sendi þá til Jesú og lét segja honum: „Ertu sá eð koma mun eða eigu vær annars að bíða?“

20 En er þeir menn komu til hans sögðu þeir: „Jóhannes baptista sendi okkur til þín og lét segja þér: Ert þú sá er koma mun eða eigu vær annars að bíða?“

21 En á þeirri stundu læknaði hann marga af sóttum sínum og meinum og af óhreinum öndum og mörgum blindum gaf hann sýn.

22 Og Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Gangið og kunngjörið

Johanni hvað þér hafið heyrt og séð, það blindir sjá, haltir ganga, líkþráir hreinsast, daufir fá heyrn, dauðir rísa upp, fátækum boðast evangelium

23 og sæll er sá sem eigi skammfyllir(hneykslar) sig á mér.“

24 En er sendiboðar Johannis voru burtgengnir hóf Jesús að segja til fólksins af Johanne: „Hvar til fóru þér út í eyðimörkina? Eða fóru þér að sjá reyrvönd af vindi skekinn?

25 Eða vildu þér heldur út fara að sjá mann í mjúkum klæðum prýddan? Sjáið, að þeir sem dýrmæt klæði bera og af fýsn lifa eru í konungsgörðum.

26 Eða hvað fóru þér að sjá? Vildu þér sjá spámann? En eg kann yður að segja: Framar en spámann.

27 Þessi er sá af hverjum skrifað er: Sjá, eg sendi minn engil fyrir þínu augliti, sá er tilreiða(undirbúa) skal veginn fyrir þér.

28 Því að eg segi yður að á meðal þeirra sem að konu eru fæddir er enginn spámanna meiri en Jóhannes baptista en sá minni er í Guðs ríki er honum meiri.“

29 Og allt það fólkið er tilheyrði og líka tollheimtumenn réttlættu Guð og létu sig skíra með skírn Johanis

30 en Pharisei og lögspekingar forsmáðu Guðs ráð í stríð við sjálfa sig og létu eigi skírast af honum.

31 En Drottinn sagði: „Við hvað skal eg jafna mönnum þessarar kynslóðar? Hverju eru þeir líkir?

32 Börnum þeim eru þeir líkir sem sitja á torgi og klakar(kalla) hver til annars og segja: vær pípuðum fyrir yður og þér dönsuðuð eigi, vær sungum fyrir yður vor harmakvæði og þér æptuð eigi.

33 Því að Jóhannes baptista er kominn, át eigi brauð né drakk vín, þó segi þér hann hafi djöful.

34 Mannsins son er og kominn, át og drakk og þér segið: Sjáið etarann(mathákinn) og víndrykkjumanninn, vininn tollheimtumanna og bersyndugra.

35 Og spekin hlýtur so að réttlætast af sínum sonum öllum.“

36 En nokkur af Pharisei bað hann að hann æti með honum. Og hann

gekk inn í farísearans hús og settist til borðs.

37 Og sjá, að kona var sú í borginni að bersyndug var. Og er hún vissi að Jesús sat til borðs í farísearans húsi hafði hún þangað smyrslabuðk

38 og fór á baki honum til fóta hans og tók að væta hans fætur með tárum og að þurrka meður lokkum síns höfuðs, kyssti á hans fætur og reið á smyrslum.

39 En þá sá phariseus sá það sem honum bauð inn mælti hann með sér og sagði: „Ef að þessi væri spámaður þá vissi hann hvör og hvílík væri sú kona er á honum tekur því að hún er ein bersyndug kona.“

40 Jesús svaraði og sagði til hans: „Símon, eg hefi nokkuð þér að segja.“ En hann sagði: „Seg þú, meistari.“

41 „Tveir skuldamenn voru nokkurs akurkallar. Einn var honum skyldugur fimm hundruð peninga en annar fimmtígi.

42 Og er þeir höfðu eigi að gjalda gaf hann þeim til báðum. Því seg nú, hvor þeirra er hann elskar meir.“

43 Símon svaraði og sagði: „Eg meina að sá sem hann gaf meira til.“ En hann sagði til hans: „Það úrskurðar þú rétt.“

44 Og hann sneri sér til konunnar og sagði til Símonar: „Sér þú þessa konu? Eg gekk inn í þitt hús og þú

gafst eigi vatn mínum fótum. En þessi vætti mína fætur með tárum og þurrkaði með sínum höfuðlokkum.

45 Koss gafstu mér öngvan en þessi síðan hún gekk hér inn hefir hún eigi linnt að kyssa mínar fætur.

46 Mitt höfuð smurðir þú eigi viðsmjöri(olíu) en þessi reið á mínar fætur smyrslum.

47 Fyrir það segi eg þér að henni fyrirgefast margar syndir því að hún elskaði mikið. En þeim sem minna fyrirgefst hann elskar miður.“

48 Og hann sagði til hennar: „Þér eru þínar syndir fyrirgefnar.“

49 Og þeir tóku að segja sem við borðið sátu með sjálfum sér: „Hver

er þessi sá er einnin fyrirgefur syndir?“

50 En hann sagði til konunnar: „Þín trúa gjörði þig hólpna. Far í friði.“

8

1 Það skeði og eftir það að hann ferðaðist í gegnum borgir og kauptún, prédikaði og boðaði evangelium af Guðs ríki og þeir tólf meður honum

2 og nokkrar þær konur sem hann hafði grætt af óhreinum öndum og öðrum sóttarferlum, einkum María sú er hét Magdalena, frá hverri er sjö djöflar höfðu út farið,

3 og Jóhanna húsfrú Kúsa, forsjónarmanns Herodis, og Súsanna

og margar aðrar þær honum veittu af sínum eignum.

4 En þá er margt fólk var samankomið og þeir drifu að honum úr stöðunum sagði hann í eftirlíkingu:

5 „Sá gekk út er sáði að sá sínu sæði. Og þá hann sáði féll sumt hjá veginum og varð fóttroðið og fuglar himins átu það.

6 Og sumt féll á hellu og þá er það spratt upp visnaði það af því það hafði eigi vökvan.

7 Og sumt féll á meðal þyrna og þyrnin spruttu upp með og kefðu því niður.

8 Sumt féll í góða jörð og það vóx upp og bar hundraðfaldan ávöxt.“ Þá er hann sagði þetta kallaði hann: „Hver eyru hefir að heyra, hann heyri!“

9 En hans lærisveinar spurðu hann að hver eð væri þessi eftirlíking.

10 Hverjum hann sagði: „Yður er unnt að vita leynda dóma Guðs ríkis en þeim öðrum í eftirlíkingum so að sjáandi þá sjái þeir eigi og áheyrandi skilji þeir það eigi.

11 En þessi er eftirlíkingin: Sæðið er Guðs orð.

12 En hinir við veginn eru þeir sem heyra en eftir þá þá kemur djöfullinn og tekur orðið úr hjörtum þeirra so að þeir trúi eigi og verði hólpnir.

13 En hinir er á helluna eru þeir nær þeir heyra það þá meðtaka þeir það með fagnaði og hafa þó eigi rót neina. Um stundarsakir trúa þeir og á freistunartíma þá falla þeir frá.

14 En það sem féll á millum þyrnanna eru þeir sem heyra og velkjast í sorgum, auðæfum og girndum þessara lífdaga, kefjast so og færa öngvan ávöxt.

15 En það sem í góða jörð féll eru þeir sem heyra orðið og halda því í góðu og siðsömu hjarta og færa ávöxt í þolinmæði.

16 En enginn kveikir á ljósinu og byrgir það í keri eða setur það undir bekk heldur setur hann það á

kertahaldinn so að þeir sem þar inngangа sjái ljósið.

17 Því að ekkert er so hulið að eigi verði opinbert og ekkert so leynt að eigi kunngjörist og í augljós komi.

18 Fyrir því gætið að hvernin þér heyrið. Því að þeim eð hefur honum mun gefast og hver helst eigi hefur frá honum mun burt takast einnin það hann meinar sig hafa.“

19 En móðir hans og bræður komu til hans og gátu eigi fundið hann fyrir fólkinu.

20 Og honum var það undirvísað(sagt): „Móðir þín og bræður eru úti og vilja sjá þig.“

21 En hann svaraði og sagði til þeirra: „Mín móðir og mínir bræður eru þeir sem Guðs orð heyra og gjöra.“

22 Og það bar til á einum degi að hann sté sjálfur á skip og hans lærisveinar. Hann sagði þá til þeirra: „Föru vær yfir um þennan sjó.“ Og þeir leystu frá landi.

23 En er þeir sigldu sofnaði hann. Og þar kom hvirfilvindur á sjóinn so að fyllti undir þeim og þeim lá við töpun.

24 Þá gengu þeir að hönum, vöktu hann upp og sögðu: „Meistari, meistari, vær forgöngum(förumst)!“ En hann stóð upp og hastaði á

vindinn og á sjávaröldurnar og þær sefuðust og gjörði logn.

25 Hann sagði til þeirra: „Hvar er yðar trú?“ En þeir óttuðust það og undruðust, segandi sín á milli: „Hver ætli þér að þessi sé? Því að hann býður vindi og vatni og þau hlýða honum.“

26 Þeir sigldu þá til þeirrar byggðar hvar Gadareni bjuggu, hver eð liggur jafngegnt Galilea.

27 Og þá hann sté af skipi á land rann í móti honum maður nokkur úr borginni sem haft hafði djöful um langan tíma og klæddist eigi fötum, var og eigi í húsum heldur í dauðra manna leiðum.

28 En er hann leit Jesú féll hann niður fyrir honum, kallaði upp hárri röddu og sagði: „Hvað á eg með þig, Jesús, sonur Guðs ins hæsta? Eg beiði þig að eigi kveljir þú mig!“

29 En hann bauð óhreinum anda að hann færi út af honum því að hann hafði um langa ævi hann kvalið. Hann var og bundinn járnviðjum og í fjötrum varðveittur en að slitnum böndunum var hann rekinn af djöflinum í eyðimörk.

30 Jesús spurði hann að og sagði: „Hvert er nafn þitt?“ Hann sagði: „Legion.“ Því að margir djöflar voru í hann farnir.

31 Og þeir báðu hann að ei skipaði hann þeim að fara í undirdjúpið.

32 En þar var mikil svínahjörð á biti um fjallið og þeir báðu hann að leyfa sér að fara í þau. Og hann lofaði þeim það.

33 Þá fóru djöflarnir út af manninum og hlupu í svínin og hjörðin fleygði sér með einu áhlaupi í sjáinn og drekktist þar.

34 En er þeir sáu það sem hjörðina geymdu flýðu þeir og kunngjörðu það í borgina og í þorpin.

35 Þá gengu þeir út að sjá hvað skeð var og komu til Jesú, fundu manninn af hverjum djöflarnir höfðu út farið sitjanda klæddan og heilvita til fóta Jesú og þeim óaði það.

36 En þeir sem það höfðu séð kynntu þeim hvernin sá inn djöfulóði var heilbrigður orðinn.

37 Og allur mágur Gadarenibyggðar báðu hann að hann viki burt frá þeim því að þeir voru af miklum ótta haldnir. Hann sté þá á skip og sneri aftur.

38 En sá maður sem djöflarnir voru út af farnir bað hann að hann mætti vera hjá honum. En Jesús lét hann frá sér og sagði:

39 „Far aftur í þitt hús og seg hve mikið Guð veitti þér.“ Og hann fór og prédikaði um alla borgina hve mikið Jesús hafði honum gjört.

40 Það skeði og er Jesús kom aftur að lýðurinn meðtók hann því að allir biðu hans.

41 Og sjá, maður kom þar sá er Jaírus var að nafni og sá var samkunduhússins höfðingi. Hann féll til fóta Jesú og bað hann að hann gengi í hans hús

42 því að hann átti sér einkadóttir nær tólf ára gamla og hún var að dauða komin. Og er hann gekk þangað þá þrengdi fólkið að honum.

43 Kona var þar og nokkur sem haft hafði blóðfall í tólf ár hver eð út hafði og gefið læknurum sína alla aleigu og varð þó af öngvum grædd.

44 Hún gekk á bak til og snart fald hans klæða og jafnsnart stemmdist hennar blóðlát.

45 Jesús sagði: „Hver er sá er mig snerti?“ En þá allir neituðu sagði Pétur og þeir eð með honum voru: „Meistari, fólk þrengir og þjakar að þér og þú segir: Hver snart mig?“

46 Jesús sagði: „Einhver hefur snortið mig því að eg kenni kraft út af mér genginn.“

47 En er konan sá að það var eigi hulið kom hún skjálfandi og féll fram fyrir fætur hans og kunngjörði fyrir öllu fólki fyrir hverja sök eð hún hafði hann snortið og hversu hún hafði jafnsnart heil orðið.

48 En hann sagði til hennar: „Vert glöð, mín dóttir, þín trúa gjörði þig hólpna. Far í friði.“

49 Og er hann talaði enn þetta kom nokkur til samkunduhússins höfðingja, segjandi honum: „Þín dóttir er látin. Ómaka hann eigi.“

50 En er Jesús heyrði það svaraði hann og sagði við föður stúlkunnar: „Hræðst eigi þú, trú heldur, þá verður hún heilbrigð.“

51 Og er han kom að húsinu lofaði hann ei neinum inn að ganga með sér nema Pétri, Jacobo og Johanne og föður og móður stúlkunnar.

52 En þeir grétu allir og syrgðu hana. Hann sagði þá: „Grátið eigi því að hún er ei dauð heldur sefur hún.“

53 Og þeir dáruðu hann(gerðu grín að honum) því að þeir vissu að hún var látin.

54 En hann rak þá alla út og tók í hönd hennar, kallaði og sagði: „Stúlka, statt upp!“

55 Og hennar andi kom aftur og hún stóð jafnsnart upp. Hann skipaði og að gefa henni að eta.

56 Hennar foreldrum felmtraði(undraði) við en hann bauð þeim að segja öngum frá hvað gjörst hafði.

9

1 En Jesús kallaði saman þá tólf er postular nefndust og gaf þeim kraft

og mátt yfir alla djöfla og það þeir læknuðu sóttir,

2 sendi þá og út að prédika Guðs ríki og að græða sjúka

3 og sagði til þeirra: „Þér skuluð ekkert bera með yður á veg, hvorki staf né tösku, eigi brauð né peninga, og þér skuluð ei hafa tvo kyrtla.

4 Og í hvert það hús sem þér inngangið þá blífið(dveljið) þar þangað til þér farið í burt þaðan.

5 Og sá hver er meðtekur yður eigi þá gangið út úr borg þeirri og hristið duft af fótum yðar til vitnisburðar yfir þá.“

6 Þeir gengu út og ferðuðust í gegnum kauptún, boðandi Guðs ríki og læknandi alls staðar.

7 En er Heródes fjórðungshöfðingi heyrði það allt hvað er hann gjörði varð hann hræddur af því að af sumum sagðist það Jóhannes væri af dauða risinn

8 en af sumum það Elías væri auglýstur en af öðrum það einn af gömlu spámönnunum væri upp aftur risinn.

9 Heródes sagði: „Johannem lét eg afhöfða en hver er þessi af hverjum eg heyri þvílíkt?“ Og hann fýstist að sjá hann.

10 Postularnir komu aftur og skýrðu honum frá hvað mikla hluti eð þeir

höfðu gjört. Og hann tók þá til sín og veik afvega í eyðimörk þeirrar borgar sem hét Betsaída.

11 Og er fólkið var þess vart dró það eftir honum. Og hann meðtók það og talaði fyrir þeim af Guðs ríki, læknaði og þá sem þess þurftu.

12 En er líða tók á daginn gengu þeir tólf til hans og sögðu honum: „Lát fólkið í frá þér að það gangi í þau þorp og kauptún er hér eru í kring að herbergja sig og leita sér að fæðu því að vær erum hér á eyðimörku.“

13 En hann sagði til þeirra: „Gefi þér þeim að eta.“ Þeir sögðu: „Vær höfum eigi meir en fimm brauð og tvo fiska nema vera megi að vær

förum og kaupum fæðu þessu öllu fólki.“

14 En þar var nær fimm þúsund manns. Hann sagði þá til sinna lærisveina: „Látið þá setja sig í lag, fimmtigum saman.“

15 Þeir gjörðu og so, settu sig niður allir samt.

16 Hann tók þá þau fimm brauð og tvo fiska, leit til himins, gjörði þakkir og braut sundur, fékk sínum lærisveinum að þeir legði fyrir fólkið.

17 Þeir neyttu og urðu allir saddir. Það var og upptekið er þeim hafði afgengið af leifunum, tólf karfir fullar.

18 Það gjörðist og þá hann var einn og baðst fyrir og hans lærisveinar hjá honum að hann spurði þá að og sagði: „Hvern segir fólkið mig vera?“

19 Þeir svöruðu og sögðu: „Þeir segja þú sért Jóhannes baptista en aðrir Elías en sumir segja það einn af inum fyrri spámönnum sé upprisinn.“

20 Hann sagði til þeirra: „Hvern segi þér mig vera?“ Símon Petrus svaraði og sagði:„Þú ert Kristur Guðs.“

21 En hann hastaði á þá, bauð þeim að þeir segði það ei neinum

22 og sagði það Mannsins syni bæri margt að líða og forsmáður að verða af öldungum,

kennimannahöfðingjum og skriftlærðum og líflátinn verða og á þriðja degi upp að rísa.

23 Hann sagði þá til allra: „Ef nokkur vill mér eftirfylgja hann afneiti sjálfum sér og taki á sig sinn kross hversdagslega og fylgi mér eftir.

24 Því hver eð sínu lífi vill bjarga hann týnir því en hver sínu lífi týnir minna vegna hann gjörir það hólpið.

25 Því hvað gagnar það manninum þó hann hreppi allan heim en glati sjálfum sér eður skaði sjálfan sig?

26 Því hver hann feilar(skammast) sér mín og minna orða þess mun Mannsins sonur feila sér þá hann

kemur í dýrð sinni og föður síns og heilagra engla.

27 En eg segi yður sannlega að nokkrir af þeim hér standa smakka eigi dauðann þangað til þeir sjá Guðs ríki.“

28 Það skeði og eftir þessa ræðu, nær átta dögum, að hann tók með sér Petrum, Jacobum og Johannem og gekk upp á fjallið að biðjast fyrir.

29 Og þá er hann baðst fyrir varð hans andlitsmynd önnur og hans klæði hvít og skínandi.

30 Og sjá, að tveir menn töluðu við hann hverjir eð voru Moyses og Elía

31 sem sáust í birtunni og töluðu um hans útför hverja hann mundi fullkomna til Jerúsalem.

32 En Pétur og þeir er voru með honum voru mjög svefnþunga. Og er þeir vöknuðu sáu þeir hans dýrð og þá tvo menn er hjá honum stóðu.

33 Það varð og þá er hinir voru frá honum viknir að Pétur sagði til Jesú: „Meistari, gott er oss hér að vera og gjörum hér upp þrjár tjaldbúði, þér eina, Moyse eina, Elie eina.“ Og hann vissi eigi hvað hann sagði.

34 En þá hann talaði þetta kom ský og skuggði yfir þá. Og þeir óttuðust er skýið leið yfir þeim.

35 Og rödd kom úr skýinu er sagði: „Þessi er sonur minn elskulegur, heyrið honum.“

36 Og í því er röddin varð fundu þeir Jesú einansaman. Og þeir þögðu og sögðu eigi neinum frá því á þeim dögum hvað þeir höfðu séð.

37 Það skeði og annars dags er þeir fóru ofan af fjallinu að margt fólk rann í móti honum.

38 Og sjá, að maður í bland fólkið kallaði upp og sagði: „Meistari, eg beiði þig, sjá til sonar míns því að hann er minn einkason

39 og sjá, að andinn grípur hann, þá emjar hann upp jafnsnart, hrífur hann með froðufalli og varla skilst við hann þá hann hefir slitið hann.

40 Og eg bað þína lærisveina að þeir ræki hann út og þeir gátu eigi.“

41 Þá svaraði Jesús og sagði: „Ó þú hin fráhverfa og vantrúaða kynslóð! Hversu lengi þá skal eg hjá yður vera og líða yður? Fær þú hingað son þinn.“

42 Og þá hann kom til hans hreif djöfullinn hann og sleit. En Jesús straffaði hinn óhreina anda og læknaði piltinn og fékk hann föður sínum.

43 En þeim ógnaði öllum við Guðs mikilvirki. En er allir þeir undruðust það allt hvað hann gjörði sagði hann til sinna lærisveina:

44 „Setjið þessa ræðu í hjörtu yðar. Því að þar mun koma að Mannsins son mun seljast í manna hendur.“

45 En það orð undirstóðu þeir eigi og það var hulið fyrir þeim so að þeir skildu það eigi. Og þeir óttuðust að spyrja hann að því sama orði.

46 En sá þanki hófst þeirra á milli hver þeirra mundi mestur verða.

47 Og þá er Jesús sá þeirra hjartans þanka þreif hann barn og setti það hjá sér

48 og sagði til þeirra: „Hver helst er meðtekur þvílíkt barn í mínu nafni sá meðtekur mig og hver hann meðtekur mig sá meðtekur þann er mig sendi. En sá yðar sem minnstur er hann mun mikill verða.“

49 Jóhannes svaraði þá og sagði: „Meistari, vær sáum þann er rak djöfla út í þínu nafni og vær fyrirbuðum(bönnuðum) honum það því að fylgdi þér eigi eftir meður oss.“

50 Jesús sagði til hans: „Fyrirbjóðið honum það eigi því að hver hann er ei mót oss sá er með oss.“

51 En það skeði þá þeir dagar voru fullkomnaðir er hann skyldi uppnemast sneri hann sinni ásján að ganga til Jerúsalem.

52 Og hann lét sendiboð fara fyhrir sinni augsýn. Þeir fóru og gengu inn í samverskan kaupstað að þeir reiddu þar til fyrir honum.

53 En þeir eð þar voru tóku eigi við honum af því að hann hafði snúið sinni ásján að reisa(fara) upp til Jerúsalem.

54 En er hans lærisveinar, Jacobus og Jóhannes, sáu það sögðu þeir: „Viltu, lávarður, þá viljum vér segja að eldur komi af himni og fortæri(tortími) þeim líka sem að Elías gjörði.“

55 En Jesús sneri sér við, hastaði á þá og sagði: „Viti þér eigi hvers anda synir þér eruð?

56 Því Mannsins sonur er eigi kominn til þess að fyrirfara sálum manna heldur þær að frelsa.“ Og þeir gengu burt í annað kauptún.

57 Það skeði og er þeir voru á veginum að nokkur sagði til hans: „Eg vil fylgja þér eftir hvert helst þú fer.“

58 Jesús sagði til hans: „Refar hafa holur og fuglar himins hreiður en Mannsins son hefir eigi hvar hann megi sínu höfði að halla.“

59 Hann sagði og til eins annars: „Fylg þú mér eftir.“ En sá sagði: „Herra, lofa mér fyrst að ganga og greftra föður minn.“

60 Jesús sagði til hans: „Lát þá dauðu grafa sína inu dauðu en þú, gakk og boða Guðs ríki.“

61 Og annar sagði: „Herra, eg vil þér eftirfylgja en lofa mér þó fyrst að

segja þeim mína burtför sem eru í mínu húsi.“

62 Jesús sagði til hans: „Enginn er þrífur sinni hendi að arðrinum og lítur á bak sér aftur er hæfilegur Guðs ríkis.“

10

1 En eftir það útvaldi Drottinn og aðra sjötígi og sendi þá út pörum saman fyrir sér í allar þær borgir og álfur er hann vildi koma

2 og sagði til þeirra: „Að sönnu er kornskeran mikil en verkmennirnir fáir. Því biðjið Drottinn kornskerunnar að hann sendi verkmenn í sína kornskeru.

3 Fari þér. Sjáið, eg sendi yður so sem lömb á meðal varga (úlfa).

4 Berið eigi pyngju né tösku og eigi skó. Heilsið og öngum á stræti

5 og í hvert það hús þér inngangið þá segið fyrst: Friður sé þessu húsi.

6 Og ef þar er sonur friðarins þá hvílist yðar friður yfir honum. En ef eigi er þá snýst hann til yðar aftur.

7 Blífið(dveljið) í því sama húsi, etið og drekkið hvað þar veitist því að verður er verkmaðurinn sinna launa. Eigi skulu þér ráfa hús af húsi.

8 Og í hverja borg sem þér inngangið og þeir meðtaka yður þá etið það sem fyrir yður verður fram sett.

9 Og læknið sjúka þá sem þar eru og segið þeim: Guðs ríki er nálægt yður.

10 En ef þér gangið í nokkra borg þar þeir meðtaka yður ei gangið út á hennar stræti og segið:

11 Einnin það duft sem loddi á oss úr yðvari borg hristum vær af yður. Þó skulu þér vita að Guðs ríki var nálægt yður.

12 Eg segi yður það Sodoma mun bærilegra vera á þeim degi en þeirri borg.

13 Vei þér Kórasín! Vei þér Betsaída! Því að ef skeð hefði í Tyro og Sidon þau kraftaverk sem hjá yður hafa gjörð verið hefði þeir forðum setið í sekk og ösku og gjört so iðran.

14 Þó mun Tyro og Sidone bærilegra vera á efsta dómi en yður.

15 Og þú Kapernaum sem upphafin ert allt til himins munt niðursökkva til helvítis.

16 Hver yður heyrir, hann heyrir mér og hver yður forsmár(fyrirlýtur) hann forsmár mig. En hver mig forsmár hann forsmár þann er mig sendi.“

17 En þeir sjötígir komu aftur með fagnaði og sögðu: „Lávarður, einnin hafa djöflar oss undirgefnir verið í þínu nafni.“

18 Hann sagði til þeirra: „Eg sá andskotann so sem elding hrapa af himni.

19 Sjáið, eg gef yður vald til að stíga yfir höggorma og flugorma og yfir allan kraft óvinarins og yður mun ekkert granda mega.

20 En þó skulu þér eigi gleðjast af þessu það andarnir eru yður undirgefnir heldur fagnið af því það yðar nöfn eru skrifuð á himnum.“

21 Og samtímis gladdist Jesús í anda og sagði: „Eg prísa(lofa) þig, faðir og Drottinn himins og jarðar, að þú huldir þetta fyrir spekingum og forvitringum og opinberaðir það smælingjum. Já, að sönnu, faðir, því að so þóknaðist það fyrir þér.

22 Allir hlutir eru mér í hendur fengnir af mínum föður. Enginn veit hver eð sonurinn er nema faðirinn

eða hver eð faðirinn er nema sonurinn og hverjum eð sonurinn vill það opinbera.“

23 Og hann snerist til sinna lærisveina og sagði þeim sérdeilis: „Sæl eru þau augu sem sjá hvað þér sjáið.

24 Því að eg segi yður það margir spámenn og konungar vildu séð hafa hvað þér sjáið og sáu það eigi og heyra hvað þér heyrið og heyrðu það eigi.

25 Og sjá, að nokkur lögvitringur stóð upp, freistaði hans og sagði: „Meistari, hvað skal eg gjöra so að eg eignist eilíft líf?“

26 En hann sagði til hans: „Hvað er skrifað í lögmálinu? Hvernin lest þú?“

27 Hann svaraði og sagði: „Elska skaltu Drottin Guð þinn af öllu hjarta þínu og af allri önd(sálu) þinni og af öllum mætti þínum og af öllu hugskoti þínu og náunga þinn sem sjálfan þig.“ (Fimmta Mósebób/Deuteronomy 6:3 Þriðja Mósebók/Leviticus 19:18)

28 Hann sagði þá til hans: „Rétt svaraðir þú. Gjör það og muntu lifa.“

29 En hann vildi réttlæta sjálfan sig og sagði til Jesú: „Hver er þá minn náungi?“

30 En Jesús svaraði og sagði: „Maður nokkur fór frá Jerúsalem

ofan til Jeríkó og hrasaði í bland ræningja hverjir eð ræntu hann klæðum og lemstruðu hann sárum, gengu burt og létu hann þar eftir hálfdauðan liggja.

31 En so bar til að kennimaður nokkur fór ofan sama veg og er hann leit hann gekk hann fram hjá honum,

32 líka og Levítinn þá hann kom nær þeim stað. Og er hann sá hann gekk hann og fram hjá.

33 En samverskur maður ferðaðist og kom í nánd honum. Og er hann leit hann sá hann aumur á honum,

34 gekk að og batt um sár hans, hellandi í þau viðsmjöri(olíu) og víni og lagði hann á sinn eyk og flutti til herbergis og gaf gætur að honum.

35 En annars dags ferðaðist hann burt og tók upp tvo peninga og fékk húsbúandanum og sagði: „Haf gátur á honum og hvað helst þú leggur meira út þá skal eg borga þér nær eg kem aftur.“

36 Hver þeirra þriggja sýnist þér vera þess náungi sem hrasaður var í bland ræningjanna?“

37 En hann sagði: „Sá er miskunnsemdina gjörði á honum.“ Þá sagði Jesús til hans: „Far þú og gjör slíkt hið sama.“

38 En það skeði er þeir ferðuðust að hann gekk inn í nokkurt kauptún. Og sú kvinna er Marta hét meðtók hann í sitt hús.

39 Og hún átti þá systur er María hét hver eð setti sig fyrir fætur Jesú og heyrði hans orð.

40 En Marta braust mjög fyrir að þjóna honum. Hún gekk að og sagði: „Lávarður, hirðir þú ei um það að systir mín lætur mig einasaman þjóna? Seg henni að hjálpa mér.“

41 En Jesús svaraði og sagði til hennar: „Marta, Marta, þú ert so áhyggjufull og mæðist í mörgu.

42 Eitt er þó nauðsynlegt. María hefir kjörið sér gott hlutskipti hvað er eigi skal frá henni takast.“

11

1 Það skeði eð hann var í nokkrum stað að biðjast fyrir. Og er hann gaf upp þá sagði einn af hans lærisveinum til hans: „Lávarður, kenn þú oss að biðja líka sem Jóhannes kenndi sínum lærisveinum.“

2 Hann sagði þá til þeirra: „Nær þér biðjið segið so: Faðir vor, sá þú ert á himnum, helgist nafn þitt. Tilkomi ríki þitt. Verði þinn vilji so á jörðu sem á himnum.

3 Gef oss í dag vort daglegt brauð.

4 Og fyrirgef oss vorar skuldir svo sem vær fyrirgefum vorum

skuldunautum. Og leið oss eigi í freistni heldur leys oss frá illu.“

5 Hann sagði til þeirra: „Hver yðar sem hér hefur vin og fer til hans um miðnætti og segir honum: Vinur, lána mér þrjú brauð

6 því að vinur minn er kominn af leið til mín og eg hefi eigi það eg megi fram fyrir hann setja.

7 Og hinn sem fyrir innan er svarar: Gjör mér eigi ónáð því dyr eru luktar og börn mín eru í svefnhúsi hjá mér og eigi get eg upp staðið að fá þér þau.

8 Eg segi yður: Ef hann stendur eigi upp og fær honum þau fyrir það að hann er vinur hans, þó mun hann fyrir sakir hans leiðulegrar

brekunar(ónæðis) upp standa og fá honum so mikið sem hann þarf.

9 Og eg segi yður: Biðjið og yður mun gefast, leitið að og munu þér finna, knýið á og mun fyrir yður upplokið.

10 Því að hver eð biður hann mun öðlast, hver eð leitar hann finnur og hver eð áknýr fyrir honum lýkst upp.

11 En hver faðir er sá af yður ef sonurinn biður um brauð að hann gefi honum stein þar fyrir? Eða biðji hann um fisk gefur hann honum nokkuð höggorm fyrir fisk?

12 Eða ef hann biður um egg að hann rétti að honum flugorm(sporðdreka) þar fyrir?

13 Því ef þér sem vondir eruð kunnið góðar gjafir að gefa sonum yðar, miklu meir þá mun faðir yðar af himnum gefa þeim Heilagan Anda er hann biðja.“

14 Og hann rak út djöful þann er dumbi var. Og það skeði er djöfullinn var útfarinn að hinn mállausi talaði og fólkið undraðist það.

15 En nokkrir af þeim sögðu: „Fyrir Belsebúb djöflahöfðingja þá drífur hann djöfla út.“

16 Aðrir freistuðu hans og sóttu að honum eftir teikni af himni.

17 En er hann sá þeirra hugrenningar sagði hann til þeirra: „Hvert ríki sem í sjálfu sér er sundurþykkt það mun

eyðast og hvert hún mun yfir annað hrapa.

18 Og ef andskotinn er í sjálfum sér sundurþykkur hvernin má hans ríki þá standast, fyrst þér segið mig fyrir Belsebúb útreka djöfla?

19 Nú ef eg á fyrir Belsebúb djöfla út að reka fyrir hvern rekast þeir þá út af sonum yðrum? Fyrir því verða þeir og yðrir dómendur.

20 En ef eg rek út djöfla meður Guðs fingri, að sönnu kemur þá Guðs ríki til yðar.

21 Nær eð sterkur, hertygjaður maður varðveitir sitt fordyri þá er allt með mak(í friði) hvað hann á.

22 En þá er annar honum yfirsterkari kemur og yfirvinnur hann og sviptir hann öllum herklæðum á hver hann treysti og sundurskiptir so hans herfangi.

23 Hver hann er ei með mér, sá er í móti mér og hver hann dregur eigi saman með mér, sá sundurdreifir.

24 Nær óhreinn andi fer af manninum út ráfar hann um þurra staði, leitar að hvíld og finnur eigi. Þá segir hann: Eg vil hverfa aftur í hús mitt hvaðan eg fór.

25 Og er hann kemur finnur hann það af sóplimum(sópað og) hreinsað.

26 Þá fer hann og tekur með sér sjö aðra anda honum verri og er þeir eru þar innkomnir byggja þeir þar og

verður so þess manns hið síðara verra hinu fyrra.“

27 En það skeði er hann talaði þetta hóf nokkur kona upp sína rödd og sagði til hans: „Sæll er sá kviður er þig bar og þau brjóst er þú mylktir!“

28 En hann sagði: „Hvað um það. Sælir eru þeir sem heyra Guðs orð og varðveita þau.“

29 En er fólkið flykktist þar að tók hann að segja: „Kynslóð þessi er ein vond kynslóð. Hún girnist teikn. Og henni gefst ekkert teikn nema teikn Jona spámanns.

30 Því að líka sem Jónas var teikn Níníveborgar so mun Mannsins son verða kynslóð þessari.

31 Drottning suðuráttar mun upprísa á efsta dómi með mönnum þessarar kynslóðar og fordæma þá því að hún kom af yðstum takmörkum jarðar að heyra speki Salómons og sjái, hér er meir en Salómon.

32 Menn Níníveborgar munu og upprísa á efsta dómi meður þessari kynslóð og munu hana fordæma því að þeir gjörðu iðran viður prédikan Jonas og sjáið, hér er meir en Jonas.

33 Enginn tendrar ljósið og setji það í leyni eða undir mæliask heldur á ljósastjakann so að þeir sem innganga sjái ljósið.

34 Ljós þíns líkama er augað. Því ef þitt auga er einfalt so er þinn líkami

allur skær. En ef auga þitt er illt þá er einnin þinn líkami myrkur.

35 Því sjá so til að ljós það sem í þér er sé eigi myrkur.

36 Nú ef allur líkami þinn er skær, eigi hafandi nokkurn myrkvan part, þá skal hann allur verða fullur af ljósi, líkt og þegar skínandi ljós kertis gefur þér ljós.

37 Og er hann var slíkt að mæla þá bað hann nokkur Phariseus að hann æti miðdagsverð hjá sér.

38 Hann gekk inn og setti sig til borðsins. En er farísearinn sá það undraðist hann er hann þvo sér eigi fyrir máltíðina.

39 En Drottinn sagði til hans: „Þér farísei, hreinsið nú hið ytra, bikara og matdiska, en yðvart hið innra er fullt með rán og illsku.

40 Þér þussar, er eigi so að sá eð gjörði ið ytra hann gjörði einnin hið innra?

41 En hvað um það, gefið þó ölmusu af því sem til er og sjáið að þá er yður allt hreint.

42 Vei yður Phariseis, sem tíundið myntugras og ruthu og allt kálgresi og sneiðið svo hjá dómi Guðs og réttlæti! Því þetta byrjar(ber) að gjöra en hitt eigi eftir að skilja.

43 Vei sé yður, Phariseis, sem elskið hin fremstu tignarsæti í

samkunduhúsum og kveðjur á torgum!

44 Vei sé yður lögspekingum, Phariseis og hræsnurum, því þér eruð sem hulin leiði framliðinna yfir hverjum að menn ganga og þekkja þau eigi!“

45 Þá svaraði nokkur lögspekinga og sagði til hans: „Segir þú þetta einnin til háðungar við oss?“

46 En hann sagði: „Og yður lögspekingum sé vei, því þér hlaðið á menn þeim byrðum er þeir geta ei borið og sjálfir þér snertið eigi þær byrðar með einum fingri yðar!

47 Vei yður því að þér uppbyggið spámannaleiðin en feður yðrir líflétu þá!

48 Að sönnu þá vitni þér það og samsinnið so verkum yðvara feðra því að þeir aflífuðu þá en þér uppbyggið leiði þeirra.

49 Fyrir því segir spekin Guðs: Eg mun senda til þeirra spámenn og postula og suma af þeim munu þeir deyða en suma ofsóknum sækja

50 so að krefjist af þessari kynslóð blóð allra spámanna því úthellt hefir verið frá grundvallan veraldar,

51 allt frá blóði Abels og til blóðs Zacharie hver eð lést í milli altaris og musterisins. Að vísu segi eg yður að það mun krefjast af þessari kynslóð.

52 Vei sé yður lögspekingum, því þér berið lykil viskunnar en komist

þó eigi sjálfir þar inn og hamlið þeim eð þar vilja innganga.“

53 En þá hann hafði þvílíkt til þeirra talað tóku lögspekingar til og Pharisei þunglega að þrengja að honum og vélsamlega hann að mörgu aðspyrja,

54 veitandi honum umsát og leituðu við að jaga það nokkuð af hans munni er þeir mættu um hann kylja(ásaka).

12

1 En er mikill og ótölulegur lýður flykktist þar saman so að nálega tróðu hver annan undir hóf hann upp og sagði til sinna lærisveina: „Í fyrstu vaktið yður fyrir súrdeigi Phariseorum, hvað er hræsni.

2 Því að ekkert er so hulið að ei verði augljóst né nokkuð so leynt að eigi vitist.

3 Fyrir því hvað þér segið í myrkrum það mun í ljósi heyrast og hvað þér í svefnhúsum hvíslið í eyra mun á ræfrum(þökum) uppi prédikað.

4 En eg segi yður, vinum mínum: Hræðist eigi þá sem líkamann aflífa og eftir það fá þeir eigi meir að gjört.

5 En eg vil sýna yður hvern þér skuluð hræðast: Hræðist þann sem eftir það er hann hefir líflátið þá hefir hann magt(vald) til að senda í helvíti. Að vísu segi eg yður, þá hræðist hann.

6 Seljast eigi fimm skógarþrestir tveimur peningum og einn af þeim er eigi gleymdur fyrir Guði.

7 So eru og öll höfuðhár yðar talin. Fyrir því skulu þér eigi óttast því að þér eruð dýrri(verðmætari) en margir skógarþrestir.

8 En eg segi yður: Hver helst han viðurkennir mig hér fyrir mönnum þann mun Mannsins son viðurkenna fyrir englum Guðs.

9 En hver hann afneitar mér hér fyrir mönnum honum mun afneitað verða fyrir Guðs englum.

10 Og hver eð talar orð í gegn Guðs syni þá mun honum fyrirgefast en hver han hæðir að heilögum anda honum skal eigi fyrirgefast.

11 En nær þeir draga yður inn í samkunduhús og fyrir sína yfirboðara og valdsmenn þá verið eigi hugsjúkir um hvernin eða hverju þér skuluð svara eða hvað þér skuluð segja

12 því að heilagur andi mun fræða yður á sömu stundu hvað yður byrjar(ber) að segja.“

13 En nokkur af fólkinu sagði til hans: „Meistari, seg bróður mínum að hann skipti við mig arfleifð minni.“

14 En hann sagði honum: „Þú maður, hver setti mig fyrir dómara eða arfskiptismann yfir yður?“

15 Og hann sagði til þeirra: „Sjáið til og varið yður við allri ágirni því að

enginn lifir þar af það hann hafi mikil auðæfi.“

16 Og hann talaði þá eina eftirlíking til þeira og sagði: „Auðugur maður nokkur var sá hvers akur eð fært hafði frjóvan ávöxt.

17 Hann hugsaði þá með sér og sagði: Hvað skal eg til gjöra? Eg hefi ei það hús hvert eg megi mínum ávexti í safna, og sagði:

18 Það vil eg gjöra: Eg vil mína hlöðu niðurrífa og gjöra upp aðra meiri og safna þangað öllu því er mér hefir gróið og so mínum auðæfum.

19 Og þá mun eg segja til sálu minnar: Sála mín, þú hefur mikinn auð samandregið til margra ára. Hvíl

þig nú, et og drekk og haf allsnægtir og vert glöð.

20 En Guð sagði til hans: Þú dári(heimskingi), á þessari nótt munu þeir þína sál af þér krefja og hvers verður það þá er þú hefur tilreitt?

21 So er með þeim er sér draga sjóð saman og eru eigi í Guði ríkir.“

22 Þá sagði hann til sinna lærisveina: „Fyrir því segi eg yður: Sturlið eigi fyrir lífdögum yðar, hvað þér skuluð eta, og eigi fyrir líkama yðar, hverju hann skuli klæðast.

23 Lífið er meira en fæðan og líkaminn meiri en fötin.

24 Hyggið að hröfnunum. Þeir sá hverki né uppskera, eigi hafa þeir hlöðu né kjallara, og þó fæðir Guð þá. Miklum mun meiri eru þér þó fuglunum.

25 En hver yðar fær með sinni hugsýki aukið lengd sína alin einni? (Enginn getur bætt stöðu sína með áhyggjum)

26 Því ef þér orkið eigi hins minnsta, hvað fyrir sturli þér þá fyrir hinu öðru?

27 Hugleiðið hvernin liljugrösin vaxa. Þau vinna eigi né spinna. En eg segi yður það Salómon í allri sinni prýði var ei so skrýddur sem eitt af þeim.

28 Nú fyrst Guð skrýðir so það gras er í dag stendur á akri og á morgun verður í baksturofn látið, miklu meir mun hann þó klæða yður, ó þér vesaltrúaðir!

29 Þér skuluð og eigi eftirspyrja hvað þér etið eða drekkið og eigi hefja yður hátt.

30 Því að eftir þessu öllu sækir heiðin þjóð veraldar en faðir yðar veit vel að þér þurfið þessa við.

31 Því leitið fyrst að Guðs ríki og hans réttlæti og mun yður þá allt tilfalla.

32 Hræðst eigi, þú vesula hjörð, því að það þóknaðist föður yðar að gefa yður ríkið.

33 Seljið hvað þér hafið og gefið ölmusu. Gjörið yður og þá sekki er eigi eldast og þann sjóð er eigi minnkar á himnum, að hverjum þjófar fá eigi komist né melur skorið.

34 Því hvar yðar sjóður er þar er og yðart hjarta.

35 Yðrar lendar sé umgyrtar og logandi ljós í höndum yðrum.

36 Verið og líkir þeim mönnum er bíða eftir sínum lánardrottni hvenar hann muni aftur koma af brullaupum(brúðkaupi), so að þá hann kemur og ber sé strax fyrir honum upplokið.

37 Sælir eru þeir þjónar hverja eð (þá er herrann kemur) finnur hann vakandi. Sannlega segi eg yður það

hann mun upp stytta sig, lætur og þá til borðs sitja, gengur fyrir þeim og þjónar.

38 Og þó ef hann komi á annarri vakt eða á hinni þriðju og finni það líka so, sælir eru þeir þjónar.

39 En það skulu þér vita að ef húsbóndinn vissi á hverri stundu eð þjófurinn kæmi þá vekti hann og léti ekki brjótast inn í sitt hús.

40 Fyrir því verið og reiðubúnir því að Mannsins sonur mun á þeirri stundu koma er þér ætlið eigi.“

41 Þá sagði Pétur til hans: „Herra, segir þú þessa eftirlíking til vor eða til allra?“

42 En Drottinn sagði: „Hve mikils er vert um trúan og forsjálan fyrirsjónarmann hvern eð herrann hefir sett yfir hjú sín til að úthluta þeim í réttan tíma þeirra skammt

43 Blessaður er sá fyrirsjónarmaður er herrann finnur so gjörandi þá eð hann kemur!

44 Sannlega segi eg yður það hann mun setja hann yfir allt hvað hann eignast.

45 En ef sá sami þjón segir í hjarta sínu: Herra minn gjörir dvöl á að koma, og tekur að berja vinnumenn og ambáttir og að eta og drekka og sig drukkinn að gjöra,

46 og þá kemur herrann þess þjóns á þeim degi er hann vonar eigi og á

þeirri stundu er hann veit eigi og skiptir honum sundur og leggur honum sín laun meður ótrúuðum.

47 En hver sá þjón er veit síns herrans vilja og bjó sig eigi til, gjörði og eigi eftir hans vilja, hann mun mikla refsing fá.

48 En sá hann veit eigi og gjörir það hegningar er vert, hann mun minni hirting fá. Því að þeim sem mikið er veitt, af honum æskist mikið, og hverjum mikið verður í hendur selt, af honum heimtist mikið.

49 Eg kom að snæra upp(varpa) eld á jörðu – hvað eg gjarna vilda að hann brynni nú þegar!

50 En eg hlýt áður með skírn að skírast. Og hversu eg

þrengjunst(þyngir) þangað til hún fullkomnast!

51 Meini þér að eg kæmi að senda frið á jörðu? Eg segi yður: Nei, heldur sundurþykkju(sundrung).

52 Því að héðan frá munu fimm verða í einu húsi sundurþykkir(sundraðir), þrír í móti tveimur og tveir í móti þremur.

53 Faðirinn mun verða í móti syninum og sonurinn í móti föðurnum, móðurin í móti dótturinni og dótturin í móti móðurinni, og móðir konu manns í móti sonarkonunni og sonarkona í móti móðurkonu mannsins.“

54 En hann sagði til fólksins: „Hvenær þér sjáið ský upp ganga í

vestri þá segi þér jafnskjótt að regn komi og það sker.

55 Og nær þér sjái sunnanvind blása þá segi þér hita verða, það sker.

56 Og þér hræsnarar, ásýnd himins og jarðar kunni þér að prófa en því prófi þér ei þennan tíma sem nú er?

57 Eða fyrir því dæmi þér eigi af sjálfum yður hvað réttvíst er?

58 En nær þú gengur með þínum sökudólg fyrir valdsmanninn þá kosta kapps á veginum að þú losir þig frá honum að eigi dragi hann þig nokkuð sinn fyrir dómarann og dómarinn selji þig refsaranum og refsarinn kasti þér so í dýflissu.

59 Eg segi það eigi fer þú út þaðan þar til þú borgar einnin hinn síðasta skarf (seinustu krónu).“

13

1 En í þann sama tíma voru þar nokkrir við er kunngjörðu honum frá þeim í Galilea, hverra blóði Pílatus hafði blandað við þeirra fórnir.

2 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Meini þér að þessir Galilei væri fyrir öllum Galileis syndugir þótt þeir þyldu þetta?

3 Eg segi yður: Nei, heldur ef þér gjörið eigi iðran þá fyrirfarist þér líka allir.

4 Eða meini þér að þeir átján á hverja turninn í Síló áhrapaði og

drap hafi sakaðir verið framar öllum mönnum er byggja til Jerúsalem?

5 Eg segi yður: Nei, heldur ef þér gjörið eigi iðran munu þér einnin allir fyrirfarast.“

6 En hann sagði þeim þessa eftirlíking: „Nokkur maður var sá er fíkjutré hafði plantað í sínum víngarði. Hann kom og leitaði ávaxtar á því og fann eigi.

7 Þá sagði hann til víngarðsfágarans: Nú í þrjú ár hefi eg árlega komið og leitað ávaxtar af þessu fíkjutré og fundið eigi. Högg það því af. Hvar til hindrar það garðlendið?

8 En hann svaraði og sagði til hans: Herra, lofa því að standa þetta árið

þar til eg gref um það og læt að myki(áburð)

9 ef það vildi so ávöxt færa, en ef eigi, þá högg það eftir á af.“

10 Og hann kenndi í samkunduhúsi þeirra á þvottdegi.

11 Og sjáið, að þar var sú kona er haft hafði krankleiksanda(veikinda anda) í átján ár og hún var bjúg(hokinn) og með öngvu móti þá gat hún upplitið.

12 En er Jesús leit hana kallaði hann hana til sín og sagði til hennar: „Þú kona, vert laus af krankdæmi(veikindum) þínu“

13 og lagði hendur yfir hana. Og jafnskjótt rétti hún sig upp og dýrkaði Guð.

14 Þá svaraði yfirmaður samkunduhússins og þykktist við það Jesús læknaði á þvottdögum og sagði til lýðsins: „Sex dagar eru þeir á hverjum eð hæfir að vinna. Því komi þér eigi á þeim að láta lækna yður en eigi á þvottdegi.“

15 Drottinn svaraði honum og sagði: „Þú hræsnari, leysir eigi hver yðar einn á þvottdegi naut sitt og asna af bási og leiðir til vatns?

16 En skyldi þessi eigi leysast á þvottdegi, sem þó er Abrahams dóttir, af því bandi er andskotinn

hafði hana fjatrað(bundið), sjá, í átján ár?“

17 Og er hann sagði þetta skömmuðust sín allir hans mótmælendur og allt fólkið gladdist yfir þeim öllum dýrðarverkum er af honum gjörðust.

18 Hann sagði þá: „Hverjum er Guðs ríki líkt og hverju skal eg því samjafna?

19 Líkt er það mustarðskorni því maður tók og varpaði í grasgarð sinn. Það spratt upp og varð mikið tré og fuglar himins hreiðruðu sig undir þess kvistum.“

20 Og enn sagði hann: „Hverju skal eg samlíkja Guðs ríki?

21 Líkt er það súrdeigi því er kona tók og mengaði við þrjá mæla mjöls þar tli að það sýrðist allt.“

22 Og hann gekk í gegnum borgir og kauptún og kenndi og gjörði sína reisu til Jerúsalem.

23 En þar sagði nokkur til hans: „Herra, meinar þú eigi að þeir sér fáir er hjálpast(bjargast)?“ En hann sagði til þeirra:

24 „Keppið eftir inn að ganga um hið þröngva hliðið því að margir (það segi eg yður) sækja þar til inn að ganga og fá eigi getað.

25 Og í frá því eð húsbóndinn er inngenginn og hefir dyrnar afturluktar þá taki þér til þar fyrir utan að standa og á dyrnar að hnýja,

so segjandi: Herra, herra, lúktu upp fyrir oss. Hann mun svara og segja til yðar: Eigi þekki eg yður eða hvaðan þér eruð.

26 Þá munu þér hefja upp og segja: Vær höfum etið hjá þér og drukkið og á strætum vorum kenndir þú.

27 En hann mun þá segja: Eg segi yður það eigi kenni eg yður hvaðan þér eruð. Farið frá mér, allir þér illgjörðamenn.

28 Þar mun vera óp og tannagnístran nær þér sjáið Abraham og Ísaak og Jakob og alla spámenn í Guðs ríki en yður útrekna.

29 Og þeir úr austri og vestri, norðri og suðri munu koma og til borðs sitja í Guðs ríki.

30 Og sjáið, að þeir sem voru síðastir verða fyrstir og þeir eð eru fyrstir verða síðastir.“

31 Á þeim sama degi gengu nokkrir af Phariseis inn og sögðu honum: „Haf þig burt og gakk héðan því að Heródes vill aflífa þig.“

32 Hann sagði til þeirra: „Fari þér og segið þeim ref: Sjáið, að eg rek út djöfla og fullgjöri lækningar í dag og á morgun en á þriðja degi mun ég algjörður(fullkomnaður) verða.

33 Hvað fyrir það? Þó byrjar mér í dag og á morgun og næsta dag eftir að ganga. Því að það fær eigi skeð að nokkur spámaður farist utan í Jerúsalem.

34 Jerúsalem, Jerúsalem, þú sem aflífar spámennina og grýtir þá steinum er til þín verða sendir! Hversu oft hefi eg viljað samansafna sonum þínum, líka sem hæna sínu hreiðri undir vængi sér, og þér hafið eigi viljað.

35 Sjáið, yðvart hús skal yður því eyðilátið verða. En eg segi það eigi munu þér sjá mig þar til það kemur er þér munuð segja: Blessaður sé sá er kemur í nafni Drottins.“

14

1 Og það skeði að Jesús gekk á þvottdegi inn í hús nokkurs þess sem var yfirboðari Phariseorum brauðs að neyta. Þeir höfðu og vörð á honum.

2 Og sjá, að maður nokkur sá vatssótt hafði var þar frammi fyrir honum.

3 Jesús ansaði og sagði til lögspekinga og Phariseis, so segandi: „Leyfist nokkuð að lækna á þvottdögum?“

4 En þeir þögðu við. Hann tók þá á honum og læknaði hann og lét burt fara,

5 svaraði og sagði til þeirra: „Hvers yðar asni eða naut sem fellur í pytt, er það eigi jafnsnart(jafnfljótt) útdregið(dregið upp) á þvottdegi?“

6 Og þeir gátu honum öngvu þar til svarað.

7 En þessa eftirlíking sagði hann til boðsmannannanna þá hann merkti hvernin þeir mátust eftir hinum fremstum sætum og sagði til þeirra:

8 „Nær þú verður boðinn af nokkrum til brúðlaups þá set þig eigi í hin æðstu sæti. Kann ske að annar eigi óærlegri (annar meiri) en þú sé boðinn af honum

9 og komi sá sem þér bauð og honum, segi til þín: Gef þú þessum rúm, og hljótir þú þá með kinnroða að halda hinn yðsta(lægsta) sess.

10 Heldur nær eð þú verður boðinn þá far og set þig í hið yðsta(lægsta) sæti so að nær sá kemur er þér bauð og segi til þín: Vinur, þoka þér upp

betur, og mun þér þá virðing veitt fyrir þínum sessunautum.

11 Því að hver sig sjálfur upphefur hann skal niðurlægjast og hver sig sjálfur lækkar hann skal upphefjast.“

12 Hann sagði þá til hans er honum hafði boðið: „Nær þú heldur miðdagsverð eður kveldmáltíð þá skaltu eigi bjóða vinum þínum né bræðrum, eigi frændum þínum né nágrönnum þeim sem ríkir eru, að eigi bjóði þeir þér heim til sín aftur og sé þér þá endurgoldið,

13 heldur nær þú gjörir heimboð þá bjóð fátækum, vönuðum, höltum og blindum

14 og muntu blessaður verða. Því að þeir hafa eigi til þér aftur að

lúka(gjalda) en það mun þér endurgoldið verða í upprisu réttlátra.“

15 En er þetta heyrði nokkur af þeim er til borðsins sat sagði hann til hans: „Blessaður er sá maður sem etur brauð í Guðs ríki.“

16 En hann sagði til hans: „Nokkurs konar maður var sá er gjörði mikla kveldmáltíð og bauð mörgum til hennar

17 og sendi út sinn þjón um kveldmálstímann að hann segði so boðsmönnunum: Komið því að allt er nú reiðubúið.

18 En þeir tóku þá allir til hver eftir annan að afsaka sig. Hinn fyrsti sagði til hans: Búgarð keypta eg og

hefi því þörf að fara út og sjá hann. Eg bið þig afsaka mig.

19 Og annar sagði: Fimm akneyti keypta eg og fer eg nú út að reyna þau, eg bið þig afsaka mig.

20 Hinn þriðji sagði: Konu hefi eg festa, fyrir því má eigi eg eigi koma.

21 Og þjónustumaðurinn kom aftur og undirvísaði(sagði) það sínum herra. Þá varð húsbóndinn reiður og sagði til síns þjóns: Far snarlega út á stræti og götur borgarinnar og leið volaða, vanaða, blinda og halta hingað inn.

22 Og þjóninn sagði: Herra, það er gjört hvað þú skipaðir og þó er enn meira rúm.

23 Og herrann sagði til þjónsins: Far þú út á þjóðbrautir og um túngarða og nauðuga þeim hér inn að koma so mitt hús verði fullt.

24 En eg segi yður það að enginn þeirra manna sem boðnir voru munu smakka mína kveldmáltíð.“

25 En margt fólk gekk með honum. Og hann sneri sér við og sagði til þeirra:

26 „Ef nokkur kemur til mín og hafnar eigi föður sínum og móður, konu og börnum, bræðrum og systrum og þar til sínu eigin lífi, hann fær eigi minn lærisveinn verið.

27 Og hver hann ber eigi sinn kross og fylgir mér eftir sá getur eigi minn lærisveinn verið.

28 Því hver yðar sem turn vill uppbyggja situr hann eigi áður og samanreiknar kostnaðinn, hvað þarflegt er og hvað hann hefir til nægta? So að nær eftir á,

29 er hann hefir grundvöllinn lagt geti hann ei fullgjört hann og allir þeir það sjá taka að dára hann (gera grín að honum) og segja:

30 Þessi maður tók að byggja og gat eigi við lokið.

31 Eða hver konungur gengur út að halda orustu gegnt öðrum konungi, situr hann eigi áður og hugsar um með sér hvert hann getur með tíu þúsundir runnið í móti honum er með tuttugu þúsundir kemur til hans?

32 En ef eigi þá sendir hann boðskap út þá þegar hinn er þó fjarlægur og biður hann þess sem friðsamlegt er.

33 So og líka sérhver yðar sem eigi afsegir öllu því hann eignast fær eigi minn lærisveinn verið.

34 Saltið er gott en ef saltið dofnar með hverju kryddi þér þá?

35 Því að það er þá hvorki á túnjörð né í taðhauga þarflegt heldur verður því útvarpað. Hver eyru hefir að heyra, hann heyri.“

15

1 Nær allir tollheimtumenn og bersyndugir nálægðust hann að heyra honum.

2 Og Pharisei og skriftlærðir mögluðu og sögðu: „Þessi meðtekur synduga og etur meður þeim.“

3 En hann sagði þessa eftirlíking til þeirra og sagði:

4 „Hver er sá í bland yður sem hefur hundrað sauða og ef hann týnir einum af þeim forlætur(yfirgefur) eigi hann níu og níutigu í eyðimörku og fer eftir þeim er týndist þangað til hann finnur hann?

5 Og nær hann hefur hann fundið leggur hann hann upp með fagnaði sér á herðar,

6 kemur heim og samankallar vini og nágranna og segir til þeirra: Samgleðjist með mér því að eg hefi

minn sauð aftur fundið sem tapaður var.

7 Eg segi yður að líka svo mun fögnuður verða á himnum yfir einum syndugum þeim er iðran gjörir, meir en yfir þeim níu og níutígu réttlátum er eigi þurfa yfirbótar(iðrunar) við.

8 Eða hver sú kona eð hefur tíu peninga og ef hún týnir einum, kveikir hún eigi ljós og sópar húsið og leitar vandlega þar til hún finnur hann?

9 Og nær hún hefir fundið hann samankallar hún vinkonur sínar og grannkonur og segir: Samgleðjist mér því að eg hefi minn pening aftur fundið hverjum eg hafða týnt.

10 Líka so segi eg yður að fögnuður mun vera fyrir englum Guðs yfir einum syndugum þeim yfirbót gjörir.“

11 Og hann sagði: „Nokkur maður var sá er hafði tvo syni.

12 Og hinn yngri af þeim sagði til föðus síns: Faðir, gef mér þá deild af góssinu sem mér ber. Og hann skipti með þeim góssinu.

13 Og innan fárra daga þá dró hinn yngri sonurinn allt til samans og reisti síðan lagt burt í fjarlægt ríki og fortærði(eyddi) þar sínu góssi í eyðslulegum lifnaði.

14 Og eftir á er hann hafði öllu sóað gjörðist megnt(mikið) hungur í því sama ríki so hann tók vesöld að þola.

15 Hann fór og hélt til hjá einum borgari þess ríkis. Og sá sendi hann út á sinn bústað að hann gætti þar svína.

16 Hann fýsti og að seðja sinn maga af drafi því er svínin átu og enginn gaf honum.

17 En hann komst þá við og sagði: Hve margir leigumenn þá eru í míns föðurs húsi þeir eð hafa nægð a brauðum en eg ferst í hungri þessu!

18 Því skal eg upp standa og fara til föður míns og segja til hans: Faðir, eg syndgaði í himininn og fyrir þér.

19 Því er eg eigi verðugur að kallast þinn sonur. Gjör mig því sem einn af þínum leigumönnum.

20 Hann reis upp og kom til föður síns. Og er hann var enn langt í burt þaðan leit hann faðir hans og sá aumur á honum, hljóp að og féll um háls honum og kyssti hann.

21 En sonurinn sagði til hans: Faðir, eg syndgaði í himininn og fyrir þér. Af því em eg nú eigi verðugur að kallast sonur þinn.

22 En faðirinn sagði til þjóna sinna: Berið strax hingað hið æðsta klæði og færið hann í og gefið hring á hans hönd og skó á hans fætur,

23 sækið alinn kálf og slátrið honum og neytum so og verum kátir.

24 Því að þessi minn sonur var dauður og endurlifnaði, hann týndist

og er nú fundinn. Og þeir tóku að gleðjast.

25 En hans hinn eldri sonur var á akri og er hann kom og nálgaðist húsið heyrði hann kveðskap og danslæti

26 og kallaði einn af þjónustumönnunum til sín og spurði hvað þetta væri.

27 Sá sagði honum: Bróðir þinn er kominn og slátraði faðir þinn öldum kálfi það hann fékk hann heilan aftur.

28 En hann þykktist(reiddist) við og vildi eigi inn ganga. Þá gekk faðir hans út og bauð honum.

29 En hann svaraði og sagði til föður síns: Sjá, hve mörg ár þjóna eg þér og aldrei enn yfirgefið þín boðorð og þú gafst mér enn aldrei kið so að eg mætti meður mínum vinum glaður vera.

30 En nú er þessi þinn sonur kominn hver eð hafði svælt sínu góssi meður portkonum, þá slátraðir þú honum alinn kálf.

31 En hann sagði honum: Son minn, þú ert jafnan hjá mér og allt hvað mitt er það er þitt.

32 Því ættir þú nú að vera kátur og góðsinnaður það þessi þinn bróðir var dauður og endurlifnaði, hann týndist og er aftur fundinn.“

16

1 En hann sagði til sinna lærisveina: „Auðigur maður nokkur var sá sem hafði ráðsmann og sá varð rægður við hann(ásakaði hann) sem hefði hann fargað hans góssi

2 og kallaði hann til sín og sagði til hans: Hvernin heyri eg þetta af þér? Gjör reikning þinnar ráðsmennsku því að þú mátt eigi héðan af ráðsmennsku hafa.

3 En ráðsmaðurinn sagði með sjálfum sér: Hvað skal eg tilgjöra þá minn herra sviptir mig ráðsmennskunni? Eigi dugi eg að grafa en eg skömmunst að biðja.

4 Eg veit hvað eg skal gjöra nær að eg verð afsettur ráðsmennskunni so það þeir meðtaki mig í sín hús.

5 Hann samankallaði og líka alla skulda menn síns herra og sagði til hins fyrsta: Hversu mikið ertu skuldugur mínum herra?

6 Hann sagði: Hundrað tunnur viðsmjörs(olíu). Hann sagði þá til hans: Tak þitt bréf, set þig og skrifa strax fimmtigi.

7 Eftir það sagði hann til annars: En ertu mikið skuldugur? Sá sagði: Hundrað tróg hveitis. Þá sagði hann til hans: Tak þitt bréf og skrifa áttatigi.

8 Og herrann lofaði þann rangláta ráðsmann það hann hafði so

forsjálega gjört. Því að synir þessarar veraldar eru kænari sonum ljóssins í sinni kynslóð.

9 Og eg segi yður: Gjörið yður vini af hinum rangferðuga(rangláta) mammon so nær eð yður þrotar að þeir meðtaki yður í eilífar tjaldbúðir.

10 Hver trúr er í minnstu sá er og trúr í miklu og hver rangsnúinn er í litlu hann er og rangferðugur í miklu.

11 Því ef þér eruð eigi trúir í hinum rangferðuga mammon hver trúir yður þá til þess sem sannarlegt er?

12 Og ef þér voruð eigi trúir í annarlegu hver mun gefa yður þa hvað yðart er?

13 Enginn þjón getur tveimur herrum þjónað. Því annað hvort hafnar hann þeim eina og elskar hinn annan eða þýðist þann eina og forsmár hinn annan. Þér getið eigi Guði þjónað og so þeim mammon.“ (Þú getur ekki þjónað meira enn einum Guði)

14 En þeir Pharisei heyrðu allt þetta sem ágjarnir voru og dáruðu hann. (gerðu grín að honum)

15 Þá sagði hann til þeirra: „Þér eruð þeir hverjir sig réttlæta fyrir mönnum en Guð þekkir hjörtu yðar því að hvað hátt er hjá mönnum það er svívirðulegt fyrir Guði.

16 Lögmálið og prophetarnir(spámennrinir) spáðu

allt til Johannem(Jóhannesar Skírara) en upp frá því boðast Guðs ríki fyrir evangelium og sérhverjir menn gjöra því ofurefli.

17 En léttfellldara er að himinn og jörð forgangi(farist) en einn titill af lögunum falli.

18 Hver sína eiginkonu forlætur(yfirgefur) og giftist annarri, sá drýgir hór(heldur framhjá) og hver eð giftist þeirri sem frá manni er skilin hann drýgir hór(heldur framhjá).

19 Nokkur mann ríkur var þar sá er klæddist með perl og purpura og át daglega skínandi krásir.

20 Og þar var einn þurfamaður sem Lasarus var að nafni, hver eð úti lá fyrir hans dyrum fullur kauna(sára).

21 Og hann fýstist að seðja sig af þeim molum sem féllu af borðum hins ríka manns og enginn gaf honum nokkuð heldur komu hundar og sleiktu hans kýli.

22 En so varð að hinn volaði dó og var borinn af englum í faðm Abrahams. Hinn ríki andaðist líka og var jarðaður.

23 Og sem hann var í helvíti og kvölunum þá hóf hann upp sín augu og leit Abraham langt í burt og Lazarus í hans faðmi.

24 Þá hrópaði hann og sagði: Abraham, faðir, miskunna mér og

send Lazarum að hann drepi hinu fremsta síns fingurs í vatn og kæli tungu mína því að eg kvelst í þessum loga!

25 Og Abraham sagði til hans: Hugleittu, sonur, að þú meðtókst þinn góða í lífinu, Lasarus þar í mót sitt hið vonda. Því hlýtur hann nú að huggast en þú að kveljast.

26 Og fram yfir allt þetta er í milli vor og yðar mikil hvelf staðfest so að þeir sem vilja héðan fara til yðar geta það eigi og þeir eigi þaðan frá yður upp til vor farið.

27 Þá sagði hann: Þá bið eg þig, faðir, að þú sendir hann í míns föðurs hús

28 því að eg hefi fimm bræður, að hann gefi þeim vitneskju af so að eigi komi þeir í þennan kvalastað.

29 Abraham sagði til hans: Þeir hafa Mosen og spámennina, heyri þeir þeim.

30 En hann sagði: Nei, Abraham, faðir, heldur ef nokkur framliðinna færi til þeirra þá mundu þeir iðran gjöra.

31 En hann sagði honum: Ef þeir heyra eigi Moyse og spámönnönum þá munu þeir og eigi heldur trúa þó nokkur framliðinna risi upp.“

17

1 En hann sagði til sinna lærisveina: „Ómögulegt er að þar skyldi ei koma

hneykslanir en vei þeim fyrir hvern þær koma.

2 Þarfara væri honum að kvernarsteinn hengdist um háls honum og væri í sjó kastað en það að hann hneyksli einn af þessum vesalingum.

3 Vaktið yður. Ef bróður þinn brýtur við þig þá átel hann og ef hann iðrast þá fyrirgef honum það.

4 Og þó hann brjóti sjö sinnum á degi við þig og snúist sjö sinnum aftur á degi til þín og segi: Það iðrar mig, þá fyrirgef honum það.“

5 Og postularnir sögðu til Drottins: „Auk þú oss trúna.“

6 En Drottinn sagði: „Ef þér hefðuð trú sem annað mustarðskorn og segðuð þessu aldintré: Uppræt þig og rótfest þig í sjónum aftur, og mundi það yður hlýða.

7 En hver yðar sem hefir þann þjón er plægir og fénað hirðir, nær eð hann kemur heim af akri, að hann segi honum þá: Far strax og set þig til borðs?

8 Er það eigi so að hann segir til hans: Bú til það eg haldi kveldverð og stytt þig upp og þjóna mér þar til að eg hefi etið og drukkið og eftir á þá skaltu eta og drekka.

9 Þakkar hann nokkuð þeim þjón þó hann gjörði hvað honum var boðið? Eg meina nei.

10 So og þér líka, nær þér hafið allt það gjört hvað yður var boðið þá segið: Ónýtir þjónar eru vér, hvað vér áttum með skyldu að gjöra það gjörðu vér.“ (Það dugir ekki að gera eingöngu það sem er skylda, góður þjónn gerir meir enn hann er beðinn um)

11 Það skeði og þá hann fór til Jerúsalem að hann dró mitt í gegnum Samariam og Galileam.

12 Og er hann gekk inn í nokkurt kauptún mættu honum tíu líkþráir menn hverjir eð stóðu langt frá,

13 hófu upp sína raust og sögðu: „Jesú, góði meistari, miskunna oss!“

14 Og er hann sá þá sagði hann til þeirra: „Fari þér og sýnið yður

prestunum.“ Og það skeði er þeir gengu þaðan að þeir urðu hreinir.

15 En einn af þeim, nær hann sá það hann var hreinn orðinn sneri hann aftur og lofaði Guð með hárri raust

16 og féll fram á sína ásjónu fyrir fætur honum og þakkaði honum. Og þessi var samverskur.

17 En Jesús svaraði og sagði: „Voru eigi tíu hreinsaðir? En hvar eru hinir níu?

18 Fundust öngvir aðrir þeir aftur sneru og gæfi Guði dýrð nema þessi útlendingur?“

19 Og hanns sagði til hans: „Statt upp og far héðan. Þín trúa gjörði þig heilan.“

20 En er hann var aðspurður af Phariseis hvenær eð Guðs ríki kæmi svaraði hann og sagði: „Guðs ríki kemur ei með ytri hegðan.

21 Þar mun og eigi segjast: Sjá, hér, eða: Þar er það. Því sjáið, að Guðs konungsríki er hið innra með yður.“

22 Og enn sagði hann til sinna lærisveina: „Þær stundir koma það þér munið girnast að sjá einn dag Mannsins sonar og munuð hann eigi sjá.

23 Og þeir munu segja til yðar: Sjá hér, sjá þar. Þá gangið ei þangað og eigi heldur eftir fylgið.

24 Því að so sem elding af himni leiftrar og lýsir yfir allt hvað undir

himninum er líka svo mun Mannsins sonur vera á sínum degi.

25 En honum byrjar (hann verður) fyrst margt að þola og hraktur vera af þessari kynslóð.

26 Og sem það skeði á dögum Nóa líka so mun það ske á dögum Mannsins sonar.

27 Þeir átu og drukku, þeir kvonguðust og létu sig gifta, allt til þess dags er Nói gekk í örkina og flóðið kom og tortýndi þeim öllum.

28 Líka einni skeði á dögum Lot. Þeir átu og drukku, þeir keyptu og seldu, þeir plöntuðu og uppbyggðu.

29 En þann dag eð Lot fór út af Sodoma rigndi ofan eldi og

brennisteini af himni og fyrirfór þeim öllum.

30 Eftir slíkum hætti mun sá dagur ske er Mannsins sonur mun opinberast.

31 Hver hann verður í þann sama tíma á ræfri(þaki) staddur og sé hans búsgagn í húsinu, þá stígi hann ei ofan það í burt að taka. So og einnin sá hann er á akri þá snúi hann ei aftur eftir því sem á baki honum er.

32 Minnist þér á konu Lots.

33 Hver helst sem eftir sækir í að bjarga lífi sínu mun týna því, en hver sá sem týnir lífi sýnu mun varðveita það.

34 Eg segi yður: Á þeirri nótt munu tveir liggja á einni sæng, mun einn meðtekinn og annar forlátinn(hverfa).

35 Og tvær munu mala til samans, mun ein meðtekin og önnur forlátin(yfirgefin).“

36 Og tveir verða á akri, einn mun meðtekin en annar forlátin.

37 Þeir svöruðu og sögðu til hans: „Hvar þá, herra?“ En hann sagði til þeirra: „Hvar helst að hræið er, þangað safnast og ernirnir.“

18

1 En hann sagði eftirlíking til þeirra hvernin vér skyldum jafnan biðja og ei þreytast

2 og sagði: „Sá dómari var í nokkri borg sem eigi óttaðist Guð og eigi skeytti um menn.

3 En ekkja nokkur var þar í sömu borg og hún kom til hans og sagði: Hefndu mín á mótstöðumönnum mínum.

4 Og um langan tíma vildi hann eigi. En eftir á sagði hann með sjálfum sér: Þó eg óttist eigi Guð né skeyti um öngvan

5 þó fyrir það að þessi ekkja gjörir mér ónáð mikla þá vil eg hefna hennar so að hún komi ei að síðustu og ofþreyti mig.“

6 Þá sagði Drottinn: „Heyri þér hvað sá rangláti dómari segir.

7 Skyldi Guð nú eigi hefna fyrir sinna útvaldra, þeirra sem nótt og dag til hans kalla, og þolinmæði yfir þeim hafa?

8 En eg segi yður það hann mun bráðlega gjöra þeirra hefnd. En þá nær Mannsins sonur kemur, meinar þú að hann muni trú finna á jörðu?“

9 En hann sagði til nokkra þeirra sem trúðu sig sjálfa réttláta vera og forsmáðu aðra þessa eftirlíking:

10 „Tveir menn þá gengu upp í musterið að biðjast fyrir. Einn var Phariseus en annar tollheimtumaður.

11 Farísearinn stóð og baðst þannin fyrir með sjálfum sér: Guð, eg þakka þér að eg em eigi so sem aðrir menn, ræningjar, óréttferðugir og

hórdómsmenn eða so sem þessi tollheimtumaður.

12 Eg fasta tvisvar í viku og gef tíundir af öllu því eg á.

13 Og tollheimtumaðurinn stóð langt í frá og vildi eigi upphefja sín augu til himins heldur barði hann á sitt brjóst og sagði: Guð, vertu mér syndugum líknsamur.

14 Eg segi yður fyrir sann að þessi fór meir réttlátur í sitt hús en hinn. Því hver sig sjálfur upphefur hann mun niðurlægjast og hver sjálfan sig niðurlægir hann mun upphafinn verða.“

15 Þeir færðu þá til hans ungbörn að hann tæki á þeim. En er það sáu hans lærisveinar ávítuðu þeir þá.

16 En Jesús kallaði þau til sín og sagði: „Leyfið börnunum til mín að koma og bannið þeim það eigi því að þvílíkra er Guðs ríki.

17 Sannlega segi eg yður: Hver hann meðtekur eigi Guðs ríki sem ungbarn hann mun eigi innganga í það.“

18 Og höfðingi nokkur spurði hann að og sagði: „Góði meistari, hvað skal eg gjöra að eg eignist eilíft líf?“

19 En Jesús sagði til hans: „Hvað kallar þú mig góðan? Enginn er góður nema Guð einn.

20 Boðorðin veistu, að eigi skulir þú mann vega, eigi hórdóm drýgja, eigi þjófnað fremja, ekkert ljúgvitni bera, heiðra skaltu föður og móður.“

21 En hann sagði: „Allt þetta hefi eg haldið frá barnæsku minni.“

22 Þá Jesús heyrði það sagði hann til hans: „Eitt brestur þig enn. Sel allt hvað þú hefur og gef fátækum og muntu þá hafa sjóð á himni og kom og fylg mér eftir.“

23 Þá hann heyrði það varð hann hryggur af því hann var mjög auðigur.

24 En er Jesús sá hann hryggvan orðinn sagði hann: „Hversu torvelt(erfitt) er þeim inn að ganga í Guðs ríki sem ríkdóm hafa!

25 Hægra er úlfaldanum að ganga í gegnum nálarauga en ríkum manni inn að ganga í Guðs ríki.“

26 Þá sögðu þeir sem til heyrðu: „Hver fær þá hjálpast?“

27 En hann sagði: „Hvað ómáttugt er fyrir mönnum það er mögulegt fyrir Guði.“

28 Þá sagði Pétur: „Sjáðu, vær forlétum(yfirgáfum) allt og fylgdum þér eftir.“

29 En hann sagði til þeirra: „Sannlega segi eg yður: Enginn er sá hver sitt heimili eður foreldra eða bræður, konu eða börn forlætur vegna Guðs ríkis

30 að hann meðtaki eigi miklu fleira aftur á þessum tíma og í öðrum heimi eilíft líf.“

31 En Jesús tók þá tólf til sín og sagði til þeirra: „Sjáið, að vér förum nú upp til Jerúsalem og það mun allt fullkomnað verða hvað skrifað er fyrir spámennina af Mannsins syni.

32 Því að hann mun framseldur verða heiðingjum og hann mun hleginn, spýttur

33 og spéaður verða og þeir munu hann húðfletta og lífláta og eftir það á hinum þriðja degi mun hann upp aftur rísa.“

34 Og þeir forstóðu(skyldu) ekkert af þessum orðum og þau voru hulin fyrir þeim og eigi vissu þeir hvað þau höfðu að segja.

35 En það skeði þá hann tók að nálgast Jeríkó að nokkur mann

blindur var við veginn og bað ölmusu.

36 Og er hann heyrði að fólkið gekk þar fram hjá spurði hann að hvað það væri.

37 Þeir sögðu honum þá að Jesús af Naðsaret gengi þar hjá.

38 Þá kallaði hann og sagði: „Jesús, sonur Davíðs, miskunna þú mér!“

39 En þeir sem undan gengu höstuðu á hann að hann þegði. Hann kallaði því meir og sagði: „Sonur Davíðs, miskunna þú mér!“

40 En Jesús stóð kyrr og bauð þeim að leiða hann til sín. Og er hann var kominn hart nær honum tók hann að spyrja hann að:

41 „Hvað viltu eg gjöri þér?“ Hann sagði: „Herra, það eg mætti sjá.“

42 Jesús sagði til hans: „Fá sjón þína, trú þín gjörði þig hólpinn.“

43 Og jafnsnart fékk hann sýnina, fylgdi honum og eftir, vegsamandi Guð. Og allt það fólk er þetta sá gaf Guði lof.

19

1 Hann gekk og inn og reisti í gegnum Jeríkó.

2 Og sjá, að maður sá er Zacheus var að nafni, hver eð var foringi tollheimtumanna og sjálfur hann auðigur.

3 Og hann girntist að sjá Jesú, hver hann væri, og gat eigi fyrir fólkinu því að hann var lítill að vexti.

4 Hann hljóp þá fram undan og klifraði upp í nokkurt aldintré so að hann sæi hann því þar átti hann fram um að fara.

5 Og sem Jesús kom að þeim sama stað leit hann upp og sá hann og sagði til hans: „Zachee, stíg þú með skyndi ofan því að í dag byrjar(ber) mér að vera í þínu húsi.“

6 Og hann sté skyndilega ofan og tók við honum fagnandi.

7 Og er þeir sáu það mögluðu þeir allir það hann skyldi herbergja sig hjá bersyndugum manni.

8 En Zacheus stóð og sagði til Jesú: „Sjáðu herrra, helming minna eigna gef eg fátækum og ef eg hefi nokkurn tælt þá gefi eg ferfalt aftur.“

9 Jesús sagði til hans: „Í dag þá veitist þessu húsi heilsa með því að hann er Abrahams sonur.

10 Því að Mannsins sonur er kominn eftir að leita og að frelsa hvað fortapað(týnt) er.“

11 Að þeim enn áheyrendum jók hann við og sagði þessa eftirlíking af því að hann var hartnærri Jerúsalem og það þeir ætluðu að Guðs ríki mundi þá strax opinbert verða

12 og sagði: „Nokkur eðlaborinn mann ferðaðist í fjarlæg lönd að

hann aflaði sér ríkis og kæmi so aftur.

13 Þessi kallaði á tíu sína þjóna og fékk þeim tíu pund og sagði til þeirra: Sýslið(stundið viðskipti) þar með til þess eg kem aftur.

14 En hans borgarmenn hötuðu hann og sendu honum boð og létu so segja honum: Vær viljum ei þennan ríkja láta yfir oss.

15 Það skeði og þá hann kom aftur sem hann hafði ríkið undir sig tekið skipaði hann að kalla á þá sömu þjóna hverjum hann hafði féð fengið so að hann vissi hvað mikið hver hafði sýslað.

16 Hinn fyrsti kom og sagði: Herra, þitt pund hefur afrekað tíu pund.

17 Hann sagði þá til hans: Þú góði þjón. Af því þú vart trúr í litlu skaltu vald hafa yfir tíu borgum.

18 Hinn annar kom og sagði: Herra, þitt pund hefur samandregið fimm pund.

19 Til hans sagði hann: Og þú skalt vera yfir fimm borgum.

20 Og hinn þriðji kom og sagði: Herra, sjá, þar er þitt pund hvert eg hefi í sveitadúki fólgið.

21 Eg hræddunst þig því þú ert maður ógurlegur, tekur það upp hvað þú hefur eigi niður lagt og uppsker það hvað þú sáðir eigi.

22 Hann sagði þá til hans: Af þínum munni dæmi eg þig, hinn vondi þjón.

Þú vissir það að eg er maður ógurlegur, takandi það hvað eg lagði ei niður, uppskerandi það hvað eg sáða eigi,

23 hvar fyrir gafstu eigi minn pening í banka að nær eg kæmi hefði eg þess með okri krafið?

24 Og hann sagði til þeirra sem hjá stóðu: Takið það pund frá honum og fáið það þeim sem tíu pund hefur.

25 Þeir sögðu honum: Herra, tíu pund hefur hann.

26 En eg segi yður það að hver eð hefur honum mun gefið verða en frá þeim sem ekkert hefur mun það burtnumið verða hvað hann hefur.

27 Þó þá mína óvini sem eigi vildu mig ríkja láta yfir sér, leiðið hingað og deyðið hér frammi fyrir mér.“

28 Og sem hann sagði nú þetta fór hann hið beinasta og gekk upp til Jerúsalem.

29 Og það skeði þá hann tók að nálgast Betfage og Bethania og kom til fjallsins Oliveti að han sendi út tvo af sínum lærisveinum

30 og sagði: „Fari þið í það kauptún hvert gegnt ykkur er og þá þér komið þar inn munu þið finna ösnufola bundinn á hverjum aldrei hefir enn nokkur manna setið. Leysið hann og leiðið hingað.

31 Og ef nokkur spyr ykkur því þér leysið hann þá segið honum svo: Herrann þarf hans við.“

32 En þeir fóru burt sem sendir voru og fundu sem hann hafði sagt þeim.

33 Og er þeir leystu folann sögðu hans drottnar: „Fyrir hvað leysi þér folann?“

34 Þeir sögðu: „Drottinn þarf hans við.“

35 Og þeir höfðu hann til Jesú og köstuðu sínum klæðum á folann og settu Jesú þar upp á.

36 En er hann fór af stað breiddu þeir undir sín klæði á veginn.

37 Og þá hann tók að nálgast og fór ofan af fjallinu Oliveti hóf upp allur

flokkur hans lærisveina af fagnaði Guð að lofa meður hárri röddu yfir öllum þeim kraftaverkum sem þeir höfðu séð

38 og sögðu: „Blessaður sé sá konungur er kemur í nafni Drottins! Friður sé á himni og dýrð á upphæðum!“

39 Og nokkrir af Phariseis þeir eð voru með fólkinu sögðu til hans: „Meistari, straffa(þaggaðu) þína lærisveina!“

40 Til hverra hann sagði: „Eg segi yður það: Ef þessir þegðu þá mundu steinarnir hljóða.“

41 Og sem hann tók meir að nálgast sá hann á borgina og grét yfir henni

42 og sagði: „Ef þú vissir það mundir þú á þessum degi hugleiða að hvað til þíns friðar heyrði – en nú er það dulið fyrir þínum augum.

43 Því að þeir dagar munu yfir þig koma það þínir óvinir munu um þig og þín börn með þér skjaldborg setja og þér umsát veita og á alla vegu að þér þrengja

44 og þig niður að velli brjóta og eigi munu þeir í þér láta stein yfir steini vera af því það þú þekktir eigi þinn vitjunartíma.“

45 Og hann gekk inn í musterið og tók út að reka þá sem seldu og keyptu þar inni

46 og sagði til þeirra: „Skrifað er: Mitt hús er bænahús, en þér gjörðuð

það að spillvirkjainni(ræningjabæli).“

47 Og hversdaglega kenndi hann í musterinu. En kennimannahöfðingjar og skriftlærðir og vildarmenn lýðsins sóttu eftir að fyrirkoma(tortíma) honum

48 og gátu eigi fundið hvað þeir skyldu honum gjöra því að allt fólkið var honum áhangandi og heyrði honum.

20

1 Og það skeði á einum þessara daga þá hann var að kenna fólkinu í musterinu og að prédika evangelium þá komu til hans prestahöfðingjar og skriftlærðir með öldungum, töluðu til hans

2 og sögðu: „Seg oss, af hverri magt(yfirvaldi) er þú gjörðir þetta eða hver er sá sem þér gaf þessa magt(yfirvald)?“

3 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Eg vil spyrja yður og að einu orði, svarið mér:

4 Skírn Johannis, var hún af himni eður af mönnum?“

5 En þeir hugsuðu með sjálfum sér og sögðu: „Ef vér segjum: Af himni, so segir hann: Fyrir því trúðu þér henni eigi?

6 En ef vér segum: Af mönnum, þá mun allur lýður lemja oss grjóti því að þeir eru öruggir í því að Jóhannes væri spámaður.“

7 Og þeir svöruðu að þeir vissu ei hvaðan hún væri.

8 Og Jesús sagði til þeirra: „Þá segi eg yður eigi heldur af hverri magt eg gjöri þetta.“

9 En hann tók þá að segja til fólksins þessa eftirlíking: „Nokkur maður plantaði víngarð og byggði hann víngarðsmönnum, fór síðan og var í burt um langan tíma.

10 Og er tími var til sendi hann einn þjón til víngarðsmannanna að þeir gæfi honum af ávexti víngarðsins, hvern víngarðsmennirnir húðflettu og létu tómum höndum frá sér fara.

11 Og um það fram sendi hann út annan þjón. En þeir strýktu hann og dáruðu(komu skammarlega fram við

hann) og létu erindislausan í burt fara.

12 Og enn yfir það fram sendi hann út hinn þriðja hvern þeir lemstruðu sárum og ráku burt síðan.

13 En þá sagði herrann víngarðsins: Hvað skal eg til gjöra? Eg mun senda son minn elskulegan, má vera að þá þeir sjá hann þá virði þeir hann.

14 En þá víngarðsmennirnir sáu soninn þenktu þeir með sjálfum sér og sögðu: Þessi er erfinginn, komið aflífum hann so að vor verði arfleifðin.

15 Og þeir hnepptu hann út af víngarðinum og líflétu hann. Hvað

mun nú herrann víngarðsins gjöra til við þá?

16 Hann mun koma og tortýma þessum víngarðsmönnum og byggja sinn víngarð öðrum.“ Þá þeir heyrðu það sögðu þeir: „Guð forði því!“

17 En hann horfði á þá og sagði: „Hvað er þá það hvað þar skrifað er: Þann stein hvern uppbyggendur forklöguðu(höfnuðu), sá er orðinn að höfði hyrningar?

18 Hver hann fellur á þennan stein sá mun sundurmerjast en á hvern hann fellur þann mun hann kremja.“

19 Og kennimannahöfðingjar og skriftlærðir leituðu eftir hvernin þeir fengi hendur á hann lagt í það sinn og óttuðust fólkið að því að þeir

formerktu(skildu) að hann hafði sagt til þeirra þessa eftirlíking.

20 Þeir höfðu og varðhöld á honum og sendu út talsmenn hverjir sér áttu að breyta sem væri þeir aldyggvir(einlægir) so að þeir gætu veitt hann í orðum og afhent hann valdsstjórninni og yfirvaldinu landstjórnarans.

21 Og þeir spurðu hann að og sögðu: „Meistari, vær vitum þú segir rétt og kennir og álítur eigi nokkurs manns yfirlit heldur kennir þú Guðs götu í sannleika.

22 Hvert hæfir oss að gefa keisaranum skatt eða eigi?“

23 En hann merkti þeirra flátskap(slægð) og sagði til þeirra: „Hvað freisti þér mín?

24 Sýnið mér pening, hvers mynd og innskrift hefur hann?“ Þeir svöruðu og sögðu: „Keisarans.“

25 Hann sagði þá til þeirra: „Því gefið keisaranum hvað keisarans er og Guði hvað Guðs er.“

26 Og þeir gátu eigi straffað hans orð(fundið sök í orðum hans) fyrir fólkinu, undrandi hans andsvör og þögnuðu.

27 En nokkrir af Saduceis gengu til hans hverjir neita upprisuna vera, spurðu hann að

28 og sögðu: „Meistari, Moyses skrifaði oss ef að einhvers bróðir andaðist sá er eiginkonu ætti og væri hann barnlaus dáinn þá skal hans bróðir taka hans konu og uppvekja so sínum bróður sæði.

29 Nú voru þar sjö bræður og hinn elsti fékk sér eiginar konu og andaðist erfingjalaus.

30 Og sá annar fékk hennar og andaðist barnlaus.

31 Og hinn þriðji átti hana. Líka og einnin allir þeir sjö og létu ei börn eftir og önduðust

32 en seinast allra þeirra andaðist og konan.

33 Hvers þeirra eiginkona verður hún nú í upprisunni? Því að allir sjö hafa þeir haft hana til eignarkonu.“

34 Og Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Synir þessar veraldar giftast og láta gifta sig

35 en þeir sem verðugir verða að öðlast hinn annan heim og upprisunnar af dauðanum þeir munu hverki giftast né sig gifta láta

36 því þeir geta eigi oftar dáið því þeir eru englum líkir og Guðs börn á meðan þeir eru upprisunnar börn.

37 En það eð hinir framliðnu munu upprísa hefur Moyses auðsýnt við skógarrunninn þá hann kallaði Drottin Guð Abrahams, Guð Ísaaks, Guð Jacob.

38 En Guð hann er eigi dauðra heldur lifandra manna Guð því að þeir lifa honum allir.“

39 Þá svöruðu nokkrir af hinum skriftlærðu og sögðu: „Meistari, þú hefur vel sagt.“

40 Og þeir dirfðust eigi framar að spyrja hann nokkurs.

41 En hann sagði til þeirra: „Hvernin segja þeir Krist vera Davíðs son?

42 Og sjálfur Davíð segir í sálmabókinni: Drottinn sagði til míns Drottins: Sit þú til minnar hægri handar

43 þar til eg legg þína óvini til skarar þinna fóta. (Sálmarnir/Psalms 110:1)

44 Fyrst Davíð kallar hann Drottin, hvernin er hann þá hans sonur?“

45 En öllu fólkinu áheyrandi þá sagði hann til sinna lærisveina:

46 „Vaktið yður fyrir hinum skriftlærðu, hverjir ganga vilja í síðum klæðum og kærar hafa kveðjur á torgum og hin fremstu sæti í samkunduhúsum og æðstan sess í samdrykkjum,

47 hverjir uppsvelgja ekknanna hús með yfirvarpi langs bænahalds. Þeir öðlast þess þyngri fyrirdæming.“

21

1 En hann leit upp og sá þá hinu ríku hvernin þeir létu sitt offur(gjafir) í ölmusustokkinn.

2 Þá sá hann og nokkra ekkju fátæka sem lét þar inn tvo hálfpeninga.

3 Og hann sagði: „Sannlega segi eg yður það þessi fátæka ekkja hefur meira lagt þar inn en hinir allir.

4 Því þeir hafa allir af sinni yfirverandi eign innlagt til Guðs offurs en þessi hefur af sinni fátækt alla sína næring þar innlagt.“

5 Og er nokkrir gátu af musterinu að það væri fágað með góða steina og háfur sagði hann:

6 „Sá tími mun koma á hverjum að allt þetta hvað þér sjáið mun enginn steinn yfir öðrum látinn að eigi sé niðurbrotinn.“

7 En þeir spurðu hann að og sögðu: „Meistari, nær skal þetta verða og hvað er merki til þá þetta mun tiltaka að ske?“

8 En hann sagði: „Sjáið til að þér verðið ei villtir. Því að margir munu koma í mínu nafni og segja að eg sé Kristur og sá tími tekur að nálgast. Fylgið þeim eigi eftir.

9 En nær þér heyrið af bardögum og missáttum þá hryggvist eigi því að þessu byrjar(ber) áður að ske en endinn er þó eigi þá strax.“

10 Þá sagði hann til þeirra: „Ein þjóð mun hefjast upp í móti annarri og eitt ríki í gegn öðru

11 og miklir jarðskjálftar munu þar verða í ýmsum stöðum, hungur og

drepsótt og ógnanir og stórar undranir munu þar ske af himni.

12 En fyrir allt þetta munu þeir hendur á yður leggja og ofsókn veita og yður framselja í sín þinghús og myrkvastofur, dragandi yður fyrir konunga og landshöfðingja fyrir míns nafns sakir.

13 En þetta hendir yður til vitnisburðar.

14 Því setjið yður í hjörtu það þér hugsið ei fyrir hvernin þér skuluð forsvara yður.

15 Því að eg mun gefa yður munn og visku hverjum að eigi skulu geta í gegn staðið né mótmælt allir yðrir mótstöðumenn.

16 En þér munuð og framseldir verða af foreldrum og bræðrum, frændum og vinum og nokkra af yður munu þeir lífi svipta.

17 Og þér verðið hvers manns hatur fyrir míns nafns sakir.

18 Og ekkert hár af yðru höfði skal þó farast.

19 Eignist með yðvari þolinmæði sálir yðrar.

20 En nær þér sjáið Jerúsalem umkringda af herflokkum þá skulu þér vita að nálgast tekur hennar aleyðing.

21 So að hverjir þá eru í Judealandi flýi þeir til fjalla og þeir þar eru þá mitt inni fari hann út þaðan og

hverjir á landsbyggðum eru þeir komi eigi þar inn.

22 Því að það eru hefndardagar svo að uppfyllt verði hvað skrifað er.

23 En vei óléttum og brjóstmylkingum á þeim dögum því að mikil harmkvæli munu verða á jörðu og reiði yfir þetta fólk

24 og fyrir sverðseggjum munu þeir falla og herleiddir verða bland allar þjóðir og Jerúsalem mun undirtroðast af heiðingjum þar til að uppfyllast tímar heiðinna þjóða.

25 Og þar munu ske teikn á sólu og tungli og stjörnum og á jörðu kvalning þjóða og örvilnan, sjár og bylgjur munu hljóða

26 og menn munu fyrir hræðslu uppþorna og af eftirbíðingu þeirra hluta hverjir eð koma skulu yfir allan heiminn. Því að kraftar himins munu hristast

27 og þá munu þeir sjá Mannsins son komanda í skýinu meður tign og miklu veldi.

28 En nær þetta tekur að ske þá lítið upp og upphefið yðar höfuð af því að yðar endurlausn tekur að nálgast.“

29 Og hann sagði þeim þessa eftirlíking: „Skoðið fíkjutréð og öll önnur tré.

30 Nær þeirra aldin tekur út að springa þá merki þér á þeim það sumarið er í nánd.

31 So og líka nær þér sjáið þetta ske þá vitið það að Guðs ríki er nálægt.

32 Sannlega segi eg yður það þessi kynslóð mun eigi fyrirfarast þar til allt þetta sker.

33 Himinn og jörð forganga(farast) en mín orð forganga(farast) eigi.

34 En varið yður að yðar hjörtu þyngist eigi af ofáti og ofdrykkju og með sorgum þessarar næringar að eigi komi þessi dagur hastarlega yfir yður.

35 Því að líka sem tálsnara mun hann koma yfir alla þá sem á jörðu byggja.

36 Kostið því vakandi að vera alla tíma og biðjið so að þér mættuð

verðugir vera að umflýja allt þetta hvað eftirkomandi er og að standa svo frammi fyrir Mannsins syni.“

37 Og um daga kenndi hann í musterinu en um nætur gekk hann út og davldist í fjallinu Oliveti.

38 Og allt fólk tók sig snemma upp til hans í musterinu honum að heyra.

22

1 En þá tók að nálgast hátíðardagur hins sæta(ósýrða) brauðs hver eð kallaðist páskar.

2 Og kennimannahöfðingjar og skriftlærðir eftirleituðu hvernin þeir gæti hann líflátið því að þeir óttuðust lýðinn.

3 En andskotinn var hlaupinn í Júdas þann kallaður var Ískaríot hver eð var einn af tólf.

4 Og hann fór burt og talaði við kennimannahöfðingjana og höfuðsmennina hvernin hann vildi selja þeim hann.

5 Þeir glöddust við og hétu að gefa honum peninga til.

6 Og hann lofaði þeim því og leitaði lags að hann fengi selt þeim hann án upphlaups.

7 En er kom dagur hins sæta(ósýrða) brauðs á hverjum sæfast(slátra) skyldi páskalambið.

8 Og hann sendi út Petrum og Johannem og sagði: „Fari þið, búið til páskalambið so að vér neytum.“

9 En þeir sögðu til hans: „Hvar viltu að vér reiðum það til?“

10 Hann sagði til þeirra: „Sjáið, nær þér gangið inn í borgina mun maður mæta ykkur berandi vatsskjólu. Fylgið honum eftir í það hús hvert hann gengur inn

11 og segið húsbóndanum: Meistarinn lætur segja þér: Hvar er það herbergi þar eg megi páskalambið í eta með mínum lærisveinum?

12 Og hann mun vísa yður stóran sal ástráðan. Reiðið það þar til.“

13 Þeir gengu burt og fundu so sem hann hafði sagt þeim og reiddu til páskalambið.

14 Og þá er sú stund kom setti hann sig niður og þeir tólf postular með honum.

15 Og hann sagði til þeirra: „Mig hefur af hjarta næsta eftirlangað að eta þetta páskalamb með yður áður en eg líð.

16 Því að eg segi yður að hér eftir mun eg eigi oftar af því neyta þar til að það fullkomnast í Guðs ríki.“

17 Hann tók og kaleikinn, gjörði þakkir og sagði: „Meðtakið hann og skiptið honum á milli yðar.

18 Því að eg segi yður: Eg mun eigi drekka af vínviðarávexti þar til að Guðs ríki kemur.“

19 Og hann tók brauðið, gjörði þakkir og braut það og gaf þeim og sagði: „Þetta er mitt hold það fyrir yður gefið verður. Gjörið þetta í mína minning.“

20 Líka einnin og kaleikinn eftir kveldmáltíðina og sagði: „Þessi er kaleikur hins nýja testamentis(sáttmála) í mínu blóði hvert fyrir yður úthellist.

21 En þó, sjáið, að hönd þess er mig svíkur er meður mér á borði.

22 Og að sönnu fer Mannsin son eftir því sem ályktað er. Þó vei þeim

manni fyrir hvern hann verður svikinn!“

23 Og þeir tóku að spyrja sín á milli hver af þeim væri sá er þetta mundi gjöra.

24 En þar hófst upp þræta þeirra á milli hver þeirra mundi mestur haldinn verða.

25 En hann sagði til þeirra: „Veraldlegir konungar drottna og hverjir yfirvaldið hafa þá kallast náðugir herrar.

26 En þér skuluð eigi svo. Heldur sá sem mestur er yðar á milli veri hann svo sem hinn minnsti og hinn æðsti sem annar þénari.

27 Því hver er meiri, sá sem til borðsins situr eður sá sem þjónar? Er eigi so að hann sem við borðið situr? En eg em á millum yðar sem sá er þjónar.

28 En þér eruð þeir hverjir hjá mér voru í mínum freistingum.

29 Og eg vil tileinka yður ríki so sem minn faðir hefir mér það tileinkað

30 so að þér skuluð eta og drekka yfir mitt borð í mínu ríki og sitja á stólum, dæmandi tólf kynkvíslir Ísraels.“

31 En Drottinn sagði: „Símon, Símon, sjáðu, að andskotinn hefir beiðst yðar að hann mætti sælda(þreskja) yður sem hveiti.

32 En eg bað fyrir þér að þín trúa þrotnaði eigi. Og hvenar þú snýst um aftur þá styrk þú bræður þína.“

33 En hann sagði til hans: „Herra, reiðubúinn em eg með þér í fjötur og dauða að ganga.“

34 En hann sagði Pétri: „Eg segi þér að í dag gelur haninn eigi áður þú hefir þrisvað afneitað því að þú þekktir mig.“

35 Og hann sagði til þeirra: „Þá eg senda yður út án pyngju eður tösku eða skófata, hvort brast yður þá nokkuð?“ En þeir sögðu: „Alls ekkert.“

36 Þá sagði hann til þeirra: „En nú hver eð pyngju hefir sá taki hann, líka og einnin töskuna og sá er eigi

hefur selji hann kyrtil sinn og kaupi sverð.

37 Því að eg segi yður að það hlýtur á mér að fullkomnast hvað skrifað er: Það hann er meður illvirkjum reiknaður. Því hvað af mér skrifað er hefir nú enda.“

38 En þeir sögðu: Herra, sjá, tvö sverð eru hér.“ Hann sagði til þeirra: „Það er nóg.“

39 Og hann gekk eftir vana til fjallsins Olivetum og hans lærisveinar fylgdu honum eftir.

40 Og þá hann kom til þess staðar sagði hann til þeirra: „Biðjið að eigi falli þér í freistanir.“

41 Og hann veik sér frá þeim mestu steinsnari, féll á kné og tók að biðja

42 og sagði: „Faðir, ef þú vilt þá tak þennan kaleik af mér. En þó eigi minn heldur verði þinn vilji.“

43 En honum birtist engill af himni, styrkjandi hann.

44 Og þar kom að hann þreytti við dauðann og tók ákafar að biðja. En hans sveiti varð so sem blóðsdropar þeir eð féllu á jörðina.

45 Og hann stóð upp af bæninni og kom til sinna lærisveina og fann þá sofandi af hryggð

46 og sagði til þeirra: „Hvað sofi þér? Standið upp og biðjið að þér fallið eigi í freistni.“

47 Þá hann var þetta að segja, sjá, það flokkurinn og einn af tólf, sá Júdas hét, gekk fyrir þeim og vildi nálgast Jesú að hann kyssti hann.

48 En Jesús sagði til hans: „Júdas, svíkur þú Mannsin son með kossi?“

49 En er þeir sem hjá honum voru sáu hvað verða vildi sögðu þeir til hans: „Herra, skulu vær eigi slá með sverði?“

50 En einn af þeim sló þjón prestahöfðingjans og hjó af hans hið hægra eyra.

51 Jesús svaraði og sagði: „Leyfið þeim að gjöra allt hið frekasta.“ Og hann snart hans eyra og læknaði hann.

52 En Jesús sagði til þeirra prestahöfðingja og höfuðsmanna musterisins og öldunganna, hverjir eftir honum voru komnir: „So sem til annars illvirkja gengu þér út með sverðum og stöngum.

53 Þá eg var daglega í musterinu hjá yður lögðu þér eigi hendur á mig, heldur er þetta yðar tími og magt(vald) myrkranna.“

54 En þeir gripu hann og leiddu hann í prestahöfðingjans hús. En Pétur fylgdi honum eftir álengdar.

55 Þeir kveiktu þá upp eld í miðjum forsalnum og settu sig í kringum hann. Og Pétur var þar á milli þeirra.

56 Þá sá hann ambátt nokkur sitja við logann, horfði á hann og sagði: „Þessi var og með honum.“

57 En hann afneitaði honum og sagði: „Kona, eigi þekki eg hann.“

58 Og litlu einu þar eftir sá hann annar maður og sagði: „Þú ert og einn af þeim.“ En Pétur sagði: „Ei em eg.“

59 Og er bil var á orðið sem eins tíma tilstyrkti nokkur annar og sagði: „Að sönnu var og þessi með honum því að hann er Galíleari.“

60 En Pétur sagði: „Maður, eigi veit eg hvað þú segir.“ Og jafnsnart að honum nú þetta enn talandi gól haninn.

61 Og Drottinn snerist við og leit til Péturs. Og Pétur minntist orða Drottins, hvernin hann hafði sagt: „Fyrr en haninn gelur muntu afneita mér þrisvar.“

62 Og Pétur gekk út og grét beisklega.

63 En þeir menn sem héldu Jesú dáruðu(gerðu grín að honum) hann og dustuðu,

64 byrgðu hann(bundu fyrir augu hans) og slógu í hans andlit, spurðu hann að og sögðu: „Hver er sá sem þig sló?“

65 Og margt annað háðuglegt sögðu þeir við hann.

66 Og er dagur var komu saman öldungar lýðsins og prestahöfðingjar og hinir skriftlærðu og leiddu hann upp fyrir sitt ráð og sögðu:

67 „Ef þú ert Kristur, seg oss það.“ Og hann sagði til þeirra: „Ef eg segi yður þá trúið þér mér ei.

68 En ef eg spyr yður þá svarið þér mér eigi og látið mig ei lausan.

69 Og héðan í frá mun Mannsins son sitja til hægri handar Guðs kraftar.“

70 En þeir sögðu allir: „Ertu þá Guðs sonur?“ Hann sagði til þeirra: „Þér segið að eg em hann.“

71 En þeir sögðu: „Hvað þurfum vér nú vitnisburðinn lengur? Vér sjálfir heyrðum það af hans munni.“

23

1 Og allur þeirra söfnuður stóð upp og leiddi hann fyrir Pilatum,

2 tóku að áklaga(ásaka) hann og sögðu: „Þennan finnum vér umturna fólk vort og fyrirbjóðanda skatt að gefa keisaranum og segir sig vera konungur Kristur.“

3 En Pílatus spurði hann að og sagði: „Ertu konungur Gyðinga?“ Hann svaraði og sagði: „Þú segir það.“

4 Pílatus sagði þá til prestahöfðingjanna og til lýðsins: „Öngva sök finn eg með þessum manni.“

5 En þeir voru þess áfjáðari og sögðu: „Hann hefur uppæst fólkið

með því hann hefir kennt hér og hvar á öllu Gyðingalandi, tiltekið í Galilea og allt í þennan stað!“

6 En er Pílatus heyrði Galileam nefnt spurði hann að hvert hann væri galeiskur maður.

7 Og er hann fornam(vissi) að hann var undir Herodis valdi sendi hann hann þá burt til Herodem hver eð sjálfur var á þeim dögum í Jerúsalem.

8 En er Heródes sá Jesú varð hann næsta glaður því að hann hafði fýst um langan tíma að sjá hann af því að hann hafði og heyrt margt af honum og vænti að hann mundi sjá nokkurt teikn af honum gjörast

9 og aðspurði hann á marga vega. Og hann svaraði honum öngu.

10 En kennimannahöfðingjar og skriftlærðir ásökuðu hann harðlega.

11 Og Heródes með sínu hirðfólki forsmáði hann og spéaði, færði hann í fín klæði og sendi aftur til Pilato.

12 Og á þeim degi urðu þeir Pílatus og Heródes vinir aftur því að áður voru þeir óvinir sín á milli.

13 En Pílatus samankallaði prestahöfðingja, höfuðsmenn og lýðinn

14 og sagði til þeirra: „Þér hafið þennan mann til mín haft so sem þann er umturnar lýðinn og sjáið, eg hefi spurt hann hér fyrir yður og á

þessum manni finn eg öngva sök þar um þér klagið hann

15 og ei heldur Heródes því að eg sendi yður til hans og sjáið að ekkert hefur upp á hann borist það dauða sé verðugt.

16 Fyrir því vil eg gefa honum ráðning og láta síðan lausan.“

17 Því að hann hlaut þeim einn eftir venju hátíðardagsins lausan að gefa.

18 En allur söfnuðurinn kallaði upp til líka og sagði: „Tak burt þennan og gef oss lausan Barrabam!“

19 Hver eð var fyrir nokkuð sundurþykki(uppreisn) og mannslag(manndráp) er skeð var í borginni innsettur í myrkvastofu.

20 Pílatus talaði enn aftur til þeirra og vildi Jesú lausan láta.

21 En þeir kölluðu upp og sögðu: „Krossfestu, krossfestu hann!“

22 Hann sagði enn í þriðja sinn til þeirra: „Hvað illt hefur þessi gjört? Öngva dauðasök finn eg með hönum. Fyrir því vil eg hegna honum og láta síðan lausan.“

23 En þeir stóðu því þéttara þar á með miklum hljóðum æskjandi það hann yrði krossfestur. Og þeirra hljóð og höfuðprestanna tók yfir.

24 Og Pílatus dæmdi að ske skyldi þeirra beiðni

25 en gaf þeim lausan þann er inn var settur fyrir

sundurþykkis(uppreisn) og mannslagssakir(manndráp) í myrkvastofu um hvern þeir báðu. En hann framseldi Jesú í þeirra vald.

26 Og þá er þeir leiddu hann út höndluðu þeir nokkurn, Símon af Cyrene, hver eð kominn var af akri, og lögðu krossinn upp á hann að hann bæri hann eftir Jesú.

27 En honum fylgdi eftir mikill fjöldi fólks og kvenna hverjar eð grétu hann og aumkuðu.

28 En Jesús snerist til þeirra og sagði: ,,Þér dætur af Jerúsalem, grátið eigi yfir mér heldur grátið yfir yður sjálfum og yfir sonum yðar.

29 Því sjáið, að þeir dagar munu koma á hverjum segjast mun: Sælar

eru þær óbyrjur og þeir kviðir er eigi hafa fætt og þau brjóst hver eigi voru mylkt.

30 Þá munu þær taka að segja fjöllunum: Hrynjið yfir oss, og hálsunum: Hyljið oss.

31 Því ef þeir gjöra þetta við hið blómgaða tréð, hvað mun þá ske við hið þurra?“

32 En tveir spillvirkjar leiddust og út að þeir væri afteknir með honum.

33 Og sem þeir komu í þann stað hver eð kallaðist Höfuðskeljastaður þá krossfestu þeir hann þar og spillvirkjana með honum, einn til hægri handar og annan til vinstri.

34 En Jesús sagði: „Faðir, fyrirgef þeim það því að þeir vita eigi hvað þeir gjöra.“ Og þeir skiptu hans klæðum og vörpuðu þar um hlutkesti.

35 Og fólkið stóð og sá til. Og höfðingjarnir hæddu hann með þeim og sögðu: „Öðrum hefur hann hjálpað, hjálpi hann nú sjálfum sér ef hann er Kristur, hinn útvaldi Guðs!“

36 Að honum hæddu og stríðsmennirnir, gengu til hans og báru honum edik

37 og sögðu: „Ef þú ert konungur Gyðinga, þá frelsa sjálfan þig.“

38 En yfirskriftin var rituð yfir honum með gírskum, hebreskum og

latínskum bókstöfum: „Þessi er konungur Gyðinga.“

39 En einn af þeim spillvirkjum sem hengdir voru lastaði hann og sagði: „Ef þú ert Kristur frelsa sjálfan þig og okkur!“

40 Þá svaraði hinn annar, straffaði hann og sagði: „Og þú hræðist ei heldur Guð sem ert þó í samri fordæmingu?

41 Og að sönnu sker okkur þetta réttlega því að við meðtökum hvað okkrar gjörðir voru verðar en þessi hefur ekkert vondslega gjört.“

42 Og hann sagði til Jesú: „Drottinn, minnstu mín þá þú kemur í ríki þitt.“

43 Og Jesús sagði til hans: „Sannlega segi eg þér: Í dag skaltu vera með mér í paradís.“

44 Og það var nær um hina séttu stund og myrkurin gjörðust yfir allt landið til níundu stundar.

45 Og sólin sortnaði og tjaldið musterisins rifnaði í miðju sundur.

46 Og Jesús kallaði hárri röddu og sagði: „Faðir, í þínar hendur fel eg minn anda.“ Og er hann hafði þetta sagt gaf hann upp andann.

47 En er hundraðshöfðinginn sá hvað þar skeði dýrkaði hann Guð og sagði: „Að vísu hefur þessi maður réttlátur verið.“

48 Og allt fólk er þar var samankomið að horfa á þetta og sem það sá hvað þar skeði barði það sér á brjóst og sneri í burt aftur.

49 En allir hans kunningjar stóðu langt frá og þær konur sem honum höfðu eftirfylgt úr Galilea og horfðu á þetta.

50 Og sjá, maður nokkur Jósef að nafni, sá er var einn ráðherra, góður mann og réttvís,

51 eigi samþykkti hann þeirra ráði og gjörningum. Og hann var af borginni Arimathia úr Judea, hver eð og stundaði eftir Guðs ríki.

52 Þessi gekk til Pilato og bað um líkama Jesú

53 og tók hann ofan og sveipaði hann í lérefti og lagði hann í úthöggna gröf í hverja ekki hafði enn nokkur lagður verið.

54 Og það var affangadagur og þvottdagurinn tók að hefjast.

55 En þær konur sem komnar voru af Galilega fylgdu eftir og skoðuðu gröfina og hvernin hans líkami var lagður.

56 En þær sneru aftur reiðandi til sín smyrsl og dýrðlegt salve og um þvottdaginn voru þær kyrrar eftir lögmálsins boðan.

24

1 En einn þvottdaganna mjög snemma komu þær til grafarinnar og báru þau smyrsl er þær höfðu tilbúið og enn nokkrar aðrar með þeim.

2 Þær fundu að steininum hafði velt verið af gröfinni

3 og stigu þar inn og fundu ekki líkama Drottins Jesú.

4 Og sem þær voru hugsjúkar um þetta, sjá, þá stóðu tveir menn hjá þeim í leiftrandi klæðum.

5 En þær urðu þá hræddar og féllu á sína ásjónu til jarðar. Og þeir sögðu til þeirra: „Hvað leiti þér hins lifanda hjá dauðum?

6 Hann er eigi hér heldur er hann upprisinn. Hugleiðið að því hvað hann talaði fyrir yður þá hann var nú enn í Galilea

7 er hann sagði það Mannsins syni byrjaði að seljast í syndugra hendur og krossfestur verða og á þriðja degi upp að rísa.“

8 Og þær minntust á hans orð.

9 Og þær gengu burt úr gröfinni aftur og kunngjörðu allt þetta þeim ellefu og so öllum öðrum.

10 En þetta var María Magdalena og Jóhanna og María Jacobi og þær aðrar er með þeim voru sem þetta sögðu postulunum.

11 Og þeirra orð virtist þeim sem væri það sjónhverfingar og trúðu eigi.

12 En Pétur stóð upp og hljóp til grafarinnar og laut þar inn og sá línlökin einsöm liggja, gekk burt og undraði með sjálfum sér hvernin það væri skeð.

13 Og sjá, að tveir af þeim gengu þann sama dag til nokkurs kauptúns það er var frá Jerúsalem rúms sextigi skeiða, hvert eð Emmahus var að nafni.

14 Og þeir voru að tala sín á milli um alla þá hluti sem við höfðu borið.

15 Og það skeði þá þeir ræddust við og spurðust sín á millum að sjálfur

Jesús nálægðist þá og gekk jafnframt þeim.

16 En þeirra augu voru so haldin að þeir þekktu hann ei.

17 En hann sagði til þeirra: „Hvað er það fyrir ræðu sem þið ræðið reikandi ykkar á milli og eruð hryggvir út af?“

18 Þá svaraði einn er Kleópas var að nafni og sagði til hans: „Ertu alleina so ókenndur til Jerúsalem að þú veist eigi hvað á þessum dögum þar inni gjörst hefur?“

19 Til hverra hann sagði: „Hvað þá?“ En þeir sögðu til hans: „Það af Jesú hinum naðverska, hver eð var spádómsmaður, megtugur(voldugur)

í verkum og orðum fyri Guði og öllu fólki,

20 hversu að vorir höfuðprestar og höfðingjar seldu hann í fordæming dauðans og krossfestu hann.

21 En vér vonuðum að hann mundi endurleysa Ísrael. Og yfir allt þetta er nú hinn þriðji dagur í dag er þetta skeði.

22 So hafa og skelft oss nokkrar konur af oss til þær eð fyrir lýsingina höfðu hjá gröfinni verið

23 og ekki fundið hans líkama, komu og sögðu sig einnin séð hafa englanna sjónir þeir eð sögðu hann lifa.

24 Og nokkrir af oss gengu til grafarinnar og fundu eins líka sem konurnar höfðu sagt en hann fundu þeir ekki.“

25 Og hann sagði til þeirra: „Ó þér heimskir og tregir í hjarta að trúa því öllu hvað spámennirnir hafa talað!

26 hlaut Kristur ei þetta að líða og innganga so í sína dýrð?“

27 Og hann tók til frá Moise og öllum spámönnum og lagði út fyrir þeim allar Ritningar þær af honum voru.

28 Og þeir tóku að nálægast kauptúnið það þeir gengu til og hann lét þá sem vildi hann lengra ganga.

29 Þeir neyddu hann og sögðu: „Ver hjá oss, herra, því að kvelda tekur og á daginn líður.“ Hann gekk og inn og var hjá þeim.

30 Það skeði og þá hann sat með þeim til borðs að hann tók brauðið, blessaði það og braut og rétti að þeim.

31 Þá opnuðust þeirra augu so þeir þekktu hann. Og hann hvarf úr þeirra augsýn.

32 Og þeir sögðu sín á milli: „Brann ei okkart hjarta í okkur þá hann talaði við okkur á veginum og opnaði fyrir okkur Ritningarnar?“

33 Og þeir stóðu upp á sömu stundu og sneru aftur til Jerúsalem og fundu

þá ellefu samansafnaða og þá sem með þeim voru,

34 hverjir eð sögðu: „Drottinn er sannarlega upprisinn og hefur birst Símoni!“

35 Og þeir tjáðu þeim hvað gjörst hafði á veginum og hvernin þeir hefðu þekkt hann í því hann braut brauðið.

36 Þá þeir voru nú enn að tala um þetta sté Jesús mitt í millum þeirra og sagði til þeirra: „Friður sé með yður.“

37 En þeir fældust og urðu hræddir og meinuðu að þeir sæi anda nokkurn.

38 Og hann sagði til þeirra: „Hvað fælist þér og hví koma slíkir þankar í yðar hjörtu?

39 Sjáið mínar hendur og mína fætur að eg em hann sjálfur. Þreifi þér og skoðið því að andi hefur ei hold né bein so sem þér sjáið mig hafa.“

40 Og þá hann sagði það sýndi hann þeim hendur og fætur.

41 Og er þeir trúðu enn eigi fyrir fagnaðarsakir og undrandi það sagði hann til þeirra: „Hafi þér nokkuð matlegt?“

42 Og þeir lögðu fyrir hann stykki af steiktum fiski og hunangsseim.

43 Og hann tók það og át fyrir þeirra augum.

44 Og hann sagði til þeirra: „Þetta eru það orð hver eg talaði til yðar þá eg var enn nú hjá yður það það hlaut allt að fullkomnast hvað af mér var skrifað í Moises lögmáli og í spámannabókum og sálmum.“

45 Þá opnaði hann þeirra skilning so að þeir forstóðu(skyldu) Ritningarnar

46 og sagði til þeirra: „So er það skrifað og so byrjaði Kristi að líða og upp að rísa á þriðja degi af dauða

47 og prédikast láta í sínu nafni iðran og fyrirgefning synda á meðal allra þjóða, upphefjandi til Jerúsalem.

48 En þér eruð vottar allra þessara hluta

49 og sjáið, að eg mun senda yfir yður fyrirheit míns föðurs. En þér skuluð sitja í borginni Jerúsalem þangað til að þér klæðist með krafti af hæðum.“

50 En hann hafði þá út allt til Bethaniam og hóf upp sínar hendur og blessaði þá.

51 Og það gjörðist þá hann blessaði yfir þá að hann leið frá þeim og var upp numinn til himins.

52 En þeir tilbáðu hann og sneru aftur til Jerúsalem með miklum fagnaði

53 og voru jafnan í musterinu, vegsamandi og lofandi Guð.

Endir S. Lucas guðsspjalla

S. Johannis evangelium

1

1 Í upphafi var Orð og það Orð var hjá Guði og Guð var það Orð.

2 Það sama var í upphafi hjá Guði.

3 Allir hlutir eru fyrir það gjörðir og án þess er ekkert gjört hvað gjört er.

4 Í því var lífið og lífið var ljós mannanna.

5 Og ljósið lýsir í myrkrunum og myrkurin hafa það eigi höndlað.

6 Þar var einn maður af Guði sendur. Sá hét Jóhannes.

7 Hann kom til vitnisburðar að hann bæri vitnisburð af ljósinu að allir skyldu fyrir hann trúa.

8 Eigi var hann það ljós heldur að hann bæri vitnisburð af ljósinu.

9 Þar var sannarlegt ljós hvert eð lýsir öllum mönnum sem koma í þennan heim.

10 Það var í heiminum og heimurinn var fyrir það gjörður og heimurinn þekkti það eigi.

11 Hann kom til sinnar eiginar og hans sjálfs meðtóku hann eigi.

12 En so margir sem hann meðtóku þá gaf hann þeim magt(vald) Guðs börnum að verða, þeim er á hans nafn trúa.

13 Eigi þeim sem af blóðinu eða þeim sem af holdsins vild eður af mannsins vilja, heldur þeim sem af Guði eru bornir.

14 Og Orðið varð hold og byggði með oss og vér sáum þess dýrð, dýrð svo sem eingetins sonar af föðurnum, fullan náðar og sannleika.

15 Jóhannes vitnar af honum, kallar og segir: „Þessi er sá af hverjum eg sagða: Eftir mig mun koma sá sem fyrir mig var því að hann var fyrri en eg.

16 Og af hans gnægð höfum vær allir fengið, náð fyrir náð.

17 Því að lögmálið er fyrir Moysen útgefið en náð og sannleikur er fyrir Jesú Krist orðinn.

18 Enginn hefur um aldur Guð séð, sá eingetni sonur sem í föðursins faðmi er, hann hefur oss þetta kunngjört.“

19 Og þetta er vitnisburður Johannis þá þeir Juda sendu af Jerúsalem presta og kynsmenn Leví að þeir skyldu spyrja hann: „Hvert ert þú?“

20 Og hann kenndist og neitaði því eigi og hann viðurkenndist, so segjandi: „Eigi em eg Kristur.“

21 Þeir spurðu hann þá enn að: „Hvað þá? Ertu Elías?“ Hann sagði: „Eigi em eg.“ „Ertu spámaður?“ En hann ansaði: „Nei, ekki.“

22 Þá sögðu þeir við hann: „Hver ert þú þá, so að vér megum andsvar gefa

þeim er oss útsendu. Hvað segir þú af sjálfum þér?“

23 Hann sagði: „Eg em hrópandi rödd á eyðimörku: Greiði þér götu Drottins, so sem sagði Esaias spámaður.“ (Jesaja/Isiah 40:3)

24 Og þeir sem útsendust voru af Phariseis.

25 Þeir aðspurðu hann og sögðu honum: „Því skírir þú þá ef þú ert eigi Kristur, eigi Elías, eigi spámaður?“

26 Jóhannes svaraði þeim og sagði: „Eg skíri með vatni en sá stendur mitt hjá yður hvern þér þekkið eigi.

27 Hann er sá sem eftir mig mun koma, sá eð fyrir mig var, hvers eg

em ei verður að eg skal uppleysa hans skóþvengi.“

28 Þetta skeði í Bethabara, hinumegin Jórdanar, þar Jóhannes skírði.

29 En annars dags eftir sér Jóhannes Jesús koma til sín og mælti: „Sjáið, þar er það lambið Guðs hvert eð tekur burt heimsins syndir.

30 Þessi er af hverjum eg sagði yður: Eftir mig kemur maður sá fyrir mig var því að hann var fyrri en eg.

31 Og eg kennda hann eigi heldur að hann yrði kunnur í Ísrael, fyrir því kom eg að skíra með vatni.“

32 Og Jóhanes vitnaði og sagði: „Eg sá andann ofan stíga af himnum í dúfulíki og var yfir honum

33 og eg þekkta hann eigi. En sá sem mig sendi að skíra með vatni hann sagði mér: Yfir hvern þú sér andann niðurstíga og yfir honum vera, hann er sá sem skírir með helgum anda.

34 Og eg sá það og þennan vitna eg Guðs son vera.“

35 En annars dags aftur stóð Jóhannes enn og tveir af hans lærisveinum.

36 Og sem hann leit Jesú ganga segir hann: „Sjáið, það er lamb Guðs.“

37 Og tveir af hans lærisveinum heyrðu hann tala og fylgdu Jesú eftir.

38 En Jesús sneri aftur og leit þá sér fylgjandi og sagði þeim: „Að hverju leiti þér?“ Þeir sögðu honum: „Rabbí (hvað að þýðist, meistari), hvar átt þú heima?“

39 Hann sagði þeim: „Komið og sjáið.“ Þeir komu og skoðuðu hvar hann væri og voru hjá honum þann dag. En það var nær tíundu stund.

40 Einn af þessum tveimur var Andreas, bróðir Símonar Petri, sem heyrði af Johanne og Jesú eftirfylgdi.

41 Hann fann þá áður sinn bróður Símon og sagði til hans: „Vér höfum fundið Messiam“ (hvað útleggst, smurður) og fylgdi honum til Jesú.

42 Þá Jesús leit hann mælti hann: „Þú ert Símon, sonur Jónas, þú skalt

kallast Kefas.“ Það útleggst: Hellusteinn.

43 Annan dag þar eftir vildi Jesús ferðast til Galileam aftur og finnur Philippum og sagði til hans: „Fylg þú mér eftir.“

44 En Philippus var af Betsaída, úr þeirri borg Andrésar og Péturs.

45 Philippus fann Natanael og sagði honum: „Vér höfum þann fundið af hverjum Moyses í lögmálinu og allir spámenn hafa um skrifað: Jesús Jósefsson af Naðsaret.“

46 Natanael sagði til hans: „Hvað má af Naðsaret góðs koma?“ Philippus sagði honum: „Kom og sjá.“

47 Jesús sá Natanael koma til sín og sagði honum: „Sjáið einn sannan Ísraelíta í hverjum svik eigi eru.“

48 Natanael sagði þá við hann: „Hvernin þekkir þú mig?“ Jesús svaraði og sagði til hans: „Áður en Philippus kallaði á þig þá þú vart undir fíkjutrénu sá eg þig.“

49 Natanael svaraði og sagði til hans: „Rabbí, þú ert Guðs sonur, þú ert konungur Ísraels.“

50 Jesús svaraði og sagði við hann: „Þú trúðir af því að eg sagða þér að eg hefða séð þig undir fíkjutrénu. Sjá muntu enn þessu meira.“

51 Og hann sagði honum: „Sennilega, sennilega segi eg yður: Upp frá þessu munu þér sjá

himinninn opinn og engla Guðs stíga upp og ofan yfir Mannsins son.“

2

1 Og þriðja dag þar eftir varð brúðkaup til Kana í Galilea og þar var móðir Jesú.

2 Jesús var boðinn og hans lærisveinar til brúðkaupsins.

3 Og er þá þraut vínið sagði móðir Jesú til hans: „Þeir hafa eigi vín.“

4 Jesús sagði til hennar: „Þú kona, hvað hefi eg með þig? Mín stund er ei enn komin.“

5 Móðir hans sagði við þjónustumennina: „Hvað helst hann segir yður, það gjörið.“

6 En þar voru sex steinker, sett eftir venju hebreskrar hreinsunar. Hvert eitt tók tvo eða þrjá mælir.

7 Jesús talaði til þeirra: „Fyllið upp kerin af vatni.“ Og þeir fylltu þau allt á barma.

8 Og hann sagði þeim: „Hellið nú á og færið kæmeistaranum“. Og þeir færðu honum.

9 En þá kæmeistarinn(veislustjórinn) smakkaði vínið það vatn hafði verið vissi hann ekki hvaðan það kom en þjónustumennirnir sem vatnið sóttu vissu það. Hann kallar á brúðgumann

10 og segir honum: „Allir menn gefa í fyrstu gott vín og nær þeir gjörast ölvaðir þá það hið léttara. En þú hefur geymt hið góða allt til þessa.“

11 Þetta er hið fyrsta jarteikn(kraftaverk) það Jesús gjörði til Kana í Galilea og hann opinberaði sína dýrð og hans lærisveinar trúðu á hann.

12 Eftir það fór hann ofan til Kapernaum, hann og móðir hans, bræður hans og lærisveinar og voru þar eigi mjög marga daga.

13 Þá var og nálæg páskahátíð Gyðinga. Og Jesús fór upp til Jerúsalem

14 og fann í musterinu sitjandi þá sem seldu naut, sauði, dúfur og þá sem umskipti gjörðu á peningum.

15 Þá gjörði hann sér svipu af strengjum og rak út alla af musterinu, bæði naut og sauði og

hratt niður peningum og borðum þeirra er umskiptin gjörðu

16 og sagði við þá sem dúfurnar seldu: „Beri þér þetta burt héðan og gjörið eigi míns föðurs hús að söluhúsi!“

17 Hans lærisveinar hugleiddu þá hvað skrifað er: „Vandlæti húss þíns át mig.“ (Sálmarnir/Psalms 69:9)

18 Þá önsuðu Gyðingar og sögðu honum: „Hvert teikn sýnir þú oss að þú megir þetta gjöra?“

19 Jesús svaraði og sagði þeim: „Brjótið þetta musteri en eg skal á þriðja degi það uppreisa.“

20 Þá sögðu Gyðingar: „Þetta musteri er uppbyggt í sex og fjörutígi

ár en þú vilt uppreisa það á þrim dögum?“

21 Hann talaði um musteri síns líkama.

22 Og þá hann var af dauða upprisinn hugleiddu hans lærisveinar að hann hafði þetta mælt og trúðu Ritningunni og þeim orðum er Jesús hafði talað.

23 En sem hann var í Jerúsalem um páska, á þeim hátíðardegi, þá trúðu margir á hans nafn, þeir sem sáu þau tákn er hann gjörði.

24 En Jesús trúði þeim eigi til um sjálfan sig af því að hann þekkti alla

25 og þurfti eigi við að nokkur bæri manninum vitni því að hann sjálfur vissi hvað með manninum var.

3

1 Þar var einn mann í bland Phariseos, Nikódemus að nafni. Hann var einn af höfðingjum Gyðinga.

2 Hann kom til Jesú um nótt og sagði til hans: „Rabbí, vér vitium að þú ert einn meistari af Guði kominn því að enginn getur gjört þau tákn sem þú gjörir nema Guð sé með honum.“

3 Jesús svaraði og sagði til hans: „Sannlega, sannlega segi eg þér: Nema ef sá er nokkur sem að nýju verður endurborinn(endurfæddur), hann fær ei að sjá Guðs ríki.“

4 Þá sagði Nikódemus til hans: „Hvernin má maðurinn endurberast þá hann er gamall? Eður fær hann stigið aftur í sinnar móður kvið og fæðst so?“

5 Jesús svaraði: „Sannlega, sannlega segi eg þér: Nema sá sem endurborinn verður af vatni og anda, hann getur eigi inngengið í Guðs ríki.

6 Hvað af holdinu fæðist, það er hold, og hvað sem fæðist af andanum, það er andi.

7 Undra þú eigi þó eg segi þér að yður byrjaði(ber, þú verður) að nýju að endurfæðast.

8 Vindurinn blæs hvert hann vill og þú heyrir hans þyt en eigi veistu

hvaðan hann kemur eður hvert hann fer. So eru allir þeir sem af andanum eru endurbornir.“

9 Nikódemus svaraði og sagði honum: „Hvernin má þetta ske?“

10 Jesús svaraði og sagði: „Ertu meistari í Ísrael og veist eigi þetta?

11 Sannlega, sannlega segi eg þér að vér segjum það vér vitum og vitnum það vér séð höfum og vort vitni meðtakið þér eigi.

12 Og ef þér trúið eigi þá eg segi yður af jarðlegum hlutum, hvernin munu þér trúa mega(getað) ef eg segði yður af himneskum hlutum?

13 Enginn mun og uppstíga til himna nema sá sem ofan sté af himni, Sonur mannsins sá sem er af himni.

14 Og so sem Moyses uppfesti höggorminn í eyðimörku, líka byrjar Mannsins syni upp að festast (upphefjast)

15 að allir þeir er á hann trúa fortapist(farist) eigi heldur að þeir hafi eilíft líf.

16 Svo elskaði Guð heiminn að hann gaf út sinn eingetinn son til þess að allir þeir sem á hann trúa fyrirfarist eigi heldur að þeir hafi eilíft líf.

17 Því eigi sendi Guð son sinn í heiminn að hann dæmi heiminn heldur að heimurinn frelsist fyrir hann.

18 Hver á hann trúir dæmist ei en hver hann trúir eigi hann er nú þegar dæmdur því að hann trúir eigi á nafn eingetins Guðs sonar.

19 En þessi er dómurinn: Ljósið kom í heiminn og mennirnir elskuðu meir myrkrið en ljósið því þeirra verk voru vond.

20 Hver illa gjörir sá hatar ljósið. Hann kemur og eigi til ljóssins að eigi straffist hans verk. (Svo verkin verði eigi uppvís og gagnrýnd,átöluð)

21 En hver sannleikinn gjörir hann kemur til ljóssins so að hans gjörðir verði kunnar því að þær eru í Guði gjörðar.“

22 Eftir þetta kemur Jesús og hans lærisveinar til Gyðingalands og dvaldist þar með þeim og skírði.

23 Jóhannes var þar enn og skírði við Enon, nærri Salím því að þar voru vötn mörg. Þeir komu þangað og skírðust

24 því að Jóhannes var eigi þá inn látinn í myrkvastofu.

25 En þá gjörðist ein spurning af lærisveinum Johannis við Gyðinga um hreinsunina.

26 Þeir komu til Johannis og sögðu honum: „Meistari, sá sem hér var hinumegin Jórdanar, af hverjum þú bart vitni, sé, hann skírir nú og allir koma til hans.“

27 Jóhannes svaraði og sagði: „Maður fær eigi meðtekið nokkuð nema honum verði það af himnum gefið.

28 Þér eruð sjálfir mín vitni það eg sagða að eigi væri eg Kristur heldur það að eg væra fyrir honum sendur.

29 Hver eð brúðina hefur, sá er brúðguminn, en vinur brúðgumans er sá sem stendur og hlýðir honum, gleðjandist af fagnaði fyrir brúðgumans rödd. Sá sami minn fögnuður er nú uppfylldur.

30 Honum ber að vaxa en mér að minnka.

31 Sá sem að ofan að kemur, hann er yfir öllum. Hver hann er af jörðu, hann er jörð og af jörðu talar hann.

En sá sem kemur af himni, hann er yfir öllum.

32 Og hvað hann sá og heyrði, það vitnar hann og enginn tekur hans vitnisburð.

33 En hver hann tekur hans vitnisburð, sá innsiglar það að Guð sé sannur.

34 Því hvern þann sem Guð sendir sá talar Guðs orð því að eigi gefur Guð sinn anda að skammti.

35 Faðirinn elskar soninn og allt gaf hann í hans hendur.

36Hver hann trúir á soninn, sá hefur eilíft líf, en hver hann trúir ekki á soninn, hann mun eigi sjá lífið heldur blífur(dvelur) Guðs reiði yfir honum.“

4

1 En þá Drottinn fornam(varð þess vís) að Pharisei höfðu heyrt það Jesús gjörði fleiri lærisveina og skírði en Jóhannes

2 (þótt Jesús skírði eigi sjálfur heldur hans lærisveinar)

3 þá forlét(yfirgaf) hann Gyðingaland og fór aftur til Galileam.

4 En honum byrjaði(hann varð) og að reisa(ferðast) um mitt Samariam.

5 Þá kom hann í eina samverska borg þá Síkar heitir, nærri því akurlendi er Jakob gaf syni sínum Jósef.

6 En þar var brunnur Jakobs. Sem Jesús var orðinn vegmóður þá sat hann á brunninum. Það var nær um séttu stund.

7 Þá kemur þar ein samversk kona vatn að sækja. Jesús sagði til hennar: „Gef þú mér að drekka.“

8 Því hans lærisveinar voru inngengnir í borgina að kaupa fæðslu.

9 Þá segir sú samverska kona so til hans: „Hvernin beiðir þú mig drykkjar þar þú ert einn Gyðingur en eg em ein samversk kona? Því að eigi samneyta Gyðingar samverskum mönnum.“

10 Jesús svaraði og sagði til hennar: „Ef þú vissir Guðs gjöf og hver hann

væri sá þér segir: Gef mér að drekka, má vera að þú beiddir af honum og hann gefi þér lifanda vatn.“

11 Þá sagði konan við hann: „Herra, þú hefur eigi það sem þú getur með ausið en hátt er ofan í brunninn. Eða hvaðan hefur þú lifanda vatn?

12 Eður ertu meiri föður vorum Jakob sá eð gaf oss þennan brunn? Hann sjálfur drakk af honum, börn hans, hjörð hans.“

13 Jesús svaraði og sagði henni: „Allir þeir sem drekka af þessu vatni, þá þyrstir aftur

14 en hver hann drekkur af því vatni sem eg mun gefa honum hann skal eigi þyrsta eilíflega heldur það vatn sem eg mun gefa honum skal verða í

honum brunnur uppsprettandi vats til eilífs lífs.“

15 Konan sagði þá til hans: „Herra, gef mér þetta vatn svo að mig þyrsti eigi og að eg komi eigi hingað til vatsaustrar.“

16 Jesús sagði til hennar: „Far þú og kalla á mann þinn og kom so hingað.“

17 Konan svaraði og sagði: „Ei hefi eg mann.“ Jesús sagði til hennar: „Þú sagðir satt: Eigi hefi eg mann,

18 því að fimm menn hefir þú haft og þann þú hefir nú er eigi þinn maður. Þetta sagðir þú satt.“

19 Konan sagði til hans: „Herra, eg sé að þú ert spámaður.

20 Feður vorir hafa á þessu fjalli tilbeðið en þér segið til Jerúsalem sé sá staður þar vær eigum að tilbiðja.“

21 Jesús sagði henni: „Kona, trú mér: Sú stund kemur að hverki á þessu fjalli né til Jerúsalem munu þér tilbiðja föðurinn.

22 Þér tilbiðjið það þér vitið eigi en vér vitum hvað vér tilbiðjum því að heillin(björgunin) er af Gyðingum.

23 En sá tími kemur og er nú þegar að sannir tilbiðjendur munu tilbiðja föðurinn í anda og sannleika af því að faðirinn æskir slíkra er hann so tilbiðja.

24 Guð er andi og hverjir hann tilbiðja þeim heyrir í anda og sannleika að tilbiðja hann.“ (Þeir

verða að tilbiðja hann í Anda og sannleika)

25 Konan sagði til hans: „Eg veit að Messías kemur, sá sem Kristur kallast. Og nær hann kemur þá mun hann undirvísa(segja) oss þetta allt.“

26 Jesús sagði henni: „Eg em hann, sá sem við þig talar.“

27 Og í því bili komu hans lærisveinar að og undruðust því hann talaði við konuna. Þó sagði enginn: „Að hverju spyr þú?“ eður: „Hvað mælir þú við hana?“

28 En konan skildist þar við sína skjólu og gekk inn í staðinn og sagði til þeirra manna:

29 „Komið og sjáið þann mann er mér sagði allt það eg hefi gjört hvort að hann er eigi Kristur.“

30 Þá gengu þeir af staðnum og komu til hans.

31 En þess á milli báðu hans lærisveinar hann og sögðu: „Meistari, neyt þú.“

32 En hann sagði til þeirra: „Eg hefi þá fæðu til að neyta af hverri þér vitið eigi.“

33 Þá sögðu lærisveinarnir sín í milli: „Eða hefir nokkur fært honum að eta?“

34 Jesús sagði til þeirra: „Minn matur er sá að eg gjöri hans vilja

þess mig hefur sent að eg fullkomni so hans verk.

35 Segið þér eigi sjálfir að það eru enn fjórir mánuðir til kornskurðartímans? Sé, eg segi yður: Lyftið upp augum yðar og sjáið akurlöndin það þau eru enn hvít til kornskurðarins.

36 Og hver sem uppvinnur sá tekur laun og safnar ávexti til eilífs lífs að sá sem sáir samfagni þeim er uppvinnur.

37 Því sannast hér það orðtak að annar sé sá sem sár en annar sá sem uppvinnur(uppsker).

38 Eg sendi yður upp að vinna það þér erfiðið ekki. Aðrir hafa erfiðað en þér genguð inn í þeirra erfiði.“

39 Margir samverskir menn af þeim sama stað trúðu á hann fyrir konunnar orð, það vitnandi að hann sagði mér allt hvað eg gjört hefi.

40 En þá hinir samversku voru til hans komnir báðu þeir hann að hann væri þar. Og hann var tvo daga.

41 Og miklu fleiri trúðu fyrir hans orð.

42 Þeir sögðu og so til konunnar: „Ei trúum vér nú fyrir þín orð því að vér sjálfir heyrðum og vitum að þessi er sannarlega Kristur, lausnari heimsins.“

43 En eftir tvo daga fór hann þaðan og reisti til Galileam.

44 Því að Jesús vitnaði það sjálfur að einn spámaður hafi eigi heiður á sinni föðurleifð(föðurlandi).

45 Þá hann kom í Galileam meðtóku hann galeiskir menn sem séð höfðu allt það hann gjörði til Jerúsalem um hátíðardaginn því þeir höfðu og komið til hátíðardagsins.

46 Hann kom og aftur til Kana í Galilea þar hann hafði gjört vatn að víni. Og þar var þá einn konunglegur maður hvers sonur að lá sjúkur til Kapernaum.

47 Þá þessi heyrði það að Jesús var kominn af Gyðingalandi í Galileam fór hann til hans og bað hann að hann færi ofan og læknaði son hans því að hann væri að mestu látinn.

48 Þá sagði Jesús til hans: „Nema þér sjáið teikn og stórmerki þá trúið þér eigi.“

49 Sá konunglegi maður sagði þá til hans: „Herra, far ofan áður en sonur minn andast.“

50 Jesús sagði honum þá: „Far þú, sonur þinn lifir.“ Og maðurinn trúði þeim orðum er Jesús sagði hönum og gekk þaðan.

51 En þá hann fór ofan eftir gengu hans þénarar í móti honum og kunngjörðu honum, segjandi: „Sonur þinn lifir.“

52 Þá spurði hann þá að á hverjum tíma honum hafði batnað. Og þeir sögðu honum: „Í gær um sjöundu

stund hvarf frá honum kaldan. (hitinn)“

53 Þá fann faðirinn að það var um þann tíma á hverjum Jesús sagði honum: „Sonur þinn lifir.“ Og hann trúði og allt hans hús.

54 Þetta er að nýju annað það jarteikn er Jesús gjörði þá hann kom af Gyðingalandi til Galileam.

5

1 Eftir það var hátíð Gyðinga og Jesús fór upp til Jerúsalem.

2 En í Jerúsalem hjá fjárhúsinu er vatsdíki sem kallast á ebresku Betseda, hafandi fimm forbyrgi.

3 Í þeim lá mikill fjöldi sjúkra manna, blindra, haltra, visnaðra, bíðandi eftir vatsins hræring.

4 En engill Drottins sté ofan í tilsettan tíma í díkið og hrærði upp vatnið. Hver sem nú fyrstur sté ofan í díkið eftir vatsins hræring sá varð heill af hverri sótt sem hann var haldinn.

5 Þar var einn sá maður sem þrjátígi og átta ár hafði sjúkur verið.

6 Þá Jesús leit þennan liggjanda og fornam(vissi hann) að hann hafði langan tíma sjúkur verið segir hann til hans: „Viltu heillbrigður verða?“

7 Hinn sjúki svaraði honum: „Herra, eg hefi eigi þann mann þá vatnið hrærist að láti mig í díkið því nær eg

kem að þá stígur annar fyrr inn en eg.“

8 Jesús sagði til hans: „Rís upp, tak sæng þína og gakk!“

9 Og strax varð sá maður heilbrigður og tók sína sæng og gekk þaðan. En á þeim degi var þvottdagur.

10 Þá sögðu Gyðingar honum sem heilbrigður var orðinn: „Það er þvottdagur, eigi hæfir þér að bera sæng þína.“

11 Hann svaraði þeim: „Sá mig heilan gjörði hann sagði mér: Tak sæng þína og gakk.“

12 Þeir spurðu hann: „Hver er sá maður er þér sagði: Tak sæng þína og gakk?“

13 En sá sem heilbrigður var orðinn vissi eigi hver hann var. Því að Jesús hafði vikið sér afvega fyrst að so mikill mannfjöldi var í þeim stað.

14 Eftir þetta hitti Jesús hann í musterinu og sagði til hans: „Sé, nú ertu heill orðinn. Syndga nú eigi oftar so að þig hendi eigi annað verra.“

15 Sá maður fór og undirvísaði(sagði) Gyðingum að Jesús væri sá sem hann hafði heilan gjört.

16 En fyrir það ofsóttu Gyðingar Jesús og leituðust um að deyða hann af því að hann gjörði þetta á þvottdegi.

17 Jesús svaraði þeim: „Faðir minn verkar allt hingað til. Eg verka og.“

18 En fyrir þetta sóttu Gyðingar meir til að deyða hann því að hann braut eigi að einasta þvottdaginn heldur sagði og að Guð væri sinn faðir, gjörandi sig svo Guði jafnan.

19 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Sannlega, sannlega segi eg yður: Sonurinn fær ekkert af sjálfum sér gjört nema það hann sér föðurinn gjöra. Því að hvað helst hann gjörir, það gjörir og einnin sonurinn.

20 Því faðirinn elskar soninn og sýnir honum allt það hann gjörir og enn mun hann sýna honum önnur verk þessum meiri so að þér munuð undrast.

21 Því að so sem faðirinn uppvekur dauða og lífgar, so lífgar og sonurinn þá sem hann vill.

22 Því eigi dæmir faðirinn nokkurn heldur gaf hann syninum allan dóm

23 að allir heiðri soninn so sem þeir heiðra föðurinn. Hver hann heiðrar ei soninn, sá heiðrar eigi föðurinn sá sem hann sendi.

24 Sannlega, sannlega segi eg yður: Hver mín orð heyrir og trúir þeim sem sendi mig, sá hefir eilíft líf. Og eigi kemur hann í dóm heldur líður hann úr dauða til lífs.

25 Sannlega, sannlega segi eg yður, að sú stund kemur og er nú það dauðir munu heyra rödd Guðs sonar og þeir sem heyra munu lifa.

26 Því að líka sem faðirinn hefur lífið í sér sjálfum so gaf hann syninum að hafa lífið í sjálfum sér.

27 Hann gaf honum og vald til yfir að dæma af því að hann er Mannsins sonur.

28 Eigi skulu þér undrast þetta því að sú stund kemur á hverri að allir þeir sem í gröfunum eru skulu heyra rödd Guðs sonar.

29 Og þeir munu þá framganga sem gott gjörðu til lífsins upprisu en þeir sem illa gjörðu í dómsupprisu.

30 Eigi fæ eg af mér sjálfum gjört nokkuð. Sem eg heyri so dæmi eg. Og minn dómur er réttur því að eg leita eigi míns vilja heldur vilja föðurins sem mig sendi.

31 Ef eg ber mér sjálfum vitni þá er mitt vitni ekki satt.

32 Annar er sá sem af mér ber vitni og eg veit að hans vitni er satt það hann ber af mér.

33 Þér senduð til Johannem og hann bar sannleikanum vitni.

34 En eg teki eigi vitni af mönnum heldur segi eg yður þetta upp á þér hjálpist(bjargist).

35 Hann var skínanda og loganda ljós en þér vilduð skamma stund gleðjast af hans ljósi.

36 Eg hefi enn meira vitni en Johannis vitni því að þau verk sem faðirinn gaf mér að eg fullkomni

þau, þau verkin sem eg gjöri bera mér vitni það faðirinn hafi mig sent.

37 Og faðirinn sá sem mig sendi hann sjálfur bar mér vitni. Eigi hafi þér nokkurn tíma heyrt hans rödd né séð hans mynd

38 og hans orð hafi þér ei í yður dveljandi því að þann hann sendi, honum trúið þér eigi.

39 Rannsakið Ritningina því að þér meinið yður í henni að hafa eilíf líf og hún er það hver af mér ber vitni.

40 Og eigi vilji þér koma til mín svo að þér hefðuð líf.

41 Eg tek öngva dýrð af mönnum

42 en eg þekki yður að þér hafið eigi Guðs ástsemd með yður.

43 Eg kom í míns föðurs nafni og þér meðtókuð mig eigi. Ef annar kemur í sínu eigin nafni, þann meðtaki þér.

44 Hvernin megi þér trúa þar sem þér takið dýrð innbyrðis hver af öðrum? Og þá dýrð sem af einum Guði er, hennar leiti þér eigi.

45 Eigi skulu þér það meina að eg muni klaga yður fyrir föðurnum. Þar er sá sem yður klagar, Moyses, á hvern þér vonið.

46 Ef þér tryðuð Moysi so tryðuð þér og mér því að af mér skrifaði hann.

47 Því ef þér trúið eigi hans skrif, hvernin megi þér þá mínum orðum trúa?“

6

1 Eftir þetta fór Jesús burt yfir um sjáinn Galilee til staðarins Tiberias.

2 Og mikill mannfjöldi fylgdi honum eftir af því þeir sáu þau jarteikn er hann gjörði á sjúkum.

3 Jesús gekk þá upp á eitt fjall og settist þar sjálfur meður sínum lærisveinum.

4 Þá var og páskahátíð Gyðinga nálæg.

5 Jesús hóf þá upp sín augu og sá að margt fólk dreif að honum. Þá sagði hann við Philippum: „Hvar kaupum vér brauð það þessir neyti?“

6 En þetta sagði hann af því að hann vildi reyna hann því að hann vissi sjálfur hvað hann vildi gjöra.

7 Philippus svaraði honum: „Tvö hundruð peninga brauð nægjast þeim eigi þó að hver einn fái þá nokkuð lítið.“

8 Þá sagði honum einn af hans lærisveinum, Andreas bróðir Símonar Petri:

9 „Hér er eitt ungmenni sá hefur fimm byggbrauð og tvo fiska. En hvað skal þetta meðal so margra?“

10 Þá sagði Jesús: „Látið mennina setjast niður.“ Þar var í þeim stað mikið gras. Þá settust þar niður kallmenn að tölu nær fimm þúsundum.

11 Jesús tók brauðin og gjörði þakkir og fékk sínum lærisveinum en lærisveinarnir fengu þeim sem niður höfðu sest, líka einnin af fiskunum so mikið sem þeir vildu.

12 En þá þeir voru mettir sagði hann til sinna lærisveina: „Safnið saman þær leifar sem afganga so ekkert spillist.“

13 En þeir söfnuðu saman og fylldu upp tólf karfir meður þessar leifar af fimm byggbrauðum, hvert eð auk var þess sem þeir höfðu neytt.

14 Þá er þessir menn sáu það að Jesús gjörði þetta teikn sögðu þeir: „Þessi er sannlega sá spámaður sem í heiminn skal koma.“

15 En þá Jesús fann það að þeir mundu koma að grípa hann og kjósa til konungs flýði hann einn upp aftur á fjallið.

16 Að kveldi gengu hans lærisveinar ofan til sjávar,

17 stigu þeir á skip og þá þeir komu yfir um þann sjó til Kapernaum var þer myrkt orðið. Jesús var þá eigi kominn til þeirra.

18 En sjórinn tók að æsast upp af miklu veðri.

19 Þeir höfðu þá róið fimm og tuttugu eður þrjátigu skeiða. Þeir sáu þá Jesú ganganda á sjónum og kominn nær skipinu. Þeir óttuðust þá.

20 En hann sagði til þeirra: „Þetta em eg, óttist þér eigi.“

21 Þá vildu þeir hafa tekið hann inn á skipið. Og jafnsnart var skipið komið að því landi sem þeir fóru til.

22 Annan dag eftir sá fólkið sem hinumegin sjávarins stóð að eigi var þar annað skip til nema það eina sem hans lærisveinar höfðu á stigið og Jesús hafði eigi sjálfur stigið á það skip meður sínum lærisveinum heldur voru hans lærisveinar einir af stað farnir.

23 Þar komu og yfir um önnur skip frá Tíberías hvað nærri er þeim stað sem þeir höfðu brauðin etið fyrir herrans þakkargjörð.

24 Og þá er fólkið sá að Jesús var eigi þar og eigi heldur hans lærisveinar sté það á skipin, kom til Kapernaum og leitaði að Jesú.

25 Og þá þeir höfðu fundið hann hinumegin sjávarins sögðu þeir til hans: „Rabbí, hvenær komstu hingað?“

26 Jesús svaraði þeim og sagði: „Sannlega, sannlega segi eg yður: Þér leitið mín eigi af því að þér sáuð teiknin heldur af því að þér neyttuð af brauðunum og urðuð saddir.

27 Verkið ei þeirrar fæðu sem forgengur heldur þeirrar sem stöðug blífur til eilífs lífs hverja eð Mannsins sonur mun gefa yður því að Guð faðir hefur hann innsiglað.“

28 Þá sögðu þeir til hans: „Hvað skulu vér þá gjöra svo vér gjörum Guðs verk?“

29 Jesús svaraði og sagði þeim: „Það eru Guðs verk að þér trúið á hann þann hann sendi.“

30 Þá sögðu þeir til hans: „Hvort gjörir þú fyrir teikn so að vér sjáum og trúum þér? Hvað gjörir þú?

31 Feður vorir átu himnabrauð á eyðimörku sem skrifað stendur: Hann gaf þeim að eta brauð af himni.“

32 Þá sagði Jesús til þeirra: „Sannlega, sannlega segi eg yður að eigi gaf Moyses yður brauð af himni heldur gefur faðir minn yður satt brauð af himni.

33 Því að þetta er Guðs brauð það sem af himni sté ofan og heiminum gefur líf.“

34 Þeir sögðu þá við hann: „Herra, gef oss jafnan þetta brauð.“

35 En Jesús svaraði þeim þá: „Eg em lífsins brauð. Hver hann kemur til mín þann mun eigi hungra og sá hann trúir á mig hann mun aldreigi þyrsta.

36 Eg sagða yður það þér hafið mig sénan(séð) og trúið þó eigi.

37 Allt hvað faðirinn gefur mér það kemur til mín og hvern þann sem til mín kemur hann mun eg eigi útreka.

38 Því að eg sté ofan af himni, eigi upp á það að eg gjöri minn vilja heldur hans vilja sem mig sendi.

39 Þetta er föðursins vilji þess mig sendi að eg glati öngu af öllu því sem hann gaf mér heldur skal eg uppvekja það á efsta degi.

40 En það er míns föðurs vilji þess mig sendi að hver sá sem soninn sér og trúir á hann hafi eilíft líf og eg mun uppvekja hann á efsta degi.“

41 Þá mögluðu Gyðingar yfir því það hann sagði: „Eg em það brauð hvert eð ofan sté af himni.“

42 Og þeir sögðu: „Er eigi Jesús þessi sonur Jósefs hvers að vér þekkjum bæði föður og móður?

Hvernin segir hann þá það eg egm ofanstiginn af himni?“

43 Jesús svaraði þeim: „Möglið eigi innbyrðis.

44 Enginn fær til mín komið nema sá faðir sem mig sendi togi hann og eg mun uppvekja hann á efsta degi.

45 So er og skrifað á spámannabókum: Að þeir munu alllir verða af Guði lærðir. Hver helst nú heyrir af föðurnum og lærir það sá kemur til mín.

46 Eigi það að nokkur hafi föðurinn sénan nema sá sem er af Guði, hann hefur séð föðurinn.

47 Sannlega, sannlega segi eg yður: Hver sem trúir á mig hann hefur eilíft líf.

48 Eg em lífsins brauð.

49 Feður yðrir átu himnabrauð í eyðimörku og eru dauðir.

50 Þetta er það brauð sem oftansté af himni. Hver sem etur af því hann deyr eigi.

51 Eg em það lifanda brauð sem af himni sté ofan. Hver sem etur af þessu brauði sá lifir eilíflega. Og það brauð sem eg mun gefa er mitt hold hvert að eg mun útgefa heiminum til lífs.“

52 Gyðingar þráttuðu þá sín á milli, so segjandi: „Hvernin fær þessi gefið oss sitt hold að eta?“

53 Jesús sagði til þeirra: „Sannlega, sannlega segi eg yður: Nema ef þér etið hold Mannsins sonar og drekkið hans blóð þá hafi þér ekki lífið með yður.

54 Hver hann etur mitt hold og drekkur mitt blóð sá hefir eilíft líf og eg mun uppvekja hann á efsta degi.

55 Því mitt hold er sönn fæða og mitt blóð er sannur drykkur.

56 Hver hann etur mitt hold og drekkur mitt blóð sá blífur(dvelur) í mér og eg með honum.

57 Líka sem að mig sendi lifandi faðir og eg lifi sakir föðursins, so og hver hann etur mig sá mun og lifa fyrir mínar sakir.

58 Þetta er það brauð sem ofan sté af himni. Eigi so sem það yðrir feður höfðu himnabrauð etið og eru dauðir. Hver hann etur þetta brauð sá lifir að eilífu.“

59 Þetta sagði hann, kennandi í samkunduhúsinu til Kapernaum.

60 En margir af hans lærisveinum sem þetta heyrðu sögðu: „Hörð er þessi ræða, hver kann henni að heyra?“

61 En er Jesús vissi meður sjálfum sér að hans lærisveinar mögluðu af

þessu þá sagði hann til þeirra: „Misþokkar(móðgar) yður þetta?

62 Hvað mun þá ef þér sæuð Mannsins son uppstíga þangað sem hann var fyrr?

63 Andinn er sá er lífgar, holdið er til einskis nýtt. Þau orð er eg tala fyrir yður, þau eru andi og líf.

64 En nokkrir eru þeir af yður hverjir eigi trúa.“ Því að Jesús vissi af upphafi hverjir eigi voru trúaðir og hver sá var er hann mundi svíkja.

65 Og hann sagði: „Fyrir því sagða eg yður það enginn fær til mín komið nema að honum sé það gefið af mínum föður.“

66 Eftir það gengu margir af hans lærisveinum aftur til baka og gengu ei lengur þaðan af meður honum.

67 Þá sagði Jesús til þeirra tólf: „Vilji þér og fráganga?“

68 En honum svaraði Símon Petrus: „Herra, hvert skulum vær fara? Þú hefur orð eilífs lífs.

69 Vér trúum og kennum það þú ert Kristur, sonur Guðs lifanda.“

70 Jesús svaraði þeim: „Hefi eg eigi útvalið yður tólf? Og einn af yður er djöfull.

71 En hann sagði af Júdasi Símonssyni Ískaríot því að hann sveik hann þó að hann væri einn af tólf.

7

1 Eftir það gekk Jesús um Galileam því að hann vildi eigi ganga um Judeam af því að Gyðingar vildu í hel slá hann.

2 Þá var og nálæg tjaldbúðarhátíð Gyðinga.

3 Bræður hans sögðu þá til hans: „Tak þig upp og gakk til Júdeu so að þínir lærisveinar sjái þau verk er þú gjörir.

4 Því að sannlega gjörir enginn sá nokkuð leynilega sem sjálfur hann eftirleitar kunnur að verða. Ef þú gjörir það þá opinbera þú sjálfan þig heiminum.“

5 Því hans bræður trúðu ei á hann.

6 Jesús sagði til þeirra: „Minn tími er eigi enn kominn en yðar tími er jafnan reiðubúinn.

7 Heimurinn fær yður eigi hatað en mig hatar hann því að eg ber vitnisburð af honum það hans verk eru vond.

8 Fari þér upp til hátíðardagsins, eg vil enn eigi fara upp til þessarar hátíðar það minn tími er enn eigi uppfylldur.“

9 En þá hann hafði sagt þeim þetta bleif(dvaldi) hann samt í Galilea.

10 Nú sem hans bræður voru uppfarnir þá fór hann og sjálfur upp til hátíðarinnar, eigi opinberlega heldur so sem nokkuð á laun.

11 Gyðingar spurðu að honum um hátíðina og sögðu: „Hver er hann?“

12 Og mikill krytur(muldur) var í lýðnum um hann. Sumir sögðu: „Góður er hann“ en aðrir sögðu: „Nei, heldur leiðir hann lýðinn afvega.“

13 Enginn talaði þó bert um hann fyrir hræðslu sakir við Gyðinga.

14 En að hálfnaðri hátíðinni sté Jesús upp í musterið og kenndi.

15 Gyðingar undruðust, so segjandi: „Hvernin veit hann Ritningarnar þar hann hefur þó eigi lært þær?“

16 Jesús svaraði þeim og sagði: „Minn lærdómur er eigi minn heldur hans sem mig sendi.

17 Ef sá er nokkur sem gjöra vill hans vilja hann reynir hvert þessi lærdómur er af Guði eður hvert eg tala af mér sjálfum.

18 Hver sem af sjálfum sér talar sá leitar sinnar eiginnar dýrðar en hver hann leitar þess dýrðar sem hann sendi sá er sannur og ekker ranglæti er með honum.

19 Gaf Moyses yður eigi lög þó enginn yðar haldi lögin? Eður því sæki þér eftir að lífláta mig?“

20 Lýðurinn svaraði og sagði: „Djöfulinn hefir þú. Hver sækir til að lífláta þig?“

21 Jesús svaraði og sagði: „Eitt verk gjörða eg og það undri þér allir.

22 Moyses gaf yður því umskurnarskírn, eigi það hún væri af Moyse komin heldur af forfeðrunum. Og þó umskeri þér manninn á þvottdegi.

23 Nú ef maðurinn meðtekur umskurðarskírn á þvottdegi so að eigi brjótist Moyses lögmál. En þér reiðist þó við mig það eg gjörði allan manninn heilan á þvottdegi.

24 Þér skuluð eigi dæma eftir yfirlitum heldur dæmið réttum dómi.“

25 Þá sögðu nokkrir af þeim sem voru af Jerúsalem: „Er það ekki sá sem þeir sóttu til að lífláta?

26 Sjáið, nú talar hann opinberlega og enginn þeirra segir honum grand.

Eða vita vorir höfðingjar það víst að þessi er sannur Kristur?

27 En vér vitum þó hvaðan þessi er. Þá Kristur kemur veit enginn hvaðan hann er.“

28 Þá kallaði Jesús í musterinu, lærandi og so segandi: „Þér kennið mig og vitið hvaðan eg em. Og eg kom eigi af sjálfum mér heldur er hann sannorður sá mig sendi hvern þér þekkið eigi.

29 En eg þekki hann því að eg em af honum og hann hefur sent mig.“

30 Þá sóttu þeir til að grípa hann en enginn lagði þó hendur á hann því að eigi var hans tími enn kominn.

31 Margt af fólkinu trúði á hann og sögðu: „Þá Kristur kemur mun hann nokkuð gjöra fleiri teikn en þessi gjörir?“

32 Þá Pharisei heyrðu nú lýuðinn krytja(muldra) þetta um hann þá sendu prestahöfðingjar og Pharisei þénara út að þeir handtæki hann.

33 Jesús sagði þá til þeirra: „Litla stund eg em enn hjá yður og þá fer eg til hans sem mig sendi.

34 Þér leitið mín og finnið mig eigi og þar sem eg er þangað fái þér eigi að koma.“

35 Þá sögðu Gyðingar sín á milli: „Hvert vill hann fara so að vér finnum hann eigi? Eður vill hann ganga í sundurdreifing heiðinna

manna og læra(fræða) þar heiðnar þjóðir?

36 Hvernin er sú ræða sem hann sagði: Þér leitið mín og finnið eigi og þar sem eg er þangað fái þér eigi að koma?“

37 Á síðasta degi hinnar miklu hátíðar stóð Jesús upp og kallaði, so segjandi: „Ef nokkurn þyrstir komi hann til mín og drekki.

38 Hver hann trúir á mig, so sem Ritningin segir: Af hans kviði skulu framfljóta vötn lifanda vats.“

39 En þetta sagði hann af þeim Anda hvern þeir skyldu meðtaka sem á hann tryðu. Því að Heilagur Andi var þá ei (útgefinn) af því að Jesús var enn eigi dýrlegur orðinn.

40 Og margir af lýðnum sem heyrðu þessa hans ræðu sögðu: „Þessi er sannur spámaður.“

41 Aðrir sögðu: „Hann er Kristur.“ En sumir sögðu: „Skal Kristur nokkuð koma af Galilea?

42 Segir eigi Ritningin að Kristur komi af Davíðs sæði og úr kastalanum Betlehem þar sem Davíð var?“

43 Líka so varð ein misgreining með fólkinu.

44 nokkrir af þeim vildu hafa gripið hann en enginn lagði þó hendur á hann.

45 Þénarararnir komu aftur til Phariseis og prestahöfðingjanna og

þeir sögðu þá til þeirra: „Því höfðu þér hann eigi hingað?“

46 Þénararnir svöruðu: „Þar hefur aldrei nokkur maður so talað sem þessi maður.“

47 Þá svöruðu Pharisei þeim: „Eða eru þér og blekktir?

48 Trúir nokkur höfðingjanna eður af Phariseis á hann?

49 Heldur það fólk sem ekkert veit af lögmálinu og bölvað er.

50 “ Nikódemus sagði þá til þeirra, sá sem kom til hans um nótt, hver eð einn var af þeim:

51 „Dæmir vort lögmál nokkuð manninn nema hann sé fyrri

rannsakaður og sé vitað hvað hann gjörir?“

52 Þeir svöruðu og sögðu til hans: „Ertu einn af Galileis? Rannsaka þú og skoða það af Galilea mun ei spámaður upprísa.“

53 Og hver gekk heim til sinna húsa.

8

1 Jesús gekk þá í fjallið Oliveti.

2 Og að morni í dögun kom hann aftur í musterið og allt fólkið kom til hans. Hann setti sig og lærði það (kenndi því).

3 En hinir lögklóku og farísear leiddu fram fyrir hann þá konu sem í hórdómi var gripin og settu hana þar í miðið

4 og sögðu til hans: „Meistari, þessi kona er nú fundin í hórdómi

5 en Moyses býður oss í lögmálinu að berja þess háttar menn grjóti. Eða hvað segir þú til?“

6 En þetta sögðu þeir af því þeir freistuðu hans að þeir mættu so ákæra hann. En Jesús laut niður og ritaði á jörðina líkt og hann heyrði ekki til þeirra.

7 Og er þeir héldu áfram að spyrja hann svaraði Jesú og sagði: „Hver yðar sem er án syndar kasti sá fyrstur steini á hana.“

8 Þá laut hann niður aftur og ritaði á jörðina.

9 Þá þeir heyrðu þetta og þeirra samviska straffaði(sakfelldi) þá gekk einn eftir öðrum út, fyrstir þó öldungarnir. Jesús var þá einn eftir og konan þar standandi mitt fyrir honum.

10 En þá Jesús rétti sig upp og sá þar öngvan nema konuna sagði hann til hennar: „Kona, hvar eru þeir sem þig áklaga? Hefir nokkur fordæmt þig?“

11 En hún sagði: „Herra, enginn.“ Jesús sagði henni þá: „Eigi mun eg fordæma þig heldur. Gakk héðan og syndga nú ei oftar héðan af.“

12 Jesús talaði enn aftur til þeirra so segandi: „Eg em ljós heimsins. Hver hann fylgir mér eftir sá gengur ei í

myrkrunum heldur hefur hann ljós lífsins.“

13 Þá sögðu Pharisei til hans: „Þú ber vitni af sjálfum þér, þinn vitnisburður er eigi sannur.“

14 Jesús svaraði og sagði til þeirra: „Ef eg ber af sjálfum mér vitni þá er minn vitnisburður sannur því eg veit hvaðan eg kom og hvert að eg fer. En þér vitið eigi hvaðan eg kom eður hvert eg fer.

15 Þér dæmið eftir holdinu. Eg dæmi öngvan

16 en ef eg dæmi þá er minn dómur réttur því að eg er eigi einnsaman heldur eg og sá faðir er mig sendi.

17 So er og skrifað í lögum yðar að tveggja manna vitnisburður sé sannur.

18 Eg em sá sem af mér sjálfum ber vitni og faðirinn sá mig sendi hann ber og af mér vitni.“

19 Þá sögðu þeir til hans: „Hver er faðir þinn?“ Jesús svaraði: „Eigi kenni þér mig né minn föður. Ef þér þekktuð mig þá þekktu þér og minn föður.“

20 Þessi orð talaði Jesús við ölmösukistuna þá hann kenndi í musterinu. Og enginn tók hann því hans stund var enn eigi komin.

21 Þá sagði Jesús enn til þeirra: „Eg fer og þér leitið mín og í synd yðvari

deyi þér. Hvert eg fer þangað fái þér eigi að koma.“

22 Þá sögðu Gyðingar: „Mun hann vilja drepa sjálfan sig það hann segir: Hvert að eg fer þangað fái þér eigi að koma?“

23 Þá sagði hann þeim: „Þér eruð hér neðan að, eg em að ofan. Þér eruð af þessum heimi, eg em ei af þessum heimi.

24 Því sagði eg yður að þér munduð deyja í syndum yðrum. Því ef þér trúið ei að eg sé hann þá munu þér deyja í yðrum syndum.“

25 Þá sögðu þeir til hans: „Hver ert þú?“ Jesús sagði til þeirra: „Það upphaf sem nú talar við yður.

26 Margt hefi eg að tala og dæma um yður en sá mig sendi hann er sannorður og hvað eg heyrða af honum það tala eg fyrir heiminum.“

27 En þeir skildu það eigi að hann sagði þeim af Guði föður.

28 Þá sagði Jesús til þeirra: „Nær þér upphefið Mannsins son þá skilji þér að eg sé hann. Og af mér sjálfum gjöri eg ekkert heldur það sem mig lærði minn faðir það tala eg

29 og sá er mig sendi hann er meður mér. Faðirinn lét mig ei einnsaman því að eg gjöri jafnan það honum er þægt.“

30 Þá hann talaði þetta trúðu margir á hann.

31 Þá sagði Jesús til þeirra Gyðinga sem á hann trúðu: „Ef þér blífið(haldið) við mína ræðu þá eru þér mínir sannir lærisveinar

32 og þá þekki þér sannleikinn og sannleikurinn mun yður frelsa.“

33 Þá svöruðu þeir honum: „Vér erum Abrahams sæði og aldrei höfum vér nokkurs manns þrælar verið. Hvernin segir þú þá: Þér skuluð frjálsir verða?“

34 Jesús svaraði þeim og sagði: „Sannlega, sannlega segi eg yður: Her helst sem syndina gjörir hann er syndarinnar þræll.

35 Þrællinn blífur(dvelur) eigi eilíflega í húsinu en sonurinn blífur þar eilíflega.

36 Nú ef sonurinn frelsar yður þá eru þér réttlega frjálsir.

37 Eg veit að þér eruð Abrahams synir. Þó sæki þér til að deyða mig því að mín ræða grípur öngvan stað hjá yður.

38 Eg tala það sem eg séð hefi hjá mínum föður. Og hvað þér sáuð hjá yðrum föður, það gjöri þér.“

39 Þeir svöruðu og sögðu til hans: „Abraham er vor faðir.“ Þá sagði Jesús þeim: „Ef þér væruð synir Abrahams, þá mynduð þér gjöra verka Abrahams

40 En þér sækist nú eftir því að slá í hel, þann sem yður hefur sannleikann sagt, er eg heyrði frá Guði, slíkt gjörði Abraham ekki

41 Þér gjörið yðar föðurs verk.“ Þá svöruðu þeir: „Eigi erum vér í hórdómi bornir. Einn Guð höfum vér fyrir föður.“

42 Jesús sagði þá til þeirra: „Ef Guð væri yðar faðir þá elskuðuð þér mig því eg em af Guði kominn og framgenginn. Því eigi kom eg af sjálfum mér heldur sendi hann mig.

43 Fyrir því þekki þér þá ekki mitt mál af því þér megið eigi heyra mína ræðu.

44 Þér eruð af föðurnum fjanda(djöflinum) og girndum yðar föðurs þá vilji þér eftirfylgja. Hann var einn morðingi þegar að upphafi og eigi stóð hann í sannleiknum. Því að sannleikurinn er ei með honum.

Þá hann talar lygi talar hann af sínu eigin því hann er er einn ljúgari, so og þess hlutar faðir.

45 En mér, af því eg segi sannleikinn, þá vilji þér ei trúa.

46 Hver yðar kann straffa mig af nokkuri synd? Nú ef eg segi sannleikinn, því trúi þér mér þá eigi?

47 Hver hann er af Guði sá heyrir Guðs orð. Af því heyri þér eigi að þér eruð eigi af Guði.“

48 Þá svöruðu Gyðingar og sögðu honum: „Segjum vær eigi vel að þú ert samverskur og hefur djöfulinn?“

49 Jesús svaraði: „Eigi hefi eg djöful heldur vegsama eg föður minn og þér vanheiðrið mig.

50 Eg leita eigi að minni dýrð. Sá er til sem leitar og dæmir.

51 Sannlega, sannlega segi eg yður: Ef nokkur er sá sem geymir mín orð hann mun ei sjá dauðann.“

52 Þá sögðu Gyðingar við hann: „Nú finnum vær að þú hefir djöfulinn. Abraham er dauður og spámennirnir og þú segir: Ef nokkur er sá eð geymir mín orð hann mun eigi smakka dauðann að eilífu.

53 Eða ertu meiri föður vorum Abraham hver framliðinn er? Og spámennirnir eru og framliðnir. Hvern gjörir þú sjálfan þig?“

54 Jesús svaraði: „Ef eg vegsama mig sjálfur þá er mín dýrð engin. Þar

er minn faðir sá mig vegsamar hvern þér segið yðvarn Guð vera

55 og þekkið hann þó ei. En eg þekki hann og ef eg segða það eg þekkti hann ekki þá væri eg einn ljúgari líkur yður. Heldur þekki eg han og geymi hans orð.

56 Abraham faðir yðar gladdist að hann skyldi sjá minn dag. Og hann sá hann og varð glaður við.“

57 Þá sögðu Júðar til hans: „Þú ert enn eigi fimmtugur og þó sástu Abraham?“

58 Jesús sagði til þeirra: „Sannlega, sannlega segi eg yður: Áður en Abraham var em eg.“

59 Þá tóku þeir upp steina að þeir köstuðu á hann. En Jesús duldi(faldi) sig og gekk úr musterinu, mitt á meðal þeirra og komst so undan.

9

1 Og þá eð Jesús gekk framhjá sá hann þann einn mann sem blindur var borinn.

2 Hans lærisveinar spurðu hann þá að og sögðu: „Rabbí, hvert braut þessi eður hans foreldrar að hann fæddist so blindur?“

3 Jesús svaraði: „Eigi braut þessi né hans foreldrar heldur að Guðs verk skulu auglýsast(opinberast) á honum.

4 Mér byrjar(ber,verð) að verka hans verk þess mig sendi á meðan að

dagur er. Nóttin kemur nær enginn fær verkað.

5 So lengi sem eg er í veröldinni þá em eg ljós veraldar.“

6 Þá hann hafði sagt þetta spýtti hann á jörðina og gjörði sér hrákaleir og neri leirnum um augu hins blinda og sagði honum:

7 „Far þú til díkisins Sílóa (hvað að þýðist „sendur“) og þvo þér.“ Þá gekk hann og þvo sér og kom sjáandi.

8 Þá sögðu nágrannar hans og þeir sem hann höfðu áður þekkt að hann var ölmusumaður: „Er það eigi sá sem sat og beiddi?“

9 Sumir sögðu: „Hann er það“ en aðrir sögðu: „Líkur er hann honum.“ Hann sjálfur sagði: „Eg em sá.“

10 Þeir sögðu þá við hann: „Hvernin eru þín augu upplokin?“

11 Hann svaraði og sagði: „Sá maður sem nefnist Jesús gjörði sér leir og reið á mín augu og hann sagði mér: Far þú til díkisins Sílóa og þvo þér. Eg gekk og þvo mér og fékk sýnina.“

12 Þeir sögðu til hans: „Hver er hann?“ Hann sagði: „Eg veit eigi.“

13 Þá leiddu þeir hann fyrir Phariseos sem áður hafði blindur verið.

14 En þá var þvottdagur er Jesús gjörði þann saurinn og opnaði hans augu.

15 Þá spurðu Pharisei hann enn að hvernin hann hefði sýnina fengið. En hann sagði þeim: „Leir lagði hann á mín augu. Eg þvoði mér og nú sé eg.“

16 Þá sögðu sumir af Phariseis: „Eigi er þessi maður af Guði það hann heldur eigi þvottdaginn.“ En aðrir sögðu: „Hvernin má syndugur maður gjöra þvílíka teikn?“ Og þar varð sundurþykkja(sundrungur) þeirra á milli.

17 Þá sögðu þeir enn til hins blinda: „Hvað segir þú af honum það hann

opnaði þín augu?“ En hann sagði: „Spámaður er hann.“

18 Gyðingar trúðu eigi af honum að hann hefði blindur verið og væri nú skyggn orðinn þangað til þeir kölluðu á hans foreldra sem sýnina hafði aftur fengið og spurðu þá að, svo segandi:

19 „Er hann ykkar son hvern þér segið blindan borinnn vera? Eða hvernin sér hann nú?“

20 Hans foreldrar svöruðu þeim og sögðu: „Við vitum að þessi er okkar sonur og það hann var blindur borinn.

21 En með hverjum hætti hann sér nú það vitum við ekki eður hver hans augu opnaði, það vitum við ekki.

Hann hefur sjálfur aldur til að vara fyrir sig, spyrjið hann að.“

22 Þetta sögðu hans feðgin af því að þau óttuðust Gyðinga. Því að Gyðingar hyöfðu þá þegar samblásið með sér það ef nokkur meðkenndi hann Krist að sá skyldi útrekinn af þeirra samkundum.

23 Fyrir því sögðu hans feðgin: „Hann er nógu gamall, spyrjið hann að.“

24 Þá kölluðu þeir aftur í öðru sinni á þann mann sem blindur hafði verið og sögðu honum: „Gef Guði heiðurinn. Vér vitum að þessi maður er syndugur.“

25 Hann svaraði og sagði: „Er hann syndugur, það veit eg ekki. Eitt veit eg, að eg var blindur og nú sé eg.“

26 Þeir sögðu þá til hans: „Hvað gjörði hann þér eða hvernin lauk hann upp þínum augum?“

27 Hann svaraði þeim: „Eg sagða yður nú það. Hafi þér ekki heyrt það? Til hvers vilji þér heyra það aftur? Eða vilji þér verða hans lærisveinar?“

28 Þá bölvuðu þeir honum og sögðu: „Vertu hans lærisveinn en vær erum Moyses lærisveinar.

29 Vér vitum að Guð talaði við Moysen en vér vitum eigi hvaðan þessi er!“

30 Sá maður svaraði og sagði þeim: „Það er undarlegt að þér vitið eigi hvaðan hann er og þó lauk hann upp mínum augum.

31 En vér vitum að Guð heyrir eigi synduga heldur það ef nokkur er Guðs dýrkari og gjörir eftir hans vilja, þann heyrir hann.

32 Um aldur hefir það eigi heyrt verið að nokkur hafi upp lokið þess manns augum sem blindur var borinn.

33 Væri þessi maður eigi af Guði þá mætti hann ekkert gjöra.“

34 Þá svöruðu þeir og sögðu til hans: „Allur ertu í synd alinn og þú lærir(kennir) oss!“ Og þá ráku þeir hann út.

35 Þá Jesús heyrði það að þeir höfðu hann útrekið og er hann fann hann þá sagði hann til hans: „Trúir þú á Guðs son?“

36 Hann svaraði og sagði: „Herra, hvar er hann so að eg trúi á hann?“

37 Jesús sagði til hans: „Þú sást hann og hann sem við þig talar, sá er hann.“

38 Hinn svaraði: „Herra, eg trúi.“ Og hann tilbað hann.

39 Jesús sagði: „Til dóms kom eg í þennan heim að þeir sem eigi sjá skyldu sjá og að þeir blindir sem sjá.“ *(Svo að þeir sem eru blindir sjái og þeir sem sjá verði blindir, hér er verið að tala um að vera andlega blindur og andlega sjáandi, sá sem*

var blindur sá Jesús og trúði á hann og tilbað hann, en leiðtogarnir sjá en eru blindir fyrir Jesú Kristi og trúa ekki á hann og tilbiðja hann ekki)

40 Og nokkrir af Phariseis heyrðu þetta sem hjá honum voru og sögðu til hans: „Eða eru vér þá blindir?“

41 Jesús sagði þeim: „Ef þér væruð blindir þá hefðu þér öngva synd. Nú fyrst þér segið: Vér sjáum, þá blífur(varir) yðar synd.

10

1 Sannlega, sannlega segi eg yður: Hver hann gengur eigi inn um dyrnar í sauðahúsið heldur stígur hann inn með öðrum hætti, sá er þjófur og spillvirki.

2 En sá sem gengur inn um dyrnar, hann er hirðir sauðanna.

3 Fyrir honum lýkur dyravörðurinn upp og sauðirnir heyra hans rödd og hann kallar sína sauði með nafni, leiðir þá og út.

4 Og þá hann hefur sína sauði út látið gengur hann frammi fyrir þeim. Sauðirnir fylgja honum og eftir því að þeir þekkja hans rödd.

5 En öðrum annarlegum(ókunnugum) fylgja þeir ei eftir heldur flýja þeir frá honum því að þeir kenna eigi annarlega rödd.“

6 Þennan málshátt talaði Jesús til þeirra en þeir vissu eigi hvað hann sagði þeim.

7 Þá sagði Jesús enn aftur til þeirra: „Sannlega, sannlega segi eg yður: Eg em dyr sauðanna.

8 Allir hverjir helst fyri mér komu þeir voru þjófar og spillvirkjar og sauðirnir hlýddu þeim eigi.

9 Eg em dyrnar. Ef nokkur gengur inn um mig, sá mun frelsast. Hann mun og ganga út og inn og finna sitt fóður.

10 Þjófurinn kemur ei til annars en hann steli, drepi og fordjarfi. Eg em kominn til þess að þeir skyldu hafa líf og fulla gnægð.

11 Eg em góður hirðir. Góður hirðir gefur sitt líf út fyrir sína sauði.

12 En leigumaðurinn, sá eigi er hirðir og hvers sauðirnir eru eigi eiginlegir, hann sér úlfinn komanda og yfirgefur sauðina og flýr en úlfurinn grípur og sundurdreifir sauðunum.

13 En leigumaðurinn flýr af því að hann er leigumaður og hirðir ekki um sauðina.

14 Eg em góður hirðir og eg þekki mína sauði og eg þekkjunst af mínum,

15 so sem að þekkir mig minn faðir og eg þekki föðurinn. Og mitt líf legg eg út fyrir mína sauði.

16 Eg hefi og aðra sauði sem eigi eru af þessu sauðahúsi. Þá byrjar mér og hingað til að leiða og þeir munu

heyra mína rödd og þar mun verða eitt sauðahús og einn hirðir.

17 Fyrir því elskar mig minn faðir að eg legg út líf mitt. Eg tek það og aftur.

18 Enginn tekur það og af mér heldur legg eg það út af mér sjálfur. Eg hefi vald til það af að leggja, eg hefi og vald til það aftur að taka. Þetta boðorð fékk eg af mínum föður.“

19 Þá varð enn sundurþykkja (ágreiningur) í millum Gyðinga fyrir sakir þessara orða.

20 En margir af þeim sögðu: „Djöfulinn hefur hann og óður er hann, til hvers heyri þér honum?“

21 Aðrir sögðu: „Þessi orð eru einskis óðs manns. Fær djöfullinn nokkuð blinds manns augum upplokið?“

22 Þá gjörðist musterisvígsla til Jerúsalem. Það var um vetur.

23 Og Jesús gekk í musterinu í forbyrgi Salomonis.

24 Þá umkringdu hann Gyðingar og sögðu til hans: „Hversu lengi þá heldur þú vorri sálu upp? Ef þú ert Kristur þá seg oss það berlega.“

25 Jesús svaraði þeim: „Eg sagða yður það en þér trúið eigi. Þau verk er eg gjöri í míns föðurs nafni bera vitni af mér.

26 En þér trúið eigi því að þér eruð eigi af mínum sauðum so sem eg sagða yður.

27 Því mínir sauðir heyra mína rödd. Eg þekki þá og þeir fylgja mér eftir

28 og eg gef þeim eilíft líf og eigi skulu þeir fyrifarast að eilífu. Enginn skal þá og grípa úr minni hendi.

29 Faðir minn, sá eð mér gaf þá, hann er öllum meiri og enginn fær þá gripið af míns föðurs hendi.

30 Eg og faðirinn erum eitt.“

31 Þá tóku Gyðingar enn steina upp að grýta hann.

32 Jesús svaraði þeim þá: „Mörg góðverk sýndi eg yður af mínum

föður. Fyrir hvers verks sakir þá vilji þér grýta mig?“

33 Gyðingar svöruðu honum þá so segjandi: „Fyrir gott verk grýtu vér þig eigi heldur fyrir þá guðlastan þar sem þú ert maður og gjörir þig sjálfan að Guði.“

34 Jesús svaraði þeim: „Er eigi so skrifað í yðru lögmáli: Eg sagða það þér eruð guðir?

35 Nú ef það kallar þá guði til hverra Guðs orð eru skeð og Ritningin má eigi rjúfast

36 en við þann sem faðirinn helgaði og í heiminn sendi þá segi þér: Þú guðlastar, af því eg sagða: Eg em sonur Guðs.

37 Ef eg gjöri ekki míns föðurs verk þá trúið mér ekki.

38 Nú fyrst eg gjöri þau þá trúið verkunum þó þér viljið mér ekki trúa so að þér kennið og trúið það faðirinn sé meður(í) mér og eg meður(í) honum.“

39 Þeir sóttu þá enn til að grípa hann en hann gekk út frá þeirra höndum

40 og fór aftur í þann stað hinumegin Jórdanar sem Jóhannes hafði áður skírt og var þar.

41 Margir komu til hans og sögðu: „Jóhannes gjörði að vísu ekkert teikn en allt hvað Jóhannes sagði af þessum það er satt.“

42 Og margir trúðu þar á hann.

11

1 Þar lá einn sjúkur maður, Lasarus að nafni, af Bethania, í híbýlum Maríu og hennar systur Marthe.

2 En María var sú sem herrann hafði smurt með smyrslum og þurrkað hans fætur með sínum hárlokkum, hverrar bróðir var sá Lasarus sem sjúkur lá.

3 Systur hans senda þá til Jesú, so segjandi: „Herra, sjá nú, sá þú elskar hann er nú sjúkur.“

4 Þá Jesús heyrði það sagði hann: „Þessi sótt er eigi til dauða heldur til Guðs dýrðar so að Guðs sonur verði fyrir hana dýrkaður.“

5 En Jesús elskaði Martham og systur hennar Maríu og so Lazarum.

6 Þá hann hafði það heyrt að hann var sjúkur bleif hann samt tvo daga í þeim stað sem hann var þá.

7 Eftir það talar hann til sinna lærisveina: „Göngu vér aftur í Judeam.“

8 Þá sögðu hans lærisveinar við hann: „Rabbí, nærst þá vildu Júðar grýta þig og þó viltu fara þangað aftur?“

9 Jesús svaraði: „Eru eigi tólf stundir í degi? Hver hann gengur um daginn sá steytir sig eigi því að hann sér þessa heims ljós.

10 En hver hann gengur um nætur sá steytir sig því þar er ekkert ljós í honum.“

11 Þetta mælti hann og eftir það sagði hann til þeirra: „Lasarus vinur vor hann sefur en eg fer að vekja hann af svefni.“

12 Þá sögðu hans lærisveinar: „Herra, ef hann sefur á batnar honum.“

13 Jesús talaði um hans dauða en þeir ætluðu að hann mundi segja af eðlilegum svefni.

14 Þá sagði Jesús þeim opinberlega: „Lsarus er látinn

15 og eg fagna fyrir yðar sakir það eg var ei þar so að þér trúið. Og göngum nú til hans.“

16 Þá sagði Tómas, sem kallast tvíburi, til lærisveinanna: „Göngu vær með so að vér deyjum með honum.“

17 Jesús kom og þá og fann að hann hafði fjóra daga í gröfinni legið.

18 En Bethania lá hartnærri Jerúsalem so sem fimmtán renniskeið.

19 Margir Gyðingar voru þar komnir til Martham og Maríu að þeir hugguðu þær um lát bróður síns.

20 Sem Marta heyrir að Jesús kemur rennur(hljóp) hún í móti honum en María sat heima.

21 Þá sagði Marta við Jesú: „Herra, ef þú hefðir hér verið þá væri bróðir minn eigi látinn.

22 En eg veit að hvers þú beiðist af Guði það gefur Guð þér.“

23 Jesús sagði til hennar: „Bróðir þinn skal aftur upp rísa.“

24 Marta sagði til hans: „Eg veit að hann rís upp á efsta dags upprisu.“

25 Jesús sagði við hana: „Eg em upprisa og líf. Hver hann trúir á mig sá mun lifa þótt hann nú væri dauður

26 og hver hann lifir og trúir á mig, sá skal eigi deyja að eilífu. Trúir þú þessu?“

27 Hún sagði þá til hans: „Já herra, eg trúi að þú sért sá Kristur, sonur Guðs sem í heiminn skyldi koma.“

28 Þá hún hafði þetta sagt fór hún og kallaði í hljóði á systur sína Maríu, so segjandi: „Meistarinn er hér nær og kallar á þig.“

29 Þá hin heyrði það stóð hún fljótt upp og kom til hans

30 því að Jesús var enn ei kominn til þorpsins heldur var hann enn í þeim stað sem Marta hafði í móti honum komið.

31 En þeir Gyðingar sem í húsinu voru og hana hugguðu sáu það að hún stóð so fljótt upp og gekk út. Fylgdu þeir henni eftir og sögðu: „Hún fer til grafarinnar að gráta þar.“

32 Þá María kom þangað sem Jesús var og hún leit hann féll hún til fóta hans og sagði honum: „Herra, ef þú hefðir nú hér verið þá væri bróðir minn eigi látinn.“

33 Sem Jesús sá hana nú gráta og þá Gyðinga grátandi er með henni komu bystist(andvarpaði,stundi) hann við í sínum anda og hryggðist með sjálfum sér

34 og sagði: „Hvar hafi þér lagt hann?“ Þeir sögðu honum: „Herra, kom og skoða.“

35 Þá tárfelldi Jesús.

36 Þá sögðu Gyðingar: „Sjá, hversu kæran hann hefur haft hann.“

37 En aðrir af þeim sögðu: „Mátti hann sem opnaði blinds manns augu eigi gjöra við því að þessi hefði ekki dáið?“

38 Jesús sturlaðist þá enn með sjálfum sér og þá kom hann til grafarinnar. En það var einn jarðmunni. Steinn var og yfirlagður.

39 Jesús sagði: „Takið af steininn.“ Þá sagði Marta, systir hins dauða, til hans: „Herra, hann lyktar nú því að hann er ferdagaður.“

40 Jesús sagði til hennar: „Sagða eg þér ekki að ef þú tryðir þá mundir þú sjá Guðs dýrð?“

41 Þá tóku þeir steininn af þeim stað sem hinn dauði var lagður. En Jesús hóf þá sín augu upp og sagði: „Faðir, eg þakka þér það þú heyrðir mig.

42 En eg veit þó að þú heyrir mig jafnan, heldur fyrir fólksins sakir sem hér stendur í kring þá sagða eg það so að það trúi því að þú sendir mig.“

43 Þá hann hafði þetta sagt kallaði hann hárri röddu: „Lazare, kom þú út!“

44 Og þá strax kom sá út sem dauður hafði verið, reyrður með líkböndum að höndum og fótum og um hans

ásjón var sveipað meður sveitadúki. Jesús sagði til þeirra: „Leysið hann og látið burt ganga.“

45 Margir af Gyðingum sem komið höfðu til Mariam og sáu hvað Jesús gjörði þá trúðu á hann.

46 En sumir af þeim gengu burt til Phariseis og sögðu þeim hvað Jesús hafði gjört.

47 Þá samtóku kennimannahöfðingjarnir og Pharisei eitt ráð og sögðu: „Hvað skulu vær til gjöra? Því þessi maður gjörir mörg teikn

48 og ef vér sleppum honum so þá trúa allir á hann og þá koma Rómverjar og taka vort land og lýði.“

49 En einn af þeim, Kaífas að nafni, sá sem það sama ár var kennimannahöfðingi, sagði til þeirra: „Þér vitið ekkert og hugleiðið ekkert.

50 Betra er fyrir oss að einn maður deyði fyrir fólkið so að eigi tapist allur lýður.“

51 En þetta sagði hann ei af sjálfum sér heldur af því hann var þess árs kennimannahöfðingi, þá spáði hann að Jesús skyldi deyja fyrir fólkið,

52 ei einasta fyrir það fólk heldur það að hann safnaði í eitt þeim Guðs börnum er sundur voru dreifð.

53 Og upp frá þeim degi samtóku þeir með sér að aflífa hann.

54 Jesús gekk eigi þaðan af berlega hjá Gyðingum heldur fór hann burt í eitt byggðarlag nærri eyðimörku, í þá borg sem kallaðist Efrem. Og þar dvaldist hann með sínum lærisveinum.

55 En þá var páskahátíð Gyðinga nálæg og margir úr þeirri sveit gengu upp til Jerúsalem fyrir páskana að hreinsa sig.

56 Þeir stóðu upp og spurðu eftir Jesú og töluðu sín á millum í musterinu: „hvað sýnist yður það hann kemur ei til hátíðardagsins?“

57 En biskupar og Phariseis gáfu út það boðorð ef nokkur vissi hvar hann væri þá skyldi hann undirvísa(tjá) þeim svo að þeir mættu höndla hann.

12

1 Sex dögum fyrir páska kom Jesús í Bethania þar sem Lasarus hinn framliðni var hvern eð Jesús hafði uppvakið af dauða.

2 En þeir bjuggu honum þar eina kveldmáltíð og Marta þjónaði. Lasarus var einn af þeim sem til borðsins sátu með honum.

3 Þá tók María eitt pund smyrsla af hinu skærasta og dýrmætasta narden og smurði með fæturnar Jesú og þurrkaði so hans fætur meður sínum hárlokkum. Húsið fylltist og upp af ilm smyrslanna.

4 Þá sagði einn af hans lærisveinum, Júdas Símonsson Ískaríot, sá er hann sveik þar eftir:

5 „Fyrir því eru þessi smyrsl ekki seld fyrir þrjú hundruð peninga og gefið fátækum?“

6 Þetta sagði hann eigi af því að hann hirti um fátæka heldur af því að hann var þjófur og hafði fépyngjuna og bar það sem gefið var.

7 Þá sagði Jesús: „Lát hana í friði. Þetta geymdi hún til míns greftrunardags.

8 Volaða(fátæka,ólánsama) hafi þér jafnan hjá yður en mig hafi þér eigi að jafnaði.“

9 En er fjöldi mikill af Gyðingum fornam að hann var þar sjálfur komu þeir ei einasta þangað fyrir Jesú sakir heldur að þeir sæi Lazarum þann sem hann hafði af dauða reist.

10 En prestahöfðingjar samtóku og það að láta í hel slá Lazarum

11 því að fyrir hans sakir gengu margir af Gyðingum þangað og trúðu á Jesú.

12 Annan dag eftir þá eð lýðurinn heyrði sem til hátíðardagsins var kominn að Jesús kom til Jerúsalem

13 þá tóku þeir sér kvistu af pálmviði og gengu út í móti honum og hrópuðu: „Hósíanna! Blessaður sé sá sem kemur í nafni Drottins, konungur Ísraels!“

14 En Jesús fékk eina ösnu og reið þar á, so sem skrifað er:

15 „Óttast þú eigi, dóttir Síon. Sé, þinn konungur kemur ríðandi á

einum ösnufola.“ (Sakaría/Zechariha 9:9)

16 En þetta skildi eigi hans lærisveinar í fyrstu heldur þá eð Jesús var auglýstur þá hugleiddu þeir að þetta var af honum skrifað og þeir höfðu honum þetta gjört.

17 En það fólk bar honum vitni sem hjá var þá hann kallaði Lazarum úr gröfinni og af dauða upp vakti.

18 Af því gekk múgafólkið út í móti honum það heyrði að hann hafði gjört soddan teikn.

19 En Pharisei sögðu sín á milli: „Þér sjáið nú að vér orkum öngu. Sé, allur heimur fer eftir honum.“

20 Þar voru og nokkrir Grikkir meður þeim sem upp höfðu farið að tilbiðja um hátíðina.

21 Þeir gengu til Philippo hver eð var af Betsaída úr Galilea, báðu hann og sögðu: „Herra, vér vildum fá að sjá Jesús.“

22 Philippus kom og sagði það Andrea en Andreas og Philippus sögðu það Jesú.

23 En Jesús ansaði þeim og sagði: „Sá tími er nú kominn að Sonur mannsins verði auglýstur (opinberaður til dýrðar).

24 Sannlega, sannlega segi eg yður: Nema það að frækornið falli í jörðina og deyi þá blífur það einsaman allt.

En ef það deyr þá færir það mikinn ávöxt.

25 Hver hann elskar sitt líf hann glatar því en hver hann hatar sitt líf í þessum heimi sá varðveitir það til eilífs lífs.

26 Ef nokkur vill mér þjóna þá fylgi hann mér eftir. Og hvar eg em þar skal og minn þénari vera. Ef nokkur þjónar mér þá mun minn faðir hann heiðra.

27 Mín sála er nú hrygg. Og hvað skal eg segja? Faðir, frelsa þú mig af þessum tíma? En fyrir því kom eg þó í þennan tíma.

28 Faðir, birtu nafn þitt.“ Þá kom rödd af himni, so segjandi: „Eg hefi

það uppbirt og eg skal það enn uppbirta.“

29 Þá sagði fólkið sem hjá stóð og áheyrði: „Þar urðu reiðarþrumur.“ Aðrir sögðu: „Engill talaði við hann.“

30 Jesús svaraði og sagði: „Eigi kom þessi rödd fyrir mínar sakir heldur fyrir sakir yðar.

31 Nú er kominn dómur þessa heims. Nú mun og þessa heims prins útrekast.

32 Og fyrst eg verð upphafinn af jörðu þá mun eg draga allt til mín sjálfs.“

33 En þetta sagði hann, teiknandi með hverjum dauða er hann skyldi deyja.

34 Þá svaraði fólkið honum: „Vér höfum heyrt úr lögunum að Kristur blífi(vari) að eilífu. Hvernin segir þú þá að Mannsins syni byrjar(verður) upp að hefjast? Hver er sá Mannsins sonur?“

35 Þá sagði Jesús til þeirra: „Ljósið er stutta stund hjá yður. Gangið því á meðan þér hafið ljósið svo að myrkurin grípi yður eigi. Sá er gengur í myrkrunum hann veiti eigi hvert hann fer.

36 Á meðan þér hafið ljósið þá trúið á ljósið upp á það þér séuð synir

ljóssins.“ Þetta talaði Jesús og gekk burt síðan og faldi sig fyrir þeim.

37 Og þótt hann gjörði slík teikn fyrir þeim þá trúðu þeir þó eigi á hann

38 so að uppfylldist orðsaga Esaja spámanns þá hann sagði: „Herra, hver trúði vorri prédikan og hverjum er armleggur Drottins opinberaður?“ (Jesaja/Isiah 53:1)

39 Fyrir það máttu þeir eigi trúa það Esajas segir enn í öðrum stað:

40 „Hann blindaði augu þeirra og forherti hjörtu þeirra so að þeir sjái eigi með augunum né skilji með hjartanu að þeir umsnúist svo eg græði(lækni) þá.“ (Jesaja/Isiah 6:10)

41 Þetta sagði Esajas þá hann leit hans dýrð og talaði af honum.

42 Margir af höfðingjunum trúðu þó á hann en fyrir sakir Phariseis þá meðkenndu þeir það eigi svo að þeir væri eigi forboðaðir(reknir úr söfnuðinum).

43 Því að þeir elskuðu meir vegsemd manna en Guðs dýrð.

44 Jesús kallaði þá og sagði: „Hver sem á mig trúir hann trúir ei á mig heldur á hann sem mig sendi.

45 Og hver hann sér mig hann sér þann sem mig sendi.

46 Eg er ljós í heiminn kominn svo að hver sem á mig trúir blífi eigi í myrkrunum.

47 Og ef nokkur heyrir mín orð og trúir ekki hann mun eg ei dæma. Því að eg kom eigi að dæma heiminn heldur að frelsa heiminn.

48 Hver hann fyrirlítur mig og meðtekur eigi mín orð hann hefir þann hann dæmir. Það orð sem eg talaði það mun dæma hann á efsta degi.

49 Því að eg talaði ei af sjálfum mér heldur faðirinn sá mig sendi, hann gaf mér sjálfur boðorð til hvað eg skyldi segja eður mæla.

50 Og eg veit að hans boðorð er eilíft líf. Þar fyrir það eg tala, það tala eg so so sem faðirinn sagði mér.“

13

1 Fyrir páskahátíðina þá Jesús vissi að hans tími var kominn að hann gengi úr þessum heimi til föðursins og líka sem hann elskaði sína þá er hér voru í heimi, so elskaði hann þá allt til enda.

2 Og að gjörðri kveldmáltíðinni (því að djöfullinn hafði þá þegar sent í hjarta Júdasar Símonssonar Ískaríot að hann sviki hann)

3 vissi Jesús það faðirinn hafði allt gefið honum í hendur og það að hann var af Guði útkominn og til Guðs þá færi hann.

4 Þá stóð hann upp frá kveldmáltíðinni, lagði af sér klæðin og tók eitt línklæði, gyrti um sig,

5 eftir það hellti hann vatni í eina munlaug og tók til að þvo fæturna á lærisveinunum og þurrkaði meður því línklæði er hann var með gyrtur.

6 Þá kom hann til Símonar Petri. En Pétur sagði til hans: „Herra, áttu að þvo á mér fætur?“

7 Jesús svaraði og sagði honum: „Hvað eg gjöri það veist þú nú eigi en seinna veitst þú það.“

8 Þá sagði Pétur til hans: „Aldrei um ævi skalt þú mínar fætur þvo.“ Jesús svaraði honum: „Ef eg skal ei þvo þér þá hefur þú ei hlutdeild meður mér.“

9 Símon Petrus sagði þá til hans: „Herra, ekki einasta fæturna heldur jafnvel höfuð og hendur.“

10 Jesús sagði þá til hans: „Sá þveginn er hann þarf eigi að þvo nema fæturnar því hann er allur hreinn. Þér eruð og hreinir en eigi allir.“

11 Því hann vissi fyrir hver sá var er hann mundi svíkja. Fyrir það sagði hann: „Þér eruð ei allir hreinir.“

12 En eftir það hann hafði þvegið fætur þeirra tók hann sín klæði, settist niður aftur og sagði þá enn til þeirra: „Viti þér hvað eg gjörða yður?

13 Þér kallið mig meistara og herra. Þér segið það og rétt því að eg er hann.

14 Nú ef eg, yðar herra og meistari, þvo yðra fætur, þá skulu þér og innbyrðis þvo hver annars fætur.

15 Þetta gaf eg yður til eftirdæmis svo þér gjörið líka sem eg gjörði við yður.

16 Sannlega, sannlega segi eg yður að þjóninn er eigi meiri sínum herra né sendiboðinn þeim er hann út sendi.

17 Ef þér vitið þetta þá eru þér sælir ef þér gjörið þetta.

18 Ei segi eg af yður öllum eg veit hverja eg hefi útvalið heldur það að

uppfyllist Ritningin: Sá sem að etur brauð meður mér, hann treður mig undir fætur.

19 Nú segi eg yður það áður en það sker so að þér trúið þá það er skeð að eg em hann.

20 Sannlega, sannlega þá segi eg yður: Hver hann meðtekur þann er eg sendi sá meðtekur mig. En hver hann meðtekur mig hann meðtekur hann sem mig sendi.“

21 Þá Jesús hafði þetta sagt hryggðist hann í sínum anda, vottaði og sagði: „Sannlega, sannlega segi eg yður: Einn af yður mun svíkja mig.“

22 Þá leit hver lærisveinanna til annars, uggandi við af hverjum hann sagði.

23 En þar var einn af hans lærisveinum sem sat til borðsins í faðmi Jesú, hvern eð Jesús elskaði.

24 Honum benti Símon Petrus að hann spyrði hann hver sá væri er hann hafði til talað.

25 Af því hann lá þá brjósti Jesú. Og hann sagði til hans: „Herra, hver er sá?“

26 Jesús svaraði: „Sá er hann að hverjum eg rétti vökvaðan brauðbita.“ Og þá hann vökvaði brauðið gaf hann það Júdasi Símonssyni Ískaríot.

27 Og eftir þann bita fór andskotinn í hann. Þá sagði Jesús til hans: „Hvað þú gjörir þá gjör það snart(fljótt).“

28 En enginn af þeim sem til borðsins sátu vissi til hvers hann talaði.

29 Sumir ætluðu það af því að Júdas hafði fépyngjuna að Jesús mundi segja honum: „Kaup það er oss gjörist þörf til hátíðardagsins“ eða að hann gæfi nokkuð fátækum.

30 Og þá hann hafði bitann tekið gekk hann strax út og þá var nótt.

31 En þá hann var útgenginn sagði Jesús: „Nú er Mannsins sonur auglýstur(opinberaður) og Guð er auglýstur með honum.

32 Fyrst Guð er auglýstur með honum þá mun Guð auglýsa hann í sjálfum sér og snarlega mun hann auglýsa hann.

33 Sonakorn mín, eg em enn litla stund hjá yður. Þér leitið mín og líka sem eg sagði við Gyðinga: Hvert eg fer þangað kunni þér eigi að koma,

34 og nú segi eg yður. Eitt nýtt boðorð þá gef eg yður: Að þér elskið hver annan. Líka sem eg elskaði yður, so skulu þér og elskast innbyrðis.

35 Og af því kenna allir að þér eruð mínir lærisveinar ef þér hafið kærleikann yðar á milli.“

36 Símon Petrus segir til hans: „Herra, hvert fer þú?“ Jesús svaraði

honum: „Þangað sem eg fer máttu nú að sinni eigi fylgja mér en seinna meir þá muntu fylgja mér.“

37 Pétur segir til hans: „Herra, því má eg nú eigi fylgja þér? Eg vil setja mitt líf út fyrir þig.“

38 Jesús svaraði honum: „Hvað mundir þú setja þitt líf út fyrir mig? Sannlega, sannlega segi eg þér að haninn gelur ei áður en þú hefur neitað mér þrisvar.

14

1 Þá sagði hann til sinna lærisveina: „Hryggvist eigi í yðru hjarta. Trúi þér á Guð, þá trúi þér á mig.

2 Í míns föðurs húsi eru margar vistarverur en ef eigi so væri þá

segði eg að eg færa að tilbúa yður staður.

3 Og ef eg fer héðan að tilbúa yður stað þá vil eg þó aftur koma og taka yður til mín sjálfs so þér séuð þar sem eg er.

4 Og hvert eg fer það viti þér og veginn viti þér.“

5 Tómas sagði til hans: „Herra, vér vitum eigi hvert þú fer eða hvernin megu vér þá veginn vita?“

6 Jesús sagði til hans: „Eg em vegurinn, sannleikurinn og lífið. Enginn kemur til míns föðurs nema fyrir mig.

7 Ef þér þekkið mig þá þekki þér og minn föður. Og nú héðan í frá þá þekki þér og so sáu þér hann.“

8 Philippus sagði til hans: „Herra, sýn oss föðurinn. Þa nægir oss.“

9 Jesús sagði til hans: „So lengi er eg í hjá yður og þú þekkir mig eigi, Philippe? Hver mig sér sá sér og föðurinn og hvernin segir þú þá: Sýn oss föðurinn?

10 Trúir þú eigi að eg em með föðurnum og faðirinn með mér? Þau orð eg tala til yðar þau tala eg eigi af sjálfum mér. Faðirinn sá sem meður mér byggir hann sjálfur gjörir þau verk.

11 Trúið mér að eg sé með föðurnum og faðirinn meður mér. Ef eigi

annars þá trúið mér þó fyrir verkanna sakir.

12 Sannlega, sannlega segi eg yður: Hver hann trúir á mig sá mun gjöra þau verk sem eg gjöri. Hann mun og gjöra þessum meiri því að eg fer til míns föðurs.

13 Og hvers þér biðjið föðurinn í mínu nafni það vil eg gjöra so að faðirinn dýrkist í syninum.

14 Hvers þér biðjið í mínu nafni það mun eg gjöra.

15 Ef þér elskið mig þá haldið mín boðorð.

16 Og eg mun biðja föðurinn að hann gefi yður annan huggara, þann er blífur með yður eilíflega,

17 þann sannleiksanda hvern heimurinn fær eigi meðtekið því hann sér hann eigi og þekkir hann eigi. En þér þekkið hann því að hann blífur(dvelur) með yður og mun vera í yður.

18 Eigi læt eg yður föðurlausa, eg kem til yðar.

19 Innan skamms tíma þá mun heimurinn ei sjá mig meir en þér skuluð sjá mig því að eg lifi og þér munuð lifa.

20 Á þeim degi kenni þér að eg er í föðurnum og faðirinn í mér og eg í yður.

21 Hver hann hefir mín boðorð og heldur þau hann er sá sem mig elskar. En hver hann elskar mig sá

elskast af mínum föður og eg mun elska hann og eg mun opinbera mig honum.“

22 Þá sagði Júdas, eigi Ískaríot, til hans: „Herra, hvað verður þess gjört að þú munt vilja opinbera sjálfan þig oss en eigi heiminum?“

23 Jesús svaraði og sagði til hans: „Hver hann elskar mig sá varðveitir mín orð og minn faðir mun elska hann og við komum til hans og gjörum okkur í hjá honum vistarveru.

24 En hver hann elskar eigi mig sá varðveitir eigi mín orð. Og það orð er þér heyrið er eigi mitt heldur föðursins þess er mig sendi.

25 Þetta sagða eg yður á meðan eg var hjá yður.

26 En huggarinn, hinn heilagi andi, þann er minn faðir mun senda yður í mínu nafni, hann sjálfur mun læra yður alla hluti og áminna yður á allt hvað eg sagða yður.

27 Minn frið læt eg hjá yður, minn frið gef eg yður. Ei so sem heimurinn gefur þá gef eg yður. Yðart hjarta hryggvist eigi né skelfist.

28 Þér heyrðuð það eg sagða yður: Eg fer og kem til yðar. Ef þér elskuðuð mig þá gleddust þér við það að eg sagða: Eg fer til föðursins, það faðirinn er mér meiri.

29 Og nú sagða eg yður það fyrr en það sker so að þér trúið þá það er skeð.

30 Hér eftir mun eg eigi tala margt við yður. Því prins þessa heims kemur og með mig hefur hann ekkert

31 heldur það að heimurinn kenni það eg elska föðurinn og það eg gjöri so sem faðirinn hefur mér boðið. Stöndum upp og förum héðan.

15

1 Eg em sannur vínviður og minn faðir er víngarðsmaðurinn.

2 Hvern þann kvist á mér er eigi færir ávöxt mun hann afkvista og hvern þann sem ávöxt færir mun

hann hreinsa so að hann færi meira ávöxt.

3 Þér eruð nú hreinir fyrir sakir þess orðs að eg talaði við yður.

4 Blífið í mér og eg með yður. Líka sem vínkvisturinn fær eigi fært ávöxt af sjálfum sér nema hann sé á vínviðartrénu so og eigi heldur þér nema þér blífið á mér.

5 Eg em vínviðartréð en þér eruð vínviðarkvistirnir. Hver hann blífur í mér og eg með honum sá færir mikinn ávöxt því að án mín fái þér einskis orkað.

6 Hver sá er eigi blífur í mér hann er útkastaður sem annar vínviðarkvistur og uppþornar og þeir

samanlesa(safna saman) þá og kasta á eld og brenna.

7 Nú ef þér blífið í mér og mín orð blífa í yður biðjið þá hvers þér viljið og það skal yður veitast. Þar með verður minn faðir dýrkaður að þér færið mikinn ávöxt og verðið mínir lærisveinar.

8 So sem elskaði mig minn faðir líka so elska eg yður. Blífið í minni ástsemd.

9 Ef þér varðveitið mín boðorð þá blífi þér í minni ástsemd

10 líka sem eg varðveitti míns föðurs boðorð og eg blíf í hans ástsemd.

11 Þetta talaði eg því til yðar að minn fögnuður blífi hjá yður og yðar fögnuður uppfyllist.

12 Það er mitt boðorð að þér elskið yðar á milli svo sem eg elskaði yður.

13 Enginn hefur meiri ástsemd en sá að hann setur sitt líf út fyrir sína vini.

14 Þér eruð mínir vinir ef þér gjörið það eg býð yður.

15 Og héðan af kalla eg yður eigi þénara því að þjóninn veit eigi af hvað hans herra gjörir. En yður segi eg vini því allt hvað eg heyrði af mínum föður það kunngjörða eg yður.

16 Eigi útvöldu þér mig heldur hefi eg útvalið yður og eg skikkaði yður

til að þér genguð og færðuð ávöxt so að yðar ávöxtur blífi til þess að hvers þér biðjið föðurinn í mínu nafni það gefi hann yður.

17 Það býð eg yður að þér elskið hver annan.

18 Ef heimurinn hatar yður þá vitið að hann hefur hatað mig fyrri en yður.

19 Ef þér væruð af þessum heimi þá elskaði heimurinn það hans væri. En með því þér eruð ekki af þessum heimi heldur útvalda eg yður af heiminum, fyrir það hatar yður heimurinn.

20 Minnist á mín orð er eg sagða: Þjóninn er eigi meiri sínum herra. Ef þeir hafa ofsótt mig þá munu þeir og

ofsækja yður. Hafa þeir geymt mín orð þá munu þeir og geyma yðar orð.

21 En allt þetta munu þeir gjöra yður fyrir míns nafns sakir því að þeir þekkja eigi hann þann er mig sendi.

22 Ef eg væri eigi kominn og hefði eigi sagt þeim það þá hefði þeir öngva synd. Nú hafa þeir ekkert það þeir verndi sína synd með.

23 Hver sem mig hatar sá hatar og minn föður.

24 Ef eg hefða eigi gjört þau verk á meðal þeirra sem enginn hefur annar gjört þá hefðu þeir öngva synd. En nú hafa þeir séð þau og hata þó bæði mig og minn föður.

25 Heldur það að sú málsgrein sem skrifuð er í þeirra lögmáli uppfylldist: Fyrir ekkert höfðu þeir mig að hatri. (Sálmar/Psalms 69:4)

26 En þar sá huggari kemur er eg mun senda yður af mínum föður, sem er sannleiksandi, hver af föðurnum framgengur, hann mun bera vitni af mér.

27 Þér munuð og bera vitni því að þér hafið í upphafi hjá mér verið.

16

1 En þetta tala eg til yðar so að þér hneykslist eigi

2 því þeir munu forboða(banna) yður að sækja samkundur. Og sá tími

kemur að hver yður líflætur hann meinar sig gjöra þægt verk Guði.

3 Og þetta gjöra þeir yður af því að þeir þekkja hverki föðurinn né mig.

4 En þetta tala eg því til yðar að nær sú stund kemur þá skulu þér minnast þar á að eg sagða yður það. En þetta sagða eg yður eigi í upphafi því eg var hjá yður.

5 Og nú fer eg til hans sem mig sendi og enginn yðar spyr mig: Hvert fer þú?

6 Heldur af því eg talaði þetta til yðar þá uppfylldist yðart hjarta af hryggð.

7 En eg segi yður þó sannleikinn: Það batar yður að eg fari héðan því

að ef eg fer eigi héðan þá kemur eigi huggarinn til yðar. En ef eg fer héðan þá mun eg senda hann til yðar.

8 Og þá hann kemur straffar(ávítar) hann heiminn fyrir synd og fyrir réttlæti og fyrir dóm.

9 Fyrir syndina því þeir trúðu ei á mig.

10 En fyrir réttlætið því að eg fer til föðursins og þaðan af sjái þér mig eigi.

11 En fyrir dóminn því að þessa heims prins er dæmdur.

12 Enn hefi eg margt að segja yður en þér fáið eigi allt borið að sinni.

13 Nær að kemur sá sannleiksandi þá mun hann kenna yður allan sannleik.

Því að eigi talar hann af sjálfum sér heldur hvað hann heyrði það talar hann og hvað ókomið er það kunngjörir hann yður.

14 Hann sami mun og auglýsa mig því að af mínu mun hann það taka og kunngjöra yður.

15 Allt hvað minn faðir hefur það er mitt. Fyrir það sagða eg að af mínu mun hann það taka og kunngjöra yður.

16 Um lítinn tíma þá munu þér eigi sjá mig og enn aftur um lítinn tíma þá munu þér sjá mig því að eg fer til föðursins.“

17 Þá sögðu hans lærisveinar sín á milli: „Hvað er það að hann sagði oss: Um lítinn tíma þá munu þér ei

sjá mig og enn aftur um lítinn tíma þá munu þér sjá mig því að eg fer til föðursins?“

18 Þá sögðu þeir: „Hvað er það hann segir: Um lítinn tíma? Vér vitum eigi hvað hann segir.“

19 Þá fornam(vissi) Jesús að þeir vildu spyrja hann og sagði til þeirra: „Þér spyrjið að því yðar á milli að eg sagða: Um lítinn tíma þá munu þér ei sjá mig og þá aftur um lítinn tíma munu þér sjá mig?

20 Sannlega, sannlega segi eg yður: Þér munuð gráta og syrgja en heimurinn mun fagna. Þér verðið hryggvir en yðar hryggð skal snúast í fögnuð.

21 Konan nær hún skal fæða þá hefir hún hryggð því að hennar stund er komin. En þá hún hefir barnið fætt minnist hún eigi þess harmkvælis fyrir fagnaðarsakir því maður er í heiminn borinn.

22 Þér hafi nú hryggð en eg skal sjá yður aftur og yðart hjarta skal fagna og yðvarn fögnuð skal enginn af yður taka.

23 Á þeim degi munu þér mig og einkis spyrja. Sannlega, sannlega segi eg yður: Hvers þér biðjið föðurinn í mínu nafni það mun hann gefa yður.

24 Hingað til hafi þér einskis beðið í mínu nafni. Biðjið, þá munu þér

meðtaka so að yðar fögnuður fullkomnist.

25 Þetta hefi eg talað í orðskviðum til yðar. Sá tími kemur að eg tala eigi lengur í orðskviði til yðar heldur kunngjöri eg yður berlega af mínum föður.

26 Á þeim degi munu þér og biðja í mínu nafni. Og eigi segi eg yður að eg muni biðja föðurinn fyrir yður

27 því að sjálfur faðirinn elskar yður af því þér elskið mig og trúið það eg sé af Guði útgenginn.

28 Eg em af föðurnum útgenginn og kominn í þennan heim. Eg fyrirlæt(yfirgef) og aftur þennan heim og fer til föðursins.“

29 Hans lærisveinar segja þá til hans: „Sé, nú talar þú berlega og mælir öngva orðskviðu.

30 Nú vitum vér að þú veist alla hluti og þú þarft eigi að nokkur spyrji þig. Fyrir það trúum vér að þú sért af Guði útgenginn.“

31 Jesús svaraði þeim: „Nú trúi þér?

32 Sjáið, sú stund kemur og er nú þegar komin að þér sundrist hver til sinna og látið mig einan saman. En eg er þó ei einnsaman því að faðirinn er með mér.

33 Þetta tala eg því til yðar að þér hefðuð frið í mér. Í heiminum hafi þér hörmung en verið þó hughraustir því eg yfirvann heiminn.“

17

1 En þetta talaði Jesús og hóf upp sín augu til himins og sagði: „Faðir, stundin er komin að þú auglýsir son þinn so að þinn sonur auglýsi og þig.

2 So sem þú gafst honum yfirvald alls holds að hann gefi þeim öllum er þú gafst honum eilíft líf.

3 En það er eilíft líf að þeir játi þig einan og sannan Guð vera og þann þú útsendir, Jesús Krist.

4 Eg auglýsti þig á jörðu og fullkomnaði það verk er þú fékkt mér að gjöra.

5 Og nú auglýs mig, faðir, hjá sjálfum þér meður þeirri dýrð er eg hafða hjá þér áður en heimurinn var.

6 Eg hefi opinberað nafn þitt hjá mönnum þeim er þú gafst mér af heiminum. Þeir voru þínir og þú gafst mér þá og þeir geymdu þín orð.

7 Nú vita þeir að allt hvað þú gafst mér sé af þér því þau orð er þú gafst mér

8 þá gaf eg þeim og þeir hafa þau meðtekið og sannlega viðurkennt það eg em af þér útgenginn og trúa því að þú sendir mig.

9 Eg bið fyrir þeim. Eigi bið eg fyrir heiminum heldur fyrir þeim hverja þú gafst mér því þeir eru þínir.

10 Allt hvað mitt er það er þitt og hvað þitt er það er mitt. Og í þeim er eg auglýstur.

11 Og eigi egm eg nú meir í heiminum en þeir eru í heiminum og eg kem til þín. Heilagur faðir, geym þá í þínu nafni hverja þú gafst mér að þeir sé eitt so sem við.

12 Á meðan eg var hjá þeim í heiminum þá geymdi eg þá í þínu nafni og hverja þú gafst mér þá varðveitti eg og enginn af þeim er glataður nema sá einn glatanarson svo að Ritningin uppfylldist.

13 En eg kem nú til þín. Og þetta tala eg í heiminum so að þeir hafi minn fullan fögnuð með sjálfum sér.

14 Eg gaf þeim þín orð og heimurinn hatar þá því að þeir eru eigi af heiminum, líka sem það að eg er ei af heiminum.

15 Eg bið eigi að þú takir þá af heiminum heldur að þú geymir þá frá illu.

16 Þeir eru eigi af heiminum so sem að eg er ei af heiminum.

17 Helga þú þá í þínum sannleik. Þín orð eru sannleikur.

18 Líka sem þú sendir mig í heiminnn svo sendi eg þá í heiminn.

19 Fyrir þá helga eg sjálfan mig svo að þeir séu og helgaðir í sannleikanum.

20 Eg bið eigi einasta fyrir þeim heldur og jafnvel fyrir þeim sem trúa munu á mig fyrir þeirra orð

21 so að þeir sé allir eitt so sem þú, faðir, ert með mér og eg meður þér,

að þeir séu og eitt með okkur so að heimurinn trúi það þú sendir mig.

22 Og þá dýrð sem þú gafst mér þá gef eg þeim að þeir sé og eitt so sem að vér erum eitt,

23 eg með þeim og þú með mér, so að þeir séu fullkomnir í eitt og það að heimurinn kenni að þú sendir mig og það þú elskaðir þá svo sem þú elskaðir mig.

24 Faðir, hverja er þú gafst mér vil eg að hvar sem eg er þá sé þeir meður mér so þeir sjái mína dýrð þá þú gafst mér. Því að þú elskaðir mig fyrr en heimurinn var skapaður.

25 Réttvísi faðir, heimurinn kennir þig eigi en eg kenni þig og þessir kenna það þú sendir mig

26 og þitt nafn gjörða eg þeim kunnigt og eg vil gjöra þeim það kunnigt so að sú ástsemd með hverri þú elskaðir mig sé í þeim og eg meður þeim.“

18

1 Þá Jesús hafði nú þetta talað gekk hann út með sína lærisveina yfir um lækinn Kedron þangað sem einn grasgarður var. Og Jesús gekk þar inn með sína lærisveina.

2 En Júdas sá er hann sveik vissi og þennan stað. Því að oft kom Jesús þar með sína lærisveina.

3 Þá Júdas hafði nú til sín tekið flokk manna og einnin af kennimannahöfðingja og Phariseis þénurum kom hann þangað að með

lyktum og logbröndum og hervopnum.

4 Nú það Jesús vissi allt hvað yfir hann átti að koma þá gekk hann fram og sagði til þeirra: „Að hverjum spyrji þér?“

5 Þeir svöruðu honum: „Að Jesú af Naðsaret.“ Þá sagði Jesús til þeirra: „Eg em hann.“ En Júdas sá er hann seldi stóð þar hjá þeim.

6 Og þá er Jesús sagði til þeirra: „Eg em hann“ hörfuðu þeir á bak aftur og duttu til jarðar.

7 Hann spurði þá enn aftur að: „Að hverjum spyrji þér?“ En þeir sögðu: „Að Jesú hinum naðverska.“

8 Jesús svaraði: „Eg sagða yður það eg er hann. Og ef þér spyrjið af mér þá látið þessa burtganga“

9 so að uppfylldist það orð er hann sagði: „Öngvum glataði eg af þeim sem þú gafst mér.“ (6:39 fyrr í þessari bók)

10 Símon Petrus hafði hjá sér eitt sverð, dró það út og sló til eins kennimannahöfðingjans þénara og hjó af hans hægra eyra. En þénarinn hét Malkus að nafni.

11 Þá sagði Jesús til Péturs: „Stilltu þínu sverði í slíðrið. Skal eg eigi drekka þann kaleik sem mér gaf minn faðir?“

12 En flokkurinn og hershöfðinginn og Gyðingaþénarar höndluðu Jesú, bundu hann

13 og leiddu fyrst burt til Hannas (eð var mágur Kaífas) sá er var þess árs kennimannahöfðingi.

14 En Kaífas var sá er Gyðingum gaf það ráð að betur færi það einn maður væri líflátinn fyrir lýðinn. (11:50-51 fyrr í þessari bók)

15 Símon Petrus fylgdi Jesú eftir og enn annar lærisveinn. Sá var kunnigur kennimanahöfðingjanum og gekk inn með Jesú í kennimannahöfðingjans herbergi

16 en Pétur stóð fyrir dyrunum úti. Þá gekk út hinn annar lærisveinn sem kennimanahöfðingjanum var

kunnigur og talaði við hana er dyrnar geymdi og leiddi Petrum inn.

17 Þá sagði ambáttin sú dyrnar geymdi til Péturs: „Ertu eigi einn af þess manns lærisveinum?“ Hann sagði: „Eigi er eg.“

18 En þénarar og undirmenn stóðu við eldsglæður og vermdu sig því að kuldi var. Pétur stóð þar hjá þeim og vermdi sig.

19 Kennimannahöfðinginn spurði Jesú þá að um hans lærisveina og um hans kenning.

20 Jesús svaraði honum: „Eg hefi opinberlega talað fyrir heiminum. Eg kenndi og jafnan í samkunduhúsum og í musterinu þar sem allir

Gyðingar komu saman og á laun hefi eg ekkert talað.

21 Því spyr þú mig þar að? Spyr þú þá þar að sem heyrt hafa hvað eg hefi talað fyrir þeim. Sjá, þeir vita hvað eg hefi sagt.“

22 En sem hann sagði þetta þá gaf einn þeirra þénaranna sem nær stóðu Jesú pústur(högg) og sagði: „Skaltu svo svara kennimannahöfðingjanum?“

23 Jesús svaraði: „Ef eg talaði illa þá vitna þú vont vera en ef eg talaði satt því slær þú mig þá?“

24 Og Hannas sendi hann þá bundinn til Caipham kennimannahöfðingja.

25 Og er Símon Petrus stóð þar og vermdi sig þá töluðu þeir til hans: „Ertu eigi einn af hans lærisveinum?“ Hann neitaði og sagði: „Eigi er eg.“

26 Þá sagði honum einn af kennimannahöfðingjans þénörum, frændi hans sem Pétur hjó eyrað af: „Sá eg þig eigi í grasgarðinum hjá honum?“

27 Þá neitaði Pétur því enn einu sinni. Og strax gól haninn.

28 Þá leiddu þeir Jesús frá Kaífas og í þinghúsið. En það var snemma morguns. Og þeir gengu ei sjálfir inn í þinghúsið að þeir saurguðust ekki heldur so þeir mættu neyta páskanna.

29 Pílatus gekk þá út til þeirra og sagði: „Hverja ákæru færi þér í gegn þessum manni?“

30 Þeir svöruðu og sögðu til hans: „Ef þessi væri eigi illræðismaður þá hefðu vér eigi í hendur fengið þér hann.“

31 Þá sagði Pílatus til þeirra: „Taki þér hann og dæmið eftir yðrum lögum.“ Gyðingar sögðu þá til hans: „Eigi hæfir oss að lífláta nokkurn“

32 so að það orð uppfylldist er hann sagði, teiknandi til með hverjum dauða hann ætti að deyja.

33 Pílatus gekk inn aftur í þinghúsið, kallaði til Jesú og sagði til hans: „Ertu Gyðinga konungur?“

34 Jesús svaraði: „Talar þú það af sjálfum þér eða hafa aðrir sagt þér það frá mér?“

35 Þá svaraði Pílatus: „Er eg nokkuð Gyðingur? Þín þjóð og kennimannahöfðingjar seldu þig mér. Hvað gjörðir þú?“

36 Jesús svaraði: „Mitt ríki er eigi af þessum heimi. Ef að mitt ríki væri af þessum heimi þá mundu mínir þénarar stríða í mót so að eg seldist eigi Gyðingum. En nú er mitt ríki eigi héðan.“

37 Þá sagði Pílatus til hans: „Þá ert þú þó konungur?“ Jesús svaraði: „Þú segir það. Eg em og konungur. Til þess em eg fæddur og til þess em eg í heiminn kominn að eg beri vitni

sannleiknum. Og allir þeir sem eru af sannleikanum þeir heyra mína rödd.“

38 Pílatus sagði til hans: „Hvað er sannleikurinn?“ Og þá hann hafði þetta sagt gekk hann út aftur til Gyðinga og sagði til þeirra: „Eg finn öngva sök með honum.

39 En það er siðvenja að eg gefi yður einn lausan á páskum. Vilji þér að eg gefi yður nú lausan sjálfan Gyðingakónginn?“

38 Þá kölluðu allir aftur í móti, segjandi: „Eigi þennan heldur Barrabam!“ En Barrabas var spillvirki.

19

1 Þá tók Pílatus Jesús og lét strýkja hann.

2 Og stríðsmennirnir fléttuðu kórónu af þyrnum og settu á hans höfuð, færðu hann og í purpuraklæði

3 og sögðu: „Heill sértu, konungur Gyðinga!“ og gáfu honum pústra(slógu hann).

4 Þá gekk Pílatus út aftur og sagði til þeirra: „Sjáið, eg leiði hann nú út til yðar so að þér vitið það eg finn öngva sök með honum.“

5 Þá gekk Jesús út berandi þyrnikórónu og eitt purpuraklæði. Og hann sagði til þeirra: „Sjáið manninn!“

6 Þá er kennimannahöfðingjarnir og þénarararnir sáu hann kölluðu þeir, so segjandi: „Krossfestu, krossfestu hann!“ Pílatus sagði til þeirra: „Taki þér hann og krossfestið því að eg finn öngva sök með honum.“

7 Þá svöruðu honum Gyðingar: „Vér höfum og lög og eftir vorum lögum skal hann deyja því að hann gjörði sig sjálfan að Guðs syni!“

8 Þá Pílatus heyrði þessi orð óttaðist hann enn meir

9 og gekk inn aftur í þinghúsið og sagði til Jesú: „Hvaðan ert þú?“ En Jesús gaf honum eigi svar.

10 Þá sagði Pílatus til hans: „Talar þú eigi við mig? Veist þú eigi að eg

hefi vald til að láta krossfesta þig og eg hefi vald til að gefa þig lausan?“

11 Jesús svaraði: „Eigi hefðir þú nokkurt vald yfir mér nema þér væri það gefið hér ofan að. Fyrir því hefur sá meiri synd er mig seldi þér.“

12 Og eftir það leitaði Pílatus við að láta hann lausan. En Gyðingar hrópuðu og sögðu: „Ef þú lætur þennan lausan þá ertu ekki keisarans vinur því að hver sem sig gjörir konung hann mælir í móti keisaranum.“

13 Þá Pílatus heyrði þessi orð leiddi hann Jesú út og setti sig á dómstól í þeim stað sem kallast Háiflötur en á ebresku Gabbata.

14 En það var á affangadegi páska, nærri séttu stund. Þá segir hann til Gyðinga: „Sjáið konung yðvarn!“

15 En þeir kölluðu: „Tak í burt, krossfestu hann!“ Pílatus sagði til þeirra: „Skal eg krossfesta konung yðvarn?“ Kennimannahöfðingjarnir svöruðu: „Öngvan höfum vær konung nema keisarann!“

16 Þá seldi hann þeim hann að hann krossfestist. Þá tóku þeir Jesú og leiddu hann þaðan.

17 Hann sjálfur bar sinn kross og gekk út í þann stað sem kallast Höfuðskeljastaður en á hebresku Golgata,

18 hvar þeir krossfestu hann og tvo aðra með honum sinn til hvorrar handar en Jesú í miðið.

19 Pílatus skrifaði eina yfirskrift og setti hana upp yfir krossinn. En so var skrifað: „JESÚS AF NAÐSARET, KONUNGUR GYÐINGA.“

20 Þessa yfirskrift lásu margir af Gyðingum því að sá staður var nærri borginni er Jesús var krossfestur á. En það var skrifað á hebresku, gírsku og latínu.

21Þá sögðu kennimannahöfðingjarnir og Gyðingar við Pilatum: „Skrifa þú eigi: Konungur Gyðinga, heldur það hann hefði sagt: Eg em konungur Gyðinga.“

22 Pílatus svaraði: „Hvað eg skrifaði það hefi eg skrifað.“

23 Þá stríðsmenn höfðu krossfest Jesú tóku þeir hans klæðnað og gjörðu á fjögra hluta skipti, sérhverjum stríðsmanni sinn hlut, og þar með kyrtilinn. En kyrtillinn var eigi saumaður heldur frá ofanverðu allur prjónaður.

24 Þá töluðu þeir sín í milli: „Skeru vær hann ei, hlutust heldur um eð hvers hann skal vera.“ So að Ritningin uppfylldist er segir: „Þeir skiptu með sér klæðum mínum og á mitt fat þá lögðu þeir hlutkesti.“ Og

þetta gjörðu nú stríðsmennirnir. (Sálmarnir/Psalms 22:18)

25 En þar stóðu við krossinn hjá Jesú móðir hans og móðirsystir hans María húsfrú Kleófas og María Magdalena.

26 Þá Jesús sá nú sína móður og þann lærisvein nærstandandi er hann elskaði segir hann til sinnar móður: „Kona, sjá þú, þar er þinn sonur.“

27 Eftir það segir hann til lærisveinsins: „Sé, það er þín móðir.“ Og upp frá þeirri stundu tók lærisveinninn hana að sér.

28 Eftir það þá Jesús vissi að allt var nú fullkomnað og að Ritningin uppfylldist þá segir hann: „Mig þyrstir“

29 Þar var sett eitt ker fullt af ediki en þeir tóku það og fylltu einn njarðarvött með edik og lögðu í hýsóp, settu síðan fyrir munn honum.

30 En þá Jesús hafði edikið til sín tekið sagði hann: „Það er fullkomnað.“ Og að hneigðu höfði þá lét hann sinn anda.

31 En af því að tilfangadagur Gyðinga var og að líkamarnir væri eigi á krossinum um þvottdaginn – því að það var hinn mikli dagur þvottdagshelginnar – þá báðu þeir Pilatum að þeirra bein brytust og í burt tækist.

32 Þá komu stríðsmenn og brutu sundur bein hins fyrra og so hins

annars sem með honum voru krossfestir.

33 En þá þeir komu til Jesú, sáu hann nú og dauðan, þá brutu þeir ei hans bein

34 heldur lagði einn af stríðsmönnum í hans síðu með spjóti og strax þá rann út blóð og vatn.

35 Og sá er það hefur séð ber þar vitni um og hans vitnisburður er réttur og hann sami veit það að hann segir satt svo að þér trúið.

36 Því að þetta var skeð svo að Ritningin uppfylldist: „Eigi skulu þér brjóta nokkuð hans bein.“ (Sálmarnir/Psalms 34:20)

37 Og enn aftur segir önnur Ritning: „Þeir munu sjá þann í hvern þeir stungu.“ (Sakaría/Zechariah 12:10)

38 En eftir þetta bað Jósef af Arimathia (hver eð var lærisveinn Jesú, þó heimuglegur fyrir ótta sakir við Gyðinga) Pilatum um að hann mætti taka burt líkama Jesú.

39 Það leyfði Pílatus. Þar kom og Nikódemus, sá er fyrri kom um nótt til Jesú, færandi samblandaða myrru við aloe, nær hundrað punda.

40 Þá tóku þeir líkamann Jesú og sveipuðu í líni með ilmandi smyrslum so sem siður er til Gyðinga að greftra.

41 En þar í þeim stað sem hann var krossfestur var grasgarður og í

grasgarðinum var ný steinþró í hverja að enginn hafði enn verið lagður.

42 Þangað lögðu þeir Jesú fyrir sakir affangadagsins Gyðinga það sú gröf var so nær.

20

1 Á einum þvottdeginum þá kemur María Magdalena snemma þá að enn var myrkt til grafarinnar og sér að steinninn er burttekinn af gröfinni.

2 Þá hleypur hún og kemur til Símonar Péturs og til hins annars lærisveins þann eð Jesús elskaði og segir til þeirra: „Þeir hafa tekið burt Drottinn úr gröfinni og vér vitum eigi hvar þeir hafa lagt hann.“

3 Þá gekk Pétur út og hinn annar lærisveinn og komu til grafarinnar.

4 En þau tvö hlupu jafnt því hinn annar lærisveinn hljóp vakrara fram en Pétur og kom fyrst til grafarinnar.

5 Og er hann laut niður þá sá hann línlökin lögð þar en þá sté hann eigi inn.

6 Þá kemur Símon Petrus eftir honum, stígur í gröfina og sér að línlökin eru lögð þar

7 og þann sveitadúk er var um Jesú höfuð ei lagðan með línlökunum heldur sérdeilis saman undinn í einum öðrum stað.

8 Þá sté og hinn annar lærisveinn inn sá er fyrri kom til grafarinnar, sá það og trúði því.

9 Því að þeir kunnu þá eigi enn Ritningina það honum byrjaði upp að rísa af dauða.

10 Og þá gengu lærisveinarnir aftur til sjálfra sinna.

11 En María stóð við gröfina úti og grét. Og er hún grét þá laut hún niður í gröfina

12 og sá tvo engla hvítklædda sitjandi þar, einn til höfða en annan til fóta sem þeir höfðu lagt líkama Jesú.

13 Og þeir sögðu til hennar: „Kona, hvað grætur þú?“ Hún sagði þeim:

„Þeir hafa tekið burt Drottinn minn og eg veit eigi hvar þeir hafa lagt hann.“

14 Þá hún hafði þetta sagt snerist hún við og leit Jesús standa þar og veit þó ei að það er Jesús.

15 Þá sagði Jesús til hennar: „Kona, hvað grætur þú? Að hverjum spyr þú?“ En hún ætlaði grasvörðinn vera og sagði til hans: „Herra, ef þú bart hann burt þá seg þú mér hvar þú hefur lagt hann so eg taki hann í burt þaðan.“

16 Jesús sagði til hennar: „María.“ Hún snerist við og sagði til hans: „Rabbóní!“ Það kallast: „Meistari.“

17 Jesús sagði til hennar: „Snert þú mig eigi því að eg er eigi enn

uppstiginn til míns föðurs. Far heldur til bræðra minna og seg þeim: Eg stíg upp til míns föðurs og til yðars föðurs, til míns Guðs og til yðvars Guðs.“

18 María Magdalena kom og kunngjörði lærisveinunum: „Eg hefi séð Drottinn og þetta sagði hann mér.“

19 En að kveldi þess hins sama þvottdags þá er lærisveinarnir voru samankomnir að luktum dyrum fyrir hræðslu sakir við Gyðingana kom Jesús þar og stóð í miðið og sagði til þeirra: „Friður sé með yður.“

20 Og þá hann sagði þetta sýndi hann þeim hendurnar og sína síðu.

Þá glöddust lærisveinarnir við að þeir sáu Drottinn.

21 Þá sagði Jesús enn aftur til þeirra: „Friður sé með yður. Líka sem faðirinn sendi mig so sendi eg yður.“

22 Og er hann sagði þetta blés hann á þá og sagði til þeirra: „Meðtaki þér heilagan anda.

23 Hverjum helst þér fyrirgefið syndirnar þá eru þær þeim fyrirgefnar og hverjum helst þér þær afturhaldið þá eru þær afturhaldnar.“

24 En Tómas, einn af tólf, sá er kallaðist tvíburi, var eigi meður þeim þá Jesús kom.

25 Þá sögðu aðrir lærisveinarnir til hans: „Vér höfum séð Drottinn.“ En

hann sagði til þeirra: „Nema eg sjái naglaförin í hans höndum og láti minn fingur í naglaförin og eg leggi mína hönd í hans síðu þá trúi eg eigi.“

26 Og átta dögum eftir það þá voru hans lærisveinar þar aftur enn inni og Tómas meður þeim. Þá kom Jesús að luktum dyrum, sté í miðið og sagði: „Friður sé með yður.“

27 Því næst segir hann til Thomam: „Réttu þinn fingur hingað og skoða mínar hendur, lyft upp þinni hendi og legg í mína síðu og vert eigi vantrúaður heldur trúaður.“

28 Tómas svaraði og sagði til hans: „Drottinn minn og Guð minn!“

29 Jesús sagði til hans: „Því að þú sátt mig, Thomas, þá trúir þú. Sælir eru þeir er eigi sjá og trúa þó.“

30 Mörg önnur teikn þá gjörði Jesús í augliti sinna lærisveina hver eð eigi eru skrifuð í þessari bók.

31 En þetta er því skrifað að þér trúið það Jesús sé Kristur, Guðs sonur, og að þér fyrir þá trú hefðuð líf í hans nafni.

21

1 Eftir það opinberaði sig Jesús við sjóinn Tiberiadis. En hann opinberaði sig so:

2 Þar voru til samans Símon Petrus og Tómas sá er kallaðist tvíburi og Natanael sá er var af Kana úr

Galileahéraði og synir Zebedei og enn aðrir tveir af hans lærisveinum.

3 Símon Petrus segir til þeirra: „Eg vil fara að fiska.“ Þeir sögðu honum: „Vér viljum og koma með þér.“ Þeir gengu út og stigu strax á skip og á þeirr nótt fengu þeir ekkert.

4 En að morni komnum þá stóð Jesús í sjávarfjörunni. Lærisveinarnir vissu eigi að það var Jesús.

5 Þá sagði Jesús til þeirra: „Börn, hafi þér ekki til matar?“ Þeir svöruðu honum: „Nei.“

6 En hann sagði til þeirra: „Kastið út netinu til hægri handar við skipið og þá munu þér nokkuð finna.“ Þá köstuðu þeir út og gátu ei dregið fyrir fjölda sakir fiskanna.

7 Þá sagði sá lærisveinn til Péturs sem Jesús elskaði: „Þetta er Drottinn.“ En þá Símon Petrus heyrði það að herrann væri það vafði hann um sig möttlinum það hann var nakinn og varpaði sér út á sjáinn.

8 En aðrir lærisveinarnir komu á skipi það þeir voru ei langt frá landi, so sem nær tvö hundruð álna, og drógu netið með fiskunum.

9 Og er þeir stigu á land sáu þeir eldsglæður og fisk yfirlagðan og brauð.

10 Jesús segir til þeirra: „Færið hingað af þeim fiskunum þér fenguð nú.“

11 Símon Petrus stóð upp og dró netið að landi fullt af stórum fiskum,

hundrað þremur og fimmtíu. Og þótt það væri so margir þá rifnaði þó eigi netið.

12 Jesús segir til þeirra: „Komi þér og snæðið.“ En enginn lærisveinanna þorði að spyrja hann að: „Hver ertu?“ því að þeir vissu að það var Drottinn.

13 Þá kom Jesús og tók brauðið, gaf þeim það og líka einnin fiskinn.

14 Og þetta er nú hið þriðja sinn er Jesús opinberaði sig sínum lærisveinum eftir það hann var upprisinn af dauða.

15 Þá þeir höfðu nú snætt segir Jesús til Símonar Péturs: „Símon Jónasson, elskar þú mig meir en þessir?“ Hann sagði honum: „Já herra, þú veist að

eg elska þig.“ Hann sagði þá til hans: „Fóðra þú lömb mín.“

16 Enn segir hann aftur í öðru sinni til hans: „Símon Jónasson, elskar þú mig?“ Hann segir honum: „Já herra, þú veist eg elska þig.“ Hann segir þá til hans: „Fóðra þú sauði mína.“

17 Hann segir enn aftur í þriðja sinn til hans: „Símon Jónasson, elskar þú mig?“ Þá hryggðist Pétur við því hann sagði þrisvar: „Elskar þú mig?“ og sagði til hans: „Herra, þú veist alla hluti. Þú veist að eg elska þig.“ Jesús segir til hans: „Fóðra þú þá sauði mína.

18 Sannlega, sannlega segi eg þér: Þá þú vart yngri gyrtir þú sjálfur þig og gekkst þangað þú vildir en þá þú

eldist muntu þínar hendur útbreiða og annar mun þá gyrða þig og þangað leiða sem þú vilt eigi.“

19 En þetta sagði hann teiknandi með hverjum dauða að hann skyldi Guð dýrka.Og þá hann hafði þetta sagt segir hann til hans: „Fylg þú mér eftir.“

20 Pétur sneri sér við og leit þann lærisvein eftirfylgjanda sem Jesús elskaði, sá er og um kveldmáltíðina hafði á hans brjósti legið og sagt: „Herra, hver er sá þig svíkur?“

21 Þá Pétur leit nú þennan segir hann til Jesú: „Herra, hvað skal þessi gjöra?“

22 Jesús segir til hans: „Ef eg vil að hann blífi(bíði) til þess að eg kem

hvað kemur það við þig? Fylg þú mér eftir.“

23 Þá gekk sú orðræða á meðal bræðranna: „Þessi lærisveinn deyr eigi.“ Jesús sagði eigi til hans: „Hann deyr eigi“ heldur: „Ef eg vil að hann blífi til þess að eg kem, hvað kemur það við þig?“

24 Þessi er sá lærisveinn er um þetta ber vitni og þetta skrifaði. Og vér vitum að hans vitnisburður er sannur.

25 Þar eru og margir aðrir hlutir sem Jesús gjörði hverjir ef þeir skyldu allir skrifast hver eftir öðrum þá held eg að heimurinn mundi eigi yfirgrípa þær bækur sem skrifast mættu. AMEN

Hér endar S. Johannis evangelium

Annar partur S. Lucas guðsspjalla sem er út af postulanna gjörningum

1

1 Hinn fyrra bókmála gjörði eg að sönnu um allt það, þú Theophile, sem Jesús hóf upp að gjöra og læra

2 allt til þess dags er han varð uppnuminn eftir því hann hafði fyrir heilagan anda kunngjört postulunum, hverja hann hafði útvalið,

3 þeim er hann tjáði og sjálfan sig lifanda eftir písl sína í marghátttuðum auðsýningum og lét þá sjá sig um fjörutigu daga, talandi fyrir þeim af Guðs ríki.

4 Og sem hann hafði þá samansafnað bauð hann þeim að þeir færi eigi út af Jerúsalem heldur að þeir skyldu eftirbíða fyrirheiti föðurins „sem þér“, sagði hann, „hafið af mér heyrt.

5 Því að sannlega skírði Jóhannes með vatni en þér skuluð með heilögum anda skírðir verða eigi langt eftir þessa daga.“

6 En þeir sem þar voru til samans komnir spurðu hann að og sögðu: „Herra, viltu nú á þessum tíma upprétta Ísraelsríki?“

7 En hann sagði til þeirra: „Það er eigi yðart að vita stundir eður punkta tímanna hverja faðirinn setti í sjálfs síns valdi

8 heldur munu þér öðlast kraft heilags anda þess er yfir yður mun koma. Og þér skuluð mínir vottar vera til Jerúsalem og í öllu Judea og Samaria og allt til ins yðsta jarðarenda.“

9 Og er hann hafði þetta sagt var hann þeim ásjáöndum uppnuminn og skýið tók hann upp í burt frá þeirra augum.

10 Og er þeir horfðu upp eftir honum til himins uppfaranda, sjá, að tveir menn stóðu hjá þeim í hvítum klæðum hverjir og sögðu: „Þér menn út af Galilea, til hvers standi þér og horfið upp í himininn? Þessi Jesús sem uppnuminn er til himins mun

koma líka so sem þér sáuð hann til himins upp fara.“

12 Þá sneru þeir aftur til Jerúsalem af fjallinu því sem kallaðist Viðsmjörviðarfjall (Olivet, Olíufjallið) , hvert eð í burt frá Jerúsalem er nær þvottdagsgöngu (Hvíldardags göngu).

13 Og er þeir komu inn gengu þeir upp í þann sal hvar eð vanir voru að vera Petrus og Jacobus, Jóhannes, Andreas, Philippus, Tómas, Barthalameus og Matteus, Jacobus Alphei, Símon Zelotes og Júdas Jacobus bróðir.

14 Þessir voru allir með einum huga stöðugir í bæn og ákalli með

kvinnunum og með Maríu móðir Jesú og hans bræðrum.

15 Og á þeim dögum stóð upp Pétur á milli lærisveinanna og sagði (en flokkur þeirra manna er þar voru til samans komnir var nærri tuttugu og hundrað):

16„Þér menn og bræður, þeirri Ritningu byrjaði upp að fyllast hverja eð heilagur andi áður fyrri sagði fyrir munn Davíðs út af Júdas, hver eð var þeirra leiðtogari (leiðtogi) er Jesús höndluðu: (handtóku)

17 Sá er og talinn var meður oss og honum hlotnaðist hlutdeild þessa vors embættis.

18 Hann hefir að sönnu útvegað akurinn fyrir ranglætisins verðaura og hengdi sig sjálfan uppi og er í miðju sundur í tvo hluti brostinn og hans innyfli eru og öll úthlaupin

19 og það er öllum kunnigt vorðið þeim er í Jerúsalem byggja so að sami akur er kallaður á þeirra tungu Hakeldama, það er Blóðakur.

20 Því að so er skrifað í Sálmabókinni: Hans setur skal í eyði verða og eigi sé sá nokkur og þar inni byggir og hans biskupsdóm meðtaki annar.

21 Fyrir því hæfir það að af þeim mönnum sem alla tíma hafa í bland oss verið frá því er Drottinn Jesús tók að ganga út og inn vor á milli,

22 uppbyrjandi í frá skírn Johannis allt til þess dags er hann var uppnuminn í frá oss, að einn af þeim verði vottur hans upprisu meður oss.“

23 Og þeir settu til tvo, Jósef þann er hét Barsabas, að viðurnefni Just, og Matthiam,

24 báðu og sögðu: „Þú Drottinn sem veist allra manna hjörtu, sýn hvern þú útvelur af þessum tveimur

25 so að einn meðtaki það þjónusturúm og postulegt embætti í frá hverju Júdas er affallinn það hann burt færi í sinn stað.“

26 Og þeir lögðu hluti yfir þá. Hluturinn féll yfir Matthiam og hann

var reiknaður í tölu þeirra ellefu postula.

2

1 Og þá er fullkomnuðust hvítasunnudagar voru þeir allir með einum huga í þeim sama stað.

2 Og þar varð skyndilega þytur af himni líka sem mikils tilkomandi vindar og fylldi upp allt húsið þar þeir sátu í.

3 Og á þeim sáust sundurgreinilegar tungur so sem að væri þær glóandi. Hann setti sig yfir sérhvern þeirra.

4 Og þeir urðu allir fullir af heilögum anda og tóku að mæla ýmislegar tungur eftir því sem heilagur andi gaf þeim til út að tala.

5 En þar voru Gyðingar byggjandi til Jerúsalem, guðlegir menn út af allra handa þjóð

6 þeirri sem undir himninum er. Og er þessi rödd skeði kom mannfjöldinn til samans og varð óttasleginn því að hver og einn heyrði þá tala sína tungu

7 so það að allir tóku að óttast og undrast og sögðu: „Sjá, eru þessir eigi allir sem þar tala út af Galilea?

8 Hvernin heyrum vér þá hver einn sitt tungumál þar eð vér erum innifæddir?

9 Parthi og Medi og Elamite og þeir sem byggja í Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto og Asia,

10 Phrygia og Pamphilia, á Egyptalandi og í álfum Lybie, hverjar eru nærri Cirenia, og útlenskir af Roma, Gyðingar

11 og þeir sem Júðar höfðu gjörst, Kretar og Arabíar og vér heyrum þá tala vorum tungum Guðs stórmerki!“

12 En allir urðu óttaslegnir og undruðust það, segandi sín á millum: „Hvað mun þetta vilja verða?“

13 En aðrir dáruðu þá (gerðu lítið úr þeim) og sögðu að þeir færi fullir af nýju víni.

14 Þá stóð upp Pétur meður þeim ellefu, hóf upp sína raust og talaði til þeirra: „Þér Gyðignar, góðir menn, og þér allir sem búið til Jerúsalem:

Það sé yður kunnigt og látið yður mín orð í eyrum loða

15 því að þessir eru eigi drukknir sem þér meintuð á meðan það er ei meir en þriðja stund dags

16 heldur er þetta það hvað sagt var áður fyrir spámanninn Jóhel:

17 Það skal ske á síðöstu dögum, segir Drottinn, að eg skal úthella af mínum anda yfir allt hold. Og synir yðrir og dætur yðrar skulu fyrirspá og ungmenni yðar skulu sjónir sjá og yðrir öldungar skulu drauma dreyma.

18 og eg skal að vísu úthella af mínum anda á þeim dögum yfir mína þræla og mínar ambáttir og þeir skulu fyrirspá.

19 Og eg skal gefa stórmerki á himnum uppi og teikn á jörðu niðri, blóð og eld og reyksvælu.

20 Sólin skal snúast í myrkur en tunglið í blóð áður en sá hinn mikli og alkunni dagur Drottins kemur.

21 Og það skal og ske að hver hann ákallar nafn Drottins sá skal hólpinn verða.

22 Þér Ísraelsmenn, heyrið þessi orð: Jesús af Naðsaret, einn mann af Guði við yður auglýstan með kraftaverkum, stórmerkjum og táknum þau er Guð gjörði fyrir hann á meðal yðar, so sem þér sjálfir vel vitið

23, þann sama (eftir það hann var af tilsettu ráði og Guðs fyrirhugsan ofurseldur) hafi þér tekið hann fyrir hendur ranglátra og krossfest hann og líflátið.

24 Þennan hefur Guð uppreistan að uppleystum dauðans hörmum fyrir því að það var ómögulegt að hann skyldi af honum haldinn verða.

25 Því að Davíð segir so af honum: Eg hefi alla tíma Drottin fyrir minni augsýn settan því hann er mér til hægri handar so að eg skelfunst eigi.

26 Fyrir það er mitt hjarta glaðvært og tunga mín gleðst af því mitt hold mun hvílast í voninni.

27 Því að þú munt eigi forláta mína önd í helvíti og eigi leyfir þú það að þinn heilagi skuli rotnan sjá.

28 Kunna gjörðir þú mér lífsins vegu, þú munt mig meður gleði fylla fyrir þínu augliti.

29 Þér menn, góðir bræður, leyfið mér með frelsi til yðar að tala af forföðurnum Davíð. Hann er framliðinn og greftraður og hans gröf er hér hjá oss allt til þessa dags.

30 Af því að hann var nú spámaður og vissi það að Guð hafði honum með eiði fyrirheitið það frjóvgun hans lenda skyldi á hans stóli sitja

31 hefur hann það áður fyrirséð og talað af Krists upprisu, að hans sála sé eigi í helvíti forlátin og eigi hafi hann rotnan séð.

32 Þennan Jesús uppvakti Guð hvers vottar vér erum allir.

33Nú hann er fyrir Guðs hægri hönd upphafinn. Og að meðteknu heilags anda fyrirheiti af föðurnum úthellti hann þessu það þér sjáið og heyrið.

34 Því að Davíð er eigi uppstiginn til himna en hann segir: Drottinn sagði Drottni mínum: Sit þú til minnar hægri handar

35 þar til eg set óvini þína til skarar þinna fóta.

36 Því vitið það nú fyrir sann, allt Ísraels hús, að Guð gjörði þennan Jesús hvern þér krossfestuð að einum Drottni og Kristi.“

37 En er þeir höfðu þetta heyrt samstungust þeir í hjartanu og sögðu til Péturs og til annarra postulanna:

„Þér menn og góðir bræður, hvað skulu vér gjöra?“

38 Pétur sagði til þeirra: „Gjörið yfirbót (iðrun) og hver yðar einn láti skíra sig í nafni Jesú Kristi til fyrirgefningar yðar synda. Þá munu þér meðtaka heilags anda gjöf.

39 Því að yðvart og yðara barna er fyrirheitið og allra þeirra sem í fjarska eru hverja helst eð Guð Drottinn vor hér til kallar.“

40 Og með mörgum öðrum orðum vitnaði hann fyrir þeim, áminnti þá og sagði: „Látið frelsa yður í frá þessari vondri kynslóð.“

41 Og þeir sem fúsir meðtóku hans orð voru skírðir. Og þar urðu á þeim

degi viðauknir nær þrim þúsundum sálna.

42 þeir blifu og allir stöðugir í postulanna kenningu og í samnneyti og brauðsins brotningu og í bænahaldi.

43 Og allra sálir urðu óttaslegnar. Og þar gjörðust mörg teikn og stórmerki fyrir postulana.

44 En allir þeir sem trúaðir voru orðnir voru til samans og höfðu alla hluti sameiginlega.

45 Eignir sínar og fastagóss (vörur) seldu þeir og sundurskiptu því meðal allra eftir því sem hverjum var þörf á.

46 Og jafnan voru þeir daglega með einum huga hver hjá öðrum í musterinu og brutu brauðið í ýmsum húsum, tóku fæðslu

47 og lofuðu Guð með gleði og einföldu hjarta og höfðu náð hjá öllu fólki. En Drottinn lagði daglega til söfnuðsins þá sem hjálpast áttu.

3

1 En þeir Pétur og Jóhannes gengu til samans upp til musterisins um níundu stund sem vanalegt var að biðjast fyrir.

2 Og þar var þess konar maður sem haltur hafði verið frá sinnar móður kviði. Sá lét bera sig og þeir settu hann daglega fyrir musterisins dyr, þær eð kölluðust Inar fögru, so að

hann bæði ölmusu af þeim er inn í musterið gengu.

3 Þá hann sá það Pétur og Jóhannes vildu inn ganga í musterið bað hann að honum gæfist ölmusa.

4 En Pétur horfði á hann með Johanne og sagði: „Horf þú á okkur.“

5 En hann horfði á þá, vonandi að hann mundi fá nokkuð af þeim.

6 En Pétur sagði: „Silfur og gull hefi eg eigi en það eg hefi það gef eg þér: Í nafni Jesú Krists af Nasaret statt upp og gakk!“

7 og tók í hans hægri hönd og reisti hann upp. Og jafnsnart styrktust hans leggir og iljar

8 og hann spratt upp, gat gengið og staðið og gekk inn með þeim í musterið, stökk upp og gekk, lofandi Guð.

9 Og allt fólk sá hann ganga og lofa Guð.

10 Þeir þekktu hann og það hann væri sá sem fyrir ölmusu hafði setið fyrir Fögrudyrum musterisins. Og þeir fylltust af undran og hræðslu yfir því er honum hafði gjörst.

11 En sem þessi hinn halti heilbrigður var orðinn hélt sig að Pétri og Johanne hljóp allt fólkið til þeirra í það forbyrgi (súlnagöng) sem heitir Salomonis, undrandi þetta.

12 En er Pétur sá það andsvaraði hann fólkinu: „Þér Ísraelsmenn, hvað

undrar yður þetta eða hvar fyrir sproksetji þér okkur (starið þið á okkur) so sem hefðu við gjört þennan ganganda fyrir vorn eigin kraft og verðskuldan?

13 Guð Abrahams, Guð Ísaaks, Guð Jakobs, Guð feðra vorra hefur vegsamað sinn son Jesús hvern þér að sönnu ofurselduð og neituðuð fyrir augliti Pilati þá hann dæmdi þó að hann skyldi laus látast

14 en þér afneituðuð Hinum heilaga og réttláta og beiddust að sá manndrápamaður skyldi yður gefast.

15 Að vísu lífsins gjafara aflífuðu þér hverfn (hvern) eð Guð uppvakti af dauða hvers vottar að vér erum.

16 Og fyrir þá trú sem á hans nafn er hefur hann þennan sem þér sjáið og þekkið styrkt í sínu nafni og sú trúa sem er fyrir hann hefur þessum gefið heilbrigði í allra yðar augsýn.

17 Nú veit eg, góðir bræður, að þér hafið gjört það af óvisku so sem að yðrir höfðingjar.

18 En sá Guð sem fyrir munn allra sinna spámanna hefur áður kunngjöra látið hvernin Kristur átti að líða, hann fullkomnaði það so.

19 Fyrir því gjörið yfirbót (iðrun) og snúist so að afmáist syndir yðrar so an endurlífgunartími komi af herrans augsýn

20 nær hann sendir þann sem yður verður nú fyrirfram boðaður, Jesús Kristur,

21 hverjum að sönnu byrjar himinninn til sín að taka allt til þeirra stunda þá allir hlutir skulu endurskikkaðir verða, hverja hluti Guð hefur áður talað fyrir munn sinna heilagra spámanna í frá veraldar upphafi.

22 Því að Moyses hefir sagt til feðranna: Spámann mun Guð Drottinn yðar uppvekja yður út af bræðrum yðar mér líkan. Hann skulu þér heyra og öllu því er hann mun segja til yðar.

23 Og það mun ske að hver sú önd(sál) sem eigi heyrir þeim sama

spámanni skal útskúfuð verða frá fólkinu. Og allir spámenn í frá Samúel og þar eftir sem talað hafa þeir hafa af þessum dögum kunngjört.

24 Þér eruð spámannanna og sáttmálans börn hvern eð Guð gjörði við feður yðra þá er hann sagði so til Abrahams:Í þínu sæði skulu blessast allar þjóðir jarðar.

25 Yður þá hefur Guð uppvaktan sinn son Jesús og hefir hann til yðar sent yður að blessa svo að hver yðar einn snerist í frá sinni illsku.“

4

1 En sem þeir töluðu til fólksins komu til þeirra prestar og yfirboðarar musterisins og Saducei.

2 Þeim mislíkaði það að þeir skyldu læra fólkið og það þeir boðuðu í nafni Jesú upprisu af dauða,

3 lögðu hendur á þá og settu þá í varðhald til næsta morguns því að kveld var komið.

4 En margir af þeim er orðið heyrðu gjörðust trúaðir og tala þeirra manna varð nær fimm þúsundum.

5 En að morni komnum samansöfnuðust höfðingjar þeirra og öldungar og skriftlærðir í Jerúsalem

6 og Hannas kennimannahöfðingi og Kaífas, Jóhannes og Alexander og so margir sem þeir voru út af kennimannakyninu skikkuðu þá mitt fram fyrir sig

7 og spurðu þá að: „Af hverjum krafti eða í hvers nafni gjörðuð þér þetta?“

8 Pétur, fullur af heilögum anda, sagði til þeirra: „Heyri þér höfðingjar lýðsins og öldungar í Ísrael:

9 Þótt vér rannsökust í dag um það er vér gjörðum vel til þessum sjúka manni og af hverju skjali hann var heilbrigður gjör

10 þá sé yður það og öllu Ísraelsfólki kunnigt það þessi stendur (í nafni Jesú Krists af Naðsaret þann þér krossfestuð, hvern er Guð uppvakti af dauða) hér fyrir yður heilbrigður.

11 Hann er og sá steinn sem útskúfaður er af yður uppbyggjurum,

hver eð gjörður er að höfði hyrningar.

12 Og eigi er í nokkrum öðrum heilsugjöf því að þar er ekkert annað nafn gefið himninum undir á meðal manna í hverju oss byrjar sáluhólpnum að verða.“

13 En sem þeir sáu stöðugleik Péturs Og Johannis undraði þá því þeir vissu fyrir sann það þeir voru ólærðir og leikmenn og þekktu þá það þeir höfðu verið með Jesú.

14 En þeir sáu manninn þann sem heill var orðinn standa hjá þeim og kunnu þar ekki í mót að segja.

15 Þá skipuðu þeir þeim út í burt frá ráðinu og tóku þá að ráðgast um sín á milli

16 og sögðu: „Hvað skulu vér gjöra þessum mönnum? Því að það teikn sem af þeim er gjört er kunnigt öllum þeim sem í Jerúsalem byggja og vær getum því ei neitað.

17 En so að það skuli eigi víðara útspyrjast meðal fólksins þá ógnum þeim alvarlega að þeir segi eigi neinum manni héðan í frá af þessu nafni.“

18 Og þeir létu kalla á þá og buðu þeim að þeir töluðu ei með nokkru móti né kenndu í nafni Jesú.

19 En Pétur og Jóhannes svöruðu og sögðu til þeirra: „Dæmi þér sjálfir hvort það er rétt í Guðs augliti að vér skulum framar hlýða yður en Guði.

20 Því að það megum vær eigi að vér skulum eigi tala það hvað vér höfum heyrt og séð.“ (Því að við getum ekki annað en sagt frá því sem við höfum heyrt og séð)

21 En þeir ógnuðu þeim og létu þá lausa og fundu eigi hvernin þeir gæti þá pínt fyrir fólksins sakir af því að allir lofuðu Guð yfir því sem til hafði borið.

22 Því að sá maður var meir en fjörutígir ára gamall á hverjum eð skeð var þetta heilsuteikn. (Því að hann var fertugur sá sem hafði læknast vegna þessa kraftaverks)

23 Og sem þessir voru lausir látnir komu þeir til sinna, kunngjörðu þeim

hvað helst að prestahöfðingjar og öldungarnir höfðu til þeirra sagt.

24 Þá þeir heyrðu það hófu þeir upp með einum huga sína rödd til Guðs og sögðu: „Þú Drottinn sem ert sá Guð er gjörðir himin og jörð, sjóinn og alla hluti hverjir í þeim eru, sá þú sagðir fyrir munn þíns þjóns Davíðs:

25 Fyrir því (hvers vegna) æddu so hinir heiðnu og fólkið ásetti það hvað hégómlegt var?

26 Konungar jarðarinnar héldu til sama og höfðingjar samansöfnuðust í eitt í gegn Drottni og í gegn hans Kristi.

27 Því sennilega komu þeir til samans í þessari borg í gegn þínum heilaga syni Jesú Kristi þann þú

smurt hafðir (Kristur þýðir sá smurði), Heródes og pontverskur Pílatus samt öðrum heiðingjum og Ísraelsfólki

28 að gjöra hvað þín hönd og þitt ráð hafði áður fyrri hugsað hvað ske skyldi.

29 Og nú, Drottinn, lít þú á þeirra heitingar og gef þínum þjónum með allri alúð að tala þitt orð

30 og rétt út þína hönd so að þar ske teikn, heilsur manna og stórmerki fyrir nafn þíns heilags sonar Jesú.“

31 Og sem þeir höfðu beðið fyrir hrærðist sá staður í hverjum þeir voru til samans safnaðir og þeir urðu allir fullir af heilögum anda og töluðu Guðs orð með allri alúð.

32 En mannmergð þeirri er trúði var eitt hjarta og ein önd (sál). Og eigi sagði nokkur þeirra að það væri sitt er hann átti heldur voru þeim allir hlutir sameiginlegir.

33 Og af miklum krafti gáfu postularnir vitnisburð af upprisu Drottins Guðs vors Jesú Kristi og mikil náð var þeim öllum.

34 Þar var og enginn þurfandi því að so margir sem þeir voru er akra eður hús áttu þeir seldu það og fluttu verðkaup þeirra peninga sem þeir höfðu selt

35 og lögðu fram fyrir fætur postulanna og sérhverjum skiptist eftir því hann hafði þörf til.

36 En Jóses sá er auknefndur var af postölunum Barnabas (hvað er þýðist Huggunarsonur), Levíti að ætt út af Ciprien,

37 hann hafði akur og seldi hann, bar verðið og lagði fyrir fætur postulanna.

5

1 En þess konar maður sem Ananías var að nafni meður húsfreyju sinni Safíra seldi eignir sínar

2 og duldi af verðinu að vitund sinnar húsfreyju en færði suman hlut og lagði til fóta postulanna.

3 Þá sagði Pétur: „Anania, því uppfylldi andskotinn hjarta þitt so að

þú lygir að heilögum anda og duldir sumu af verðaurum akursins?

4 Var hann eigi þinn að öllu? Og þá hann var seldur var hann í þínu valdi. Fyrir því settir þú slíkan hlut þér í hjarta? eigi hefur þú logið að mönnum heldur að Guði.“

5 En þá Ananías heyrði þessi orð datt hann niður og gaf upp öndina. Og hræðsla mikil kom yfir alla þá sem það heyrðu.

6 En ungmennin stóðu upp og tóku hann í burt, báru hann út og grófu hann.

7 Og það skeði innan skamms, nærri þrim stundum, að hans húsfreyja kom þar inn og vissi eigi hvað þar hafði gjörst.

8 En Pétur segir til hennar: „Seg þú mér, kona, hvort þið selduð akurinn svo dýrt?“ Hún sagði: „Já, so dýrt.“

9 Þá sagði Pétur til hennar: „Fyrir því eru þið samþykk orðin að freista anda Drottins? Sjáðu, fætur þeirra sem jörðuðu mann þinn eru fyrir dyrum úti og þeir munu þig út bera.“

10 Og jafnsnart datt hún niður fyrir fætur honum og gaf upp öndina. En ungmennin komu inn og fundu hana dauða, báru út og grófu hana hjá manni sínum.

11 Og miklum ótta sló yfir allan söfnuðinn og yfir þá er það heyrðu.

12 En mörg tákn og stórmerki gjörðust með lýðnum fyrir postulanna hendur. Og allir vor þeir

ásamt með einum huga í forbyrgi Salomonis.

13 Og öngvir aðrir dirfðust meir að samlaga sig þeim heldur miklaði þá lýðurinn.

14 Þar tók og enn meir að aukast fjöldi þeirra karla og kvenna sem á Drottin trúðu

15 so að þeir báru út vanfæra menn á strætin og lögðu þá á sængur eður börur so þá að Pétur kæmi að hans skuggi skyggði yfir nokkra af þeim.

16 Þar komu og margir til samans út af þeim borgum sem í nánd voru við Jerúsalem og færðu með sér sjúka menn og þá sem af óhreinum öndum kvaldir voru hverjir eð allir urðu heilbrigðir.

17 Þá stóð upp kennimannahöfðinginn og þeir allir sem með honum voru (hverjir eð eru villuflokkur Saduceo) og uppfylltust af vandlæti

18 og lögðu hendur á postulana og settu þá inn í almennilegt (almennt) varðhald.

19 En engill Drottins kom um nótt og lauk upp dyr myrkvastofunnar, leiddi þá út og sagði:

20 „Farið, stígið upp og talið til fólksins í musterinu öll þessi lífsins orð.“

21 Þá þeir höfðu það heyrt gengu þeir inn í dögun í musterið og tóku að kenna. En eð kennimannahöfðinginn kom til og

þeir eð með honum voru, kölluðu þeir saman ráðið og alla öldunga Ísraelssona og sendu til myrkvastofunnar þá að sækja.

22 En þá þénararnir komu þar og fundu þá eigi í myrkvastofunni hurfu þeir aftur og kunngjörðu þeim það

23 og sögðu: „Myrkvastofuna fundu vær að sönnu lukta með allri athygli og varðmennina standandi þar framan fyrir dyrum en þá vér lukum upp fundu vér öngvan þar inni.“

24 En er kennimaðurinn og yfirstjórnari musterisins og aðrir fleiri kennimannahöfðingjar heyrðu þessi orð tóku þeir að verða efablandnir um þá hvað af þeim mundi hafa mátt verða.

25 Þá kom þar nokkur maður. Sá undirvísaði (sagði) þeim: „Sjáið, þeir menn sem þér settuð í myrkvastofu eru í musterinu, standa og kenna þar fólkinu.“

26 Þá fór yfirboðarinn burt með þénurunum og sóttu þá fyrir utan ofurvald (án átaka) því að þeir óttuðust fólkið að þeir mundi með grjóti grýttir verða.

27 Og sem þeir sóttu þá skikkuðu þeir þá fyrir ráðið. Kennimannahöfðinginn spurði þá að

28 og sagði: „Höfu vær eigi af allri alvöru boðið yður að þér skylduð eigi læra (kenna) í þessu nafni? Og sjáið, þér hafið uppfyllt Jerúsalem

meður yðra kenning og þér viljið so leiða yfir oss þessa manns blóð.“

29 En Pétur svaraði og postularnir og sögðu: „Framar ber að hlýða Guði en mönnum.

30 Guð feðra vorra uppvakti Jesú hvern þér lífi sviptuð og upphengduð á tréð.

31 Þennan hefur Guð með sinni hægri hendi upphafið til eins höfðingja og lausnara að veita Ísrael iðran og syndanna fyrirgefning.

32 Og vér erum hans vottar til þessara orða og heilagur andi hvern eð Guð gaf öllum þeim er honum hlýða.“

33 En þá þeir heyrðu það skárust þeir innan og hugsuðu sér að lífláta þá.

34 Þá stóð upp nokkur af Phariseis af ráðinu, Gamalíel að nafni, einn lögvitringur, mikilsvirtur af öllu fólki, og bauð að postularnir skyldu víkja út um stundarsakir

35 og sagði til þeirra: „Þér Ísraelsmenn, takið yður í vakt (íhugið vandlega) hvað þér skuluð gjöra við þessa menn.

36 Fyrir þessa daga reis upp Theudas, segandi sig nokkurn vera, hverjum að samsinnti tal manna nær fjórum hundruðum, hver að í hel er sleginn og allir þeir sem honum

trúðu eru í sundurdreifðir og að öngvu gjörðir.

37 Eftir hann stóð upp Júdas af Galilea á sköttunardögum og umsneri miklu fólki eftir sér. Og hann fyrirfórst og allir so margir sem honum samsinntu eru í sundurtvístraðir.

38 Og nú segi eg yður: Víkið frá þessum mönnum og látið þá kyrra. Því að ef þetta ráð eður verk er af mönnum til þá forgengur það (líður það hjá).

39 En ef það er af Guði þá megi þér ei því kefja (stöðva) so að ei sýnust þér berjast Guði í móti.“

40 Þá samsinntu þeir honum og kölluðu á postulana, strýktu þá og

buðu þeim að þeir töluðu með öngu móti í nafni Jesú og létu þá fara.

41 En þeir gengu að sönnu glaðir í burtu frá ráðsins ásján það þeir höfðu þess verðugir verið að líða háðung fyrir Jesú nafns sakir.

42 Og hvern dag í musterinu og í öðrum fleiri húsum gáfu þeir ei upp að kenna og að prédika evangelium (fagnaðarerindið) út af Jesú Kristi.

6

1 Á þeim dögum sem að vóx tala lærisveinanna gjörðist mögl meður þeim grískum í gegn hinum ebreskum af því að ekkjur þeirra fyrirlitust í daglegri þjónustu.

2 Þeir tólf kölluðu þá til samans fjöldann lærisveinanna og sögðu: „Það er eigi hæfilegt að vér forlátum Guðs orð og þjónum fyrir borðum.

3 Fyrir því, góðir bræður, skyggnist um yðar í milli eftir þeim sjö mönnum sem gott mannorð hafa og fullir eru með visku og helgan anda hverja vér megum skikka yfir þessa nauðsyn.

4 En vér viljum í bæninni og orðsins þjónustu staðnæmast.“

5 Og þessi orð þóknöðust öllum múganum og útvöldu Stephanum, einn mann fullan trúar og heilags anda, Philippum og Prochoron, Nicanor og Tímon, Parmenan og

Nicolaum sem Gyðingur hafði gjörst út af Antiochia.

6 Þessa skikkuðu þeir fram fyrir postulanna augsýn, báðust fyrir og lögðu hendur yfir þá.

7 Og Guðs orð tók að vaxa og lærisveinanna tala margfaldaðist nærsta til Jerúsalem. Þar gjörðist mikill kennimannahópur trúnni hlýðugur.

8 En Stephanus, fullur af náð og styrkleika, tók að gjöra stórmerki og tákn mikil meðal fólksins.

9 Þá stóðu upp nokkrir af þeirri samkundu sem kallaðist Libertinorum, Cyrenorum og Alexandrinorum og þeirra sem voru

úr Cilicia og Asia, þreytandi spurningar við Stephanum.

10 Og þeir gátu eigi mótstaðið þeirri speki né þeim anda af hverjum hann talaði.

11 Þá sendu þeir út menn sem segja skyldu sig hafa heyrt hann mæla háðungarorð á móti Guði og Moysen

12 og æstu so upp lýðinn og öldungana og hina skriftlærðu, hlupu að og gripu hann, burtleiddu fyrir ráðið

13 og settu til ljúgvotta sem segja skyldu: „Þessi maður lætur eigi af að tala háðyrði í gegn þessum heilaga stað og lögmálinu.

14 Því að vér heyrðum hann segja: Jesús af Naðsaret mun þennan stað niðurbrjóta og umhverfa þeim setningum er Moyses hefur oss gefið.“

15 Og allir sem í ráðinu sátu horfðu á hann og sáu að hans ásjóna var so sem önnur engils ásjána. (hann leit út eins og engill)

7

1 Þá sagði kennimannahöfðinginn: „Eru þessu so vart?“ (er þetta satt?)

2 En hann sagði: „Þér menn, góðir bræður og feður, heyrið til:Guð dýrðarinnar birtist föður vorum Abraham þá hann var enn í Mesopotamia áður fyrr en hann bjó í Haram

3 og sagði til hans: Far þú út af þinni jörðu og í frá ættleifð þinni og far til þeirrar jarðar sem eg mun sýna þér.

4 Þá gekk hann út af Chaldealandi og byggði til Haram. Og eftir á þá hans faðir var látinn flutti hann hingað yfir á þetta land í hverju þér byggið nú

5 og gaf honum öngva arftöku þar inni og ekkert fótspor en hét þó að gefa honum það til eignar og hans sæði eftir hann þá hann hafði þó öngvan son.

6 En so talaði Guð að hans sæði mundi útlægt verða á annarlegri jörðu og það þeir mundu þjá það í þrældómi og þvinga það illa í fjögur hundruð ára.

7 Og þá þjóð sem þeir munu þjóna skal eg dæma, sagði Guð. Og eftir það munu þeir ganga út þaðan og þjóna mér í þessum stað,

8 og gaf honum sáttmálann umskurðarins. Og hann gaf honum Ísaak og umskar hann á áttunda degi. En Ísaak gat Jakob en Jakob þá tólf forfeður.

9 Og forfeðurnir, hrærðir af öfund, seldu Jósef í Egyptaland. En Guð var með honum

10 og frelsaði hann úr öllum hans harmkvælum og gaf honum náð og vísdóm í augliti faraó, konungsins af Egyptalandi. Og hann setti hann höfuðsmann yfir Egyptaland og yfir allt sitt hús.

11 Þar kom hungur og harmkvæli mikið yfir allt Egyptaland og Kanaansjörð og vorir feður fundu öngva fæðslu. (fundu engan mat)

12 En er Jakob heyrði að korn var á Egyptalandi sendi hann út í fyrstu feður vora.

13 Og er hann sendi þá út í annað sinn varð Jósef þekktur af sínum bræðrum. Og pharaoni gjörðist kunnigt Jósefs slekti (ætt).

14 En Jósef sendi út og lét sækja föður sinn Jakob og alla sína ættkvísl, fimm og sjötígir sálna.

15 Jakob fór ofan til Egyptalands og er andaður, hann og feður vorir,

16 og eru fluttir yfir um til Sichim og lagður í þá gröf sem Abraham keypti meður silfri af sonum Emor, sonar Sichim.

17 En þá nálgast tók fyrirheitsins tími sá er Guð hafði svarið Abraham og sem fólkið upp og tók að aukast á Egyptalandi,

18 allt þangað til að annar konungur kom sá er eigi vissi út af Jósef. (Þekkti ekki Jósef)

19 Hann niðraði voru kyni og þjáði feður vora að þeir bæri út börn sín so þau lifðu eigi.

20 Á þeim tíma fæddist Moyses og var Guði þekkur og var þrjá mánuði fóstraður í síns föðurs húsi.

21 En er hann var útborinn tók hann upp dóttir pharaonis og ól sér upp fyrir son.

22 Og Moyses varð menntur í allri speki egypskra manna og var voldugur í orðum sínum og verkum.

23 En þá hann var fjörutígir ára gamall sló honum í hjarta að finna bræður sína, Ísraelssonu.

24 Og hann leit þann er órétt þoldi, stóð hann hjá honum og hefndi hans sem órétt þoldi og vó(drap) þann hinn egypska mann.

25 En hann meinti að sínir bræður skyldu undirstanda (skilja) það Guð mundi gefa þeim heill fyrir hans hönd. En þeir undirstóðu (skildu) það ekki.

26 Og enn annars dags eftir kom hann til þeirra þar þeir voru að þrátta sín á milli og tók að semja frið meður þeim og sagði: Þér góðir menn eruð bræður. Fyrir hví gjörir hver yðar öðrum órétt?

27 En sá er sínum náunga gjörði órétt skakaði honum frá sér og sagði: Hver setti þig höfðingja eður dómara yfir oss?

28 Eða viltu drepa mig so sem þú drapst í gær hinn egypska mann?

29 En Moyses flýði fyrir þeirri ræðu og gjörði sig útlendan á jörðu Madian hvar eð hann ól tvo sonu.

30 Og að fullkomnuðum fjörutígir árum birtist honum í eyðimörkinni á

fjallinu Sínaí engill Drottins í eldsloga í rjóðrinu.

31 En er Moyses sá það undraðist hann sýnina. Og er hann gekk til og vildi hyggja að kom rödd Drottins að honum

32 og sagði: Eg em Guð feðra þinna, Guð Abrahams, Guð Ísaaks, Guð Jakobs. En Moyses varð óttasleginn og þorði eigi að að hyggja.

33 En Drottinn sagði til hans: Leys þú af þér skóklæði fóta þinna því að sá staður þú stendur á er heilög jörð.

34 Algjörlega hefi eg séð harmkvæli míns lýðs þess sem að er á Egyptalandi og þeirra kveinan hefi eg heyrt og eg em ofankominn þá að

frelsa. Far nú hingað og mun eg senda þig til Egyptalands.

35 Þennan Moysen, hverjum þeir afneituðu og sögðu: Hver setti þig yfirmann og dómara? þann sama sendi Guð þeim til höfðingja og frelsara fyrir hönd engilsins þess er honum birtist í rjóðrinu.

36 Þessi leiddi þá út gjörandi tákn og stórmerki á Egyptalandi og í Hafinu rauða, og so á eyðimörkinni í fjörutígir ár.

37 Þessi er og sá Moyses sem sagði til Ísraelssona: Spámann mun Guð uppvekja yður af bræðrum yðar líkan mér. Honum skulu þér heyra.

38 Þessi er sá sem var á eyðimörku í samkundunni með englinum hver eð

talaði við hann á fjallinu Sínaí og við feður vora. Þessi meðtók lífsins orð so að hann gæfi oss það

39 hverjum að eigi vildu hlýða yðrir feður (feður ykkar vildu ekki hlýða) heldur skúfuðu (ýttu) þeir honum í frá sér og snerust í sínum hjörtum til Egyptalands,

40 segjandi til Aarons: Gjör þú oss guði þá fyrir oss skulu ganga. Því að vér vitum eigi hvað út af þeim Moyses er orðið sem oss leiddi út af Egyptalandi,

41 og gjörðu sér á þeim dögum kálf og offruðu (buðu) honum skúrgoðafórnir og tóku að gleðjast af sínum handaverkum.

42 En Guð sneri sér frá þeim og gaf þá ofur (yfir) so að þeir dýrkuðu himinsins herskap eftir því sem skrifað er í spámannabókinni: Hafi þér nokkurn tíma af Ísraels húsi í þau fjörutígir ára á eyðimörkunni offrað mér offri eður fórnum?

43 Og þér meðtókuð tjaldbúð Móloks og himinteikn guðs yðars Remphan, þær myndir sem þér gjörðuð yður til á að kalla. Og eg mun útskúfa yður allt út yfir Babýlon.

44 Vorir feður höfðu vitnisburðarins tjaldbúð á eyðimörkinni so sem Guð hafði þeim fyrirskipað þá hann sagði til Moysen að hann skyldi hana gjöra eftir þeirri mynd er hann hafði séð.

45 Hverja eð vorir forfeður meðtóku og fluttu hana meður Jósúa (Jesús) í það land er heiðingjar héldu, hverjum Guð útskúfaði af augsýn feðra vorra, allt til daga Davíðs her

46 eð fann náð hjá Guði og bað að hann mætti tjaldbúð finna Guði Jakob.

47 En Salómon byggði honum upp hús.

48 En sá Hinn hæðsti byggir eigi í þeim musterum er með höndum eru gjörð svo sem hann segir fyrir spámanninn:

49 Himinninn er minn stóll en jörðin er skör minna fóta. Hvaða húsi vilji þér uppbyggja mér? segir Drottinn. Eður hver er staður minnar hvíldar?

50 Hefur eigi mín hönd gjört allt þetta?

51 Þér harðsvíraðir og óumskornir í hjörtum og eyrum, þér standið jafnan í móti heilögum anda! So sem feður yðrir, líka einnin þér. (þið gerið líkt og feður ykkar)

52 Hvern spámanna hafa yðrir feður ei ofsótt og þá í hel slegið sem fyrirfram boðuðu tilkomu Ins réttláta? Hvers svikarar og morðingjar þér eruð nú orðnir.

53 Þér sem hafið meðtekið lögmálið fyrir englanna tilskikkan og haldið eigi.“

54 Sem þeir heyrðu þetta skárust þeir í sínum hjörtum og nístu tönnum yfir honum.

55 En með því hann var fullur af heilögum anda hóf hann upp sín augu til himins og sá Guðs dýrð og Jesús standa til hægri handar Guði

56 og sagði: „Sjáið, eg sé himnana opna og Mannsins son standa til Guðs hægri handar.“

57 En þeir kölluðu upp hárri röddu og samanluku sín eyru og gjörðu honum árás með einum samdrætti,

58 hnepptu hann út af borginni og grýttu hann. En vottarnir lögðu sín klæði til fóta þess ungmennis er Saul hét

59 og lömdu Stephanum grjóti. Hann kallaði upp og sagði:„Drottinn Jesús, meðtak þú minn anda.“

60 En hann kraup niður og kallaði hárri röddu: „Drottinn, legg ei þeim til þessa synd!“ Og sem hann hafði það sagt sofnaði hann.

8

1 En Saul var samsinnandi hans dauða. Þá gjörðist og mikill ófriður þeim safnaði sem var til Jerúsalem. Og þeir tvístruðust allir burt um héröð Judee og Samarie fyrir utan postularnir.

2 En guðhræddir menn bjuggu um Stephanum og báru yfir honum trega mikinn. (syrgðu hann mikið)

3 En Saul tók að eyða söfnuðinum, gangandi inn í ýmsra hús, dragandi út menn og kvinnur og setti í varðhöld.

4 En þeir sem tvístraðir voru fóru um kring og prédikuðu Guðs orð.

5 Philippus fór og ofan til borgarinnar í Samaria og prédikaði þeim út af Kristi.

6 Og fólkið tók með einu samheldi til að heyra og gætur að því að gefa sem af Philippo sagðist, sjáandi og þau teikn er hann gjörði.

7 Því að óhreinir andar fóru út af mörgum þeim er óðir voru með ópi miklu. Margir iktsjúkir og haltir urðu og heilbrigðir.

8 Og mikill fögnuður gjörðist í þeirri borg.

9 En þar var áður fyrri í þeirri borg sá nokkur sem Símon hét,

töframaður, og tældi með því hina samversku þjóð að hann sagði sig vera nokkurs háttar mikinn,

10 hverjum þeir hlýddu allir, frá hinum minnsta til ins mesta, segjandi: „Þessi er kraftur Guðs sá er kallas hinn mikli.“

11 En þeir lutu honum af því að hann hafði í langan tíma ært þá með sinni fjölkynngi. (galdramætti, þessi maður stundaði kukl sem er algerlega bannað í lögmálinu)

12 Og þá þeir trúðu nú Philippo sem hann prédikaði af Guðs ríki og af nafni Jesú Krists skírðust bæði menn og konur.

13 Þá trúði og Símon sjálfur. Og er hann var skírður hélt hann sig að

Philippo. En þá hann sá þau tákn og kraftaverk sem skeðu tók hann felmsfullur að undrast.

14 En er postularnir þeir sem til Jerúsalem voru heyrðu það að Samaria hafði meðtekið Guðs orð sendu þeir til þeirra Petrum og Johannem. (Pétur og Jóhannes)

15 Og þá þeir ofan komu báðu þeir fyrir þeim so að þeir meðtæki heilagan anda.

16 Því að hann var eigi enn kominn yfir nokkurn þeirra nema þeir voru aðeins skírðir í nafni Drottins Jesú Krists.

17 Þeir lögðu þá hendur yfir þá og þeir meðtóku heilagan anda.

18 En er Símon sá það að heilagur andi varð gefinn fyrir handaupplegging postulanna bauð hann þeim peninga

19 og sagði: „Gefi þér mér og þetta vald so að yfir hvern er eg legg hendur að hann meðtaki heilagan anda.“

20 En Pétur sagði til hans: „Peningur þinn sé með þér til glötunar því þú meintir Guðs gáfu með peninga útvegast.

21 Ekkert hlutskipti né gæfu lag verður þér af þessu orði því að þitt hjarta er eigi réttferðugt fyrir Guði.

22 Fyrir því gjör iðran fyrir þessa þína illsku og bið Guð um ef verða

mætti að þér fyrirgefist þessi hugsan þíns hjarta

23 því að eg sé þig vera með beisku galli og í fjötri ranglætisins.“

24 Þá svaraði Símon og sagði: „Biðji þér fyrir mér til Drottins so að ekkert komi yfir mig út af því sem þér sögðuð.“

25 En þeir þá eð þeir höfðu vitnað og talað orð Drottins sneru þeir aftur til Jerúsalem og prédikuðu guðsspjöllin í mörgum samverskum kauptúnum.

26 En engill Drottins talaði til Philippo og sagði: „Statt upp og gakk í suður á þeim veg sem liggur frá Jerúsalem ofan til Gasa þeirrar sem í eyði er.“

27 Hann stóð upp og gekk í burt. Og sjáðu, að blálenskur maður, geldingur og vildarmenni drottningarinnar Candases af Blálandi, hver eð yfir var settur allar hennar fjárhirslur, hann var farinn til Jerúsalem að tilbiðja

28 og fór nú heim í veg og sat í sínum vagni, lesandi Esaiam (Isiah/Jesaja) spámann.

29 En andinn sagði til Philippo: „Gakk þangað að og teng þig að þeim vagni.“

30 Þá skundaði Philippus þangað að og heyrði að hann var að lesa Esaiam spámann og sagði: „Skilur þú ekki hvað þú les?“

31 En hann svaraði: „Hvernin má eg kunna það nema að nokkur leiðrétti mig?“ Þá bað hann Philippum það hann stígi upp og sæti hjá sér.

32 En Ritningarinnihald það hann las var þetta: „So sem sauður er hann til dráps leiddur og þegandi sem lamb fyrir þeim er það klippir, líka so hefur hann og eigi upplokið sínum munni.

33 Í hans lækkan er hans dómur burt hafinn en hver mun hans aldur út mega segja? Því að hans lífdagar eru af jörðunni í burt teknir.“
(Isiah/Jesaja 53:8)

34 Þá svaraði geldingurinn Philippo og sagði: „Eg beiði þig, af hverjum

talar spámaðurinn þetta? Sjálfum sér eður um nokkurn annan?“

35 En Philippus lauk upp sínum munni og tók til í frá þessari skrift og boðaði honum af Jesú.

36 Og sem þeir fóru um veginn komu þeir að vatni nokkru. Og geldingurinn sagði: „Sjáðu vatnið, hvað hamlar mér það eg skírunst eigi?“ (hvað kemur í veg fyrir að ég skírist?)

37 En Philippus sagði: „Ef þú trúir af öllu hjarta þá hæfir það.“ Hann svaraði og sagði: „Eg trúi að Jesús Kristur sé Guðs sonur.“

38 Og hann bauð að vagninn staðnæmdist. Og þeir stigu báðir ofan í vatnið, Philippus og

geldingurinn, og hann veitti honum skírn.

39 En er þeir voru upp komnir úr vatninu greip andi Drottins Philippum í burt og geldingurinn sá hann eigi meira. Með það fór hann glaður sína götu.

40 En Philippus fannst í Asdód, gekk um kring og prédikaði evangelium (Guðspjallið) í öllum stöðum þar til hann kom til Cesaream.

9

1 Saul blés ógnun og aldurtila í gegn larisveinum Drottins, gekk til kennimannahöfðingjans

2 og beiddist af honum bréfa til samkundunnar í Damasco so að ef

hann fyndi þar nokkra þess vegar, karla eður kvinnur, að hann færði þá bundna til Jerúsalem.

3 Og sem hann var á veg kominn skeði það so er hann tók að nálgast Damasco að í skyndingu leiftraði um hann ljós af himni

4 og hann féll til jarðar og heyrði röddina er til hans sagði: „Saul, Saul, því ofsækir þú mig?“

5 En hann sagði: „Hver ertu, lávarður?“ Drottinn sagði: „Eg em Jesús hvern þú ofsækir. Hart er þér að bakspyrna mót broddunum.“

6 En hann skjálfandi og felmsfullur (undri) sagði: „Drottinn, hvað viltu eg gjöri?“ Drottinn sagði til hans: „Statt upp og gakk inn í borgina og

þar mun þér sagt verða hvað þér byrjar að gjöra.“

7 En þeir menn sem með honum fóru stóðu felmsfullir (svo undri að þeir gátu ekkert sagt), heyrðu að vísu röddina en sáu þó öngvan.

8 Saul stóð þá upp frá jörðunni og með uppluktum augum sá hann ekkert. En þeir héldu um hönd hans og leiddu hann inn í Damascum.

9 Og so var hann í þrjá daga að hann sá eigi og eigi át hann né drakk.

10 En í Damasco var sá lærisveinn sem hét Ananías. Og í sýn þá sagði Drottinn til hans: „Þú Anania.“ En hann ansaði: „Sé, hér em eg, herra.“

11 Drottinn sagði til hans: „Statt upp og gakk í það stræti sem kallast Hið rétta og spyr að í húsi Júda eftir þeim sem Saul er að nafni út af Tarsen. Því sjá nú, að hann biður.

12 Og í sjón sá hann mann inn til sín koma, Ananiam að nafni, leggjandi hönd yfir sig so að hann yrði sjáandi aftur.“

13 Ananias svaraði: „Drottinn, út af mörgum hefi eg heyrt um þennan mann hvað mikið illt hann hefur gjört þínum heilögum til Jerúsalem

14 og hér hefur hann út af kennimannahöfðingjanum vald til að binda þá alla sem þitt nafn ákalla.“

15 En Drottinn sagði til hans: „Far þú því að þessi er mér útvalið ker að

hann beri mitt nafn fyrir heiðinn lýð og konunga og fyrir Ísraelssonum.

16 Eg mun og sýna honum hversu mikið honum ber að líða fyrir míns nafns sakir.“

17 Og Ananias fór þangað og gekk inn í húsið, lagði yfir hann hendur og sagði: „Saul bróðir, Drottinn Jesús sendi mig hingað hver birtist þér á veginum þeim er þú komt hingað so að þú fengir sýn aftur og uppfylltist heilögum anda.“

18 Og jafnskjótt féll af hans augum so sem annað fiskhreistur og hann fékk sýn aftur. Hann stóð upp og lét skíra sig,

19 tók síðan fæðslu (mat) til sín og styrkti sig Saul var þá nokkra daga

hjá þeim lærisveinum er voru í Damasco.

20 Og jafnsnart gekk hann í Gyðingasamkundu og tók að prédika þeim Jesús, það hann sami væri Guðs sonur.

21 En þeim blöskraði öllum er honum heyrðu og tóku að segja: „Er þessi eigi sá sem til Jerúsalem stríddi á alla þá sem þetta nafn ákölluðu og hingað kom til þess að leiða þá bundna fyrir kennimannahöfðingja?“

22 En Saul tók að styrkjast miklu framar og hnekkti þeim Gyðingum sem í Damasco bjuggu, fulleflandi það að sá væri Kristur.

23 Og mörgum dögum þar eftir héldu Gyðingar samstefnu sín á milli að þeir aflífuðu hann.

24 En þeirra vélræði urðu Saul undirvísuð (Saul vissi af þeirra áformum). En þeir varðveittu nótt og dag portin so að þeir fengi hann í hel slegið.

25 Þá tóku hann lærisveinarnir um nótt og létu hann yfir múrinn og létu í körf ofan síga.

26 En þá Saul kom til Jerúsalem freistaði hann þess að samlaga sig til lærisveinanna. Og þeir óttuðust hann allir trúandi eigi því að hann væri lærisveinn.

27 En Barnabas tók hann og leiddi til postulanna og sagði þeim í frá

hversu hann hefði séð Drottin á veginum og það hann hefði talað við hann og hvernin hann hefði til Damasco trúlega prédikað nafn Jesú.

28 Og hann var hjá þeim, gekk út og inn til Jerúsalem

29 og prédikaði nafn Drottins Jesú trúlegana (af krafti). Þá tók hann að tala og heyja spurningar við hina gírsku en þeir leituðu við að lífláta hann.

30 Þá bræðurnir fornumu (vissu) það leiddu þeir hann út til Cesaream og sendu hann til Tarsen.

31 Og so hafði söfnuðurinn að sönnu frið um allt Judeam og Galileam og Samariam, hresstust upp og gengu í

ótta Drottins og margflölduðust í huggun heilags anda.

32 Það skeði og þá Pétur ferðaðist um kring allra að vitja það hann kom einnin til þeirra heilagra sem bjuggu í Lydda.

33 Þar fann hann mann þann sem Eneas var að nafni hver eð legið hafði í rekkju meir en í átta ár. Hann var sjúkur í kveisu.

34 Pétur sagði til hans: „Eneas, Jesús Kristur gjöri þig heilan, statt upp og reið upp sjálfur um þig.“ Og hann stóð jafnsnart upp

35 og allir sáu hann þeir sem bjuggu í Lydda og Assarona hverjir og snerust til Drottins.

36 En í Joppe var sú lærdómsins þjónustukvinna sem Tabíþa var að nafni, hvað er útleggst Dorkas, það heitir „skógargeit“. Hún var full góðra verka og meður ölmusugjörðir sem hún veitti.

37 En á þeim dögum bar so til að hún tók sótt og andaðist. Og sem þeir höfðu þvegið hana settu þeir hana í borðstofuna.

38 En með því að Lydda liggur í grennd við Joppen og þá lærisveinarnir heyrðu það að Pétur væri þar sendu þeir til hans og báðu hann um að hann léti sér ekki þungt þykja til þeirra að koma.

39 En Pétur stóð upp og fór með þeim. Og er hann kom þar leiddu

þeir hann í borðstofuna. Og allar ekkjurnar flykktust um kring hann grátandi og sýndu honum þá kyrtla og klæðnað sem Dorkas hafði gjört meðan hún var hjá þeim.

40 Og er Pétur hafði þá alla útdrifið féll hann á knén, baðst fyrir og snerist að líkamanum og sagði: „Tabíþa, statt upp!“

41 En hún lauk upp sínum augum og er hún sá Petrum setti hún sig upp. En hann rétti henni höndina og reisti hana upp og kalaði á hina heilögu og á ekkjurnar og afhenti þeim hana lifandi.

42 Og það kunngjörðist um alla Joppen og margir trúðu á Drottin.

43 Það skeði og so að hann bleif (dvaldi) marga daga í Joppen hjá Símoni þeim nokkrum sem var einn sútari.

10

1 En sá maður nokkur var í Cesarea sem Cornelius var að nafni, höfuðsmaður yfir þeim selskap er kölluðust valir,

2 guðlegur mann og guðhræddur, með öllu sínu húsi, gefandi fólkinu miklar ölmusur og var jafnan á bæn til Guðs.

3 Hann sá opinberlega í sýn nær níundu stund dags engil Guðs ganga inn til sín er sagði til hans: „Corneli.“

4 En hann horfði á hann óttasleginn og sagði: „Hvað er það, herra?“ Hann sagði honum þá: „Bænir þínar og ölmusugjörðir eru uppstignar til minnis fyrir Guði.

5 Og sent nú út menn til Joppen og lát sækja Símon þann kallaður er Pétur.

6 Hann herbergjar (dvelur) hjá Símoni, sútara einum, hvers hús að liggur við sjóinn. Hann mun segja þér hvað þér byrjar (ber) að gjöra.“

7 En er engillinn sá við hann talaði var í burt genginn kallaði hann á tvo sína þjónustumenn og einn guðlegan stríðsmann út af þeim er honum lutu

8 hverjum hann sagði allt frá og sendi þá til Joppen.

9 En daginn eftir er þeir voru á leiðinni og tóku að nálgast borgina sté Pétur upp á loftið að hann bæðist fyrir, nær séttu stund.

10 Og er hann hungraði vildi hann matar neyta. En á meðan þeir voru að búa til leið yfir hann brjósthöfgi (sá hann sýn)

11 og hann sá himinninn opinn og ofan fara að sér disk nokkurn mikinn so sem línlak í fjórum hyrningum uppbundinn og hann var af himni ofan látinn á jörðina,

12 í hverjum eð voru allar ferfættar kindur jarðar, skógdýr og skriðkvikindi og fuglar himins.

13 Og þar skeði rödd til hans: „Statt upp, Pétur, slátra og et.“

14 En Pétur sagði: „Nei herra, því að eg hefi enn aldrei nokkuð almennilegt eður óhreint etið.“

15 Og röddin sagði enn aftur í annað sinn til hans: „Hvað Guð hreinsaði það seg þú eigi almennilegt.“

16 Þetta skeði þrisvar sinnum og diskurinn varð uppnuminn aftur til himins.

17 Og er Pétur var efablandinn um með sjálfum sér hver þessi sýn mundi vera sem hann hafði séð, sjáðu, að þá spurðu þeir menn er út voru sendir frá Cornelio eftir húsi Símonar og stóðu úti við hurðina.

18 Og að útkölluðum nokkrum spurðu þeir að hvort Símon að

viðurnefni Petrus (Pétur) hefði þar herbergi.

19 En er Pétur hugleiddi um sýnina sagði andinn til hans: „Sjáðu, þessir menn leita að þér.

20 Statt upp, far ofan og gakk með þeim og efa ekkert því að eg sendi þá hingað.“

21 Þá sté Pétur ofan til þeirra manna sem voru sendir til hans frá Cornelio og sagði: „Sjáið, eg em þann sami þér spyrjið að. Hver efni eru til þess að þér eruð hér komnir?“

22 Þeir sögðu: „Cornelius, sá höfðingi, frómur maður og guðhræddur, hafandi góðan orðstír af öllu Gyðingafólki, er með vitran áminntur af heilögum engli að hann

kallaði þig í sitt hús so hann heyrði orð af þér.“

23 Og þá kallaði hann þá inn og veitti þeim herbergi.

24 Annan dag eftir ferðaðist Pétur með þeim og nokkrir bræður af Joppen fylgdu honum. Og annars dags þar eftir komu þeir til Cesaream.En Cornelius beið þeirra og samankallaði sína frændur og virktavini.

25 Og er það skeði að Pétur kom inn gekk Cornelius í móti honum og féll til fóta hans og tilbað hann.

26 En Pétur reisti hann upp og sagði: „Statt upp, eg em og maður.“

27 Og er hann hafði haft samtal við þá gekk hann inn og fann þá marga er þar voru samankomnir

28 og sagði til þeirra: „Þér vitið að það er ekki leyfilegt þeim manni sem Gyðingur er að fella sig við eður ganga til útlendra manna. En Guð sýndi mér að eg segða öngvan mann almennan eður óhreinan.

29 Fyrir hvað eg kom utan dvöl þá er var tilkvaddur. Því spyr eg yður nú að hvar til þér létuð kalla á mig.“

30 Cornelius sagði: „Í dag er fjórði dagur frá þeim eg var fastandi allt til þessarar stundar og um níundu stund er eg baðst fyrir í mínu húsi og sjá, þá stóð maður frammi fyrir mér í skínanda klæði

31 og sagði: Corneli, þín bæn er alheyrð og þínar ölmusur eru í minni settar fyrir Guðs augliti.

32 Af því send þú til Joppen og lát kalla Símon þann auknefndur er Petrus. Hann herbergjar í húsi Símonar sútara við sjóinn. Því þá hann kemur mun hann tala fyrir þér.

33 Þá senda eg jafnsnart til þín og þú gjörðir vel það þú komst hingað. Nú erum vær hér allir nálægir fyrir Guði að vér heyrum þá alla hluti sem þér eru af Guði boðnir.“

34 En Pétur lauk upp sinn munn og sagði:„Nú reyni eg í sannleika það ekki er manngreinarmunur hjá Guði

35 heldur á öllu fólki sem hann óttast og gjörir réttvísi þa er honum þóknan.

36 Þér vitið af þeirri prédikan sem Guð sendi til Ísraelssona, boðandi þeim frið fyrir Jesús Kristi(hver að er Drottinn allra),

37 af hverri prédikan ryktið (frásögn) útbarst um allt Gyðingaland sú er fyrst hófst upp í Galilea eftir þá skírn sem Jóhannes prédikaði,

38 það Guð hefði smurt Jesús af Naðsaret með heilögum anda og krafti hver eð um kring gekk, gjörði gott og græddi alla þá sem af djöflinum voru undirþrykktir

(undirokaðir, kúgaðir af djöflinum) af því Guð var með honum.

39 Og vér erum vottar alls þess hann gjörði á Gyðingalandi og í Jerúsalem, hvern þeir aflífuðu og á tréð upphengdu.

40 Þennan uppvakti Guð á þriðja degi og lét opinberan verða,

41 eigi öllu fólki heldur oss sem áður vorum hans útvaldir vottar af Guði, vér sem átum og drukkum með honum, eftir það hann var upprisinn af dauða.

42 Og hann bauð oss að prédika fólkinu og vitni um bera það hann væri sá sem skikkaður er af Guði dómari lifendra og dauðra.

43 Af þessum bera allir spámenn vitni að fyrir hans nafn skulu allir þeir sem á hann trúa meðtaka syndanna fyrirgefning.“

44 Þá Pétur talaði þessum orðum féll heilagur andi yfir þá alla sem orðið heyrðu.

45 og þeir trúaðir sem af umskurninni voru og með Pétri höfðu komið undruðust það að heilags anda gjöf væri úthellt yfir heiðna menn

46 því þeir heyrðu þá tungur tala og vegsama Guð. Þá svaraði Pétur:

47 „Hver má fyrirbjóða (banna) þeim vatnið að þeir skírist eigi sem meðtekið hafa heilagan anda líka sem vér?“

48 Og hann bauð að skíra þá í nafni Drottins. Þeir báðu hann þá að hann væri hjá þeim nokkra daga.

11

1 Og er það heyrðu postularnir og þeir bræður sem í Judea voru að heiðingjar höfðu meðtekið Guðs orð

2 og þá Pétur kom upp til Jerúsalem tóku þeir að þrátta í móti hönum sem voru af umskurningunni

3 og sögðu: „Þú gekkst inn til þeirra manna sem yfirhúð hafa og mataðist með þeim.“

4 En Pétur tók til af upphafi og framtaldi (útskýrði) fyrir þeim eitt eftir annað og sagði:

5 „Eg var í borginni Joppen á bæn og eg sá í leiðslu míns hugskots sýn þá að diskur nokkur leið ofan, stór sem annað línlak meður fjórum hyrningum, ofan látinn af himnum og kom allt inn til mín,

6 á hvern eg horfða. Hugða eg að og sá ferfættar kindur jarðar, skógdýr, skriðkvikindi og fugla himins.

7 og eg heyrði röddu segja „Rístu upp Pétur, slátraðu og et”

8 En eg sagði: Herra, nei, því að ekkert almennt eður óhreint hefur enn nokkurn tíma inn í minn munn gengið.

9 En röddin svaraði mér í annað sinn af himnum: Hvað Guð hreinsaði það seg þú eigi almennt.

10 Og þetta skeði þrisvar. Og þá var allt uppnumið aftur til himins.

11 Og sjáið, að jafnsnart stóðu þrír menn úti fyrir húsinu þar eg var inni, sendir af Cesarea til mín.

12 En andinn sagði mér að eg skyldi ganga með þeim og efa ekkert. En mér fylgdu þessir sex bræður. Og vær gengum inn í þess manns hús.

13 Hann kunngjörði oss hvernin hann hafði séð engil í sínu húsi hver eð staðið hafði fyrir honum og sagt til hans: Send þú út menn til Joppen og lát kalla til þín Símon þann kallaður er Pétur.

14 Hann mun segja þér þau orð af hverjum þú munt hólpinn verða og allt þitt hús.

15 En þá eg tók til að tala féll heilagur andi yfir þá líka sem hann féll yfir oss í upphafi.

16 Þá kom mér það í hug hvað Drottinn hafði sagt: Jóhannes skírði að sönnu í vatni en þér skuluð með heilögum anda skírðir verða.

17 Því fyrst Guð hefur gefið þeim líkar gjafir sem oss þann tíð vér trúðum á Drottin Jesús Krist, hver var eg þess að eg mætta það Guði banna?“

18 Þá þeir heyrðu það þögnuðu þeir út af, vegsömuðu Guð og sögðu: „Þá hefur Guð unnt heiðingjum iðran til lífs.“

19 Og sennilega sem þeir í sundur höfðu dreifst af þeirri hörmung er

bar til um Stephanum gengu um kring allt til Phenicen og Cipriam og Antiochiam, talandi orðið fyrir öngum nema Gyðingum einum.

20 Þar voru og nokkrir út af þeim sem voru af Cipria og Cirema hverjir, þá þeir gengu inn í Antiochiam, tóku að tala til þeirra Grikkja, boðandi þeim Drottin Jesús.

21 Og hönd Drottins var meður þeim. Og mikil tala trúaðra manna snerist til Drottins.

22 En það orðflaug sem af þeim fór kom til eyrna safnaðarins sem var í Jerúsalem. Og þeir sendu út Barnabam það hann gengi til Antiochiam.

23 Og sem hann kom þar og sá Guðs náð varð hann glaður og réð þeim öllum að þeir skyldu með öruggu hjarta hjá Guði staðnæmast.

24 Því hann var góður maður og fullur heilags anda og trúar. Og margt fólk jókst þar Drottni.

25 En Barnabas fór til Tarsen að hann frétti upp Saulum. (Að leita að Saul)

26 Og er hann hafði fundið hann fylgdi hann honum í Antiochiam. Og það skeði so að þeir voru til samans árið allt hjá þeim söfnuði, kenndu þar og mörgu fólki so að lærisveinarnir kölluðust fyrst í Antiochia Kristnir.

27 En á þeim dögum komu spámenn af Jerúsalem til Antiochiam.

28 Og einn af þeim stóð upp, Agabus að nafni. Hann tilreiknaði fyrir andann að koma skyldi mikið hungur í öllum veraldarheimi, hvert eð skeði undir Claudeo keisara.

29 En lærisveinarnir lögðu til, hver eftir því sem hann formátti, og sendu þeim bræðrum til bjargar er bjuggu í Judea.

30 Hvað þeir gjörðu og sendu til þeirra öldunga fyrir hendur Barnabe og Sauls.

12

1 Á þeim tíma lagði Heródes hendur á nokkra af safnaðinum að pína þá.

2 Hann lét þá drepa Jakob bróður Johannis með sverði.

3 Og er hann sá að það þekktist Gyðingum fór hann til og lét höndla Petrum. En þetta var um páska.

4 Og sem hann hafði hann grípa látið lét hann setja hann í myrkvastofu og fékk hann í hendur inum fjórða parti fjórðungastaðaskiptis hermanna til varðveislu, viljandi eftir páskana framselja hann fólkinu.

5 Og Pétur geymdist að sönnu í myrkvastofu. En söfnuðurinn bað í ákafa fyrir honum til Guðs.

6 Og þá er Heródes vildi hann framleiða láta svaf Pétur á þeirri nótt meðal tveggja stríðsmanna, bundinn

tveimur járnviðjum, en varðmenirnir forvöruðu úti fyrir dyrunum myrkvastofuna.

7 Og sjá, að engill Drottins stóð þar og ljós skein í húsinu. Hann laust á síðu Péturs, uppvakti hann og sagði: „Statt upp skyndilega.“ Og hlekkirnir féllu af hans höndum.

8 Engillinn sagði þá til hans: „Gyrt þig og tak skó þína á þig.“ Og hann gjörði so. Hann sagði og til hans: „Legg þinn kyrtil yfir þig og fylg mér.“

9 Og hann gekk út og fylgdi honum. Og eigi vissi hann það til sanns sem fyrir engilinn gjörðist heldur meinti hann sig sýn sjá.

10 Og þeir gengu um hið fyrsta og annað varðhald og komu til járnhliðsins er lá til borgarinnar en það lauk sér upp sjálft. Og þeir gengu út. En sem þeir reikuðu eitt stræti veik engillinn sér jafnsnart frá honum.

11 Og er Pétur kom til sjálfs síns sagði hann: „Nú veit eg sennilega það Drottinn sendi engil sinn og frelsaði mig af hendi Herodis og af allri eftirvæntan Gyðingalýðs.“

12 Og sem hann gætti sín kom hann til húsa Maríu móður Johannis þess sem kallaður var Markús hvar eð margir voru til samans komnir og báðust fyrir.

13 En sem Pétur laust á dyrahurðina gekk stúlka fram að sjá til, sú Rode var að nafni.

14 Og er hún þekkti hljóð Péturs lauk hún eigi upp hurðunni fyrir feginleika (fögnuði) heldur hljóp hún inn og sagði að Pétur stæði úti fyrir hurðunni.

15 En þeir sögðu til hennar: „Ertu galin?“ Hún hélt því fastara á að það væri so. Þeir sögðu: „Það er hans engill.“

16 En Pétur klappaði því tíðara á. Og er þeir luku upp sáu þeir hann og undruðust.

17 En hann benti þeim með hendinni að þeir þegði og sagði frá hvernin Drottinn hefði leitt hann út úr

myrkvastofunni og sagði: „Kunngjörið þetta Jacobo og bræðrunum.“ Hann gekk út þaðan og gekk burt í annan stað.

18 En þá dagur kom var eigi lítil angursemi á milli stríðsmannanna hvað vorðið hafði af Pétri.

19 En er Heródes heimti hann og fann eigi lét hann forheyra (yfirheyra) varðmennina og skipaði þá burtleidda (í aftöku), fór síðan af Judea ofan til Cesarea og þar dvaldist hann.

20 Því að hann var missáttur við þá í Tyro og Sídon. En þeir komu með einu samheldi til hans og ráðguðust um við Blastum, hver eð var konungsins dróttseti, og beiddust

friðar af því að þeirra byggðarlög nærðust af konungsins landi.

21 En á tilsettum degi klæddist Heródes konunglegum skrúða, settist á dómstólinn og hóf sér ræðu til þeirra.

22 En fólkið tók að kalla: „Guðs rödd er þetta en eigi manns!“

23 Jafnskjótt sló hann engill Drottins af því hann gaf eigi Guð heiðurinn. Varð hann etinn af möðkum og andaðist.

24 Og orð Drottins tóku að vaxa og margfaldast.

25En er Barnabas og Saulus komu til Jerúsalem aftur og afventu þeim þær vistir og tóku með sér Johannem þann er að viðurnefni hét Markús.

13

1 Og í þeim söfnuði sem var í Antiochia voru spámenn og lærifeður, meðal hverra var Barnabas og Símon er kallaðist Níger og Lúkíus hinn sýrlenski og Manahen sá eð var samfóstri Heródes tetrarka og Saulus.

2 Og þann tíð þeir þjónuðu Drottni og föstuðu sagði heilagur andi: „Útveljið mér Barnabam og Saulum í það verk sem eg hefi þá til kjörið.“

3 Þeir föstuðu þá og báðust fyrir, lögðu hendur yfir þá og létu í burt fara.

4 Og sem þeir voru að sönnu útsendir af heilögum anda gengu þeir burt til Seleucia og þaðan sigldu þeir til Cipria.

5 Og þá þeir komu til Salaminborgar tóku þeir að prédika Guðs orð í samkundum Gyðinga. En þeir höfðu Johannem til þjónustu.

6 Og sem þeir gengu yfir eyna allt til Paphosborgar þar fundu þeir nokkurn fjölkynngismann og falspropheta þann Gyðingur var hvers nafn eð var Barjehú. (Bar-Jesús)

7 Sá var hjá Sergio Paulo landstjórnara, forsjálegum manni. Hann kallaði fyrir sig Barnabam og

Saulum og hann fýsti að heyra Guðs orð.

8 Þá stóð þeim í mót sá galdramaður Elýmas (því að so verður hans nafn útlagt) og sótti eftir að snúa landstjórnaranum frá trúnni.

9 En Saulus, sá er og hét Paulus, fullur af heilögum anda leit á hann

10 og sagði: „Ó þú djöfulsson, fullur alls táls og fláræðis og óvinur allrar réttvísi, þú lætur eigi af að umsnúa réttum vegum Drottins.

11 Og sjá nú, að hönd Drottins kemur yfir þig og þú skalt blindur vera og sjá ei sól um nokkra tíma.“ Og jafnsnart féll á hann dimma og myrkur, fálmandi um kring sig og leitaði að þeim eð hann vildi leiða.

12 Þá landstjórnarinn sá hvað gjörðist trúði hann og undraðist fyrir kenningu Drottins.

13 En þá Páll og þeir sem með honum voru sigldu frá Papho komu þeir til Pergen í Pamphylialandi. En Jóhannes skildi við þá og fór aftur til Jerúsalem.

14 En þeir fóru þar þvert yfir frá Pergen og komu til Antiochia í Pisidíalandi og gengu inn í þeirra samkundu á þvottdegi (hvíldardegi) og settust niður.

15 En eftir lögmálslesturinn og spámannanna sendu yfirmenn samkundunnar og létu segja þeim: „Þér menn og bræður, ef nokkur

áminningarræða er hjá yður til fólksins þá segið fram.“

16 Þá stóð Páll upp og benti til hljóðs með hendinni og sagði: „Þér Ísraelsmenn og þér sem óttist Guð, þa heyrið.

17 Guð Ísraelslýðst útvaldi feður vora og hóf upp fólk þetta þá þegar það var útlægt á Egyptalandi og með hávum armlegg (og með hárri hendi) útleiddi hann það þaðan

18 og mestu í fjörutigu ár umleið hann þeirra siðvenjur í eyðimörku

19 og afmáði sjö þjóðir á Kanaansjörðu og skipti með þeim eftir hlutfalli þeirra landi.

20 Eftir það gaf hann þeim dómendur í fjögur hundruð og fimmtígir ára, allt til Samúel spámanns.

21 Eftir það æsktu þeir sér konungs og Guð gaf þeim Saul son Kís, mann af Benjamínskyni, í fjörutígir ár.

22 Og er hann afsetti þann (fjarlægði hann) uppvakti hann Davíð þeim til konungs, af hverjum hann vitnaði og sagði: Eg hefi fundið Davíð son Jessa, mann eftir mínu hjarta, hver gjöra skal allan minn vilja.

23 Af hvers sæði Guð framleiddi eftir fyrirheitinu Jesús, Ísraels lausnara,

24 eftir því sem Jóhannes prédikaði áður iðranarskírn fyrir hans auglits hingaðkomu öllu Ísraelsfólki.

25 En sem Jóhannes hafði lyktað sitt skeið sagði hann: Eg em eigi hann hvern þér meinið mig vera heldur sjáið, að sá kemur eftir mig hvers skóklæði eg em eigi verðugur að leysa.

26 Þér menn, góðir bræður og þér synir Abrahams slektis (Abrahams ætt) og þeir sem yðar á milli óttast Guð, yður er þetta hjálpræðisorð sent.

27 Því að þeir sem bjuggu í Jerúsalem og þeirra höfðingjar, með því þeir þekktu hann eigi né spámannaraddirnar (hverjar lesnar

verða hvern þvottdag) hafa þeir með sínu dómsatkvæði uppfyllt.

28 Og þó þeir fyndi öngva dauðasök með honum beiddu þeir af Pilato að hann léti aflífa hann.

29 En sem hann hafði fullkomnað allt hvað af honum var skrifað tóku þeir hann ofan af trénu og lögðu í gröf.

30 En Guð uppvakti hann af dauða,

31 hver og séður er um marga daga af þeim sem með honum fóru af Galilea upp til Jerúsalem, hverjir að eru hans vottar hjá fólkinu.

32 Og vér bjóðum yður það fyrirheit sem til feðra vorra er skeð

33 að það sama hefur Guð uppfyllt oss þeirra sonum í því hann uppvakti Jesús, so sem í öðrum sálmi skrifað er: Þú ert minn son, í dag ól eg þig.

34 En það Guð uppvakti hann af dauða að hann kæmi ei framar til rotnunar aftur þá sagði hann so: Trúlega skal eg halda við yður þá náð er Davíð var lofuð.

35 Fyrir því segir hann enn í öðrum stað: Þú munt eigi leyfa að þinn heilagi skuli rotnan sjá.

36 Því sennilega þá Davíð hafði sinn aldur út þjónað og að Guðs forsjó sofnaði hann og er lagður til feðra sinna og hefur rotnan séð.

37 En sá hvern Guð uppvakti hefur eigi rotnan séna (séð).

38 Fyrir því sé yður viturlegt, góðir menn og bræður, það yður boðast fyrir þennan syndanna fyrirgefning

39 og af öllu því hverju þér gátuð ekki réttlátir orðið fyrir Moyses lögmál.En hver hann trúir á þennan sá er réttlátur.

40 Því sjáið svo til að eigi komi það yfir yður hvað sagt er fyrir spámennina:

41 Sjá, þér forsmánarar, undrið yður og verðið að öngu. Því að eg gjöri það verk á yðrum dögum hverju þér trúið eigi þó ef nokkur talaði yður það út.“

42 En að útgengnum Gyðingum af samkundunni báðu þeir hinir heiðnu

það hann segði þeim þessi orð á eftirkomandi þvottdegi.

43 Og er samkundan í sundurdreifðist fylgdi Páli og Barnaba margir Gyðingar eftir og guðræknir menn sem Júðar höfðu gjörst. Og þeir sögðu þeim og áminntu þá að þeir skyldu stöðugir blífa í Guðs náð.

44 En að eftirkomanda þvottdegi kom til samans nærsta allur borgarmúgur að heyra Guðs orð.

45 Og er Gyðingar sáu fólkið fylltust þeir vandlætingar og tóku að mæla í gegn því sem Páll sagði, mótkastandi það og háðungarorðum lastandi.

46 Þeir Páll og Barnabas sögðu þá sköruglega: „Það byrjaði(bar) að

yður skyldi Guðs orð fyrst segjast. En af því þér rekið það frá yður og dæmið yður sjálfa eilífs lífs ómaklega, sjáið, það vér snúust þá til heiðinna þjóða

47 því so hefur Drottinn boðið oss: Eg setta þig heiðnum þjóðum til ljóss so að þú sért hjálpráð allt til yðsta jarðarenda.“

48 Og þá hinir heiðnu heyrðu það glöddust þeir og vegsömuðu orð Drottins og svo margir urðu trúaðir sem til eilífs lífs voru skikkaðir.

49 Og orð Drottins tóku út að berast um öll héröð.

50 En Gyðingar hvöttu þá upp guðræknar og hæverskar kvinnur og hina æðstu menn borgarinnar og

uppkveiktu so ofsókn í móti Páli og Barnaba og ráku þá burt úr sínum landsálfum.

51 En þeir hristu duft fóta sinna á þá og komu til Iconiam.

52 Og lærisveinarnir fylltust af fagnaði og heilögum anda.

14

1 Og það skeði í Iconia að þeir gengu til líka inn í Gyðingasamkundu og töluðu so að mikill mannfjöldi trúði, bæði Gyðingar og Grikkir.

2 En þeir Gyðingar sem mistrúa voru uppvöktu og til reiði hvöttu í mót bræðrunum hugi heiðinna manna.

3 Þó dvöldu þeir þar um langan tíma, styrklega erfiðandi með herrans fulltingi hver eð sjálfur vitni bar orðum sinnar náðar og veitti að tákn og stómerki skeðu fyrir þeirra hendur.

4 En borgarmúgurinn tvískiptist í sundur so að sumir héldu að sönnu með Gyðingum en sumir með postulunum.

5 En er gjörðist upphlaup með heiðingjum og líka einnin með Gyðingum og þeirra yfirboðurum so þeir færi til með valdi og grýttu þá grjóti

6 þá fornum þeir og flýðu í þær borgir sem liggja í Lyconialandi,

Listra og Derben, og alls staðar í þeirra umliggjandi landsálfur,

7 og prédikuðu þar evangelium(Guðspjallið).

8 Og maður nokkur í Lýstra sat fótahrumur og var haltur frá sinnar móður kviði, sá er aldrei hafði enn gengið.

9 Hann heyrði Pál mæla. Og sem hann leit á hann og sá að hann trúði það honum mætti hjálpa

10 sagði hann með hárri röddu: „Statt uppréttur á þína fætur!“ Og hann spratt upp og gekk.

11 En er lýðurinn leit hvað Páll hafði gjört hófu þeir upp hljóð sín á lycaonesku og sögðu: „Guðin eru

mönnum lík vorðin og til vor ofanstigin!“

12 Og Barnabam kölluðu þeir Júpíter en Pál Mercurium af því að hann var framberi orðsins.

13En Júpíters prestur sá er fyrir borginni var flutti bæði yxn og kransa fyrir dyrnar og vildi fórnfæra þeim með fólkinu.

14 Þá er postularnir Páll og Barnabas heyrðu það hrifu þeir klæði sín, stukku út til fólksins og kölluðu

15 og sögðu: „Þér menn, hví gjöri þér þetta? Við erum og dauðlegir menn líka sem þér og bjóðum yður að snúast frá þessum hégómum til lifanda Guðs sá er gjörði himin og jörð, sjó og allt hvað í þeim er,

16 hver um liðnar aldir hefur allar þjóðir ganga látið sína sjálfs vegu

17 og þó að sönnu hefur hann eigi forlátið sjálfan sig án vitnisburðar þá hann veitir gott og gefur oss dögg af himni og frjófsama tíma, uppfyllandi vor hjörtu með fæðslu og fagnaði.“

18 Og er þeir sögðu þetta gátu þeir þó varla stillt lýðinn so að þeir fórnuðu þeim eigi.

19 Þá komu þar nokkrir Gyðingar frá Antiochia og Iconia hverjir að umtöldu lýðinn svo að þeir grýttu Pál og drógu út af borginni, meinandi hann dauðan vera.

20 En þá lærisveinarnir umkringdu hann stóð hann upp og gekk inn í

borgina. Og deginum eftir fór hann með Barnaba til Derben

21 og prédikaði evangelium í þeirri borg og lærði þar margan, vendi síðan aftur til Lystram, Iconiam og Antiochiam,

22 styrkjandi andir(sálir) lærisveinanna og áminnandi þá að þeir væri staðfastir í trúnni og það: „Að oss byrjar fyrir margar hrellingar inn að ganga í Guðs ríki.“

23 Og þeir skikkuðu þeim öldunga í sérhverja samkundu, báðust fyrir og föstuðu og fólu þá síðan þeim Drottni á hendi á hvern þeir trúðu.

24 Og er þeir höfðu gengið um Pisidiam komu þeir í Pamphiliam

25 og töluðu orð Drottins til Pergan og fóru ofan til Atthaliam.

26 Þaðan sigldu þeir til Antiochiam hvaðan þeir voru af Guðs náð tilfengnir í það verk hvert þeir höfðu fullkomnað.

27 Og sem þeir voru komnir og samansafnað söfnuðinum töldu þeir fram hve mikið Guð hefði gjört meður þeim og hvernin hann hefði dyrum trúarinnar upplokið fyrir heiðingjum.

28 Og þar dvöldu þeir eigi skamma stund hjá lærisveinunum.

15

1 Og þeir nokkrir sem ofan komu af Judea lærðu (kenndu) bræðurna það:

„Nema ef þér látið umskera yður eftir siðvenju Moyses þá kunni þér ei sáluhólpnir að verða.“

2 Og af því gjörðist þar og ósamþykki ei lítið. Páll og Barnabas settu sig fast í móti þeim. Þá skikkuðu þeir Pál og Barnabam til og nokkra aðra af þeim að þeir færi upp til postulanna og yfirprestanna í Jerúsalem um þetta þrætumál.

3 Og sem þeir voru af safnaðinum á leið leiddir gengu þeir um Phenicen og Samariam, segjandi heiðinna þjóða umvendan og gjörðu öllum bræðrum mikinn fögnuð.

4 En þá þeir komu til Jerúsalem meðtókust þeir af söfnuðinum og postulunum og so af öldungunum.

Og þeir kunngjörðu þeim frá hversu mikið Guð hefði gjört meður þeim.

5 Þá risu upp nokkrir út af Phariseis selskap þeir við trú höfðu tekið, segjandi að það byrjaði að umskera þá og buðu að halda Moyses lögmál.

6 En postularnir og prestarnir komu til samans að þeir liti á þetta málefni.

7 Og er mikil þráttan hafði verið stóð Pétur upp og sagði til þeirra: „Góðir menn og bræður, þér vitið að fyrir langri ævi það Guð hefur útvalið vor á milli að heiðnir menn skyldu heyra fyrir minn munn guðsspjallsins orð og so að trúa.

8 Og Guð sá hjörtun kennir bar vitnisburð um gefandi þeim heilagan anda so sem oss

9 og gjörði öngvan mun á milli þeirra og vor, hreinsandi með trú vor hjörtu.

10 Fyrir hvað freisti þér nú Guðs það þér leggið ok yfir lærisveinanna háls hvert að ei gátu borið hverki vær né feður vorir?

11 Heldur trúum vér að frelsast fyrir náð Drottins Jesú Krists með sama hætti og þeir.“

12 Þá þagði og allur múgurinn og hlýddu þeim Barnaba og Páli er þeir sögðu frá hver teikn og stórmerki að Gðu hafði gjört meðal heiðinna þjóða fyrir þá.

13 Eftir það þeir þögnuðu svaraði Jakob og sagði: „Þér menn, góðir bræður, heyrið mig.

14 Símon sagði fram með hverjum hætti Guð hafði í fyrstu vitjað og meðtekið sér fólk út af heiðnum þjóðum í sínu nafni.

15 Og þessu samhljóða spámannaorðin so sem að skrifað er:

16 Eftir þetta mun eg aftur koma og uppbyggja tjaldbúð Davíðs hver að fallin er og hennar niðurbrot skal eg endurbyggja og hana upprétta

17 so að þeir menn sem eftirblífa (eftir eru) skulu Drottins leita og þar til allar heiðnar þjóðir yfir hverjar mitt nafn ákallað er, segir Drottin, sá er þetta gjörir allt.

18 Guði eru öll sín verk kunnig í frá veraldar upphafi.

19 Fyrir því úrskurða eg það vér gjörum öngva þvingan þeim sem snúast frá heiðni til Guðs

20 heldur skrifum þeim til að þeir haldi sig frá óhreinleik skurgoðadýrkunar og frá frillulifnaði og kjöti köfnuðu og af blóði.

21 Því að Moyses hefur fyrir langri ævi tilsett í öllum borgum það hann skuli prédikast í samkundum, hvar hann verður og lesinn alla þvottdaga.“

22 Það hagaði þá postulunum og öldungunum með öllum söfnuðinum að þeir útveldu af þeim menn og sendi til Antiochiam með Páli og Barnaba, tileinkaðan Judam þann

kallaður var Barsabas og Silam, inir æðstu menn meðal bræðranna,

23 og sendu sitt rit fyrir þeirra hendur með þessu atkvæði: „Vér postular, prestar og bræður heilsum þeim bræðrunum er út af heiðingjum og í Antiochia, Syria og Cilicia eru.

24 Með því að vér höfum heyrt að nokkrir af oss eru útgengnir sem hafa sturlað yður með orðum og flekkað andir yðrar, bjóðandi yður að umskerast og lögmálið að halda, hverjum vér höfum ekki slíkt boðið,

25 því hefur oss litist með eindrægni samankomnum að senda til yðar valinkunna menn með vorum elskulegum Barnaba og Páli

26 hverjir menn að út hafa sett sínar sálir fyrir nafn Drottins vors Jesú Krists.

27 Fyrir því sendum vér Judam og Silam hverjir eð sjálfir mega með orðum segja yður hið sanna.

28 Því að það líst heilögum anda og oss að vér skyldum öngvar byrðir leggja á yður fyrir utan þessa þarflega hluti

29 það þér haldið yður frá því kjöti sem skúrgoðum er fórnað og kjöti af blóði og frá köfnuðu og frá frillulífi, af hverju ef þér varðveitið sjálfa yður þá gjörið þér vel. Lifið sælir.“

30 Þá þessir voru af stað sendir komu þeir til Antiochiam og

samansöfnuðu safnaðinum og fengu þeim bréfið.

31 Þá þeir lásu það urðu þeir af þeirri huggan glaðir.

32 En Júdas og Sílas, hverjir að spámenn voru, áminntu bræðurnar með nógum orðum og styrktu þá.

33 Og þeir dvöldust þar um stundarsakir og urðu síðan með friði af bræðrunum sendir til postulanna aftur.

34 En Sila leist á að vera þar.

35 Páll og Barnabas dvöldust í Antiochia, sendu og boðuðu samt öðrum fleirum orð Drottins.

36 En eftir nokkra daga sagði Páll til Barnaba: „Förum við aftur og vitjum

bræðra vorra um allar borgir í hverjum við höfum boðað orð Drottins, hvernin að þeir haga sér.“

37 En Barnabas gaf til ráð að þeir tæki með sér Johannem sá er auknefndist Markús.

38 En Páll vildi ekki að sá sem frá þeim hafði snúið úr Pamphylia og gekk eigi með þeim í verk skyldi meðfylgja.

39 Og svo hart sundurþykki varð þeirra á milli að hver skildi við annan. Og Barnabas tók að sönnu Markús með sér og sigldi í Cipriam

40 en Páll kjöri sér Silam og var af bræðrunum Guðs náð bífalaður.

41 Og hann gekk um Syriam og Ciliciam styrkjandi söfnuðina.

16

1 En er hann kom til Derben og Lystran, sjá, að lærisveinn var þar, Tímóteus að nafni, sonur einnrar trúaðrar Gyðingakonu en að feðerni grískur.

2 Þessum báru þeir bræður gott vitni sem voru í Lystram og Iconia.

3 Þennan vildi Páll með sér fara láta, tók að sér og umskar hann fyrir sakir þeirra Gyðinga sem voru í þeim stöðum. Því að þeir vissu allir það hans faðir var gírskur.

4 En þá þeir fóru um borgir buðu þeir í þeim að varðveita þær

setningar sem skikkaðar höfðu verið af postulunum og prestum þeim sem til Jerúsalem voru.

5 Og so styrktust söfnuðirnir í trúnni og fjölguðust daglega að tölu.

6 Og þá þeir gengu um Phrygiam og Galitíuríki var þeim forboðið af heilögum anda að tala Guðs orð í Asia.

7 En sem þeir komu til Mysian freistuðu þeir að ganga um Bythiniam og andinn lofaði þeim það eigi.

8 En þá þeir gengu yfir um Mysian fóru þeir ofan til Troaden.

9 Og Páli var sjón sýnd um nóttina að maður nokkur af Macedonia stóð

og bað hann og sagði: „Far þú í Macedoniam og hjálpa oss!“

10 En sem hann hafði sjónina séð stunduðum vér strax að reisa í Macedonia, fullgjörðir í því það Drottinn kallaði oss þangað að prédika þeim guðsspjöll.

11 En þá vér reistum frá Troada komu vér á réttu skeiði til Samothracian og annars dags til Neapolin

12 og þaðan til Philippis hver að er hin æðsta og frelsishöfuðborg í Macedonia.Og vær dvöldust í sömu borg nokkra daga.

13 Og á þvottdeginum gengu vér af borginni að því vatni hvar þeir plöguðu að biðjast fyrir, settum oss

og töluðum til þeirra kvenna er þar komu til samans.

14 Og kona nokkur guðrækin, Lýdía að nafni, hver eð purpura seldi, verandi út af Thiatirisborg, heyrði til, hverrar hjarta Drottinn opnaði so að hún gætti að því hvað af Páli sagðist.

15 En sem hún og hennar hús var skírt beiddi hún oss og sagði: „Ef þér haldið mig trúaða vera í Drottni þá gangið inn í mitt hús og blífið(dveljið) þar.“ Og hún neyddi oss.

16 En það skeði þá vér gengum til bænar að stúlka nokkur sú er hafði sannsagnaranda hljóp í móti oss hver eð gjörði sínum lánadrottnum mikinn bata í sannsögli.

17 Þessi sama fylgdi Páli og oss alls staðar eftir, kallaði og sagði: „Þessir menn eru þjónar Guðs hins hæðsta, þeir eð boða yður hjálpræðisgötu!“

18 Þetta gjörði hún um marga daga. En það gramdist Páli. Því snerist hann við og sagði til andans: „Eg býð þér í nafni Jesú Krists að þú farir út frá henni!“ Og hann fór út á samri stund. (sömu klukkustund)

19 En er drottnar hennar sáu það að von sinnar ábatanar var úti gripu þeir Pál og Silam og leiddu þá á torg til höfðingjanna

20 og færðu þá fyrir yfirboðarana og sögðu: „Þessir menn gjöra styrjöld í borg vorri með því þeir eru Gyðingar

21 og boða þá venju er oss hæfir eigi með að taka né að gjöra með því vér erum rómverskir.“

22 Og fólkið æstist upp í móti þeim og yfirboðararnir létu þá af fötunum færa og buðu að strýkja þá.

23 Og er þeir höfðu veitt þeim stóra húðstroku snöruðu þeir þeim í myrkvastofu og buðu myrkvastofuverðinum að geyma þá grandvarlega.

24 Og hann tók slíkt boð að sér og kastaði þeim í hið innsta varðhald og setti þeirra fætur í stokk.

25 En um miðnætti báðust þeir fyrir, Páll og Sílas, og lofuðu Guð. Og þeir heyrðu til þeirra sem í varðhaldinu voru.

26 En jafnsnart varð mikill jarðskjálfti so að hrærðist allur grundvöllur myrkvastofunnar. Og jafnsnart opnuðust allar dyr og allra þeirra fjötrar uppleystust.

27 En sem myrkvastofuvörðurinn vaknaði og sá myrkvastofudyrnar opnar dró hann út sverð og vildi fyrirfara sér meinandi bandingjana burtflýða.

28 En Páll kallaði hárri röddu og sagði: „Gjör þér ekkert vont því að vér erum hér allir.“

29 En hann heimti ljós, gekk inn og óttasleginn féll hann Páli og Sila til fóta,

30 leiðandi þá út og sagði: „Herra minn, hvað byrjar mér að gjöra so að eg verði sáluhólpinn?“

31 En þeir sögðu: „Trú þú á Drottin Jesús, so verður þú hólpinn og þitt hús.“

32 Og þeir sögðu honum orð Drottins og öllum þeim er í hans húsi voru.

33 Hann tók þá að sér þá sömu stund nætur og þerrði benjar þeirra. Hann lét þá og skíra jafnsnart sjálfan sig og allt sitt hús.

34 Og þá leiddi hann þá í sitt hús, reisti upp borð fyrir þeim og hann gladdist með öllu sínu húsi það hann var á Guð trúaður vorðinn.

35 Og er dagaði sendu yfirboðararnir þénara staðarins þangað og sögðu: „Láttu þessa menn lausa.“

36 En myrkvastofuvörðurinn kunngjörði þetta Páli að yfirboðararnir hefðu þangað sent „að þér skylduð lausir látast. Því gangið nú út og farið í friði.“

37 En Páll sagði til þeirra: „Þeir hafa almennilega án dóms látið húðfletta oss, rómverska menn, og í myrkvastofu kastað og nú vilja þeir reka oss út heimuglegana (í leynum)? Eigi skal so heldur komi þeir sjálfir og reki oss út.“

38 En þessi orð kunngjörðu staðarins þénarar yfirboðurunum. Og er þeir

heyrðu það að það voru rómverskir menn óttuðust þeir,

39 komu síðan, beiddu þá og útleiddu og báðu að þeir færi burt úr borginni.

40 Þeir gengu þá af myrkvastofunni og komu til Lydia. Og er þeir höfðu bræðurna séð og hugsvalað þeim ferðuðust þeir burt.

17

1 En þá þeir fóru um Amphipolin og Appolloniam komu þeir til Tessalóníuborgar hvar eð var Gyðingasamkunda.

2 En Páll gekk inn eftir venju sinni til þeirra og sagði þeim um þrjá þvottdaga úr Ritningunum,

3 opnaði fyrir þeim og sannaði það Kristi byrjaði að líða og af dauða upp að rísa „og að þessi Jesús hvern eg boða yður,“ sagði hann, „sé sá Kristur.“

4 Og nokkrir af þeim trúðu og samlöguðu sig Páli og Sila og mikill fjöldi guðlegra Grikkja, þar með hinar æðstu kvinnur eigi allfáar.

5 En þeir vantrúuðu Gyðingar fylldust vandlætingar og fengu með sér nokkra illþýðisalmúgamenn. Og er þeir höfðu dregið flokk saman gjörðu þeir upphlaup í borginni og æddu fyrir hús Jasonis

6 og sóttu eftir að leiða þá fram fyrir alþýðufólkið. En er þeir fundu þá eigi drógu þeir Jasonm og nokkra

bræður til höfðingjanna borgarinnar og kölluðu: „Þeir eð villa alla jarðarkringlu eru hér komnir,

7 hverja Jason hýsir. Og þessir allir gjöra í móti keisarans boði, segjandi annan kóng vera sem er Jesús.“

8 En þeir æstu upp lýðinn og höfðingja borgarinnar þá er þeir heyrðu þetta.

9 Og sem þeir höfðu fullt andsvar fengið af Jasoni og þeim öðrum létu þeir þá lausa.

10 En bræðurnir létu Pál og Silam burt fara um nótt til Berrhoen. Og er þeir komu þar gengu þeir inn í Gyðinga samkundu.

11 En þeir voru hinir eðlabornustu meðal þeirra sem voru í Tessalonia hverjir orðið meðtóku af öllum hugarins tilbúnaði, rannsakandi daglegana Ritningarnar, hvort það væri so.

12 Og margir af þeim gjörðust trúaðir og einnin erlega kvinnur gírskar og eigi allfáir kallmenn.

13 Og er þeir fengu að vita þeir Gyðingar sem voru til Tessalonia að Guðs orð voru boðuð af Páli í Berrhoen komu þeir og þangað og æstu upp lýðinn.

14 En jafnsnart sendu bræðurnir Pál þá í burt það hann gengi allt út til sjávarins en Sílas og Tímóteus blifu þar eftir.

15 Og þeir eð leiddu Pál á veg fylgdu honum allt til Aþenu. Og sem þeir fengu þann bífalning af honum til Sila og Timotheo það þeir kæmi sem snarast til hans fóru þeir aftur.

16 En á meðan Páll beið þeirra til Athena gramdist hans andi með sjálfum honum er hann sá borgina so mjög hneigða til skúrgoðadýrkunar.

17 Af því hafði hann spurningar frammi við Gyðinga og guðrækna menn í samkundunni og alla daga á torgi til þeirra manna sem til hans komu.

18 En nokkrir Epicurei, Stoici, veraldlegir spekingar, þráttuðu við hann og sumir sögðu: „Hvað vill þessi orðsnápur til segja?“ En aðrir

sögðu: „Það sýnist sem hann vilji nýrra guða boðari vera.“ Fyrir því hann hafði boðað þeim evangelium af Jesú og af upprisunni.

19 Og þeir gripu hann höndum og leiddu á dómflötinn segjandi: „Megu vær ekki fá að vita hver þessi nýja kenning er sem af þér segist?

20 Því að nokkuð nýtt flytur þú fyrir vor eyru. Fyrir því vildu vér vita hvað það væri.“

21 En allir Aþenuborgarmenn og so útlendingar og gestir stunduðu ekkert annað nema segja eður heyra nokkuð nýtt.

22 En Páll sté upp á miðjan dómflötinn og sagði: „Þér menn

Aþenuborgar! Eg sé það þér eruð í öllum hlutum nærsta hjátrúaðir.

23 Eg hefi gengið hér um og séð yðra skúrgoðadýrkan. Eg fann og altari á hverju upp var skrifað: Þeim ókunnuga Guði. Fyrir því boða eg yður þann sama hverjum þér óvitandi dýrkan gjörið.

24 Sá Guð sem gjörði heiminn og allt hvað í honum er, fyirr því að hann er Drottinn himins og jarðar. Eigi byggir hann í musterum þeim sem með höndum eru smíðuð

25 og eigi fágast hann í mannlegum höndum. Hann þarf og einskis við með því hann gefur sjálfur öllum líf og andardrátt á allan hátt.

26 Hann gjörði og af einu blóði allt mannkyn þeir er byggja skyldi yfir allri augsýn jarðar og ályktaði forskikkaða tíma og takmörk þeirra byggingar hefur hann staðfest

27 so að þeir skyldu Guðs leita ef verða kynni að þeir mætti á honum þreifa og á honum finna og sannlega, hann er eigi langt frá einum sérhverjum vorra.

28 Því að fyrir hann lifum, hrærunst og erum vær. So sem nokkrir yðars landsdiktarar hafa sagt: Vér erum og hans slektis (ættar).

29 Nú með því vér erum Guðs slekti skulum vér eigi meina Guðdóminn líkan vera myndum af gulli og silfri

eður steinum af mannafyndingum gjörðum.

30 Og að sönnu hefur Guð tíma þessarar óvisku líða látið en nú býður hann öllum mönnum hvar helst þeir eru að allir gjöri iðrun.

31 Fyrir því hefur hann dag til sett á hverjum hann vill dæma alla heimskringluna með réttvísi fyrir einn mann, fyrir hvern hann hafði það og ályktað trú að veita öllum eftir það hann uppvakti hann af dauða.“

32 En er þeir heyrðu af upprisu framliðinna hæddu sumir að því en sumir sögðu: „Vér skulum heyra þig aftur enn um þetta.“

33 So gekk Páll út mitt á millum þeirra.

34 Og nokkrir menn héldu með honum og urðu trúaðir, meðal hverra var Díónýsíus, einn af ráðinu, og kona, Damaris að nafni, og fleiri aðrir með þeim.

18

1 Og eftir það gekk Páll burt af Aþenu og kom til Corinthio

2 og fann þar einn Gyðing, Aquilam að nafni, sá er nýlegana var kominn af Vallandi, og hans húsfrú Priscilla, af því að keisari Claudius hafði boðið öllum Gyðingum að fara af Róm. Til þess hins sama gekk hann inn.

3 Og með því að þeir voru eins handverksmenn bleif hann hjá þeim og erfiðaði. En þeirra handverk var tjaldvefnaður.

4 Og alla þvottdaga kenndi hann í samkunduhúsi og hafði fortölur fyrir Gyðingum og einnin líka fyrir Grikkjum.

5 En er Sílas og Tímóteus komu af Macedonia þrengdi andinn Páli til að vitna fyrir Gyðingum það Jesús væri Kristur.

6 En sem þeir mæltu í móti því og töluðu háðungarorð hristi hann sín föt og sagði til þeirra: „Yðvart blóð sé yfir yðar höfði, hreinn geng eg eftir þetta til heiðinna þjóða.“

7 Og hann veik þaðan og gekk inn í hús nokkurs þess er Just var að nafni. Hann heiðraði Guð. Hans hús var og hið næsta samkundunni.

8 En Krispus, hver eð var foringi samkundunnar, trúði á Drottin með öllu sínu hyski. Og margir Korintíumenn þeir eð tilheyrðu urðu trúaðir og létu skíra sig.

9 En Drottinn sagði fyrir sýn um nótt til Páls: „Óttast eigi heldur tala þú og þeg ekki

10 því að eg em með þér og enginn skal þér til leggja að þig megi skaða því að margt fólk er mitt í þessari borg.“

11 En hann sat þar árið um kring og sex mánuði og kenndi þeim Guðs orð.

12 En er Gallio var landstjórnari í Achaia risu Gyðingar upp með einum huga í móti Páli og leiddu hann fyrir dómstólinn

13 og sögðu: „Þessi ræður mönnum að dýrka Guð í móti lögmálinu.“

14 En þá Páll bjó sig til að lúka upp munninn sagði Gallio til Gyðinga: „Góðu Gyðingar mínir, ef það væri um nokkur rangindi eður vansemd þá heyrði eg yður gjarnan.

15 En með því það eru spurningar af orðum og nöfnum yðars lögmáls megi þér sjálfir til sjá því að eg vil eigi þeirra dómari vera“

16 og rak þá frá dómstólnum.

17 Þá gripu allir Grikkir Sostenem samkundunnar höfðingja og slógu hann fyrir dómstólinum. En Gallio gaf sér þar ekki að.

18 Páll dvaldist þar sjálfur í marga daga. Síðan kvaddi hann bræðurnar og sigldi í Syriam og Priscilla og Aquila meður honum. Og hann rakaði höfuð sitt í Cencrea því að hann hafði heit á hendi.

19 Hann kom þá ofan til Epheso og þar skildi hann þau eftir en hann gekk sjálfur inn í samkunduna og þreytti spurningar við Gyðinga.

20 En þeir báðu hann að hann blifi þar enn lengra tíma hjá sér. En hann sinnti því eigi

21 heldur kvaddi hann þá og sagði: „Mér byrjar með öllu á þeirri hátíð sem tilstendur að vera til Jerúsalem. Heldur skal eg að Guðs vilja koma til yðar aftur.“

22 Og er hann leysti frá Epheso kom hann til Cesarea, gekk upp og heilsaði safnðainum og fór ofan til Antiochia

23 og dvaldist þar nokkra stund, fór burt síðan og gekk hvað eftir öðru um Galiciuríki og Phrygiam, styrkjandi alla lærisveina.

24 En þar kom til Epheso Gyðingur nokkur, Apollo að nafni, fæddur í Alexandria, mælskumaður og máttugur í Ritningunum.

25 Þessi var formenntur í vegi Drottins og talaði með glóandi anda og tók að kenna allkappsamlega það hvað Drottins er, vitandi einasta af skírn Johannis.

26 Þessi tók trúlega að prédika í samkundunni. En er Aquila og Priscilla heyrðu honum tóku þau hann að sér og lögðu enn innilegar út fyrir honum veg Drottins.

27 Og þá hann vildi reisa í Achaiam skrifuðu bræðurnir og réðu lærisveinunum að þeir meðtaki hann. Og sem hann var þar kominn bætti hann um fyrir mörgum þeim er trúaðir voru orðnir fyrir náðina.

28 Því hann yfirvann Gyðinga allsköruglega, sýnandi þeim

opinberlega fyrir Ritningarnar það Jesús væri Kristur.

19

1 Og það skeði er Apollo var til Corintho að Páll gekk þá um upplönd og kom til Ephesum og fann nokkra lærisveina

2 og sagði til þeirra: „Hafi þér nokkuð meðtekið heilagan anda síðan þér urðuð trúaðir?“ En þeir sögðu til hans: „Vær höfum enn eigi heyrt hvort að nokkur heilagur andi væri.“

3 Hann sagði til þeirra: „Upp á hvað eru þér þá skírðir?“ En þeir sögðu: „Upp á skírn Johannis.“

4 Páll sagði: „Jóhannes skírði að sönnu með iðranarskírn og sagði fyrir fólkinu að þeir skyldu trúa á þann sem eftir hann mundi koma, það er á Jesús, það hann sé Kristur.“

5 Sem þeir heyrðu það létu þeir skíra sig í nafni Drottins Jesú Krists.

6 Og er Páll hafði haft hendur yfir þeim kom heilagur andi yfir þá. Og þeir töluðu tungur og tóku að spá.

7 En þeir menn voru alls nær tólf.

8 Hann gekk inn í samkunduhúsið og prédikaði í frelsi um þrjá mánuði, kenndi og þeim fortölur setti af Guðs ríki.

9 En þá þeir voru nokkrir sem harðfylldir voru og ei trúðu, talandi

illt af vegi Drottins fyrir alþýðu, veik hann frá þeim og aðskildi lærisveinana, daglegana talandi í kennsluhúsi þess manns er Týrannus hét.

10 Og þetta gjörðist um tvö ár svo að þeir allir sem bjuggu í Asia heyrðu orð Drottins, bæði Gyðingar og Grikkir.

11 Og Guð gjörði eigi lítil kraftaverk fyrir hendur Páls

12 so að ef einnin sveitadúkar eður nærklæði af hans líkama bárust yfir sjúka það krankdæmi hurfu af þeim og illskuandar útfóru af þeim.

13 En nokkrir freistuðu út af umhleypings Gyðingum, særingamenn, að kalla á nafn

Drottins Jesú yfir þeim sem illskuanda höfðu með sér og sögðu: „Vér særum yður fyrir Jesús þann sem Páll prédikar.“

14 En þessir voru sjö er þetta frömdu, synir þess Gyðings og prestahöfðingja er Skeva hét.

15 En illskuandinn svaraði og sagði: „Jesús kenni eg og Pál veit eg en hverjir eru þér?“

16 Og sá maður í hverjum illskuandinn var stökk upp á þá, varð þeim öflugri og varpaði þeim undir sig so að þeir flýðu naktir og sárir úr því sama húsi.

17 Þetta varð öllum kunnigt sem bjuggu í Epheso, bæði Gyðingum og

Grikkjum. Og yfir þá alla sló ótta og nafn Drottins Jesú var næsta miklað.

18 Þar komu og margir sem trúaðir voru vorðnir, viðurkenndu og kunngjörðu hvað þeir hefðu aðhafst

19 og margir af þeim sem forneskjulistir höfðu framið (kukl) báru bækurnar saman og brenndu þær öllum hjáveröndum og samanreiknuðu þeirra verði, fundu þeir þess fjár fimmtigu þúsund peninga.

20 So öfluglega tók að vaxa orð Drottins og að eflast.

21 Nú sem þetta var útgjört setti Páll sér í anda að ferðast um Macedoniam og Achaiam og að ganga til Jerúsalem og sagði: „Því

eftir það er eg hefi verið þar byrjar mér að sjá Roman.“

22 Og hann sendi tvo af þeim er honum þjónuðu, Timotheum og Crastum, til Macedoniam. En hann bleif sjálfur um stundarsakir í Asia.

23 En í þann tíma hófst eigi lítill uppblástur af þessum vegi.

24 Því að nokkur gullsmiður sá Demetríus var að nafni, hver eð gjörði silfurhuldir Díanu, og það gjörði þeim embættismönnum eigi lítinn ábata,

25 hverja hann samankallaði sem þess háttar verkmenn voru og sagði: „Góðir menn, þér vitið að vér höfum mikinn gróða af þessu verklagi

26 og þér sjáið og heyrið eigi alleinasta í Epheso heldur og næsta um alla Asiam það þessi Páll umhverfir miklu fólki, teljandi fyrri því og segir að það sé öngvir guðir sem með höndum verða gjörðir.

27 En þetta hlutskipti kemur ei einasta oss til tjóns og voru verklagi til niðranar heldur mun musteri hinnar miklku gyðju Díanu einskis virt. Þar til mun hennar tign niðurbrotin verða hverja öll Asia og heimskringlan vegsamar.“

28 Sem þeir heyrðu það fylltust þeir reiði, æptu upp og sögðu: „Hin mikla Díana í Epheso!“ (Mikil er Díana í Efesus)

29 Og öll borgin fylltist af sneypan. Og þeir gjörðu með einu hugarfari áhlaup til sjónarflötsins (sviðið), gripu þá Gaium og Aristarchum af Macedonia, förunauta Páls.

30 Páll vildi þá ganga inn að fólkinu og lærisveinarnir leyfðu honum það eigi.

31 Og nokkrir yfirmen úr Asia þeir eð Páls góðir vinir voru sendu til hans og báðu að hann gæri sig eigi fram á sjónarflötinn.

32 Sumir kölluðu so en aðrir annað því að alþýðan var vill vorðin og flestir vissu eigi af hverju efni þeir voru til samans komnir.

33 En sumir af fólkinu drógu fram Alexandrum þeim er Gyðingar fram

ýttu. En Alexander benti sér til hljóðs, viljandi forsvara sig fyrir fólkinu.

34 Og er þeir formerktu það hann var Gyðingur hófst upp eitt kall af öllum, nær tveim stundum: „Hin mikla Díana í Epheso!“

35 Og sem kanselereinn fékk stöðvað fólkið sagði hann: „Þér menn í Epheso! Hver er sá manna eð ei veit það borgin Ephesus sé dýrkunarinnar hinnar miklu gyðju Díanu og hennar líkneskju af himni ofanfallna?

36 Nú með því að þessu segir enginn í móti þá byrjar yður spökum að vera og ekkert af bráðræði að gjöra.

37 Þér hafið nú þessa menn hingað dregið sem hverki eru ræningjar kirkna né háðsmenn yðrar gyðju.

38 Þótt Demetríus og þeir embættismenn sem með honum eru hafi kærumál við nokkurn þá gjörist þar lög um og þar eru borgmeistarar. Klagist þeir innbyrðist fyrir þeim.

39 En ef þér leitið nokkuð eftir um aðra hluti þá látið það uppleysast á annarri löglegri samkomu.

40 Því það er háskasamlegt að ef vér skulum sekir verða fyrir þessa dags upphlaup með því þó að engin sök er undir niðri hvaðan vér megum skjal af gefa þessa upphlaups.“

41 Og er hann hafði þetta sagt sleit hann safnaðinum.

20

1 En eftir það er upphlaupinu linnti kallaði Páll lærisveinana til sín og bað þá vel lifa, ferðaðist síðan í Macedoniam.

2 En þá hann hafði þær sömu landsálfur yfirfarið og þeim áminning veitt með mörgum orðum kom hann til Grikklands

3 og tafði þar þrjá mánuði. En þá honum voru umsát gjörð af Gyðingum er hann vildi sigla í Syriam varð hann þess sinnis að snúa aftur um Macedoniam.

4 Og þessir fóru með honum allt til Asiam: Sópater af Berrohen, en af Tessalóníu Aristarkus og Sekúndus

og Gajus af Derben og Tímóteus, en af Asia Tychion og Trophimas.

5 Þessir gengu undan og biðu vor í Troada

6 en vér sigldum eftir páskana af Philippis og komum til þeirra í Troade innan fimm daga og dvöldum þar í sjö daga.

7 En einn þvottdaga þá lærisveinarnir voru til samans komnir brauð að brjóta talaði Pál við þá. Því annars dags vildi hann ferðast og teygði ræðuna allt til miðrar nætur.

8 Og í þeim sal voru mörg ljós sem vær vorum samankomnir.

9 Og nokkurt ungmenni, Eytichos að nafni, sat í vindauganu og sökk í djúpan svefn. Og með því að Páll talaði so lengi þá þyngdist hann því meir af svefni og hrapaði ofan úr hinum þriðja loftsal og var dauður upptekinn.

10 En er Páll gekk ofan að lagði hann sig fram yfir hann og hélt um hann og sagði: „Gjörið öngvan hávaða því að hans önd(líf,sál) er með honum.“

11 Hann gekk þá upp aftur, braut brauðið og bergði og talaði margt við þá allt til þess dagur rann.

12 Og so ferðaðist hann. En þeir leiddu sveininn upp lifanda og þeir hugsvöluðust við það eigi alllítt.

13 En vér stigum á skip og sigldum til Asson. Þar vildu vér hafa tekið inn Pál því hann hafði so ásett það hann vildi yfir land fara.

14 En sem hann kom til Asson tóku vær hann til vor og komum til Mytilen.

15 Þaðan sigldu vér og komum annars dags gegnt Chion. Og deginum eftir tóku vær höfn við Samon og dvöldum í Trogilion. Og næsta daginn eftir komu vær til Mileto.

16 Því að Páll hafði sett sér að sigla fram hjá epheso so að hann hefði öngva dvöl í Asia. Af því flýtti hann sér ef honum væri það mögulegt að vera á hvítasunnu til Jerúsalem.

17 Í frá Mileto sendi hann til Epheso og lét kalla hina elstu presta af safnaðinum.

18 Og sem þeir komu til hans sagði hann til þeirra: „Þér vitið að í frá þeim fyrsta degi er eg kom í Asiam hversu eg hefi um alla tíma hjá yður verið

19 og Drottni þjónað með öllu hugarins lítillæti og með miklu tárfelli og freistingum, hverjar mér hafa hlotnast af umsátum Gyðinga,

20 og það ekkert undandregið sem yður var bati, so eg hafi það eigi kunngjört yður opinberlegana í ýmsum húsum

21og vitnað bæði Gyðingum og Grikkjum iðran til Guðs og trúna á Drottin vorn Jesús.

22 Og nú sjáið, það eg em bundinn í anda að ferðast til Jerúsalem vitandi eigi hvað þar mun yfir mig koma

23 nema það eð heilagur andi vitnar um allar borgir, segjandi að fjötur og harmkvæli munu mín þar verða.

24 En eg gef því öngva vakt. Eg held og eigi sjálfs míns líf dýrmætt so að eg fullkomni mitt hlaup með fagnaði og það embætti sem eg hefi meðtekið af herranum Jesú til vitnisburðar evangelio Guðs náðar.

25 Og sjáið, að nú veit eg að þér munuð allir eigi sjá mitt andlit meir,

hverja eg hefi um gengið og prédikað Guðs ríki.

26 Fyrir því vitna eg yður á þessum degi það eg em hreinn af allra blóði.

27 Því að eg hefi ekkert undan dregið það eg hafi eigi kunngjört yður allt Guðs ráð.

28 Af því hafi gát á sjálfum yður og á allri hjörðinni, meðal þeirra sem yður setti heilagaur andi til biskupa, að stjórna (til að hafa yfirsýn yfir) safnan Guðs, hverja hann hefur endurleyst sínu eigin blóði.

29 Því að það veit eg að eftir mína burtför munu innganga meðal yðar ólmir vargar þeir eð eigi munu þyrma hjörðinni.

30 Og af yður sjálfum munu menn upprísa er tala umhverfar kenningar að þeir teygi lærisveinana eftir sér.

31 Fyrir því vaki þér og minnist á það að eg hefi í þrjú ár nótt og dag eigi aflátið að áminna einn og sérhvern yðvarn meður tárum.

32 Og nú, bræður, bífala (fel) eg yður Guði og orði hans náðar, hver máttugur er upp að byggja og yður arftöku að gefa meðal allra þeirra sem helgaðir verða.

33 Eigi girnist eg nokkurs yðars silfur, gull eður klæðnað

34 því að þér vitið sjálfir að þessar hendur hafa mér unnið til minnar nauðþurftar og þeirra sem með mér voru.

35 Allt sýnda eg yður að so byrjaði oss að erfiða og bannfæra að annast og minnast orða Drottins Jesú þar hann sagði: Sælla er að gefa en að þiggja.“

36 Og er hann hafði þetta sagt féll hann á kné og bað samt þeim öllum.

37 En þeirra á milli gjörðist grátur mikill og lögðu hendur um háls Páli og kysstu hann,

38 syrgjandi mest af því orði er hann sagði að þeir myndi ei sjá hans andlit meir. Og þeir fylgdu honum til skips.

21

1 Sem það var skeð að vér leystum og hurfum frá þeim komu vér

beinleiðis til Co og annars dags til Rodis og þaðan til Patara.

2 Og þar fundu vér skip það er fara átti til Phenicen, stigum þar á og sigldum þangað.

3 En sem vér fengum að sjá Cypriam létum vér það vinstri handar og sigldum í Syriam og komum að Tyro því þar átti skipið að leggja upp farmenn.

4 Og sem vér fundum lærisveinana blifu vær þar í sjö daga, hverjir Páli sögðu fyrir andagift það hann skyldi eigi fara upp til Jerúsalem.

5 Og það skeði sem þeir dagar voru liðnir fórum vær og gengum af stað. Og þeir allir, með húsfreyjum sínum og börnum, fylgdu oss á veg út fyrir

borgina og féllum á hné í fjörunni og báðunst fyrir.

6 Og er vær höfðum kvatt hver annan stigu vér á skip en hinir sneru aftur til sinna heimkynna.

7 Og er vér höfðum lyktað vora sigling fyrir Tyro komu vær ofan til Ptolomaida og heilsuðum bræðrunum og vorum þar einn dag hjá þeim.

8 En annars dags fóru vær í burt þeir eð með Páli voru og komum til Cesarea og gengum inn í hús Philippi guðsspjallara hver eð var einn af sjö og blifum hjá honum.

9 Hann átti fjórar dætur þær meyjar voru og spáðu fyrir.

10 Og sem vér dvöldunst þar nokkra daga kemur spámaður sá af Judea er Agabus var að nafni.

11 Og þá hann kom til vor tók hann linda Páls og batt hendur sínar og fætur og sagði: „Þetta segir heilagur andi: Þann mann hvers eð þessi lindi er munu Gyðingar so binda í Jerúsalem og selja hann í heiðingjanna hendur.“

12 En sem vér heyrðum það báðu vér hann og þeir aðrir sem í þeim stað voru það hann færi eigi upp til Jerúsalem.

13 En Páll svaraði þá og sagði: „Hvað gjöri þér er þér grátið og hrellið mitt hjarta? Því eg em eigi reiðubúinn til að láta mig binda

heldur að deyja í Jerúsalem fyrir sakir nafns Drottins Jesú.“

14 Og með því vér gátum ei talað um fyrir honum þögnuðu vær og sögðum: „Verði vilji Drottins.“

15 Og eftir þá daga fórum vær út, gengum upp til Jerúsalem.

16 Þangað komu og nokkrir lærisveinar meður oss af Cesarea, hafandi þann nokkurn gamlan lærisvein meður sér af Cypria, Mnasonem að nafni, hjá hverjum vér herbergi tókum.

17 Og þá vér komum til Jerúsalem tóku bræðurnir feginsamlega við oss.

18 En annars dags gekk Páll inn meður oss til Jacobum. Allir öldungar komu þar og saman.

19 Og sem hann hafði heilsað þeim skýrði hann þeim frá hvað eftir annað það Guð hafði gjört á meðal heiðinna þjóða fyrir hans þjónkan.

20 Þá þeir höfðu það heyrt vegsömuðu þeir Guð og sögðu til hans: „Bróðir, þú sér hve mörg þúsund Gyðingar að þeir eru sem trúaðir hafa orðið. En þeir allir eru þó vandlætingarmenn lögmálsins.

21 Og þeir hafa heyrt sagt eftir þér það þú kenndir þeim Gyðingum öllum sem meðal heiðinna þjóða eru að snúa frá Moyse, segjandi þeir

skyldu eigi umskera sonu sína og eigi eftir þeirri siðvenju ganga.

22 Hvað um það er byrjar safnaðinum allra helst til samans að koma því að þeir munu fá að heyra það þú ert kominn.

23 Því gjör nú það hvað vér segjum þér.Vér höfum hér fjóra menn, hverjir heit hafa fest yfir sér.

24 Þá sömu tak að þér og hreinsa þig meður þeim og kosta þá að þeir raki sitt höfuð so að allir viti að það hvað þeir hafa heyrt um þig sé ósannindi heldur það þú gangir sjálfur og varðveitir lögmálið.

25 Því þeim sem trúaðir höfðu gjörst af heiðingjum skrifuðum vér og úrskurðuðum að þeir skyldu ekkert

þess konar halda nema það þeir vöruðu sig við skúrgoðadýrkan og blóð, köfnuðu og frillulifnaði.“

26 Þá tók Páll þá menn að sér og lét annars dags hreinsa sig meður þeim og gekk inn í musterið og tjáði sig að halda uppfylling hreinsanardaganna þar til að hver einn þeirra offraði fyrir sig sinni fórn.

27 En sem þeir sjö dagar voru liðnir sáu hann þeir Gyðingar í musterinu er voru úr Asia og æstu upp allan lýðinn, lögðu hendur á hann

28 og kölluðu: „Þér Ísraelsmenn, hjálpið til! Þessi er sá maður sem alls staðar kennir öllum mönnum í gegn þessu fólki og lögmáli og so í mót þessum stað. Þar ofan á hefur hann

innleitt heiðna menn í musterið og saurgað so þennan heilaga stað!“

29 Því að þeir höfðu séð Trophimum af Epheso með honum í borginni. Þann meinuðu þeir að Páll hefði í musterið innleitt.

30 Og öll borgin ókyrrðist og áhlaup varð af fólkinu. Og þeir tóku Pál höndum og drógu út af musterinu og jafnsnart urðu dyrnar aftur læstar.

31 Sem þeir leituðu við að lífláta hann kom sú fregn upp fyrir yfirhöfðingjann herliðsins það öll Jerúsalem væri uppvægð.

32 Hann tók stríðsveinana og hershöfðingjana til sín og hljóp burt í milli þeirra. En sem þeir sáu

hershöfðingjann og stríðsfólkið gáfu þeir upp að berja á Páli.

33 En hershöfðinginn gekk þar að og tók hann að sér og bauð að binda hann tveimur járnviðjum og spurði að hver hann væri og hvað hann hefði gjört.

34 En sitt kallaði hver af fólkinu. Og með því hann fékk ekki víst að vita fyrir upphlaupinu bauð hann að leiða hann í kastalann.

35 Og sem þeir komu að tröppunni hlutu stríðsmennirnir að bera hann fyrir aðsúg fólksins

36 því að mikill fólksfjöldi fylgdi eftir og kölluðu: „Afskaf þú þennan!“ (“Burt með þennan”)

37 Og sem Páll varð innleiddur í kastalann sagði hann til hershöfðingjans: „Leyfist mér ekki að tala við þig?“ En hann sagði: „Kanntu gírsku?

38 Ertu eigi sá hinn egypski maður sem fyrir þessum dögum styrjöld uppvaktir og dróst út á eyðimörk fjórar þúsundir morðvarga?“

39 En Páll sagði: „Eg er að sönnu maður Gyðingakyns af Tarsen, einn borgari út af nafnfrægri borg í Cilicia. Eg bið þig, lofa mér að tala til fólksins.“

40 Og er hann lofaði honum sté Páll upp á tröppurnar og bandaði hendinni til lýðsins. Og er mikil

þögn gjörðist talaði hann til þeirra á hebreska tungu og sagði:

22

1 „Þér menn, góðir bræður og feður, heyrið nú mitt forsvar til yðar.“

2 En sem þeir heyrðu hann tala hebreska tungu til þeirra gjörðust þeir enn hljóðari. Og hann sagði:

3 „Eg em maður Gyðingakyns, fæddur út í Tarsen í Cilicia en uppalinn í þessari borg til fóta Gamalielis og af öllu kostgæfi lærður í föðurlegu lögmáli og var laganna vandlætari líka sem þér eruð allir enn í dag.

4 Eg hefi og þennan veg ofsótt allt til dauða. Eg batt og í varðhöld seldi bæði menn og konur

5 so sem kennimannahöfðinginn og allir öldungar bera mér vitni um, af hverjum eg meðtók bréf til bræðranna og fór til Damasco það eg drægi þá bundna til Jerúsalem sem þar voru so að þeir mætti píndir verða.

6 En það skeði þá eg þangað fór og tók nálgast Damascum nær miðjum degi að leiftraði um mig skyndilega ljós mikið af himni

7 og eg féll til jarðar og heyrði rödd þá er til mín sagði: Saul, Saul, hvar til ofsækir þú mig?

8 En eg svaraði: Hver ertu, lávarður? Og han sagði til mín: Eg em Jesús af Naðsaret, hvern þú ofsækir.

9 Og þeir sem með mér voru sáu að sönnu ljósið og urðu felmsfullir (hræddir) en röddina þá er við mig talaði heyrðu þeir ei.

10 En eg sagða: Herra, hvað skal eg gjöra? Drottinn sagði til mín: Statt upp og gakk í Damascum. Þar mun þér sagt verða af öllu hvað þér tilskikkað er að gjöra.

11 En sem eg gat ei séð fyrir ljósins bjartleik varð eg handleiddur af mínum förunautum og kom til Damascum.

12 En þar var guðhræddur mann eftir lögmálinu, Ananías, sá góðan orðstír

hafði af öllum Gyðingum er þar bjuggu.

13 Hann kom til mín, gekk að mér og sagði: Saul, bróðir, líttu upp. Og eg leit til hans á samri stund.

14 Hann sagði þá: Guð feðra vorra hefur skikkað þig til að þú skyldir viðurkenna hans vilja og áttir að sjá Þann réttláta og heyra rödd af hans munni.

15 Því að þú munt hans vottur verða til allra manna þeirra hluta sem þú hefur séð og heyrt.

16 Og hvað tefur þig nú? Rís upp og lát skíra þig og afþvo so þínar syndir og ákalla þú nafn Drottins.

17 Það skeði og þá eg kom aftur til Jerúsalem er eg var á bæn í musterinu að eg varð numinn frá mér og eg sá hann.

18 Þá sagði hann til mín: Skunda þig og far burt af Jerúsalem því að þeir meðtaka eigi þinn vitnisburð um mig.

19 En eg sagði: Drottinn, þeir vita sjálfir það eg dró í myrkvastofu og lét lemja í ýmsum samkunduhúsum þá sem á þig trúðu.

20 Og þá er blóð Stefáns þíns vottar úthelltist stóð eg þar hjá og var samsinnandi hans dauða og eg geymda þeirra föt sem hann í hel slógu.

21 Og hann sagði til mín: Far héðan því að eg vil senda þig langt í burt meðal heiðinna þjóða.

22 En þeir heyrðu honum allt að því orði, hófu upp raddirnar og sögðu: „Afmá þess háttar mann af jörðu því að honum er eigi leyfilegt að lifa!“

23 En sem þeir kölluðu vörpuðu þeir af sér klæðunum og fleygðu moldu í loft upp.

24 Yfirhöfðinginn bauð þá að hann skyldi leiðast inn í kastalann og skipaði þeim að forheyra (yfireheyra) hann og húðstrýkja so hann fengi að vita fyrir hverja sök að þeir kölluðu so yfir honum.

25 Og er hann reyrði hann að með taugum sagði Páll til

undirhöfðingjans er stóð nær honum hvort þeim væri það leyfilegt að húðstrýkja rómverskn mann ódæmdan.

26 Og er undirhöfðinginn heyrði það gekk hann til yfirhöfðingjans og undirvísaði honum það og sagði: „Hvað viltu til gjöra? Þessi maður er rómverskur.“

27 Þá kom yfirhöfðinginn þangað og sagði til hans: „Seg mér ef þú ert rómverskur?“ En hann sagði: „Já.“

28 Undirhöfðinginn svaraði: „Þennan borgarrétt hlaut eg ærnu fé að kaupa.“ Páll sagði: „Eg em rómverskur fæddur.“

29 Jafnskjótt gengu þeir frá honum sem hann skyldu hafa forheyrt og

yfirhöfðinginn óttaðist eð hann fornam það hann var rómverskur að hann hafði látið binda hann.

30 Annan dag eftir vildi hann greinilegar vita fyrir hverja sök hann klagaðist af Gyðingum og leysti hann úr böndum og bauð kennimannahöfðingjum og öllu þeirra ráði samankoma og leiddi síðan Pál fram og setti hann hjá þeim.

23

1 En Páll horfði á ráðið og sagði: „Þér menn og bræður, eg hefi af allri góðri samvisku gengið fyrir Guði allt til þessa dags.“

2 En Ananías kennimannahöfðingi skipaði þeim er hjá honum stóðu að ljósta á hans munn.

3 Þá sagði Páll til hans: „Guð mun slá þig, þú hvítfágaði veggur! Situr þú og dæmir mig eftir lögmálinu og býður að slá mig í móti lögunum!“

4 En þeir sem hjá stóðu sögðu: „Bölvar þú æðsta kennimanni Guðs?“

5 Páll sagði: „Eg vissa ei, bræður, það hann var kennimannahöfðingi. Því að skrifað er: Að höfðingja þíns lýðs skaltu eigi böls biðja.“

6 Sem Páll vissi að þar voru af einni álfu Saducei og af annarri Pharisei kallaði hann upp fyrir ráðinu: „Þér menn og bræður, eg em einn

Phariseus og sonur eins faríseara. Eg dæmust fyrir von og upprisu framliðinna.“

7 Og er hann sagði þetta gjörðist sundurþykkja í milli Phariseos og Saduceos og sá selskapur skildi sig að.

8 Því að Saducei segja upprisu framliðinna eigi vera, ei engil né anda en Pharisei viðurkenndu hvorttveggja.

9 En þá gjörðist hávaði mikill og hinir ritklóku af faríseanna liði risu upp og stóðu í móti og sögðu: „Vér finnum ekkert vondslegt á þessum manni. Þó að andi eður engill hafi við hann talað þá kunnum vér eigi að stríða í móti Guði.“

10 En sem mikil misgreining varð uggaði yfirhöfðingjann að þeir mundu slíta Pál frá þeim og skipaði stríðsfólkinu ofan að fara að grípa hann mitt í burt frá þeim og leiða í kastalann.

11 En nærstu nótt eftir stóð Drottinn hjá honum og sagði: „Páll, vertu með góðu geði. Því að líka sem þú hefur vitnað af mér í Jerúsalem so hlýtur þú og að vitna af mér í Róm.“

12 En er dagur kom samantóku sig nokkrir Gyðingar og strengdu það heit að eta hverki né drekka þar til þeir hefðu Páli í hel komið.

13 En þeir voru fleiri en fjörutigi manna sem þetta samtak höfðu gjört.

14 Þeir gengu til kennimannahöfðingjans og öldunganna og sögðu: „Vér höfum heitstrenging strengda að bergja einskis (borða ekkert) þar til vér höfum Pál af lífi tekið.

15 Því undirvísa nú höfðingjanum og ráðinu það hann láti leiða hann á morgin til yðar líka sem þér vilduð nokkurs sannara vísir verða af honum. En vér erum áður en hann nálægist yður reiðubúnir að slá hann í hel.“

16 Og er systursonur Páls heyrði það svikræði kom hann og gekk inn í kastalann og undirvísaði það Páli.

17 En Páll kallaði til sín einn af undirhöfðingjum og sagði: „Leið þú

þennan pilt til yfirhöfðingjans því að hann hefur nokkuð að kunngjöra honum.“

18 Og hann tók hann að sönnu að sér og leiddi hann til yfirhöfðingjans, segjandi: „Hinn bundni Páll kallaði mig til sín og bað mig að hafa þennan pilt til þín, hann hefði að segja þér nokkuð.“

19 Yfirhöfðinginn tók hann þá í hönd og veik honum út af, spurði hann að: „hvað er það þú hefur að segja?“

20 En hann sagði: „Gyðingar hafa samblásið að biðja þig það þú hafir á morgin Pál fyrir ráðið so sem þeir vilji nokkuð sannara af honum fregna.

21 En trú þú þeim eigi því meir en fjörutigu manna veita honum umsát, þeir eð heitstrengt hafa sér hverki eta né drekka þar til þeir gæti honum í hel komið. Og nú eru þeir reiðubúnir, bíðandi eftir þinni fyrirsögn.“

22 Þá lét yfirhöfðinginn ungmennið í burt frá sér fara og bauð honum að hann segði það öngum að hann hefði honum kunngjört þetta

23 og kallaði tvo undirhöfðingja til sín og sagði: „Búið til tvö hundruð fótgönguliðs að þeir gangi til Cesaream og sjötigi riddara og tvö hundruð skottmanna um þriðju stund nætur

24 og reiðið til þann fararskjóta sem Páll skal á sitja og færið hann vel forvaraðan til Felicem landstjórnara“

25 og hann skrifaði bréf þessarar meiningar:

26 „Claudius Lysias heilsar hinum voldugasta landstjórnara Felix.

27 Þennan mann höfðu Gyðingar höndum tekið og vildu hann í hel hafa slegið. En eg kom þá að með stríðsfólkinu og sleit hann af þeim. Og er eg formerkti það hann var rómverskur

28 þá vildi eg vita fyrir hverja sök þeir áklöguðu hann og lét eg leiða hann fram í þeirra ráð.

29 En eg fann þá að hann klagaðist um spurningar þeirra lögmáls og öngva sak hafði þá dauða væri verð eður banda.

30 Og þá mér voru undirvísuð þeirra svikræði er Gyðingar höfðu honum fyrirbúið sendi eg hann strax til þín bjóðandi hans áklögurunum að hvað þeir hefði í móti honum það mætti þeir segja fyrir þér. Far vel.“

31 En stríðsmennirnir eftir því sem þeim var boðið tóku Pál að sér og færðu hann um nóttina í Antipadrien.

32 En annars dags létu þeir riddaraliðið með honum fara og sneru síðan aftur til kastalans.

33 En sem þeir komu til Cesarea fengu þeir landstjórnaranum bréfið og skikkuðu Pál fyrir hann.

34 En er landstjórnarinn las bréfið spurði hann að út af hverju landi hann væri. Og er hann fornam það hann var úr Cilicia

35 sagði hann: „Eg skal forheyra þig nær þínir ákærendur koma.“ Og hann bauð að varðveita hann í dómhúsi Herodis.

24

1 En eftir fimm daga fór Ananías kennimannahöfðingi og öldungarnir ofan og meður þeim Tertúllus mælskumaður, hverjir sig tjáðu fyrir landsdómaranum í gegn Páli.

2 En að Páli fyrirkölluðum tók Tertúllus til að áklaga hann og sagði: „Af því vér lifum í miklum friði undir þér og margar sæmdir veitast þessu fólki fyrir þína framsýni, ágjatasti Felix, hvað vér jafnan

3 og í hvern stað til vor kjósum með allri þakkargjörð.

4 En að eg dragi það eigi langsamlega fyrir þér bið eg þig fyrir þína manndyggð að þú heyrir oss fáein orð.

5 Þennan mann höfum vér fundið skaðlegan þann sundurþykki uppæsir meðal allra Gyðinga um allan heim og foringja hins naðverska villudóms.

6 Hann hefur og einnin viðurleitast að saurga musterið, hvern vér gripum og vildum hafa dæmt hann eftir lögum vorum

7 en Lysias yfirhöfðingi kom þar fram og greip hann með miklu ofurefli úr vorum höndum,

8 bjóðandi hans áklögurum til þín að koma. Af hverjum þú mátt kenna ef sjálfur vilt eftirgrennslast alla þá hluti um hverja vér áklögum hann.“

9 Þá lögðu Gyðingar til og sögðu það so vera.

10 En Páll (þá er landstjórnarinn bauð honum að tala) svaraði: „Með því að eg veit þig nú um mörg ár dómara verið hafa þessarar þjóðar vil

eg sjálfur með óskelfdu hugarfari mína sök forsvara.

11 Því að þú mátt vita að það eru eigi meir en tólf dagar það eg kom aftur upp til Jerúsalem að biðjast fyrir.

12 Og eigi hafa þeir fundið mig tala við nokkurn í musterinu eður gjörandi nokkurt upphlaup með fólkinu, hvorki í borgum né samkunduhúsum,

13 og eigi geta þeir þetta sannað um hvað þeir kæra mig.

14 En það játa eg þér að eg þjóna (eftir þeim vegi hvern þeir kalla villudóm) so Guði minna feðra að eg trúi öllu því hvað í lögmálinu skrifað er og spámönnunum,

15 hafandi þá von til Guðs hverrar þeir sjálfir vænta, einkum upprisu framliðinna, bæði réttlátra og ranglátra.

16 En í þessu sama iðka eg sjálfan mig jafnan að hafa hindranarlausa samvisku bæði við Guð og menn.

17 En mörgum árum eftir kom eg og færða mínu fólki ölmusugjafir og offur.

18 Þar með fundu þeir mig að eg lét mig hreinsa í musterinu, eigi með hávaða né nokkru upphlaupi.

19 En þar voru nokkrir Gyðingar úr Asia hverjir hér ættu að vera fyrir þér og áklaga mig ef þeir hefði eitthvað mér í móti.

20 Elligar lát þessa sjálfa segja hvort þeir hafa nokkurt rangferðugt á mér fundið á meðan eg stend hér fyrir ráðinu,

21 nema alleinasta fyrir þessa eins orðs sakir þá er eg stóð þeirra í milli og kallaði: Um upprisu framliðinna verð eg í dag af yður áklagaður.“

22 Og er Felix heyrði þetta teygði hann fyrir þeim því að hann vissi grannt af þessum vegi og sagði: „Nær Lysias yfirhöfðingi kemur ofan þá vil eg forheyra yðar málefni.“

23 En hann skipaði undirhöfðingjanum að forvara Pál og láta hann hafa hvíld og fyrirbjóða ei neinum af hans að þjóna honum eður til hans að koma.

24 Nokkrum dögum þar eftir kom Felix með húsfreyju sinni Drusilla hver eð var Gyðingakyns. Þau kölluðu á Pál og heyrðu af honum um trúna sem er á Kristi.

25 En þá Páll talaði um réttvísi og hreinlífi og af eftirkomanda dómi skelfdist Felix og ansaði: „Gakk héðan að sinni. Nær eg hefi tómstund til mun eg þig kalla láta.“

26 En hann vænti jafnframmi það honum mundi peningar gefast af Páli so að hann léti hann lausan. Fyrir því lét hann oftsinnis kalla á hann og átti tal við hann.

27 En að liðnum tveimur árum kom Portíus Festus í Felix stað. Felix

vildi þá sýna Gyðingum velsemd og lét þá Pál bundinn.

25

1 Þá Festus var nú í land kominn fór hann þrim dögum eftir af Cesarea upp til Jerúsalem.

2 En fyrir honum tjáðu sig þá kennimannahöfðingjar og formenn Gyðinga í mót Páli,

3 báðu hann og beiddu um liðveislu í móti honum að hann léti kalla hann til Jerúsalem, rekjandi svo sín umsát að þeir gæti honum í hel komið á veginum.

4 Þá svaraði Festus að Páll yrði að sönnu varðveittur í Cesarea en hann

mundi þó innan skamms fara þangað aftur.

5 „Því þeir sem yðar á milli“ sagði hann „hafa mátt til, fari þeir líka ofan og áklagi þann mann ef nokkur vansemd finnst með honum.“

6 En er hann hafði hjá þeim verið enn tíu daga fór hann ofan til Cesaream. Og annars dags eftir setti hann sig á dómstólinn og skipaði Paulum fram að leiða.

7 Og sem hann var framleiddur gengu þeir Gyðingar kringum hann er komnir voru ofan frá Jerúsalem berandi fram margar og þungar sakagiftir í gegn Páli hverjar þeir gátu þó eigi sannað

8 af því að Páll svaraði so fyrir sig það hann hefði ekkert forbrotið, hvorki í mót Gyðingalögum né musterinu og eigi heldur við keisarann.

9 Festus vildi þá sýna Gyðingum liðveislu, svaraði Páli og sagði: „Viltu fara upp til Jerúsalem og dæmast þar af mér um þetta?“

10 En Páll sagði:„Eg stend fyrir keisarans dómstól. Þar byrjar mér að dæmast. Því Gyðingum hef eg öngva vansemd gjörva so sem þú sjálfur betur veist.

11 En hafi eg nokkrum mein gjört eða nokkuð það aðhafst sem dauða sé vert þá mæli eg eigi í móti dauða að þola. En ef ekkert finnst þeirra af

hverju þeir ákæra mig þá má enginn mig þeim í hendur selja því eg skýt mér fyrir keisarann.“

12 Festus ráðgaðist þá um við ráðið og svaraði: „Fyrir keisaranum hefur þú þér skotið, til keisarans skaltu og fara.“

13 En er nokkrir dagar voru liðnir fóru þau Agrippa konungur og Bernica ofan til Cesarea að segja Festum velkominn.

14 Og er þau höfðu þar marga daga verið skýrði Festus konunginum frá sakargiftum Páls og sagði: „Nokkur mann er hér í fjötrum af Felix eftirlátinn

15 hvers vegna eð prestahöfðingjar og öldungar Gyðinga komu fyrir mig

þá eg var til Jerúsalem og báðu að refsing skyldi á hann ganga,

16 hverjum eg svaraði að það væri eigi háttur Rómverja að nokkur maður væri til refsingar seldur fyrr en sá sem klagaðist hefði sína áklagendur nálæga og fái þar með tóm til sig undan að færa þeim lýtum sem honum verða tillögð.

17 En þá þeir komu hér til samans setta eg mig annars dags (án nokkrar dvalar) á dómstólinn og skipaði þann mann fram að leiða

18 á hvern þá áklagararnir komu til báru þeir öngva þá sök fram um þessa hluti hverja eg meinaði

19 heldur höfðu þeir nokkrar spurningar í móti honum um þeirra

hjátrú og af nokkrum framliðnum Jesú hvern Páll vottar lifa.

20 En eg er undirstóð ei þess háttar spurningar sagði eg hvort hann vildi fara upp til Jerúsalem og dæmast þar um þetta.

21 En þá Páll apelleraði (biðlaði) að hann geymdist til keisarans rannsaks (áheyrnar) bauð eg að varðveita hann þar til eg senda hann til keisarans.“

22 Þá sagði Agrippa til Festo: „Eg vilda og fá að heyra þennan mann.“ Hann sagði: „Á morgin skaltu hann heyra.“

23 En annars dags þá Agrippa og Bernice komu með miklu skrauti og gengu inn í ráðhúsið með yfirhöfðingjum og höfuðsmönnum

borgarinnar. Og er Festus skipaði var Páll framleiddur.

24 Festus sagði: „Agrippa konungur og þér allir góðir menn sem hér eru meður oss, þar sjái þér þann mann af hverjum allar Gyðingasveitir hafa til mín sagt, bæði til Jerúsalem og so hér, og segja það honum byrjar ei lengur að lifa.

25 En þá eg fornam það hann hafði ekkert gjört það dauða væri vert með því að hann sjálfur skaut sér undir keisarann þá hefi eg einsett mér að senda hann þangað,

26 um hvern eg hefi ekkert sannarlegt það eg megi herranum til skrifa. Fyrir því hefi eg og látið leiða hann hér fram fyrir yður og

einnamest fyrir yður, Agrippa konungur, so að eg eftir umliðna forheyrslu mætti það fá hvað eg skrifa skyldi.

27 Því það sýnist mér óvitmannlegt að senda nokkurn bandingja og teikna ei upp á hverjar sakir eru til hans kærðar.“

26

1 En Agrippa sagði til Páls: „Þér leyfist sjálfum að tala fyrir þig.“ Þá svaraði Páll og rétti fram höndina:

2 „Sæll þykjunst eg þess, Agrippa konungur, að eg nái í dag að forsvara mig fyrir þér af því öllu sem eg áklagast af Gyðingum

3 mest það þú veist allar venjur og spurningar Gyðinga. Fyrir því bið eg þig að þú vildir þolinmóðlega heyra mig.

4 Að sönnu mín ævi í frá barnæsku, hver verið hefur þegar í uppruna hjá þessari þjóð í Jerúsalem, vita allir Gyðingar

5 þeir mig þekktu forðum í uppvexti ef þeir vildu þar vitni um bera. Því að eg lifða eftir hinni hörðustu siðvenju vorrar guðsdýrkunar, einn faríseari.

6 Nú stend eg og verð áklagaður um þá von fyrirheitsins þess skeð er af Guði til feðra vorra,

7 til þess vorar tólf kynkvíslir vona sér að koma með stöðugri Guðs

þjónkan nátt sem dag. Vegna þeirrar vonar, herra konungur, þá áklagast eg af Gyðingum.

8 Fyrir hvað mun það ótrúanlegt dæmast mega það Guð geti framliðna menn uppvakið?

9 Eg meinaði að sönnu með sjálfum mér það eg mætta mikið í móti gjöra nafni Jesú af Naðsaret,

10 hvað eg og gjörða til Jerúsalem að eg lukta marga heilagan í myrkvastofu að fengnu yfirvaldi út af kennimannahöfðingjum og þá þeir voru afteknir sagða eg dóminn upp.

11 Og um öll samkunduhús kvaldi eg þá oftlega og þvingaði þá til guðlastanar og eg var meir en hófi

gegndi óður á það og veitti þeim ofsóknir allt í utanlandsborgir.

12 Fyrir hverra hluta sakir, þann tíð eg fór til Damasco meður magt og boðskap prestahöfðingjanna,

13 það á miðjum degi sá eg, herra konungur, ljós af himni sólarskini bjartara það um mig leiftraði og um þá er með mér voru.

14 En þá vér féllum allir til jarðar heyrða eg rödd til mín tala sú er á hebreska tungu sagði: Saul, Saul, hvað(hví) ofsækir þú mig? Hart er þér að bakspyrna í mót broddinum.

15 En eg sagða: Hver ert þú, herra? Hann sagði: Eg em Jesús hvern þú ofsækir.

16 Rís upp og statt á fætur þína því að til þess birtist eg þér það eg skikkaði þig til þénara og vitnismanns þeirra hluta hverra þú sást og þeirra sem eg skal þér enn birta,

17 frelsandi þig af þessu fólki og heiðinni þjóð, á meðal hverra eg mun þig útsenda þeirra

18 augum upp að lúka so að þeir snúist frá myrkrum til ljósins og frá anskotans valdi til Guðs so að þeir meðtaki syndanna fyrirgefning og arftöku meður þeim er helgaðir verða fyrir þá trú sem á mig er.

19 Fyrir því var eg ekki, herra konungur, himneskri birting vantrúaður

20 heldur boðaði eg hana í fyrstu þeim í Damasco og Jerúsalem og út um allar sveitir Gyðingalands og síðan heiðingjum að þeir gjörði iðrun og sneri sér til Guðs og gjörandi verðug verk iðranarinnar.

21 Og fyrir þá sök gripu Gyðingar mig í musterinu og einsettu sér að lífláta mig.

22 En fyrir Guðs fullting er mér bjargað það eg stend allt til þessa dags vitnandi bæði fyrir smám og stórum, segandi ekkert annað en það er spámennirnir og Moyses hafa fyrirsagt að ske ætti

23 það Kristur skyldi líða og fyrstur vera út af upprisu framliðinna og sá

sem ljósið skyldi lýðnum boða og so heiðnum þjóðum.“

24 En er hann hafði svarað þessu fyrir sig sagði Festus hárri raust: „Óður ertu vorðinn, Páll! Það mikla bókvit gjörir þig óðan!“

25 En hann sagði: „Eigi em eg óður, minn góði Festus, heldur tala eg sannleiksins og skýrleiksins orð.

26 Því herra konungurinn veit þetta vel, hjá hverjum eg ræði alls öruggur, því eg meina að ekkert þessara muni fyrir honum fólgið vera af því að þetta er ekki í hyrningum skeð.

27 Trúir þú, Agrippa, herra konungur, spámönnunum? Eg veit að þú trúir.“

28 En Agrippa sagði til Páls: „Lítið vantar á að tala um fyrir mér so eg gjörðist kristinn.“

29 En Páll sagði: „Þess æski eg af Guði það brestur í miklu eður litlu, eigi alleinasta þú heldur og einnin allir þeir sem mig heyra í dag væri þvílíkir hvílíkur eð eg em undanteknum þessum böndum.“

30 Og þá hann hafði þetta talað stóð konungurinn upp og landstjórnarinn og Bernice og þeir eð hjá þeim sátu.

31 En sem þeir viku sér afsíða töluðu þeir sín á milli og sögðu: „Þessi maður hefur ekkert gjört það dauða sé eður banda vert.“

32 Þá sagði Agrippa til Festo: „Þessi maður hafði mátt laus vera látinn ef

hann hefði ekki skotið sér fyrir keisarann.“

27

1 Sem það var nú úrskurðað að vér skyldum sigla í Valland fengu þeir Pál og nokkra aðra bandingja þeim hundraðshöfðingja út af keisarans hirð sem Julio var að nafni.

2 Og vér stigum á það skip sem af Adramantio viði var og skyldum sigla fyrir Asiam og létum síðan frá landi. Aristarkus úr Macedonia af Tessalóníu var meður oss

3 og tókum annars dags land í Sídon. Júlíus birti sig blíðan við Pál og lofaði honum að ganga til sinna góðra vina að sýsla sinna nauðþurfta.

4 Þaðan leystum vér og sigldum undir Cypriam fyrir því að vindarnir voru oss öndverðir

5 og sigldum yfir það haf sem gegnt er Cilicia og Pamphylia og komum til Myra í Lysia.

6 Þar fann undirhöfðinginn skip úr Alexandria það sigla átti í Valland. Á það setti hann oss.

7 En er oss veitti tregt að sigla so að vér komust varla um marga daga gegnt Gnidon (því vindurinn bægði oss) sigldu vær undir Krít til borgarinnar Salmóne

8 og gátum þó varla beitt fram hjá. Þá komu vér í nokkur það lægi sem kallaðist Sæluhöfn. Þar lá og borgin Lasea í grennd við.

9 En er miklir tímar voru umliðnir með því að nú var þó hættumeiri siglingin að fastan var þá umliðin, fyrir það ráðlagði Páll þeim og sagði til þeirra:

10 „Góðir menn, eg sé að vor sigling mun verða bæði háskasöm og skaðamikil, ei alleinasta fyrir farminn og skipið heldur og einnin vorra lífdaga.“

11 En undirhöfðinginn trúði meir skipherranum og leiðsagnarmanninum en því er Páll sagði.

12 Og er þar var engin höfn hæfileg til vetrarlegu þótti flestum ráðlegt að sigla burt þaðan að ef þeir mættu koma til Phenicen til vetrarlegu (sú

höfn sem að er við Krít í gegn suðvestan- og norðvestanvindi).

13 En þá sunnanvindur tók að gusta og þeir meintu að halda sína leið leystu þeir Asson og héldu fyrir framan Krít.

14 En eigi langt þar eftir hófst upp þvervindi í gegn skipinu þann vér köllum norðaust.

15 Og er skipið lá undir áföllum og gat eigi rétt sig við veðrinu létu vér draga fyrir vind og svömluðum so.

16 En sem vér komum við ey nokkra þá Clauda hét gátum vér varla bátinn uppdregið.

17 En vér neyttum þá orku og settum hann upp og bundum við borðið. Því

að vær óttuðust að oss mundi bera á grynningarnar og létum út tunnudufl og drifum so.

18 Og er vér höfðum sterkan storm liðið vörpuðu þeir annars dags út streng

19 og á þriðja degi snöruðu vér út með sjálfs höndum reiðskapnum skipsins.

20 Og í marga daga skein hverki sól né stjörnur en stormveðrátta eigi lítil fyrir sjónum so að öll von vors hjálpræðis var horfin.

21 Og er vér höfðum lengi einskis neytt þá gekk Páll í miðið til þeirra og sagði: „Góðir menn, þér skylduð hafa hlýtt mér og leyst eigi út af Krít,

so hefðu vær eigi liðið þessa kvöl og skaða.

22 Og nú ræð eg yður að þér séuð með góðu geði því að einskis vors fjör mun tortýnast að fráteknu skipinu.

23 Því á þessari nótt stóð hjá mér engill Guðs þess er eg em og þeim eg þjóna

24 og sagði: Óttast þú eigi, Páll. Þér byrjar fyrir keisarann að koma. Og sjá, það Guð hefur veitt þér þá alla er með þér sigla.

25 Fyrir því, góðir menn, verið með kátri lund því að eg trúi Guði að það muni so ske sem mér er sagt.

26 En til eyjar nokkurar hljótum vér að koma.“

27 En eftir það er hin fjórtánda nóttin var yfirkomin sigldu vér um miðnætti í Adria. Skipmennina grunaði þá að sér mundi sýnast land nokkurt

28 og vörpuðu grunnsökku og fundu tuttugu faðma djúp og skammt eitt þaðan köstuðu þeir sökkunni í annað sinn og fundu fimmtán faðma.

29 Þá hræddust þeir að þá mundi mega steyta á skerum og fleygðu úr bakskutnum fjórum akkerum, æsktu og þess að dagur kæmi.

30 En er skipverjar leituðu við að umflýja skipið og létu bátinn á sjóinn síga undir þeirri hylmingu að þeir

létust vilja úr fram skipinu færa út akkeri

31 þá sagði Páll til undirhöfðingjans og stríðsmannanna: „Nema að ef þessir blífi kyrrir í skipinu geti þér eigi bjargast.“

32 Þá hjuggu stríðsmennirnir bátfestarnar og létu ofan detta.

33 Og þá er birta tók réð Páll þeim að þeir tæki fæðslu til sín „því það er í dag“ sagði hann „fjórtándi dagur að þér hafið biðleikað við og fastandi verið og á öngvu bergt.

34 Fyrir því ræð eg yður að þér takið fæðslu yður til hressingar það enginn yðar hárlokkur munu af yðru höfði forglatast.“

35 Og er hann hafði þetta rætt tók hann brauðið, gjörði Guði þakkir í allra þeirra augsýn, brauð það síðan og át. Þeim tók þá

36 og öllum að batna í skapi og tóku sér fæðslu.

37 En vér vorum alls í skipinu tvö hundruð sjö og sjötígir sálna.

38 Og er vér vorum mettir létu vær af skipinu og köstuðum korninu í sjóinn.

39 En er dagur var þekktu þeir eigi landið. En við hafnarsund nokkurt urðu þeir varir það landtöku hafði hvert þeir vildu víkja skipinu ef þeir mættu því við koma.

40 Og er þeir drógu upp akkerin slógu þeir sér til sjós og leystu upp stjórnböndin og settu rárseglið í ping fyrir veðrinu og héldu so að landi.

41 Og er vér komum að því risi er sjór gekk umhverfis steytti það skipið á svo að framskipið stóð grunn óhræranlega en skuturinn lestist í sundur af ofurefli bylgnanna.

42 En stríðsmennirnir lögðu það ráð til að bandingjarnir væri drepnir so að enginn þeirra umhlypi þótt út kynni að sveima.

43 En undirhöfðinginn vildi Páli eigi granda láta og tálmaði þeirra ásetningi og bauð að þeir sem synt gætu skyldu fyrstir fleyta sér utan og leggjast að landi en aðrir,

44 sumir á hlemmunum en sumir á skipbrotunum. Og það skeði so að þeir komust allir hólpnir til lands.

28

1 Og er vér komust af þá vissum vér að eyin hét Melite.

2 En þeir lýðir sýndu oss eigi litla vináttu, kveiktu eld og meðtóku oss alla vegna þess hreggviðris er yfir oss hafði drifið og fyrir kulda sakir.

3 En þá Páll var að tína saman hrúgu með smáviðu og lagði á eldinn þá skreið naðra úr loganum og hrökktist á hönd hans.

4 En er það sáu eyjarmenn að kvikvendið hékk á hendi hans sögðu þeir sín á milli: „Endilega mun þessi

manndrápari vera hverjum hefndin leyfir ekki að lifa þó hann sé úr sjávarháska leystur.“

5 En hann flengdi nöðrunni á eldinn og honum varð ekkert meint af.

6 En þeir meintu að hann mundu uppþrútna eður jafnsnart dauður niður detta. Og sem þeir höfðu lengi eftir því beðið og sáu ekkert vont á honum verða umhverfðu þeir sínu sinni og sögðu hann guð vera.

7 En í þeim sömu takmörkum hafði foringi eyjarinnar sín híbýli sá Publius hét, hver oss meðtók og veitti um þrjá daga allvingjarnlega.

8 En so bar til það faðir Publii lá kvalinn í köldu og blóðfalli. Til hans gekk Páll inn og baðst fyrir og lagði

hendur yfir hann og gjörði hann heilbrigðan.

9 Þá það var skeð komu og hinir aðrir á eyjunni þangað sem sóttir höfðu og létu sig lækna

10 og þeir veittu oss miklar virðingar. Og er vér sigldum þaðan lögðu þeir til hvað oss var þarfsamlegt.

11 En eftir þrjá mánuði sigldu vér þaðan á því skipi er var úr Alexandria hvert að í eyjunni hafði legið um veturinn. Það hafði fyrir merki tvíburateikn.

12 Og er vér komum til Syracusa vorum vér þar í þrjá daga.

13 Þaðan sigldum vér um kring og komum til Region. Og einum degi þar eftir sem sunnanvindur tók að blása komu vér annars dags til Puteolon

14 hvar vér fundum bræðurna og urðum af þeim beðnir það vér tefðum hjá þeim um sjö daga. Og so komum vær í Romam.

15 Og er þeir bræður sem þar voru heyrðu af oss gengu þeir út í móti oss allt til Apiser og Tretabern. Og þá er Páll leit þá gjörði hann Guði þakkir og fékk trúarefling.

16 En þá vér komum í Romam afhenti undirhöfðinginn bandingjana þeim æðsta hershöfðingja. En Páli var lofað að vera hvar honum líkaði

með þeim einum stríðsmanni sem á honum tók vakt.

17 Það skeði á þriðja degi þar eftir að Páll samankallaði hina æðstu menn af Gyðingum. Þá þeir voru til samans komnir sagði hann til þeirra: „Þér menn, góðir bræður, eg hefi ekkert í gegn voru fólki gjört né í móti föðurlegri siðvenju og em þó bundinn Rómverjumí hendur fenginn

18 hverjir mig vildu hafa lausan látið þá það höfðu mig heyrt með því að þar fannst enginn dauðasök með mér.

19 En þá Gyðingar mæltu því í mót neyddust eg til að skjóta mér fyrir keisarann. Eigi so það eg hefða um nokkuð að áklaga mitt fólk.

20 En fyrir það tilefni samankallaði eg yður það eg mætta sjá og samtal hafa við yður. Því fyrir sakir vonar Ísrael em eg þessari festi umvafður.“

21 Þeir sögðu til hans: „Engin bréf höfu vær fengið þinna vegna af Gyðingalandi og enginn bróðir er þaðan kominn sá af þér hafi nokkuð vont kunngjört eður til þín talað.

22 Þó fýsir oss að heyra af þér hvað þú heldur því af þeim villudóm er oss það kunngjört að honum verði alls staðar í móti mælt.“

23 Og sem þeir einkuðu honum dag til þá komu margir til hans í herbergið hverjum hann útlagði og vitnaði Guðs ríki og taldi um fyrir þeim út af Jesú úr Moyses lögmáli

og spámönnunum í frá morni allt til kvelds.

24 Og nokkrir út af þeim trúðu því sem hann sagði en sumir trúðu því eigi.

25 Og er þeir voru ei samþykkir sín á milli gengu þeir í burt þá Páll talaði eitt orð: „Vel hefur heilagur andi sagt fyrir Esaiam spámann til feðra vorra, so mælandi:

26 Far þú til þessa fólks og seg: Með eyrum munu þér það heyra og ei skilja og með augunum munu þér það sjá og ei þekkja.

27 Því hjarta fólks þessa er forharðnað og með eyrunum heyra þeir þunglega og sín augu hafa þeir samanlukt so að þeir sjái ei með

augunum og heyri ei með eyrunum og so þeir skilji ei með hjartanu og snerust so eg læknaði þá.

28 Fyrir því sé yður kunnigt það heiðingjum er sent þetta Guðs hjálpræði og þeir munu heyra það.

29 “Og er hann talaði þetta gengu Gyðingar út frá honum og höfðu þrætu mikla sín á milli.

30 En Páll bleif um tvö ár í sínu leiguhúsi og meðtók alla þá er til hans inngengu,

31 prédikandi Guðs ríki og boðandi það hvað er var af Drottni Jesú Kristi með allri röksemd án fyrirboðunar.

S. Páls pistill til Rómverja

1

1 Páll, þjón Jesú Krists, kallaður til að prédika Guðs evangelion,

2 hverju hann hafði áður fyrirheitið fyrir sína spámenn í Heilagri ritningu

3 af sínum syni hver að fæddur er af Davíðs sæði eftir holdguninni

4 en volduglega auglýstur sonur Guðs eftir andanum, sá er helgar fyrir upprisuna dauðra,

5 sem er Jesús Kristur vor Drottinn, fyrir hvern vér höfum meðtekið náð og postullegt embætti á meðal allra

heiðinna þjóða trúarinnar hlýðni upp að rétta undir hans nafni

6 af hverra tölu þér eruð sem kallaðir eruð í Kristi Jesú.

7 Öllum þeim Guðs elskulegum og kölluðum heilögum sem eru í Róm: Náð og friður af Guði vorum föður og Drottni Jesú Kristi þá sé með yður.

8 Fyrst gjöri eg að sönnu þakkir mínum Guði fyrir Jesú Krist allra yðar vegna um það að yðar trú berst út um allan heim.

9 Því að Guð er minn vottur (hverjum eg þjóna í mínum anda út í guðsspjöllum hans sonar) það í sífelli minnunst eg yðar og jafnan í mínum bænum

10 bið eg þess það eg mætta einhverntíma, að Guðs vilja, hafa það lukkusprang að koma til yðar.

11 Því að mig langar að sjá yður so að eg býtta yður nokkri andlegri gjöf yður til styrktar

12 (það er) að eg mætta taka líka huggan yðra á milli fyrir yðra trú og mína sem vér höfum vor á millum.

13 En eg vil eigi dylja fyrir yður, bræður, það eg einsetta mér oft að koma til yðar (þó mér hafi bægt verið til þessa) so að eg hefða færa nokkurn ávöxt yðar á milli líka sem á meðal annarra þjóða.

14 Því eg em skuldunautur bæði grískra og ógrískra, spakra(vitra) og óspakra,(óvitra)

15 af því so mikið sem eg fornam em eg reiðubúinn til yður sem eruð í Róm að prédika evangelium.

16 Því að eg skammast mín eigi Krists evangelii því það er kraftur Guðs sem hjálplega gjörir alla þá sem þar á trúa, fyrst Gyðinga og Grikki.

17 Af því að þar opinberast inni það réttlæti sem fyrir Guði dugir, hvert að kemur út af trúnni í trúna, so sem skrifað er: Sá réttláti mun af sinni trú lifa.

18 Því að Guðs reiði af himnum opinberast yfir allt ranglæti og óréttvísi manna þeir eð sannleikann afrækja í ranglætinu

19 fyrir því það menn vita að Guð er, það er þeim opinbert því að Guð hefur þeim opinberað

20 með því að Guðs ósýnilegir hlutir sjást, það er hans eilíft almætti og guðdómur, því það má merkjast af þeim verkum sem hann gjörir á heiminum hvern hann hefur skapað, so að þeir hafa öngva afsakan.

21 Með því þeir vissu það að Guð er og hafa hann þó ei dýrkað so sem Guð né honum þakkir gjört heldur eru þeir í sínum hugrenningum að hégóma vornir og þeirra fávíst hjarta er formyrkvað.

22 Því þá þeir héldu sig vísa vera eru þeir að þussum vorðnir

23 og hafa umsnúið dýrð óforgengilegs Guðs í líkneskjur forgengilegra manna, fugla og ferfættra dýra og skriðkvikinda.

24 Af því hefur Guð yfirgefið þá í þeirra hjartans girndum og óhreinmennsku að þeir skömmuðu so sína líkami á sjálfum sér,

25 hverjir Guðs sannleika hafa umsnúið í lygar og hafa meir dýrkað og þjónað skepnunni en skaparanum, hver lofaður sé um allar aldir. Amen.

26 Fyrir hvað er Guð yfirgaf þá í skammsamlegum girndum. Því að konur þeirra hafa snúið náttúrlegri aðferð í ónáttúrlega.

27 Slíkt hið sama hafa mennirnir yfirgefið eðlilega aðferð til konunnar

og loguðu í sínum girndum hver til annars og hefur so maður með manni skömm framið og meðtekið so verðkaup síns villudóms (eftir því sem verðugt er) á sjálfum sér.

28 Og líka sem þeir hafa þess ei gætt það þeir skyldu af Guð kynning hafa so hefur Guð yfirgefið þá í fráleitt sinni að gjöra það hvað eigi var hægilegt,

29 fullir upp alls ranglætis, frillulifnaðar, flátskapar, ágirndar, fjandskapar, fullir haturs, manndrápa, þrætu, svika, óheilinda, kvissamir,

30 bakmálgir, Guðs forsmánarar, háðgjarnir, drambsamir, sjálfhælnir, prettvísir, foreldrum óhlýðugir,

31 skilningslausir, óhaldinorðir, ástlausir, harðsvíraðir, ómiskunnsamir,

32 hverjir Guðs réttlæti þa vita (að þeir séu dauða verðugir sem þvílíkt gjöra) nú gjöra þeir það ei aðeins heldur eru þeir einning þeim samsinnandi sem það gjöra.

2

1 Fyrir því kanntu eigi, ó maður, þig að afsaka hver helst þú ert sem dæmir því hvar þú dæmir um annan þar fordæmir þú sjálfan þig af því þú gjörir það sama hvað þú dæmir.

2 Því vér vitum það Guðs dómur er réttur yfir þeim sem þvílíkt gjöra.

3 En þenkir þú, ó maður, sem dæmir þá er þvílíkt gjöra og þú gjörir hið sama að þú munir umflýja Guðs dóm?

4 Veistu eigi það að Guðs góðgirni leiðir þig til yfirbótar? (iðrunar)

5 En þú eftir þinni harðúð og óyfirbótarsömu hjarta safnar þér sjálfum reiði upp á reiðinnar dag og uppbirtingar Guðs réttlætisdóms,

6 sá er gjalda mun einum og sérhverjum eftir hans verkum,

7 þeim að sönnu heiður og vegsemd og ófallvalta veru sem með þolinmæði góðra verka eftirleita eilífu lífi

8 en hinum sem þrætugjarnir eru og hverjir eigi hlýða sannleikanum en hlýða heldur ranglætinu sneypu og reiði,

9 hrellingar og harmkvæli yfir allar sálir þeirra manna sem illsku drýgja, fyrst Gyðingum og so Grikkjum, en heiður,

10 vegsemd og frið öllum þeim sem gott gjöra, fyrst Gyðingum og so Grikkjum.

(Grikkir í þessum versum á við þá sem hafa sama menningararf og Grikkir. Það er ekki eingöngu verið að tala um þjóðernið heldur menninguna og Grikkland mótaði vestræna menningu, þar af leiðandi

á Páll við um okkur, þegar hann talar um Grikki)

11 Því að ekkert manngreinarálit er fyrir Guði.

12 Því þeir sem án lögmáls hafa syndgast þeir munu og án lögmáls fyrirfarast. Og þeir sem undir lögmálinu hafa syndgast munu fyrir lögmálið dæmdir verða.

13 Af því að áheyrendur lögmálsins eru ei réttlátir fyrir Guði heldur eru þeir réttlátir sem lögmálið gjöra.

14 Því ef þeir heiðnu sem eigi hafa lögmálið en gjöra þó af náttúru hvað lögmálið inniheldur þeir sömu, með því þeir hafa ei lögmálið eru þeir sér sjálfir lögmál

15 með hverju þeir útvísa það lögmálsins verk sé skrifuð í þeirra hjörtum sem þeirra samviska sjálf ber þeim um vitni og þeir þankar sem sín á milli áklaga sig eður afsaka,

16 á þeim degi nær Guð dæmir leynda hluti mannanna eftir mínu guðsspjalli fyrir Jesú Krist.

17 En sjá, þú kallast Gyðingur og forlætur þig upp á lögmálið og hrósar þér af Guði

18 og veist hans vilja og með því þú ert lærður í lögmálinu reynir þú hvað að best sé að gjöra

19 og formetur (telur) þig sjálfan vera blindra leiðtogara og ljós þeirra sem í myrkrum eru,

20 fávísra tyftunarmann og lærifóður einfaldra, hafandi bæði viskunnar form og sannleikans í lögmálinu.

21 Nú lærir þú annan en sjálfan þig lærir þú eigi. Þú prédikar að eigi skuli stolið verða og þú stelur.

22 Þú segir að eigi skuli hórdómur drýgjast og þú drýgir hór. Þú svívirðir skúrgoðin, rænir þó Guð sínu.

23 Þú hrósar þér af lögmálinu og vanvirðir Guð fyrir yfirgöngu lögmálsins.

24 „Því að fyrir yðar skuld verður Guðs nafn lastað meðal heiðinna þjóða,“ so sem að skrifað er.

25 Umskurðurinn dugir að sönnu ef þú varðveitir lögmálið en ef þú ert yfirtroðslumaður lögmálsins þá er þín umskurn orðin að yfirhúð.

26 Því að ef yfirhúðin varðveitir réttlætingar lögmálsins, reiknast eigi þá hans yfirhúð fyrir umskurn?

27 Og so mun það, þa sem af náttúru er yfirhúð og lögmálið fullkomnar, dæma þig sem ert undir bókstafnum og umskurninni, yfirtroðslumann lögmálsins.

28 Því að sá sem augljóslega er Gyðingur er ei Gyðingur og ei sú augljós holdsins umskurn er umskurn

29 heldur er sá Gyðingur sem heimuglegur Gyðingur er og

umskurn hjartans er umskurn sú er sker í andanum en eigi í bókstafnum, hverra lofstír eigi er af mönnum heldur af Guði.

3

1 Hvað hefur þá Gyðingur til þess að hann sé fremri? Eða hver nytsemd er að umskurninni?

2 Nærsta mikil á allan hátt. Sennilega fyrst það að þeim er til trúað hvað Guð hefur talað.

3 Þótt að nokkrir út af þeim hafi því eigi trúað, hvað um það? Skyldi fyrir þeirra vantrúar sakir Guðs trú undir lok líða?

4 Fjarri sé því! Heldur blífur það so að Guð sé sannsögull en allir menn

lygarar, so sem skrifað er: „Að þú réttlátur sért í þínum ræðum og yfirvinnir nær þú dæmist.“

5 En er það so að vort ranglæti prísi Guðs réttlæti, hvað skulu vér segja? Er Guð þá ranglátur þótt hann reiðist þar fyrir? Nú tala eg eftir plagsiðum manna. (Nú tala ég líkt og maður)

6 Fjarlægt sé því! Hvernin skyldi Guð elligar heiminn dæma?

7 Því ef Guðs sannleikur verður fyrir mína lygn veglegri til hans dýrðar, hvar fyrir skyldi eg þá eftir þeim sem annar syndbrotsmaður dæmdur verða

8 og ei miklu framar so breyta (sem illa verður til vor talað og so sem sumir segja það vér segjum): Gjörum

illt so að gott eftir komi? Hverra fyrirdæming er réttleg.

9 Hvað beru vér þá af þeim? Því að vér höfum áður útvísað bæði Gyðinga og Grikki alla undir synd vera

10 eftir því sem skrifað er: „Að eigi sé sá nokkur sem réttvís er og ekki einn

11 og eigi sá sem skynugur sé og enginn sá er að Guði leiti.

12 Allir eru þeir fráhneigðir orðnir og líka allir ónýtir gjörðir og engi er sá sem gott gjörir og eigi einn.

13 Þeirra barki(háls) er opin gröf og með sínum tungum handtéra(tala)

þeir sviksamlega. Höggormaeitur er undir þeirra vörum

14 og munnur þeirra fullur af bölvan og beiskleika.

15 Fætur þeirra eru fljótir til blóðsúthellingar.

16 Í þeirra vegum er eyðilegging og hugarangur

17 og friðarins götu þekkja þeir eigi.

18 Og ei er þar nokkur Guðs ótti fyrir þeirra augum.“

19 En vér vitum að hvað lögmálið segir það segir það þeim sem undir lögmálinu eru so að allra munnur verði tilbyrgður og heimurinn allur við Guð sakaður.

20 Fyrir því að ekkert hold af lögmálsins verkum getur fyrir honum réttlátt orðið. Því að fyrir lögmálið kemur eigi utan viðurkenning syndarinnar.

21 En nú er án lögmálsins stuðnings það réttlæti opinberað sem fyrir Guði dugir hver að er sannprófað fyrir vitnisburð lögmálsins og spámannanna.

22 En eg tala um það réttlæti fyrir Guði hvert að kemur fyrir trúna á Jesú Krist til allra og yfir alla þá sem trúa. Því hér er enginn grinarmunur.

23 Allir saman eru þeir syndugir og þeim er skortur á þeirri hrósan sem þeir áttu á Guði að hafa

24 og verða so út af hans náð án verðskuldunar réttlátir fyrir þá endurlausn sem vorðin er fyrir Jesú Krist

25 hvern Guð skikkaði til forlíkunar manns fyrir trúna í hans blóði til ávísingar þess réttlætis sem fyrir honum er fullt, í hverju hann fyrirgefur syndirnar þær áður eru umliðnar undir þeirri guðlegri þolinmæði sem hann hafði

26 það hann á þessum tíma ávísaði það réttlæti sem fyrir honum dugir, upp á það að hann sé alleina réttlátur og gjöri þann réttlátan sem þar trúir á Jesú Krist.

27 Hvar er nú sú hrósan? Er henni lokið? Fyrir hvert lögmál? Fyrir

verkanna lögmál? Ekki so, heldur fyrir trúarinnar lögmál.

28 So höldum vér nú það maðurinn verði réttlátur án lögmálsverka fyrir trúna.

29 Eða er hann alleinasta Guð Gyðinga? Er hann og ei Guð heiðinna manna? Að vísu er hann og Guð heiðinna þjóða.

30 Nú með því að það er einn Guð sá er umskurnina réttlætir af trúnni og yfirhúðina fyrir trúna.

31 Hvað? Niðurbrjótum vér þá lögmálið fyrir trúna? Fjarri sé því, heldur uppréttum vér lögmálið.

4

1 Hvað segum vér þá af föður vorum Abraham það hann hafi fundið eftir holdinu?

2 Það segum vér: Ef að Abraham er af verkunum réttlátur þá hefur hann lofstír en ei fyrir Guði.

3 En hvað segir Ritningin? „Abraham trúði Guði og það er honum reiknað til réttlætis.“ (Genesis 15:16)

4 En þeim sem með verkin fæst verða launin ekki út af náðinni tilreiknuð heldur eftir skyldu.

5 En honum að sönnu sem eigi umgengur verkin en trúir á þann sem

réttlætir rangláta þeim verður sín trúa reiknuð til réttlætis.

6 Eftir því móti sem Davíð segir það sáluhjálpin sé alleina þess manns hverjum Guð tilreiknar réttlætið án tillögu verkanna,

7 svo sem hann segir: „Að þeir sé sælir hverjum sínar ranglætingar eru fyrirgefnar og hverjum sínar syndir eru huldar.

8 Sæll er sá maður hverjum Guð tilreiknar ekki syndina.“
(Sálmar/Psalm 32:2)

9 Nú þessi farsæld, snertur hún einasta umskurnina eða einnin líka yfirhúðina? Því vér hljótum að segja það Abraham sé sín trúa til réttlætis reiknuð.

10 En hvort er hún honum þá tilreiknuð í umskurninni eða í yfirhúðinni? Án efa eigi í umskurninni heldur í yfirhúðinni.

11 En það teikn umskurnarinnar meðtók hann til merkis þess réttlætis sem kemur fyrir trúna hverja hann hafði í yfirhúðinni. So að hann yrði og faðir allra trúaðra í yfirhúðinni so að þeim yrði og slíkt reiknað til réttlætis

12 og það að hann yrði faðir umskurnarinnar, eigi einasta þeirra sem af umskurðarkyni eru heldur jafnvel og þeirra sem ganga í fótsporum þeirrar trúar sem var í yfirhúð föður vors Abrahams.

13 Því fyrirheitið það hann skyldi veraldarinnar erfingi verða skeður ei til Abrahams eður hans sæðis fyrir lögmálið heldur fyrir trúarinnar réttlæti.

14 Því ef þeir af lögmálinu eru erfingjar þá er trúan einskis verð og fyrirheitið ónýtt gjört.

15 Af því að lögmálið afrekar ei annað en reiði. Því hvar lögmálið er ekki þar er og engin yfirtroðning. (ekkert lögbrot)

16 Fyrir þess sakir hlýtur réttlæti af trúnni að koma so að það sé út af náðinni og það fyrirheit blífi stöðugt öllu sæði, eigi einasta því sem undir lögmálinu er heldur því sem er

Abrahams trúar, hver að er allra vor faðir,

17 eftir því sem skrifað er: „Þig hefi eg settan til föður margra þjóða“ (Genesis 17:5) fyrir Guði hverjum þú trúðir, sá er dauða lífgar og kallar það sem ekki er líka sem það sé.

18 Og hann trúði upp á von þar engin von var á so að hann yrði faðir margra heiðinna þjóða eftir því sem til hans er sagt: „So skal þitt sæði vera“ (sem stjörnur himins og sjávarsandur“).

19 En hann varð eigi veikur í trúnni, gaf og eigi vakt að sínum eigin líkama þeim dáinn var af því að hann var að mestu hundrað vetra og eigi dáins kviðar Saaru.

20 Því hann efaði ekki Guðs fyrirheit vegna vantrúar heldur varð hann styrkur í trúnni, gefandi Guði dýrðina,

21 vitandi það fyrir fullan sann að hverju sem Guð lofaði það var hann máttugur að gjöra.

22 Fyrir því var honum það reiknað til réttlætis.

23 En það er ei einasta skrifað fyrir hans sakir að það sé honum tilreiknað

24 heldur fyrir vorar sakir, þeim það skal tilreiknað verða ef vér trúum á þann sem Drottin vorn Jesús Krist uppvakti af dauða,

25 sá er fyrir vorar syndir var ofurseldur og fyrir vors réttlætis sakir uppvaktur.

5

1 Af því vér erum nú réttlættir fyrir trúna þá höfum vér frið hjá Guði fyrir Drottin vorn Jesú Krist,

2 fyrir hvern að vér höfum og tilgöngu í trúnni til þessarar náðar þar vér inni stöndum og hrósum oss af von þeirrar tilkomandi dýrðar er Guð mun gefa.

3 En eigi einasta það heldur hrósum vér oss einnin líka af hörmungunum af því vér vitum það hörmun aflar þolinmæði

4 en þolinmæði aflar reynslu en reynslan aflar vonar

5 en vonin lætur eigi að hneykslun verða. Því að Guðs kærleiki er úthelltur í vor hjörtu fyrir heilagan anda þann oss er veittur.

6 Því að þá vér vorum enn breysklegir eftir tíðinni hefur Kristur fyrir oss rangláta dáið.

7 En nú deyr varla nokkur fyrir réttlátan og má vera að sá sé trautt sem fyrir góðan dirfist að eyja.

8 Fyrir það prísaði Guð sinn kærleika viður oss í því að Kristur hefur fyrir oss dáið þá þegar vér vorum syndugir.

9 Fyrir það verðum vér og miklu meir frelsaðir af reiðinni fyrir sjálfan hann af því vér erum réttlátir orðnir í hans blóði.

10 Því ef vér erum nú Guði forlíktir (teknir í sátt) fyrir hans sonar dauða þá vér vorum enn óvinir, miklu meir verðum vér frelsaðir fyrir hans líf sem forlíktir (sættir) erum.

11 En eigi alleinasta þetta heldur þá hrósum vér oss og í Guði fyrir Drottin vorn Jesú Krist fyrir hvern að vér höfum forlíkunina (sáttina) meðtekið.

12 Fyrir því líka sem syndin er fyrir einn mann komin í þennan heim og dauðinn fyrir syndina og so er

dauðinn til allra manna innsmoginn af því að allir hafa syndgast.

13 Því að syndin var í heiminum allt til lögmálsins en hvar ekki er lögmálið þar verður og ekki syndin tilreiknuð.

14 Heldur drottnaði dauðinn frá Adam allt til Moysen og einnin yfir þeim sem ekki höfðu syndgast með þvílíkri yfirtroðslu sem Adam, hver að er ein fyrirmynd þess sem koma átti.

15 En það er eigi so fallið með gjöfinni sem með syndinni. Því ef margir eru dauðir fyrir sakir eins manns syndar þá gnæfir þó miklu meir Guðs náð og gáfa yfir fleirum fyrir eins manns náð, Jesú Kristi.

16 Og gáfan er ei alleinasta yfir einni synd so sem fyri eina synd eins syndara eru allir fordjarfaðir. Því að dómurinn er kominn af einni synd til fordæmingar en náðin hjálpar frá mörgum syndum til réttlætis.

17 Því ef dauðinn ríkir vegna einnrar syndar fyrir einn, miklu meir munu þeir sem öðlast gnægð náðarinnar og gjöf réttlætisins ríkja í lífinu fyrir einn, Jesú Krist.

18 Líka sem fordæmingin er nú komin fyrir eins manns synd yfir alla menn so er og komið fyrir eins réttlæti lífsréttlætið yfir alla menn.

19 Því að líka sem fyrir eins manns óhlýðni eru margir syndugir orðnir

so verða og fyrir eins hlýðni margir réttlátir.

20 En lögmálið er þó jafnframt innkomið so að syndin skyldi yfirgnæfa. En hvar syndin gnæfir, þar yfirgnæfir náðin enn miklu framar.

21 Upp á það að líka sem syndin ríkti til dauðans so líka ríkir náðin fyrir réttlætið til eilífs lífs fyrir Drottin Jesú Krist.

6

1 Hvað eigum vér hér til að segja? Skulu vér þá í syndinni blífa svo að náðin megi yfirgnæfa?

2 Fjarri er því! Hvernin skyldum vér það vilja að lifa í syndinni eftir það vér erum henni frádeyddir?

3 Viti þér eigi að allir vér sem skírðir erum í Jesú Kristi það vér erum í hans dauða skírðir?

4 Því erum vér og einnin með honum greftraðir fyrir skírnina í dauðann upp á það líka sem Kristur er uppvakinn af dauða fyri dýrð föðursins líka so skulu vér ganga í endurnýjungu lífdaganna.

5 Því fyrst vér erum með honum plantaðir so sem hann í hans dauða so munum vér og honum líkir verða í upprisunni.

6 Með því vér vitum það að vor gamli maður er með honum

krossfestur so að afskæfist líkami syndarinnar að eftir það þjónuðum vér ekki syndinni.

7 Því að hver sem deyddur er hann er réttlættur af syndinni.

8 En fyrst vér erum með Kristi deyddir þá trúum vér það vér munum og með honum lifa.

9 En vér vitum það Kristur er uppvakinn af dauða og deyr eigi meir. Dauðinn mun og eigi framar meir drottna yfir honum.

10 Því það hann dó það er hann eitt sinn syndinni dáinn en það hann lifir það lifir hann Guði.

11 So og líka skulu þér halda yður sjálfa þar fyrir að þér séuð og

deyddir frá syndinni en lifið Guði í Drottni vorum Jesú Kristi.

12 Fyrir því látið nú syndina eigi drottna í yðrum dauðlega líkama svo að þér séuð henni hlýðugir í hennar girndum.

13 Og ljáið eigi yðra limu syndinni til ranglætis herklæða heldur ljáið sjálfa yður Guði líka sem af dauða upplifnaða og yðra limu Guði til réttlætis herskrúða.

14 Því að syndin fær eigi drottnað yfir yður af því að þér eruð eigi undir lögmálinu heldur undir náðinni.

15 Hvernin þá ? Skulu vér því syndir drýgja það vér erum ei undir lögmálinu heldur undir náðinni? Fjarri sé það!

16 Viti þér eigi að hverjum sem þér gefið yður til þjónustumanna undir hlýðni hans þjónar eru þér hverjum þér hlýðugir eruð, hvort það er syndinni til dauðans eður hlýðninni til réttlætis?

17 En Guði sé þakkir það þér voruð syndarinnar þjónustumenn en nú hlýðugir vorðnir af hjarta þeirri lærdómsins ímynd sem þér eruð tilgefnir.

18 Því fyrst þér urðuð frelsaðir af syndinni þá eru þér orðnir réttlætisins þjónustumenn.

19 Eg hlýt líkamlega hér af að segja fyrir yðvars holds breyskleika sakir. Líka sem þér hafið yðra limu léð til að þjóna óhreinleikanum í frá öðru

ranglæti í annað líka so skulu þér nú ljá yðra limu til að þjóna réttlætinu til helgunar.

20 Því þá þér voruð þjónustumenn syndarinnar voru þér frí fyrir réttlætinu.

21 Hvern ávöxt höfðu þér þann tíma? Þann þér skammist yðar nú af því að endalok þeirra hluta er dauðinn.

22 En nú þér eruð frelsaðir af syndinni og vorðnir Guðs þjónustumenn hafi þér yðvarn ávöxt til helgunar en að endalokum eilíft líf.

23 Því að verðlaunin syndarinnar er dauðinn en Guðs gjöf er eilíft líf í Drottni vorum Jesú Kristi.

7

1 Viti þér ekki, bræður, (því við þá tala eg sem lögmálið vita) það að lögmálið drottnar yfir manninum æ so lengi hann lifir?

2 Því að sú kona sem manni er undirgefin hún er að manninum lifanda lögmálinu undirvorpin. En ef hennar maður deyr þá er hún laus af því lögmáli sem manninn áhrærir.

3 Nú ef hún er hjá öðrum að manninum lifanda verður hún hórkona kölluð. En ef hennar maður deyr þá er hún frelsuð af lögmálinu það manninn áhrærir so að hún er eigi hórkona þó hún sé hjá öðrum manni.

4 Líka so eru þér, bræður mínir, deyddir lögmálinu fyrir Krists líkama so að þér séuð hjá öðrum, einkum hjá þeim sem af dauða er uppvakinn upp á það vér færum Guði ávöxt.

5 Því þá vér vorum í holdinu voru syndsamlegar girndir í holdinu (þær sér hreyfðu upp fyrir lögmálið) í vorum limum kröftugar dauðanum ávöxt að færa.

6 En nú eru vér lausir af lögmálinu og frá því deyddir sem oss hélt hertekna so að vér þjónum í nýjungu andans en ekki í fornri veru bókstafsins.

7 Hvað skulu vér þá framar segja? Er lögmálið synd? Fjarri er því! Heldur

það: Eg kenni ei syndina nema fyrir lögmálið. Því eg vissa ei hvað girnd væri ef lögmálið hefði ei sagt: „Ei skaltu girnast.“

8 En er syndin tók tilefni af boðorðinu og ól upp í mér allsháttaðar girndir. Því að án lögmálsins var syndin dauð.

9 En eg lifða forðum án lögmáls. Og er boðorðið kom endurlifnaði syndin en eg deyða.

10 Og það skeði so að það boðorð varð mér að dauða sem mér var til lífs gefið.

11 Því að syndin tók tilefni af boðorðinu, tældi mig og deyddi fyrir það sama boðorð.

12 Lögmálið sjálft er þó sennilega heilagt, boðorðið er og heilagt, gott og réttvíst.

13 Er þá það sem gott er mér að dauða vorðið? Fjarri er því. Heldur so það syndin auglýstist það hún væri synd og það hún hefði mér fyrir það góða dauða aflað so að syndin yrði ofurmáta syndsöm fyrir boðorðið.

14 Því vér vitum það að lögmálið er andlegt en eg em kjötlegur, undir syndina seldur.

15 Af því eg veit eigi hvað eg gjöri. Því að eg gjöri eigi hvað eg vil heldur það eg hata, það gjöri eg.

16 En fyrst eg gjöri það hvað eg vil ei þá samþykki eg það að lögmálið sé gott.

17 So gjöri eg nú þá eigi það sama heldur sú synd sem í mér byggir.

18 Því eg veit að í mér, það er í mínu holdi, byggir ekkert gott. Viljann hefi eg en að fullkomna hið góða finn eg ei.

19 Því að það góða sem eg vil gjöri eg eigi heldur það vonda, hvað eg vil eigi, það gjöri eg.

20 En fyrst eg gjöri það hvað eg vil eigi, þá gjöri eg eigi það sama heldur sú synd sem í mér byggir.

21 So finn eg í mér það lögmál þá eg vil gjöra hið góða loðir við mig það vonda.

22 Því að mig lystir til Guðs lögmáls eftir hinum innra manninum.

23 En eg sé þó annað lögmál í mínum limum það er í mót stríðir mínu hugskotslögmáli og færir mig herleiddan í syndarinnar lögmál hvert að er í mínum limum.

24 Eg vesall maður! Hver mun frelsa mig af líkama þessa dauðans?

25 Eg þakka Guði fyrir Jesús Krsit Drottin vorn. So þjóna eg nú í mínu hugskoti Guðs lögmáli en í holdinu syndarinnar lögmáli.

8

1 Svo er nú ekkert fordæmilegt á þeim sem í Kristi Jesú eru, þeir sem eigi ganga eftir holdinu heldur eftir andanum.

2 Því að lögmál þess anda sem að lífgar í Kristi Jesú hefur gjört mig frjálsan af lögmáli syndarinnar og dauðans.

3 Því hvað lögmálinu var ómögulegt (með því það krenktist(veiktist) fyrir holdið) það gjörði Guð og sendi sinn son í líking syndugs holds og fordæmdi syndina í holdinu fyrir syndina

4 so að réttlætingin sem af lögmálinu heimtist uppfylldist í oss sem eigi

ganga eftir holdinu heldur eftir andanum.

5 Því að þeir sem holdlegir eru eru holdlega sinnaðir en hinir sem andlegir eru þeir eru andlega sinnaðir.

6 Því holdsins sinni er dauði en andarins sinni er líf og friður.

7 Því að holdsins sinni er fjandskapur í gegn Guði af því að það er ekki Guðs lögmáli undirvorpið (hlýðið), það fær þess og eigi orkað.

8 En þeir sem líkamlegir eru geta eigi Guði þóknast.

9 En þér eruð ekki líkamlegir heldur andlegir, ef Guðs andi byggir annars

í yður. En hver hann hefur eigi Krists anda sá er eigi hans.

10 En ef Kristur er með yður þá er líkaminn að sönnu dauður syndarinnar vegna en andinn er lífið fyrir réttlætingarinnar sakir.

11 Því ef hans andi sem Jesús uppvakti af dauða byggir í yður þá mun og sá sami sem Jesú Krist uppvakti af dauða lífga og yðra dauðlega líkami vegna þess að hans andi byggir í yður.

12 Þar fyrir erum vér, kærir bræður, nú eigi holdsins skuldunautar það vér eigum eftir holdinu að lifa.

13 Því ef þér lifið eftir holdinu munu þér deyja en ef þér deyðið fyirr

andann holdsins gjörðir munu þér lifa.

14 Því þeir sem af Guðs anda leiðast þeir eru Guðs synir.

15 Því þér hafið eigi meðtekið þrælkunaranda svo þér þurfið nú aftur að ugga um yður heldur hafi þér meðtekið sonarlegan anda fyrir hvern vér köllum: „Abba, elskanlegur faðir!“

16 Sá sami andi ber vitnisburð með vorum anda það vér erum Guðs synir.

17 En fyrst vér erum synir so erum vér og erfingjar, einkum Guðs erfingjar, og samarfar Krists ef vér líðum annars með honum upp á það

að vér verðum einnin með honum upphafnir til dýrðarinnar.

18 Því að eg held þar að mótlæting þessara tíma sé ekki verð til þeirrar dýrðar sem við oss mun opinberuð verða.

19 Því að áhyggjusamleg eftirbið skepnunnar bíður eftir uppbirtingu Guðs barna.

20 Með því þó að skepnan er hégómanum undirgefin án hennar vilja heldur fyrir hans sakir sem hana hefur undirlagt upp á vonina.

21 Því að sjálf skepnan mun frelsuð verða af þrælkan fallvaltrar veru til dýrðarlegs frelsis Guðs barna.

22 Því vér vitum það alla skepnu forlengir (væntir) og hún ber sótt með oss allt til þessa tíma.

23 Eigi alleinasta hún heldur vér sjálfir sem höfum andarins frumtök, oss forlengir (væntir) sjálfa eftir þeirri arfleifð og væntum eftir lausn vors líkama.

24 Sennilega erum vér sáluhjálplegir en þó í voninni. Því sú von sem sést er eigi von. Eða hversu kunnu vér þess að vona sem vér sjáum?

25 En ef vér vonum á það er vér sjáum ekki þá bíðum vér þess fyrir þolinmæði.

26 So hjálpar og andinn einnin líka vorum breyskleik. Því að vér vitum ekki hvað vér skulum biðja sem það

byrjaði heldur biður sá andi fyrir oss með óumræðanlegri andvarpan.

27 En hann sem hjörtun rannsakar veit hvað andarins meining er því að hann biður fyrir heilögum eftir því eð Guði hagar.

28 En vér vitum að þeim sem Guð elska tekst allt til betranar, einkum þeim sem eftir fyrirhyggjunni kallaðir eru.

29 Því að hverja hann hefur áður fyrirhugað þá hefur hann og tilskikkað það þeir skyldu verða samlíkir hans sonar ímynd so að hann sjálfur sé frumgetningur meðal margra bræðra.

30 En hverja hann hefur fyrirhugaða þá hefur hann og kallað en hverja

hann hefur kallað þá hefur hann og réttláta gjört en hverja hann hefur réttlætta þá hefur hann og dýrðarlega gjört.

31 Hvað eigum vér til að segja? Er Guð með oss, hver er þá á móti oss?

32 Hver og eigi þyrmdi sínum eiginlegum syni heldur gaf hann út fyrir oss alla, hvernin skyldi hann þá eigi veita oss alla hluti með honum?

33 Hver vill nú þá ásaka Guðs útvalda menn? Guð er sá sem réttlætir.

34 Hver er hann sem þá fordæmir? Kristur er hann sem dáið hefur og einnin sá sem uppvaktur er vakinn, hver að er til hægri handar Guði og biður fyrir oss.

35 Hver vill oss skilja frá Guðs elsku? Hörmung eður mótlæti, ofsókn eður hungur, volað eður háski eður sverð?

36 So sem að skrifað er: „Fyrir þig verðum vér deyddir allan dag og erum reiknaðir sem sauður til dráps ætlaður.“

37 Sennilega berum vér langt af þessu öllu vegna hans er oss elskaði.

38 Því að eg em þess fullöruggur að hverki dauði né líf, englar né höfðingjastéttir eða yfirvald og eigi hið nálæga né hið ókomna,

39 eigi hæð eða dýpt né nokkur önnur skepna fær oss skilið frá Guðs kærleika hver að er í Drottni vorum Jesú Kristi.

9

1 Eg segi sannleik í Kristi Jesú og lýg eigi, þess mér ber vitni mín samviska í heilögum anda,

2 að eg hefi stóran harm og iðuglega hryggð í mínu hjarta.

3 Eg hefi og æskt mér þess að vera bölvaður af Kristi fyrir mína bræður, hverjir að eru mínir frændur eftir holdinu,

4 sem eru af Ísrael, hverjum arfleifðin tilheyrir, og so vegsóminn, sáttmálinn og lögmálið, Guðs þjónustan og fyrirheitin,

5 hverra feður eru og þeir sem Kristur er út af kominn eftir holdinu,

sá sem að er Guð yfir öllum hlutum, blessaður um aldir. Amen.

6 En eg tala eigi þetta til þess að Guðs orð skyldu þar fyrir úti verða. Því að það eru ekki allt Ísraelsmenn sem af Ísrael eru

7 og ekki allir þeir synir sem af Abrahams sæði eru „heldur skal þér í Ísaak það sæði nefnt verða.“

8 Það er, þeir eru ekki Guð börn sem eftir holdinu er börn heldur verða þeir sem eru fyrirheitsins börn fyrir sáð reiknaðir.

9 Því að þetta er fyrirheitsorðið þar hann segir: „Á þeim tíma mun eg koma og þá skal Sara son hafa.“

10 Þetta er enn eigi aðeins þeim heldur og þá Rebekka var þunguð af föður vorum Ísaak

11 áður en börnin voru fædd og þau höfðu hvorki gjört gott né vont, svo að Guðs fyrirhyggja stöðug stæði eftir útvalningunni, því að henni var tilsagt, eigi út af verðskuldan verkanna heldur út af náð þess

12 er kallar so: „Hinn meiri skal þjóna hinum minna.“

13 Eftir því sem skrifað stendur: „Jakob elskaði eg en Esaú hafði eg að hatri.“

14 Hvað eigu vær hér til að segja? Er Guð þá ranglátur? Langt frá því.

15 Því að hann segir til Moysen: „Hvern eg náða þeim em eg náðugur og hverjum eg miskunna þeim em eg miskunnsamur.“

16 Því er það ei komið undir nokkurs vilja eður tilhlaupi heldur undir Guðs miskunnsemd.

17 Því Ritningin segir til faraó: „Til þess uppvakta eg þig að eg sýnda á þér minn kraft so að mitt nafn kunngjörist um öll lönd.“

18 So miskunnar hann nú þeim hann vill og forherðir þann hann vill.

19 Þú segir þá til mín: „Hverja skuld gefur hann oss þá? Hver fær hans vilja í móti staðið?“

20 Já góður maður, hver ertu þá ef þú vilt ganga í lagaþrætu við Guð? Segir nokkuð efnið svo til smiðsins: Hvar fyrir gjörðir þú mig so?

21 Eða hefur ekki leirkerasmiðurinn vald til út af sömum mó að gjöra annað kerið til heiðurs en annað til smánar?

22 Því þá Guð vildi auðsýna sína reiði og kunngjöra sína magt hefur hann með mikilli þolinmæði umliðið kerin reiðinnar sem búin eru til fordæmingar

23 upp á það hann sýndi ríkdóm sinnar dýrðar á kerum miskunnarinnar þau hann hefur útreitt til dýrðarinnar, hverja hann hefur kallað, einkanlega oss.

24 Eigi einasta þá sem út af Gyðingum eru heldur og einnin heiðingjum,

25 so sem hann segir fyrir Oseam spámann: „Eg mun það kalla mitt fólk sem ekki var mitt fólk og þá mína unnustu sem ekki var mín unnusta. (Hósea 2:23)

26 Og það mun vera að í þeim stað hvar til þeirra var sagt: Þér eruð ekki mitt fólk, þar skulu þeir kallaðir verða Guðs börn lifanda.“

27 En Esaias kallar yfir Ísrael: „Þótt tala Ísraelssona væri sem sjávarsandur þá mundi þó það eina sem afgangurinn er hólpinn verða.“

28 Því að sína ræðu mun hann fyrir þeim stytta og þá algjöra til réttlætis

af því að Drottinn mun forstokkótt orð gjöra á jörðu.

29 Og so sem Esaias sagði áður fyrri: „Nema ef Drottinn Sebaót hefði oss sæði yfirlátið þá værum vér orðnir sem Sodoma og líka sem Gomorra.“ (Isiah/Jesaja 1:9)

30 Hvað eigum vér nú að segja? Það eigum vér að segja: Að þeir heiðingjar sem ei hafa réttlætinu eftirfylgt hafa réttlætið höndlað. Eg segi af því réttlæti sem út af trúnni kemur.

31 En Ísrael hefur lögmálsins réttlæti eftirfylgt og hefur þó ekki komist til réttlætis lögmálsins.

32 Hvar fyrir? Því að þeir hafa eigi leitað þess út af trúnni heldur so sem

út af lögmálsins verkum. Því að þeir hafa rekið sig á þann hindrunarstein

33 eftir því sem skrifað er: „Sjáið, að eg set í Síon hindrunarstein og hneykslunarhellu (Isiah/Jesaja 8:14). Og hver hann trúir á hann sá skal ekki að hneykslan verða.“

10

1 Kærir bræður! Sennilega er það ósk míns hjarta og grátleg bæn til Guðs fyrir Ísrael að þeir hjálpuðust.

2 Því eg ber þeim vitni að þeir vandlæta um Guð en eigi að skynsemd.

3 Því að þeir þekkja ekki það réttlæti sem Guðs er og leita við upp að rétta sínar eiginlegar réttlætingar og eru

so því réttlæti sem fyrir Guði dugir ekki undirgefnir.

4 Því að endalok lögmálsins er Kristur, til réttlætis öllum þeim sem á hann trúa.

5 Moises skrifar um það réttlæti sem kemur út af lögmálinu: „Hver sá mann sem það gjörir hann lifir þar inni.“

6 En það réttlæti sem út af trúnni segir so: „Seg þú ekki í þínu hjarta: Hver vill uppstíga í himininn (það er eigi annað en Krist af hæðinni ofan aftur að toga)

7 eða hver vill stíga niður í undirdjúpið (Það er eigi annað en Krist af dauða upp aftur að teygja)?“

8 En hvað segir Ritningin? „Orðið er þér nær, einkum í þínum munni og í þínu hjarta.“ Þetta er trúarinnar orð hvert vér prédikum.

9 Því ef þú viðurkennir Jesús með þínum munni það hann sé Drottinn og trúir í þínu hjarta það Guð hafi hann uppvakið af dauða þá muntu hjálpast.

10 Því að nær vér trúum af hjarta verðum vér réttlátir og þá vér viðurkennum með munninum verðum vér hjálplegir.

11 Því hvað segir Ritningin? „Hver á hann trúir sá mun eigi að hneykslan verða.“

12 Því að enginn greinarmunur er á millum Gyðings og hins gírska af því

að einn er Drottinn allra, ríkur út yfir öllum þeim hann ákalla.

13 Því hver hann ákallar nafn Drottins sá mun hólpinn verða.

14 En hvernin skulu þeir kalla á þann hvern þeir trúa eigi? Eða hvernin skulu þeir nú trúa á þann af hverjum þeir hafa eigi heyrt? En hvernin skulu þeir heyra án prédikaranna?

15 Eða hvernin skulu þeir mega prédika nema þeir sé sendir? So sem skrifað er: „Hversu prýðilegir eru fætur þeirra sem friðinn boða og þeirra eð boða hið góða!“

16 En þeir eru þó ei allir guðsspjallinu hlýðugir. Því Esaias

segir: „Drottinn, hver trúir vorri prédikan?“

17 Fyrir því kemur trúin út af prédikuninni en prédikunin fyrir Guðs orð.

18 En eg segi: Hafa þeir eigi heyrt það? „Sennilega er þeirra hljómur um öll lönd útgenginn og þeirra orð í allar heimsins álfur.“

19 En eg segi: Hefur Ísrael eigi þekkt það? Í fyrstu segir Moyses: „Eg mun æsa yður upp til vandlætingar yfir þeim sem er mitt fólk og yfir skynlausri þjóð mun eg etja yður til reiði.“

20 En Esaias er djarfmáll og segir: „Eg em af þeim fundinn sem eigi

hafa mín leitað og þeim auglýstur sem eigi hafa að mér spurt.“

21 En til Ísrael segir hann: „Allan dag hefi eg mínar hendur útbreitt til fólks þessa er eigi vill trúa heldur mér í móti mælandi.“ (Isiah/Jesaja 65:1)

11

1 Svo segi eg nú: Hvert hefur Guð þá sitt fólk frá sér rekið? Fjarri er því. Því að eg em og Ísraelsmaður út af Abrahams sæði, af kyni Benjamín.

2 Guð hefur ekki sitt fólk frá sér rekið það hann hefur áður fyrirhugað. Eða viti þér eigi hvað Ritningin segir af Elía? Hvernin hann bað fyrir Guð í gegn Ísrael og sagði:

3 „Drottinn, spámenn þína hafa þeir í hel slegið og þínum ölturum umvelt og eg em einn eftirblifinn og þeir umsitja um mitt líf.“

4 En hvað segir honum guðlegt andsvar? „Sjö þúsundir manna hef eg látið mér yfirblífa (tekið til hliðar) þeir sem eigi hafa beygt sín kné fyrir Baal.“

5 So gengur það og nú til á þessum tímum að nokkrir blífa enn eftir eftir útvalningu náðarinnar.

6 En fyrst það er út af náðinni skeð so er verðuskuldanin engin, annars væri náðin engin náð. En er það út af verðskuldaninni þá er náðin ekkert, elligar væri verðskuldanin engin verðskuldan.

7 Hvað er nú þá? Það Ísrael eftirleitaði það hefur hann eigi auðlast en útvalningin auðlaðist það en þeir aðrir eru forblindaðir.

8 Eftir því sem skrifað er: „Guð gaf þeim einn þverúðaranda og augu að þeir sjá eigi og eyru að þeir heyra eigi“ allt til þessa dags.

9 Davíð segir og: „Þeirra borð lát þeim verða að snöru, til fjötrunar og hneyskla og þeim til endurgjalds. (Sálmar/Psalms 69:22)

10 Forblinda og þeirra augu so þeir sjái eigi og beyg jafnan þeirra hrygg.“

11 So segi eg nú: Hafa þeir þar fyrir rekið sig á að þeir skyldu falla? Langt er frá því. Heldur er út af

þeirra hrasan heiðingjum heilsugjöf orðin so að þeir hvöttu þá til vandlætingar.

12 Því ef þeirra fall er heimsins auðlegð og þeirra minnkan heiðinna manna ríkdómur, hversu mikið meir væri það so ef þeirra full tala þar væri?

13 Við yður heiðingja tala eg: Með því að eg em postuli heiðinna manna vil eg mitt embætti heiðra,

14 ef eg gæta þá einhvernegin hvatt þá sem mitt hold eru til vandlætingar og nokkra af þeim hjálplega gjört.

15 Því ef þeirra glatan er heimsins forlíkun hvað væri það annað en vér öðluðunst lífið af dauðanum?

16 Því ef sneiðirnar eru heilagar þá er og deigið heilagt og ef rótin er heilög þá eru og kvistirnir heilagir.

17 En þó nokkrir af kvistunum sé afbrotnir en þú sem vart villur viðsmjörsviður ert á millum þeirra innplantaður og vorðinn hluttakari þeirrar rótar og feitleika þess viðsmjörsviðar,

18 fyrir því skaltu eigi meta þig í gegn kvistunum. Ef ef þú metur þig í gegn þeim þá mátt þú vita að þú ber eigi rótina heldur ber rótin þig.

19 Þú segir so: Kvistirnir eru því afbrotnir að eg yrði innplantaður.

20 Það er og sanntalað. Fyrir vantrúar sakir eru þeir afbrotnir en

þú stendur fyrir trúna. Vert því eigi metnugur heldur óttasleginn.

21 Því ef Guð hefur ekki þyrmt náttúrlegum kvistum, verða má að hann þyrmi þér eigi heldur.

22 Þar fyri sjá þú góðgirni Guðs og harðúð, harðúðina á þeim sem fallnir eru en góðgirnina á þér, ef þú stöðugur blífur í góðgirninni, elligar verður þú og einnin afhöggvinn.

23 Og hinir aðrir ef þeir blífa eigi í vantrúnni þá verða þeir innplantaðir því að Guð er máttugur til að rótfesta þá inn aftur.

24 Því ef þú sem af náttúru ert villtur viðsmjörsviður ert afsniðinn og í mót náttúrunni ert innplantaður á hið góða viðsmjörstréð, miklu framar

munu þeir þá sem eftir náttúrunni eru innplantast sínum viðsmjörsviði.

25 Eg vil eigi dylja fyrir yður, góðir bræður, þennan leyndan dóm svo að þér séuð eigi metnaðarfullir með sjálfum yður. Blindleiki er í sumum máta Ísrael yfirfallinn þangað til að fylling heiðinnar þjóðar er inn komin

26 og öll Ísrael verði svo hólpin, eftir því sem skrifað er: „Út af Síon mun koma sá sem frelsar og umsnýr óguðlegu athæfi af Jakob.
(Isiah/Jesaja 59:20)

27 Og þessi er minn sáttmáli við þá nær eg burttek þeirra syndir.“

28 Því varðandi evangelii, þá eru þeir fjandmenn, hvað yður viðkemur.

En eftir útvalningunni hefi eg þá kæra fyrir feðranna sakir.

29 Guðs gjafir og kallan eru óumskiptilegar.

30 Því að líka so sem þér hafið eigi forðum trúað á Guð en nú hafi þér miskunn öðlast fyrir þeirra vantrúar skuld

31 so hafa nú hinir og eigi viljað trúa á miskunn þá sem þér hafið hlotið so að þeir mættu og miskunnsemi öðlast.

32 Því að Guð lukti alla undir vantrúnni upp á það að hann miskunnaði öllum.

33 Ó hvílík dýpt auðæfanna, bæði spekinnar og so Guðs

viðurkenningar! Hversu óumræðanlegir eru hans dómar og ófinnanlegir hans vegir!

34 „Því hver hefur þekkt herrans sinni eða hver hefur hans ráðgjafi verið?

35 Eða hver hefur honum nokkurt fyrri gefið so að honum mætti það verða endurgoldið?“

36 Því að af honum og fyrir hann og í honum eru allir hlutir. Honum sé heiður og dýrð að eilífu. Amen.

12

1 Fyrir því beiði eg yður, góðir bræður, fyrir miskunn Guðs að þér gefið yðra líkami til þess offurs sem lifandi er og heilagt og Guði

þakknæmt hvert að er yðar skynsammleg Guðs þjónusta.

2 Og hegðið yður eigi eftir þessum heimi heldur gjörið yður umskiptilega með endurnýjungu yðvars hugskots so að þér megið reyna hver að sé góður, þægur og algjörður Guðs vilji.

3 Því að eg segi fyrir þá náð sem mér er gefin hverjum sem einum yðar á milli það enginn haldi meir út af sér en honum byrjar af sér að halda heldur haldi hann út af sér hóflega eftir því sem Guð hefur útskipt hverjum og einum mæling trúarinnar.

4 Því að líka sem vér höfum marga limu á einum líkama en allir limirnir hafa ei líka hegðan

5 líka so erum vér margir einn líkami í Kristi en vor á millum erum vér hver annars limur

6 og höfum marghátttaðar gjafir eftir þeirri náð sem oss er gefin. Hafi nokkur spádóm þá sé hann trúnni líkur.

7 Hefur nokkur embætti þá gæti hann þess embættis. Kennir nokkur þá vakti hann þá kenning.

8 Áminnir nokkur þá hyggi hann að þeirri áminning. Gefur nokkur þá gefi hann einfaldlega. Stjórnar nokkur þá stjórni hann með áhyggju.

Fremur og nokkur miskunnsemi þá gjöri hann hana með góðfýsi.

9 Elskan sé flærðarlaus. Hatið hið vonda en loðið á hinu góða.

10 Bróðurlegur kærleiki sé ástúðlegur yðar á milli. Hafi hver annan sér í virðingum æðra.

11 Verið og eigi latir í því þér skuluð vinna. Verið glóandi í andanum. Hegðið yður eftir tíðinni.

12 Verið glaðir í voninni en þolinmóðir í kvölinni, staðfastir í bæninni.

13 Annist nauðþurftir volaðra. Kostgæfið gestrisni.

14 Blessið þá er yður ofsækja, blessið en bölvið eigi.

15 Fagnið með fögnundum en grátið með grátundum.

16 Verið samhuga innbyrðis. Stundið eigi það hvað hátt er heldur lútið að því sem lágt er. Verið eigi sérklókir.

17 Gjaldið öngum illt á móti illu. Leggið kapp á að vera siðsamir það mögulegt er

18 við hvern mann og það þér formegið þá hafið frið við alla menn.

19 Hefnið yðar eigi sjálfir, mínir elskulegir, heldur gefið rúm reiði Guðs. Því að skrifað er: „Mín er hefndin, eg vil endurgjalda, segir Drottinn.“

20 Nú ef óvin þinn hungrar þá gef honum fæðu, þyrstir hann gef honum

að drekka en nær þú gjörir þetta þá safnar þú glóðum elds yfir höfuð honum.

21 Lát ei yfirstíga þig hið vonda heldur yfirvinn þú hið vonda með góðu.

13

1 Hver maður sé valdstjórninni undirgefinn þeirri sem yfir honum stjórnar. Því að sú er eigi nokkur valdstjórn utan hún sé af Guði.

2 En hvar valdstjórnin er þá er hún af Guði skikkuð. Hver hann mótstendur nú valdstjórnina sá stendur í móti Guðs skikkan.

3 En þeir sem í móti standa munu yfir sig taka dómsáfelli. Því að

valdið er ei góðum verkum heldur vondum til skelfingar. En viltu eigi óttast valdstjórnina þá gjör hvað gott er og muntu lofstír af henni hafa.

4 Því að hún er Guðs þénari þér til góða. En ef þú gjörir hvað vont er máttu óttast því að hún ber eigi sverðið forgefins. Því að hún er Guðs þénari og hefndarmaður að aga þann sem illa gjörir.

5 Hvar fyrir oss byrjar undirgefnum að vera, eigi alleinasta hirtingarinnar vegna heldur og líka einnin fyrir samviskunnar sakir.

6 Þar fyrir hljóti þér og skatt að gjalda því að þeir eru Guðs þénarar sem slíkar verndanir skulu handtéra (annast).

7 Því gefið það hverjum sem þér pligtugir eruð: Þeim skatt sem skattur heyrir, þeim toll er tollur heyrir, þeim ótta er ótti heyrir, þeim heiður sem heiðran heyrir.

8 Verið öngum skyldugir nema það þér elskið hver annan. Því hver hann elskar annan sá hefur lögmálið uppfyllt.

9 Því að það sem þar segist: „Þú skalt eigi hór drýgja,“ „eigi mann vega,“ „eigi stela,“ „eigi ljúgvitni mæla,“ „þú skalt og eigi girnast,“ og ef þar er nokkurt annað boðorð þá felst það í þessum orðum: „Elska skaltu náunga þinn sem sjálfan þig.“

10 Elskan gjörir náunganum ekki mein. Því er nú elskan lögmálsins uppfylling.

11 Og með því að vér vitum slíkt, einkum þá stund það tími er upp að rísa af svefninum af því að vor heill er nú nær heldur en þá vér trúðum.

12 Nóttin er umliðin en dagurinn tekur að nálgast. Leggjum því af verkin myrkranna og ískrýðumst herklæðum ljóssins

13 svo að vér göngum siðsamlega sem á degi, eigi í ofáti eða ofdrykkju, eigi í legukofum og munaðlífi, eigi í þráttan né öfundsýki,

14 heldur íklæðist þér Drottni Jesú Kristi. Og rækið holdið þó so það fremji ekki sínar girndir.

14

1 En þann sem breyskur er í trúnni þá annist og skelfið ekki samviskurnar.

2 Annar trúir hann megi alls neyta en hinn sem breyskur er eti hann kálgresi.

3 En hver eð etur hann forsmái ekki þann sem ekki etur. Og hann sem ekki etur dæmi eigi þann sem etur því Guð annaðist hann.

4 Hver ert þú sem annarlegan þjón dæmir? Hann stendur eða fellur sínum lávarði. En hann fær hann vel

viðrétt því að Guð er máttugur hann upp að rétta.

5 Annar heldur meir af öðrum degi en af öðrum, hinn annar heldur alla daga jafna. Hver einn láti sér sitt hugboð fullnægja.

6 Hann sem af deginum heldur gjörir það Drottni og hinn sem þar heldur ekkert af hann gjörir það og Drottni. Og hver eð etur sá etur í Drottni því að hann gjörir Guði þakkir og hinn sem ekki etur hann etur eigi í Drottni og gjörir Guði þakkir.

7 Því enginn af oss lifir sjálfum sér og engin deyr sjálfum sér.

8 Því ef vér lifum þá lifum vér Drottni, deyjum vér þá deyjum vér

Drottni. Þar fyrir hvort vér lifum eða deyjum þá erum vér Drottins.

9 Því að þar fyrir hefur Kristur dáið, upp aftur risið og endurlifnað það hann sé Drottinn yfir lifendum og dauðum.

10 En þú, hvað dæmir þú þinn bróður? Eða þú hinn annar, hvar fyrir forsmár þú þinn bróðir? Því vér munum allir standa fyrir Guðs dómstóli

11 eftir því sem skrifað er: „So sennilega sem eg lifi, segir Drottinn, mér skulu öll kné beygjast og allar tungur skulu Guð viðurkenna.“

12 Þá mun og hver sem einn fyrir sjálfan sig gjalda Guði reikningskap.

13 Fyrir því látum oss nú eigi meir dæma hvor um annan héðan í frá heldur dæmið miklu framar um það að bróðurnum leggist eigi til nokkur hindran eður hrasanarefni.

14 Eg veit það og em þess fullviss í Drottni Jesú að þar er ekkert almennilegt (óhreint) í sjálfu sér nema þein sem það reiknar fyrir almennt, honum er það almennilegt.

15 Nú ef bróðir þinn sturlast upp fyrir þinna fæðslu sakir þá gengur þú þegar eigi eftir kærleikanum. Minn kæri, fordjarfa eigi þann með þínum mat fyrir hvern Kristur er dáinn.

16 Fyrir því kostið kapps um að yðvar auður verði eigi lastaður.

17 Því að Guðs ríki er ekki matur og drykkkur heldur réttlæti, friður og fögnuður í heilögum anda.

18 Hver hann þjónar Kristi þar með sá er Guði þekkur og mönnum geðfelldur.

19 Fyrir því látum oss stunda eftir því sem til friðarins heyrir og varðveitum það sem til betrunar er vor á meðal.

20 Minn kæri, fordjarfa þú eigi Guðs verk fyrir matarins sakir. Allir hlutir eru að sönnu hreinir en það er honum eigi gott sem það etur með nagan sinnar samvisku.

21 Miklu betra er að þú etir ekki kjöt og drekkir ekkert vín eða það

nokkuð sem þinn bróðir rekur sig á eða argast af eða veikist við.

22 Hafir þú trúna þá haf hana hjá sjálfum þér fyrir Guði. Sæll er sá sem öngva samvisku gjörir sjálfum sér í því hann neytir.

23 En hann sem efablandinn er og etur sem áður sá er fordæmdur því að það sker ekki af trú. En hvað ekki er út af trúnni það er synd.

15

1 En vér sem styrkvir erum skulum umlíða vanmátt þeirra sem breysklegir eru og hafa eigi geðþekkni á sjálfum oss.

2 Og hver sem einn vorra hegði sér so það hann þóknist sínum náunga í góðu til betrunar.

3 Því að Kristur hafði ekki geðþekkni á sjálfum sér heldur eftir því sem skrifað er: „Þeirra smánir sem þig lýttu féllu yfir mig.“ (Sálmar/Psalm 69:9)

4 En hvað sem skrifað er þá er það skrifað oss til lærdóms so að vér fyrir þolinmæði og huggun Ritninganna hefðum vonina.

5 En Guð þolinmæðinnar og hugganarainnar gefi yður það að þér séuð samlyndir yðar á milli eftir Jesú Kristi

6 svo að þér mættuð með einu samheldi og einum munni dýrka Guð og föður vors Drottins Jesú Kristi.

7 Þar fyrir annist hver annan innbyrðis líka sem Kristur annaðist yður Guði til heiðurs.

8 En eg segi Jesú Krist verið hafa þjónustumann umskurnarinnar fyrir Guðs sannleika sakir til staðfestu fyrirheitanna sem til feðranna eru skeð.

9 En það að heiðinn lýður heiðrar Guð er fyrir miskunnsemdina orðið eftir því sem skrifað er: „Fyrir það vil eg, Drottinn, vegsama þig meðal heiðinna þjóða og þínu nafni syngja lof.“ (Sálmar/Psalm 18:49) (Önnur Samúelsbók/2 Samuel 22:50)

10 Og í annað sinn segir hann: „Fagni þér heiðingjar meður hans fólki.“

11 Og enn aftur: „Lofi þér Drottin, allar þjóðir, og mikli hann allur lýður.“

12 Og enn aftur segir Esaias: „Það mun ske að rót Jesse og hann sem upp rís til að stjórna heiðnum þjóðum það á hann munu heiðnir menn vona.“ (Jesaja/Isiah 11:10)

13 En Guð vonarinnar fylli yður með öllum fagnaði og friði í trúnni so að þér hafið gnægð í voninni fyrir kraft heilags anda.

14 En eg em fullvís í því, bræður mínir, það þér sjálfir eruð fullir góðgirni, uppfylldir allrar visku so

að þér getið leiðrétt hver fyrir öðrum.

15 Og fyrir þá sök skrifaði eg, bræður mínir, þess djarflegar til yðar so sem yður áminnandi af álfu þeirrar náðar sem mér er af Guði gefin

16 það eg skuli vera Krists þénari meðal heiðinna þjóða fórnfærandi Guðs evangelium so að heiðinn lýður yrði Guði þægilegt offur helgað fyrir hans heilagan anda.

17 þaðan hefi eg það hvar af eg má hrósa mér í Kristi Jesú að eg er Guðs þénari.

18 Því að eg dirfðist eigi nokkuð að tala af þessu ef Kristur efldi ekki það sama fyrir mig að koma heiðinni

þjóð til hlýðninnar fyrir orð og gjörðir,

19 fyrir kraft táknanna og stórmerkjanna og fyrir mátt Guðs anda, so að eg hefi í frá Jerúsalem og þar um kring liggjandi lönd allt til Illiricum uppfyllt með Krists guðsspjalli

20 og sérdeilis lagt kapp á að prédika Guðs evangelium þar hvar nafn Krists var eigi kunnigt, so að eg byggði eigi upp á annarlegan grundvöll,

21 heldur eftir því sem skrifað er: „Þeim sem ekkert var af honum boðað þeir skulu það sjá og hinir er það hafa ekki heyrt þeir skulu það skilja.“ (Jesaja/Isiah 52:15)

22 Þar er tilefnið hvert mér hefur oftsinnis talsmát (seinkað) til yðar að koma.

23 Og fyrst eg hefi nú eigi rúm meir í þessum löndum en eg hefi þó haft lysting á um mörg ár að koma til yðar

24 en þá eg reisi í Spaniam mun eg koma til yðar. Því að eg vænti að eg muni þar hjá yður um fara og sjá yður og af yður út þaðan á veg leiddur verða þó so að eg taki áður hvíld hjá yður um stundarsakir.

25 En nú reisi eg til Jerúsalem þeim heilögu til þjónustu

26 er þar eru. Því þeir af Macedonia og Achaia hafa viljanlega samanlagt nokkurn almennilegan peningastyrk

þeim voluðum heilögum til bjargar sem eru í Jerúsalem.

27 Það hafa þeir viljanlega gjört. Þeir eru og þeirra skuldamenn. Því fyrst hinir heiðnu eru hluttakarar vornir þeirra andlegra auðæfa þá er skaffilegt að þeir sýndi þeim björg í líkamlegum auðæfum.

28 En nær eg hefi þetta fullkomnað og innsiglað þeim þann ávöxt mun eg ferðast fyrir yður í Spaniam.

29 En eg veit nær eg kem til yðar það eg mun koma með fullri blessan Krists evangelii.

30 En eg beiði yður, bræður mínir, fyrir vorn Drottin Jesú Krist og fyrir andarins kærleika að þér hjálpið til í yðrum bænum fyrir mér til Guðs

31 svo að eg frelsist frá þeim vantrúuðum sem á Gyðingalandi eru og það mín þjónusta sem eg gjöri til Jerúsalem verði þeim heilögum þakknæm

32 svo að eg mætti fyrir Guðs vilja til yðar koma í fagnaði að eg endurnærða mig með yður.

33 En Guð friðarins sé með öllum yður. Amen.

16

1 Vora systur Pheben fel eg yður á hendi, hver að er þjónustukvinna safnaðarins til Cencrea,

2 það þér meðtakið hana í Drottni so sem heilögum hæfir og gjörið henni hjástoð í hverri nauðþurft sem hún

kann yðar við að þurfa því að hún hefur mörgum hjástoð veitt og mér sjálfum.

3 Heilsið Priscam og Aquilam, mínum hjálparmönnum í Kristi Jesú,

4 þeir eð sína hálsa hafa útsett fyrir mitt líf, hverjum ekki alleinasta eg gjöri þakkir heldur allir söfnuðir heiðinnar þjóðar.

5 Og heilsið þeim safnaði sem í þeirra húsi er. Heilsið Epenetum, mínum elskanlegum sá sem að fyrstur er þeirra úr Achaia í Kristi.

6 Heilsið Mariam hver mikið erfiði hefur haft með oss.

7 Heilsið Andronico og Junion, mínum náfrændum og

sambandingjum, hverjir að frægir eru á meðal postulanna og fyrir mér voru í Kristi Jesú.

8 Heilsið Amplian mínum elskulegasta í Drottni.

9 Heilsið Urbano vorum hjálparmanni í Kristi Jesú og Stachyn mínum elskanlegum.

10Heilsið hinum mæta Apellen í Christo. Heilsið þeim sem eru af heimkynnum Aristoboli.

11 Heilsið og mínum frænda Herodionem. Heilsið og þeim sem eru af heimkynni Narcissi í Drottni.

12 Heilsið Triphena og hinum Triphesa, hverjir mikið hafa liðið í Drottni. Heilsið Persida minni

elskulegri, hver að mikið hefur liðið í Drottni.

13 Heilsið Rufo hinum útvalda í Drottni og hans móður og minni.

14 Heilsið Asyncriton og Phlegontem, Herman, Patroban, Hermen og þeim bræðrum sem hjá þeim eru.

15 Heilsið Philologum og Julian, Nereum og systur hans og Olimpan og öllum heilögum sem hjá þeim eru.

16 Heilsið hver öðrum yðar á milli með heilögum kossi. Yður heilsa allir Krists söfnuðir.

17 En eg minni yður á, góðir bræður, að þér hafið gát á þeim sem rugl og

hindranir uppbyrja í gegn þeim lærdómi sem þér hafið lært og snúið frá þeim sömum.

18 Því að þess háttar menn þjóna eigi Drottni Jesú Kristi heldur sínum kviði og fyrir sætleg orð og fagurlegt máltæki tæla þeir hjörtu meinlausra.

19 Því að yðar hlýðni er í bland allra útkomin. Fyrir það fagna eg yfir yður. En eg vil að þér séuð vitrir upp á hið góða og einfaldir upp á hið vonda.

20 En Guð friðarins mun innan skamms sundurmerja þann andskota undir yðra fætur. Náð Drottins vors Jesú Krists sé með yður.

21 Yður heilsar Tímóteus minn hjálparmann og Lucius og Jason og Sósípater, mínir náfrændur og

22 Tertíus sem þetta bréf skrifaði heilsar yður í Drottni.

23 Yður heilsar Gajus minn og alls safnaðarins húsbóndi. Yður heilsar Erastus, borgarinnar fjárrentuvörður og Quartus bróðir.

24 Náð Drottins vors Jesú Kristis sé með yður öllum. Amen.

25 En honum sem máttugur er yður að styrkja eftir mínu evangelio og prédikan út af Jesú Krist fyrir hverja leyndur dómurinn er uppbirtur sem í frá veraldar upphafi hefur yfir verið þagað en nú opinberaður

26 og auglýstur fyrir Ritningar spámannannanna eftir boði eilíflegs Guðs, trúarinnnar hlýðni til uppreisingar meðal allra heiðinna þjóða,

27 þeim einusaman Guði sem alleina er vitur sé dýrð fyrir Jesú Krist að eilífu. Amen.

Til Rómverja sendur af Corintio fyrir Pheben sem þjónustukvinna var safnaðarins til Cencrea

Hinn fyrri S. Páls pistil til Corinthios

1

1 Páll, kallaður til postula Jesú Kristi fyrir vilja Guðs, og Sóstenes vor bróðir

2 þeim Guðs söfnuði sem er í Korintíu, þeim helgaðir eru í Kristi Jesú, þeim kölluðum heilögum samt öllum þeim sem ákalla nafn Drottins vors Jesú Krists í öllum þeirra landsálfum og vorum:

3 Náð og friður af Guði vorum föður og Drottni Jesú Kristi sé með yður.

4 Þakkir gjöri eg Guði mínum iðuglega yðar vegna fyrir þá Guðs náð sem yður er gefin í Kristi Jesú

5 það þér eruð fyrir hann í öllum hlutum auðgaðir í allri kunnáttu

6 og viðurkenningu eftir því sem sú prédikan af Kristi Jesú er kröftug vorðin í yður

7 so að þér hafið öngvan brest í nukkuri gjöf, eftirbíðandi auglýsingu(opinberun) vors Drottins Jesú Krists

8 sá er yður mun staðfesta allt að lokum so að þér séuð óstraffanlegir (óaðfinnanlegir, án ásakana) á degi Drottins vors Jesú Krists.

9 Því Guð er trúr fyrir hvern þér kallaðir eruð til samlags sonar hans Jesú Krist vors Drottins.

10 En eg beiði yður, bræður, fyrir nafn Drottins vors Jesú Kristi það þér hafið allir hinn sama orðróm og eigi sé þar nokkurt sundurlyndi yðar á milli heldur það þér séuð fullkomnir í samlíkri lund og einnri meiningu.

11 Því að mér er so kunngjört, bræður mínir, af þeim sem af Cloes heimkynni eru út af yður að þrætur sé yðar á milli.

12 En eg segi þar af það hver yðar einn skuli segja: „Eg em Páls,“ sá annar: „Eg em Appolinis,“ hinn

þriðji: „Eg em Kefas,“ hinn fjórði: „Eg em Krists.“

13 Hvað? Er Kristur nú þá í sundurskiptur? Er nokkuð Páll fyrir yður krossfestur? Eða eru þér skírðir í Páls nafni?

14 Eg þakka Guði það eg hefi öngvan yðvarn skírt utan Crispum og Gajum

15 so að enginn þurfi það að segja að þér séuð skírðir í mínu nafni.

16 Eg skírða og heimamenn Stephane. Framar veit eg ekki hvort eg hefi nokkurn yðvarn annan skírt.

17 Því að Kristur sendi mig eigi til að skíra heldur að boða Guðs

evangelion, eigi meður orðasnilld so að eigi yrði kross Krists að hégóma.

18 Því að þetta orð af krossinum er fíflska þeim sem fortapaðir verða en oss sem hjálpast er það Guðs kraftur.

19 Því að so er skrifað: „Eyða mun eg visku vitringanna og skilning skynsamra mun eg forleggja.“ (Jesaja/Isiah 29:14)

20 Hvar er nú spekingurinn? Hvar er ritningameistarinn? Hvar er veraldarvitringurinn? Hefur Guð ekki gjört speki heims þessa að heimsku?

21 Því að á meðan heimurinn fyrir sína visku þekkti ekki Guð í sínum vísdómi þóknaðist Guði það vel fyrir

fávíslega prédikan hjálplega að gjöra þá sem þar á trúa.

22 Með því að Gyðingar æskja teikns og Grikkir spyrja að speki

23 en vér prédikum Krist hinn krossfesta, Gyðingum að sönnu hneykslan en Grikkjum heimsku.

24 En þeim sem kallaðir eru, bæði Gyðingum og Grikkjum, boðum vér Krist, einn guðlegan kraft og guðlega speki.

25 Því að Guðs fáviska er mönnum hyggnari og Guðs veikleiki er mönnum styrkvari.

26 Fyrir því álítið, góðir bræður, yðra kallan það eigi eru margir spekingar eftir holdinu, ei margir

voldugir, eigi margir eðalbornir kallaðir

27 heldur það hvað heimskulegt er fyrir heiminum það hefur Guð útvalið upp á það að hann gjörði vitringana að hneykslan. Og það sem veiklegt var fyrir heiminum það útvaldi Guð so að hann gjörði að hneykslan það hvað öflugt er

28 og það sem óeðla var fyrir heiminum og forsmáð það hefur Guð útvalið og það sem ekkert er so að hann niðurþrykkti það hvað nokkursháttað er,

29 so að enginn maður mætti sér fyrir hans augum hrósa,

30 út af hverjum þér eruð komnir í Kristi Jesú, hver oss er af Guði

gjörður til vísdóms og réttlætis, til helgunar og til endurlausnar.

31 „So að hver (eftir því sem skrifað er) sem sér hrósar, sá hrósi sér í Drottni.“

2

1 Og eg, góðir bræður, þá eg kom til yðar kom eg ekki meður orðahæð eður hárri visku til yðar að boða yður Guðs prédikan.

2 Því eg hélt mig ekkert vita yðar á milli utan Jesús Krist þann hinn krossfesta.

3 Og eg var hjá yður meður veikleika og með ugg og ótta miklum.

4 Mín ræða og mín prédikan var eigi í snillldarorðum mannlegrar visku heldur í auðsýningu andans og kraftarins

5 so að yðar trú sé ei af mannlegri visku heldur af Guðs krafti.

6 En þar vér ræðum um það er þó speki á meðal þeirra sem algjörðir eru en þó engin þessa heims speki og eigi þessa heims höfðingja hverjir eð forganga(verða að engu)

7 heldur segum vér af þeirri heimuglegri hulinni Guðs speki hverja Guð hefur fyrirhugað fyrir aldir til vorrar dýrðar,

8 hverja enginn þessara heims höfðingja hefur þekkt. Því ef þeir

hefðu þekkt hana þá hefðu þeir eigi krossfest Drottin dýrðarinnar,

9 heldur eftir því sem skrifað er: „Það eigi hafi auga séð og eigi eyra heyrt og ekki í mannsins hjarta komið hvað Guð hefur fyrirbúið þeim er hann elska.“

10 En oss hefur Guð það opinberað fyrir sinn anda. Því andinn rannsakar alla hluti, einnin djúpleika Guðdómsins.

11 Hver manna er sá eð viti hvað í manninum er utan alleinasta sá andi sem með sjálfum honum er? So líka veit og enginn hvað Guðs er nema Guðs andi.

12 En vér höfum ei meðtekið þessa heims anda heldur þann anda sem af

Guði er so að vér vitum hvað oss er af Guði gefið,

13 hvar vér og af segjum, eigi meður þeim orðum sem mannleg viska kennir heldur með þeim orðum sem Heilagur Andi lærir(kennir), dæmandi so andleg efni andlegana.

14 En líkamlegur maður skynjar ekkert það sem er af Guðs anda af því að það er honum heimska og hann fær eigi skilið því að það hlýtur andlegana að úrskurðast.

15 En sá andlegur er hann gegnumsér alla hluti en hann verður af öngum rannsakaður.

16 Því að hver hefur þekkt hugskot Drottins eða hver lagði honum

nokkuð ráð? En vér höfum Krists hugskot.

3

1 Og eg, góðir bræður, mátti eigi tala við yður so sem við andlega heldur so sem við líkamlega og líka sem við önnur ungberni í Kristi.

2 Mjólk hefi eg yður til drykkjar gefið en eigi megnan mat. Því að þér formáttuð það ekki.

(Því að þér ráðið ekki við það, það er að segja þeir geta ekki innbyrgt þyngri andlega kennslu því þeir eru enn of holdlegir í hugarfari)

3 So formegi þér það nú enn (Svo ráðið þið ekki við enn) eigi heldur það þér eruð enn líkamlegir. Því að á

meðan at, agg og þrætur eru yðar á milli, eru þér þá eigi líkamlegir og gangið eftir líkamlegri siðvenju?

4 Því þá nokkur yðar segir: „Eg em Páls,“ hinn annar: „Eg em Appollinis,“ eru þér þá eigi líkamlegir?

5 Hvað er Páll eða hver er Apollo utan þjónustumenn, fyrir hverja þér eruð trúaðir orðnir og það sama eftir því sem Drottinn hefur hverjum einum veitt?

6 Eg plantaði, Apollo vökvaði en Guð hefur frjóvgunina gefið.

7 So er nú hverki eg né sá sem plantaði né sá er vökvar nokkuð heldur Guð sá er frjóvgunina gefur.

8 En sá sem plantar og hinn sem vökvar þeir eru eins. En hver einn mun sitt eiginlegt verðkaup öðlast eftir sínu erfiði.

9 Því vér erum Guðs samerfiðismenn. Þér eruð Guðs akurvinna og Guðs uppbygging.

10 Eg hefi út af þeirri Guðs náð sem mér er gefin grundvöllinn lagt so sem einn hygginn húsasmiður en einn annar byggir þar yfir. Hver einn hafi og gát á hvernin hann byggir þar yfir.

11 Því að enginn fær annan grundvöll lagt heldur en þann sem áður er lagður hver að er Jesús Kristur.

12 En ef nokkur byggir upp á þennan grundvöll gull, silfur, gimsteina, trjáhark, hey, stráhálm,

13 þá mun hvers eins verknaður opinber verða og dagurinn mun hann augljósan gjöra. Því að hann mun með eldi opinberaður verða og hvílíkur að hvers eins verknaður sé þá mun eldurinn reynslu á gjöra.

14 Ef nokkurs verknaður blífur(endist) sá hann hefur þar yfir byggt þá mun hann laun öðlast.

15 En hvers verknaður sem forbrennur þá mun hann skaðsemi líða en hann sjálfur mun hólpinn verða þó so líka sem það sé fyrir eldinn.

16 Viti þér ekki það þér eruð Guðs musteri og það Guðs andi byggir í yður?

17 En hann sem skammar Guðs musteri þeim mun Guð tortýna. Því að Guðs musteri er heilagt, hvert þér eruð.

18 Tæli enginn sjálfan sig. Og ef nokkur er sá yðar á milli sem vitur þykist vera verði hann að þessa heims óvitringi so að hann mætti vitur vera.

19 Því að þessa heims speki er heimska hjá Guði. Því að so er skrifað: „Höndla mun eg spekinga í slægvisku þeirra.“ (Jobsbók/Job 5:13)

20 Og enn aftur: „Drottinn veit hugsanir spekinganna því að þær eru hégómlegar.“

21 Fyrir því meti sig enginn af mönnum. Allt er það yðvart,

22 sé það Páll eða sé það Apollo, sé það Kefas eða heimurinn, sé það lífið eða dauðinn, sé það hið nálæga eða ókomna, allt er það yðvart

23 en þér eruð Krists en Kristur er Guðs.

4

1 Þar haldi oss hver mann fyrir, einkum fyrir Guðs þénara og verkstjórnara yfir Guðs leynda dóma.

2 Nú heimtum vér eigi meir af verkstjórnurunum en það þeir finnist trúir.

3 Því er mér það fyrir minnsta kosti að eg skuli af yður dæmast eður af mannlegum degi. En þó dæmi eg mig ei sjálfur.

4 Því eg veit mín ekkert en í því em eg þó ekki réttlátur. Drottinn er sá sem dæmir.

5 Fyrir því dæmið ekki fyrir tímann þangað til að Drottinn kemur, sá er auglýsa(opinbera) mun það í myrkrunum er hulið og opinber gjöra ráðin hjartnanna og mun þá hverjum sem einum lofstír ske af Guði.

6 En þetta, góðir bræður, hefi eg myndað upp á sjálfan mig og Apollo

yðar vegna so að þér lærðuð af okkur það enginn haldi meir af sér en so sem nú er skrifað upp á það að enginn hrósi sig upp mót öðrum fyrir nokkurs sakir.

7 Því hver heldur þér fram eða hvað hefur þú það þú hafir eigi meðtekið? En fyrst þú hefur það meðtekið, hvað metur þú þig þá sem sá það hefði ekki meðtekið?

8 Þér eruð nú saddir, þér eruð nú þegar auðugir vorðnir, þér ríkið án vor. Gæfi það og Guð að þér ríktuð so að vér mættum og ríkja með yður.

9 En eg meina að Guð hafi auðsýnt oss postulana fyrir hina allra síðustu, so sem dauðanum yfirgefna, því að vér erum sjónargler vorðnir

heiminum, og so englum og mönnum.

10 Vér erum þussar fyrir Krists sakir en þér forhyggnir í Kristi, vér veikir en þér styrkvir, þér dýrðlegir, vér forsmánarlegir.

11 Því að allt til þessa dags þolum vér svengd og þosta og erum klæðfáir og verðum hnefum barðir, höfum öngvan samastað,

12 erfiðum og verkum með vorum eigin höndum. Og nær oss er formælt þá blessum vér, eru vér ofsóttir, þá líðum vér,

13 erum vér lastaðir þá beiðiu vér, og jafnan erum vér so sem hrak þessarar veraldar og hreinsunaroffur allra manna allt til þessa.

14 Þetta skrifa eg eigi upp á það eg hneyksli yður heldur áminni eg yður so sem mína kærustu syni.

15 Því þó þér hefðið tíu þúsundir lærimeistara í Kristi þá hafi þér þó ei feðurna marga því að í Kristi Jesú fyrir evangelium þá hefi eg alið yður.

16 Fyrir því áminni eg yður að þér séuð mínir eftirfylgjarar.

17 Þar fyrir sendi eg Timotheum til yðar, hver að er minn kær og trúr sonur í Drottni, að hann undirvísi yður mína vegu þá sem að eru í Kristi líka sem eg í öllum samkundum og alls staðar kenni.

18 Þar hroka sér nú nokkrir upp sem eg mundi eigi koma til yðar.

19 En eg mun þó snarlega koma til yðar ef Drottinn vill að eg reyni, eigi orð þeirra sem upphrokaðir eru heldur kraft.

20 Því að Guðs ríki er eigi fólgið í orðum heldur í krafti.

21 Hvað vilji þér? Skal eg meður vendi til yðar koma eða með kærleik og hógværum anda?

5

1 Almennilegt rykti (Almennt vitað) er það þar sé hóranir yðar á milli og þó slík hóran sem ei er getið á meðal heiðinna þjóða það að nokkur skal hafa síns föðurs eiginkonu.

2 Og þó eru þér upphrokaðir og hafið ekki miklu framar önn um alið

so að sá sem það verk hefur drýgt yrði í miðið burt tekinn frá yður.

3 Að sönnu eg fráverandi líkama, þó nálægur í anda, hefi so sem þar nærverandi dæmt yfir honum sem slíkt hefur gjört

4 í nafni Drottins vors Jesú Krists að yður samankomnum meður mínum anda og með krafti vors Drottins Jesú Krists

5 hann ofur að selja andskotanum til holdsins fordjörfunar(eyðingar) so að andinn sé hjálplegur á degi Drottins vors Jesú.

6 Yðvar hrósun er ekki góð. Viti þér ekki að lítið súrdeig sýrir allt brauðið?

7 Fyrir því hreinsið burt hið gamla súrdeigið so að þér séuð nýtt deig so sem þér séuð ósýrðir. Því að vort páskalamb er Kristur fyrir oss offraður(fórnað).

8 Fyrir því höldum vora páska, eigi í gömlu súrdeigi og eigi í súrdeigi illskunnar og prettvísinnar heldur í sætu deigi skírleiksins og sannleikans.

9 Eg skrifaði yður í bréfinu að þér skylduð ekki samblandast hóranarmönnum.

10 Öngvanegin meina eg þessa heims hórunarmenn eða ágirndarmenn, ræningja né blótmenn skúrgoða, annars hlyti þér veröldina að rýma.

11 En nú skrifa eg yður það þér skuluð eigi samblandast einkum ef sá er nokkur sem sig lætur bróður kalla og er frillulífismaður eða ágirndarmaður, blótmaður skúrgoða eða brígslunarmaður(Lastmáll, menn sem tala niðrandi um og við aðra), ofdrykkjumaður eður ræningi.

12 Með þess konar mönnum skulu þér ekki matar neyta. Því hvað koma þeir við mig sem þar fyrir utan eru það eg skyldi þá dæma? Er eigi so að þér dæmið þá sem hér fyrir innan eru?

13 En Guð mun dæma þá sem fyrir utan eru. Látið þann burt frá yður sem vondur er.

6

1 Hvernin dirfist nokkur af yður þótt hann hafi eitthvað kærumál í móti öðrum að láta dæma það hjá ranglátum og eigi heldur hjá heilögum?

2 Viti þér ekki það heilagir munu heiminn dæma? Og fyrst heimurinn skal dæmast af yður eru þér þá eigi nógu vel fallnir til að dæma um það sem minniháttar er?

3 Viti þér ei það vér munum yfir englunum dæma? Hversu miklu meir þá yfir stundlegum auðæfum?

4 En þér nær þér hafið nokkur málaferli um stundlegan auð þá taki þér þá sem hjá söfnuðinum

forsmáðir eru og setjið þá til yfirdómara.

5 Yður til smánar segi eg þetta. Er þá þá með öllu enginn so vitur yðar á milli það dæma kynni millum bróðurs og bróðurs?

6 Heldur deilir bróðir við bróður, þar ofan á fyrir vantrúuðum.

7 Það er sennilega fullkomlegt brot í bland yður það þér hafið lagadeilur yðvar á milli. Hvar fyrir líði þér ei miklu heldur órétt? Eða því láti þér ekki svíkja yður heldur?

8 Nei, þér gjörið heldur rangt og svíkið og þó við bræðurnar.

9 Viti þér ei það ranglátir munu eigi eignast Guðs ríki? Látið eigi villa

yður: Hverki frillulífismenn(saurlífismenn) né blótmenn skúrgoða, eigi hórdómsmenn né sælgætingar(kvenlegir), eigi heldur þeir sem skömm drýgja með karlmönnum,

10 eigi þjófar né ágirndarmenn, eigi ofdrykkjumenn, eigi hneykslarar né ræningjar munu Guðs ríki eignast.

11 Og þvílíkir hafa forðum daga nokkrir út af yður verið. En þér eruð nú afþvegnir, þér eruð nú helgaðir, þér eruð nú réttlættir fyrir nafnið Drottins Jesú og fyrir anda Guðs vors.

12 Allt leyfist mér en eigi batar það mig allt. Eg hefi allra hluta vald en mig skal ekkert yfirbuga.

13 Fæðslan maganum og maginn fæðslunni en Guð mun þetta og hitt afmá. Líkaminn að sönnu eigi frillulifnaðinum heldur Drottni og Drottinn líkamanum.

14 En Guð hefur uppvakið Drottin, og so mun hann oss uppvekja fyrir sinn kraft.

15 Eða viti þér ekki það yðrir líkamir eru Krists limir? Skylda eg nú taka Krists lim og gjöra þar af skækjunnar lim? Það sé fjarri.

16 Eða viti þér ekki að hver hann samlagar sig skækjunni að sá er einn líkami meður henni? „Því að þau

munu“ segir hann „tvö í einu holdi vera.“

17 En hvað hann samtengir sig Drottni sá er einn andi með honum.

18 Flýið frillulifnaðinn. Því að allar syndir hverjar maðurinn drýgir eru utan hans líkama en hver eð frillulifnaðinn drýgir sá syndgar við sinn eigin líkama.

19 Eða viti þér ekki að yðrir limir eru musteri þess heilags anda sem í yður er þann þér hafið af Guði? Þér eruð og eigi yðrir sjálfs

20 því að þér eruð dýru verði keyptir. Þar fyrir vegsamið Guð í yðrum líkama og yðrum anda hverjir Guðs eru.

7

1 Um aðra þá hluti þér skrifuðuð mér til andsvara eg það manninum er gott að hann snerti eigi neina konu.

2 En fyrir frillulifnaðar sakir þá hafi hver einn sína eiginkonu og hver ein hafi sinn eignarmann.

3 Maðurinn gjöri kvinnunni sitt skyldgt atlot, slíkt hið sama kvinnan manninum.

4 Konan hefur eigi vald síns líkama heldur maðurinn, líka og einnin maðurinn hefur eigi vald síns líkama heldur konan.

5 Tæli hvorki annað nema það sé af beggja samþykkki um stundarsakir svo að þér séuð þess liðugri til föstu

og bænahalds og komið síðan aftur til samans so að andskotinn freisti yðar ekki fyrir yðvars óstöðugleiks sakir.

6 Þetta segi eg af vorkunnsemd og eigi eftir skipan.

7 En eg vildi heldur að allir menn væri so sem að eg em. Hver einn hefur sína eiginlega gjöf af Guði, einn að sönnu svo, en annar svo.

8 En það segi eg þeim ógiftum og ekkjunum að þeim er gott ef þeir blífa so sem eg.

9 En ef þeir fá sér eigi haldið giftist þeir þá því að betra er að giftast en að brenna.

10 En þeim sem giftir eru býður eigi eg heldur Drottinn það konan skilji sig ekki við manninn.

11 En ef hún skilur þá blífi hún utan hjúskapar eða forlíki(nái sáttum) sig við sinn mann. Og maðurinn forleggi ekki (láti ekki frá sér) sína eiginkonu.

12 Hinum öðrum segi eg, en ekki Drottinn, að ef einhver bróðir hefur vantrúaða konu og honum hagar að búa við hana þá skilji hann eigi við hana.

13 Og ef sú kona er sem vantrúaðan mann hefur og það hagar henni hjá honum að búa þá skilji hún eigi við hann.

14 Því að vantrúaður maður er helgaður fyrir konuna og vantrúuð kona er helguð fyrir manninn. Annars væri börn yðar saurug en nú eru þau heilög.

15 En ef hinn vantrúaði vill skiljast þá láti hann skiljast því bróðir eður systir eru ei forbundin(skuldbundinn) af þess háttar efni. Guð hefur oss í friði kallað.

16 Eða hvað veistu það, kona, nema að þú kunnir að gjöra manninn hólpinn? Eða þú maður, hvað veistu nema þú getir gjört konuna hjálpega?

17 Þó eftir því sem Guð hefur hverjum einum úthlutað.Hver og einn eftir því sem að Drottinn hefur

hann kallað þá gangi hann og so skikka eg það til í öllum söfnuðum.

18 Er nokkur umskorinn kallaður, sá æski ei yfirhúðar. Er og nokkur kallaður í yfirhúðinni, láti sá ei umskera sig.

19 Umskurnin er ekkert, yfirhúðin er og ekkert heldur varðveiting Guðs boðorða.

20 Hver einn blífi nú í þeirra kallan sem hann er inni kallaður.

21 Ef þér eruð þrælar, gefið því engan gaum, en ef þér getið frelsi fengið, nýtið það

22 Því að hver hann er þræll kallaður í Drottni sá er frelsingi Drottins, líka

og einnin hver hann er frelsingi kallaður sá er þræll Krists.

23 Þér eruð dýru verði keyptir. Verðið ei þrælar mannanna.

24 Hve og einn, góðir bræður, í hverri stétt sem hann er kallaður þar blífi hann inni hjá Guði.

25 En af meyjunum hef eg ekkert boðorð Drottins. Þó gef eg til ráð sem sá seð hefur miskunnsemi öðlast af Drottni að eg sé trúr.

26 Því meina eg nú það gott vera fyrir nálægrar nauðþurftar sakir það manninum sé gott so að blífa.

27 Ertu við konuna bundinn, þá sæk ei eftir laus að verða. En ertu konulaus þá leita ei kvonfangs.

28 Þótt þú giftist syndgar þú ekki. Og þó að ein mey giftist syndgar hún ei. Þó munu þesskonar holdsins harmkvæli hafa en eg þyrdma(hlífi) yður gjarna.

29 Það segi eg yður, góðir bræður, að tíminn er naumur. Framar er það þó meiningin að þeir sem eiginkvæntir eru það þeir sé so sem þeir hefðu ei neinar

30 og þeir er harma so sem að hörmuðu þeir ei og þeir sem fagna sem að fögnuðu þeir ei og þeir sem kaupa so sem eignuðust þeir það eigi

31 og þeir sem tíðka þennan heim so sem að tíðkuðu þeir hann ei því þessa heims athöfn forgengur. (Vegir og venjur þessa heims munu hverfa)

32 En eg vilda að þér væruð utan áhyggju. Hver ókvæntur er sá ber áhyggju um það hvað Drottins er hvernin hann megi Drottni þóknast.

33 En hver eiginkvæntur er sá ber áhyggju um það hvað heimsins er og hversu hann megi húsfreyjunni þóknast.

34 Aðskiljanleg grein er á millum meyjar og manns konu. Hin ógifta ber áhyggju um það hvað Drottins er so að hún sé heilög í líkama og anda. En sú sem gift er ber áhyggju um það hvað heimsins er og hvernin hún megi manninum þóknast.

35 En þetta tala eg til yðrar gagnsemi, ei upp á það eg leggi snöru fyrir yður heldur til þess sem

siðsamlegt er so að þér mættuð jafnan óforhindraðir Drottni þjóna.

36 En ef nokkur þykist sjá það sér muni torveldur verða sinn meydómur ef gjaforðstíminn líður og so ef það vill eigi öðruvís verða þá gjöri hann hvort honum líkar, gifti han sig þá syndgar hann eigi.

37 En hver það setur stöðugt sér í hjarta og hefur þar með eigi neina þvingan hafandi so vald síns eiginlegs vilja og staðfestir í sínu hjarta að varðveita sinn meydóm hann gjörir vel.

38 Og hver eð giftist sá gjörir og vel. En hann sem giftir sig ekki sá gjörir betur.

39 Kvinnan er lögmálinu undirbundin so lengi sem hennar maður lifir en nær hennar maður er látinn so er hún frjáls sig að gifta hverjum hún vill utan það skal ske í Drottni.

40 En þó er hún sælli ef hún blífur sem mitt ráð er til. En eg held það að eg muni og hafa Guðs anda.

8

1 En um það sem skúrgoðum offrast vitu vér það vér allir höfum skynsemina. Skynsemin hún blæs upp

2 en ástsemin bætir um. Nú ef einhver lætur sér þykja það hann viti nokkuð sá veit enn eigi so sem honum ber að vita.

3 En ef sá er einhver sem elskar Guð hann er af honum þekktur.

4 So vitum vér nú af þeirri fæðslu sem skúrgoðum offrast það skúrgoðið sé einskis vert í heiminum því enginn er Guð nema einn.

5 Og þó að þar sé nokkrir sem guðir kallast, hvort það er á himni eður á jörðu (með því að margir eru guðir og margir drottnar)

6 þó höfum vér ekki utan einn Guð föður, af hverjum að allir hlutir eru og vér í honum og einn Drottin, Jesú Krist, fyrir hvern allir hlutir eru og vér fyrir hann.

7 En þessa skynsemi hafa eigi allir. Því að nokkrir hafa gjört sér samvisku hér til yfir þeim

skúrgoðum og átu það fyrir skúrgoðafórnir og með því að þeir voru so veikir þá flekkaðist þeirra samviska í þessu.

8 En fæðan batar oss ekki fyrir Guði. Etum vér þá erum vér ei betri fyrir það, etum vér og ekki þá verðum vér ei verri fyrir það.

9 En sjáið so til að þetta yðart frelsi verði ei til hindrunar hinum veiktrúuðum.

10 Því ef nokkur sæi þig (þú sem skynsemina hefur) sitja til borðs í goðahúsi verður þá eigi hans samviska, með því hann er breyskur, hvött upp að eta skúrgoðafórnir?

11 Og so forferst þinn breyskvi bróðir í þinni skynsemi fyrir hvern að Kristur er líflátinn.

12 Og nær þér syndgist so við bræðurna og sláið þeirra breyskva samvisku þá syndgist þér við Krist.

13 Hvar fyrir ef að fæðan hindrar bróður minn skylda eg aldrei kjöt eta svo að eg gjörða öngva hindran mínum bróður.

9

1 Er eg ekki postuli? Em eg eigi frjáls? Hef eg ekki séð Drottin vorn Jesús Krist? Eru þér ekki mitt verk í Drottni?

2 Og þó eg sé ei annarra postuli þá em eg þó yðar postuli. Því innsigli

míns postulegs embættis eru þér í Drottni.

3 En andsvar mitt við þá sem mig að spyrja er þetta:

4 Höfum vér eigi vald til að eta og drekka?

5 Höfum vér vei vald til einhverja systur að eignarkonu um að flytja líka sem aðrir postular og bræður Drottins og so sem Kefas?

(Þegar talað er um Kefas er verið að tala um Pétur bæði nöfn þýða steinn eða klettur sem er nafnið sem Jesús gaf Símon í Matteus 16:17-18)

6 Eða höfum við ekki, eg og Barnabas, magt(vald) til þetta að gjöra?

7 Hver slæst og upp á sitt eigið verðkaup? Hver plantar víngarðinn og etur ekki af hans ávexti? Eða hver fóðrar hjörðina og neytir ekki af mjólk hjarðarinnar?

8 En eg tala þetta eftir mannlegri siðvenju. Segir ekki og lögmálið þetta?

9 Því að so er skrifað í Moyses lögmáli: „Eigi skaltu múlbinda naut það sem erjar.“ Hver ber Guð áhyggju fyrir nautunum? (Deuteronomy/Fimmta Mósebók 25:4)

10 Eða segir hann ekki þetta alls kostar vorra vegna? Því að fyrir vorar sakir er þetta ritað. Af því hann sem plægir skal plægja í voninni og

sá sem þreskir hann skal þreskja í voninni so að hann verði hluttakari sinnar vonar.

11 Fyrst vér sáðum yður hið andlega er það mikilsvert þó vér uppyrkjum yðvart hið líkamlega?

12 Og ef hinir aðrir eru hlutttakandi þessarar yðrar magtar hvar fyrir skyldu vér eigi miklu framar? En vér höfum eigi tíðkað þessa magt heldur umliðu vér allra handa svo að vér gjörðum Krists evangelio öngva hindran.

13 Viti þér ekki það þeir sem fórnirnar færa eta af því sem fórnfært er? Og þeir sem altarinu þjóna eru altarisins hluttakarar.

14 Líka so hefur og Drottinn tilskikkað að þeir sem evangelium kunngjöra skulu af evangelio sitt fæði hafa.

15 En ekkert þessara hefi eg tíðkað. En eg skrifa eigi þetta þar fyrir að so skulu við mig vera gjört. Því betra væri mér heldur dauðum að vera en það að nokkur skyldi mína vegsemd ónýta gjöra.

16 Því það eg prédika Guðs evangelium þá má eg ekki vegsama mig um það því að nauðsynin rekur mig þar til og vei sé mér þá ef eg prédika ekki evangelium!

17 Nú ef eg gjöri það viljugur þá er mér það launað en ef eg gjöri það

nauðugur þá er mér það þó embætti á hendur fólgið.

18 Hvað er nú þá mín laun? Þetta að eg prédika evangelium Krists og gjöri það sama viljuglega fyrir ekkert so að eg misbrúki ekki mitt frelsi á guðsspjöllunum.

19 Því þótt eg sé frjáls fyrir öllum þá hefi eg þó gjört sjálfan mig að hvers manns þjón so að eg vinni þá alla.

20 Því að Gyðingum em eg vorðinn svo sem Gyðingur upp á það eg vinni Gyðinga og þeim sem undir lögmálinu eru em eg vorðinn svo sem undir lögmáli svo að eg vinni þá sem undir lögmálinu eru

21 og þeim sem án lögmáls eru em eg vorðinn so sem án lögmáls (sem

eg em þó eigi án lögmáls fyrir Guði heldur em eg í Krists lögmáli) svo að eg vinni þá inu sömu sem án lögmáls eru,

22 þeim sem breyskvir eru em eg vorðinn sem væra eg breyskur so að eg vinni hina breysku. Öllum em eg orðinn allsháttar so að eg gjörði alls staðar einhverja hjálplega.

23 En allt þetta gjöri eg vegna Guðs evangelii so að eg verði þess hluttakari.

24 Eða viti þér ekki að þeir sem á skeiðið hlaupa það þeir allir hlaupa en einn er sá sem hnossið tekur?

25 Hlaupið nú og so að þér höndlið það. En hver sá sem slæst hann varar sig við öllu, þeir að sönnu upp á það

þeir öðlist forgengilega kórónu (sem spillist) en vér óforgengilega.(sem spillist ekki)

26 En eg hleyp líka so, eigi sem upp á hið óvísa, eg slæst, eigi so sem sá er í vindinn slær,

27 heldur þjái(aga) eg minn líkama og tem hann so að eg prédiki það ei öðrum og verði sjálfur rækur.(falli ekki sjálfur frá)

10

1 Góðir bræður, en eg vil ei dylja fyrir yður það vorir feður voru allir undir skýinu og allir gengu þeir yfir hafið,

2 allir eru þeir og skírðir af Moysen í skýinu og í sjánum

3 og allir hafa þeir neytt hinnar sömu andlegrar fæðslu

4 og allir hafa þeir hinn sama andlega drykk drukkið. En þeir drukku af þeirri andlegri hellu sem þeim með fylgdi, hver hella eð var Kristur.

5 En á þeim velflestum hafði Guð öngva þóknan. Því eru þeir niðurslegnir á eyðimörku.

6 En þetta er skeð oss til fyrirmyndar svo að vér skulum eigi girnast hvað illt er, svo sem að þeir girntust.

7 Gjörist og eigi blótmenn skúrgoða líka so sem nokkrir af þeim urðu eftir því sem skrifað er: ,,Fólkið settist niður að eta og drekka og stóð

upp að dansa.“ (Exodus/Önnur Mósebók 32:6)

8 Drýgjum eigi hóranir so sem nokkrir út af þeim drýgðu hóranir og féllu á einum degi þrjár þúsundir og tuttugu.

9 Freistum og eigi Krists so sem nokkrir út af þeim freistuðu hans og fyrirfórust af höggormum.

10 Möglið og ekki líka so sem nokkrir út af þeim mögluðu og fyrirfórust af fordjarfaranum.

11 Þetta allt skeði þá til fyrirmyndar en það er skrifað oss til viðvörunar, yfir hverja að þessa heims endi er kominn.

12 Fyrir því hver hann lætur sér þykkja það hann standi gefi sá gaum að að hann falli eigi.

13 Yður hefur ekki höndlað utan alleinasta mannleg freistni. En Guð er trúr sá eigi umlíður það yðar sé freistað framar en þér formegið(megnið) heldur gjörir hann það að freistnin fái þann einn enda að þér getið vel staðið.

14 Þar fyrir, mínir kærustu, flýið frá skúrgoðadýrkan.

15 So sem við vitringa tala eg, dæmi þér hvað eg segi.

16 Sá blessanarkaleikur hvern vér blessum er hann ekki samnautn Krists blóðs? Og brauðið hvert vér

brjótum er það eigi samneyti Krists líkama?

17 Því að það er eitt brauð og vér margir erum einn líkami með því að vér verðum allir eins brauðs hluttakarar.

18 Hyggið að þeim sem í Ísrael eftir holdinu það þeir sem fórnirnar eta, eru þeir ekki altarisins hluttakarar?

19 Hvað skal eg nú þá segja? Eða skal eg segja það skúrgoðið sé nokkuð eða það skúrgoðafórnir sé nokkuð?

20 En eg segi að það hvað hinir heiðnu offra það offra þeir djöflinum og eigi Guði. Nú vil eg eigi að þér verðið samlagsmenn djöflanna.

21 Eigi fái þér í senn drukkið kaleik Drottins og djöfulsins. Þér getið og ekki í senn hluttakar orðið matborðs Drottins og djöfulsins.

22 Eða viljum vér reita Drottin? Hvort erum vér honum sterkari?

23 Mér leyfast sennilega allir hlutir en þeir bata eigi allir. Mér leyfist allt en það er eigi allt til betrunar.

24 Enginn leyti þess hvað hans er heldur að því hvað annars er.

25 Allt hvað í kjötmangarahúsinu er til sölu það etið, eftirspyrjandi að öngu upp á það þér vægið samviskunni.

26 Því að jörðin er Drottins og allt það sem þar er inni.

27 En ef einhver af vantrúuðum býður þér til snæðings og þér viljið þangað ganga þá etið það allt hvað fyrir yður verður sett og spyrjið einskis upp á það þér vægið samviskunni.

28 En ef nokkur segir til yðar: „Þetta er skúrgoðaoffur“ þá etið ekki fyrir sakir þess sem það segir yður upp á það þér vægið samviskunni (því að jörðin er að sönnu Drottins og hvað þar er einni)

29 en eg segi af samviskunni, eigi af þinni sjálfs heldur hins annars.

30 Því að hvar fyrir skylda eg mitt frelsi dæmast láta af annarlegri samvisku? Því ef eg neyti þess með þakklæti hvar fyrir skal eg þá

lastaður verða um það sem eg gjöri þakkir fyrir?

31 Hvort þér nú etið eður drekkið eða hvað þér gjörið þá gjörið það allt til Guðs dýrðar.

32 Verið utan hindran bæði Gyðingum og Grikkjum og Guðs safnaði.

33 Líka svo sem eg gjörði mig hverjum manni geðfelldan í öllu, eigi aðleitandi hvað mér heldur hvað mörgum er gagnlegt so að þeir hjálplegir yrði.

11

1 Verið því mínir eftirfylgjarar so sem eg em Krists.

2 Eg lofa yður, góðir bræður, það þér leggið mig í minni í öllum hlutum og haldið þann siðvana er eg setta yður.

3 En það vil eg að þér vitið að Kristur er hvers manns höfuð en konunnar höfuð er maðurinn en höfuð Krists er Guð.

4 Og hver sá maður sem biður eða spár með skýldu höfði hann óvirðir sitt höfuð.

5 Og hver sú kona sem biður eður spár með beru höfði hún óvirðir sitt höfuð því að það er eins sem væri hennar höfuðhár í burt rakað.

6 Vill hún eigi skauta(hylja höfuðið) sér þá rakist af hennar höfuðhár. En fyrst það er ljótt fyrir konuna að hafa

afrakað hár eða sköllótt höfuð þá faldi hún sér.

7 En karlmaðurinn skal ekki falda höfuð sitt með því hann er Guðs mynd og sómi. Konan er mannsins sómi.

8 Því að maðurinn er eigi af konunni heldur konan af manninum.

9 Maðurinn er eigi skapaður vegna konunnar heldur konan vegna mannsins.

10 Þar fyrir skal konan hafa veldi á sínu höfði fyrir englanna sakir.

11 En þó er hverki maðurinn án konunnar né konan án mannsins í Drottni.

12 Því að líka so sem konan er af manninum so kemur og maðurinn fyrir konuna en allir hlutir af Guði.

13 Dæmi þér sjálfir yðar á milli hvort það hæfir konunni að biðjast fyrir Guði óskautuð (óhulin).

14 Kennir yður ekki náttúran sjálf að það sé lýti fyrir karlmanninn hann hafi sítt hár

15 en konunni að sönnu sómi það hún hafi síða lokka? Af því hárið er henni til skýlingar gefið.

16 En ef sá er einhver yðar á milli sem þrætusamur vill vera hann viti það að vér höfum eigi slíkan siðvana og eigi heldur Guð söfnuður.

17 En þetta hlýt eg að bjóða, ekki hrósandi því það þér komið ei saman til betrunar heldur til vesnunar.

18 Í fyrstu þá þér komið til samans í samkudnunum heyri eg að þar er sundurlyndi yðar á milli og eg trúi að það sé og nokkurn part.

19 Því að þar hljóta ágreiningar(vegna villutrúar) að vera yðar á milli so að þeir reyndir eru opinberir verði yðar á milli.

20 Þá þér komið nú til samans þá haldi þér ei Drottins kveldmáltíð.

21 Því nær þér skuluð kveldmáltíðina halda þá tekur hver yðar sína eiginlega fæðu áður en annar er hungraður, hinn annar er drukkinn.

22 Hvert hafi þér engin hús þar þér kunnið að eta og drekka? Eða forsmái þér Guðs söfnuð og skammið þá sem ekki hafa? Hvað skal eg segja yður? Skal eg lofa yður? Í þessu lofa eg yður ekki.

23 Það hvað eg hefi af Drottni meðtekið það hefi eg yður fengið. Af því að Drottinn Jesús, á þeirri nótt er hann var svikinn, tók hann brauðið,

24 gjörandi þakkir, braut það og sagði: „Takið, etið. Þetta er minn líkami sá fyrir yður verður gefinn. Gjörið það í mína minning.“ (Lúkas 22:19)

25 Líka einninn kaleikinn eftir það hann hafði kveldmáltíðina etið, segandi: „Þessi kaleikur er nýtt

testament í mínu blóði. Gjörið þetta so oft sem þér drekkið þar af í mína minning.“ (Lúkas 22:20)

26 Því að so oft sem þér bergið af þessu brauði og drekkið af þessum kaleik skulu þér kunngjöra þar með dauða Drottins þangað til hann kemur.

27 Hver hann etur nú af þessu brauði og drekkur af þessum kaleik Drottins óverðugur sá er sekur við hold og blóð Drottins.

28 En hver maður prófi sig sjálfur og eti so af þessu brauði og drekki af þessum kaleik.

29 Því að hver hann etur og drekkur óverðugur sá etur og drekkur sjálfum

sér dóm með því hann gjörði eigi greinarmun á Drottins líkama.

30 Fyrir það eru so margir sjúkir og veiklegir yðar á milli og þeir margir sem sofnaðir eru.

31 Því ef vér dæmdum oss sjálfir þá yrðu vér eigi dæmdir.

32 En nær vér dæmunst þá verðum vér af Drottni tyftaðir upp á það vér fyrirdæmunst eigi með þessum heimi.

33 Fyrir því, bræður mínir, nær þér komið til samans að neyta þá bíði hver annars.

34 En ef einhvern hungrar þá eti sá heima so að þér komið ei saman til

dómsáfellis. En hitt annað vil eg skikka þá eg kem.

12

1 Og af þeim andlegum gjöfum vil eg eigi dylja fyrir yður, góðir bræður.

2 Þér vitið það þér voruð heiðnir og genguð burt til mállausra skúrgoða sem þér urðuð til leiddir.

3 Fyrir því kunngjöri eg yður það enginn sá sem fyrir Guðs anda talar formælir Jesú og enginn fær Jesús Drottin kallað utan alleinasta fyrir heilagan anda.

4 Sennilega eru gjafirnar margvíslegar en hinn sami er andinn.

5 Þar eru og margháttuð embætti en hinn sami Drottinn.

6 Þar eru marghåttaðar verkanir en hinn sami Guð er sem verkar alla hluti í öllum.

7 En í sérhverjum einum auðsýna sig gjafir andans til almennilegrar nytsemdar.

8 Einum verður gefið fyrir anda að mæla af visku en öðrum verður gefið að tala af skynsemi af hinum sama anda.

9 Öðrum trúan í sömum anda en hinum gjafir lækninganna í sömum anda,

10 öðrum kaftaverk að gjöra en öðrum að gjöra aðskiljanleg grein andanna, hinum öðrum marghåttuð tungumál en öðrum útlegging sagnanna.

11 En allt þetta verkar einn og hinn sami andi, skiptandi sérhverjum eftir því sem hann vill.

12 Því að líka so sem einn líkami er og hefur þó marga limu en allir limir eins líkama hversu margir sem að eru þá eru þeir þó einn líkami, líka so er Kristur.

13 Því að vér erum í einum anda allir í einn líkama skírðir hvort vér erum Gyðingar eður Grikkir, þrælar eða frelsingjar, og erum so allir í einum anda drykkjaðir.

14 Því að líkaminn er eigi einn limur heldur margir.

15 Og ef fóturinn segði: „Engin hönd er eg, þar fyrir er eg eigi limur

líkamans“ skyldi hann nú því ekki vera líkamans limur?

16 Og ef eyrað segði: „Eg er eigi augað, þar fyrir er eg ekki limur líkamans“ skyldi það sakir þess ekki vera líkamans limur?

17 Því ef allur líkaminn væri augað hvar væri þá heyrnin, hvar væri þá ilmingin?

18 En nú hefur Guð sett limuna og hvern einn þeirra á líkamann so sem hann hefur viljað.

19 En ef allir limirnir væri einn limur hvar væri þá líkaminn?

20 En nú eru limirnir margir en líkaminn einn.

21 Því að augað má eigi segja hendinni: „Eg þarf þín eigi við“ eða þar í mót höfuðið til fótanna: „Eg þarf eigi yðar við.“

22 Miklu heldur, þeir limir líkamans sem oss sýnast breyskvaðir vera þeir eru nauðsynlegastir

23 og þá vér reiknum ótérugasta(óvirðulega) þeim sömu leggjum vér mestan sóma til og þeir eð oss eru lýti að virðu vér mest. Því að þeir sem oss prýða þurfa þess eigi við.

24 En Guð hefur so líkamann samantengt og gefið þeim nauðsynjalimum hinn mesta sóma

25 so að engin ágreining sé á líkamanum heldur það hver limurinn ber áhyggju fyrir öðrum.

26 Og ef einn limurinn líður þá líða allir limirnir með og ef einum limnum verður sómi veittur þá samfagna honum allir limirnir.

27 En þér eruð Krists líkami og limir, hver eftir sinni deild.

28 Og Guð hefur sett í söfnuðinn í fyrstu postula, þá spámenn, í þriðja máta lærifeður, eftir það þá sem kraftaverkin gjöra, þar næst þá sem lækningsgjafirnar hafa, þá viðhjálparana, þá stjórnarana, þá marghátttuð tungumál.

29 Eru þeir allir postular? Eru þeir allir spámenn? Eru þeir allir

lærifeður? Eru þeir allir þeir menn sem kraftaverkin gjöra?

30 Eða þeir sem lækningsgjöfina hafa? Tala þeir allir marghátttuð tungumál? Kunna þeir allir út að leggja?

31 Eftirstundið þeim hinum bestu gjöfunum. Og eg vil vísa yður enn æðra veg.

13

1 Þó að eg talaði tungur mannanna og englanna en hefða ekki kærleikann þá væri eg sem annar hljómandi málmur eður hvellandi bjalla.

2 Og þó að eg hefða spádóm og vissi alla leynda hluti og skynsemi og

hefði alla trú so að eg fjöllin úr stað færði en hefða ekki kærleikann þá væra eg ekkert.

3 Og þó að eg gæfi allar mínar eigur fátækum og eg yfirgæfi minn líkama so að eg brynni og hefða ekki kærleikann þá væri mér það engin nytsemd.

4 Kærleikurinn er þolinmóður og vingjarnlegur. Kærleikurinn vanlætir eigi, kærleikurinn gjörir ekkert illmannlega, eigi blæs hann sig upp,

5 ei er hann ósiðsamur, eigi leitar hann þess hvað hans er, eigi verður hann til ills egndur, hann hugsar ekki vondslegt, (illt)

6 eigi fagnar hann yfir ranglætinu en fagnar sannleikanum.

7 Hann umber alla hluti, hann trúir öllu, hann vonar allt, hann umlíður alla hluti.

8 Kærleikurinn hann doðnar(minnkar) aldrei þótt spádómurinn hjaðni og tungumálunum sloti og skynseminni linni.

9 Því að vorir vitsmunir eru hálfverk og vorar spásagnir eru hálfverk.

10 En nær það kemur sem algjört er þá hjaðnar það sem hálfverk (ófullkomið) er.

11 Þá eg var barn talaði eg sem barn og eg var forsjáll sem barn og eg hugsaði sem barn. En þá eg gjörðist maður lagða eg af hvað bernsklegt var.

12 Nú sjáum vér fyrir spegilinn að ráðgátu en þá auglit að augliti. Nú kenni eg ófullkomlega en þá mun eg kenna so sem eg em kenndur.

13 Nú blífa þessi þrjú: Trúan, vonin, kærleikurinn, en kærleikurinn er mestur af þessum.

14

1 Eftirfylgið kærleikanum og kostgæfið í andlegum gjöfum en þó mest í því að þér mættuð spádóma fyrirsegja.

2 Því að hann sem tungunar talar hann talar eigi mönnum heldur Guði því að honum heyrir enginn en í andanum talar hann leynda dóma.

3 En hann sem spádóma segir fyrir sá talar mönnum til betrunar og til áminningar og til huggunar.

4 Sá tunguna talar hann forbetrar(fræðir) sjálfan sig en sá sem spádóma segir fyrir hann forbetrar(fræðir) Guðs söfnuð.

5 Eg vilda að þér kynnið allar tungur að tala en þó miklu heldur þér segðuð spádóma fyrir. Því að sá sem spádóma segir fyrir hann er þeim meiri sem tunguna talar utan að so sé hann leggi það út so að söfnuðurinn fái þar af forbetran.

6 En nú, góðir bræður, þótt eg kæmi til yðar og talaði tungur, hvað væri eg yður gagnlegur? Nema að eg talaði til yðar annaðhvort fyrir

opinberan eða fyrir skynsemi eða fyrir spásagnir eða fyrir lærdóm.

7 Er þeim hlutum eigi so háttað er hljóða en lifa eigi? Hvort það er nú pípa eður harpa. Fyrst það gefur öngvan greinilegan hljóm af sér, hvernin má þá vitast hvað pípað er eða hvað harpað er?

8 Og ef lúðurinn hefur óskilmerkilegt hljóð hver mun þá vilja búast til bardagans?

9 Líka og þér: Nær þér talið tungur, utan þér gefið fram skilmerkilega ræðu hvernin má þá vitast hvað talað er? Því að þér talið þá í vind.

10 Sennilega er margt raddarkyn í þessum heimi og þó er ekkert þeirra óskilmerkilegt.

11 Og fyrst eg veit ekki þýðing málsins þá verð eg þeim sem talar óskiljanlegur og hann sem talar verður mér óskiljanlegur.

12 So og líka þér. Fyrst þér eruð eftirfylgjarar andlegra gjafa þá leitið eftir því að forbetra söfnuðinn upp á það þér gefið og fulla nægð.

13 Hvar fyrir sá sem tunguna talar hann biðji so að hann útleggi það.

14 Því fyrst eg bið með munninum þá biður og minn andi en mitt hugskot ber öngvan ávöxt.

15 Hvernin fer þá? Einkum so: Það eg vil með andanum biðja og eg vil biðja í hugskotinu. Sálmana vil eg syngja með andanum og eg vil sálmana syngja með hugskotinu.

16 En þá þú blessar í andanum hvernin skal þá sá sem í leikmannsins stað stendur Amen segja yfir þinni blessan með því hann veit eigi hvað þú segir?

17 Sennilega gjörir þú góðar þakkir en hinn annar betrast þar eigi af.

18 Eg þakka Guði mínum það eg tala meir tungur en allir þér

19 og heldur vil eg tala fimm orð í söfnuðinum með mínu sinni so að eg lærði aðra heldur en tíu þúsundir orða með tungunni.

20 Góðir bræður, verið engin börn í skilningarsinnunum heldur verið börn í illskunni en verið algjörðir í skilningarsinnunum.

21 Í lögmálinu er so ritað: „Eg mun með annarlegum tungum og annarlegum vörum tala til lýðs þessa og eigi munu þeir heldur mig heyra, segir Drottinn.“

22 Þar fyrir eru tungurnar til teikns, eigi þeim sem trúa heldur vantrúuðum. En spádómurinn er eigi vantrúuðum heldur trúuðum.

23 Þótt nú allur söfnuðurinn kæmi til samans í einn stað og töluðu allir tungur en þar gengi inn ólærður leikmaður eða vantrúaður, segðu þeir ekki að þér væruð galdir (galnir)?

24 En ef þér segðuð allir spádóma fyrir og þar gengi inn einhver vantrúaður eða ólærður, sá yrði þegar

af öllum þeim yfirunninn og af öllum dæmdur

25 og þá yrði so leyndir dómar hans hjarta opinberir og so væri hann framfallandi á sitt andlit Guð að tilbiðja, sannarlega það viðurkennandi að Guð sé með yður.

26 Hversu á það að fara, góðir bræður? nú so oft sem þér komið til samans þá hafi hver yðar einn lofsálm eða hafi hann lærdóma eða hafi hann tungur eða hafi hann opinberanir eða hafi útlegging, þá látið það allt ske til betrunar.

27 Og ef einhver talar tungur þá verði það annað hvert af tveimur eða mest af þremur og það sín á milli so að einn leggi það út.

28 En ef hann er enginn útleggjari þá þegi hann í söfnuðinum og tali sér sjálfum og Guði.

29 En spámenn tali tveir eða þrír og hinir aðrir dæmi um.

30 En ef öðrum birtist þeim eð hjá situr þá þegi hinn fyrri.

31 Því að allir megi þér spádóma fyrir segja, hver eftir annan, so að allir læri og allir verði áminntir.

32 Og andi spámannanna er spámönnunum undirvorpinn.(undir stjórn)

33 Því að Guð er eigi Guð vanheiðursins heldur friðarins, svo sem í öllum söfnuðum heilagra.

34 Yðrar húsfreyjur látið þegja í söfnuðinum því að þeim má ei leyfast að tala heldur undirgefnar að vera eftir því sem lögmálið vottar.

35 En ef þær vilja nokkuð læra þá spyrji þær menn sína að því heima. Því að konunni eru það lýti að tala í safnaðinum.

36 Eða er Guðs orð af yður útkomið? Eða er það til yðra einnasaman komið?

37 Ef nokkrum þykir það hann sé spásagnamaður eða andlegur þá viðurkenni sá hvað eg skrifa yður því að það eru boðorð Drottins.

38 En ef nokkur er skynlaus þá sé hann skynlaus.

39 Fyrir því, góðir bræður, kostgæfið spádómana að segja og fyrirbjóðið ekki tungurnar að tala.

40 Látið allt siðsamlega og eftir skikkan ske yðar á milli.

15

1 En eg minni yður, góðir bræður, á það evangelium sem eg prédikaði yður, hvert þér og meðtókuð, í hverju þér og standið,

2 fyrir hvert þér verðið og hjálplegir meður þeim hætti sem eg kunngjörða það yður ef þér hafið því haldið, utan að so sé þér hafið til ónýts trúað.

3 Því að eg gaf yður í fyrstu hvað eg meðtók það Kristur sé líflátinn fyrir vorar syndir eftir Ritningunum

4 og það hann sé grafinn og upp aftur risinn á þriðja degi eftir Ritningunum

5 og það hann er séður af Kefas(Pétri) og eftir það af hinum tólf

6 og enn eftir á var hann séður meir en af fimm hundruð bræðra í senn, af hverjum margir enn lifa til, en nokkrir eru sofnaðir.

7 Og eftir það er hann séður af Jakob og síðan af öllum postulunum.

8 En síðast allra so sem af öðrum ótímabærum burði er hann séður af mér.

9 Því að eg em síðstur postulanna því að eg em ei verðugur það eg

skuli postuli heita fyrir það eg ofsókn veitti Guðs söfnuði.

10 En af náð Guðs er eg það eg er og hans náð í mér hefur ei iðjulaus verið heldur hefi eg miklu meira erfiðað en allir þeir, ekki eg heldur sú Guðs náð sem með mér er.

11 Það sé nú eg eður þeir þá prédikum vér so, þér hafið og so trúað.

12 En fyrst að Kristur verður so prédikaður það hann sé upprisinn af dauða hvernin segja þá nokkrir af yður það upprisa framliðinna sé ekki?

13 Og ef upprisa framliðinna er ekki þá er Kristur og ekki upprisinn

14 en ef að Kristur er ekki upp aftur risinn so er vor prédikan ónýt,

15 þá er og yðvar trúa ónýt en vér fyndust ljúgvottar Guðs með því vér hefðum vitnað í gegn Guði það hann hefði Krist upp vakið þann hann hefur ekki uppvakið fyrst hinir framliðnu skulu ekki upp rísa.

16 Því ef framliðnir skulu ekki upp rísa þá er og Kristur ekki upp aftur risinn.

17 En ef Kristur er ei upp aftur risinn þá er yðar trúa ónýt, so eru þér þá enn í yðrum syndum,

18 þá eru og hinir sem sofnaðir eru í Kristi fortapaðir.

19 Ef vér vonum alleinasta í þessu lífi á Krist þá eru vér hinir vesölustu allra manna.

20 En nú er Kristur upp aftur risinn af dauða og frumburður vorðinn þeirra sem sofnaðir eru.

21 Af því að fyrir einn mann kom syndi(dauði) og fyrir einn mann kom upprisa framliðinna.

22 Því að líka so sem þeir dóu allir fyrir Adam so verða þeir og allir lífgaðir fyrir Krist.

23 En hver einn í sinni skikkan. Frumkveðillinn er Kristur og þar næst þeir sem Krists eru í hans tilkomu,

24 þar næst endalokin þá hann hefur ofurgefið ríkið Guði föður og mun hann afmá allan höfðingsskap, herrastikti og valdstjórnan.

25 En honum byrjar að ríkja þar til hann leggur alla óvini undir sína fætur.

26 En þann síðasta óvin sem afmáður verður er dauðinn.

27 Því að honum hefur hann alla hluti undir sína fætur lagt. Og þá hann segir það að allt sé undirlagt þá er það opinbert að sá er undantekinn sem honum hefur alla hluti undirlagt.

28 En nær honum eru allir hlutir undirgefnir þá mun og sjálfur sonurinn undirgefast þeim sem

honum undirgaf alla hluti svo að Guð sé allt í öllum hlutum.

29 Hvað gjöra þeir elligar sem skírast upp yfir framliðnum? Ef að hinir framliðnu skulu ekki upp aftur rísa, hvar fyrir skírast þeir þá upp yfir þeim dauðu?

30 Og hvar fyrir erum vér þá allar stundir í háskasemd?

31 Daglegana dey eg fyrir vora hrósan hverja eg hefi í Drottni vorum Jesú Kristi.

32 Hafi eg eftir mannlegri venju barist við skógdýrin í Epheso, hver nytsemd er mér það þá ef að hinir framliðnu skulu eigi upp aftur rísa? „Etu vær og drekkum því að á

morgun deyju vér.“ (Jesaja/Isiah 22:13)

33 Látið ekki tæla yður því vont samtal spillir góðum siðum.

34 Vaknið réttlega og syndgist ekki. Því að sumir þér vitið ekkert af Guði. En þetta hlýt eg að tala því það er yður vanvirða.

35 Nú mætti einhver segja: Hvernin munu hinir framliðnu upp rísa og með hvílíkum líkama munu þeir koma?

36 Þú drussi, það er þú sár lifnar ekki utan að deyi áður

37 og það þú sáir er ekki sá líkami sem verða skal heldur bert korn,

annað hvert hveitis eða einhvers annars.

38 En Guð gefur því líkama eftir því sem hann vill og sér hverju einu af fræinu eiginlegan líkama.

39 Allt hold er ei líka háttað hold heldur er annað hold mannanna, annað dýranna, annað fiskanna, enn annað fuglanna.

40 Þar eru og himneskir líkamar og jarðneskir líkamar. En aðra dýrð hafa hinir himnesku en aðra hinir jarðnesku.

41 Annan bjartleik hefur sólin en annan bjartleik tunglið, annan bjartleik hafa og stjörnurnar.

42 Það verður sáð forgengilegt en mun upp aftur rísa óforgengilegt. Það verður sáð í vansemd en mun upp aftur rísa í vegsemd.

43 Það verður sáð í breyskleika en mun upp aftur rísa í krafti. Það verður sáð kjötlegur líkami en mun upp aftur rísa andlegur líkami.

44 Höfum vér nú kjötlegan líkama þá höfu vér og andlegan líkama,

45 so sem að skrifað er: „Inn fyrsti maður Adam er gjörður í eðlilegt líferni“ og hinn síðari Adam í andlegt líferni.

46 En hinn fyrsti er eigi andlegur líkami heldur eðlilegur og eftir það er hinn andlegi.

47 Hinn fyrsti maður af jörðunni er jarðlegur en hinn annar maður er Drottinn af himnum.

48 Hvílíkur hinn jarðneski er so eru og hinir jarðnesku og hvílíkur hinn himneski er so eru og hinir himnesku.

49 Og líka so sem vér höfum borið líking hins jarðneska so munu vér og bera líking hins himneska.

50 En þar segi eg af, góðir bræður, að hold og blóð getur eigi eignast Guðs ríki og hið forgengilega mun eigi eignast hið óforgengilega.

51 Sjáið, að eg segi yður leyndan dóm. Því að vér munu eigi allir sofna en þó munu vér allir umskiptilegir verða

52 og það næsta skyndilega, á einu augabragði, við hinn síðasta lúðurþyt. Því að lúðurinn mun gjalla og hinir framliðnu munu upp rísa óforgengilegir og vér hinir munum umskiptilegir verða.

53 Því að þetta hið forgengilega hlýtur að klæðast því hinu óforgengilega og þetta hið dauðlega hlýtur að skrýðast hinu ódauðlega.

54 En þá þetta hið forgengilega skrýðist hinu óforgengilega og þetta hið dauðlega klæðist hinu ódauðlega uppfyllist það mál sem skrifað er: „Dauðinn er forsvelgdur í sigran.

55 Dauði, hvar er þinn broddur? Helvíti, hvar er þín sigran?“

56 En dauðans broddur er syndin, kraftur syndarinnar er lögmálið.

57 En Guði sé þakkir sem oss hefur sigurinn gefið fyrir Drottin vorn Jesús Krist.

58 Fyrir því, bræður mínir, verið staðfastir og óhræranlegir og aukist ætíð í verki Drottins með því þér vitið að yðvart erfiði er eigi ónýtt í Drottni.

16

1 En af þeirri stuðning sem ske skal við hina heilögu so sem að eg hefi boðið söfnuðunum í Galatia þá gjöri þér og líka.

2 Og sérhvern þvottdaga(fyrsta dag viku) þá leggi hver yðar hjá sjálfum

sér og samansafni hvað honum er bærilegt svo að eigi þurfi þá eð fyrsta er eg kem til þessari stuðning saman að safna.

3 En þá er eg kem þar vil eg senda þá þaðan hverja helst þér kjósið til með bréfin so að þeir flytji yðra góðvild til Jerúsalem.

4 Og ef þess gjörist þörf að eg ferðist þangað þá skulu þeir með mér fara.

5 En eg mun koma til yðar þá eg fer um Macedoniam. Því að um Macedoniam mun eg ferðast.

6 En má vera að eg blífi hjá yður og sé þar einnin um veturinn so að þér gjörið mína útför hvert sem eg kann ferðast.

7 Nú vil eg eigi sjá yður í þessari yfirferð því að eg vona það eg muni um stundarsakir tefja hjá yður ef Drottinn lofar.

8 En í Epheso mun eg dveljast allt til hvítasunnu.

9 Því að mér eru þar miklar dyr opnaðar og þeir eru kostgæfnir en margir eru þar mótmælendur.

10 Og þá Tímóteus kemur til yðar sjáið so til hann sé utan ótta hjá yður því hann rekur Drottins erindi so sem að eg.

11 Fyrir því forsmái hann enginn heldur leiðið hann út í friði svo að hann komi til mín því að eg bíð hans með bræðrunum.

12 En af Apollo bróður (þá vitið) það eg hefi áminnt hann marga vega að hann kæmi til yðar með bræðrunum en það var með öngvu móti hans vilji það hann kæmi nú.En hann mun koma þá hann fær tóm til.

13 Vakið og standið í trúnni. Berið yður kallmannlega að og verið styrkvir.

14Alla yðra hluti látið ske í kærleika.

15 En eg áminni yður, góðir bræður: Þér kennið heimkynni Stephane það þeir eru frumburður þeirra í Achaia og sjálfir hafa þeir skikkað sig til þjónustu við heilaga,

16 upp á það þér séuð og þvílíkum undirgefnir og öllum sem þeim samerfiða.

17 En eg fagna af Stephane og Fortunati og Achaici tilkomu því hvað mig vantaði hjá yður það uppfylldu þeir

18 því að þeir nærðu minn anda og yðvarn. Fyrir því viðurkennið þá fyrir þess háttar menn.

19 Yður heilsar söfnuðurinn í Asia. Yður heilsar mikillega í Drottni Aquila og Priscilla með þeim söfnuði í þeirra húsi.

20 Yður heilsa allir bræður. Heilsið hver öðrum með heilögum kossi.

21 Eg, Páll, heilsa yður með minni hendi.

22 Og ef sá er nokkur hann elski ekki Drottin vorn Jesú Krist þá sé

hann anaþema (þá sé hann bölvaður, einhver sem á ekki að umgangast). Maraham Motha (Maranatha).

23 Náð Drottins vors Jesú Krists sé með yður.

24 Minn kærleiki sé með yður öllum í Kristi Jesú. AMEN.

Hinn fyrri pistill til þeirra í Korinþeuborg sendur út af Philippis fyrir Stephanon og Fortunatum og Achaicum og Timotheum

Annar S. Páls pistill til Corinthios

1

1 Páll postuli Jesú Krists fyrir Guðs vilja og Tímóteus vor bróðir þeirri Guðs safnan í Corinthio samt öllum heilögum þeim að eru í öllu Achaia:

2 Sé náð og friður með yður af Guði vorum föður og Drottni Jesú Kristi.

3 Blessaður sé Guð faðir vors Drottins Jesú Krists hver að er faðir miskunnsemdanna og Guð allrar huggunar,

4 sá oss huggar í allri vorri hryggðan so að vér getum og huggað þá sem

að eru í allsháttuðum hryggðum meður þeirri huggun þar vér verðum með af Guði huggaðir.

5 Því að líka so sem að yfirgnæfa harmkvælingar Krists í oss so og líka yfirgnæfir vor huggun fyrir Krist.

6 En hvort að vér höfum hryggð eður huggan þá sker það yður til góða. Er það hrygging þá sker það yður til huggunar og heilsugjafar (hver heilsugjöf að auðsýnir sig ef þér á þann máta með þolinmæði líðið líka sem það vér líðum), er það huggan so sker það yður til huggunar og hjálpræðis.

7 Og vor von er staðföst fyrir yður af því að vér vitum það að líka sem þér eruð hluttakarar orðnir hryggðanna

so munu þér og verða hluttakendur hugganarinnar.

8 Því að vér viljum eigi dylja fyrir yður, góðir bræður, vora hryggð hver oss skeði í Asia. Því að vér vorum ódæmilega forþyngdir og yfir megn fram so að vér örvæntum einnin lífi að halda,

9 úrskurðandi það með sjálfum oss að vér ættum að deyja. En það skeði þar fyrir að vér settum ekki vorn trúnað á sjálfa oss heldur upp á þann Guð er dauða upp vekur,

10 hver oss hefur frelsað af þvílíkum dauða og nú daglega frelsar og enn vonum það hann muni oss frelsa hér eftir,

11 fyrir tilstyrk yðrar fyrirbónar fyrir oss so að fyrir þá gáfu sem oss er gefin fyrir margar persónur yfir oss ske mikil þakkargjörð.

12 Því að vor hrósan er það sem er vitnan vorrar samvisku það vér höfum í einfaldleik og Guðs skærleika, eigi í holdlegri vissu heldur í Guðs náð gengið í heiminum. En einna mest hjá yður

13 því að vér skrifum yður ekki annað til en það þér lesið og vitið. En eg vona það þér munuð kenna oss so allt til endaloka

14 so sem þér hafið og kennt oss af nokkurri álfu. Því að vér erum yðar hrósan líka so sem að þér eruð og vor hrósan á degi Drottins Jesú.

15 Og upp á þvílíkan trúskap þenkta eg nú áður að koma til yðar upp á það þér auðluðust tvelfaldar velgjörðir

16 og eg ferðaðist fyrir yður í Macedoniam og kæmi úr Macedonia aftur til yðar og verði so af yður á veg leiddur í Judeam.

17 En hafi eg lauslyndi framið þá er eg hugleidda slíkt eða er mín fyrirhugsan kjötleg? Eigi so, heldur hjá mér er já já og nei nei.

18 En trúlyndur er Guð því að vor orð voru ei til yðar já og nei.

19 Því að sonur Guðs, Jesús Kristur, sá að fyrir oss er á meðal yðar prédikaður fyrir mig og Silvanum og

Timotheum, hann var eigi já og nei heldur var það já í honum.

20 Því að öll Guðs fyrirheit eru já í honum og eru amen í honum Guði til dýrðar fyrir oss.

21 En Guð er sá sem oss staðfestir samt yður í Kristi og oss hefur smurt

22 og innsiglað og í vor hjörtu gefið pant andarins.

23 En eg ákalla Guð til vitnis upp á mína sál það eg þyrmda yður í því að eg kom ei aftur til yðar í Corintho.

24 Ekki það vér drottnum yfir yðvari trú heldur erum vér tilhjálpendur yðvars fagnaðar því að þér standið í trúnni.

2

1 Eg þenkta og með sjálfum mér það að koma eigi aftur til yðar með hryggð.

2 Því ef so er að eg hryggi yður hver er hann þá sá er mig gleður utan einasta sá sem af mér verður hryggur gjör?

3 Og það hið sama skrifaði eg yður so að eg þyrfti eigi hryggur að vera þá eð eg kæma af hverju eg ætta þó glaður að vera.

4 Með því að eg treysti þess til yðar allra það að minn fögnuður sé allra yðar fögnuður. Því að eg skrifaði yður í mikilli hryggð og hjartans trega með mörgum tárum. Eigi það

þér skylduð hryggvir verða heldur það þér skylduð kenna þann kærleika sem eg hef sérdeilis til yðar.

5 En þótt einhver hafi hryggðan uppbyrjað sá hefur ekki mig hryggt heldur einasta í nokkurn máta upp á það að eg þyngda yður eigi alla.

6 En það nægir að sá sami er af mörgum so straffaður(refsað)

7 upp á það þér fyrirgefið honum nú héðan af því framar og huggan veitið so að hann sökkvist ekki í ofmiklan hryggleik.

8 Hvar fyrir að eg beiði yður það þér auðsýnið á honum kærleik.

9 Því fyrir það skrifaði eg yður til það eg kennda yðra raun, hvort að þér væruð hlýðugir í öllum greinum.

10 En hverjum sem þér fyrirgefið nokkuð þeim fyrirgef eg og. Því eg einnin, ef eg fyrirgef nokkrum eitthvað, það fyrirgef eg yðar vegna í Krists stað

11 svo að vér verðum eigi tældir af andskotanum því að oss er eigi óvitanlegt hvað hann hefur í skapi.

12 En þá er eg kom til Troada að prédika Krists evangelium og mér voru dyr upploknar í Drottni

13 hafða eg eigi hvíld í mínum anda það eg fann ekki Titum minn bróður heldur gjörði eg minn skilnað viður þá og fór burt í Macedoniam.

14 En Guði sé þakkir sá alla tíma gefur sigurinn í Kristi og fyrir oss opinberar ilming sinnar kynningar í öllum áttum.

15 Því að vér erum Guði góð ilming í Kristi, bæði á meðal þeirra sem hjálpast og meðal þeirra sem fortapaðir verða,

16 þessum ilmur dauðans til dauða en hinum ilmur lífsins til lífs. Og hver er hæfilegur til þessa?

17 Því að vér erum ekki so sem margir aðrir þeir eð Guðs orð selja heldur svo sem af skærleika og so sem af Guði tölum vér fyrir Guðs augliti í Krists.

3

1 Tökum vér enn aftur til að hæla sjálfum oss? Eða þurfum vér líka so sem aðrir nokkrir hólsbréfanna til yðar eður hólsbréfin af yður?

2 Þér eruð vort bréf skrifað í vorum hjörtum sem auðkennt og lesið verður af öllum mönnum,

3 þér sem augljósir eruð orðnir það þér eruð bréf Krists, tilreiddir fyrir prédikunarembætti og af oss skrifaðir, eigi meður bleki heldur meður anda Guðs lifanda, eigi á steinspjöldum heldur á holdlegum spjöldum hjartans.

4 En slíkt traust höfum vér fyrir Krist til Guðs,

5 eigi svo það vér séum af sjálfum oss neytir(hæfir) nokkuð að hugleiða so sem af sjálfum oss til heldur ef vér erum nokkuð neytir(hæfir) þá er það af Guði, (Það er ekki af okkar krafti sem við erum nokkurs hæfir, heldur vegna Guðs)

6 sá að oss gjörði neyta(hæfa) fram að flytja embætti hins nýja testamentis, eigi bókstafsins heldur andans. Því að bókstafurinn deyðir en andinn lífgar.

7 En fyrst það embætti sem fyrir bókstafinn deyðir og á steinum er grafið hafði bjartleik svo að Ísraelssynir gátu ei litið í ásjónu Moysi fyrir bjartleika sakir hans andlits, sem þó tekur enda,

8 hvernin skyldi þá ekki miklu meir það embætti sem andinn gefur bjartleik hafa?

9 Því fyrst það embætti sem fyrirdæmingina boðar hefur birti miklu framar hefur þá það embætti er réttlætið boðar yfirgnæfanlegan bjartleik.

10 Því að í suman máta það sem bjart var, þa er fyrir öngva birti haldanda í gegn þessari yfirgnæfanlegri birti.

11 Því fyrst það hafði birti sem enda tekur, miklu framar mun það hafa birti sem stöðugt blífur.

12 Af því vér höfum nú slíka von þá erum vér djarfir og tölum skýrt og greinilega.

13 og gjörum eigi so sem Moyses gjörði, hver eð fortjald hengdi fyrir sína ásján so að Ísraelssynir fengu eigi litið ending þess er enda tók,

14 heldur eru þeirra hugskot forblinduð. Því að allt til þessa dags blífur það sama fortjald tillukt yfir því gamla testamento þann tím sem þeir lesa það, hvert að fyrir Krist tekur enda.

15 Því að enn allt til þessa dags þá Moyses verður lesinn hengur það fortjald fyrir þeirra hjörtum.

16 En ef þeir snerust til Drottins so yrði það fortjald í burtu tekið.

17 Því að Drottinn er andi. En hvar andi Drottins er, þar er frelsi.

18 En nú skoðum vér allir birti Drottins so sem í spegli meður óhuldri ásján og vér verðum so í þeirri samri mynd uppbirtir frá einnri birti til annarrar so sem af Drottni, hver að einn andi er.

4

1 Hvar fyrir á meðan vér höfum nú svoddan embætti svo sem að vér höfum miskunnsemi til öðlast þá tregunst(þreytumst) vér ekki

2 heldur afsegum vér einnin heimuglegar skammir og förum eigi með flátskap, forblöndum og ekki Guðs orð heldur með opinberum sannindum og auðsýnum oss hægan(sannfærða) við allar samviskur manna fyrir Guði.

3 Er nú vort evangelium hulið þá er það hulið í þeim sem fortapaðir verða,

4 í hverjum að guð þessarar veraldar hefur forblindað hugskot vantrúaðra svo þeim skíni eigi uppbirting þessa evangelii Krists dýrðar hvert að er Guðs ímynd.

5 Því að vér prédikum ekki sjálfa oss heldur Jesús Krist það hann sé Drottinn en vér yðrir þjónar Jesú vegna.

6 Því að sá Guð er ljósinu bauð úr myrkrinu að skína hann hefur birtuna gefið í vor hjörtu til uppbirtingar og viðurkenningar Guðs bjartleika í andliti Kristi Jesú.

7 En þennan tesaur(fjársjóð) höfum vér í jarðlegum kerum so að sá yfirgnæfanlegi kraftur sé Guð og eigi af oss.

8 Alla vega líðum vér hryggðanir en vér hryggjunst þó eigi, oss veitir torvelt en vér örvilnunst eigi,

9 vér líðum ofsókn en vér verðum eigi fyrirlátnir, vér verðum niðurþrykktir en vér fyrirförunst eigi.

10 Og ætíð berum vér með oss deyðing Drottins Jesú á vorum líkama so að einnin og það líf Drottins Jesú opinskárt verði á vorum líkama.

11 Því að vér sem lifum verðum jafnan í dauða seldir Jesú vegna so

að einnin líf Jesú opinskárt verði á voru dauðlegu holdi.

12 Fyrir því verkar nú dauðinn í oss en lífið í yður.

13 En á meðan það vér höfum þann sama trúarinnar anda, eftir því sem skrifað er: „Eg trúði og fyrir það tala eg.“ (Psalms/Sálmar 116:10)

14 Og vér trúum, fyrir því tölum vér einnin og vitum það að sá sem Drottin Jesú hefur uppvakið að hann muni oss og uppvekja fyrir Jesú og mun skikka oss þar meður yður.

15 Því að allt þetta sker yðar vegna so að sú yfirgnæfanlega náð fyrir margra þakkargjörð vegsami Guð ríkuglegana.

16 Fyrir því letjunst vér ekki heldur þótt það vor ytri maður fordjarfist(fyrnist) þá mun þó sá hinn innri dag frá degi endurnýjast.

17 Því að vor hryggð sem stundleg og létt er útvegar eina eilífa og yfir allan máta mikla dýrð

18 oss er ei álítum hið sýnilega heldur á hið ósýnilega. Því að hvað sýnilegt er það er stundlegt en hvað ósýnilegt er það er eilíft.

5

1 Því vér vitum þótt vort jarðneska hús þessarar byggingar verði niðurbrotið það að vér höfum bygging af Guði uppbyggða, hús, eigi með höndum gjört,

2 það ævinlegt er á himnum. Og þar eftir forlengir oss einnin eftir vorri íbygging sem er af himni,

3 girnandist henni að yfirklæðast so að vér finnunst klæddir og eigi naktir.

4 Því að meðan vér erum í þessu hreysi þá forlengir oss og erum þyngdir af því vér vildum fegnir eigi naktir heldur yfirklæddir verða upp á það hið dauðlega burtsvelgist af lífinu.

5 En hann sem oss býr til þess hins sama er sá Guð sem oss gefið hefur pantinn andarins.

6 En jafnan þá erum vér með góðum huga og vitum það á meðan vér

byggjum í þessum líkama þá erum vér í fjarlægð frá Drottni.

7 Því vér göngum í trúnni og ekki í augsjón.

8 En vér erum með góðum huga og höfum miklu meiri lyst til að vera fjarlægir af líkamanum og nálægir hjá Drottni.

9 Fyrir því kostgæfum vér og einnin, hvort vér erum heima nálægir eða í fráveru fjarlægir, það vér þóknust honum.

10 Því að vér hljótum allir að opinberast fyrir dómstóli Krists upp á það að hver einn öðlist það á sínum líkama eftir því hann hefur aðhafst, sé það gott eða illt.

11 Því að vér vitum það Drottinn er óttandi þá förum vér í hægð að (sannfærum) við lýðinn en Guði erum vér opinberir. Eg vona og einnin það vér séum og í yðrum samviskum opinberir

12 svo vér lofum eigi oss sjálfa að nýju heldur það vér gefum yður tilefni að hrósa af oss upp á það þér hafið nokkru að hrósa í móti þeim sem hrósa sér eftir yfirlitum og ekki eftir hjartanu.

13 Því eru vér höstugir so eru vér það Guði, eru vér gæfir þá eru vér yður gæfir.

14 Því að Krists kærleiki þvingar oss. Af því vér höldum það þar fyrir,

fyrst að einn hefur fyrir alla dáið þá sé þeir allir dauðir.

15 Og því hefur hann fyrir alla dáið so að þeir sem lifa lifi ei sjálfum sér hér eftir heldur honum sem fyrir þá hefur dáið og upp aftur risinn er.

16 Þar fyrir kennum(þekkjum) vér nú hér eftir öngvan eftir holdinu. Þótt að vér höfum einnin kennt(þekkt) Krist eftir holdinu þá kennu(þekkjum) vér hann þó nú so eigi lengur.

17 Af því, er nokkur í Kristi, þá er hann ný skepna. Hið gamla er umliðið. Sjáið, allt er það nýtt vorðið.

18 En allt það af Guði hver oss forlíkaði(gaf sátt) við sjálfan sig fyrir

Jesú Krist og gefið hefur oss það embætti sem forlíkunina(sáttina) prédikar.

19 Því að Guð var í Kristi og forlíkti(sætti) veröldina við sjálfan sig, tilreiknandi henni eigi sínar syndir og hefur uppreist vor á meðal orðið af forlíkuninni.(sáttinni)

20 So eru vér nú sendiboð af Krists álfu því að Guð áminnir fyrir oss. Þar fyrir biðjum vér yður fyrir Krist: Látið forlíka yður við Guð. (Náið sáttum við Guð)

21 Því hann hefur þann sem af öngri synd vissi fyrir oss að synd gjört upp á það vér yrðum í honum það réttlæti sem fyrir Guði dugir.

6

1 En vér áminnum yður sem meðhjálpara það þér meðtakið ekki Guðs náð til ónýtis.

2 Því hann segir: „Í þægan tíma heyrða eg þig og á degi hjálpræðisins hjálpaði eg þér.“Sjáið, nú er sá þægilegi tími, nú er dagur hjálpræðisins.

3 Látum oss því gefa öngvum hindran upp á það vort embætti verði ekki lastað

4 heldur augsýnum oss sjálfa í öllum hlutum so sem Guðs þénara: Í mikilli þolinmæði, í harmkvælum, í háskasemdum, í þyngslum,

5 í húðstrokum, í fjötrum, í upphlaupum, í erfiði, í vöku, í föstu,

6 í hreinlífi, í viðurkenningu, í biðlundargeði, í hógværi, í helgum anda, í falslausum kærleika,

7 í sannleiksins orði, í Guðs krafti, fyrir herklæði réttlætisins til hægri og vinstri handar,

8 fyrir vegsemd og vansemd, fyrir vanrykti(slæmt orðspor) og gott rykti(gott orðspor), so sem falsarar og þó sannarlegir,

9 so sem ókunnigir og þó kunnugir, líka so sem þeir eð deyja og sjáið, það vér lifum, so sem hegndir og eigi líflátnir,

10 so sem syrgendur, þó jafnan glaðir, so sem volaðir en þó þeir eð marga auðga, líka sem þeir eð ekkert hafa og þó eignast alla hluti.

11 Ó þér í Corinthio, vor munnur hefur sig opnaði til yðar, vort hjarta er glatt.

12 Vorra vegna þurfi þér ekki tvistir(þrengdir) vera. En það þér eruð tvistir það gjöri eg af hjartans meiningu.

13 Eg tala við yður so sem við börn mín að þér hegðið yður og einnin viður mig og séuð líka glaðir.

14 Togið ekki okið meður vantrúuðum. Því að hverja hluttöku hefur réttlætið með ranglætinu? Eða

hvert samlag hefur ljósið við myrkurin?

15 Eða hverja samtengd hefur Kristur við Belíal? Eða hvört hlutskipti hefur trúaður með vantrúuðum?

16 Hverja samlíking hefur Guðs musteri við skúrgoðahús? En þér eruð musteri Guðs lifanda eftir því sem Guð segir: „Eg mun dvelja í þeim og ganga í þeim. Eg mun og vera þeirra Guð og þeir skulu minn lýður vera.“

17 Þar fyrir „gangið út frá þeim og fráskiljið yður, segir Drottinn, og snertið ekki það óklárt er. Þá mun eg meðtaka yður

18 og vera yðar faðir og þér skuluð vera mínir synir og dætur“ segir Drottinn almáttigur.

7

1 Á meðan vér höfum nú þvílík fyrirheit, kærustu vinir, þá förum til og hreinsum oss af allri saurgan holdsins og andans og áfram förum meður helguninni í guðhræðslu.

2 Höndlið oss(Takið við okkur). Öngvum gjörðum vér mein, öngvum gjöru vér skaða, öngvan drógu vér á tálar.

3 Þetta segi eg ekki yður til fordæmingar. Því að eg hefi áður sagt það þér eruð í voru hjarta samt til að deyja með og að lifa með.

4 Glaður tala eg við yður: Mörgum hrósa eg af yður, uppfylltur em eg huggunar, yfirgnæfanlegur er eg í fögnuði í allri vorri hryggð.

5 Því þá vér komum í Macedonia hafði vort hold öngva ró heldur í öllu liðu vér hryggð, hið ytra baráttu, hið innra ótta.

6 En Guð sá er huggar lítilmagnana hann huggaði oss fyrir komu Títusar.

7 En eigi alleinasta fyrir hans tilkomu heldur einnin fyrir þá huggan þar hann var af yður með huggaður, kunngjörandi oss yðra forlenging, yðra tár, yðra vandlæting um mig so að eg gleð mig enn meir.

8 Því það eg hryggða yður fyrir bréfið iðrar mig ekki. Og þótt mig

iðraði það kann vera fyrsta að eg sé að það bréf hefur aðeins um stundarsakir hryggt yður,

9 so gleð eg mig þó nú. Eigi af því það þér urðuð hryggvir heldur það þér urðuð hryggvir til iðranar. Því að þér eruð guðlega hryggvir vorðnir svo að þér fenguð öngvan skaða af oss í neinu.

10 Því að guðleg hryggðan verkar iðran til hjálpræðis þá er öngvan iðrar. En þessa heims hryggðan verkar dauða.

11 Sjáið, það að þér eruð guðlega hryggvir orðnir, hverja alúð það hefur með yður verkað, þar að auk forsvar, heift, ótta, forlengjan, vandlætan, hefnd. Og í öllum hlutum

þá hafi þér auðsýnt yður að þér eruð skírir þess verks.

12 Fyrir því þó að eg skrifaði yður þá er það ekki hans vegna skeð sem rangindi framdi og ekki hans vegna sem leið heldur þess vegna það yðar kostgæfni við oss opinber yrði hjá yður fyrir Guði.

13 Af því þá erum vér huggaðir það þér eruð huggaðir. En þó höfum vér yfir allt fram glatt oss meir yfir fögnuði Titi. Því að hans andi er að nýju endurnærður til allra yðar.

14 Því hvað eg hefi hrósað af yður fyrir honum í því verð eg ekki óvirtur heldur líka so sem að allt það er sennilega hvað eg hefi við yður

talað, so er og einnin vor hrósan hjá Tito sannleikur orðin.

15 Og honum er af hjarta öldungis vel til yðar þá er hann hugleiðir hlýðni allra yðar, hvernin þér hafið með hræðslu og ótta hann meðtekið.

16 Eg gleð mig og það eg má alls góðs til yðar treysta.

8

1 Eg kunngjöri yður, kærir bræður, þá Guðs náð sem gefin er þeim söfnuði í Macedonia.

2 Því að þeirra fögnuður var þá yfirgnæfanlegur þann tíð þeir urðu fyrir mörg harmkvæli reyndir. Og þótt að þeir væri nærsta fátækir þá

hafa þeir þó ríkuglega gefið í öllum einfaldleik.

3 Því að eftir öllu megni (það vitna eg) og yfir megn fram voru þeir sjálfviljugir

4 og beiddu oss með mörgum áminningum það vér meðtækjum þá góðgjörð og samlag nauðþurftarinnar sem heilögum veitist.

5 Og eigi sem vér vonuðum heldur gáfu þeir í fyrstu sjálfa sig Drottni og oss eftir það fyrir Guðs vilja sakir

6 það vér hlutum að áminna Titum eftir því hann hafði áður upphafið, so skyldi hann og fullenda slíka velgjörð yðar á milli.

7 En líka sem þér yfirgnæfið í öllum greinum, í trúnni, í orðum, í viðurkenningunni og í allri kostgæfni og í yðrum kærleika til vor,so afrekið einnin það þér yfirgnæfið og í þessari velgjörð.

8 Eg segi ekki sem boði eg það heldur með því að hinir aðrir eru so kostgæfnir þá reyni eg yðvarn kærleika hvort hann er af réttum huga.

9 Því þér vitið náð Drottins vors Jesú Krists það þótt hann væri ríkur varð hann þó volaður yðar vegna, upp á það þér yrðuð fyrir hans fátækt auðugir.

10 Og mitt ráð gef eg í þessu. Því að þetta er yður nytsamlegt, þér sem upp hafið byrjað fyrir tólf mánuðum,

11 eigi einasta gjörninginn heldur jafnvel viljann. Því fullkomnið nú og einnin gjörninginn upp á það líka sem að þar er hneigilegur hugur til viljans so sé þar og einnin hneiganlegur hugur til gjörningsins af því sem þér hafið til.

12 Því fyrst hann er góðviljaður þá er hann þakknæmur eftir því sem hann hefur til en eigi eftir því sem hann hefur ekki.

13 Eigi sker það í þá meining það aðrir hafi hvíld en þér hrelling

14 heldur að það sé jafnt. So þjóni yðar gnægð þeirra þurft í þessari

hallæristíð upp á það að þeirra gnægð eftir á þjóni yðvarri þurft svo að það verði jafnt,

15 sem að skrifað er: „Sá er miklu safnaði hafði ekkert afgangs og sá er litlu safnaði hann hafði öngvan brest.“

16 En Guði sé þakkir sem slíka fyrirhyggju hefur gefið í hjarta Titi til yðar.

17 Því að hann meðtók að sönnu þá áminning. En með því hann var so mjög kostgæfinn er hann af sínum eigin vilja til yðar farinn.

18 En vér sendum með honum vorn bróður þann er lof hefur í evangelio um allar samkundur.

19 Og eigi alleinasta það heldur er hann einnin skikkaður út af samkundunum oss til förunauts til þessarar velgjörðar sem fyrir oss verður samansöfnuð Drottni til sæmdar og yðar góðum vilja til afhalds

20 og að gæta þess að enginn mætti eftir oss segja nokkuð vont, slíkrar auðigrar hjálpar vegna sem fyrir oss verður samandregin

21 og vakta að það færi sæmilega, eigi alleina fyrir Drottni heldur einnin líka fyrir mönnum.

22 So höfum vér og sent með þeim bróður vorn þann vér höfum oft reynt í mörgum greinum það hann sé

kostgæfinn en nú miklu kostgæfnari. Og vér höfum mikið traust á yður,

23 sé það Títus vegna (sem er minn lagsmann og hjálparmann yðar á milli) eður vegna vorra bræðra (hverjir að eru postular samkundanna og dýrðar Krists).

24 Fyrir því hafið í ljósi auðsýning yðvars kærleika og vorrar hrósunar um yður viður þessa, einnin í augliti safnaðanna.

9

1 Því að af þessari næringarbjörg sem þeim heilögum sker er mér ekki þörf að skrifa yður til um.

2 Því að eg veit yðvarn góðan vilja, hvar af eg hrósa hjá þeim úr

Macedonia og segi það Achaia er fyrir tólf mánuðum reiðubúin. Og yðart eftirdæmi hefur marga til knúið.

3 En eg hefi af því þessa bræður hingað sent so það vor hrósan út af yður yrði ei að öngu og þér séuð reiðubúnir líka so sem að eg hefi sagt út af yður.

4 So að, ef þeir úr Macedonia kæmu meður mér og fyndi yður óviðurbúna, svo vér (eg vil segja þér) verðum skammaðir með slíkri hrósan.

5 En eg hefi álitið það fyrir nauðsyn að áminna bræðurna það þeir færi fyrst til yðar að reiðubúa þessa áður

lofaða blessan það hún sé til reiðu so það sé ein blessan en engin ágirni.

6 En eg segi það: Hver hann sáir sparlega sá mun sparlega uppskera og hver hann sáir niður í blessaninni sá mun og einnin í blessan uppskera.

7 Hver einn eftir sínu hugboði, eigi meður óvilja eður kúgan því að glaðan gjafara hefur Guð sér kæran.

8 Því Guð er máttugur að gjöra það allsháttuð náð sé gnógleg meðal yðar so að þér hafið alls gnægð í öllum hlutum og yfirgnæfið í öllum góðum verkum,

9 so sem að skrifað er: „Hann útdreifði og gaf fátækum, hans réttlæti blífur um aldir alda“

10 (en sá er sæðið gefur kornsæðaranum sá mun og gefa brauðið til fæðslunnar, hann mun og margfalda yðvart sæði og aukast láta frjóvgan yðvars réttlætis)

11 það þér séuð auðugir í öllum hlutum með allan einfaldleik sem fyrir oss verkar þakkargjörð Guði.

12 Því að sú næringarstoð þessarar bjargar uppfyllir ei alleinasta þá nauðþurft heilagra heldur yfirgnæfir einnin í því það margir þakka Guði

13 fyrir þessa vora trúa þjónustu og prísa Guð yfir yðvari hlýðugri viðurkenningu Krists guðsspjalla og yfir yðvari einfaldlegri hjálparstoð til þeirra og til allra

14 og yfir þeirra bænum fyrir yður, hverja að forlengir eftir yður fyrir sakir þeirrar yfirgnæfanlegrar Guðs náðar í yður.

15 En Guði sé þakkir fyrir sína óumræðilega gáfu.

10

1 En eg, Páll, beiði yður fyrir góðgirnd og hógværi Krists, sá að í nálægð er lágur yðar á milli en í fjarska em eg djarfur við yður.

2 Því bið eg yður það mér sé ekki þörf nálægum djarflega að höndla og þá djörfung frammi hafa sem mér verður tillögð viður suma, þeir oss akta(láta) sem gengu vér eftir holdsins plagsið(hvötum,venjum).

3 Því þótt vér göngum í holdinu þá stríðum vér þó eigi eftir holdlegum plagsið.

4 Því að herskrúði vors riddaraskapar er eigi holdlegur heldur máttugur fyrir Guði til niðurbrots þeirrar staðfestu(stronghold/vígi)

5 hvar með vér niðurbrjótum þann ásetning og alla hæð sem að sig upphefur í gegn Guðs viðurkenningu og að herfangi tökum alla skynsemd undir Krists hlýðni

6 og erum reiðubúnir að hefna allrar óhlýðni þá er yðar hlýðni er uppfylld.

7 Dæmi þér eftir áliti.Treystir nokkur þar upp á það hann sé Krists, þá

þenki sá einnin þetta hjá sjálfum sér það líka sem hann heyrir Kristi til so heyrum vér einnin Kristi til.

8 Og þó að eg hrokaði mér nokkuð framar út af þeirri vorri magt sem Drottinn hefur oss gefið yður til betrunar og ekki til fordjörfunar þá munda eg þó ekki til skammar verða

9 (en þetta segi eg) upp á það þér látið yður ei þykja sem hefða eg viljað skelfa yður með bréfum.

10 „Því að þau bréfin“ segja þeir „eru þung og sterk en nálægð líkamans er veik og málið er forsmánarlegt.“

11Hver þess konar er hann þenki það líka so sem vér erum með orðum í bréfunum í fráverunni so dirfunst vér einnin að vera með gjörninginum í nálægðinni.

12 Því að vér dirfunst ekki að reikna oss eður telja meðal þeirra sem sig sjálfa lofa. En með því þeir meta sig hjá sjálfum sér og halda so einasta nokkuð út af sér sjálfum þá undirstanda(skilja) þeir ekkert.

13 En vér hrósum oss ekki yfir mál fram heldur alleinasta eftir skammti þeirrar reglu þar eð Guð hefur oss þann skammt með afmetið að geta náð einnin allt til yðar.

14 Því að vér förum ekki oflangt í frá so sem að hefðum vér eigi náð getað allt til yðar. Því vér erum komnir allt til yðar með Krists guðsspjöllum

15 og hrósum oss ekki fram yfir það mál í annarlegu erfiði og vonum nú, nær yðar trú frjóvgast í yður, það vér munum víðara komast eftir vorri reglu

16 og prédika einnin þetta evangelium þeim sem hinumegin yður búa og hrósa oss ekki í því sem með annarlegri reglu er tilbúið.

17 En hver sér hrósar, sá hrósi sér í Drottni.

18 Því fyrir það er enginn reyndur það hann lofar sig sjálfur heldur það Drottinn lofar hann.

11

1 Gæfi Guð þér hélduð mér litla eina fávisku til góða því eg vanda um við yður með guðlegu vandlæti.

2 Því að eg hefi fastnað yður einum manni svo að eg í hendur selda Kristi eina skírlífa mey.

3 En það óttunst eg að líka sem höggormurinn tældi Evu með sinni fláræði so líka megi og fordjarfast yðar hugskot og affalla í frá þeim einfaldleik sem er í Kristi.

4 Því ef sá sami sem til yðar kemur prédikaði einn annan Jesú, þann vér höfum ei prédikað, eða ef þér meðtækjuð annan anda þann þér höfðuð ekki meðtekið, elligar annað

evangelium það þér höfðuð ekki meðtekið, þá umliðu þér það réttlega.

5 Því að eg held það eg sé eigi minni heldur en .þeir hinir æðri postular eru.

6 Og þótt eg sé fáfróður í málinu þá em eg þó eigi fáfróður í viðurkenningunni. Því eg em hjá yður öldungis vel kenndur.

7 Eða hefi eg syndgast í móti því það eg minnkaði mig so að þér upphefðust? Því að eg hefi kunngjört yður þetta evangelium fyrir ekkert

8 og eg hefi rænt aðrar samkundur og verðlaunin af þeim tekið það eg prédikaði yður.

9 Og þann tíð eg var hjá yður nálægur og mig skorti var eg öngum þungur því mína nauðþurft uppfylldu þeir bræður sem komu af Macedonia. Og í öllum hlutum gætta eg mín að vera utan þyngsla við yður og svo vil eg og gæta mín héðan í frá.

10 Því so sannarlega sem Krists sannleikur er í mér þá skal mér þessi hrósan í héröðum Achaia ekki tilstífld verða.

11 Hvar fyrir? Að eg skyldi ei elska yður? Guð veit það.

12 En hvað eg gjöri og vil gjöra það gjöri eg fyrir það að eg afsníði þeim það tilefni sem tilefnis fara á leit það

þeir mættu hrósa sér að þeir sé so sem vér.

13 Því að þessháttar falspostular og sviksamlegir erfiðismenn gjöra sig að Krists postulum.

14 Og það eru eigi undur því sjálfur andskotinn umsnýr sér stundum til ljóssins engils.

15 Fyrir því er það eigi mikilsvert þótt hans þénarar umvendi sér einnin til réttlætisins prédikara, hverra endalok munu verða eftir þeirra verkum.

16 Eg segi nú enn aftur það enginn meini það eg sé fávís. En ef eigi, þá meðtakið mig sem annan fávísan so það eg hrósi mér einnin nokkuð lítið.

17 Hvað eg tala nú það tala eg, eigi svo sem í Drottni, heldur so sem í fávisku, með því vér erum í hrósunina komnir.

18 Af því margir hrósa sér eftir holdinu vil eg einnin hrósa mér.

19 Því að þér umlíðið gjarnan fáfróða með því þér eruð sjálfir vitrir.

20 Þér umlíðið þótt nokkur hneppi yður í þrælkan, þótt nokkur féfletti yður, þótt nokkur taki frá yður, þótt nokkur hrokist upp við yður, þótt nokkur slái í yðra ásjónu.

21 Þetta segi eg eftir óvirðing so sem að værum vér breyskvir vorðnir. Í hverju helst sem það nokkur er

djarfur eg tala í heimsku þá em eg einnin djarfur.

22 Þeir eru Hebreskir eg einnin. Þeir eru Israeliti eg einnin. Þeir eru Abrahams sæði – eg einnin.

23 Þeir eru Krists þénarar eg tala heimskulega eg em miklu framar. Eg hefi meir erfiðað, eg hefi meiri högg liðið, eg em oftar fanginn verið, oftar í dauðans hættu.

24 Af Gyðingum hefi eg fimm sinnum fengið fjörutigu slög einu færra.

25 Þrisvar sinnum egm eg húðstrýktur, einu sinni grýttur. Þrisvar hefi eg skipbrot liðið. Dag og nótt var eg í sjávardjúpi.

26 Oft þá hefi eg í ferðum verið. Eg hefi verið í háskasemdum til vats, í háskasemdum meðal morðingja, í háskasemdum millum Gyðinga, í háskasemdum meðal heiðingja, í háskasemdum í borgum, í háskasemdum á eyðimörku, í háskasemdum á sjó, í háskasemdum meðal falskra bræðra,

27 í eymdum og erfiði, í miklum vökum, í hungri og þorsta, í miklum föstum, í kulda og klæðleysi.

28 auk annars daglegt ónæði af yfirhlaupi manna og áhyggju fyrir öllum söfnuðum.

29 Hver er svo veikur að eg taki ekki þátt þar í? Hver hrasar svo eg ekki stikni?

30 Ef eg mætti hrósa mér vilda eg hrósa mér af bágindum mínum.

31 Guð og Faðir Drottins vors Jesú Krists, sem að eilífu sé vegsamaður, veit að eg lýg ekki.

32 Í Damaskus ætlaði landshöfðingi Aretas konungs að grípa mig og hafði sett vörð um borgina

33 en eg var látinn niðursíga í körfu í gegnum vindauga á borgarveggnum og komst þannig úr þeirra höndum.

12

1 Þó að hrósunin sé mér ekki nytsamleg þá vil eg þó koma við sjónirnar og opinberingar Drottins.

2 Eg þekkti mann í Kristi. Fyrir fjórtán árum (var hann í líkamanum,

það veit eg eigi eða var hann utan líkama, veit eg eigi, Guð veit það) sá sami varð ryktur(gripinn) allt upp í hinn þriðja himin.

3 Og eg þekki glöggt þann mann. Hvort hann var í líkama eður utan líkama veit eg eigi, Guð veit það.

4 Hann varð upprykktur í paradís og heyrði óumræðileg orð þau sem enginn mann fær út talað.

5 Af þessu vil eg mér hrósa en af sjálfum mér til vil eg ekki hrósa meir nema einasta míns breyskleika.

6 Og þótt að eg vilji mér hrósa gjörða eg ekki fyrir það fíflslegana því að eg vil segja sannleikinn. En eg sporna við því þar fyrir það enginn

haldi mig æðra en so sem hann á mér sér eða af mér heyrir.

7 Og so að eg stæri mig ekki af mikilleik þessara opinberinga er mér gefinn fleinn í holdið, einkum andskotans engill, hver mig með knefum slær, upp á það eg stæri mig ekki.

8 Um hvað eg hefi Drottin þrisvar beðið það hann viki í burt frá mér.

9 Og hann sagði til mín: „Lát þér nægja mína náð. Því að minn kraftur er í breyskvum máttugur.“ Fyrir það vil eg sem fegnastur hrósa mér míns breyskleika so að kraftur Krists byggi meður mér.

10 Fyrir því em eg góðhugaður í breyskleikum, í vanvirðingum, í

nauðum, í ofsóknum, í þrengingum Krists vegna. Því nær eg em breystkur þá em eg öflugur.

11 Eg em fífl orðinn af þeirri hrósan til hverrar þér þvingið mig. Því að eg átti að lofast af yður af því að eg em öngvum mun minnri en hinir æðstu postular þó að eg sé ekert.

12 Af því þar eru postulateikn gjörð yðar á millri í allri þolinmæði, í táknum, í stórmerkjum og kraftaverkum.

13 Því í hverju er það að þér eruð minniháttar en aðrar samkundur? Enema alleinasta í því það eg veitta yður eigi sjálfur neinn þunga. Fyrirlátið(fyrirgefið) mér þann glæp.

14 Sjáið, eg em reiðubúinn í þriðja sinn að koma til yðar og eg vil eigi vera yður þungur. Af því eg spyr ekki eftir yðru heldur að yður því börnin eiga öngvan auð foreldrunum saman að safna heldur foreldrarnir börnunum.

15 En eg vil sem fegnastur gefa mig út og útgefinn verða fyrir yðrar sálir hversu sem eg elska yður mjög og eg þó lítt elskaður verð.

16 En látið það so vera eg hafi ekki gjört yður þyngsl heldur með því eg var slægur veidda eg yður með slægðum.

17 En hefi eg nokkurn á tálar dregið fyrir einhvern þeirra sem eg senda til yðar?

18 Eg áminnta Titum og sendi með honum einn bróður. Hefur Títus nokkuð tælt yður? Höfum vér ekki í einum anda og í sömum fótsporum gengið?

19 Látið yður nú þykja aftur það vér forsvörum oss við yður. Vér tölum í Kristi fyrir Guði. En allt þetta sker yður, mínir kærustu, til betranar.

20 Því eg óttunst ef að eg kem að eg finni yður ekki svo sem að eg vil og þér finnið mig ekki sem þér viljið, svo þar sé ekkert hat (deilur), agg (metingur), reiði, þræta, bakmælgi, kvis(rógburður), hrokaskapur og órói yðar á milli.

21 Svo að þá er eg kem það Guð niðurlægi mig enn aftur að nýju hjá

yður og eg hljóti ekka að líða yfir mörgum þeim er áður höfðu syndgast og öngva yfirbót gjörðu fyrir þann óhreinleik, hóranir og óráðvendi sem þeir hafa framið.

13

1 Komi eg í þriðja sinn til yðar so skal í tveggja eður þriggja votta munni standa öll málaferli.

2 Eg sagða yður það áður fyrri og eg segi yður það fyrirfram so sem nálægur í annað sinn og skrifa yður það nú til fjarlægur sem áður til forna höfðu syndgast og öllum hinum öðrum: Ef eg kem aftur í annað sinn vil eg eigi spara.

3 Af því þér leitið eftir það þér einhvern tíma verðið varir þess sem í

mér talar, einkanlega Krists, sem ekki er breyskur yðar á milli heldur máttugur er meðal yðar.

4 Og þótt hann sé krossfestur í breyskleika þá lifir hann þó í Guðs krafti. Og þó að vér séum einnin breyskvir í honum þá lifum vér þó með honum í Guðs krafti meðal yðar.

5 Reynið yður sjálfir hvort þér eruð í trúnni. Reynið yður sjálfir. Eða þekki þér ekki sjálfir yður það Jesús Kristur er í yður nema það sé að þér séuð ónytsamlegir?

6 En eg vona að þér þekkið það vér erum eigi ónytsamlegir.

7 En eg bið þess Guð að þér hafið ekkert vont að. Eigi upp á það að vér

sýnunst nytsamlegir heldur upp á það þér gjörið hið góða og vér séum so sem þeir hinir ónytsamlegu.

8 Því að vér megum ei nokkuð í gegn sannleikanum heldur fyrir sannleikinn.

9 En vér gleðjum oss þá vér erum breyskvir en þér eruð máttugir og það sama æskjum vér einnin, einkum yðra algjörvi.

10 Hvar fyrir eg skrifa yður slíkt fráverandi so að eg þurfi ekki þá eg em nálægur harðindi fram að hafa eftir þeirri magt sem Drottinn hefur mér til betrunar en ekki til fordjörfunar(eyðingar) gefið.

11 En að síðustu, góðir bræður, gleðjið yður. Verið fullkomnir,

hugstyrkið yður, verið samlyndir, verið friðsamir. Þá mun Guð friðarins og ástseminnar vera með yður.

12 Heilsið hver öðrum innbyrðis með heilögum kossi.

13 Yður heilsa allir heilagir. Náð vors Drottins Jesú Krists og Guðs kærleiki og samtenging heilags anda sé með yður öllum. A M E N.

Sá annar pistill til þeirra í Korintíu. Sendur frá Philippen í Macedonia fyrir Titum og Lucam

S. Páls pistill til Galatas

1

1 Páll, einn apostuli, eigi af mönnum né heldur fyrir manninn heldur fyrir Jesú Krist og Guð föður, sá hann upp vakti af dauða,

2 og allir þeir bræður sem meður mér eru Söfnuðinum í Galatia:

3 Náð sé með yður og friður af Guði föður og vorum Drottni Jesú Kristi

4 sem sjálfan sig hefur útgefið fyrir vorar syndir það hann frelsaði oss í frá þessari nálægri vondri veröld eftir Guðs vilja og vors föðurs,

5 hverjum að sé dýrð um aldir alda. Amen.

6 Mig undrar það að þér létuð so snart snúa yður í frá þeim sem yður kallaði í náðina í Kristi upp á annað evangelium(Guðspjall),

7 sem þar er þó ekkert annað. Utan það að þar eru nokkrir sem yður villa og umsnúa vilja Krists evangelio.

8 En þó að vér eða engill af himni prédikaði yður annað evangelium en það vér höfum prédikað yður, sá sé bölvaður.

9 Svo sem vér sögðum nú í stað so segjum vér enn aftur að nýju: Það ef nokkur prédikar yður annað evangelium en að þér hafið meðtakið, sé sá bölvaður.

10 Prédika eg nú það mönnum eða Guði til þjónustu? Eða þenki eg

mönnum þekkur að vera? Því ef eg hefði hingað til mönnum þekkur verið þá væri eg ekki Krists þénari.

11 En eg kunngjöri yður, kærir bræður, að það evangelium sem af mér er prédikað er ekki af mönnum.

12 Því að eg hefi það af öngvum manni meðtekið né lært heldur fyrir opinberan Jesú Krists.

13 Því að þér hafið vel heyrt mitt athæfi forðum daga í Gyðingdómnum það eg ofsótti yfirmáta Guðs safnan og eyðilagði

14 og fram yfir marga mína jafningja í mínu kyni vandlætti eg yfirmáta um feðranna kenning.

15 En þá það þóknaðist Guði, sá mig hefur fráskilið í frá minnar móður kviði og kallað fyrir sína náð,

16 það hann opinberaði í mér sinn son so að eg skyldi kunngjöra hann fyrir evangelium meðal heiðnna þjóða. Og jafnsnart fór eg til og ráðgaðist ei við hold og blóð.

17 Og ei kom eg aftur í Jerúsalem til þeirra sem fyrir mér voru postular heldur fór eg burt í Arabiam og kom so aftur til Damasco.

18 Eftir það að þremur árum liðnum kom eg til Jerúsalem að sjá Petrum og eg dvaldist hjá honum um fimmtán daga.

19 En annan af postulunum sá eg öngvan, nema Jacobum, bróður Drottins.

20 Og það eg skrifa yður, sjáið, Guð veit það eg lýg ekki.

21 Eftir það kom eg í landsálfur Syrie og Silicie.

22 En eg var ókenndur að yfirliti Krists söfnuðum í Judea.

23 En þeir höfðu alleinasta heyrt það „sá oss áður til forna ofsótti hann prédikar nú trúna hverja hann áður niðurbraut.“

24 Og þeir vegsömuðu Guð yfir mér.

2

1 Síðan eftir fjórtán ár fór eg upp aftur til Jerúsalem meður Barnaba og tók einnin Titum meður mér.

2 En eg fór upp þangað eftir opinberan og hafði tal við þá um það evangelion er eg prédikaði meðal heiðinna þjóða en sérlega þó við þá sem álitið höfðu so að eg hlypi ekki forgefins eður hlaupið hefði. (svo að engin héldi mig hafa hlaupið til einskins, svo að enginn héldi að ég starfaði til einskins)

3 Og Títus, sá með mér var, þrengdist ei heldur til að láta umskera sig þótt hann væri gírskur.

4 Því að þá eð nokkrir falskir bræður höfðu sér með oss inn þrengt og þar með klóklega innlæðst til að skoða vort frelsi hvert vér höfum í Jesú Kristi so það þeir veiddu oss (þeirra ætlun var að færa þá sem trúa aftur undir byrði og bindingar lögmálsins)

5 þá viku vér þeim ekki eina stund undirgefnir að vera, upp á það að sannleikurinn evangelii staðnæmdist hjá yður. (Við gáfum þeim ekki einu sinni klukkustundar áheyrn svo að þeir spilltu ekki Guðspjallinu fyrir ykkur heldur að það væri stöðugt í ykkur)

6 En af þeim sem álitið höfðu, hvað þeir voru fyrr meir varðar mig öngu. Því að Guð skeytir ekki áliti

mannsins. En mig hafa þeir sem alltíð höfðu álit ei annað lært heldur þar í mót,

7 þann tíð þeir sáu það mér tiltrúað var það evangelion til yfirhúðarinnar líka so sem Petri það evangelion til umskurnarinnar

8 (því að sá með Pétri er vorðinn kröftugur til postulaembættis meðal umskurnarinnar sá sami er meður mér einnin kröftugur orðinn meðal heiðinna þjóða)

9 og þeir Jacobus, Kefas og Jóhannes viðurkenndu þá náð sem mér var gefin, sem fyrir stólpana voru álitnir, gáfu mér og Barnaba hendur og samtóku með oss það vér

prédikuðum á meðal heiðinna þjóða en þeir á meðal umskurðarins,

10 utan einasta það vér minntunst volaðra, hvað eg lagða allt kapp á að gjöra.

11 En þá Pétur kom til Antiochiam í mótstóð eg honum undir augun. Því að klögun var yfir hann komin.

12 Af því að áður til forna en það nokkrir komu í frá Jacobo þá át hann með heiðingjum. En þá þeir komu forðaði hann sér og fráskildi sig þeim af því hann óttaðist þá af umskurninni.

13 Og þeir aðrir Gyðingar hræsnuðu með honum so það Barnabas varð einnin afvegaleiddur í þeirra hræsni.

14 En þá eg sá það þeir gengu eigi rétt eftir sannleik guðsspjallsins sagða eg til Péturs fyrir öllum opinberlega: „Fyrst þú, sá sem ert Gyðingur, lifir sem heiðingjar og eigi sem Gyðingar, hvar fyrir þvingar þú þá inu heiðnu til að lifa sem Gyðingar?“

15 Þótt að vér séum af náttúru Gyðingar og öngvir syndarar út af heiðnum þjóðum.

16 Þó á meðan vér vitum það maðurinn verður ekki réttlátur fyrir lögmálsins verk heldur fyrir trúna á Jesú Krist. So trúum vér og einnin á Krist Jesú upp á það vér verðum réttlátir fyrir trúna á Krist og ekki fyrir verkin lögmálsins. Því að fyrir

verkin lögmálsins verður ekkert hold réttferðugt.

17 En skyldu vér, hverjir eftirleitum fyrir Krist réttlátir að verða, nú einnin sjálfir syndugir fundnir verða, þá væri Kristur einn syndaþénari. Það sé fjærri.

18 Því ef eg byggi það upp aftur hvað eg hefi niðurbrotið þá gjöri eg mig sjálfan að yfirtroðslumanni.

19 Því að eg em fyrir lögmálið lögmálinu dáinn so að eg lifi Guði.

20 Eg em með Kristi krossfestur en eg lifi, nú þó ekki eg, heldur lifir Kristur í mér. Því það eg lifi nú í holdinu það lifi eg í trúnni Guðs sonar, sá mig hefur elskað og sjálfan sig útgefið fyrir mig.

21 Eigi snara eg Guðs náð á burt. Því ef fyrir lögmálið kemur réttlætið þá er Kristur forgefins dáinn.

3

1 Þér skynsemdarlausir Galate, hver hefur töfrað yður það þér hlýdduð ekki sannleiknum? Hverjum þó Jesús Kristur var fyrir augum málaður og nú á meðal yðar krossfestur er.

2 Það alleinasta vil eg nema af yður: Hvert þér hafið meðtekið andann fyrir verkin lögmálsins eða fyrir prédikunina af trúnni.

3 Eru þér so skynlausir? Hvað þér hafið uppbyrjað í andanum, því vilji þér nú í holdinu áfram halda?

4 Hafi þér þá liðið so margt fyrir ekki(ekkert)? Ef það er annars fyrir ekki(ekkert).

5 Sá sem yður gefur andann og gjörir slíka gjörninga á meðal yðar, gjörir hann það þá fyrir verkin lögmálsins eða fyrir prédikunina af trúnni?

6 Líka so sem Abraham trúði Guði og það er honum reiknað til réttlætis.

7 So viti þér nú þá það þeir sem trúarinnar eru að þeir eru Abrahams börn.

8 En Ritningin hefur þetta áður til forna fyrirséð það Guð réttláta gjörir hina heiðnu fyrir trúna. Af því kunngjörði hann það Abraham fyrirfram: „Í þér skulu allar þjóðir blessaðar verða.“

9 Líka so munu þeir sem trúarinnar eru blessast meður hinum trúaða Abraham.

10 Því svo margir sem við lögmálsins verkin fást þeir eru undir bölvaninni. Því skrifað er: „Bölvaður sé sá hver sem ekki blífur í öllu því sem skrifað er í lögmálsbókinni so hann gjöri það.“ (Deuteronomy/Fimmta Mósebók 27:26)

11 En það að fyrir lögmálið verði enginn réttlátur fyrir Guði, þa er opinbert: „Því að réttlátur lifir af trú sinni.“ (Habbakuk 2:4)

12 En lögmálið er ekki af trúnni heldur: „Sá maður sem það gjörir mun lifa þar fyrir.“

13 En Kristur hefur leyst oss frá bölvan lögmálsins þann tíð hann varð bölvan fyrir oss (því að skrifað er: „Bölvaður sé sá hver sem á tré hangir“) (Deuteronomy/Fimmta Mósebók 21:23)

14 so að blessan Abrahe komi meðal heiðinna þjóða í Kristi Jesú og að vér meðtækjum so fyrirheitinn anda fyrir trúna.

15 Kærir bræður, eg vil tala eftir mannlegum plagsið(hætti). Engin vanrækir mannsins testament (nær það er staðfest) né eykur þar við.

16 Nú eru þó fyrirheitin Abrahe og hans sæði tilsögð. Eigi segir hann „sæðunum“ so sem fyrir mörg heldur

svo sem fyrir eitt. „Fyrir þitt sáð“ hvert að er Kristur.

17 En eg segi þar af að það testament(sáttmáli) sem áður til forna er staðfest af Guði upp á Krist verður ekki ónýtt gjört so það fyrirheit skyldi fyrir lögmálið enda taka, hvert að gefið er fyrir fjórum hundruðum og þrjátigi árum þar eftir.

18 Því ef arfleifðin yrði fyrir lögmálið afrekuð þá yrði hún ekki fyrir fyrirheitið gefin. En Guð hefur fyrirheitisins vegna gefið hana Abraham.

19 Hvar til skal þá lögmálið? Það er vegna yfirtroðslunnar tilsett þangað til það sæði kæmi hverju fyrirheitið

var skeð og er tilsett af englunum fyrir hönd meðalgöngumannsins.

20 En meðalgöngumaðurinn er eigi aðeins einka meðalgöngumaður en Guð er einn.

21 Hvernin þá? Er lögmálið í gegn Guðs fyrirheiti? Það sé fjærri. Því ef þar væri það lögmál útgefið sem lífgað gæti, sannarlega þá kæmi réttlætið út af lögmálinu.

22 En Ritningin hefur það innilukt undir syndinni so að það fyrirheit sem kemur fyrir trúna á Jesú Krist gæfist trúuðum.

23 En áður sú trúa kom varðveittunst vér undir lögmálinu og inniluktir upp á þá trú sem opinber skyldi verða.

24 Líka so var lögmálið vor tyftunarmaður til Krists so að vér réttlættunst fyrir trúna.

25 En nú eð trúan er komin þá erum vér eigi lengur undir þeim tyftunarmanni.

26 Því að þér eruð allir Guðs börn fyrir trúna á Jesú Krist.

27 Því að so margir af yður sem eruð skírðir, þér hafið Kristi íklæðst.

28 Hér er ei Gyðingur né gírskur, hér er eigi þræll né frelsingi, hér er eigi kall né kvinna, því þér eruð allir saman eitt í Kristi Jesú.

29 En fyrst þér eruð Krists þá eru þér Abrahams sæði og eftir fyrirheitinu erfingjar.

4

1 En eg segi, so lengi sem erfinginn er barn þá er á milli hans og þjónsins enginn greinarmunur þó að hann sér drottinn alls,

2 heldur er hann undir forverjurum og fjárhaldsmönnum allt til ásetts tíma af föðurnum.

3 Líka einnin þá vér vorum börn voru vér þrælkaðir undir þessa heims setningum.

4 En þá uppfylling tímans var komin útsendi Guð sinn son, fæddan af kvinnu og lögmálinu undivorpinn,

5 upp á það að hann frelsaði þá sem undir lögmálinu voru so að vér meðtækjum sonarleifðina.

6 En með því þér eruð börn hefur Guð sent anda síns sonar í yðar hjörtu, kallandi: „Abba, kæri faðir!“

7 Svo er hér nú enginn þræll meir heldur börn ein. En eru það börn þá eru það einnin arfar Guðs fyrir Krist.

8 En þá þér þekktuð ekki Guð þjónuðu þér þeim sem af náttúru eru öngvir guðir.

9 En nú þér hafið Guð þekkt (já miklu framar eruð af Guði þekktir) hvernin vendi þér yður þá um aftur til þeirra breyskra og nauðþurftugra setninga hverjum þér viljið nú aftur að nýju þjóna? (Fyrst þið þekkið Guð og ennfremur Guð þekkir ykkur hví viljið þið fara aftur í þrældóm?)

10 Þér haldið daga og mánuði, helgihöld og ártíðir.

11 Eg em óttasleginn um yður það eg hafi kann vera til einskis erfiðað hjá yður.

12 Verið so sem að eg em það eg em so sem þér (verið eins og ég því ég er eins og þið). Kærir bræður, eg beiði yður, þér hafið ekkert mein mér gjört.

13 Því að þér vitið það eg prédikaði yður evangelion í fyrsta sinn í veikleika eftir holdinu.

14 Og mínar freistanir sem eg leið eftir holdinu fyrirlituð þér ekki né forsmáðuð heldur so sem annan Guðs engil meðtókuð þér mig, já líka sem Krist Jesú.

15 Ó hó, hve sælir voru þér í það sinni! Eg ber yður það vitni ef mögulegt hefði verið að þér hefðuð yðar augun útslitið og gefið mér.

16 Em eg þá so orðinn yðar óvin það eg segi yður sannindin?

17 Þeir vandlæta eigi vel um yður heldur vilja þeir gjöra yður mér frásnúna svo að þér skuluð vandlæta um þá.

18 Umvandanin er góð nær hún sker ætíð um hið góða og ei alleinasta þá eg em nálægur í hjá yður.

19 Mín kæri barnakorn, þau eð eg enn nú aftur í annað sinn með angist fæði þangað til að Kristur ímyndast í yður.

20 En eg vilda það eg væra nú hjá yður og gæti minni raust umskipt. Því að eg em sorgbitinn yfir yður.

21 Segið mér, þér sem undir lögmálinu viljið vera, hafi þér ekki heyrt lögmálið?

22 Því að skrifað er það Abraham hafði tvo sonu, einn af ambáttinni og einn af eiginkonunni.

23 En sá af ambáttinni var er fæddur eftir holdinu en hann af eiginkonunni er fyrir fyrirheitið fæddur.

24 Hver orð að hafa andlega meining. Því að þetta eru þau tvö testamenta, eitt af fjallinu Sína, það er til þrælkunar fæðir, hver að er Agar,

25 því að Agar heitir í Arabia fjallið Sína, og strekkir sig allt þangað sem nú í þennan tíma er Jerúsalem og er í þrælkan með sínum börnum.

26 En hin Jerúsalem sem þar uppi er, hver er eiginkonan, hver að er móðir vor allra,

27 það skrifað er: „Vert glöð hin óbyrja, þú sem ekki fæðir, brjóst fram og kalla sem ekki er þunguð, því að hin einsama hefur miklu fleiri börn en hún er manninn hefur.“ (Jesaja/Isaiah 54:1)

28 En vér, kærir bræður, erum Ísaaks börn eftir fyrirheitinu.

29 En líka sem í þann tíma að sá eftir holdinu er fæddur ofsótti þann sem

eftir andanum var fæddur, so er það nú einnin.

30 En hvað segir Ritningin? „Rek burt ambáttina og son hennar því að ambáttarinnar sonur skal ekki erfa með syni eiginkonununnar.“ (Genesis 21:10)

31 Svo erum vér nú, kærir bræður, ekki ambáttarinnar börn heldur eiginkonununnar.

5

1 Svo standið nú í því frelsi þar Kristur hefur frelsað oss með og látið ekki færa yður aftur í það þrældómsokið.

2 Sjáið, eg Páll segi yður það: Ef svo er að þér látið umskera yður þá er Kristur yður ekki nytsamur.

3 Eg vitna enn sérhverjum manna það aftur sem sig lætur umskera að hann er enn nú allt lögmálið skyldugur að gjöra.

4 Þér eruð Kristi fráskildir sem fyrir lögmálið viljið réttlátir vera og eruð náðinni fráfallnir.

5 En vér vonum í andanum fyrir trúna þess réttlætis hvers vér hljótum að vona.

6 Því að í Kristi Jesú gildir hvorki umskurn né yfirhúð nokkurt heldur sú trúa sem fyrir kærleikann verkar.

7 Þér hlupuð fínlega, hver aftraði yður sannleiknum að hlýða?

8 Þessar umtölur eru eigi af honum sem yður hefur kallað.

9 Lítið súrdeig sýrir allt deigið.

10 Eg forsé mig þess til yðar í Drottni það þér munuð ekki öðruvís sinnaðir vera. En hver yður villir sá mun bera sinn dóm, hann sé hver hann vill.

11 En eg, kærir bræður, ef eg prédika nú umskurnina, hvar fyrir líð eg þá ofsóknina? Þá er og afskafin krossins hneykslan.

12 Gæfi Guð það þeir yrði og afsniðnir sem yður sturla.

13 En þér, kærir bræður, eruð til frelsisins kallaðir. Einasta sjáið so til það þér gefið fyrir frelsið holdinu ekkert tilefni heldur fyrir kærleikann þá þjónið hver öðrum.

14 Því að öll lög verða í einu orði uppfylld, í því: „Elska þinn náunga sem sjálfan þig.“ (Matteus 22:39, Markús 12:31)

15 En ef svo er það þér tönnlið og tyggið hver annan innbyrðis þá sjáið til það hver yðar svelgist ekki af öðrum.

16 En eg segi: Gangið í andanum, þá munu þér ekki fullkomna holdsins girndum.

17 Því að líkaminn girnist í móti andanum og andinn í móti

líkamanum. Og þessir eru hvorir í móti öðrum so þér gjörið ekki hvað þér viljið.

18 En ef andinn stjórnar yður þá eru þér ekki undir lögmálinu.

19 En holdsins verk eru opinber, so sem að er: Hórdómur, frillulifnaður, saurlífi, lausung,

20 skúrgoðadýrkan, fjölkynngi, fjandskapur, hatur, agg(deilur), reiði, þræta, sundurþykki, tvídrægni,

21 öfundskapur, manndráp, ofdrykkja, ofát og þessu líkt, út af hverju eg hefi áður fyrri sagt og segi enn nú fyrir það þeir sömu sem þetta gjöra erfa ekki Guðs ríki.

22 En hér í gegn er ávöxtur andarins: Kærleiki, fögnuður, friður, þolinmæði, blíðleiki, góðgirni, trú,

23 hógværð, hreinlífi í gegn slíku er ekki lögmálið.

24 En þeir sem Kristi tilheyra þeir krossfesta sitt hold með girndum og tilhneigingum.

25 Fyrst vér lifum í andanum þá göngum og einnin í andanum.

26 Verum eigi ágjarnir hégómadýrðar hver annan innbyrðis að reita og að öfunda.

6

1 Kærir bræður, ef maðurinn verður í einhverjum glæp hindraður þá leiðréttið hann með hógværum anda,

þér sem eruð andlegir. Og haf gát á sjálfum þér það þú verður ekki freistaður.

2 Einn beri annars byrði og so munu þér uppfylla Krists lögmál.

3 En ef einhver lætur sér þykja það hann sé nokkuð (sem hann er þó ekkert), sá tælir sjálfan sig.

4 Hver einn reyni sín eigin verk og þá mun hann á sjálfum sér hrósan hafa og eigi á neinum öðrum.

5 Því að hver einn mun sína byrði bera.

6 En sá er leiðréttur verður með orðinu hann býti honum allsháttuðum auðæfum sem hann leiðréttir.

7 Farið ei villir vega: Guð lætur ekki að sér hæða. Því hvað maðurinn sáir niður það mun hann uppskera.

8 Hver í holdinu niðursáir, sá mun af holdinu skaðsemi uppskera. En hver í andanum niðursáir, sá mun af andanum uppskera eilíft líf.

9 Þreytunst vér eigi gott að gjöra því að á sínum tíma munu vér einnin óþrotnandi uppskera.

10 Fyrst vér höfum nú tíðina þá gjörum gott hverjum manni, einna mest þeim sem eru trúarinnar heimkynni.

11 Sjáið, hve mörg orð eg skrifaði yður með eiginni hendi.

12 Þeir eð sig vilja þakknæma gjöra eftir holdinu þeir þvinga yður til að umskerast einasta upp á það þeir verði eigi með krossi Kristi ofsóttir.

13 Því að þeir sjálfir sem sig láta umskera halda ekki lögmálið heldur vilja þeir það að þér látið umskera yður so að þeir megi hrósa sér af yðru holdi.

14 En fjærri sé mér að hrósast nema einasta í krossi vors Drottins Jesú Kristi, fyrir hvern mér er heimurinn krossfestur og eg heiminum.

15 Því að í Kristi Jesú dugir hverki umskurn né yfirhúð nokkurt heldur ný skepna.

16 Og so margir sem eftir þessari reglu ganga yfir þeim sé friður og miskunn og yfir Ísrael Guðs.

17 Hér eftir gjöri mér engin meiri mæðu því að eg ber jafnan benjar(ör) Drottins á mínum líkama.

18 Náð vors Drottins Jesú Krists sé með yðrum anda, kærir bræður. Amen.

Til þeirra í Galatia sendur af Roma

S. Páls pistill til Ephesios

1

1 Páll apostuli Jesú Krists fyrir Guðs vilja þeim heilögum sem eru til Epheso og trúuðum á Krist Jesú:

2 Náð sé með yður og friður af Guði vorum föður og Drottni Jesú Kristi.

3 Blessaður sé Guð og faðir vors Drottins Jesú Krists, sá oss hefur blessað með allsháttaðri andlegri blessan í himneskri auðlegð fyrir Krist,

4 so sem hann útvaldi oss fyrir þann sama áður en veröldin var grundvölluð það vér skyldum vera heilagir og

óstraffanlegir(óaðfinnanlegir) fyrir honum í kærleikanum

5 og hefur fyrirhugað oss í sonarleifðina til sjálfs síns fyrir Jesú Krist, eftir þóknan síns vilja,

6 til lofs sinni dýrðarlegri náð fyrir hverja hann hefur oss þakknæma gjört í sínum elskulega syni,

7 í hverjum vér höfum endurlausnina fyrir hans blóð, sem er syndanna fyrirgefning, eftir ríkdómi hans náðar

8 sem oss er gnóglegana(ríkulega) útskipt í allsháttuðum vísdómi og forsjáleik(skynsemi),

9 og hefur oss vita látið leyndan dóm síns vilja eftir sinni þóknan

10 og hefur þann sama hér framflutt fyrir hann það hann yrði prédikaður þá uppfylling tímanna var komin, upp á það að hann til samans taki alla hluti í Kristi, bæði þá sem á himni og á jörðu eru, fyrir hann sjálfan,

11 fyrir hvern vær erum einnin til arfskiptis komnir, vér sem erum áður fyrir fram fyrirhugaðir eftir forsjó þess sem alla hluti verkar eftir ráði síns vilja,

12 upp á það vér séum hans dýrð til lofs sem áður fyrirfram vonuðum upp á Krist,

13 fyrir hvern þér hafið heyrt sannleiksins orð, sem er evangelium af yðvari sáluhjálp, fyrir hvert þér (ef

þér trúið) eruð innsiglaðir með heilögum anda fyrirheitisins

14 sá sem að er pantur(loforð) vorrar arfleifðar til vorrar endurlausnar so að vér erum orðnir hans eigin eign til lofs hans dýrðar.

15 Hvar fyrir eg einnin, eftir því eg hefi heyrt hjá yður út af þeirri trú á Drottin Jesú og af yðrum kærleika til allra heilagra,

16 þá læt eg eigi af þakkir að gjöra fyri ryður og minnunst yðar í mínum bænum

17 það Guð vors Drottins Jesú Krists, dýrðarinnar faðir, gefi yður vísdómsins og uppbirtingaranda til hans eiginnar viðurkenningar

18 og upplýsi augu yðvars hugskots það þér megið vita hver þar sé von yðrar kallanar og hver þar sé ríkdómur hans dýrðarfullrar arfleifðar til sinna heilagra

19 og hver þar sé hin yfirgnæfanlega stærð hans kraftar við oss, vér sem trúum, eftir verkan hans volduga styrkleiks

20 sem hann hefur verkað í Kristi þá hann uppvakti hann af dauða og setti til sinnar hægri handar á himnum

21 yfir allan höfðingskap, valdsstétt, magt(yfirvald) og herradóm og allt hvað nefnast má, eigi einasta í þessari veröld heldur jafnvel í tilkomandi.

22 Og alla hluti hefur hann honum undir fætur lagt og setti hann höfuð safnaðarins, yfir allt,

23 hver að er hans líkami og fylling hans sem alla hluti í aullum(öllum) uppfyllir.

2

1 Og einnin yður (samlífgaði hann) þá þér voruð dauðir fyrir afbrot og syndir,

2 í hverjum þér hafið forðum daga gengið eftir hætti þessarar veraldar og eftir þeim höfðingja sem í loftinu drottnar, sem er eftir þeim anda er á þessari tíð hefur sína verkan í börnum vantrúarinnar,

3 meðal hverra vér höfum allir forðum haft vort athæfi í girndum vors holds, fremjandi holdsins og hugskotsins vilja og vorum af náttúru börn reiðinnar líka svo sem hinir aðrir.

4 En Guð sá auðigur er af miskunn, fyrir sína miklu elsku þar hann hefur oss elskað,

5 þá vér vorum dauðir í syndunum hefur hann gjört oss lifandi meður Kristi (því að af náðinni eruð þér hólplegir vorðnir)

6 og hefur uppvakið oss meður honum og sett oss meður honum meðal himneskra í Kristi Jesú

7 upp á það hann auðsýni í eftirkomandi öld yfirgnæfanlegan

ríkdóm sinnar náðar fyrir sína góðgirni viður oss í Kristi Jesú.

8 Því að af náðinni eru þér hjálplegir orðnir fyrir trúna og það ekki af yður. Guðs gáfa(gjöf) er það,

9 eigi af verkunum, so að enginn hrósi sér.

10 Því að vér erum hans verk, skapaðir í Kristi Jesú til góðra verka, til hverra að Guð hefur oss áður forðum fyrirbúið það vér skyldum þar inni ganga.

11 Hvar fyrir verið þess minnugir það þér sem forðum daga voruð heiðnar þjóðir eftir holdinu og yfirhúð kallaðir af þeim sem kallaðir eru umskurn eftir holdinu sem með hendinni sker,

12 það þér voruð í þann sama tíma án Krists, framandi og fráskildir borgarrétti Ísraels og ókenndir af testamento(sáttmála) fyrirheitisins af því þér höfuð ekkert hóp(enga von) og voruð án Guðs í þessum heimi.

13 En þér sem nú í Kristi Jesú eruð og forðum voruð í fjarska þá eruð nú nálægir vorðnir fyrir blóð Krists.

14 Því að hann er vor friður sá út af hverutveggjum gjörir eitt og af hefur brotið þann vegg sem þar var á milli

15 í því það hann burttók fyrir sitt hold þann óvinskap, sem er lögmálið það í boðorðunum var tilsett, so að hann skapaði af tveimur einn nýjan mann í sjálfum sér

16 og gjörði so frið það hann forlíkti hvorutveggju við Guð í einum líkama fyrir krossinn og deyddi so óvinskapinn fyrir sig sjálfur og er kominn

17 og kunngjörði yður í evangelio þann frið yður sem voruð fjærri og hinum sem nærri voru.

18 Því að fyrir hann höfum vér hvorutveggja aðgang í einum anda til föðursins.

19 So eru þér nú eigi meir gestir og framandi heldur samborgarmenn heilagra og Guðs heimamenn,

20 uppbyggðir yfir grundvöll postula og spámanna þar Jesús Kristur er hyrningarsteinn,

21 á hverjum öll uppbyggingin í eitt samansett vex til heilags musteris í Drottni, upp á hvern þér verðið einnin með uppbyggðir til Guðs íbúðar í andanum.

(Hyrningarsteinn á við að þeir sem vilja virka trúaðir en taka ekki við Jesú Kristi munu hrasa, það er að segja þeir munu aldrei geta skilið Guð eða nokkurn staf í orði Guðs ef þeir afneita Jesú Kristi. Þannig að með því að hafna honum er eins og að hrasa í sífellu um sama steininn. Sama hvað þeir leggja sig fram við að skilja, svo lengi sem þeir taka ekki við Jesú Kristi eða ná engum sáttum við hann. Þá mun Jesú

Kristur alltaf vera þeim steinn til hrösunar.)

3

1 Hvar fyrir eg, Páll, bandingi Krists Jesú, fyrir yður heiðingja,

2 af því þér hafið heyrt út af embætti Guðs náðar þeirri mér er til yðar gefin,

3 það mér er kunnur orðinn þessi leyndur dómur fyrir opinberan (eftir því eg hefi áður hið allra fyrsta skrifað)

4 það þér, ef þér læsuð það kunnið að merkja minn skilning í leyndum dómi Krists,

5 hver ekki er forðum mannanna sonum kunnur gjörður so sem nú er

hann opinberaður hans heilögum postulum og spámönnum fyrir andann:

6 Það að hinir heiðnu eru samarfar og með innlífaðir og hluttakendur hans fyrirheita í Krists fyrir evangelium(Guðspjallið),

7 hvers þénari eg em vorðinn eftir gáfu Guðs náðar sem mér er gefin eftir hans volduga krafti.

8 Mér, hinum síðasta meðal allra heilagra, er gefin þessi náð það eg kunngjörða meðal heiðinna þjóða þann órannsakanlegan ríkdóm Krists

9 og upp að birta hverjum manni hver þar sé sameign leyndardómsins sem af veraldar upphafi hefur í Guði

hulinn verið, sá alla hluti hefur skapað fyrir Jesú Krist,

10 upp á það að kunnug yrði nú höfðingjum og herradómum á himnum fyrir söfnuðinn sú margföld speki Guðs

11 eftir fyrirhyggjunni frá veraldarupphafi sem hann hefur auðsýnt í Kristi Jesú vorum Drottni,

12 fyrir hvern vér höfum djörfung og aðgang í öllu trausti fyrir trúna á hann.

13 Fyrir því bið eg það þér tregist ekki vegna minnar hörmungar sem eg þoli fyrir yður, hver yðar dýrð er.

14 Hvar fyrir eg beygi mín kné fyrir föður vors Drottins Jesú Krists,

15 sá sem réttur faðir er yfir allt hvað börn kallast á himnum og á jörðu,

16 að hann gefi yður kraft eftir ríkdómi sinnar dýrðar að styrkjast fyrir hans anda í hinum innra manni

17 og láta Krist fyrir trúna byggja(dvelja) í yðrum hjörtum og fyrir kærleikann innrætast og grundvallast

18 svo að þér mættuð höndla með öllum helgum hver þar sé vídd og lengd, dýpt og hæð

19 og að vita það að elska Krist það er betra en allt að vita so að þér uppfylldust með allsháttaðri Guðs nægð.

20 En honum sem máttugur er alla hluti yfirgnæfanlegar að gjöra heldur en vér biðjum eður skiljum, eftir þeim krafti sem í oss verkar,

21 þeim sama sé dýrð í safnaðinum, sá í Kristi Jesú er, um allar aldir alda að eilífu. Amen.

4

1 Svo áminni eg yður nú, eg bandingi í Drottni, að þér gangið svo sem heyrir yðvari kallan þar þér eruð innikallaðir,

2 meður öllu lítillæti og hógværi og með þolinmæði. Og umlíðið hver annan í kærleika

3 og verið kostgæfnir að halda eindrægni í andanum fyrir band friðarins.

4 Einn líkami og einn andi, sem sem þér eruð kallaðir upp á eina von yðrar kallanar.

5 Einn Drottinn, ein trúa, ein skírn,

6 einn Guð og faðir (vor) allra, sá sem að er yfir yður öllum og fyrir yður öllum og í yður öllum.

7 En einum sérhverjum vorum er gefin náð eftir mæling gjafar Krists.

8 Hvar fyrir að hann segir: „Hann er uppfarinn í hæðina og hefur herleiðingina að herfangi tekið og mönnum gáfur(gjafir) gefið.“

9 En það hann er uppfarinn, hvað er það utan það hann er áður niðurstiginn í hinar yðstu álfur jarðar?

10 Sá er niður er stiginn hann er sá sami sem upp er farinn yfir alla himna upp á það hann alla hluti uppfylldi.

11 Og suma hefur hann sett til postula en suma til spámanna, suma til guðsspjallara, suma til hirðara og lærifeðra,

12 svo að hinir heilögu sé tilreiddir í verk þess embættis þar sem líkami Krists verður upp á byggður,

13 þar til vér komum allir í eindrægni trúarinnar og viðurkenningu Guðs sonar og

fullgjörður maður verðum, sá hann er í mæling fullkomins aldurs Krists,

14 so að vér séum eigi lengur börn og látum hræra oss og feykja af allsháttuðum vindi lærdómsins fyrir prettskap og undirhyggju mannanna þar með þeir ástunda oss að villa.

15 Verum heldur sannleiknum eftirfylgjandi í kærleikanum og vöxum í öllu á honum sem að er höfuðið, Kristur,

16 á hverjum allur líkaminn samtengist og einn limur á öðrum hengur fyrir alla liðu, hvar af hver öðrum hjálp veitir eftir verki hvers og eins liðsins í sinn máta, og gjörir það að líkaminn vex til sinnar

eiginnar betrunar og það allt í kærleika.

17 So segi eg nú og vitna í Drottni að þér gangið eigi lengur so sem að hinir aðrir heiðingjar, í hégómleik síns hugskots,

18 hverra hugskot formyrkvað er og eru annarlegir frá því lífi sem af Guði er fyrir þá fávisku sem í þeim er, fyrir blindleik sjálfs þeirra hjarta,

19 hverjir vonarlausir eru og sig gáfu í lausung og frömdu allsháttaðan óhreinleik með ágirni.

20 En þér hafið ekki so numið af Kristi

21 ef þér hafið annars af honum heyrt og eruð í honum lærðir, hversu það sannindin eru í Jesú.

22 So afleggið í frá yður eftir fornri breytni hinn gamla mann sem sig fordjarfar í girndum villudómsins.

23 En fornýið(endurnýið) yður í anda yðvars hugskots

24 og klæðist þeim nýja manni sem eftir Guði er skapaður í sannarlegu réttlæti og heilagleik.

25 Hvar fyrir afleggið lygar og talið sannleik hver við sinn náunga því að vér erum innbyrðis hver annars limur.

26 Reiðist og syndgist ei. Látið ei sólina undirganga yfir yðari reiði.

27 Gefið og ekkert rúm fjandanum.

28 Hver stolið hefur sá steli nú eigi meir heldur erfiði og afli með höndunum hvað gott er so að hann hafi að gefa þeim sem þurftugir eru.

29 Látið öngva vonda ræðu fram fara af yðrum munni heldur hvað nytsamlegt er, til betrunar þar sem þörf gjörist, að það sé þakknæmilegt að heyra.

30 Og hryggið ekki heilagan anda Guðs þar þér eruð með innsiglaðir upp á dag endurlausnarinnar.

31 Allur beiskleiki og grimmd, reiði, hrópan og guðlastan sé langt í frá yður samt allri illsku.

32 En verið innbyrðis hver við annan vingjarnlegir og ástúðlegir og fyrirgefið hver öðrum líka so sem að Guð hefur fyrirgefið yður í Kristi.

5

1 Svo verið nú Guðs eftirfylgjarar so sem kærustu börn

2 og gangið í ástseminni líka so sem að Kristur hefur oss elskað og sig sjálfan útgefið fyrir oss til fórnfæringar og offurs(fórnar) Guði í sætleiks ilm.

3 En frillulífi og allan óhreinleik eður ágirni látið eigi af yður segjast so sem heilögum hæfir.

4 Skammarleg orð og fíflslegt hjal eða keskni hvað yður heyrir ekki heldur miklu framar þakkargjörð.

5 Því það skulu þér vita það enginn frillulífismaður eður óhreinn eða ágjarn (hver að er skúrgoðadýrkari) hefur arftöku í ríki Krists og Guðs.

6 Látið öngvan villa yður með ónytsamlegum fortölum því fyrir það kemur reiði Guðs yfir börn vantrúarinnar.

7 Af því verið eigi þeirra hluttakarar

8 því að þér vorum forðum myrkur en nú eru þér ljós í Drottni. Gangið so sem börn ljóssins.

9 Ávöxtur Andans er allsháttuð góðgirni, réttlæti og sannleikur.

10 Og reynið hvað þar þakknæmt sé Drottni

11 og hafið ekkert samlag við ófrjóvsamleg verk myrkvanna en straffið(ávítið) þau miklu heldur.

12 Því hvað heimuglega(leynilega) gjörist af þeim er skammarlegt að segja.

13 En allt það verður opinbert nær það verður af ljósinu straffað því að allt hvað opinbert verður það er ljós.

14 Fyrir því segir hann: „Vakna þú sem sefur og rís upp af dauða og Kristur mun so upplýsa þig.“

15 So sjáið nú til það þér gangið forsjálega, eigi so sem fávísir heldur so sem vísir.

16 Og skikkið yður í þeirri tíð því að það er vond tíð.

17 Fyrir því verðið eigi skilningslausir heldur skiljandi hvað vilji Drottins er.

18 Og drekkið yður eigi víndrukkna því þar af kemur saurugt líferni heldur uppfyllist í Andanum

19 og talið hver við annan af sálmum og lofsöngvum og andlegum kvæðum, syngið og spilið Drottni í yðrum hjörtum

20 og segið þakkir alla tíma Guði og föður fyrir alla hluti í nafni vors Drottins Jesú Kristi.

21 Og verið hver öðrum undirgefnir í Guðs ótta.

22 Konurnar veri sínum bændum undirgefnar so sem Drottni.

23 Því að maðurinn er kvinnunnar höfuð líka so sem Kristur er safnaðarins höfuð og hann er frelsari hans líkama.

24 En líka so sem söfnuðurinn er Kristi undirgefinn so og einnin konunar sínum bændum í öllu.

25 Þér menn, elskið yðar húsfreyjur líka so sem Kristur elskaði söfnuðinn og gaf sig sjálfan út fyrir hann

26 upp á það hann helgaði hann og hreinsaði fyrir hreinsun vatnsins í orðinu

27 so að hann tilbyggi sér sjálfum dýrðlega safnan sem öngva flekkan

né hrukku eður þess konar hefði heldur það hún sé heilög og óstraffanleg.

28 So skulu og mennirnir elska sínar eiginkonur sem sína eigin líkami. Hver sína eiginkonu elskar hann elskar sig sjálfan.

29 Því enginn hefur um aldur sitt eigið hold hatað heldur nærir það og fóstrar so sem að Drottinn safnaðinn.

30 Því að vér erum limir hans líkama, af hans holdi og af hans beinum.

31 „Hvers vegna mun maðurinn forláta föður og móður og nálægjast sína eiginkonu og þau tvö munu eitt hold vera.“ (Genesis 2:23-24)

32 Þessi leyndur dómur er stór. En eg segi af Kristi og safnaðinum.

33 Þá elski þér þó hver sem einn sína eiginkonu sem sjálfan sig en konan óttist manninn.

6

1 Þér börn, verið hlýðug yðrum foreldrum í Drottni því að það er réttvíslegt.

2 „Heiðra þú föður þinn og móður“, það er hið fyrsta boðorð sem fyrirheit hefur:

3 „So að þér vegni vel og þú sért langgæður á jörðu“ (Önnur Mósebók/Exodus 20:12)

4 Og þér feður skuluð eigi eigna yðar börn til reiði heldur alið þau

upp með aga og umvöndun til Drottins.

5 Þér þjónustumenn, verið hlýðugir yðrum líkamlegum drottnum með ótta og skjálfta, í einfaldleik yðvars hjarta, svo sem Kristi,

6 eigi alleinasta með þjónustu fyrir augum so sem mönnum til þóknunar heldur so sem þjónar Krists það þér gjörið þennan Guðs vilja af hjarta með góðum huga.

7 Látið yður þykja svo sem þér þjónið Drottni og eigi mönnum

8 og vitið að hvað sem hver einn gjörir gott það mun hann af Drottni meðtaka, hvert hann er þræll eður frelsingi.

9 Og þér drottnarnir, gjörið einnin þetta hið sama við þá og látið af ógnunum. Og vitið einnin það yðvar Drottin er á himnum og það að hjá honum er ekkert mangreinaálit.

10 Að síðustu, mínir bræður, styrkist í Drottni og í mætti hans kraftar.

11 Íklæðið yður Guðs herskrúða so að þér getið staðið í gegn umsátum djöfulsins.

12 Því að vér höfum eigi við hold og blóð að berjast heldur við höfðingja og volduga, sem er við drottna veraldarinnar, þeir í myrkrum þessarar veraldar drottna, viður illskuandana undir himninum.

13 Hvar fyrir þá höndlið Guðs harneskju(brynju og vopn) so að þér

getið í móti staðið(sigrað) á hinum vonda degi og verið í öllum hlutum reiðubúnir.

14 So standið nú umgyrtir yðrar lendar með sannleikanum og ískrýddir með brynju réttlætisins

15 og um fæturna skófataðir so sem reiðubúnir að framfylgja evangelio friðarins upp á það þér séuð fyrirbúnir.

16 En umfram alla hluti þá höndlið trúarinnar skjöld með hverjum þér kunnið út að slökkva öll eldleg skeyti hins prettvísa.

17 Og grípið hjálm hjálpræðisins og sverð Andans hvert að er Guðs orð.

18 Og biðjið iðuglega í allri nauðþurft með bænum og beiðni í andanum og þar til vakið með öllu staðfesti og ákalli fyrir öllum heilögum

19 og fyrir mér upp á það mér gefist það orð með driftugri opnan míns munns svo að eg mætta kunngjöra leyndan dóm evangelii,

20 hvers sendiboði eg em í fjötrunum, svo að eg megi djarflega þar inni höndla og so að tala sem tilheyrilegt er.

21 En það að þér vitið einnin hversu háttað er um mig og hvað eg gjöri, það kann Tychicos, minn kæri bróðir og trúr þénari í Drottni að kunngjöra yður allt saman.

22 Því að eg hefi sent hann til yðar vegna þess að þér vissuð hvernin oss vegnaði og það hann hugsvalaði yðrum hjörtum.

23 Friður sé bræðrunum og kærleiki með trúnni af Guði föður og Drottni Jesú Kristi.

24 Náð sé með öllum þeim sem elska vorn Drottin Jesú Krist hreinferðuglega(í einlægni). Amen.

Skipaður af Róm til þeirra í Epheso. Meður Tycchion

S. Páls pistill Til Philippenses

1

1 Páll og Timotheus, þjónustumenn Krists, Öllum heilögum í Kristi Jesú til Philippenses samt biskupum og þénurum:

2 Náð sé með yður og friður af Guði vorum föður og Drottni Jesú Kristi.

3 Eg þakka Guði mínum so oft sem eg hugsa um yður

4 (hvað eg gjöri alla tíma í mínum bænum fyrir öllum yður og þá bæn gjöri eg með fögnuði)

5 yfir yðru samlagi í evangelio í frá hinum fyrsta degi allt til þessa.

6 Og eg em þess hins sama í góðu trausti að sá sem í yður hefur uppbyrjað hið góða verkið hann mun það og einnin fullkomna allt á þann dag Jesú Krists

7 so sem að mér er vel heyrilegt það eg haldi af yður öllum í þann máta. Því að eg hefi yður í mínu hjarta í þessum mínum fjötrum hvar inni eg forsvara og styrki þetta evangelium svo sem að þér eruð allir náðarinnar hluttakarar meður mér.

8 Því að Guð er minn vottur hversu það mig forlengir(þrái) af hjartans grunni í Kristi Jesú eftir yður öllum.

9 Og þess sama bið eg það yðar kærleiki auðgist æ meir og meir í allri viðurkenning og allri reynslu

10 so að þér megið reyna hvað best er, upp á það þér séuð skírir og óhindrunarlegir allt upp á þann dag Krists,

11 uppfylltir ávexti réttlætisins sem er fyrir Jesú Krist í yður skeð til dýrðar og lofs Guði.

12 En það læt eg yður vita, kærir bræður, hvað mig er yfirkomið, að það er til meiri framgangs skeð evangelio

13 so að mín fjötur í Kristi eru opinskár vorðin í öllu dómhúsinu og hjá þeim öllum öðrum.

14 Og margir bræður í Drottni fengu hugarstyrk af mínum fjötrum þess djarflegar orðið að tala utan hræðslu.

15 Sennilega sumir þá prédika Krist fyrir hatur og þrætu sakir en sumir út af góðri meining.

16 Þeir hinir kunngjöra Krist af hatri og eigi hreinlega því að þeir meina það þeir vilji mínum fjötrum nokkra hörmung til leggja.

17 En þessir út af kærleika það þeir vita það eg ligg hér til forsvars(varnar) evangelii.

18 En hvað þá? Það Kristur verður með allsháttuðu móti kunngjörður, hvert það sker í réttan máta eða fyrir tilferlis sakir, þá gleð eg mig þó þar inni og vil mig einnin gleðja.

19 Því að eg veit að það sama mun mér falla til hjálpræðis fyrir yðra

bæn og fyrir tilstyrking anda Jesú Krists

20 sem eg öldungis vænti og vona það eg verði í öngri grein skammaður heldur það Kristur með allri djörfung so sem allt hingað til líka og einnin nú miklaður verði á mínum líkama, sé það fyrir lífið eða fyrir dauðann.

21 Því að Kristur er mitt líf og dauðinn er mín ávinning.

22 En með því það í holdinu að lifa þénar meir til ávöxt að sýna þá veit eg eigi hvort eg skal kjósa.

23 Því að hvorttveggja sturlar mig harðlega. Eg hefi girnd á frá að skiljast og hjá Kristi að vera, hvað einnin miklu betra væri.

24 En það er miklu nauðsynlegra í holdinu að blífa(dvelja) fyrir yðar sakir.

25 Þess treystandi það eg mun blífa hjá yður og vera yður öllum til framkvæmdar og til trúarinnar gleði

26 upp á það þér megið mjög hrósa yður í Kristi Jesú á mér fyrir mína tilkomu aftur til yðar.

27 Gangið nú sem verðugt er evangelio Krists upp á það, hvert heldur eg kem að sjá yður eða em eg fjarlægur, að eg megi það af yður heyra að þér standið í einum anda og einni sálu og meður oss berjist fyrir trú evangelii.

28 Og látið öngvanegin blygða yður af mótstöndurunum, hvert að þeim er

eitt teikn fyrirdæmingarinnar en yður sáluhjálparinnar og það sama af Guði

29 því að yður er fyrir Krists sakir eigi alleinasta það að gjöra að þér á hann trúið heldur einnin hans vegna líðið

30 og hafið þá sömu baráttu sem þér hafið á mér séð og nú frá mér heyrið.

2

1 Því fyrst hjá yður er nú hugsvalan(huggun) í Kristi, fyrst þar er huggun kærleiksins, fyrst þar er sameign andans, fyrst þar er hjartgróin ástsemi og miskunnsemi,

2 so uppfyllið minn fögnuð það þér séuð einnrar lundar, hafandi hinn

sama kærleika, verandi samhugaðir og eins sinnaðir,

3 ekkert gjörandi fyrir öfund eður hégómadýrð heldur fyrir lítillæti haldið hver sem einn annan æðra en sig sjálfan.

4 Og hver einn líti eigi upp á það sem hans er heldur upp á það hvað annars er.

5 Hver einn sé so sinnaður sem Jesús Kristur var,

6 hver þó eð hann væri í Guðs ímynd hélt hann það þó ekki fyrir neitt rán Guði líkur að vera

7 heldur minnkaði hann sig sjálfan og tók á sig mynd eins þjóns, varð líkur öðrum mönnum

8 og að hegðan fundinn sem maður, lítillætti sig sjálfan og varð hlýðugur allt til dauða, já allt til krossins dauða.

9 Fyrir því hefur Guð upphafið hann og gaf honum nafn það yfir öllum nöfnum er

10 so að í nafni Jesú skulu sig beygja öll kné þeirra sem á himnum og á jörðu og undir jörðunni er

11 og allar tungur skulu viðurkenna það Jesús Kristur sé Drottinn til dýrðar Guðs föðurs.

12 Líka so, mínir kærustu, sem þér hafið alla tíma hlýðugir verið, eigi alleinasta í minni náveru heldur og nú miklu meir í minni fráveru,

verkið sjálfir yðar sáluhjálp með ugg og ótta

13 því Guð er hann sem í yður verkar bæði viljann og gjörninginn eftir sinni þóknan.

14 Gjörið alla hluti án möglunar, og án örvæntingar,

15 upp á það þér séuð óflekkaðir, og skírir, og óstraffanleg Guðs Börn, mitt í milli þeirrar vondrar og umsnúinnar Kynslóðar, Meðal hverra þér skínið so sem Ljós í Heiminum,

16 þar með, að þér blífið við Ljóssins orð, mér til hrósunar á degi Krists, so að eg hafi ekki til ónýts hlaupið, né forgefins(einskins) erfiðað.

17 Og ef so er, það eg verð fórnfærður, so sem Offur og hlýðni yðar Trúar, þá gleð eg mig með yður öllum.

18 Þess skulu þér einnen gleðja yður, og skuluð gleðja yður meður mér.

19 En eg vona í DROTTNI Jesú, það eg muni innan skamms senda Timotheum til yðar, svo að eg gleðjist í huga, þá eg fengi að vita hvernen yður fer að.

20 Því að eg hefi öngvan sem so algjörlega sé míns sinnis, er so af hjarta fyrir yður syrgir.

21 Því hinir allir leita þess hvað þeirra er, en ei hvað Jesú Krists er.

22 En þér vitið, það hann er vel fallinn, því að líka so sem Barnið Föðurnum, svo hefur hann meður mér þjónað í Evangelio.

23 Þann sama vona eg, það eg muni skjótlega þangað senda, þá að eg sé hvað mér líður.

24 En eg treystunst í DROTTNI, það eg muni einnen sjálfur innan skamms tíma koma til yðar.

25 Mér leist nauðsynlegt það eg senda til yðar þann Bróður Epaphrodithon, sá minn hjálpari og meðstríðari og yðar Apostuli, og nauðþurftar þénari er.

26 Hann forlengdi eftir yður og byrði hans var mikil ,af því að þér höfðuð heyrt það hann hefði Sjúkur verið,

27 og hann var að sönnu Dauðsjúkur. En Guð veitti honum Miskunn, Eigi einasta honum, heldur jafnvel mér, so að eg hefða eigi Sorg á sorg ofan.

28 En eg hefi sent hann þess skjótara, so að þér sæjuð hann, og yrðið glaðir aftur, og það eg hefða þess minni Sorg.

29 So meðtakið hann nú í DROTTNI, af allri gleði. Og hafið þess konar menn í Heiðri,

30 því að fyrir sakir verks Krists er hann Dauðanum so nær kominn, það hann sitt líf þeygi aktaði (lét sig engu varða um sitt eigið líf), upp á það hann þjónaði mér í yðvarn stað.

3

1 Framar, Kærir Bræður, þá gleðjið yður í DROTTNI. Því það eg skrifa yður jafnan hið sama, tregar mig ekki, og gjörir yður þess öruggari.

2 Gefið gætur að Hundunum, gefið gætur að illum Erfiðurum(verkendum), gefið og gætur að a Tilsníðingunni.

3 Því að vér erum umsníðing(umskurnin), vér sem Guði þjónum í Andanum, og hrósum oss af Kristi Jesú, og forlátum oss ekki upp á Holdið(treystum ekki á holdið),

4 þó að eg hafi, það eg megi mér af Holdinu hrósa. Fyrst einn annar

lætur sér þykja, hann megi sér Holdsins hrósa, en þá miklu framar eg,

5 sem á hinum átta degi er umskorinn, einn út af Ísraels fólki, af ætt BenJamin, Hebreskur af Hebreskum, og eftir Lögmálinu Phariseus,

6 eftir Vandlætinu ofsóknari Safnaðarins, eftir Réttlætinu í Lögmálinu verið óstraffanlegur.

7 En hvað mín ávinning var, það hefi eg Krists vegna fyrir skaða reiknað.

8 Því að eg held alla hluti skaða vera, í hjá þeirri yfirgnæfanlegu viðurkenningu Krists Jesú míns DROTTINS, fyrir hvers sakir eg hefi alla hluti skaða reiknað, og held þá

fyrir þrekk(rusl), Svo að eg ávinni Krist,

9 og í honum fundinn verði, það eg hefi ekki mitt Réttlæti út af Lögmálinu, heldur það sem fyrir Trúna á Krist kemur, sem er það Réttlæti, er af Guði Trúnni tilreiknað verður,

10 hann að kenna(þekkja), og kraft hans upprisu, og sameign hans Harmkvæla, það eg verði og hans dauða líkur,

11 so að eg mætti honum í móti renna í upprisu framliðinna.

12 Ekki það eg hafi það þegar höndlað, eður sé þegar fullkominn, eg skunda honum eftir, hvort að eg

geti einnen höndlað, eftir því að eg em af Kristi Jesú höndlaður.

13 Mínir Bræður, Eg held mig eigi sjálfan fyrir þann, að eg hafi það höndlað. En eitt vil eg segja, Það eg gleymi því, hvað til baka er, og dreg mig af því sem í fyrir er.

14 Eg skunda að því uppsetta Takmarki, eftr því Hnossi hvert framheldur þeirri Himneskri kallan Guðs, í Kristi Jesú.

15 Svo margir sem af oss eru nú fullkomnir, þá verum so sinnaðir. Og ef þér skuluð nokkuð annað halda, þá látið Guð yður það opinbera,

16 Þó so framt, að vér, framgöngum eftir Reglunni er vér erum inn komnir, og verum líka sinnaðir.

17 Fylgið mér eftir Kærir bræður, og gætið að þeim sem so ganga, lifa sem þér hafið oss til fyrirmyndar.

18 Því að margir ganga so, af hverjum eg hefi oftsinnis sagt yður, en nú segi eg yður grátandi, þeir óvinir Kross Krists,

19 hverra ævilok er Fyrirdæmingin, hverra Guð Maginn er, og þeirra vegsemd sem Jarðlega sinnaðir eru verður til skammar.

20 En vor umgengni er á Himnum, hvaðan vér væntum frelsarans DROTTINS Jesú Krists,

21 sá vorn fáfengann(viðbjóðslegan) Líkama mun forklára(fullkomna), það hann líkur verði hans forkláruðum(dýrðar) Líkama, eftir

þeirri verkan, þar hann kann sér alla hluti með undirgefna að gjöra.

4

1 Líka so mínir kærir og elskulegir Bræður, minn Fögnuður, og mín Kóróna, standið so í DROTTNI, elskanlegir.

2 Evodian áminni eg, Syntichen ámminni eg, það þær sé samlyndar í DROTTNI.

3 Eg bið þig einnen minn trúr lagsmaður, veit þeim hjástoð, sem með mér strítt hafa yfir Evangelio, með Clemese, og hinum öðrum mínum hjálparmönnum, hverra nöfn að eru á Lífsbókinni.

4 Gleðjið yður í DROTTNI alla tíma, og enn aftur segi eg gleðjið yður.

5 Yðra Hógværð látið kunna vera öllum mönnum. DROTTINN er nálægur.

6 Syrgið ekki, heldur látið yðar Bænir í öllum hlutum, í bænahaldi og ákalli, með þakkargjörð, fyrir Guði kunnar verða.

7 Og Friður Guðs sá hærri er öllum skilningi, varðveiti yðar hjörtu og hugskot, í Kristi Jesú.

8 Framar kærir Bræður, Hvað sannarlegt er, hvað Heiðursamlegt er, hvað réttlegt er, hvað hreinferðugt er, hvað ástsamlegt er, hvað vel sómir.

Er það Dygð nokkur, er þar Lof nokkuð, hugsið þar eftir,

9 hvert þér einnen lært og meðtekið heyrt og séð hafið á mér, það gjörið, Þá mun DROTTINN Friðarins með yður vera.

10 Eg em næsta mjög glaður orðinn í DROTTNI, það þér endurblómguðust, fyrir mér að syrgja, sem þér hafið þó allt jafnt fyrir mér sorgað, En tíðin hefur það eigi viljað líða.

11 Eigi segi eg það nauðþurftarinnar vegna, Því að eg hefi lært, hjá þeim að eg em, mér að nægja láta.

12 Eg kann lágur og hár að vera, eg em í öllum hlutum og hjá öllum skapfelllegur, bæði saddur að vera,

og so hungraður, bæði gnóg að hafa og Vesöld líða.

13 Eg forma(get) alla hluti fyrir þann sem mig máttugan gjörir (Krist)

14 Þó hafi þér velgjört, það hér hafið mína Hörmung annast.

15 En þér Philipenses vitið það, að af upphafi Evangelii, þann tíð eg burt fór af Macedonia það enginn Söfnuður hefur mér nokkuð veitt í reikningskapnum, út að láta og inn að taka, utan þér einir saman.

16 Því að, til Tessalonica sendu þér nokkuð til minnar Nauðþurftar, eitt sinn, og þar eftir enn einu sinni,

17 Eigi það eg spyrji að gjöfinni, heldur spyr eg að Ávextinum, það

hann sé gnóglegur í yðrum Reikningskap.

18 Því að eg hefi alla hluti, og hefi gnóglega. Eg fylltunst þann tíð eg meðtók fyrir Epaphroditon, það frá yður kom, sætan Ilm, þægilegt Offur, Guði þakknæmt.

19 En minn Guð uppfylli alla yðar nauðþurft, eftir sínum Dýrðarinnar Ríkdómi í Kristi Jesú.

20 En Guði vorum Föður sé Dýrð, um aldur og ævi að eilífu, Amen.

21 Heilsið öllum Heilögum í Kristi Jesú. Yður heilsa þeir bræður sem eru hjá mér,

22 Yður heilsa allir Heilagir, sérdeilis þeir af Keisarans húsi,

23 Náð vors DROTTINS Jesú Krists sé með yður öllum, AMEN.

Skrifaður af Róm með Epaphrodito

S. Páls pistill Til Colossenses

1

1 Páll Postuli Jesú Krists, fyrir Guðs vilja, og Timotheus Bróðir.

2 Þeim Heilögum til Colosenses, og þeim trúuðum Bræðrum í Kristi. Náð sé með yður og Friður, af Guði vorum Föður, og DROTTNI Jesú Kristi.

3 Vér þökkum Guði og Föður vors DROTTINS Jesú Kristi, og biðjum alla tíma fyrir yður,

4 af því vér höfum heyrt af yðvari Trú á Jesú Krist, og af Kærleiknum til allra Heilagra,

5 Fyrir þeirrar vonar sakir sem yður er huguð a Himnum, af hverri þér hafið til forna heyrt, fyrir Kærleiksins orðið í Evangelio,

6 það til yðar komið er so sem er um allan Heiminn, grær, og frjóvgast, so og einnen líka meðal yðar, allt í frá þeim degi er þér höfðuð það heyrt, og viðurkennduð Guðs Náð í sannleika,

7 So sem þér lært hafið af Epaphra vorum kæra meðþénara, hver að er trúr þjónn Krists fyrir yður,

8 sá oss einnen kunngjörði yðvarn Kærleika í Andanum.

9 Hvar fyrir vér einnen, allt í frá þeim degi, þá vér höfðum þeim heyrt, létu vér ei af fyrir yður að

biðja og beiða, það þér uppfyllist meður viðurkenning hans vilja, í allsháttuðum andlegum Vísdómi og Skilningi,

10 so að þér gangið DROTTNI verðuglegana, til allrar þóknunar, og séuð ávaxtarsamir í öllum góðum verkum, og vaxið í Guðs viðurkenningu,

11 og styrkist í öllum krafti, eftir hans dýrðlegri makt, í allri þolinmæði og langlundargeði, með fögnuði,

12 og þakkir gjörið Föðurnum sem oss hefur skapfellllega gjört til arfskiptis Heilagra, í Ljósinu.

13 Sá að oss hefur frelsað af yfirvaldi Myrkvanna, og hefur oss innsett í ríki síns elskulega sonar

14 Á hverjum vér höfum endurlausnina, fyrir hans Blóð, sem er, Syndanna fyrirgefning.

15 Sá sem að er ímynd ósýnilegs Guðs, hinn Frumgetni fyrir allar skepnur,

16 Því að fyrir hann eru allir hlutir skapaðir, það á Himnum og á Jörðu er, hið sýnilega og ósýnilega, bæði Yfirkórar(yfirráð) og Drottnanir, Höfðingja dómur og Valdstéttir, allt saman er það fyrir hann, og í honum skapað,

17 og hann er fyrir öllum hlutum, og allir hlutir standast í honum.

18 Hann er Höfuð Líkamans, sem er Söfnuðurinn, hver að er upphafið, og hinn Frumgetni, frá Dauðum, upp á það hann hafi í öllum hlutum fyrirgang.

19 Því að það hefur so þakknæmt verið, að í honum skyldi öll fylling byggja,

20 Og allir hlutir yrði fyrir hann forlíktir(sættir), til hans sjálfs, Hvert það er á Jörðu eður á Himnum, það með, að hann Friðinn gjörði, fyrir Blóðið á sínum Krossi, fyrir sjálfan sig.

21 Og yður, þér sem forðum daga voruð framandi, og Óvinir, fyrir Hugskotið í vondum verkum En nú hefur hann forlíkt(sætt) yður

22 meður Líkama síns holds, fyrir Dauðann. Upp á það hann gjörði yður heilaga og Óstraffanlega og Saklausa í sínu augliti,

23 ef þér blífið annars í Trúnni grundvallaðir, staðfastir og óhræranlegir af Voninni þessa Evangeli, sem þér hafið heyrt, hvort Predikað er meðal allra skepna, sem undir Himnum er, Þess þénari eg Páll em vorðinn.

24 Eg gleð mig nú í mínum Harmkvælingum, þær eg líð fyrir yður, Og uppfylli á mínu Holdi, hvað að vantar á þær Harmkvælingar í Kristi, fyrir hans Líkama, hver að er Söfnuðurinn,

25 þess þénari eg em vorðinn eftir Guðlegu Predikunar embætti, sem mér er gefið meðal yðar, Að eg það Guðs Orð ríkuglega predika skal,

26 sem er, leyndur Dómurinn, hver hulinn hefur verið, frá veraldar upphafi, og um ævi, En nú opinberaður er hans Heilögum,

27 Hverjum Guð hefur viljað kunngjöra, hver að sé, sá dýrðlegi Ríkdómur þessa Leynda dóms meðal Heiðinna þjóða (hver að er Kristur í yður) sem er vonin Dýrðarinnar,

28 hvern vér boðum, áminnandi alla menn, og lærandi alla menn í allsháttaðri Speki. Upp á það vér uppréttuðum hvern mann algjörðan í Kristi Jesú,

29 þar eg inni erfiða og stunda, eftir verkan þess sem í mér kröftuglega verkar.

2

1 Eg vil yður vita láta, hverja áhyggju eg hefi fyrir yður, og fyrir þeim í Laodicea, og öllum þeim sem mitt auglit hafa eigi séð í Holdinu,

2 So að þeirra hjörtu hugsvöluðust(hugguðust), og samlynduð yrði í Kærleikanum, og til allrar auðgunar fullkomins skilnings, að viðurkenna leyndan dóm Guðs Föðurs og Krists,

3 í hverjum huldir liggja allir sjóðir Viskunnar og Viðurkenningarinnar.

4 En eg segi þar af, Það enginn ginni yður með tælandi ræðum.

5 Því að þó eg sé þar ekki eftir Holdinu, þá em eg þó í Andanum hjá yður, fagnandi, það eg sé yðra skikkan og yðra staðfasta Trú á Krist.

6 Líka so sem þér hafið nú meðtekið DROTTIN Jesú Krist, so líka gangið í honum,

7 og verið innrættir uppbyggðir í honum, og verið staðfastir í Trúnni, sem þér eruð lærðir til, og yfirgnæfið í honum með þakkargjörð.

8 Sjáið til, það enginn ræni yður fyrir Philosophiam(heimspeki) og hégómlegar(innantómar) tælingar, eftir manna lærdómi og

Veraldarinnar setningi, en eigi eftir Kristi Jesú.

9 Því að í honum byggir öll gnægð Guðdómsins Líkamlega.

10 Og þér eruð fullkomnir í honum, hann sem er höfuð alls höfðingja dóms, og valdsstéttar.

11 Í hverjum þér eruð umskornir, með umskurn án handa, fyrir aflögu Syndsamlegs Líkama í holdinu, einkum fyrir umskurning Krists,

12 Í því, þar þér eruð með honum greftraðir, fyrir skírnina, í hverri þér eruð upp aftur rifnir fyrir Trúna, sem Guð verkar, hver eð hann uppvakti af Dauða.

13 Og hefur yður einnen, með honum lifandi gjört. Þann tíð þér voruð dauðir í Syndum, og í Yfirhúð yðvars holds. Og hefur oss fyrirgefið allar vorar Syndir,

14 og afskafið(afskrifað) þá handskrift(ásökun) sem móti oss var, hver í setningum var hulin, og oss gagnstaðleg var, og hefur hana mitt á burt tekið, og á Krossinn neglt.

15 Og hefur afflett höfðingjadóma og Volduga, og til sýnis framleitt opinberlega, og Sigri hrósað yfir þeim, fyrir sig sjálfan.

16 Af því látið öngvan gjöra yður samvisku neina, í Mat eður Drykk, ellegar með sérdeilis Helgihöld, eða

Tunglkomur, eður Þvottdaga(hvíldardaga),

17 Hvert að er skuggi af því sem tilkomandi var, en sjálfur Líkaminn er í Krists.

18 Látið öngvan svipta yður málteikninu, af þeim sem eftir eigin þótta ganga, í auðmýkt og andlegleik Englanna, Hverja hann sá aldrei, og er til ónýtis upphrokaður í sínu Kjötlegu sinni,

19 Og heldur sig ekki við Höfuðið sem er, Kristur, af hverjum allur Líkaminn fyrir Limu og Liðanna samtenging öðlast styrking og samanhald, og vex so til Guðlegrar stærðar.

20 Fyrst þér eruð nú dauðir með Kristi, frá Veraldarinnar setningum, Hvernin láti þér þá verða yður með setningu? Líka so sem að lifðu þér enn í Veröldinni.

21 Hinir sem segja, Eigi skaltu á því taka, Eigi skaltu því bergja(bragða), Eigi skaltu það áhræra(meðhöndla),

22 Hvert þó allt slitnar eður mást(eyðist) ef það er með höndum haft, og eru manna boðorð og kenningar,

23 hverjar eð hafa yfirlit Viskunnar fyrir útvalinn hugarins andlegleik af sjálfu sér og auðmýki, og fyrir það þeir þyrma ei Líkamanum, og gjöra eigi holdinu sína Sæmd, til sinnar nauðþurftar.

3

1 Eru þér nú uppaftur rifnir með Kristi, Þá leitið þess hvað þar uppi er, þar eð Kristur situr til Guðs hægri handar.

2 Leggið ástúð yðar eftir því sem þar uppi er, og eigi eftir því sem á Jörðu er,

3 því að þér eruð dauðir, og yðart Líf er fólgið með Kristi í Guði

4 En nær Kristur yðvart líf mun sig opinbera, þá munu þér einnen með honum opinberaðir verða í Dýrðinni.

5 So deyðið nú yðra Limu sem á Jörðu eruð, Hórdóma, fúlan lifnað, Lostasemi, vondar girndir, Saurlífi og Ágirni, (sem er skurgoða dýrkan)

6 fyrir hvað að kemur Guðs Reiði yfir Börn Vantrúarinnar,

7 Í hverju þér hafið og forðum daga gengið þá þér lifðuð í þeim.

8 En afleggið nú allt í frá yður, Reiði, Grimmd, Illsku, Háðung, skemmileg(niðrandi) orð af yðrum munni.

9 Ljúgið ekki innbyrðis. Afklæðist hinum gamla Manni, með sínum verkum,

10 og íklæðist hinum nýja, sá sem endurnýjast til viðurkenningar, eftir þess ímynd sem hann hefur skapað,

11 Þar er enginn, Grískur, Gyðingur, Umskorinn, Yfirhúð, Útlendur,

Scytha, Þræll, Frelsingi heldur allir hlutir og í öllum Krists.

12 So íklæðist nú, so sem Guðs útvaldir, Heilagir og elskanlegir, hjartfólginni Miskunnsemi, Góðvilja, Hógværi, Þolinmæði,

13 og umlíðið hver annan. Og ef að nokkur hefur klögumál mót öðrum, þá fyrirgefið það hver öðrum innbyrðis, líka svo sem Kristur hefur fyrirgefið yður,

14 svo skulu þér einnen. En fram yfir allt þetta, þá íklæðist kærleikanum, hver að er band algjörvileiksins(fullkomnunar).

15 Og Friður Guðs regeri(ráði) í yðrum hjörtum, til hvers að þér eruð

einnin kallaðir, í einum líkama. Verið og þakklátir.

16 Látið Kristis orð gnóglega byggja meðal yðar í allri Visku. Lærið og áminnið yður með Psalmum og Lofsöngum, og andlegum ljúflegum Kvæðum, Og syngið DROTTNI í yðrum hjörtum.

17 Og allt hvað þér gjörið með orð og verk, það gjörið allt í nafni DROTTINS Jesú, og þakkið Guði Föður fyrir hann.

18 Þér kvinnur, verið yðar bændum undir gefnar í DROTTNI, svo sem að byrjar(hæfir).

19 Þér menn elskið yðar Eiginkonur, og verið ekki harðúðugir við þær.

20 Þér börn verið hlýðug Foreldrunum í öllum hlutum, Því að það er DROTTNI þakknæmilegt.

21 Þér Feður, reitið ekki yðvar Börn, svo að þau verði ei of körg(hugfallin,óhlýðin).

22 Þér Þénarar verið hlýðugir í öllum hlutum yðrum líkamlegum Herrum, eigi meður þjónustu fyrir augum, svo sem mönnum til þóknunar, heldur með einfaldleik hjartans, og meður Guðs ótta.

23 Allt hvað þér gjörið, það gjörið af hjarta, so sem DROTTNI og eigi mönnum.

24 Og vitið það þér munuð öðlast af DROTTNI verðlaun arftökunnar, Því að þér þjónið DROTTNI Kristi.

25 En hver órétt gjörir, sá mun það meðtaka hvað hann hefur órétt gjört, og ekkert Manngreinar álit er hjá Guði.

4

1 Þér Drottnar, hvað rétt og heyrilegt er það auðsýnið Þénurunum, Og vitið, það þér hafið einnen DROTTIN á Himni.

2 Verið stöðugir í Bæna ákallinu, og vakið í því hinu sama með þakkar gjörð,

3 Biðjið og einnen fyrir oss, So að Guð upplúki oss orðsins dyr, til að tala leyndandóm Krists, fyrir hvað eg em bundinn,

4 Upp á það, að eg opinberi það sama, sem mér byrjar að tala.

5 Gangið víslega í bland þeirra sem að eru þar fyrir utan, og skikkið yður í tíðina.

6 Yðar ræða sé ætíð ljúfleg, og með Salti krydduð, það þér vitið hvernen þér skuluð hverjum sem einum andsvara.

7 Hvernen um mig er háttað, það mun yður allt kunngjöra Tycichos, kær Bróðir og trúr Þénari, og meðþjónn í DROTTNI,

8 þann eg hefi þar fyrir til yðar sent, það eg vissa hvernen yður færi að, og það hann hugsvalaði(huggað) yðar hjörtum,

9 samt Onesimo þeim trúa og kæra Bróður, hver í frá yður er, og allt hvernen hér fer fram, munu þeir kunngjöra yður.

10 Yður heilsar Aristarchus minn sambandingi, og Marcus Systrungur Barnabe, af hverjum þér hafið nokkra bífalning(boðorð) meðtekið. Ef so er það hann kemur til yðar, þá meðtakið hann.

11 Og Jesus sá kallast Just, hverjir út af Umskurninni eru. Þessir eru alleinasta mínir hjálpendur á Guðs Ríki, þeir mér eru huggan vorðnir.

12 Yður heilsar Epaphras, hver í frá yður er, einn þjónn Krists, og jafnan fyrir yður áhyggju berandi í Bænum,

Upp á það þér standið fullkomnir, og uppfylltir í öllum Guðs vilja.

13 Eg ber honum það vitni, að hann hefur stóra ástunðan til yðar, og til þeirra í Laodicea og Hierapoli.

14 Yður heilsar Lucas Læknir, elskulegur, og Demas,

15 Heilsið Bræðrunum til Laodicea, og Nimphan, og Söfnuðinum sem að er í hans húsi.

16 Og nær Pistillinn er lesinn hjá yður, þá sjáið til að hann verði einnen og lesinn í Samkundunni til Laodicea. Og það þér lesið þann sem til Laodicea er ritaður.

17 Og segið Archippo það, Sjá upp á Embættið það þú meðtekið hefur í DROTTNI að þú fullkomnir það.

18 Heilsan af minni hendi Páls. Verið minnugir minna Fjötra. Náðin sé með yður,

AMEN.

Skrifaður af Róm, meður Tycicho og Onesimo

Fyrri S. Páls pistill til Tessalonia

1

1 Páll og Silvanus og Tímóteus þeim safnaði til Tessalonia í Guði föður og Drottni Jesú Kristi: Náð sé með yður og friður af Guði vorum föður og Drottni Jesú Kristi.

2 Vér þökkum Guði alla tíma fyrir yður alla og þenkjum yður óaflátanlega í vorum bænum,

3 hugleiðandi yðar verk í trúnni og yðvart erfiði í kærleikanum og yðra þolinmæði í voninni, hver að er vor Drottinn Jesús Kristur, fyrir Guði vorum föður.

4 Því, kærir bræður, af Guði elskaðir, vér vitum það þér eruð útvaldir.

5 Því að vort evangelium var hjá yður eigi alleinasta í orðinu heldur hvorttveggja í krafti og helgum anda og í nærsta mikilli fullvissu svo sem að þér vitið hvílíkir vér vorum meðal yðar fyrir yðar skuld.

6 Og þér eruð vorir eftirfylgjendur vorðnir og Drottins og hafið orðið meðtekið í miklum mótgangi meður fögnuði í helgum anda

7 so að þér eruð fyrirmynd orðnir allra trúaðra í Macedonia og Achaia.

8 Því að af yður er orð Drottins víðfrægt vorðið, eigi alleinasta í Macedonia og Achaia heldur í allar

álfur er yðar trú til Guðs útdreift so að eigi er þörf yður nokkuð að segja

9 því að þeir sjálfir kunngjöra af yður hvað vér höfum fyrir inngang haft til yðar og hvernin þér eruð umsnúnir til Guðs í frá skúrgoðum til að þjóna lifanda og sannarlegum Guði

10 og að bíða eftir hans syni af himnum hvern hann uppvakti af dauða, Jesú, sá oss hefur frelsað af tilkomandi reiði.

2

1 Af því þér vitið, kærir bræður, vorn inngang til yðar það hann er eigi ónýtur verið

2 heldur so sem vér höfðum áður til forna margt liðið og háðung þolað til Philippenses (sem að þér vitið) þó vorum vér samt og áður alldjarfir í vorum Guði hjá yður að tala evangelium Guðs í stórri baráttu.

3 Því vor áminning hefur eigi verið til villudóms né til óhreinleiks né með vélum

4 heldur eftir því vér erum af Guði reyndir það oss er tiltrúað að prédika evangelium so tölu vér, eigi sem vildu vér mönnum þóknast heldur Guði sem vor hjörtu reynir.

5 Því að vér höfum aldrei neitt sinn með smjaðrunarorðum umgengið (sem að þér vitið) og eigi með

nokkru ágirndartilefni (Guð er þess vottur)

6 og eigi heldur leitað neinnrar vegsemdar af mönnum, hvorki af yður né af öðrum. Vér hefðum mátt gjöra yður þyngsli sem aðrir postular Kristis.

7 Heldur vorum vér ástúðlegir hjá yður líka so sem önnur fóstra þá elur börn sín

8 og so höfðu vér góðvild af hjarta til yðar og vorum viljugir til að hlutskipta við yður, eigi alleinasta Guðs evangelium heldur jafnvel voru lífi, fyrir því að vér höfum yður ástfólgna.

9 Þér minnist vel, kærir bræður, vors erfiðis og vorrar mæðu. Því að dag

og nótt erfiðuðum vér so að vér veittum öngvum nein þyngsl á meðal yðar og prédikuðum hjá yður evangelium Guðs.

10 Þess eru þér vottar og Guð (þér sem trúaðir eruð) hversu heilaglega, réttferðuglega og óstraffanlega vér vorum hjá yður.

11 So sem að þér vitið hvernin að vér höfum hvern sem einn af yður so sem faðirinn sín börn áminnt og huggað

12 og það vottað að þér skylduð verðuglega ganga fyrir Guði þeim yður hefur kallað til síns ríkis og sinnar dýrðar.

13 Fyrir það þökkum vér einnin Guði óaflátanlega það þér þann tíð

þér meðtókuð af oss það orð guðlegrar prédikunar þá meðtóku þér það eigi so sem mannanna orð heldur (eftir því það sannarlega er) sem Guðs orð,

14 það einnin verkar í yður þér sem trúið. Því að þér eruð eftirfylgjarar vorðnir, kærir bræður, Guðs söfnuðum í Judea í Kristi Jesú so það þér hafið það sama liðið af yðrum náfrændum sem hinir af Gyðingum,

15 hverjir einnin Drottin Jesús hafa líflátið og þeirra eigin spámenn og hafa oss ofsótt og þóknast ekki Guði og eru öllum mönnum gagnstaðlegir,

16 tálma (hindra) oss að segja heiðingjum það þeir megi afhjálpast so að þeir uppfylli sínar syndir alls

staðar því að reiðin er endilega yfir þá komin.

17 En vér, kærir bræður, með því að oss hefur stíað verið í frá yður um stundar sakir eftir yfirliti og þó eigi eftir hjartanu, þá höfum vér þess framar flýtt oss yðart auglit að sjá af stórri þreyjan.

18 Fyrir það höfum vér viljað til yðar koma (eg, Páll) tvisvar sinnum en Satan hefur hindrað oss.

19 Því að hver er vor von eður fögnuður eður kóróna hrósunarinnar? Eru þér það eigi fyrir vorum Drottni Jesú Kristi í hans tilkomu?

20 Já, þér eruð vor vegsemd og fögnuður.

3

1 Fyrir því höfum vér ekki lengur það viljað umlíða og létum oss þóknast það vér værum einir samir látnir til Athenas

2 og höfum útsend Timotheum, vorn bróður og Guðs þénara og vorn hjálparmann í evangelio Krists, til að styrkja og á að minna yður í yðvari trú

3 so að enginn yðar skelfist í þessum hörmungum. Því að þér vitið að vér erum þar til settir

4 og þá er vér vorum hjá yður sögðu vér yður það fyrir það vér hlytum mótgang að hafa so sem er skeð og þér vitið.

5 Þar fyrir að eg gat það eigi lengur liðið þá útsenda eg so að eg mætti reyna yðra trú upp á það að eigi mætti ske að freistarinn freistaði yðar og yrði vort erfiði so til ónýtis.

6 En nú það Tímóteus er í frá yður til vor kominn og hefur kunngjört oss yðra trú og kærleika og það þér hugsið til vor alltíð til hins besta og það yður forlengir eftir að sjá oss so sem oss einnin líka eftir yður,

7 þá urðu vér, kærir bræður, huggaðir a yður í allri vorri hörmung og nauð fyrir yðra trú.

8 Því að nú erum vér lifandi meðan þér standið í Drottni.

9 Því hverja þakkargjörð getum vér Guði endurgoldið fyrir yður fyrir

allan þann fögnuð sem vér höfum yðar vegna fyrir Guði?

10 Vér biðjum dag og nótt mikillega það vér mættum sjá yðart auglit og uppfylla so það hvað ábrestur yðra trú.

11 En Guð vor faðir og Drottinn vor Jesús Kristur greiði vorn veg til yðar.

12 En yður margfaldi Drottinn og láti kærleikinn yfirgnæfa innbyrðis hjá yður og við hvern mann (so sem að vér erum einnin við yður)

13 so að yðar hjörtu sé styrk og óstraffanleg í heilagleik fyrir Guði og vorum föður í tilkomu vors Drottins Jesú Krists með öllum hans heilögum.

4

1 Framar, kærir bræður, biðjum vér yður og áminnum í Drottni Jesú að so sem þér hafið af oss meðtekið hvernin þér skuluð ganga og Guði þóknast svo að þér æ meir og meir fullkomnari verðið.

2 Því að þér vitið hvað fyrir boðorð vér höfum gefið yður fyrir Drottin Jesú.

3 Því að það er vilji Guðs: Yðar helgun, að þér haldið yður í frá frillulífi (kynlífi utan hjónabands)

4 og hver yðar einn kunni að eignast sitt ker í helgan og heiðri

5 og ekki í girndarbruna sem heiðingjar þeir af Guði ekkert vita,

6 og það enginn niðurþrykkki né svíki sinn bróður í nokkri höndlun því að Drottinn er hann sem hefnir alls þessa, sem að vér höfum áður fyrri sagt og yður vottað.

7 Því að Guð hefur ekki kallað oss til óhreinleiks heldur til helgunar.

8 Því hver hann nú forsmár hann forsmár öngvan mann heldur Guð, sá sinn heilaga anda hefur í yður gefið.

9 En af bróðurlegum kærleika er ekki þörf yður að skrifa því að þér eruð sjálfir í Guði lærðir yður innbyrðis að elska

10 og það gjöri þér einnin viður alla bræður sem í öllu Macedonia eru. En vér beiðum yður, kærir bræður, það þér verðið enn algjörðari.

11 Og kostgæfið spakferðugir(kyrrlátir) að vera og yðvart eigið að stunda og erfiðið með yðar eigin höndum so sem að vér höfum boðið yður

12 upp á það þér mættuð ærlega ganga hjá þeim sem þar fyrir utan eru og einskis þeirra við þurfa.

13 En vér viljum, kærir bræður, eigi dylja fyrir yður af þeim sem sofa upp á það þér séuð eigi hryggvir sem þeir aðrir er öngva von hafa.

14 Því fyrst vér vitum það Jesús er dáinn og upp aftur risinn so mun Guð og einnin þá sem sofnaðir eru fyrir Jesús með honum framleiða.

15 Því segjum vér yður so sem orð Drottins það vér hverjir lifum og

yfirblífum í tilkomu Drottins, vér munum ei fyrir þeim koma sem sofa.

16 Því að Drottinn sjálfur mun með herópi og höfuðengilsins raust og Guðs lúðri ofan koma af himnum og hinir dauðu í Kristi munu fyrst upp aftur rísa.

17 Eftir á vér, vér sem lifum og yfirblífum, verðum til líka uppnumnir með þeim sömu í skýin til móts við Drottin í loftið og munum so hjá Drottni vera alla tíma.

18 So huggið nú hver annan innbyrðis með þessum orðum.

5

1 En af tímanum og stundunni, kærir bræður, er ekki þörf yður að skrifa.

2 Því að þér vitið sjálfir glögglega það dagur Drottins mun koma sem þjófur um nótt.

3 Af því nær þeir munu segja: „Þar er friður og allt utan hættu“ þá mun fordjörfunin (eyðileggingin) snögg yfir þá koma líka svo sem kveinan jóðsjúkrar konu og eigi skulu þeir umflúið geta.

4 En þér, kærir bræður, verið ekki í myrkrinu so að sá dagur grípi yður ekki sem þjófur.

5 Þér eruð allir saman ljóssins börn og dagsins börn. Vér erum eigi af nóttinni né af myrkrunum.

6 Fyrir því látum oss eigi sofa so sem hina aðra heldur vökum og verum sparlífir (algáðir).

7 Því að þeir sem sofa þeir sofa á nóttinni og þeir sem drukknir eru þeir drekka á nóttinni.

8 En vér sem erum dagsins skulum sparlífir vera, íklæddir brynju trúarinnar og kærleiksins og með hjálmi vonarinnar til hjálpræðisins.

9 Því að Guð hefur eigi sett oss til reiði heldur það vér skyldum hjálpræðið öðlast fyrir vorn Drottin Jesús Krist

10 sá fyrir oss hefur dáið svo hvort að vér vökum eða sofum skulum til samans með honum lifa.

11 Fyrir því áminni hver yðar annan innbyrðis og leiðréttið hver annan innbyrðis so sem að þér gjörið.

12 En vér biðjum yður, kærir bræður, það þér þekkið þá sem erfiða meðal yðar og forstöðu veita í Drottni og áminna yður

13 að hafið þá þess kærari fyrir þeirra verks sakir og verið friðsamir við þá.

14 En vér biðjum yður, kærir bræður, að þér áminnið óráðvanda, huggið vesala, umlíðið breyskva, verið þolinmóðir við alla.

15 Sjáið til að þar enginn gjaldi illt fyrir illt heldur eftirfylgið hinu góða, bæði innbyrðis og við alla.

16 Verið jafnan glaðir.

17 Biðjið óaflátanlega.

18 Verið þakklátir í öllum hlutum því að það er Guðs vilji í Kristi Jesú til yðar.

19 Andann þá kefjið ekki.

20 Spádómana forsmáið ekki.

21 Reynið alla hluti og bíhaldið því hvað gott er. (Haldið fast í það sem gott er)

22 Forðist alla vonda prýði.

23 En sjálfur Guð friðarins helgi yður allt í gegnum og yðar andi samt sálunni og líkamanum megi algjörlega varðveittur vera, óstraffanlegur í tilkomu vors Drottins Jesú Kristi.

24 Trúr er hann sem yður kallaði, hann mun það og einnin gjöra.

25 Kærir bræður, biðjið fyrir oss.

26 Heilsið öllum bræðrum með heilögum kossi.

27 Eg særi (brýni) yður við Drottin að þér látið lesa þennan pistil fyrir öllum heilögum bræðrum. Náð vors Drottins Jesú Kristi sé með yður. AMEN.

Annar S. Páls pistill til Tessalonia

1

1 Páll og Silvanus og Tímóteus þeim söfnuði til Tessalonia í Guði vorum föður og Drottni Jesú Kristi:

2 Náð sé með yður og friður af Guði vorum föður og Drottni Jesú Kristi.

3 Vér skulum alltjafn gjöra Guði þakkir fyrir yður, kærir bræður, sem að verðugt er. Því að yðar trúa vex að nærsta og kærleikurinn sérhvers meðal yðar allra vega innbyrðis hver við annan

4 so að vér hrósum oss af yður í Guðs söfnuði yðrar þolinmæði og

trúar vegna í öllum yðar ofsóknum og hörmungum hverjar þér þolið.

5 Til útvísingar það Guð mun réttferðuglega dæma og þér verðugir verðið til Guðs ríkis, fyrir hvert þér og líðið.

6 Að því er það rétt hjá Guði að endurgjalda þeim hörmung sem yður hörmung veita en yður, þér sem hörmung líðið,

7 hvíld meður oss þá er Drottinn Jesús mun opinberast af himni meður englum síns

8 kraftar og með eldsins loga hefnd að gefa yfir þá sem ekki þekkja Guð og yfir þá sem ekki eru hlýðugir evangelio vors Drottins Jesú Krists,

9 hverjir píslir munu líða, ævinlega fordjörfun (eyðileggingu) frá augliti Drottins og frá hans dýrðarlegri magt (dýrðarlega valdi)

10 þá hann mun koma og vegsamlegur birtast með sínum heilögum og dásamlegur með öllum trúuðum. Því að vorum vitnisburði til yðar af þeim sama degi hafi þér trúað.

11 Og sakir þess biðjum vér einnin alla tíma fyrir yður það vor Guð gjöri yður verðuga sinni kallan og uppfylli alla góðvild náðarinnar og trúarinnar verk í kraftinum

12 so að á yður verði prísað nafn Drottins vors Jesú Kristi og þér á

honum eftir þeirri náð vors Guðs og Drottins Jesú Kristi.

2

1 En vegna þeirrar tilkomu vors Drottins Jesú Krists og vorrar samansöfnunar til hans

2 biðjum vér yður, kærir bræður, það þér látið ekki skjótlega hræra yður af yðru sinni né skelfa, hvorki fyrir anda eða fyrir orð né bréf so sem af oss sent, það dagur Krists sé þegar fyrir höndum. (að dagur Krists sé þegar liðin)

3 Látið öngvan villa yður með neinu móti. Því að hann kemur ekki nema að so sé það áður fyrri komi það fráfall og opinskár verði maður syndarinnar og glötunarsonur,

4 sá sem að er mótstandari og sig forhefur upp yfir allt hvað Guð eður Guðs dýrkan heitir so það hann setur sig í Guðs musteri so sem Guð og það útvísandi að hann sé Guð.

5 Minnist þér ekki þar á það eg sagði yður þetta þann tíð eg var í hjá yður?

6 Og hvar þar honum nú inni heldur viti þér þar til hann opinberast á sínum tíma.

7 Því að sú vonska hreysir sér alla reiðu heimuglega utan það alleinasta sá sem því nú inniheldur hlýtur burt tekinn að verða og so mun þá hinn vondi opinskár verða

8 (hvern Drottinn mun deyða með anda síns munns og honum endalok gjöra fyrir uppbirting sinnar tilkomu)

9 hver tilkoma að sker eftir verkum andskotans með allsháttuðum lygilegum krafti,

10 táknum og stórmerkjum og með allsháttuðu fláræði til ranglætis meðal þeirra sem tapaðir verða fyrir það þeir hafa eigi meðtekið kærleikann sannleiksins so þeir hjálpuðust.

11 Því mun Guð senda þeim megnan villudóm að þeir trúi lyginni

12 upp á það þeir verði allir dæmdir sem sannleiknum ekki trúa heldur samþykkjast ranglætinu.

13 En vér skulum þakka Guði alla tíma fyrir yður, elskanlegir bræður, af Drottni það Guð hefur útvalið yður allt frá upphafi til

sáluhjálparinnar í helgun andans og í trú sannleiksins

14 þar hann hefur yður í kallað fyrir evangelium til vegsamlegs eigindóms vors Drottins Jesú Kristi.

15 So standið nú, kærir bræður, og haldið þá setninga sem þér eruð tillærðir, sé það fyrir vor orð eður bréf.

16 En sjálfur vor Drottinn Jesús Kristur og Guð vor faðir sá oss hefur elskað og gefið eilífa huggun og góða von fyrir náðina

17 hann áminni yðar hjörtu og staðfesti yður í öllum lærdómi og góðum verkum.

3

1 Framar, kærir bræður, biðjið fyrir oss so að orð Drottins hlaupi og vegsamað verði líka so sem hjá yður

2 og það vér verðum frelsaðir í frá óráðvöndum og illgjörnum mönnum. Því að trúan er ekki hvers manns.

3 En sá Drottinn er trúr sem yður mun styrkja og varðveita frá illu.

4 En vér væntum til yðar í Drottni það þér gjörið og gjöra munið hvað vér bjóðum yður.

5 Og Drottinn greiði yðar hjörtu til Guðs kærleika og til þolinmæði Kristi.

6 En vér biðjum yður, kærir bræður, í nafni vors Drottins Jesú Krists það

þér burt takið yður í frá sérhverjum þeim bróður sem óráðvandlega gengur og eigi eftir þeim setningi sem hann hefur meðtekið af oss.

7 Því að þér vitið hvernin þér skuluð oss eftirfylgja. Því vér vorum ekki ótérugir (vorum ekki í óreglu) á meðal yðar,

8 höfum einnin ekki brauðið fyrir ekkert út af nokkru tekið heldur með erfiði dag og nótt þá höfum vér verkað so að vér veittum öngvum yðar nein þyngsl.

9 Eigi fyrir það so sem að vér hefðum þar öngva magt (ekkert vald) til heldur það vér gefum oss sjálfa yður til fyrirmyndar oss eftir að fylgja.

10 Og þá vér vorum hjá yður buðum vér yður það að ef nokkur vill eigi erfiða sá skal ekki heldur eta.

11 Því að vér heyrum það nokkrir meðal yðar ganga óráðvandlega og erfiða ekkert, drýgjandi heldur slenskap.

12 En slíkum boðum vér og áminnum þá fyrir vorn Drottin Jesús Krist það þeir erfiði með spaklæti(friðsemd) og eti sitt eigið brauð.

13 En þér, kærir bræður, þreytist ekki gott að gjöra.

14 En ef nokkur er ei hlýðinn voru orði þann teiknið upp fyrir bréf og hafið ekkert með hann að gjöra so að

hann verði blygðaður. (verði til skammar)

15 Haldið hann þó ekki sem óvin heldur áminnið hann sem bróður.

16 En sjálfur Drottinn friðarins gefi yður ætíð frið og með öllum háttum. Drottinn sé með yður öllum.

17 Heilsan með minni hendi, Páls, hvert að er það merki í öllum bréfum sem eg skrifa.

18 Náð vors Drottins Jesú Krists sé með yður öllum. AMEN.

Skrifaður frá Aþenu

Fyrri S. Páls pistill til Timotheum

1

1 Páll postuli Jesú Krists eftir boðan Guðs vors frelsara og Drottins Jesú Krists sá vor von er

2 Timotheo, mínum réttilegum syni í trúnni: Náð, miskunn og friður af Guði vorum föður og vorum Drottni Jesú Kristi.

3 So sem að eg beidda þig það þú blífir til Epheso meðan eg færa í Macedoniam og boðaðir það sumum það þeir ekkert annað kenndu

4 og gæfir öngvan gaum að þeim ævintýrum og ættartölusögum sem öngvan enda taka, þær meir afla spurninga en betrunar til Guðs í trúnni.

5 Því að uppfylling boðorðsins er kærleikinn af hreinu hjarta og af góðri samvisku og af ómengaðri trú.

6 Í frá hverri sumir hafa villst og eru umsnúnir til ónýtrar þvættunar,

7 vilja vera Ritningsmeistarar, skilja þó ekki hvað þeir segja eða hvað þeir setja.

8 En vér vitum það lögmálið er gott, fyrst nokkur tíðkar það réttilega,

9 vitandi það að hinum réttláta er ekkert lögmál sett heldur ranglátum

og óhlýðugum, óguðlegum og syndörum, glæpafullum og illskufullum, föðurdrápurum og móðurbönum, mannslögurum (morðingjum),

10 frillulífismönnum, þeim sem skömm drýgir með kallmanni og þeim mönnum í burt selur og ljúgurum og meinsærismönnum og so það fleira hvað heilsusamlegum lærdómi mótstaðlegt

11 er eftir dýrðlegu evangelio hins sæla Guðs það mér tiltrúað er.

12 Og eg þakka vorum Drottni Jesú Kristi sem mig styrkvan gjörir og mig trúlyndan aktað hefur, setjandi í þetta embætti

13 sem eg var þó fyrr meir forsmánari, ofsóknari og háðungarmaður. En mér er miskunnsemi yfirkomin því að það gjörða eg af viskuleysi í vantrú.

14 En náð vors Drottins var þess yfirgnæfanlegri með trúnni og kærleikanum sem að er í Kristi Jesú.

15 Því að það eru vissileg sannindi og dýrmætt verðugt orð það Kristur Jesús er kominn í þennan heim synduga sáluhólpna að gjöra, meðal hverra eg em hinn fremsti.

16 En mér er því miskunnsemi yfirkomin upp á það Kristur Jesús auðsýndi á mér fyrstum allra þolinmæði, þeim til eftirdæmis sem á hann skyldu trúa til eilífs lífs.

17 En Guði, eilífum konungi ódauðlegum og alleina vísum, sé lof og dýrð að eilífu. Amen.

18 Þetta boðorð bífala eg þér, son minn Timothee, eftir hinum fyrrum spádómum yfir þér að þú fremjir í þeim góðan riddaraskap,

19 hafandi trúna og góða samvisku, hverri sumir hafa frá sér skúfað og á trúnni skipbrot liðið,

20 meðal hverra er Hýmeneus og Alexander, hverja eg hefi andskotanum ofurselt so að þeim yrði kennt að guðlasta eigi meir.

2

1 So áminni eg nú það vér umfram alla hluti gjörum í fyrstu bónir,

bænir, fyrirbeiðslur, þakkargjörðir fyrir öllum mönnum,

2 fyrir konungum og fyrir öllum yfirboðurum, upp á það vér mættum hafa spakt og rósamt líferni í allri guðrækni og siðsemd.

3 Því slíkt er gott, þar til einnin þakknæmt, fyrir Guði vorum hjálpara,

4 sá sem vill það allir menn hjálpist og til viðurkenningar sannleiksins komist.

5 Því að þar er einn Guð og einn meðalgangari milli Guðs og mannanna sem er sá maður Kristur Jesús,

6 hver sjálfan sig hefur útgefið fyrir alla til endurlausnar það þetta yrði prédikað í hans tíð.

7 Þar til eg em prédikari og postuli settur (eg segi sannleik í Kristi Jesú og lýg ekki), lærari heiðinna í trúnni og í sannleiknum.

8 So vil eg nú það að mennirnir biðji í öllum stöðum og upphefi heilagar hendur án reiði og örvilnunar.

9 Slíkt hið sama konunar að þær prýði sig í sómasamlegum búnaði með blygð og hreinferði, eigi meður hárfléttan eður gulli eður perlum eða dýrmætum klæðnaði

10 heldur so sem það konunum hæfir, auðsýnandi guðhræðslu fyrir góðverk.

11 Kvinnurnar læri í þögn með allri undirgefni.

12 En það tilsteðju (umberum) vér ekki kvinnunni það hún kenni, ekki heldur það hún sé mannsins herra heldur það hún sé þögul.

13 Því að Adam er fyrri skapaður, eftir á Eva.

14 Og Adam varð eigi svikinn en konan varð svikin og hefur yfirtroðsluna innleitt.

15 En hún mun hjálpast fyrir barnsburð ef hún blífur(dvelur) í trúnni og í kærleikanum og í helguninni með hreinferði.

3

1 Það er vissileg sannindi ef að nokkur girnist biskupsembætti, sá girnist ágætt verk.

2 En biskupi byrjar að vera óstraffanlegum (óaðfinnanlegur), einnrar kvinnu eiginmanni, sparneytnum, hógværum, siðsömum, gestrisnum, kenningasömum,

3 enginn vínsvelgjari, eigi baráttusömum, einkis ljótlegs ávinnings gírugur, heldur vingjarnlegur, eigi þráttunarsömum, eigi ágjörnum,

4 sá góða fyrirsjón veitir sínu húsi, hver hlýðug börn hefur með allri virðing

5 (so að ef nokkur kann ei sínu húsi forstöðu að veita, hvernin má hann þá Guðs söfnuði umsjón veita?)

6 eigi nýnæmum so að hann upphrokist ekki og hrapi so í forsmánarans úrskurð.

7 Hann hlýtur og einnin að hafa góðan vitnisburð af þeim sem þar fyrir utan eru upp á það hann hrapi ekki í svívirðing og snöru spéarans.

8 Líka einnin skulu þjónarnir vera heiðarsamlegir, eigi tvítungaðir, öngvir vínsvelgir, einkis skemmilegs ávinnings gírugir,

9 þeir eð hafa leyndardóm trúarinnar í hreinni samvisku.

10 Þá hina sömu lát áður reyna. Eftir það lát þá þjóna nær þeir eru óstraffanlegir.

11 So og líka skulu þeirra eiginkvinnur vera hóglátar, eigi spésamar, hreinferðugar og trúlyndar í öllum hlutum.

12 Þénarana hvern sem einn lát vera einnrar kvinnu eiginmann, sá vel forstendur (hefur stjórn á) sín börn og sín eigin hús.

13 En þeir eð vel þjóna verðskulda sér sjálfum góða stétt og mikið traust í trúnni í Kristi Jesú.

14 Þetta skrifa eg þér og vona sem fyrst til þín að koma.

15 En ef mér seinkar að þú vitir hvernin þú skalt ganga í Guðs húsi, hvert að er söfnuður Guðs lifanda, stólpi og grundvallan sannleiksins.

16 Ómótmælanlega mikill er leyndur dómur guðhræðslunnar. Guð er opinberaður í holdinu, réttlættur í andanum, auglýstur englunum, prédikaður heiðingjum, trúður af heiminum, meðtekinn í vegsemd.

4

1 En andinn segir skilmerkilega það á síðustu tímum munu nokkrir af falla frá trúnni og gætur gefa að sviksamlegum aundum og djöflalærdómum

2 fyrir þá sem í smjaðran lygimælendur eru og forbrenndar samviskur hafa,

3 fyrirbjóðandi að giftast og að bindast þeirrar fæðu sem Guð hefur skapað til meðtöku trúuðum meður þakkargjörð og þeim sem sannleikinn viðurkenna.

4 Því að öll Guðs skepna er góð og ekkert burtskafanlegt það með þakkargjörð meðtekið verður

5 því að það helgast fyrir Guðs orð og bænina.

6 Nær þú ert þetta bræðrunum fyrirleggjandi muntu vera góður þénari Jesú Krists sem uppalinn er í orðum trúarinnar og góðum

lærdómum, hverjum þú hefur hér til eftirfylgt.

7 En fánýtar aldraðar kvennaskröksögur forðast þú.En ven þú sjálfan þig heldur guðrækinn

8 því að líkamleg iðkan er til lítils nytsamleg. En guðrækni er til allra hluta nytsöm, hafandi þessa lífsins fyrirheit og so hins eftirkomanda.

9 Þetta er vissileg sannindi og dýrmætt verðugt orð.

10 Því að til þess sama erfiðum vér einnin og verðum formæltir um það vér höfum vonað upp á lifanda Guð, sá sem að er frelsari allra manna en sérdeilis trúaðra.

11 Þetta boða og kenn.

12 Enginn forsmái þína æsku heldur vert fyrirmynd trúaðra í orðinu, í breytninni, í kærleikanum, í andanum, í trúnni, í hreinlífinu.

13Vert iðinn með lesningum, með áminningum, með kenningum, þangað til að eg kem.

14 Gleym ekki þeirri gáfu sem þér er gefin fyrir spádóma með handaupplegging öldunganna.

15 Iðka þetta og umgakk so að þinn frami sé opinber hverjum manni.

16 Haf gát á sjálfum þér og á lærdóminum og blíf í þessum greinum. Því ef þú gjörir þetta munt þú sjálfan þig hjálplegan gjöra og þá sem þér heyra.

5

1 Gamlan straffa (ávíta) ekki heldur áminn hann sem föður, unga sem bræður,

2 aldraðar konur sem mæður, ungar sem systur með öllu hreinlífi.

3 Ekkjurnar heiðra þær sem réttar ekkjur eru.

4 En ef ekkja hefur börn eður barnabörn þá lát hana fyrst læra sínu eigin húsi guðlega að stjórna og foreldrunum líkt aftur að gjalda því að þar er vel gjört og þakknæmt fyrir Guði.

5 En þar er sannarleg ekkja sem einsömun er og sína von setur upp á

Guð og staðnæmist í bænum og ákalli dag og nótt.

6 En hún sem í bílífi (nautnalífii) lifir er lifandi dauð.

7 Og bjóð þetta upp á það þær séu óstraffanlegar.

8 En ef einhver rækir ekki sitt sérdeilis sín hjú, sá hefur afneitað trúnni og er vantrúuðum verri.

9 Lát öngva ekkju útveljast sem er fyrir innan sextigi ára og verið hefur eins manns eiginkona

10 og hefur vitnan góðra verka það hún hefur sín börn vel upp alið, það hún hafi gestrisin verið, það hún hafi heilagra fætur þvegið, það hún hafi harmþrungnum lífsnæring veitt, það

hún hafi til allra góðra verka kostgæfin verið.

11 En ungar ekkjur varast þú því nær þær taka lauslátar að gjörast í gegn Kristi þá vilja þær giftast,

12 hafandi sinn dóm það þær hafa hina fyrstu trú brotið.

13 En jafnframt þessu eru þær gagnlausar og læra um hús að hlaupa. En þær eru eigi alleinasta gagnlausar heldur einnin orðugar og forvitnar og tala það sem ekki hæfir.

14 Því vil eg það ungar ekkjur giftist, ali börn, heimilinu forstöðu veiti og gefi mótstandaranum ekkert tilefni það hann megi formælingar sök hafa.

15 Því að þar eru þegar nokkrar frá horfnar, andskotanum eftirfylgjandi.

16 En ef einhver trúaður maður eða trúuð kvinna hefur ekkjur veiti hann þeim sömu framfærslu og láti söfnuðinn ekki þvingaðan verða svo að þær sem sannar ekkjur eru mættu nægð hafa.

17 Þeir öldungar sem vel forstanda haldist tvefaldlegs heiðurs verðugir, sérdeilis þeir sem erfiða í orðinu og lærdóminum.

18 Því að Ritningin segir: „Eigi skaltu tilbinda múlinn á erjanda nauti,“ og: „Verkmaðurinn er síns kaups verðugur.“

19 Í móti öldungi átakst ekkert klögumál án vitnisburðar tveggja eður þriggja.

20 Þá sem syndgast straffa fyrir öllum upp á það hinir aðrir hafi ótta af.

21 Eg votta fyrir Guði og Drottni Jesú Kristi og útvöldum englum það þú varðveitir þetta án eiginlegs hugboðs, ekkert gjörandi fyrir vináttu.

22 Legg eigi bráðlega hendur yfir nokkurn. Samlaga þig ekki annarlegum (annars) syndum.

23 Geym þig sjálfan hreinferðugan. Hér eftir drekk ekki vatn heldur iðka lítils víns fyrir þíns maga sakir ogþað þú oftsinnis ert sjúkur.

24 Sumra manna syndir eru opinberar so að vér kunnum þær fyrirfram að dæma en sumar verða hér eftir á opinberar.

25 Líka einnin sumra góðverk eru fyrirfram opinber og hinna annarra blífa ekki niðri byrgð.

6

1 Þeir þjónustumenn sem undir okinu eru skulu halda sína drottna í öllum heiðri upp á það að Guðs nafn og lærdómurinn verði ekki lastaður.

2 En þeir sem trúaða drottna hafa skulu ekki forsmá þá hinu sömu fyrir það þeir eru bræður heldur skulu þeir því þénugri vera með því þeir hinir eru trúaðir og elskanlegir og

velgjörningsins hluttakarar. Þetta kenn og áminn.

3 Ef að nokkur kennir öðruvís og blífur ekki við heilsusamleg orð vors Drottins Jesú Krists og við þann guðrækilega lærdóm,

4 sá er uppbelgdur og veit ekkert heldur er sóttlera í spurningum og orðadeilum, (hrokafullir menn sem vilja ekkert nema að velta sér upp úr spurningum og þrætum) af hverjum uppsprettur öfund, þrætur, guðlastanir,

5 illar óvenjur, misgreiningar þeirra manna sem fordjörfuð hugskot hafa, þeir eð sannleiknum sviptir eru, hverjir það meina að guðrækni muni

fjárafli vera. Forða þig þeim sem þess konar eru.

6 En það er mikill ávinningur hver hann er guðhræddur og lætur sér sína lukku nægja.

7 Því að vér höfum ekkert innflutt í þennan heim, af því er það opinbert að vér munum ekkert í burt hafa.

8 En nær vér höfum fæði og klæðnað so látum oss nægja.

9 Því að þeir sem ríkir vilja verða falla í freistni og snörur og í margar fávíslegar og skaðsamlegar girndir, þær eð manninum drekkja í fordjarfan og fordæming.

10 Því að ágirnd er rót alls ills, þeirrar sumir girntust og eru trúnni

frávilltir og gjöra sér so sjálfum margar meinsemdir.

11 En þú, Guðs maður, flý þetta og eftirfylg réttlætinu, guðhræðslu, trúnni, kærleikanum, þolinmæðinni, hógværðinni.

12 Berst góðri baráttu trúarinnar, höndla so eilíft líf þar þú einnin ert til kallaður og játað hefur góða játning fyrir mörgum vottum.

13 Eg býð þér fyrir Guði sem alla hluti lífgar og fyrir Krist Jesú

14 sá undir pontverskum Pilato vottað hefur góða játning það þú varðveitir þetta boðorð án flekkunar, óstraffanlegur, allt til auglýsingar vors Drottins Jesú Krists,

15 hverja sá hinn sæli og alleinasta voldugur mun auglýsa á sínum tímum, konungur konunganna, Drottinn drottnanna,

16 hann sem einnsaman ódauðleikinn hefur, sá sem byggir í ljósinu þar enginn kann til að komast, hvern enginn maður hefur séð né sjá kann, honum sé heiður og ævinlegt veldi. Amen.

17 Ríkum þessarar veraldar bjóð þú það þeir sé ekki mikillátir og leggi öngva von upp á þennan fallvalta ríkdóm heldur upp á lifanda Guð sem oss gnóglega gefur allsháttað til notnunar

18 og það þeir gjöri nökkuð gott það þeir auðgist í góðum verkum, sé gjafmildir, góðviljaðir,

19 safnandi sér sjálfum í sjóð góðri grundvallan upp á hið tilkomanda svo að þeir höndli eilíft líf.

20 Ó Timothee, varðveit það þér er tiltrúað og varast fáfengilegt hégómahjal og kappdeilur falsfrægrar listar hveri að nokkrir fram halda

21 og eru trúnni frávilltir. Náðin sé með þér. Amen.

Annar S. Páls pistill til Timotheum

1

1 Páll, postuli Jesú Krists, fyrir Guðs vilja, eftir fyrirheitinu lífsins í Kristi Jesú

2 Til Timotheo, mínum elskulega syni: Náð, miskunn, friður, af Guði Föður og Kristi Jesú vorum Drottni.

3 Eg þakka Guði þeim er eg þjóna í frá langfeðgum mínum í hreinnri samvisku það eg óaflátanlega minnunst þín í mínum bænum dag og nótt

4 og það mig forlengir eftir þig að sjá (nær eg hugleiði þín tárföll) upp á það eg uppfylldist fögnuði,

5 íhugandi þá flekklausa trú sem í þér er og áður fyrri byggði með þinni ömmu Laide og með þinni móður Eunike. Eg em þess fullviss það einnin með þér.

6 Hvar fyrir eg áminni þig það þú uppvekir þá Guðs gjöf sem í þér er fyrir upplegging minna handa.

7 Því að Guð hefur ekki gefið oss hræðslunnar anda heldur sannleiksins og kærleiksins og bindindis.

8 Fyrir því skammast þín ekki vors Drottins vitnisburðar né míns, hans

bandingja, heldur með þolugur vert evangelio so sem að eg, eftir Guðs krafti,

9 þeim oss hefur hjálplega gjört og kallað með heilagri kallan, ekki eftir vorum verkum heldur eftir sinni fyrirhyggju og náð, hver oss er gefin í Kristi Jesú fyrir veraldarinnar upphaf

10 en nú opinberuð er fyrir auglýsing vors lausnara Jesú Krists sá sem dauðann hefur svipt magtinni(valdi) en lífið og ódauðlegleikinn í ljós leitt fyrir evangelium,

11 í hvert eg em settur prédikari, postuli og lærari heiðinna þjóða,

12 hvers vegna eg líð þetta. En eg skömmunst mín þess ekki því að eg veit á hvern eg trúi og em fullvís það hann kann það að varðveita hvað mér er tiltrúað allt til hins sama dags.

13 Hegða þér eftir fyrirmynd þeirra heilsusamlegra orða sem þú hefur heyrt af mér út af trúnni og kærleiknum í Kristi Jesú.

14 Það hið góða sem þér er tiltrúað það varðveit fyrir heilagan anda sem í oss byggir.

15 Því að þú veist það þeir hafa allir frásnúist mér sem í Asia eru, meðal hverra er Phygellus og Hermogenes.

16 Drottinn gefi miskunn heimkynni Onesiphori því að hann hefur

oftsinnis mig endurnært og af minni járnviðju hefur hann sér ekki feilað

17 heldur þá hann var í Róm leitaði hann mín sem innilegast og fann mig.

18 Drottinn gefi honum það hann finni miskunn hjá Drottni á þeim degi. Og í hversu mörgu hann hefur mér þjónustu veitt til Epheso það veistu allra best.

2

1 So styrk þig nú, son minn, í náðinni sem er fyrir Krist Jesú.

2 Og í því sem þú hefur af mér heyrt fyrir marga vitnisburði bífala það trúum mönnum, þeim sem tilhæfilegir eru að læra aðra.

3 En þú vert herkinn sem góður kappi Jesú Krists.

4 Enginn stríðsmanna vefur sig í neinnri veraldlegri sýslan upp á það hann þóknist þeim hinum sama sem meðtók hann.

5 Og þótt nokkur berjist verður hann ekki jafnsnart kórónaður nema hann berjist réttilega.

6 En sá akurkarlinn sem akurinn erjar skal fyrstur neyta af ávextinum.

7 Merk hvað eg segi. En Drottinn mun gefa þér skilning í öllum hlutum.

8 Haf í minni Jesús Krist hver upp aftur er risinn í frá dauðum út frá sæði Davíðs eftir mínu evangelio,

9 yfir hverju eg líð allt til bandanna svo sem illvirki. En Guðs orð eru ekki bundin.

10 Fyrir því þoli eg allt sakir útvaldra upp á það þeir auðlist einnin hjálpræðiði í Kristi Jesú með eilífri dýrð.

11 Þetta er sannarlega satt: Ef vér deyjum með honum þá munum vér með lifa,

12 þolum vér so munu vér með ríkja, ef vér afneitum honumþá mun hann einnin afneita oss,

13 trúum vér ekki þá blífur hann þó trúfastur því han kann ekki sér sjálfum að afneita.

14 Þetta áminn þú og vitna fyrir Drottni það þeir hafi ekkert orðgjálfur hvert öngu nýtt er nema til til fráhverfingar þeim sem tilheyra.

15 Kostgæf að auðsýna þig Guði réttilegan og óstraffanlegan(óaðfinnanlegan) verkmann sá er rétt í sundurkljúfi orðið sannleiksins.

16 Fáfengilegt hégómahjal flý þú því að það styrkir mikið til óguðlegs athæfis

17 og þeirra orð þá eta um sig sem annar krabbi(krabbamein, orð þeirra breiðast út líkt og krabbamein og sýkja útfrá sér), meðal hverra er Hýmeneus og Fíletus,

18 hverjir sannleiknum hafa frávillst, segjandi upprisuna skeðna vera og hafa svo sumra trú umsnúið.

19 En styrk grundvallan Guðs stendur stöðug, hafandi þetta merki: „Drottinn kenni þá sem eð hans eru“ og: „Hver sá fráskiljist ranglætinu sem ákallar nafn Krists.“

20 Í stóru húsi eru ekki alleinasta kerin af gulli og silfri heldur einnin af tré og leiri, sum til heiðurs, sum til vanæru (vanvirðu).

21 Og ef að nokkur hreinsar sig í frá þvílíkum mönnum sá mun vera heilagt ker húsherranum til heiðurs handtéranda og til alls góðs verks reiðubúið.

22 Flý þú girndir æskunnar en eftirfylg réttlætinu, trúnni, kærleiknum, friðnum, með þeim öllum sem ákalla Drottin af hreinu hjarta.

23 En fávíslegar og vanvirðilegar spurningar flý þú því að þú veist að þær ala þráttanir.

24 En þjónustumanni Drottins tilheyrir ekki að þræta heldur vingjarnlegum að vera við alla og kenningasömum,

25 sá er vonda umliðið getur með hógværi og straffa þá sem þrálátir eru, ef að Guð gæfi þeim eitthvað sinn yfirbót sannleikinn (gæfi þeim iðrun svo þeir geti meðtekið sannleikan)

26 að viðurkenna og endurvitkaðir verða úr djöfulsins snöru, af þeirri þeir herleiddir eru til hans vilja.

3

1 En það skaltu vita það á síðustu dögum til standa háskasamlegar tíðir

2 því að þeir menn munu verða sem eru sérgóðir, ágjarnir, mikillátir, dramblátir, hágjarnir, foreldrunum óhlýðugir, óþakklátir, óguðlegir,

3 án náttúrlegrar ástúðar, ófriðsamir, falskir áklagaendur, lostasamir, manndyggðarlausir, fyrirlítandi þá sem gott gjöra

4 svikulir, illúðlegir, hrokafullir, þeir eð meir elska munaðlífi en Guð,

5 hverjir eð hafa yfirlit guðlegs athæfis en þess krafti afneita þeir – forðast þú slíka.

6 Af þessum eru og þeir sem læðast hér og hvar í húsum og af herfangi leiða kvensniftirnar, hlaðnar af syndum,

7 og með margvíslegar girndir fjatraðir eru, lærandi jafnlega en geta þó aldreigi til sannleiksins viðurkenningar komið.

8 Eins álíka sem þeir Jannes og Jambres mótstóðu Moyses, so mótstanda þessir einnin sannleiknum, eru menn fordjarfaðs hugskots, torveldir til trúarinnar,

9 en komast eigi framar áleiðis því að þeirra fíflska mun augljós verða hverjum manni líka sem einnin það hinna varð.

10 En þú hefur reynt minn lærdóm, minn vana, mína fyrirætlan, mína trú, mitt langlundargeð, minn kærleika, mína þolinmæði,

11 mínar ofsóknir, mínar hrakningar þær eð mér tilféllu í Antiochia og Iconia, hverja ofsókn eg leið þar, og út af öllum hefur Drottinn mig frelsað.

12 Og allir þeir sem guðlega vilja lifa í Kristi Jesú þeir hljóta ofsókn að líða.

13 En hinir vondu menn og svikarar framleiðast æ til hins verra það þeir villa og verða villtir.

14 En þú, vert staðfastur í því sem þú hefur lært og þér er tiltrúað af því þú veist af hverjum þú hefur lært.

15 Með því þér er kunnug heilög Ritning allt í frá barndómi getur þú sjálfur leiðrétt fyrir þér til hjálpræðisins fyrir trúna á Jesú Krist.

16 Því að öll Ritning af Guði inngefin er nytsamleg til lærdóms, til umvandanar, til betrunar, til leiðréttingar í réttlætinu,

17 so að Guðs maður sé algjör, til alls góðs verks hæfilegur.

4

1 So vitna eg nú fyrir Guði og Drottni Jesú Kristi, sá sem að koma skal til að dæma lifendur og dauða með sinni tilkomu og með sínu ríki:

2 Prédika þú orðið, halt að, hvert það skeður í haglegan tíma eða óhaglegan, straffa, ógna, áminn með allri þolinmæði og kenningu.

3 Því að sá tími mun koma það þeir munu ekki líða heilsusamlegan lærdóm heldur munu þeir eftir sínum eiginlegum fýsnum samanhrúga sér sjálfum lærendur eftir því þeim eyrun klæja

4 og munu eyrunum í frá sannleikanum venda og sér snúa til lygi.

5 En þú, vert vakandi og herkinn í öllum hlutum, gjör verk guðsspjallegs prédikara og útlykta þitt embætti verðuglega.

6 Því að eg verð snart fórnfærður og tími minnar burtfarar tilstendur.

7 Eg hefi góða baráttu barist, eg hefi hlaupið fullkomnað, eg hefi trúna geymt.

8 Nú héðan í frá er mér til lögð kóróna réttlætisins sem að Drottinn, hinn réttláti dómari, mun mér á þeim degi gefa. En eigi alleinasta mér

heldur jafnvel öllum þeim sem hans tilkomu elska.

9 Legg kapp á að koma til mín snarlega.

10 Því að Demas hefur mig yfirgefið, elskandi þennan heim, og er burt farinn til Tessaloniam, Crescens í Galatiam, Títus í Dalmatiam.

11 Lúkas er einnsaman hjá mér. Marcum tak til þín og haf með þér því að hann er mér nytsamlegur til þjónustu.

12 Tychicum hefi eg til Epheso sent.

13 Þann möttul(skikkju,kápu) sem eg lét eftir til Troada hjá Carpo haf með þér nær þú kemur, og so bækurnar en einkum það bókfelli.

14 Alexander smiður hefur auðsýnt mér margt vont. Drottinn umbuni honum eftir sínum verkum.

15 Fyrir hverjum vakta þú þig einnin því að hann hefur mjög í mótistaðið vorum orðum.

16 Í mínu fyrsta forsvari stóð enginn hjá mér heldur yfirgáfu þeir mig allir en eigi sé þeim það til átölu.

17 Drottinn stóð hjá mér og styrkti mig upp á það sú prédikan fyrir mig staðfest yrði svo að það allir heiðingjar heyrðu og eg em frelsaður af gini leónsins (ljónsins).

18 En Drottinn mun frelsa mig frá öllu illu og hjálpa til síns himneska

ríkis, hverjum að sé dýrð um aldur og ævi. Amen.

19 Heilsa þú Priscam og Aquilam og heimkynni Onesiphori.

20 Erastus bleif til Korintíu en Trophimum lét eg eftir til Mileto sjúkan.

21 Haf kapp á það þú komir til mín fyrir veturinn. Þér heilsa Eubulus og Pudens og Linus og Claudia og allir bræður.

22 Drottinn Jesús Kristur sé með þínum anda. Náðin sé með yður. AMEN.

Hinn annar pistill til Timotheum, skrifaður í frá Róm

Þá er S. Páll var í annað sinn hafður fyrir keisarann Neró

S. Páls pistill til Titum

1

1 Páll, þjón Guðs en postuli Jesú Krists, eftir trúnni Guðs útvaldra og viðurkenning sannleiksins sem til guðrækninnar

2 leiðir upp á von eilífs lífs, hverja tilsagt hefur sá ekkert lýgur, Guð, sem lofaði áður en heimurinn hófst,

3 en opinberað hefur í sinni tíð sín orð fyrir þá prédikan sem mér er tiltrúuð eftir boði Guðs vors lausnara

4 Tito, mínum réttilegum syni, eftir beggja okkar trú: Náð, miskunn, friður, af Guði föður og Drottni Jesú Kristi vorum frelsara.

5 Vegna þess lét eg þig eftir í Krít það þú skyldir bæta um það hvað brest hafði og öldungana niður að estja um borgirnar so sem eg bífalaði (skipaði)þér.

6 So það ef nokkur er óstraffanlegur(óaðfinnanlegur), einnrar kvinnu eiginmaður, hver eð trúlynd börn hefur, eigi orðræmd, það þau sé ofeyðslumenn eður óhlýðin.

7 Því að biskupi byrjar að vera óstraffanlegur so sem Guðs tilsjónarmanni, eigi einsinnaður, eigi reiðinn, enginn vínsvelgur, eigi baráttusamur, eigi neins skemmilegs ávinnings gírugur,

8 heldur gestrisinn, góðlyndur, skírlífur(algáðir), réttferðugur, guðrækinn, hreinlífur,

9 sá sem fastheldinn er þess orðs sem sannarlegur lærdómur er og sá aðra kann læra so að hann sé máttugur til að áminna fyrirheilsusamlegan lærdóm og að straffa (hrekja,átala) þá sem á móti mæla.

10 Því að þar eru margir djarfir hégómaþvættarar og villumenn, einna mest út af umskurninni,

11 á hverjum vér hljótum munninn til að byrgja, hverjir nálega öllum húsum umvelta og kenna það sem ekki hæfir fyrir skemmilegs ávinnings sakir.

12 Nokkur út af þeim sjálfra þeirra spámaður sagði: „Krítarmenn eru jafnlega lygigjarnir, illkvikindi og letisamir magar.“

13 Þessi vitnisburður er sannur. Hvers vegna þú straffa þá snarplega upp á það þeir sé heilbrigðir í trúnni

14 og gefi öngvar gætur að þeim gyðinglegum ævintýrum og mannaboðorðum sem í burt snúa frá sannleiknum.

15 Hreinum eru allir hlutir hreinir en saurugum og vantrúuðum er ekkert hreint heldur eru saurug þeirra hugskot og samviska.

16 Þeir segjast þekkja Guð en með verkunum afneita þeir því. Því að

þeir eru bölvanlegir og vantrúaðir og til allra góðra verka óskikkanlegir.

2

1 En þú tala so sem það hæfir heilsusamlegum lærdómi:

2 Öldruðum það þeir sé skírlífir, heiðarlegir, hæfilátir, heilbrigðir í trúnni, í kærleikanum, í þolinmæðinni.

3 Líka einnin rosknum konum, að þær hegði sér sem guðræknum hæfir, ekki lastanarsamar, ekki vínsvelgjur, góðar lærimæður

4 að þær læri ungar konur hæfilátar að vera og það að þær hafi kæra sína bændur og elski sín börn,

5 sé skírlífar, hreinferðugar, umsjónarsamar, góðlyndar, sínum bændum undirgefnar, upp á það Guðs orð verði ekki lastað.

6 Slíkt líka áminn ungmennin það þau sé siðsöm.

7 En í öllum hlutum set þig sjálfan fyrirmyndan góðra verka með ómenguðum lærdómi, með stöðuglyndi, með heilsusamlegu

8 og óstraffanlegu (óaðfinnanlegu) orði, upp á það mótstandarinn óvirðist og ekkert hafi það hann kunni vont frá oss að segja.

9 Þjónustumönnunum það þeir sé sínum drottnum undirgefnir og í öllu geðfelldir, veri eigi svörugir,

10 eigi ótrúir, heldur sýni allan góðan trúskap svo að þeir prýði lærdóm Guðs vors lausnara í öllum greinum.

11 Því að heilsusamleg náð Guðs er auglýst öllum mönnum

12 og lærir oss það vér skulum afneita óguðlegu athæfi og veraldlegum girndum og lifa sparlega, réttferðuglega og guðlega í þessum heimi

13 og vakta upp á þá sælu von og dýrðarinnar auglýsins hins mikla Guðs og vors lausnara Jesú Krist

14 sem sjálfan sig hefur gefið út fyrir oss upp á það hann endurleysti oss í frá öllu óréttlæti og hreinsaði sér

sjálfum fólk til eignar það kostgæfið væri til góðra verka.

15 Þetta tala þú og áminn og straffa með allri alvöru. Lát öngvan forsmá þig.

3

1 Áminn þá það þeir sé höfðingjunum og valdsstéttunum undirgefnir og hlýðugir, til allra góðra verka reiðubúnir,

2 öngvan lastandi, eigi deilugjarnir, heldur verið hæverskir, auðsýnandi alla hógværi við hvern mann.

3 Því að vér vorum forðum daga gálausir, óhlýðugir, ófyrirlátsamir, þjónandi girndum og margvíslegu

bílífi og gengum í illsku og öfund og hötuðum hver annan innbyrðis.

4 En þá birtist góðgirnd og mannljúflegleiki Guðs vors lausnara.

5 Eigi fyrir réttlætis verkanna sakir sem vér höfðum gjört heldur eftir sinni miskunnsemi frelsaði hann oss fyrir þá endurgetningarlaug og nýjung Heilags Anda,

6 hverjum hann hefur yfirgnæfanlega úthellt yfir oss fyrir Jesús Krist vorn lausnara,

7 so að vér réttlátir fyrir sjálfs hans náð værum erfingjar eilífs lífs eftir voninni. Þessi ræða er sönn og trúanleg.

8 Þetta vil eg þú kennir staðfastlega so að þeir sem trúaðir eru vorðnir kostgæfist í góðum verkum fordildarlegir (duglegir) að vera. Þetta er gott og mönnum nytsamlegt.

9 En fávíslegar spurningar og ættarþulur, þráttanir og laganna deilur forðast þú því að þær eru óþarfar og fáfengar.

10 Villumann eftir eina og aðra áminning flý þú

11 og vit það sá er umsnúinn sem þess konar er og synd drýgir so sem að sá sig sjálfan fordæmir.

12 Nær eg sendi Arteman elligar Tychicon til þín þá skunda þú sem skjótast að koma til mín til

Nicapolim því að þar hef eg ásett í vetur að vera.

13 Zenam lögvitring og Appollon af stað sent með athygli so að þá bresti ekkert.

14 Lát þá einnin læra í góðum verkum fordildarlegir að vera þar þörf gjörist so að þeir sé ekki ávaxtarlausir.

15 Þér heilsa allir þeir með mér eru. Heilsa þú öllum þeim sem oss elska í trúnni. Náðin sé með yður öllum. Amen.

Skrifaður frá Nicapoli í Macedonia

S. Páls pistill til Philemonem

1

1 Páll, bandingi Jesú Krists, og Tímóteus bróðir Philemoni ástsamlegum og vorum meðhjálpara,

2 og ástúðlegri Appea og Archippo, vorum samherjara, og söfnuðinum í þínu húsi:

3 Náð sé með yður og friður af Guði vorum föður og Drottni Jesú Kristi.

4 Eg þakka mínum Guði og hugleiði þig jafnlega í mínum bænum

5 af því eg heyri út af þeim kærleika og trú sem þú hefur við Drottin Jesús og við alla heilaga

6 það að þín trúa, hverja vér sameiginlega höfum, verði kröftug í þér fyrir viðurkenning alls hins góða sem þér hafið í Kristi Jesú.

7 En eg hefi fögnuð mikinn og huggun í þínum kærleika. Því að hjörtu þeirra heilögu eru nærsta endurnærð fyrir þig, kæri bróðir.

8 Fyrir því, þótt eg hafi stórt vald til þér að bjóða í Kristi hvað þér sómir,

9 þá vil eg þó fyrir kærleiksins sakir einasta áminna þig, eg sem þesslegur er, einkanlega hinn gamli Páll, en nú einnin bandingi Jesú Kristi.

10 Þá beiði eg fyrir son minn, Onesimum, þann eg alið hefi í mínum böndum,

11 hver þér var forðum óþarfur en nú þér og mér nærsta þarfanlegur.

12 Hvern eg sendi þér nú aftur en þú vildir hann meðtaka sem mitt hjarta.

13 Því að eg vildi hafa haldið honum hjá mér að hann þjónaði mér í staðinn þín í böndum guðsspjallsins.

14 En utan þinn vilja vilda eg ekkert gjöra so að þinn góði væri ekki neyddur heldur sjálfráður.

15 Því vera má það hann sé þar fyrir um stundarsakir frá þér farinn það þú hann aftur fengir eilíflega,

16 nú eigi lengur sem þjón heldur framar en þjón, einn kæran bróður, einkanlega minn, en hversu miklu

meir þá þinn, bæði eftir holdinu og eftir Drottni?

17 Ef þú heldur mig nú fyrir þinn lagsmann þá muntu vilja meðtaka hann sem sjálfan mig.

18 En hafi hann gjört þér nokkurt tjón eða sé þér nokkuð skyldugur, það reikna mér til.

19 Eg, Páll, skrifaði þetta með minni hendi: Eg vil bitala. Eg segi ekki það þú sért mér sjálfan þig skyldugur.

20 Minn kæri bróðir, unn mér þess það eg endurnæri mig á þér í Drottni. Endurnær þú mitt hjarta í Drottni.

21 Eg hefi þér út af trausti þinnar hlýðni til skrifað því að eg veit það þú munir framar gjöra en eg segi.

22 En jafnframt þessu reiðubú þú mér herbergi. Því að eg vona það eg verði yður fyrir yðra bón veittur.

23 Þér heilsar Epafras, minn sambandingi í Kristi Jesú,

24 Markús, Aristarkus, Demas, Lúkas, mínir hjálpendur.

25 Náð vors Drottins Jesú Krists sé með yðrum anda. AMEN.

Skrifaður frá Róm með Onesimo

Pistillinn til Hebrea

1

1 Með því að Guð hefur forðum mörgu sinni og margháttaðlega talað til feðranna fyrir spámennina

2 hefur hann allra síðast á þessum dögum til vor talað fyrir soninn, þann hann setti til erfingja yfir alla hluti, fyrir hvern hann hefur einnin veröldina skapað.

3 Hver helst (með því hann er ljómi hans dýrðar og ímynd hans staðfestu) að ber alla hluti með orði síns kraftar og gjörir hreinsan vorra synda fyrir sig sjálfan, setti sig til hægri handar tigninni á hæðunum.

4 Svo miklu æðri gjörður englunum sem hann hefur miklu framar þeim erft eitt hærra nafn.

5 Því að til hvers engils þá hefur hann nokkurt sinni það sagt: „Þú ert minn sonur, í dag ól eg þig“? Og enn annað sinn: „Eg mun hans faðir vera og hann mun minn sonur vera.“

6 Og enn aftur, sem hann innleiðir þann frumgetna í heiminn segir hann: „Og hann skulu allir englar tilbiðja.“

7 Af englunum segir hann að sönnu: „Sína engla gjörir hann anda og sína þénara eldsloga.“

8 En af syninum: „Guð, þitt sæti er æ og að eilífu, stjórnarvöndur þíns ríkis er réttlætisvöndur,

9 þú hefur elskað réttlætið en hatað ranglætið. Fyrir því hefur Guð, þinn Guð, smurt þig meður viðsmjöri(olíu) fagnaðarins fram yfir þína hluttakendur.“

10 „Og þú, Drottinn, hefur af upphafi jörðina grundvallað og himnarnir eru þín handaverk.

11 Þeir sömu munu forganga(farast) en þú munt blífa(vera) og allir munu þeir eldast sem klæðnaður.

12 Og so sem klæði muntu þeim umhverfa og þeir munu umhverfast. En þú ert sjálfur hinn sami og þín ár munu ekki þrotna.“

13 En til hvers engils hefur hann nokkurn tíma sagt: „Set þig til

minnar hægri handar þar til það eg þína óvini legg til skarar þinna fóta“?

14 Eru þeir ekki allir þjónustusamlegir andar, útsendir til þjónustu vegna þeirra sem erfa skulu sáluhjálpina?

2

1 Þar fyrir byrjar(ber) oss að gefa þess framar gaum að því orði það vér heyrum so að vér fordjörfunst(afvegleiðumst) ekki.

2 Því ef það orð er stöðugt orðið sem fyrir englana er talað og hver yfirtroðning og óhlýðni hefur meðtekið sín réttferðug laun,

3 hvernin viljum vér þá umflýja ef vér gætum ekki slíkrar sáluhjálpar,

hver helst að hafði sitt prédikunarupphaf fyrir Drottin? En hún er komin til vor af þeim sem hana heyrðu

4 og Guð gaf henni vitni með táknum og dásemdum og marghátttuðum kraftaverkum og með útskiptingu heilags anda eftir sinni vild.

5 Því að hann hefur ekki englunum undirgefið þá eftirkomandi veröld þar vér tölum um.

6 Það vottar enn nokkur í einhverjum stað, so segjandi: „Hvað er maðurinn að þú minnist hans og mannsins son að þú vitjir hans?

(Sálmarnir/Psalms 8:4)

7 Þú gjörðir hann litlu lægri en englana. Með dýrð og heiðri kórónaðir þú hann og settir hann yfir verk þinna handa. (Sálmarnir/Psalms 8:5)

8 Alla hluti hefur þú undrilagt hans fótum.“ Í því að hann undirlagði honum alla hluti þá hefur hann ekkert fráskilið það honum sé eigi undirgefið. En nú fyrst að sinni sjáu vér ekki það honum sé allir hlutir undirgefnir. (Sálmarnir/Psalms 8:6)

9 En vér sjáum Jesús, sem var gjörður lítið lægri en englar, fyrir píslan(þjáningu) dauðans kórónaður með dýrð og heiðri upp á það að hann af Guðs náð fyrir alla dauðann smakkaði.

10 Því að það sæmdi þeim hvers vegna allir eru og fyrir þann allir hlutir eru, sá mörg börn hefur til dýrðarinnar laðað, það hann höfðingjann þeirra sáluhjálpar fyrir píslina fullkominn gjörði.

11 Með því þeir koma allir út af einum, bæði sá sem helgar og þeir sem helgaðir verða. Fyrir því blygist hann ekki einnin þá bræður að kalla

12 og segir: „Kunngjöra mun eg nafn þitt mínum bræðrum og mitt í söfnuðinum þér lof syngja.“

13 Og enn aftur: „Upp á hann mun eg minn átrúnað setja.“ Og enn annað sinn: „Sjá þar, eg og þau börn sem Guð hefur mér gefið.“

14 Nú með því að börnin hafa til samans hold og blóð er hann einnin í sama máta þess hluttakari orðinn upp á það að hann magtina(valdið) tæki fyrir dauðann frá þeim sem dauðans magt(vald) hafði, það er djöflinum,

15 og endurleysti þá sem fyrir ógn dauðans hlutu um alla ævi í þrælkan að vera.

16 Því að eigi neins staðar annast hann englana heldur annast hann það sæði Abrahams.

17 Hvaðan af hann hlaut fyrir alla hluti sínum bræðrum líkur að verða upp á það hann miskunnsamur yrði og trúlyndur biskup(æðsti prestur) fyrir Guði til að forlíka(friðþægja) fólksins syndir.

18 Því að í því sem hann hefur liðið og freistaður er þá kann hann þeim að hjálpa sem freistaðir verða.

3

1 Hvar af þér heilagir bræður, hverjir hluttakarar eruð þeirrar himneskrar kallanar, gefið gætur að þeim sendiboða og biskupi þann vér viðurkennum, Jesú Krist,

2 sá trúr er þeim hver hann hefur fyrir settan (líka sem Moysen) í öllu sínu húsi.

3 En þessi er meiri dýrðar verður en Moyses af því að sá hefur meiri heiðran af húsinu sem það smíðaði en húsið sjálft.

4 Því að sérhvert hús verður af einhverjum smíðað en sá alla hluti smíðar það er Guð.

5 Moyses var að sönnu trúr í öllu hans húsi so sem þjónustumaður til vitnisburðar þess sem sagt skal verða

6 en Kristur so sem son yfir sínu húsi, hvers hús að eru vér ef vér annars átrúnaðinum og hrósan vonarinnar allt til enda fastlega höldum.

7 Hvar fyrir, so sem segir Heilagur Andi: „Í dag, ef það verður að þér heyrið hans rödd,

8 þá forherðið ei yðar hjörtu so sem í beiskuninni(ögruninni) skeði á freistingardegi í eyðimörku

9 hvar að freistuðu mín yðrir feður. Þeir reyndu og sáu mín verk í fjörutigir ára.

10 Fyrir það varð eg reiður þessari kynslóð og sagði: Jafnlega eru þeir villir í hjarta og eigi þekktu þeir mína vegu.

11 Hverjum eg einnin sór í minni reiði að eigi skyldu þeir koma til minnar hvíldar.“

12 Sjáið til, kærir bræður, það eigi nokkur meðal yðar hafi vont vantrúað hjarta það frágangandi er Guði lifanda

13 heldur áminnið yður sjálfa alla daga so lengi sem það í dag kallast að þar enginn meðal yðar forherðist af svikræði syndarinnar.

14 Því vér erum Krists hluttakarar vorðnir ef vér annars uppbyrjaðri trú allt til enda fastlega höldum.

15 So lengi sem sagt verður: „Í dag, ef það verður að þér heyrið hans rödd, þá forherðið ekki yðar hjörtu so sem í þeirri beiskuninni(ögrun) skeði.“

16 Því að sumir sem hana heyrðu forbeiskuðust(ögruðu). Þó eigi allir þeir eð útgengu af Egyptalandi fyrir Moysen.

17 En hverjum reiddist hann í fjörutígir ára? Er eigi so: Þeim sem syndguðust, hverra hræ að niður hrundu í eyðimörku.

18 En hverjum sór hann það þeir skyldu eigi koma til hans hvíldar nema þeim sem vantrúaðir voru?

19 Og vér sjáum það þeir hafa ekki kunnað inn að koma vantrúarinnar vegna.

4

1 Því látum oss hræðast það vér forsómum(sóum) ekki það fyrirheit inn að koma til hans hvíldar og enginn vorra eftir verði.

2 Því að það er oss einnin kunngjört svo sem hinum. En orðið prédikunarinnar hjálpaði hinum ekkert nær þeir trúðu ekki sem það heyrðu.

3 Því að vér hverjir trúum inn göngum í hvíldina so sem að hann segir: „Eg sór í minni reiði það eigi skyldu þeir til minnar hvíldar koma.“ Og að sönnu þá þau verkin í upphafi veraldarinnar gjörðust

4 sagði hann í nokkrum stað af hinum sjöunda degi líka so: „Og Guð hvíldist á sjöunda degi af öllum sínum verkum.“

5 Og hér í þessum stað enn aftur: „Þeir skulu eigi koma til minnar hvíldar.“

6 Með því að þar er enn fyrir höndum að nokkrir skuli inn til þeirrar sömu koma og þeir hverjum það í fyrstu kunngjört er eru þar ekki til komnir fyrir þeirra vantrúar sakir

7 þá ásetur hann enn aftur nokkurn dag eftir slíkan langan tíma og segir fyrir Davíð: „Í dag“ so sem að sagt er: „Í dag, ef þér heyrið hans rödd þá forherðið ekki yðar hjörtu.“

8 Því að ef Jesús hefði þá til hvíldar leitt hefði hann aldreigi eftir það af nokkrum öðrum degi sagt.

9 Fyrir því er þar enn hvíld fyrir höndum fólki Guðs.

10 Því að hver til hans hvíldar er komin hann hvílist einnin af hans verkum so sem Guð af sínum.

11 So látum oss nú kapp á leggja inn að koma til þessarar hvíldar upp á það að enginn falli í það sama eftirdæmi vantrúarinnar.

12 Því að Guðs orð er lifandi og kröftugt og hverju tvíeggjuðu sverði hvassara og gegnumsmýgur allt þar til það í sundur slítur sálina og andann, einnin brjóst og bein, og er dómari hugrenninganna og hjartans hugarlundar

13 og þar er engin skepna fyrir honum ósýnileg en allir hlutir eru nöktir og óhuldir fyrir hans augliti af hverjum vér tölum.

14 Með því vér höfum maktan(æðsta) biskup Jesús son Guðs hver til himins er farinn so látum oss halda fast þeirri viðurkenning.

15 Því að vér höfum eigi þann biskup sem ekki kann sampíning

hafa með vorum breyskleika heldur sá sem freistaður er á allan hátt líka so sem að vér, þó án synda.

16 Fyrir því látum oss þar að ganga með hugarhreysti til þess náðarinnar hásæti so að vér auðlumst miskunnsemi og náð finnum á þeim tíma nær vér þurfum fulltings við.

5

1 Því að hver biskup af mönnum tilkjörinn sá verður fyrir mennina settur í þeim hlutum sem að eru fyrir Guði upp á það hann fórnfæri gáfur og helgioffur(helgi fórnir) fyrir syndirnar,

2 sá sem samharma kann þeim sem fávísir eru og villir fara með því

hann er sjálfur umgefinn með breyskleika.

3 Fyrir það hlýtur hann jafnt líka sem fyrir fólkið einnin fyrir sig sjálfan að offra(fórna) fyrir syndirnar.

4 Og enginn tekur sér sjálfum heiður til heldur hann sem kallaður verður af Guði, so sem Aaron.

5 So hefur Kristur ekki einnin sig sjálfan innsett í heiðurinn það hann yrði biskup heldur sá sem til hans hefur sagt: „Þú ert minn sonur, í dag ól eg þig.“

6 Sem hann einnin enn í öðrum stað segir: „Þú ert eilíflega kennimaður(prestur) eftir skikkam Melkísedek.“

7 Og hann hefur á degi síns holds bænir og beiðni með öflugu kalli og tárföllum offrað til hans sem af dauðanum bjarga kunni og er einnin bænheyrður fyrir það hann vegsamaði Guð.

8 Og þótt hann væri Guðs son hefur hann þó í því hann leið hlýðni lært.

9 Og þá hann fullkomnaður er er hann orðinn öllum, hverjir honum hlýðugir eru, tilefni eilífrar sáluhjálpar(björgunar),

10 af Guði biskup kallaður eftir skikkan Melkísedek.

11 Þar út af höfðu vér margt að segja. En það er þungt á meðan þér so skilningslausir eruð.

12 Og þér sem fyrir löngu skylduð meistarar vera þurfið nú við aftur það vér lærum yður þann fyrsta bókstaf guðlegs orðs og það vér gefum yður mjólk og öngvan megnan mat.

13 Því að hverjum vér hljótum mjólk að gefa, sá er óreyndur í orði réttlætisins því að hann er ungberni,

14 en hinum fullorðnum heyrir megn matur sem af siðvana hafa iðkað sinni til frágreiningar góðs og ills.

6

1 Fyrir því viljum vér þann lærdóm af upphafi kristilegs lífernis nú fara láta og til algjörleiksins(fullkomnunar) grípa, eigi aftur að nýju grundvöll

leggjandi iðrunarinnar dauðra verka og trúarinnar á Guð,

2 skírnarinnar, lærdómsins handa upplegginngunnar, upprisunnar framliðinna, eilífs dóms.

3 Og þetta vilju vér gjöra ef Guð vill annars til steðja(leyfa)).

4 Því að það er ómögulegt að hinir sömu sem eitt sinn uppbirtir eru og smakkað hafa himneska gáfu og hluttakarar eru vorðnir heilags anda

5 og smakkað hafa hið góða Guðs orð og kraft eftirkomanda veraldar

6 og hafa þó fallið frá, að þeir muni endurnýjast til iðrunnar, þar þeir hafa fyrir sitt leyti að ný krossfest Guðs Son og haft hann að spotti

7 Því að jörðin sem regnið drekkur það oftsinnis á hana kemur og hagkvæmilegt gras ber þeim sem hana yrkja meðtekur blessan af Guði.

8 En hún sem þistla og þyrna ber hún dugir ekki og er bölvaninni nærst hver að síðustu uppbrennd verður.

9 En vér treystum, elskulegir, nokkru betur til yðar það þér sáluhjálpinni nánari séuð þó að vér tölum so.

10 Því að Guð er ekki ranglátur það hann gleymi yðvars gjörnings og kærleikans erfiðis sem þér auðsýnduð við hans nafn þá þér þjónuðuð heilögum og enn þjónið.

11 En vér löngum að hver einn yðvara auðsýni þá sömu kostgæfni í voninni fast að halda allt til enda

12 að þér letjist eigi heldur séuð eftirfylgjarar þeirra sem fyrir trúna og þolinmæði fyrirheit erfa.

13 Því líka sem Guð fyrirhét Abraham þá hann við öngvan annan stærra hafði að sverja sór hann við sjálfan sig

14 og sagði: „Sannlega skal eg blessa og margfalda þig.“

15 Og með því hann bar þolinmóðlega biðlund öðlaðist hann fyrirheitið.

16 Mennirnir sverja við enn æðra en þeir eru og sá eiður gjörir enda allrar sundurþykkju(sundrunar,þrætu) so að sannleikur sé á milli þeirra.

17 En þá Guð vildi yfirgnæfanlega auðsýna erfingjum fyrirheitsins að sitt ráð er óumskiptilegt hefur hann þar til eið á lagt upp á

18 það vér hefðum fyrir tvær greinir þær óumskiptilegar eru (því það er ómögulegt að Guð ljúgi) öruggt traust, vér sem til flukt(hælis) höfum og fastlega höldum þeirri fyrirsettri

19 von hverja vér höfum sem annað fast og öruggt akkeri sálarinnar sú einnin inngengur í hið innra fortjaldsins

20 þar eð fyrirrennarinn er fyrir oss inngenginn, Jesús, að eilífu biskup vorðinn eftir skikkan Melkísedek.

7

1 En þessi Melkísedek var konungur til Salem, kennimaður Guðs hins hæðsta, hver Abraham í móti gekk þann tíð hann kom frá orustu konunganna og blessaði hann,

2 hverjum Abraham gaf tíund af öllu góssi. Í fyrstu útleggst hann „konungur réttlætisins“, eftir það einnin konungur Salem, það er „konungur friðarins“,

3 utan föður, utan móður, án slektis, hafandi hverki upphaf daganna né endalok lífsins. Hann er og samjafnaður syni Guðs og blífur(er) kennimaður að eilífu.

4 En gætið að hversu mikill að hann er hverjum Abraham, sá patríarki, gaf tíund af herfanginu.

5 Og að sönnu synir Leví þann tíð þeir meðtaka kennimannskapinn hafa þeir boðorð til tíundina inn að taka af fólkinu (það er af þeirra bræðrum) eftir lögmálinu þó að þeir eru einnin sjálfir af Abrahams lendum komnir.

6 En hann hvers ætterni eigi nefnt verður meðal þeirra sá tók tíund af Abraham og blessaði þann sem fyrirheitið hafði.

7 En án alls mótmælis er það so að sá hinn minni verður af hinum æðra blessaður.

8 Og hér taka tíund dauðlegir menn en þar burtu vottar hann það hann lifi.

9 Og þar eg segi so: Leví, sá er tíundina inntekur, er einnin tíundaður fyrir Abraham

10 þá þegar hann var í lendum föðursins, þann tíð Melkísedek gekk honum á móti.

11 Því ef að fullkomnan væri vorðin fyrir levítískan kennimannskap (því undir þeim hinum sama hefur lýðurinn lögmálið meðtekið) hvað væri þörf framar meir að segja að þar annar kennimaður skyldi koma eftir skikkan Melkísedek og eigi eftir skipan Arons?

12 Því hvar kennimannskapurinn umskiptist þar hlýtur einnin lögmálið um að skiptast.

13 Því þar slíkt er af sagt sá er af öðru slekti(annarri ætt) út af því sem enginn nokkurn tíma altarinu þjónað hefur.

14 Því það er þó opinbert að vor Drottinn er kominn frá Júda, til hvers slektis(ætt) Moyses hefur ekkert talað af kennimannskapnum.

15 Og so er það enn ljóslegar ef annar kennimaður upp kemur eftir líking Melkísedek

16 sá ekki er gjörður eftir lögmáli líkamlegs boðorðs heldur eftir krafti óendanlegs lífs.

17 Því hann vitnar: „Þú ert kennimaður að eilífu eftir skikkan Melkísedek.“

18 Því þar fyrir aftekst hið fyrra lögmálsboðorð, með því það var veikt og ógagnsamt

19 því lögmálið kunni ekkert fullkomið að gjöra, og innleiddist hin önnur betri von, fyrir hverja vér nálægjunst Guði.

20 Og það hið mikla er ekki án eiðs.

21 Því að hinir eru án eiðs kennimenn vorðnir en þessi meður eiði fyrir þann sem til hans sagði: „Drottinn sór og það mun eigi iðra hann: Þú ert kennimaður(prestur) að eilífu eftir skikkan Melkísedek.“

22 Svo til mikils betra testamentis(sáttmála) tilsagnari er Jesús orðinn.

23 Og hinir eru margir sem kennimenn urðu fyrir það að dauðinn leyfði þeim eigi að blífa(vera).

24 En þessi fyrir því hann eilíflega blífur hefur hann óforgengilegan(óbreytilegan) kennimannskap.

25 Þar fyrir kann hann og einnin að hjálpa eilíflega þeim sem fyrir hann koma til Guðs og lifir ævnilega og biður fyrir þeim.

26 Því að slíkan biskup sæmdi oss að hafa sá sem væri heilagur, saklaus, óflekkaður, syndugum fráskilinn og hærra en að himinn er,

27 hverjum daglega ei þörf gjörist so sem að hinum öðrum biskupum í fyrstu fyrir sínar eiginlegar syndir að fórnfæra, eftir það fyrir fólksins syndir. Því það gjörði hann einu sinni þá hann sjálfan sig fórnfærði.

28 Því þá menn sem lögmálið setur til presta þeir hafa breyskleik. En þetta eiðsins orð það eftir lögmálið er sagt setur soninn eilífan og fullkominn.

8

1 Það er nú upphæðin þess það vér afsegjum: Vér höfum þann biskup sem situr til hægri handar í tignarstólnum á himnum og heilagra auðæfa

2 og sannarlegrar tjaldbúðar handverksmaður er hverja Guð hefur uppbyggt og eigi maðurinn.

3 Því að hver biskup verður tilsettur að offra gjafir og fórnir. Fyrir því hlýtur þessi einnin nokkuð að hafa það hann offri.

4 Og ef væri hann nú á jörðu þá væri hann nú ei prestur á meðan þar eru nokkrir sem eftir lögmálinu gjafir offra,

5 hverjir að þjóna þeirri fyrirmynd og skugga himneskra auðæfa so sem það guðlega andsvar til Moysen sagði þá hann tjaldbúðina fullkomna skyldi: „Sjá til“ sagði hann „að þú alla hluti gjörir eftir þeirri fyrirmynd sem þér er á fjallinu sýnd.“

6 En nú hefur hann æðra embætti öðlast so sem hann annars miklu æðra testamentis meðalgöngumaður er, hvert einnin á æðra fyrirheiti stendur.

7 Því ef hitt fyrra hefði óstraffanlegt(óaðfinnanlegt) verið þá hefði ekkert rúm leitað verið hinu öðru.

8 Því að hann straffar(gagnrýnir) það, so segjandi: „Sjáið, þeir dagar munu koma, segir Drottinn, það eg mun yfir hús Ísraels og yfir hús Júda setja nýtt testament,

9 eigi eftir því testamenti er eg gjörði við feður þeirra á þeim degi þá eg tók í þeirra hönd í þann tíð eg útleidda þá af Egyptalandi. Og með

því þeir blifu(dvöldu) ekki í mínu testamenti þá hefi eg þá úr minni líða látið, segir Drottinn.

10 Því að þetta er það testament það eg nú mun setja húsi Ísraels eftir þessa daga, segir Drottinn: Minn anda mun eg gefa í þeirra hugskot og í þeirra hjörtu mun eg þau skrifa og eg mun þeirra Guð vera og þeir skulu mitt fólk vera

11 og eigi skal nokkur þurfa sinn náunga að læra né sinn bróður og segja: Viðurkenn þú Drottin. Því að þeir skulu mig allir kenna, í frá hinum minnsta til hins stærsta.

12 Því að eg mun líknsamur vera þeirra afgjörðum og syndir þeirra og ranglæti vil eg ekki í minni leggja.“

13 Í því sem hann sagði „hið nýja“ gjörði hann það fyrra gamalt. En hvað gamalt og aldrað er það er nærri sínum ævilokum.

9

1 Hið fyrra hafði að sönnu sínar réttlætingar, dýrkanir og veraldlegan heilagleik.

2 Því að hinn fremri hlutur tjaldbúðarinnar var uppgjörður í hverjum að var kertastikan, borðið og skoðunarbrauðin, og þessi kallaðist hinn heilagi.

3 En á bak öðru fortjaldinu var tjaldbúðin sú sem kallaðist hin allra heilagasta,

4 hver eð hafði reykelsisgullkerið og testamentisörkina, alla vega með gulli roðna, í hverri var gullfatan sem himnabrauðið hafði og vöndinn Aarons sem blómgast hafði og testamentisspjöldin,

5 hvar upp yfir voru kerúbím dýrðarinnar, yfirskyggjandi líknarsætið af hverju nú er ekki neitt sérlegt að segja.

6 Þá þetta var nú so tilbúið gengu kennimennirnir iðuglegana í hið fremra tjaldbúðarhúsið og afluku þar fórnarembættinu.

7 En í hitt annað inngekk einu sinni á árinu alleinasta biskupinn, eigi án blóðs, hverju hann offraði(fórnaði)

fyrir sínar eiginlegar og fólksins syndir,

8 þar hinn Heilagi Andi með merkti að vegurinn til heilagleiksins væri þá enn ei opinberaður á meðan hið fremra tjaldbúðarhúsið stæði,

9 hvört að hlaut í þann sama tíma fyrir líking að vera, í hverju gjafir og fórnfæringar offraðar urðu, hvað þó eigi kunni fullkomið að gjöra eftir samviskunni þann sem guðsþjónustuna framdi,

10 alleinasta með mat og drykk og margvíslegar skíringar og holdsins réttlætingar sem allt til tíma betranarinnar voru upp á lagðar.

11 En Kristur er kominn það hann sé biskup eftirkomanda auðæfa fyrir

stærri og algjörðari tjaldbúð þá sem ekki er með höndum gjörð, þá sem ekki er þeirrar sköpunar,

12 ekki heldur fyir hafrablóð né kálfa- heldur er hann fyrir sitt eigið blóð eitt sinn inn genginn í hið heilaga og fann eilífa endurlausn.

13 Því ef uxanna og hafranna blóð og askan kvígunnar ádreifð helgar hina saurugu til holdsins hreinsunar,

14 hversu miklu framar mun þá blóð Krists, sem sjálfan sig hefur án flekkunar fyrir heilagan anda Guði offrað, hreinsa vorar samviskur af dauðum verkum til að þjóna Guði lifanda.

15 Og þar fyrir er hann einnin meðalgöngumaður hins nýja

testamentis so að fyrir þann dauða sem skeður er til frelsunar út af þeim yfirtroðningum (þær sem undir hinu fyrsta testamentinu voru) so að þeir meðtaki eilífa arfleifð fyrirheitsins sem kallaðir voru.

16 Því hvar eð testamentið er þá hlýtur þar þess dauði að ske sem testamentið gjörir.

17 Því að testamentið verður staðfest fyrir dauðann elligar dugir það ekki meðan hann nú lifir sem það hefur gjört.

18 Hvar fyrir hið fyrra var eigi án blóðs til stiktað(tileinkað).

19 Því þann tíð Moyses hafði talað út af öllum boðorðum lögmálsins fyrir öllu fólkinu tók hann kálfa og

hafra blóð með vatni og purpuraullu og isopo og stökkti á bókina og allt fólkið,

20 segjandi: „Þetta blóð er þess testamentis hvert Guð hefur boðið“

21 og líka einnin tjaldbúðina og öll verkfæri guðsdýrkunar stökkti hann með blóðinu.

22 Og allir hlutir verða sem helst með blóði hreinsaðir eftir lögmálinu. Og án blóðsúthellingar sker engin fyrirgefning.

23 So hlaut nú fyrirlíking himneskra hluta með slíku hreinsuð að verða. En hinir himneskir sjálfir hljóta betri fórnir að hfa en eð hinar voru.

24 Því að Kristur er eigi inn genginn í það hið heilaga sem með höndum er gjört, hvert að er samlíking hins réttferðuga, heldur í himininn sjálfan so hann auglýsist(birtist) nú fyrir Guðs augliti fyrir oss,

25 ekki það hann fórni líka svo oft sem hinir aðrir biskupar þeir á hverju ári inngengu í hið heilaga með annarra blóði

26 (annars hefði hann oftar hlotið að líða í frá veraldarupphafi) en nú í endalok veraldarinnar birtist hann eitt sinn fyrir sína eigi fórnfæring til burttöku syndarinnar.

27 Líka so sem það mönnunum er tilskikkað einu sinni að deyja og eftir það er dómurinn,

28 so er Kristur einu sinni offraður(fórnaður) til í burt að taka syndir margra en í annað sinn mun hann birtast utan synd öllum þeim sem hans vænta til sáluhjálpar.

10

1 Því að lögmálið hefur skuggann eftirkomandi auðæfa, ekki líkneskjuna sjálfra auðæfanna. Því að hvert ár hlaut að offrast hinar sömu offranir og kunni þó eigi þá sem offruðu fullkomna að gjöra.

2 Annars hefði offrið aflagst hefðu þeir öngva samvisku meir haft syndarinnar sem guðsdýrkunarmenn voru eitt sinn hreinsaðir.

3 Heldur sker fyrir það hugleiðing syndanna hvert ár.

4 Því að það er ómögulegt að fyrir uxa og hafra blóð syndir í burt að taka.

5 Fyrir því sem hann kemur í veröldina segir hann: „Offran og fórnir vildir þú eigi en líkamann tilreiddir þú mér.

6 Brennifórnir og syndoffur þóknast þér ekki.

7 Þá sagði eg: Sjá, Að eg kem fyrst í bókinni er skrifað af mér það eg skuli gjöra, Guð, þinn vilja.

8 “ En þar fyrir sem hann sagði: „Offranir, fórnan, brennifórnir og syndoffur vildir þú eigi, þær þóknuðust þér ekki“ hverjar eftir lögmálinu offraðar verða,

9 þá sagði hann: „Sjá, eg kem að gjöra, Guð, þinn vilja.“ Þar af tekur hann hið fyrra so að hann innsetti hið annað.

10 Í hverjum vilja það vér erum helgaðir einu sinni skeðnum fyrir offran líkama Jesú Krists.

11 Og hver einn kennimaður er tilsettur það hann alla daga guðsdýrkan ræki og oftlega samháttaðar offranir gjöri, hverjar aldrei kunna syndirnar af að taka.

12 En þessi fórnaði eina fórn fyrir syndirnar þá æfinlega dugir, situr nú til hægri handar Guðs

13 og eftirbíður héðan í frá þar til hans óvinir verða lagðir til skarar hans fóta.

14 Því að með einnri offran hefur hann að eilífu fullkomna gjört þá sem helgaðir verða.

15 En það vitnar oss einnin Heilagur Andi eftir því hann áður fyrri sagði:

16 „Þetta er það testament sem eg mun þeim setja eftir þá daga, segir Drottinn: Mín lög mun eg gefa í þeirra hjörtu og í þeirra hugskotum mun eg þau skrifa

17 og þeirra syndir og ranglætingar vil eg ekki meir í minni leggja.“

18 Hvar þessi hin sama fyrirgefning er, þar er engin offran meiri fyrir syndirnar.

19 Fyrst vér höfum nú, kærir bræður, þann tryggleik til inngöngu í hið heilaga fyrir blóðið Jesú,

20 í hverju hann tilreiddi oss nýjan og lifandi veg fyrir fortjaldið, það er fyrir sitt hold,

21 hafandi so magtan(voldugan) kennimann yfir Guðs húsi,

22 því látum oss þar að ganga með sannarlegu hjarta, algjörsigleik trúarinnar, yfirdreifðir í vorum hjörtum og viðskildir vondri samvisku og þvegins líkama með hreinu vatni,

23 og látum oss fastlega halda viðurkenning vonarinnar og örvænta eigi því að hann er tryggur sá henni hefur fyrirheitið.

24 Og það vér stundum oss sjálfa innbyrðis með tíðkan kærleiksins og góðra verka

25 og ekki forláta(yfirgefa) vorn söfnuð so sem sumra er siður heldur að áminna hver annan. Og því miklu framar, so miklu sem þér sjáið daginn taka að nálægjast.

26 Því ef vér mótþróanlega syndir drýgum eftir það vér höfum meðtekið kynning sannleiksins þá höfum vér öngva offran þaðan í frá fyrir syndirnar

27 heldur hræðilegt eftirbíð dómsins og eldsins aga sem mótstandara svelgja mun.

28 Því hver hann brýtur Moyes lögmál sá hlýtur að deyja utan

nokkra miskunnsemd fyrir tveggja eður þriggja vitnan.

29 Hversu miklu meiri píslir meini þér sá muni verðskulda sem son Guðs með fótum treður og testamentisblóðið saurugt reiknar fyrir hvert að hann er helgaður og svívirðir so náðarinnar anda?

30 Því að vér vitum þann sem segir: „Mín er hefndin, eg mun aftur gjalda, segir Drottinn.“ Og enn annað sinn: „Drottinn mun dæma sitt fólk.“

31 Hryggilegt er að falla í hendur lifanda Guðs.

32 Leggið í minni þá hinu fyrri daga á hverjum þér uppbirtust þolandi

einnin nokkurn deild sjálfir mikið áhlaup píslanna

33 fyrir svívirðan og hörmungar og að býsnum gjörðir og í sumri deild lagsmenn verið þeirra sem so hefur gengið.

34 Því að þér hafið sampínst mínum böndum og ræning yðvara auðæfa með fagnaði umliðið, vitandi yður að hafa með sjálfum yður aðra betri og blífanlegri(varanlega) fasta eign á himnum.

35 Látið ekki yðvart traust í burt sleppa, hvert að mikið verðkaup hefur.

36 En þolinmæði er yður nauðsynleg so að þér gjörið Guðs vilja og meðtakið fyrirheitið.

37 „Því að innan skamms mun koma sá eð koma skal og mun eigi seinka.

38 En réttlátur mun af trúnni lifa. En sá sig í hlé dregur á þeim mun sála mín hafa öngvan þóknan.“

39 En vér erum ekki af þeim sem sig í hlé draga og fyrirdæmdir verða heldur þeir sem trúa og sálunni bjarga.

11

1 En trúan er öruggt traust þeirra hluta sem vér vonum og efum eigi hvað vér sjáum ekki.

2 Fyrir hana fengu þeir hinir gömlu vitnisburðinn.

3 Fyrir trúna undirstöndum(skiljum) vér heiminn gjörðan vera með Guðs

orði og það hvað sýnilegt er út af hinu ósýnilega orðið.

4 Fyrir trúna hefur Abel Guði meiri offran gjört en Kain, fyrir hverja hann hefur vitnisburðinn fengið það hann réttlátur sé, þá Guð gaf vitnan af hans gjöfum. Og um þá sömu talar hann enn þótt hann sé látinn.

5 Fyrir trúna varð Enok burt numinn að hann sæi eigi dauðann og varð eigi fundinn af því það Guð tók hann á burt. Því áður fyrri en hann var í burt numinn hefur hann vitnisburðinn haft það hann þóknaðist Guði.

6 En án trúarinnar er ómögulegt Guði að þóknast. Því hver hann vill koma til Guðs sá hlýtur að trúa það

að hann sé og það hann muni endurgjaldari verða þeirra sem hans leita.

7 Fyrir trúna hefur Nói vegsamað Guð og örkina fyrirbúið til hjálpræðis sínu húsi þá hann meðtók guðlegan bífalning(fyrirskipun) um það hvað eigi var skeð, fyrir hvert hann veröldina fordæmdi og er erfingi vorðinn þess réttlætis sem fyrir trúna kemur.

8 Fyrir trúna varð Abraham hlýðinn þá hann kallaður varð út að ganga á þá jörð sem hann erfa skyldi. Og hann gekk út og vissi eigi hvert út hann mundi koma.

9 Fyrir trúna er hann framandi verinn á fyrirheitsjörðunni so sem á

annarlegri og búið í tjaldbúð með Ísaak og Jakob, með erfingjum sama fyrirheitsins.

10 Því að hann vonaði upp á þá borgina sem grundvöllinn hafði, hverrar uppbyggingarsmiður og skapari er Guð.

11 Fyrir trúna meðtók hin óbyrja Sara kraft það hún varð frjófsöm og fæddi fram yfir tíma hennar aldurs. Því að hún hélt hann trúfastan sem henni hafði það til sagt.

12 Fyrir hvað að margir eru upprunnir af einum, þó að dáins líkama væri, líka sem stjörnur himins og so sem sandur við sjávarströnd, hvað óteljanlegt er.

13 Þessir allir eru í trúnni undir lok liðnir og hafa ekki fyrirheitið meðtekið heldur það af fjarska til séð og hafa þar á treyst og sér nægja látið og viðurkennt það þeir væri á jörðu gestir og framandi.

14 Því að þeir sem þetta segja þeir gefa til að skilja það þeir annarrar föðurleifðar leiti.

15 Og að sönnu, ef þeir hefðu meint hana af hverri þeir voru útfarnir hefði þeir nógan tíma til aftur að snúa.

16 En nú girntust þeir aðra betri, það er himneska. Fyrir því óvirðist ekki Guð að nefnast þeirra Guð því að hann hefur þeim borg fyrirbúið.

17 Fyrir trúna fórnfærði Abraham Ísaak þá hann varð freistaður og fram gaf hinn eingetna,

18 þann sem hann hafði þó í fyrirheitinu meðtekið, út af hverjum eð sagt var: „Í Ísaak skal þér þitt sæði kallað verða“,

19 íhugandi það Guð kynni af dauða up að vekja, fyrir hvað hann einnin aftur fékk hann til fyrirlíkingar.

20 Fyrir trúna blessaði Ísaak af því hvað eftirkomandi var Jakob og Esaú.

21 Fyrir trúna blessaði Jakob þá hann deyði báða sonu Jósefs og gjörði lotning því fremsta á hans ríkissprota.

22 Fyrir trúna talaði Jósef út af göngu Ísraelssona þá hann deyði og bífalning gjörði um sín bein.

23 Fyrir trúna varð Moyses þá hann var fæddur í þrjá mánuði falin af sínum foreldrum fyrir því þau sáu það hann var ágætlegt barn og hræddunst ekki kóngsins bífalning(fyrirskipan).

24 Fyrir trúna afneitaði Moyses þá hann gjörðist stór sig að vera dótturson pharaonis

25 og kjöri miklu heldur meður fólki Guðs ómak að þola en að hafa stundlegt eftirlæti syndarinnar

26 og hélt vanvirðing Krists fyrir stærra ríkdóm en fésjóðu egypskra því að hann leit á verðlaunin.

27 Fyrir trúna forlét(yfirgaf) hann Egyptaland og óttaðist ekki kóngsins grimmd. Því að hann hélt sig að þeim hvern hann sá ekki, líka so sem að hann sæi hann.

28 Fyrir trúna hélt hann páskana og blóðsúthellingina upp á það að eigi snyrti þá sá sem frumburðina drap.

29 Fyrir trúna gengu þeir í gegnum Hafið rauða svo sem um þurrlendi, hvers einnin hinir egypsku freistuðu og drekktust.

30 Fyrir trúna niðurhrundu múrveggir Jéríkó þá er þeir höfðu í sjö daga um kring hana gengið.

31 Fyrir trúna varð Rahab, sú hórkona, ei fortöpuð meður

vantrúuðum þá hún meðtók þá njósnarmenn vinsamlega.

32 Og hvað skal eg meir segja? Tíminn verður mér of stuttur nær eg skylda framþylja af Gideon, Barak, Samson, Jephtahe, Davíð og Samúel og spámönnunum,

33 hverjir eð hafa fyrir trúna kóngaríki yfirunnið, réttlætið verkað, fyrirheitið öðlast, leónamunnana(ljóns munna) tilbyrgt(stoppað),

34 eldsins magn útslökkt, sverðsins eggjar umflýð, kröftugir vorðnir úr breyskleikanum, öflgir gjörst í stríðinu, annarlegra herbúðum umvelt.

35 Kvinnurnar hafa sína framliðna af upprisunni aftur fengið. En hinir aðrir eru lemstraðir og gabbaðir og hafa öngva frelsan meðtekið so að þeir öðluðust hina betri upprisuna.

36 Sumir hafa háðung og húðstrokur liðið, þar ofan á bönd og fjötranir.

37 Þeir eru steinum grýttir, skammhöggnir, í gegnumstungnir, fyrir sverði vegnir. Þeir eð um hafa farið í sauðafeldum og geitskinnum, með eymdum, með harmkvælum, með ómaki,

38 hverra heimurinn var eigi verðugur, hafa og villir gengið á eyðimörkum, á fjöllum, um fylsni(gjótur) og hella jarðarinnar.

39 Þessir allir fengu vitnisburðinn fyrir trúna og hafa ekki meðtekið fyrirheitið

40 fyrir því það Guð hefur eitthvað betra áður til forna um oss fyrirhugað so að þeir fyrir utan oss yrði ekki fullkomnir gjörðir.

12

1 Fyrir því, á meðan vér höfum einnin slíka gnægð vottanna um kring oss þá látum oss afleggja syndirnar þær oss jafnan viðloða og þyngja og hlaupum fyrir þolinmæði til þeirrar orustu sem oss er tilskikkuð.

2 Og álítum Jesú þess uppbyrjara og fullkomnara trúarinnar, hver eð þann tíð hann hefði vel mátt hafa fögnuð

þoldi hann krossinn og virti forsmánina einkis og setti sig til hægri hliðar upp á Guðs stóli.

3 Minnist á þann sem þvílíkt mótmæli í gegn sér af syndurunum þoldi so að þér letjist ekki né veilist í hugskotunum.

4 Því að þér hafið enn ekki allt til blóðsins viðstaðið í stríðinu mót syndinni

5 og hafið þegar gleymt þess huggunar sem til yðar segir so sem til barnanna: „Son minn, virð eigi lítils tyftan(ögun) Drottins og örvilnast ekki þótt þú verðir af honum
straffaður(gagnrýndur,átalaður)

6 því að hvern eð Drottinn elskar þann agar hann en hvern þann son sem hann að sér tekur þann strýkir hann.“

7 Ef þér tyftunina þolið þá mun Guð tjá sig yður sem sonum. Því hver sonur er sá þann er faðirinn tyftar eigi?

8 En ef að þér eruð án tyftanar, hverrar hinir allir eru hluttakarar vorðnir, þá eru þér hjábörn en ekki synir.

9 Nú með því einnin vér höfum haft vora líkamlega feður til tyftunarmanna og þá hræðst, skyldum vér þá ekki miklu meir undirgefnir vera hinum andlega Föður so að vér lifðum?

10 Og hinir hafa sennilega fáeina daga oss agað eftir sínum geðþótta en þessi til nytsemdar so að vér öðlunst hans helgan.

11 En öll tyftan nær hún áliggur þá þykir oss hún engin gleði heldur hryggð vera. En eftir á mun hún gefa friðsamlegan ávöxt réttlætisins þeim sem þar fyrir iðkaðir eru.

12 Fyrir því upphefjið aftur tregar hendur og hin þreyttu kné

13 og gjörið réttan gang með yðrum fótum svo að enginn afvega skeiki líka sem sá er haltrar heldur miklu framar verði heilbrigður.

14 Eftirfylgið friðinum við hvern mann og helguninni, án hverrar það enginn mun Drottin sjá.

15 Sjáið og so til það enginn forsómi Guðs náð so að það enginn beiskirót í staðinn uppspretti og hindran gjöri og það margir fyrir þá hinu sömu saurugir verði.

16 Og að þar sé enginn frillulífismaður eður óguðrækinn sem Esaú, sá sem að fyrir matar sakir seldi sinn frumburð.

17 Fyrir því þá vitið að hann þar eftir á, þá hann blessanina erfa vildi, er hann útskúfaður. Því að hann fann ekkert rúm iðranarinnar þótt hann hennar með grátandi tárum leitaði.

18 Því að þér eruð eigi gengnir til þess fjalls sem áþreifanlegt er og með eldi brennur né til þoku eða myrkurs, til hreggviðris,

19 til lúðraþyts og til raddar orðanna og þeir hverjir hana heyrðu undantöldust það eigi yrði til þeirra orðið talað

20 því að þeir kunnu eigi að þola hvað þar var sagt. Og ef skógdýr snart fjallið þá skyldi það steinum grýtast eða með skeyti í hel skotið verða.

21 Og so ógurleg var sú sýn það Moyses sagði: „Eg em óttasleginn og skelf.“

22 Heldur eru þér gengnir til fjallsins Síon og til borgar Guðs lifanda, til himneskrar Jerúsalem og til margra þúsundir englaflokka

23 og til samkundu hins frumgetna, hver á himnum uppskrifaður er, og

til Guðs allra dómara og til andanna algjörfilegra(algjörlegra) réttlátra

24 og til meðalgangara hins nýja testamentis Jesú og til blóðsins yfirdreifingar það betra hefur að segja en Abels.

25 Sjáið til að þér undanteljist ekki þeim sem við yður talar. Því ef hinir eru ei umflýðir sem honum undantöldust þá hann á jörðu talaði, miklu miður þá vér ef vér undanteljunst(snúum frá) þeim sem af himnum talar,

26 hvers rödd, þann tíma jörðina bifaði. En nú heitir hann fyrir og segir: „Enn eitt sinn mun eg hræra ei alleinasta jörðina heldur einnin himnana.“

27 En það hann segir „eitt sinn“ merk að það hið hræranlega skal umskiptilegt verða líka sem annað smíði so að það hvað óhræranlegt er stöðugt blífi(vari).

28 Hvar fyrir á meðan vér meðtökum óhræranlegt ríki þá höfum vér náðina fyrir hverja vér skulum Guði þjóna honum til þóknunar með hræðslu og siðsemi.

29 Því að vor Guð er eyðandi eldur.

13

1 Verið stöðugir í bróðurlegum kærleika

2 og gestrisni forgleymið ekki því að fyrir hana hafa nokkrir (þeim óvitandi) englunum herbergi veitt.

3 Hugleiðið bandingjana líka sem aðrir sambandingjar og þá sem mótgöngu líða svo sem að þér séuð einnin limir þess sama líkama.

4 Hjúskapurinn skal heiðarlegur haldinn vera hjá öllum og hjónabandssængin óflekkuð. En frillulífismenn og hórunarmenn mun Guð dæma.

5 Framferðið sé án ágirni og látið yður það nægja sem í nánd er því að hann hefur sagt: „Eg vil eigi yfirgefa þig né frá fara.“

6 So að vér megum traustlega segja: „Drottinn er minn hjálpari, eg mun eigi óttast hvað maðurinn mun mér gjöra.“

7 Þenkið á yðra lærifeður þeir eð Guðs orð hafa sagt yður hverra ævilokum þá að hyggið og eftirfylgið þeirra trú.

8 Jesús Kristur, gær og í dag og einnin sjálfur hinn sami að eilífu.

9 Látið því eigi afleiða yður með margvíslegum og framandi lærdómum. Því að það er ágætlegt so að hjartað sé staðfast hvað helst að sker fyrir náðina, eigi fyrir fæðsluna,

10 hvar út af öngva nytsemd hafa þeir sem þar með vilja Guði þjóna. Vér höfum það altari hvar af þeir sem tjaldbúðina rækja hafa ekkert vald til af að eta.

11 Því hverra dýra blóð sem innborðið verður af æðsta

kennimanninum í hið heilaga fyrir syndirnar þeirra sömu hræ verða uppbrennd utan herbúðanna.

12 Fyrir því hefur einnin Jesús upp á það hann helgaði það fólk fyrir sitt eigið blóð utan borgarhliðs liðið.

13 Því látum oss útganga til hans af herbúðum og bera hans vanvirðing.

14 Því að vér höfum öngvan blífanlegan(varanlegan) stað heldur leitum vér hins tilkomanda.

15 Því látum oss nú offra fyrir hann lofsins offur Guði alla tíma, það er ávöxt varanna, sem viðurkenna hans nafn.

16 Gott að gjöra og með að skipta þá forgleymið ekki því að slíkt offur þóknast Guði vel.

17 Hlýðið yðrum lærurum og fylgið þeim því að þeir vaka yfir yðrum sálum líka sem þeir eð reikningskap þar fyrir gefa skulu so að þeir gjöri það með gleði og eigi með andvarpan það það er yður ógagnsamlegt.

18 Biðjið fyrir oss.Vort traust er það að vér höfum góða samvisku og kostgæfum oss til góða umgengni að hafa hjá öllum.

19 En eg meir en beiði yður þar til þvílíkt að gjöra upp á það eg kæmust hið allra fyrsta aftur til yðar.

20 En Guð friðarins, sá sem út hefur leitt í frá dauðum hinn mikla hirðir sauðanna, fyrir blóðið hins eilífa testamentis, vorn Drottin Jesús Kristur,

21 hann gjöri yður skikkanlega í öllu góðu verki til að gjöra hans vilja og efli það með yður hvað fyrir honum þakknæmt er fyrir Jesú Krist, hverjum að sé dýrð um aldur og að eilífu. Amen.

22 Eg beiði yður, kærir bræður, haldið mér það áminningarorð til góða því að eg hefi fátt eitt skrifað yður.

23 Vitið það bróðir vor Tímóteus er laus aftur með hverjum, ef hann skjótlega kemur, mun eg sjá yður.

24 Heilsið öllum yðar lærurum og öllum heilögum. Yður heilsa bræðurnir af Vallandi(Ítalíu).

25 Náðin sé með yður öllum. A M E N.

Skrifaður úr Vallandi með Timotheo

S. Jakobs pistill

1

1 Jakob, þjón Guðs og Drottins Jesú Krists Þeim tólf kynkvíslum sem sundurdreifðar eru segist kærleg heilsan.

2 Bræður mínir, reiknið það fyrir allan fögnuð nær þér í margvíslegar freistanir í hrasið

3 og vitið það yðar trú, ef hún er rétt, þá verkar hún þolinmæði

4 en þolinmæðin mun staðföst blífa allt til enda svo að þér séuð fullkomnir og algjörðir og í öngu brest hafið.

5 Og ef einhver yðar þarft við vísdóms biðji hann af Guði sá er nóglega gefur hverjum manni og útdrepur(útilokar) það öngum, svo og einnin mun honum það gefast.

6 En hann biðji í trúnni og efi ekki. Því að sá sem efablandinn er hann er líka sem sjávarbylgja sú er af vindi verður drifin og uppvægð.

7 Þvílíkur maður þennki ekki það hann muni af Guði nokkuð öðlast

8 því efablandinn maður er óstöðugur í öllum sínum vegum.

9 En sá bróðir sem sig lækkar hann hrósast í sinni upphafning

10 og hann sem ríkur er hann hrósast í sinni lítillæting. Því að líka so sem

blómstur grassins mun hann forganga (hverfa).

11 Sólin uppgengur með hita, þá skrælist grasið og blómstrið fellur og þess fagra álit fordjarfast. Líka so mun auðigur í ríkidæmi sínu uppþorna.

12 Sæll er sá mður sem freistingina þolinmóðlega líður. Því þar með hann verður reyndur mun hann öðlast lífsins kórónu hverri Guð hefur fyrirheitið þeim sem hann elska.

13 Enginn segi nær hann freistast það hann af Guði freisaður verði. Því að Guð er enginn freistari til hins vonda og einskis freistar hann

14 heldur freistast hver einn nær hann tilteygist af sinni eiginni girnd og lokkaður verður.

15 Og síðan það girndin hefur getið fæðir hún syndina en nær syndin er fullkomnuð fæðir hún dauðann.

16 Villist eigi, kærir bræður.

17 Öll góð gjöf og öll fullkomin gjöf kemur að ofan frá föðurnum ljóssins í hjá hverjum er engin umskipting né býting ljóssins og myrkursins.

18 Hann hefur oss getið eftir sinni vild fyrir sannleiksins orð upp á það vér værum frumburðir hans skepnu.

19 Fyrir því, kærir bræður, sé hver maður fljótur að heyra en tregur að tala og til reiði tregur.

20 Því að mannsins reiði gjörir það eigi hvað fyrir Guði réttferðugt er.

21 Þar fyrir afleggið allan óhreinleik og illsku og meðtakið orðið með hógværi það í yður er rótsett hvað er kann yðar sálir hjálplegar að gjöra.

22 Verið og einnin gjörendur orðsins en eigi alleinasta tilheyrendur hvar þér sjálfa yður með á tálar dragið.

23 Því ef einhver er orðsins tilheyrari og enginn gjörari sá er líkur þeim manni sem sína líkamlega ásjónu í spegli skoðar.

24 Því eftir það hann hefur skoðað sig og jafnfljótt sem hann gengur burt þaðan þá gleymir hann hvernin hans yfirlitur var.

25 En hver í gegnumskoðar hið algjörða lögmál frelsisins og staðnæmist þar inni og er enginn forgleymanlegur heyrari heldur gjörningsins gjörari sá sami mun hjálplegur vera í sínu verki.

26 En ef einhver á meðal yðar lætur sér þykja það hann þjóni Guði og temur eigi sína tungu heldur forvillir sitt hjarta, þess guðrækni er hégómi.

27 En skær og óflekkuð guðrækni hjá Guði er hún sem vitjar ekkna og föðurlausra í þeirra hörmungum og sig óflekkaðan af heiminum varðveitir.

2

1 Bræður mínir, þér skuluð eigi meina það trúan á Jesú Krist vorn Drottin dýrðarinnar líði manngreinarálit.

2 Því þó að inngangi í yðra samkundu maður berandi gullbaug og í kostulegum klæðum en þar kæmi og einnin einn fátækur í ljótum klæðnaði

3 og þér sæuð á þann sem dýrlegan klæðnað bæri, segðuð til hans: „Sit þú hér í góðu sessi“ og til hins fátæka segðuð: „Statt þú þarna eða set þig hér á skör fóta minna“

4 þá úrskurðið þér ekki rétt með sjálfum yður heldur verði þér dómarar vondra hugrenninga.

5 Heyrið til, bræður mínir elskulegir. Hefur Guð ekki útvalið fátæka þessarar veraldar þá í trúnni ríkir eru og erfingjar ríkisins hverju hann hefur fyrirheitið þeim sem hann elska?

6 En þér hafið vanheiðrað hina fátæku. Eru hinir ríku eigi þeir sem með yfirgangi niðurþrykkja yður og þeir eð framdraga yður fyrir dómstóla?

7 Hæða þeir ekki það hið góða nafn sem þér eruð af kallaðir?

8 Og ef þér fullkomnið það konunglega lögmál eftir Ritningunum það elska skulir þú náunga þinn so sem sjálfan þig þá gjöri þér vel.

9 En ef þér hafið manngreinarálit þá drýgi þér synd og verðið ávítaðir af lögmálinu so sem yfirtroðslumenn. (lögbrjótar)

10 Því þótt að einhver héldi allt lögmálið og brotlegur verður í einu þá er sá þegar alls þess sekur.

11 Því að hann sem sagt hefur: „Eigi skalt þú hór drýgja“ sá hefur einnin sagt: „Eigi skalt þú í hel slá.“ Þótt að þú drýgir nú engi hór en í hel slær þá

ertu yfirtroðslumaður hins lögmálsins.

12 Líka so talið og so gjörið sem að þeir eð fyrir lögmál frelsisins dæmdir verða.

13 En þar mun ómiskunnsamur dómur yfir þann ganga sem öngva miskunnsemi hefur gjörða og miskunnin hún hrósar sér í móti dóminum.

14 Hvað stoðar það, kærir bræður, þótt einhver segi hann hafi trúna og hefur eigi verkin? Getur trúan gjört hann hjálplegan?

15 En ef nokkur bróðir eða systur væri nakin og þörf hefði daglegrar næringar

16 og þó einhver yðar segi til þeirra: „Farið í friði, gjörið yður heitt og mettið yður“ en gefi þeim ekki hvað líkamans nauðþurft er, hvað hjálpaði þeim það?

17 So og líka trúan nær eð hún hefur engin verk þá er hún dauð í sjálfri sér.

18 En þar mætti einhver segja: „Þú hefur trúna og eg hefi verkin.“ Sýn þú mér trú þína út af verkum þínum og eg mun sýna þér mína trú af mínum verkum.

19 Þú trúir að einn sé Guð. Það gjörir þú vel. Djöflarnir trúa einnin og eru þó óttaslegnir.

20 En viltu vita, þú hégómamaður, það trúan án verkanna sé dauð.

21 Er eigi Abraham faðir vor af verkunum réttlátur orðinn þá hann offraði syni sínum Ísaak yfir altarið?

22 Þar sér þú það trúan hefur samverkað hans gjörðum og út af verkunum er trúan fullkomleg orðin.

23 Og Ritningin er uppfylld sem að segir: „Abraham trúði Guði og það er honum talið til réttlætis“ og er Guðs vin kallaður.

24 So sjái þér nú það maðurinn er af verkunum réttlátur og eigi alleinasta út af trúnni.

25 So og einnin portkonan Rahab. Er hún ekki af verkunum réttlát orðin þá

hún meðtók sendiboðana og lét þá um annan veg fara?

26 Því að líka sem líkaminn er án andans dauður so er og einnin trúan án verkanna dauð.

3

1 Hirðið eigi, bræður mínir, fleiri lærimeistarar að vera en vitið það vér munum þess meiri dóm fá.

2 Því að allir vér brjótum margfaldlega. En hver hann verður eigi brotlegur í einu orði sá er algjörður maður og kann öllum líkamanum í taumi að halda.

3 Sjáið, það vér beislum hestana so að þeir hlýði oss og snúum öllum þeirra líkama.

4 Sjáið skipin: Þó að þau séu stór og verða af megnum vindi rekin þá verður þeim þó vent af litlu stýri hvert út sem sá vill er stýrir.

5 So er einnin tungan lítill limur og uppbyrjar þó stóra hluti. Sjáið hvernin so lítill eldur hversu mikinn skóg kann hann upp að tendra!

6 Tungan er einnin eldur, veröld full ranglætis. So er tungan meðal vorra lima, flekkar allan líkamann og uppkveikir alla vora sýslan nær hún af helvískum upptendruð er.

7 Því að allar náttúrur dýra, fugla og orma og sjóskrímslanna verða tamdar og eru tamdir af mannlegri náttúru.

8 En tunguna getur enginn manna tamið, hið óspakláta illt, fullt dauðlegs eiturs.

9 Meður henni dýrkum vér Guð föður og með henni formælum vér mönnunum eftir Guðs mynd gjörðum.

10 Af hinum sama munni framgengur blessan og bölvan. Það skal eigi so vera, kærir bræður.

11 Útvellir nokkuð brunnurinn af samri upprás sætu og beisku vatni?

12 Getur nokkur, bræður mínir, fíkjutré viðsmjör eður vínviður fíkjur borið? Líka so kann ekki hinn sami brunnur salt vatn og sætt að gefa.

13 Hver hann er vitur og forsóttur á meðal yðar hann auðsýni með góðri umgengni sín verk í hógværð og hyggindum.

14 En ef hafi þér beiska öfund og hatur í yðrum hjörtum so hrósið yður ekki og ljúgið ekki í gegn sannleikanum.

15 Því að það er ekki sú viska sem að ofan kemur heldur jarðleg, líkamleg og djöfulleg.

16 Því hvar öfund og hatur er þar er óstaðfesti og allir hlutir illir.

17 En sú viska sem að ofan kemur er fyrst hreinlíf, þarnæst friðsöm, hóglát, málhlýðin, góðu samlunduð,

full miskunnsemda og góðs ávaxtar og óágreiningarsöm, án smjaðurs.

18 En réttlætisins ávöxtur verður þeim í friði sáður sem friðinn halda.

4

1 Hvaðan koma stríð og baráttur á meðal yðar? Koma þær eigi af yðar girndum sem stríða í yðrum limum?

2 Þér eruð ágjarnir og auðlist þar með ekkert. Þér hatið og öfundið og vinnið þar með ekkert. Þér sláist og berjist og hafið ekki því þér biðjið ekki.

3 Þér biðjið og öðlist ekki af því þér biðjið vondslega svo að þér sóið því í yðru bílífi (munaðarlíf).

4 Þér hórunarmenn og hórdómskonur, viti þér ekki það veraldarinnar vinfengi er Guðs óvinskapur? Hver veraldarvinur vill vera sá mun Guðs óvin verða.

5 Eða meini þér það Ritningin segi til ónýtis: „Andann þann sem í yður byggir hann lystir í gegn öfundinni

6 og gefur náðina meiri.“ Þar fyrir segir hann: „Guð mótstendur dramblátum en lítillátum gefur hann náð.“

7 Því verið Guði undirgefnir. Standið í mót djöflinum, so flýr hann frá yður.

8 Nálægið yður að Guði, so nálægir hann sig til yðar. Hreinsið yðar

hendur, þér syndugir, og hreinferðug gjörið yðar hjörtu, þér efunarsamir.

9 Verið vesallegir, sýtið(grátið) og harmið, því yðar hlátur skal umsnúast í grát og yðar gleði í hryggð.

10 Lækkið yður fyrir Guði, þá mun hann upphefja yður.

11 Bakbítið ekki hver annan, kærir bræður, því hver hann bakmælir bróður sínum og dæmir um hann sá bakmælir lögmálinu og dæmir um lögmálið. En dæmir þú um lögmálið þá ert þú ekki gjörningsmaður lögmálsins heldur dómari.

12 Því einn er sá lögmálsgjafari og dómari sem að frelsa kann og

fordæma. En hver ert þú sem um náunga þinn dæmir?

13 Sjáið nú til, þér sem segið: „Í dag elligar á morgun munum vér ganga í þessa eður þá borg og viljum þar árið um dveljast og kaupstað fremja og ávinning gjöra.“

14 Þér sem þó eigi vitið hvað á morgun ske mun. Því hvað er yðart líf? Ryk er það sem litla stund varir en síðan hjaðnar það.

15 Þar fyrir skulu þér segja: „Ef að vér lifum og ef Guð vill þá viljum vér þetta eður það gjöra.“

16 En nú hrósi þér yður í yðvari drambsemi. Öll svoddan metnan er vond.

17 Því að hann sem kann nokkuð gott að gjöra og gjörir það ekki, þeim er það synd.

5

1 Nú vel, þér auðigir, ýlið og æpið yfir yðar vesöldum þeim yfir yður skulu koma.

2 Yðvar ríkidæmi eru úlnuð og klæði yðar eru mölétin,

3 gull yðart og silfur er forryðgað og þeirra ryð mun yður til vitnisburðar vera og mun tæra yðru holdi sem eldur. Þér hafið yður sjóðum safnað á síðustu dögum.

4 Sjáið, að launin verkmannanna þeirra sem yðar akurlönd hafa upp yrkt og hvað þér hafið þá um svikið

þau hrópa og það þeirra hróp er komið til eyrna Drottins Sebaót.

5 Þér hafið kræsilega lifað á jörðu og yðar lostasemdir drýgt og kappalið yðar hjörtu svo sem til slátrunardags.

6 Hinn réttláta hafi þér fordæmt og í hel slegið og hann hefur eigi mótstaðið yður.

7 Fyrir því verið þolinmóðir, kærir bræður, allt upp á tilkomu Drottins. Sjáið, það akurkallinn væntir ágætlegs ávaxtar jarðarinnar, það þolinmóðlega umlíðandi þar til hann fær morgunregn og kveldskúra.

8 Veri þér einnin þolinmóðir og styrkið yðar hjörtu því að tilkoma Drottins er í nánd.

9 Mótblásið ekki hver annan, kærir bræður, svo að þér fordæmist eigi. Sjáið, að dómarinn er fyrir dyrum.

10 Takið, mínir kærir bræður, til eftirdæmis mótgöngunnar og þolinmæðinnar spámennina þeir til yðar hafa talað í nafni Drottins.

11 Sjáið, vér prísum þá sem liðið hafa. Þolinmæði Jobs hafi þér heyrt og ending Drottins hafi þér séð því að Drottinn er miskunnsamur og líknari.

12 En fram um alla hluti, bræður mínir, þá sverjið hverki við himin né við jörð né nokkurn annan eið. En yðar orð sé já það já er og nei það

nei er so að þér fallið ekki í hræsni. (Matteus 5:37)

13 Hryggist nokkur meðal yðar, sá biðji. En hver í góðu geði er, sá syngi sálma.

14 En hvert sjúkur er, sá kalli til sín öldungana safnaðarins og láti biðja yfir sér og sig viðsmjöri smyrja í nafni Drottins

15 og bænin trúarinnar mun frelsa hinn sjúka og Drottinn mun viðrétta hann og þó hann hafi syndir gjört munu þær hönum fyrirgefast.

16 Játi hver öðrum sínar syndir og biðjið hver fyrir öðrum það þér heilbrigðir verðið. Því að iðugleg réttferðugs bæn má mikið.

17 Elías var maður líka svo sem vér og hann bað bænar að það skyldi eigi rigna og það rigndi ei yfir jörðina í þrjú ár og sex mánaði. (Fyrri Konungsbók/ 1 Kings 17:1)

18 Í annað sinn bað hann aftur og himinninn gaf regn og jörðin bar sinn ávöxt. (Fyrri Konungsbók/ 1 Kings 18:41-45)

19 Kærir bræður, ef að nokkur meðal yðar villist frá sannleikanum og umsnýr hönum

20 einhvör sá skal vita það að hver er syndaranum umsnýr í frá villu hans vegar hefur frelsað önd frá dauða og mun niðri byrgja fjöldann syndanna.

Fyrri S. Péturs pistill

1

1 Pétur, postuli Jesú Krists, þeim útvöldum útlendingum og í sundurtvístruðum í Ponto, Galatia, Capadocia, Asia, Bythinia,

2 eftir Guðs föðurs fyrirhyggju fyrir huggun andans til hlýðni og til ádreifningar blóðsins Jesú Kristi: Náð og friður margfaldist yður.

3 Blessaður sé Guð og faðir vors Drottins Jesú Kristi, sá oss hefur eftir sinni mikilli miskunnsemd endurgetið til lifandi vonar fyrir upprisu Jesú Kristi frá dauðum,

4 til ófallvaltrar, óflekkaðrar og óumskiptilegrar arfleifðar sem varðveitist á himnum yður,

5 þér sem af Guðs magt (valdi) fyrir trúna varðveittir verðið til sáluhjálpar þeirrar sem tilreidd er það hún opinber verði á síðustu tímum,

6 í hverri þér munuð gleðjast, þér sem nú litla stund (hvað að byrjar) hryggvir eruð í margvíslegum freistingum

7 upp á það að yðvar trú réttileg og dýrmætari fundin yrði (en það hið forgengilega gull sem í eldi reynt verður) til lofs, dýrðar og heiðurs nær eð nú Jesús Kristur mun opinberast,

8 þann þér sáuð ekki og þó elskið og nú á hann trúið þó að þér sjáið hann eigi. So munu þér og einnin gleðjast með óumræðanlegri og dýrðarsamlegri gleði

9 og endalok yðvar trúar þar af berandi sem er hjálpræði yðvara sálna.

10 Eftir hverri sáluhjálp hafa leitað og grennslast spámennirnir sem upp á yður af þeirri tilkomandi náð hafa fyrirspáð.

11 Og rannsakið á hverjum eður hvílíkum tíma andinn Kristi, sé sem þeim var, tilteiknandi og áður fyrirfram hefur kunngjört þær píslanir sem að í Kristi eru og eftirkomandi dýrð,

12 hverjum það opinberað er. Því að eigi hafa þeir sjálfum sér heldur oss þar inni þjónað hvað yður er nú kunngjört fyrir þá sem yður hafa guðsspjöllin boðað fyrir heilagan anda af himnum sendan, á hvern einnin englarnir fýsast að horfa.

13 Þar fyrir gyrðið yðar hugskotslendar. Verið sparneytnir og setjið algjörlega yðra von upp á þá náð sem yður er boðuð fyrir opinberan Jesú Kristi,

14 svo sem hlýðugum börnum. Og hagið yður ekki líka sem áður fyrri þá þér í heimsku yðvar eftir girndunum lifðuð

15 heldur eftir þeim sem yður hefur kallað og heilagur er. So veri þér og einnin heilagir í öllu yðar dagfari

16 því að skrifað er: „Vera skulu þér heilagir því eg em heilagur.“ (Levicticus 19:2)

17 Og með því þér ákallið þann föðurinn sem án manngreinarálits dæmir, eftir hvers sem eins verknaði, því hagi yðru dagfari so lengi sem þér gangið með óttablendni

18 og vitið að þér eruð eigi með forgengilegu (hverfulu) gulli eður silfri endurleystir í frá yðru hégómaathæfi eftir feðranna uppsetningi (venjum)

19 heldur með dýrmætu blóði Krists, so sem hins óflekkaða og saklausa lambs,

20 hver fyrirhugaður er fyrir veraldarinnar grundvallan en opinberaður á síðustum tímum yðar vegna,

21 þér sem fyrir hann trúið á Guð, hver eð hann upp vakti af dauðum og honum dýrðinga gaf upp á það að yðvar trú og von væri á Guð.

22 Og gjörið yðrar sálir hreinferðugar í hlýðni sannleiksins fyrir andann til flekklauss bróðurlegs kærleika án smjaðranar. Og yður innbyrðis glóandi elskið af hreinu hjarta

23 so sem þeir hverjir endurbornir eru, eigi af forgengilegu (ófullkomnu sem getur spillst) heldur út af óforgengilegu (fullkomnu sem ekki er hægt að spilla) sæði, sem er út af orði Guðs lifanda það ævinlega blífur.

24 „Því að allt hold er sem gras og öll dýrð mannsins so sem blómstur grassins. Grasið er uppþornað og þess blómstur er af fallið.

25 En orð Drottins blífur (endist) að eilífu.“ En þetta er það orð hvert á meðal yðar kunngjört er.

2

1 Því leggið nú af alla illsku og allt svikræði og smjaður og öfund og alla bakmælgi

2 og girnist þeirrar skynsamlegrar og hreinnrar mjólkur, svo sem nýfædd börn, upp á það að þér þróist fyrir þá sömu.

3 Ef þér hafið annars smakkað hvað Drottinn er ljúfur,

4 til hvers þér eruð komnir, so sem til lifanda steins, hver af mönnum er burtkastaður en hjá Guði er útvalinn og dýrmætur.

5 Og að þér einnin uppbyggið yður sem lifandi steina til andlegs hús og til heilags prestdæmis til að offra (fórna) andlegar offranir (fórnir) þær Guði þakknæmar eru fyrir Jesús Krist.

6 Þar fyrir inniheldur svo Ritningin: „Sjáið, eg legg í Síon útvaldan

dýrmætan hyrningarstein. Og hver á hann trúir sá skal ekki að hneykslan verða.“

7 Yður, þér sem trúið, er hann dýrmætur en hinum vantrúuðum er hann sá steinn sem uppbyggendur í burt fleygðu og að höfði hyrningar er vorðinn

8 og að ásteytingarsteini og hneykslunarhellu, þeim sem reka sig á orðið og þar eigi á trúa, hvar þeir eru uppsettir.

9 En þér eruð það útvalda slekti og konunglegur kennimannskapur, hin heilaga þjóð, fólk eigindómsins, so að þér skuluð kunngjöra dyggðir hans sem yður hefur kallað af myrkrunum til síns dásamlega ljóss.

10 Þér sem forðum daga ekkert fólk voruð en nú eruð Guðs fólk og hverjir forðum ekki í náðinni voruð en nú í náðinni eruð.

11 Kærir bræður, eg beiði yður líka sem framandi og vegfarendur að þér haldið yður af holdlegum girndum hverjar í gegn sálunni stríða.

12 Og hafið góða umgengni meðal heiðinna þjóða so að þeir sem um yður á bak tala svo sem af illgjörðurum sjái yðar góðverk og dýrki Guð á vitjunardegi.

13 Verið undirgefnir allri mannlegri tilskikkan fyrir herrans sakir, sé það konunginum so sem hinum ypparsta (æðsta)

14 og landstjórnaranum so sem af honum skikkuðum til hefndar yfir illvirkjana og góðum til lofs.

15 Því að það er vilji Guðs að þér með velgjörningi niðurþaggið óviturleik heimskra manna

16 so sem frelsingjar og ekki so sem hefðu þér frelsið illskunni til yfirhylmingar heldur so sem Guðs þjónustumenn.

17 Gjörið virðing hverjum manni. Bræðurna elskið. Óttist Guð. Konunginn heiðrið.

18 Þér þjónustumenn, verið herrunum undirgefnir með allri óttasemi, eigi alleinasta góðum og spakferðugum heldur einnin hrekkvísum.

19 Því það er náð ef nokkur fyrir samviskunnar sakir til Guðs þolir hið illa og líður hið órétta.

20 Því hver hrósan er það ef þér fyrir misgjörða sakir slög (högg) líðið? En nær þér umlíðið og þolið fyrir velgjörða sakir, það er náð hjá Guði.

21 Því þar til eru þér kallaðir með því að Kristur hefur einnin sjálfur liðið fyrir oss og oss til eftirdæmis látið að þér skylduð so eftirfylgja hans fótsporum

22 „hver öngva synd gjörði, eigi heldur nein flærð (svik) er fundin í hans munni,“

23 sá ekki formælti í gegn þá honum varð formælt, eigi ógnandi þá hann

leið, en hann ofurgaf það honum sem rétt dæmir.

24 Sá er sjálfur hefur vorar syndir offrað á sínum líkama upp á trénu so að vér í frá syndunum deyddir lifðum réttlætinu, fyrir hvers benjar (sára) vér erum heilbrigðir orðnir.

25 Því að þér voruð so sem villuráfandi sauðir en nú eru þér umvendir til hirðirs og biskups yðvara sálna.

3

1 Líka einnin skulu konunar vera undirgefnar sínum mönnum svo að einnin þeir sem ekki trúa á orðið verði fyrir konunnar umgengni utan orð yfirunnir

2 nær eð þeir sjá yðart hreinlíft siðferði í óttasemi.

3 Hver skartsemi eigi skal vera hin ytri meður hárfléttan og gulli umhengjanda eður klæðaburði

4 heldur sé sá huldi maður hjartans óspjallaður með hógværum og kyrrlátum anda. Það er dýrmætt fyrir Guðs augliti.

5 Því að so hafa forðum heilagar konur prýtt sig, þær sem á Guð vonuðu og undirgefnar voru sínum eiginmönnum.

6 Líka sem að Sara var Abraham hlýðug og kallaði hann herra, hverra dætur þér eruð vorðnar ef þér velgjörið og eruð eigi so staðlitlar.

7 Líka einnin þér mennirnir, búið við þær meður skynsemi og gefið því kvenlega breyskvara kerinu sína heiðran so sem einnin samerfingjum náðarinnar lífsins so að yðart bænahald verði eigi hindrað.

8 En að ályktan þá verið allir einhugaðir, samþolugir, bróðurlegir, miskunnsamir, ljúfir.

9 Endurgjaldið ekki illt með illu, engin skammarorð fyrir skammaryrði heldur þar í gegn blessið. Og vitið að þér eruð þar til kallaðir það þér blessunina að erfð eignist.

10 „Því hver hann vill lifa og sjá góða daga sá stilli sína tungu af

vondu og sínar varir að þær eigi flærð (sviksemi) tali.

11 Hann hneigi sig í frá illu og gjöri hið góða, leiti friðarins og honum eftirfylgi.

12 Því að augu Drottins eru yfir réttlátum og hans eyru til þeirra bæna en auglit Drottins er yfir þeim sem illa gjöra.“

13 Hver er sá yður geti grandað ef þér eftirfylgið hinu góða?

14 Og þótt að þér líðið fyrir réttlætisins sakir þá eru þér þó sælir. Hræðist eigi þeirra ógnan og skelfist ekki.

15 En helgið Guð Drottin í yðar hjörtum. Verið jafnlega reiðubúnir

andsvar að gefa hverjum manni þeim sem skjals krefja af þeirri von sem í yður er og það þó með hógværi og óttablendni,

16 hafandi góða samvisku, so að þeir hverjir af yður á bak tala so sem af illgjörðurum til skammar verði það þeir hafa lasta yðra góða umgengni í Kristi.

17 Því það er betra, fyrst það er Guðs vilji, að þér heldur fyrir velgjörðina sakir líðið en fyrir vondra verka sakir.

18 Af því að Kristur hefur og eitt sinn fyrir vorar syndir liðið, hinn réttláti fyrir rangláta, upp á það hann fórnfærði oss Guði og er deyddur

eftir holdinu en lifandi gjörður eftir andanum.

19 Í því hinu sama er hann einnin í burt genginn og hefur þeim öndunum prédikað sem í herfjötrunum voru,

20 hverjir forðum daga eigi trúðu, þann tíð Guð eitt sinn eftirbeið og þolinmæði hafði á dögum Nóa nær örkin smíðaðist, í hverri fáir, það er átta sálir, hjálpuðust fyrir vatnið,

21 hvert að nú einnin oss hjálplega gjörir í skírninni, hver fyrir hitt er tilmynduð, ei að holdsins saurleiki afleggist heldur trúlofan góðrar samvisku hjá Guði fyrir upprisu Jesú Kristi,

22 sá sem að er í himininn uppfarinn til Guðs hægri handar og englarnir og hinir voldugu og kraftarnir eru honum undirgefnir.

4

1 Með því það Kristur hefur nú fyrir oss liðið í holdinu þá brynjið yður einnin með því sama hugarfari. Því hver á holdinu líður sá firrist frá syndinni

2 so að hann þaðan í frá, hvað eftirfaranda ævi er í holdinu, lifi eigi girndum mannsins heldur vilja Guðs.

3 Því að það nægir að vér höfum þeim umliðna tíma lífdaganna uppsvarblað eftir heiðinglegum vilja þá vér gengum í lausung, lostasemdum, drykkjuskap, ofáti og

ofdrykkjum og í herfilegum skúrgoðadýrkunum.

4 Hvað eð þá undrar það þér eigi meður þeim hlaupið í þeirri samri saurlifnaðarhneisu og guðlastið, (þá undrar að þú viljir ekki lengur sama saurlifnaðinn og guðlastið og þeir)

5 hverjir reikninskap skulu gjalda honum sem reiðubúinn er að dæma lifendur og dauða.

6 Því að fyrir það er einnin hinum dauðum evangelium (Guðspjallið) kunngjört upp á það þeir dæmdir verði eftir mönnunum á holdinu en í andanum lifi Guði.

7 Því að endir allra hluta tekur að nálgast. Fyrir því verið sparneytnir og árvakrir til bænanna.

8 En umfram alla hluti hafið innbyrðis glóandi kærleik því að kærleikurinn hylur fjölda syndanna.

9 Verið gestrisnir innbyrðis án möglunar.

10 Og þjóni hver öðrum, hver einn með þeirri gjöf sem hann hefur öðlast, so sem góðir forstjórnarmenn margvíslegrar Guðs náðar.

11 Ef nokkur talar, tali hann það so sem Guðs orð. Og ef þjónar nokkur, hann þjóni eftir þeirri orku sem Guð gefur. So að í öllum hlutum verði Guð dýrkaður fyrir Jesús Krist, hverjum sé dýrð og vald um aldir og að eilífu. Amen.

12 Hinir kærustu, eigi skulu þér láta þann bruna undra yður hver yður

hendir nær þér freistaðir verðið so sem að henti yður nokkuð fáheyrt

13 heldur gleðjið yður það þér með Kristi líðið, upp á það þér einnin á opinberunartíma hans dýrðar mættuð gleðjast og fagna.

14 Sælir eru þér ef þér vanvirtir verðið yfir nafni Kristi því að andinn sá sem að er andi Guðs og dýrðarinnar hvílist yfir yður. Hjá hinum verður hann lastaður en í hjá yður vegsamaður.

15 En enginn yðar líði svo sem manndrápari, þjófur eða illvirki eða þann sem í annarlegt embætti fellur.

16 En ef hann líður so sem annar kristinn þá skammist hann sín eigi en dýrki Guð í slíku tilfelli.

17 Af því að tími er það dómurinn tiltaki á Guðs húsi. En ef fyrst á oss, hver mun þá endir verða þeirra sem Guðs evangelio ekki trúa?

18 „Og ef hinn réttláti frelsast varla hvar mun þá hin ómildi og syndugi birtast?“

19 Þar fyrir skulu þeir sem líða (eftir Guðs vilja) honum sínar sálir á hendur fela, svo sem trúlyndum skapara, í góðum verkum.

5

1 Öldungana sem á meðal yðar eru áminni eg, samöldungur og vottur píslanna sem eru í Kristi og hluttakari dýrðarinnar sem opinberuð skal verða:

2 Alið þá hjörð Kristi sem yður er á hendi falin og gætið hennar, eigi nauðugir heldur sjálfviljugir, eigi fyrir slæmslegs ávinnings sakir heldur af góðum vilja,

3 eigi so sem þeir eð yfir mönnunum drottna heldur verðið fyrirmynd hjarðarinnar.

4 So munu þér, nær hinn æðsti hirðir mun birtast, ófallvalta kórónu dýrðarinnar meðtaka.

5 Líka einnin þér, hverjir ungir eruð, verið öldungunum undirgefnir. Allir saman verið innbyrðis undirgefnir og hafið lítillætið fastlega innvafið. Því að Guð mótstendur dramblátum (stendur gegn þeim stoltu) en lítillátum gefur hann náð.

6 Fyrir því lítillætið yður undir volduga Guðs hönd svo að hann upphefji yður á vitjunartíma.

7 Allri yðar áhyggju varpið á hann því að hann ber umhyggju fyrir yður.

8 Verið sparneytnir (alsgáðir) og vakið því að yðar mótstandari, djöfullinn, gengur um kring sem grenjandi león, eftirleitandi þeim hann svelgi,

9 hverjum þér örugglega í mótstandið í trúnni. Og vitið það yðrir bræður þeir sem í heiminum eru hafa þá sömu ánauð.

10 En sá Guð allrar náðar sem oss hefur kallað til sinnar eilífrar dýrðar í Kristi Jesú, hann sami mun yður, þér

sem um litla stund líðið, fullgjöra, tilreiða, styrkja, efla og staðfesta.

11 Þeim hinum sama sé dýrð og veldi um aldur og að eilífu. Amen.

12 Fyrir Silvanum, yðar trúan kæran bróður (að því eg meina), hefi eg fátteina skrifað yður til til áminningar og til vottunar að þetta er hin sanna Guðs náð þar þér inni standið.

13 Yður heilsa þeir sem samt yður útvaldir eru í Babilonia og minn sonur Markús.

14 Heilsið yður innbyrðis með heilögum kærleikskossi. Friður sé með öllum yður sem að eru í Kristi Jesú. Amen.

Annar S. Péturs pistill

1

1 Símon Petrus, þjón og postuli Jesú Kristi, Þeim sem meður oss þá sömu dýrmætu trú hafa hlotið í réttlætinu því sem að Guð gefur og lausnarinn Jesús Krist:

2 Náð og friður áaukist yður fyrir kynning Guðs og Jesú Kristi vors Drottins.

3 Af því oss eru allsháttaðar hans guðlegir kraftar veittir (hverjir til lífernis og guðlegs athæfis henta)

4 fyrir viðurkenning þess sem oss hefur kallað fyrir sína dýrð og dyggð, fyrir hverja hið dýrmætasta

og hið allra stærsta fyrirheit er oss veitt so að þér fyrir það sama hluttakarar yrðuð guðlegrar náttúru ef þér flýið forgengilegar(spillandi) girndir veraldarinnar.

5 Því hafið þar alla kappsmuni á og auðsýnið í yðari trú dyggðina og í dyggðinni vitsmunina

6 og í vitsmununum hófsemina og í hófseminni þolinmæðina og í þolinmæðinni guðræknina

7 og í guðrækninni bróðurlegan kærleika og í bróðurlegum kærleika almennilegan kærleika.

8 Því ef þetta er gnóglegt hjá yður þá mun það ekki yður iðjulausa né

óávaxtarsama vera láta í viðurkenningu Drottins Jesú Kristi.

9 En hann sem þetta hefur ekki, sá er blindur og forgleymir hreinsun sinna fyrri synda.

10 Öllu heldur verið duglegir við að gjöra köllun yðar og útvalning fullvissa. Ef þér gjörið svo munuð þér aldrei falla.

11 Fyrir það mun yður veitast ríkulegur aðgangur að hinu eilífa ríki Drottins vors og frelsara Jesú Krists.

12 Fyrir því vil eg eigi afláta að áminna yður jafnlega um þetta þó að þér vitið það og eruð styrkvir í nálægum sannleika.

13 Því að eg held það réttilegast so lengi sem að eg em í þessu hreysi að uppvekja og á að minna yður.

14 Því eg veit það eg hlýt snarlega mitt hreysi af að leggja af því eð vor Drottinn Jesús Kristur hefur mér opinberað.

15 En eg vil kapps um kosta það þér jafnan (eftir mína útför) hefðuð slíkt til minnis að halda.

16 Því að eigi höfum vér þeim dæmafróðum frásögum eftirfylgt þá vér gjörðum yður kunnan kraft og hingaðkomu vors Drottins Jesú Krists heldur höfum vér sjálfir séð hans dýrð þann tíð

17 hann af Guði föður meðtók dýrð og heiðran fyrir raustina sem til hans skeði í mikilli dýrð, þess háttar: „Þessi er minn elskulegi sonur á hverjum eg hefi þóknan.“

18 Og þessa raust heyrðu vér af himnum verða þá er vér vorum með honum upp á fjallinu helga.

19 Vér höfum öflugt spádómsorð og þér gjörið vel þér hafið þar gát á svo sem að því ljósi þar lýsir í myrkvum stað þar til dagurinn birtir og morgunstjarnan upprennur í yðrum hjörtum.

20 Og það skulu þér fyrst vita að enginn spádómur í Ritningunni sker að eiginlegri útleggingu.

21 Því að þar hefur eigi nokkurn tíma neinn spádómur eftir mannsins vilja framfluttur verið heldur af heilögum anda tilknúðir hafa þeir Guðs heilagir menn talað.

2

1 En þar voru falsspámenn meðal fólksins. So munu og einnin meðal yðar verða lygisamir lærendur sem jafnframt innleiða munu háskasamlegar tvídrægnir og afneita Drottni þeim sem þá hefur endurkeypt og munu yfir sjálfa sig leiða snöggva glatan.

2 Og margir munu eftirfylgja þeirra glatan, fyrir hverja

sannleiksvegurinn mun lastaður verða.

3 Og fyrir ágirnd upploginna orða munu þeir á yður græða, hverra dómsáfelli þegar fyrir löngu mun eigi þrotna og þeirra fyrirdæming sefur eigi.

4 Því ef Guð hefur eigi þyrmt englunum þeim sem syndguðust heldur hefur steypt þeim meður hlekkjum myrkranna til helvítis og ofurgefið það þeir til dómsins varðveittust

5 og hefur eigi þyrmt hinni fornu veröld heldur varðveitti Nóa, þann réttlætisprédikara, sjálfan áttunda, og

innleidi so flóðið yfir veröld hinna ómildra(óguðlegu)

6 og hefur borgirnar Sodome og Gomorre að ösku gjört, umturnað og fordæmt, setjandi þar með þeim ómildum eftirdæmi sem seinna meir koma mundu

7 og frelsaði hinn réttláta Lot, hverjum sá skammsamlegur lýður alla meinsemd gjörði

8 því að meður þeirra saurljótu líferni (með því hann var réttlátur og byggði á meðal þeirra so að hann hlaut að sjá það og heyra) þá kvöldu þeir daglegana réttláta sálu meður þeirra ranglátum verkum.

9 Drottinn kann þá guðhræddu úr freistninni að frelsa en hina ranglátu að varðveita til kvalanna á dag dómsins.

10 En einna mest þá sem holdinu eftirfylgja og saurugum girndum og herradóminn forsmá, eru driftugir, sérgóðir, ei ægjandi tignarvaldið að lasta (þeir óttast ekki að lasta tignvarvaldið)

11 sem þó englarnir, þeir eð meira mátt og kraft hafa eigi borið geta þann löstunardóm í gegn sér af Drottni.

12 En þeir eru líka sem skynlaus kvikindi hver af náttúru eru þar til alin það þau veidd og slátruð verði.

Þeir lasta það hvað þeir ekkert af vita og munu svo fyrirfarast í sínu fordjarfanlegu athæfi.

13 Og ranglætisins verðlaun þar af hljóta. Þeir halda fyrir sælgæti daglegar kræsingar, þeir eru óþverri og flekkanir, bramla af yðar ölmösu í sínum afvegum og rússíera út af yðru,

14 hafa augun full hórdóma og að syndgast kunna þeir ekki að linna og ginna að sér staðlitlar sálir, hafa gegnumsmogið hjarta af ágirni, bölvanarsynir,

15 yfirgefandi réttan veg og fara villir, eftirfylgja vegi Balaam sonar

Bósor, hver að elskaði verðlaun ranglætisins,

16 en hann hafði straffan sinnar yfirtroðningar sem var að það hið mállausa klyfbærilega dýr talaði mannlegri raust og aftraði so spámannsins fávisku.

17 Þeir eru brunnar án vats og ský af vindi drifin, hverjum að varðveitist myrkvanna þoka að eilífu.

18 Því að þeir tala drambsöm orð hégiljunnar og teyga fyrir munaðsemi til holdlegra girnda, þá hina sem réttilega umflýðir voru og nú vegarvillir ganga

19 og heita þeim frelsi sem þeir eru þó sjálfir fortöpunarinnar þrælar. Því

af hverjum sem nokkur er yfirunninn þess þjón er hann orðinn.

20 Því fyrst þeir eru umflýðir saurindi veraldarinnar fyrir viðurkenning Drottins og lausnarans Jesú Kristi en verða síðan í hið sama vafðir og yfirunnir þá er hjá þeim það síðara orðið verra hinu fyrra.

21 Því að betra væri þeim það að þeir hefðu ekki þekkt réttlætisins götu en það þeir þekki hana og umvendi sér í frá því heilaga boðorði sem þeim er gefið.

22 Sannlega hendir þá það hvað í sönnum orðskviði plagar að segjast að: „Hundurinn er aftur horfinn til sinnar spýju“ (Orðskviðir 26:11) og:

„Þvegið svín veltir sér aftur í sömu saur.“

3

1 Þessi er sá annar pistill sem eg skrifa yður, hinir kærustu, í hverjum eg upphvet og áminni yðvart skært hugskot

2 so að þér hugleiðið þau orð sem yður áður fyrirfram eru sögð af heilögum spámönnum og af vorum boðskap, vér sem erum postular Drottins og lausnarans.

3 Og í fyrstu þá vitið það á síðustu dögum munu koma spottarar hverjir eftir þeirra eiginlegum girndum munu ganga

4 og segja: „Hvar er fyrirheit hans tilkomu? Því þaðan í frá feðurnir sofnuðu blífa allir hlutir so sem af upphafi sköpunarinnar verið er.“

5 Því viljandi látast þeir eigi vita það að himnarnir einnin voru forðum tíð,

6 þar með að jörðin af vatninu og í vatninu stóðst fyrir Guðs orð.

7 Þó varð sem áður veröldin í þann tíð fyrir hans orð spöruð so það þau eldinum varðveitt verði á dag dómsins og fyrirdæmingar óguðlegra manna.

8 En eitt sé óhulið fyrir yður, hinir kærustu, það einn dagur fyrir Drottni er sem þúsund ára og þúsund ár so sem einn dagur.

9 Drottinn seinkar eigi því hann fyrirhét so sem það sumir halda heldur hefur hann þolinmæði við oss og vill eigi það nokkur fortapist heldur það hver maður komi til iðrunnar.

10 En dagur Drottins mun koma sem þjófur um nótt, á hverjum himnarnir munu forganga meður stórbrestum en höfuðskepnunar af hita bráðna og jörðin og þau verk sem þar eru inni munu upp brenna.

11 Með því að allt þetta skal nú forganga hvílíkum byrjar yður þá að vera, með heilögu athæfi og mildiverkum?

12 So að þér eftir bíðið og skundið að þeirri tilkomu þess Drottins dagsins á hverjum himinninn af eldi forgengur og höfuðskepnunar af hita bráðna.

13 En vér væntum nýts himins og nýrrar jarðar eftir hans fyrirheiti, í hverjum að réttlætið byggir.

14 Fyrir því, mínir kærustu, með því þér skuluð þessa vænta þá kostgæfið það þér fyrir honum óflekkaðir og óstraffanlegir(án ásakana,saklausir) í friðinum fundnir verðið.

15 Og þolinmæði vors Drottins haldið fyrir yðra sáluhjálp sem yður einnin vor elskulegur bróðir Páll,

eftir þeirri speki eð honum er gefin, skrifað hefur,

16 so sem að hann í öllum bréfum þar um ræðir, í hverjum að eru sumir hlutir þungir að skilja, hverju hinir ófróðu og skaðlausu rangsnúa so sem einnin öðrum Ritningum til þeirra eiginlegrar fyrirdæmingar.

17 En þér, mínir elskulegir, á meðan þér fyrirfram vitið þá vaktið yður það þér ekki fyrir villu óguðlegra manna fráleiddir verðið og af fallið í frá yðrum eiginlegum staðleik.

18 En vaxið í náðinni og viðurkenningu vors Drottins og lausnarans Jesú Kristi. Þeim sama sé dýrð, nú og að eilífu. Amen.

Hinn fyrsti S. Johannis pistill

1

1 Það er var af upphafi, hvað vér heyrðum, hvað vér sáum vorum augum og hvað vér skoðuðum og vorar hendur á tóku af orði lífsins

2 (og lífið auðbirtist og vér sáum og vottum og boðum yður lífið það ævinlegt er, hvert að var hjá föðurnum og birtist oss),

3 hvað vér sáum og heyrðum, það boðum vér yður so að þér hefðuð samfélag meður oss og vort samfélag sé meður föðurnum og meður hans syni Jesú Kristi.

4 Og þetta skrifum vér yður upp á það yðvar fögnuður sé fullkomlegur.

5 Og þessi er boðskapurinn hvern vér heyrðum af honum og boðum yður: Það Guð er ljós og engin myrkur eru í honum.

6 Ef að vér segjum það vér höfum samfélag með honum og göngum í myrkrinu, þá ljúgum vér og gjörum ekki sannleik.

7 En ef vér göngum í ljósinu líka sem hann sjálfur í ljósinu er þá höfum vér samfélag innbyrðis. Og blóð Jesú Krists, hans sonar, hreinsar oss af allri synd.

8 Ef að vér segum: Vér höfum öngva synd, þá villum vér sjálfa oss og sannleikurinn er ekki í oss.

9 En ef vér viðurkennum vorar syndir þá er hann trúr og réttlátur so að hann fyrirgefur oss vorar syndir og hreinsar oss af öllu ranglæti.

10 Ef vér segjum að eigi syndgum vér þá gjörum vér hann að ljúgara og hans orð eru þá ekki í oss.

2

1 Mín sonakorn, þetta skrifa eg yður so að þér syndgið eigi. Og ef einhver misgjörir þá höfum vér árnaðarmann (málsvara) hjá föðurnum, Jesús Krist þann réttláta,

2 og hann sami er forlíkun (friðþæging) fyrir vorar syndir. En eigi einasta fyrir vorar heldur einnin fyrir allrar veraldarinnar.

3 Og þar af vitum vér það vér kennum hann ef að vér varðveitum hans boðorð.

4 Hver eð segir sig kenna hann og heldur ekki hans boðorð, sá er ljúgari og í þvílíkum er ekki sannleikurinn.

5 En hver hans orð varðveitir, í þeim er sannarlega Guðs kærleiki fullkomlegur. Þar af þekkjum vér það vér í honum erum.

6 Hver hann segir sig í honum vera, sá skal og ganga líka sem hann hefur gengið.

7 Kærir bræður, eg skrifa yður ekki nýtt boðorð heldur gamalt boðorð það þér hafið frá upphafi haft. Það gamla boðorð er það orð hvört þér hafið heyrt frá upphafi.

8 Og enn aftur skrifa eg yður nýtt boðorð það sannarlegt er hjá honum og hjá yður. Því að myrkurin eru forgengin (liðin hjá) og hið sanna ljósið skín nú.

9 Hver hann segir sig í ljósinu vera og hatar sinn bróður, sá er enn allt hér til í myrkrunum.

10 Hver sinn bróður elskar hann blífur(dvelur) í ljósinu og í hjá honum er engin hneykslan.

11 En hver sinn bróður hatar sá er í myrkrinu og ráfar í myrkrinu og veit eigi hvert hann gengur því að myrkurin hafa hans augu forblindað.

12 Sonakorn mín, eg skrifa yður það að yður verði syndirnar fyrirgefnar fyrir hans nafn.

13 Eg skrifa yður, feðrunum, því að þér kennið þann sem af upphafi er. Eg skrifa yður æskumönnum því að þér hafið þann hrekkvísa yfirunnið. Eg skrifa yður, smábörnunum, því að þér kennið föðurinn.

14 Eg skrif yður, feðrunum, það þé þekkið hann sem af upphafi er. Eg skrifaði yður, æskumönnum, að þér styrkvir séuð og það Guðs orð blífur hjá yður og hafið þann hrekkvísa hyfirunnið (sigrað, yfirstigið).

15 Eigi skulu þér heiminn elska né neitt það í honum er. Ef nokkur elskar heiminn, í honum er ekki kærleiki föðursins.

16 Því allt það í heiminum er, sem að er fýsn holdsins og girnd augnanna

og drambsamt líferni (stolt af lífinu í þessum heimi), það er ekki af föðurnum heldur af heiminum.

17 Og heimurinn forgengur (líður hjá) og hans girnd en hver að Guðs vilja gjörir sá blífur (dvelur) að eilífu.

18 Sonakorn, það er hin síðasta stund og sem þér hafið heyrt það Antakristur (Andkristur) kemur. Og nú eru margir Antakristar orðnir. Hvar af vér vitum að það er hin síðasta stund.

19 Þeir eru af oss útgengnir en þeir voru ekki með oss. Því ef væri þeir út af oss þá hefðu þeir hjá oss blifið. En upp á það þeir augljósir verði það þeir eru eigi allir af oss.

20 Og þér hafið smurningina af þeim sem heilagur er og kennið allt.

21 Eg skrifaði yður eigi so sem það vissi þér eigi sannleikinn heldur viti þér hann og vitið það engin lygi út af sannleikanum kemur.

22 Hver er ljúgarinn utan sá sem neitar það að Jesús sé Kristur? Það er sá Antakristur sem föðurinn og soninn neitar.

23 Og hver syninum afneitar hann hefur og ekki föðurinn. En hver soninn játar hefur föðurinn einnin.

24 Hvað þér hafið nú heyrt af upphafi það blífi hjá yður. Ef það blífur hjá yður hvað þér af upphafi hafið heyrt þá munu þér hjá syninum og föðurnum blífa.

25 Og þetta er fyrirheitið hvert hann hefur oss veitt, sem er eilíft líf.

26 Þetta hefi eg skrifað yður af þeim hverjir yður afvegaleiða.

27 Og smurningin sem þér af honum hafið meðtekið blífur hjá yður og þurfið ei að neinn læri yður heldur so sem sú smurning lærir yður alla hluti þá er það sannindi og engin lygi. Og sem hún hefur yður lært þá blífið hjá þeirri sömu.

28 Og nú, sonakorn mín, blífið í honum upp á það nær hann mun opinberast að vér höfum öruggt traust og verðum eigi fyrir honum að hneykslan í hans tilkomu.

29 Fyrst þér vitið hann er réttvís þá vitið einnin það hver réttvísina gjörir sá er af honum fæddur.

3

1 Sjáið hvílíkan kærleika það faðirinn hefur oss auðsýnt að vér skulum Guðs börn kallast. Fyrir því þekkir yður heimurin ekki því að hann kennir hann eigi.

2 Mínir kærustu, vér erum nú Guðs börn og það er enn ei opinberað hvað vér verða munum. En vér vitum þá það birtast mun það vér munum honum líkri verða því vér munum hann sjá so sem að hann er.

3 Og hver einn er þvílíka von hefur til hans, sá hreinsar sig líka sem að hann er hreinn.

4 Hver synd gjörir sá gjörir rangt og syndin er hið ranga.

5 Og þér vitið það hann birtist upp á það hann vorar syndir burt tæki og engin synd er í honum.

6 Hver í honum blífur sá syndgar ekki. Hver hann syndgast sá hefur hann eigi séð né þekkt.

7 Sonakorn, látið öngvan villa yður. Hver réttvísina gjörir sá er réttvís líka sem hann er réttvís.

8 Hver syndina gjörir sá er af djöflinum því að djöfullinn syndgaðist að upphafi. Þar fyrir birtist Guðs son að hann niðurbrjóti djöfulsins verk.

9 Hver af Guði er fæddur sá gjörir eigi synd því að hans sáð blífur í honum og hann getur ei syndgast því að hann er af Guði fæddur.

10 Þar af eru augljós Guðs börn og djöfulsins börn. Hver hann er eigi réttvís sá er ekki af Guði og hver eigi elskar sinn bróður.

11 Því að það er sá boðskapur hvern þér hafið heyrt frá upphafi það vér skulum elska oss innbyrðis.

12 Ekki sem Kain sá af hinum vonda var og í hel sló sinn bróður. Og fyrir hvað í hel sló hann hann? Því hans verk voru vond og hans bróðurs réttileg.

13 Undrist ekki, bræður mínir, þótt heimurinn hati yður.

14 Vér vitum það vér úr dauðanum erum komnir til lífsins því að vér elskum bræðurna. Hver hann elskar eigi bræðurna sá blífur í dauðanum.

15 Hver sinn bróður hatar sá er manndrápari og þér vitið það manndrápari hefur eigi eilíft líf í sér blífanda.

16 Af því þekkjum vér hans kærleika að hann hefur sett sitt líf út fyrir oss. Og vér skulum einnin setja lífið út fyrir bræðurna.

17 En nær að einhver hefur þessarar veraldar auðæfi og sér sinn bróður nauð líða og lýkur sitt hjarta til fyrir honum, hvernin blífur Guðs kærleiki hjá honum?

18 Mín sonakorn, elskum eigi með orði og tungu heldur með verki og sannleika.

19 Þar af þekkjum vér það vér erum af sannleikanum og kunnum að haga vorum hjörtum fyrir hans augliti so:

20 Þó að vort hjarta fordæmi oss að Guð er meiri voru hjarta og þekkir alla hluti.

21 Þér ástsamlegir, ef vort hjarta fordæmir oss eigi þá höfum vér traustleik til Guðs.

22 Og hvað vér biðjum það munum vér af honum öðlast því að vér geymum hans boðorð og gjörum hvað fyrir honum þægilegt er.

23 Og þetta er hans boðorð það vér trúum á nafn hans sonar Jesú Krists og elskum hver annan so sem það han gaf oss boðorðið.

24 Og hver hann varðveitir hans boðorð sá blífur í honum og hann í honum. Og þar af vitum vér það hann blífur(dvelur) í oss út af þeim anda hvern hann hefur gefið oss.

4

1 Þér ástsamlegir, trúið eigi hverjum sem einum anda heldur reynið andana, hvert þeir eru af Guði. Því að þar eru margir falsspámenn í veröldina útgengnir.

2 Þar af skulu þér Guðs anda kenna: Hver andi sem viðurkennir það Jesús

Kristur sé í holdgan kominn, sá er af Guði.

3 Og hver andi sem eigi viðurkennir það Jesús Kristur sé í holdgan kominn, sá er ekki af Guði. Og það er sá andi þess Antakrists af hverjum þér hafið heyrt það hann mundi koma og er nú þegar í heiminum.

4 Sonakorn, þér eruð af Guði og hafið hina yfirunnið. Því að sá í yður er hann er hinum meiri sem í heiminum er.

5 Þeir eru af heiminum, fyrir því tala þeir út af heiminum og heimurinn heyrir þá.

6 Vér erum af Guði og hver hann viðurkennir Guð sá heyrir oss. Hver hann er eigi af Guði sá heyrir oss

ekki. Þar af kennum vér andann sannleiksins og andann villudómsins.

7 Þér ástsamlegir, elskum oss innbyrðis. Því að kærleikurinn er af Guði og hver hann elskar sá er af Guði fæddur og kennir (þekkir) Guð.

8 Hver hann elskar ekki sá kennir eigi Guð. Því að Guð er kærleikurinn.

9 Í því auðbirtist kærleiki Guðs viður oss það Guð sendi sinn eingetinn son í heiminn að vér skyldum fyrir hann lifa.

10 Þar inni er kærleikurinn. Eigi það vér elskuðum Guð heldur það hann elskaði oss og sendi sinn son til forlíkunar (friðþægingar) fyrir vorar syndir.

11 Þér ástsamlegir, fyrst það Guð hefur oss so elskað þá skulu vér einnin elska oss innbyrðis.

12 Enginn hefur Guð nökkru sinni sénan. Ef að vér elskum oss innbyrðis þá blífur Guð í oss og hans kærleiki er fullkomlegur í oss.

13 Þar af þekkjum vér það vér blífum í honum og hann í oss því að hann hefur gefið oss af sínum anda.

14 Og vér sáum og vitnum það faðirinn hefur sent soninn til heimsins lausnara.

15 Hver nú viðurkennir það Jesús er Guðs sonur í þeim blífur Guð og hann í Guði.

16 Og vér höfum þekkt og trúað þeim kærleika sem Guð hefur til vor.Guð er kærleiki og hver í kærleikanum blífur sá blífur í Guði og Guð í honum.

17 Í því er kærleikurinn fullkomlegur hjá oss að vér höfum traustleik á degi dómsins. Því að líka sem hann er so erum vér einnin í þessum heimi.

18 Hræðsla er eigi í kærleikanum heldur útdrífur fullkomlegur kærleiki hræðsluna það hræðslan hefur kvöl. En hver hann hræðist sá er ekki fullkomlegur í kærleikanum.

19 Látum oss hann elska því að hann hefur elskað oss fyrri.

20 Ef einhver segir: Eg elska Guð, og hatar sinn bróður, sá er ljúgari. Því hver hann elskar ekki sinn bróður hvern hann sér, hvernin getur sá Guð elskað þann er hann sér eigi?

21 Og þetta boðorð höfum vér af Guði það hver hann elskar Guð hann elski og einnin sinn bróður.

5

1 Hver hann trúir það Jesús sé Kristur sá er af Guði fæddur. Og hver er elskar þann sem hann hefur getið sá elskar og einnin þann sem af honum er fæddur.

2 Þar af þekkjum vér það vér Guðs börn elskum nær vér elskum Guð og höldum hans boðorð.

3 Því að það er kærleiki til Guðs það vér varðveitum hans boðorð og hans boðorð eru eigi þung.

4 Því allt hvað af Guði er fætt það yfirvinnur heiminn. Og vor trúa er yfirvinningin hver veröldina hefur yfirunnið.

5 En hver er hann sem veröldina yfirvinnur utan alleinasta sá er trúir það Jesús sé Guðs sonur?

6 Þessi er hann sá sem kemur með vatni og blóði, Jesús Kristur. Eigi með vatni alleinasta heldur með vatni og blóði. Og andinn er sá sem vitnar það andinn er sannleikinn.

7 Því að þrír eru sem vitnisburðinn gefa á himni: Faðirinn, sonurinn og heilagur andi, og þeir þrír eru eitt.

8 Og þrír eru sem vitnisburðinn gefa á jörðu: Andinn, vatnið og blóðið og þau þrjú eru eitt.

9 Ef vér meðtökum mannanna vitnisburð þá er þó Guðs vitnisburður meiri. Því að Guðs vitnisburður er sá það hann hefur vitnað af sínum syni.

10 Hver hann trúir á Guðs son sá hefur þennan vitnisburð í sér. Hver hann trúir ekki Guði sá gjörir hann að ljúgara því að hann trúir ekki vitnisburðinum þeim Guð vitnar af sínum syni.

11 Og þetta er vitnisburðurinn það Guð hefur gefið oss eilíft líf og þetta líf er í hans syni.

12 Hver Guðs son hefur sá hefur lífið, hver hann hefur eigi Guðs son sá hefur og eigi lífið.

13 Þetta skrifaði eg yður, þér sem trúið á nafn Guðs sonar, so að þér vitið það þér hafið eilíft líf og það þér trúið á nafn Guðs sonar.

14 Því að það er sá traustleiki sem vér höfum til hans, sá: ef vér biðjum nokkurs eftir sínum vilja þá heyrir hann oss.

15 Og fyrst vér vitum það hann heyrir oss hvað vér biðjum þá vitum vér það vér þær bænir höfum hverjar vér höfum beðið af honum.

16 Ef nokkur sér sinn bróður syndgast einhverri synd, eigi til dauða, sá má biðja og mun hann gefa

þeim lífið sem syndgaði ekki til dauða. Þar er (það er) synd til dauða. Eg segi ekki að nokkur þar fyrir biðji.

17 Allt ranglæti er synd og þar er (það er til) synd ekki til dauða.

18 Vér vitium það hver af Guði er fæddur sá syndgar ekki heldur sá af Guði er fæddur hann varðveitir sig og hinn vondi mun eigi snerta hann.

19 Vér vitum það vér erum af Guði og það allur heimurinn er skikkaður í vondu.

20 En vér vitum það Guðs sonur er kominn og hefur gefið oss það sinni að vér kennum þann sem sannarlegur er og erum í hinum sannarlega, hans

syni Jesú Kristi. Þessi er sannur Guð og eilíft líf.

21 Sonakorn, varðveitið yður frá skúrgoðum.

AMEN.

Hinn annar S. Johannis pistill

1

1 Hinn eldri þeirri útvaldri frú og hennar börnum hver eg elska í sannleika. Og eigi einasta eg heldur einnin allir þeir sem viðurkennt hafa sannleikinn

2 fyrir sannleikans sakir sem í oss blífur(dvelur) og í hjá oss mun vera að eilífu.

3 Náð, miskunn, friður, af Guði föður og af Drottni Jesú Kristi syni föðursins í sannleika og kærleika sé með yður.

4 Næsta glaður em eg það eg hefi fundið meðal þinna barna þá í

sannleiknum ganga svo sem það vér höfum boðorðið af föðurnum meðtekið.

5 Og nú bið eg þig, frúa, eigi sem skrifi eg þér nýtt boðorð heldur það hvað vér höfum haft frá upphafi, að vér elskum oss innbyrðis.

6 Og það er kærleikurinn að vér göngum eftir hans boðorði. Þetta er það boðorð sem þér hafið heyrt af upphafi upp á það þér gangið þar inni.

7 Því að margir villumenn eru útfarnir í heiminn sem ekki viðurkenna Jesús Krist í holdgan kominn vera. Þessi er sá villumaður og Antakristur.

8 Sjáið yður fyrir að þér glatið ekki því hvað þér hafið verkað heldur so að þér meðtakið full verðlaun.

9 Hver hann skrikar og blífur ekki í lærdómi Krists sá hefur öngvan Guð. Hver eð blífur í lærdóminum sá hefur bæði föðurinn og soninn.

10 Ef einhver kemur til yðar og með sér flytur eigi þennan lærdóm þann hýsið eigi og heilsið honum ekki.

11 Því hver honum heilsar sá gjörir sig hluttakara hans vondra verka.

12 Eg hefi margt að skrifa yður en eg vil eigi með bókfelli og bleki heldur vona eg að koma til yðar og munnlega við yður að tala upp á það vor fögnuður fullkomlegur sé.

13 Þér heilsa börn systur þinnar hinnar útvöldu.

A M E N.

Hinn þriðji S. Johannis pistill

1

1 Sá eldri Gajo hinum elskulega hvern eg elska í sannleika.

2 Minn elskulegi, eg æski í öllum greinum það að þér vel vegni og heilbrigður sért so sem það nær þinni sálu vel vegnar.

3 Eg gladdist nærsta þá bræðurnir komu og gáfu vitnisburð af þínum sannleika hvernin þú gengur í sannleiknum.

4 Eg hefi eigi nokkurn fögnuð meiri en þann það eg heyri það mín börn ganga í sannleikanum.

5 Minn ástsamlegi, þú gjörir trúlega hvað þú gjörir við bræðurna og gestina,

6 hverjir af þínum kærleika hafa vitnisburð gefið fyrir söfnuðinum. Og það hefur þú velgjört að þú hefur þá fyrir Guði verðulega á veg leitt.

7 Því fyrir hans nafns sakir eru þeir útfarnir og hafa af heiðingjum ekkert tekið.

8 Því skulu vér þess háttar meðtaka upp á það vér séum samverkendur sannleiksins.

9 Eg skrifaði safnaðinum en Díótrefes sá meðal þeirra vill mikils metinn vera meðtekur oss eigi.

10 Fyrir því nær eg kem vil eg áminna hann sinna verka er hann gjörir og þvættir með vondum orðum í gegn oss og lætur sér ekki nægja það hann meðtekur eigi sjálfur bræðurna og fyrirbýður þeim sem það vilja gjöra og útrekur þá af söfnuðinum.

11 Minn kærasti, eftirfylg ei hinu vonda heldur því hinu góða. Hver gott gjörir hann er af Guði. Hver illa gjörir sá sér eigi Guð.

12 Demetríus hann hefur góðan vitnisburð af hverjum manni og af sannleiknum sjálfum og vér berum einnin vitni og þér vitið það vor vitnisburður er sannur.

13 Eg hefða vel margt að skrifa en eg vilda eigi með bleki og penna til þín skrifa.

14 En eg vænti það eg muni snarlega sjá þig og mun þá munnur við munn mæla. Friður sé með þér. Þér heilsa vinirnir. Heilsa þú vinunum með nafni.

Pistillinn hins heilaga Jude

1

Júdas, þjón Jesú Krists en bróðir Jacobi þeim kölluðum sem helgaðir eru í Guði föður og varðveittir í Jesú Kristi:

2 Miskunnsemi, friður og kærleiki Guðs margfaldist yður.

3 Hinir kærustu, með því eg hafða allan setning á yður að skrifa út af almennilegu voru hjálpræði virtist mér nauðsýnilegt með skrifi að áminna það þér yfir þeirri trú stríðið sem hinum heilögu er eitt sinn ofurgefin.

4 Því að þar eru nokkrir menn þeir jafnframt inn hafa læðst, út af hverjum forðum tíð skrifað er til þessa dómsáfellis. Þeir eru ómildir og umvenda náð Guðs vors í munaðlífi og afneita Guði og vorn Drottni Jesú Kristi þeim einka drottnara.

5 En eg vil undirvísa yður að þér eitt sinn vitið það Drottinn þann tíð hann frelsaði fólkið af Egyptalandi að í annað sinn glataði (eyddi) hann þeim sem ekki trúðu.

6 Líka einnin englana hverjir ekki geymdu þeirra höfðingjadóm heldur forlétu sitt heimili hefur hann varðveitt til dóms þess hins mikla

dags undir ævinlegum böndum myrkursins.

7 So sem einnin Sódóma og Gómorra og umliggjandi borgir er með sama hætti og þær úthórast höfðu og eftir öðru holdi gengnar eru og settar eru til eftirdæmis og þola kvöl eilífs elds.

8 Slíkt hið sama eru einnin þessi draumfífl hverjir holdið saurga en herrastéttina forsmá og tignina hæða.

9 En Míkael, sá höfuðengill, þá hann við djöfulinn þráttaði og við hann talaði um líkama Moysi dirfðist hann ekki dómsatkvæði háðungarinnar á að fella heldur sagði hann: „Drottinn straffi þig.“

10 En þessir lasta þar þeir ekkert af vita. En hvað þeir af náttúru so sem önnur skynlaus dýr vita þa spilla þeir sjálfir þar inni.

11 Vei þeim, því að þeir ganga veg Kains og falla í villudóm Balaams fyrir ávinnings sakir og fyrirfarast í mótmöglan Chore!

12 Þeir eru óþekktir, bramlandi sín af yðar ölmösu án ótta, fæðandi sig sjálfa. Þeir eru vatslaus ský sem af vindi um verða drifin. Þeir eru haustviður visinn, ófrjósöm tré, tvisvar dauðir og upprættir,

13 grimmar sjávarbylgjur útlöðrandi sínar eiginlegar vansemdir, villar stjörnur hverjum að varðveitt er þokan myrkranna að eilífu.

14 En Enok, hinn sjöundi frá Adam, hefur einnin af þessum spáð og sagt: „Sjáið, Drottinn kemur með mörg þúsund heilagra

15 dóm að halda yfir öllum og að straffa alla þá sem óguðlegir eru af öllum gjörðum sem þeir óguðlegir drýgðu og af öllu hörðu sem óguðlegir hafa í mót honum talað.

16 Þeir eru möglendur og átölusamir, eftir sínum girndum gangandi og þeirra munnur talar hrokyrði og þeir dást að manngreinarálitinu fyrir gagnsemdar sakir.

17 En þér elskulegir, verið minnugir þeirra orða sem hér áður fyrri sögð hafa verið af postulum Drottins vors Jesú Kristi

18 það þeir sögðu yður að á síðustu tímum munu spottarar koma hverjir eftir sínum girndum ganga munu í óguðlegu líferni.

19 Þeir eru hverjir tvídrægni gjöra, hverjir líkamlegir eru, þeir öngvan anda hafa.

20 En þér ástsamlegir, uppbyggið yður yfir yðra allra heilögustu trú fyrir heilagan anda og biðjið

21 og varðveitið yður í Guðs kærleika. Og væntið þeirrar miskunnar Drottins vors Jesú Krists til eilífs lífs.

22 Og haldið þennan mismun það þér sambarmið yður þessum (hafið samúð með sumum til hjálpar)

23 en þá aðra fyrir hræðlu sakir hjálplega gjörið og rykkið þeim úr bálinu og að hatri hafið þann flekkaða holdsins kyrtil.

24 En þeim sem yður kann að varðveita utan vansa og að skikka fyrir augliti sinnar dýrðar óflekkaða meður fögnuði,

25 þeim Guði sem alleina er vitur, vorum lausnara, sé dýrð og miklan og vald og magt, nú og um allar aldir að eilífu. Amen.

Opinberun S. Johannis um Drottin Jesú Krist

1

1 Þetta er opinberan Jesú Krists hverja Guð gaf honum til að kunngjöra sínum þjónum hvað ske skal snarlega og tilteiknað og sent hefur fyrir sinn engil til síns þénara Jóhannes,

2 hver vitnað hefur Guðs orð og vitnisburðinn af Jesú Kristi, hvað helst hann hefur séð.

3 Sæll er sá sem les og sá sem heyrir orðið spádómsins og varðveitir hvað í honum skrifað er því að tíminn er nálægur.

4 Jóhannes þeim sjö samkundum sem í Asia eru: Náð sé með yður og friður af þeim sem er og þeim sem var og þeim sem koma mun og af þeim sjö öndum sem eru fyrir hans stóli

5 og af Jesú Kristi, sá sem er trúr vottur og frumgetningur framliðinna og höfðingi jarðarinnar konunga. Hver oss hefur elskað og þvegið af syndunum í sínu blóði

6 og hefur gjört oss til konunga og kennimanna fyrir Guði og sínum föður. Þeim hinum sama sé dýrð vald um aldir alda að eilífu. Amen.

7 Sjáið, hann kemur með skýinu og öll augu munu hann sjá og þeir eð

hann stungið hafa og allar kynkvíslir jarðarinnar munu kveina. Já, amen.

8 Eg em A(Alpha) og Ö(Omega), upphaf og endir, segir Drottinn, sá sem er og sá sem var og sá sem koma mun, hinn almáttugi.

9 Eg Jóhannes, yðar bróðir og hluttakari í hörmunginni og ríkinu og þolinmæði Jesú Krists, var í eynni Patmos fyrir Guðs orðs sakir og vitnisburðar Jesú Krists.

10 Eg var í anda á Drottins degi og heyrði á bak mér aftur raust mikla sem lúðurs,

11 so segjandi: Eg em A og Ö, fyrstur og síðastur. Og hvað þú sér það skrifa í bók og send það til samkundanna í Asia: Til Epheso og

til Smyrnem, til Pergamum og til Thyatiras, til Sarden og til Philadelphiam og til Laodiceam.

12 Og eg snera mér við það eg lita þá raust sem við mig talaði. Og sem eg snera mér við sá eg sjö ljósastikur gullllegar

13 og milli gullllegra stjakanna þann líkur var mannsins syni. Sá var klæddur síðri slyppu og spenntur um bringuna gullllegum linda.

14 En hans höfuð og hár voru hvít, sem hvít ull og líka sem snjár, og hans augu sem eldsins logi

15 og hans fætur sem það látún er glóar í afli og hans rödd sem niður mikilla vatna

16 og hafði sjö stjörnur í sinni hægri hendi og út af hans munni gekk hvasst tvíeggjað sverð og hans andlit lýsti sem skínanda sól.

17 Og sem eg sá hann féll eg til fóta hans so sem dauður. Og hann lagði sína hægri hönd yfir mig og sagði til mín: „Hræðstu ekki. Eg em fyrstur og síðastur og lifandi.

18 Eg var dauður og sjá, að eg em lifandi um aldir að eilífu og hefi lykla helvítanna og dauðans.

19 Skrifa hvað þú séð hefur og hvað þar er og hvað þar eftir á ske skal,

20 leyndardóm þeirra sjö stjarna sem þú hefur séð í minni hægri hendi og þær sjö gullllegar stikur. Þessar sjö stjörnur eru englar sjö samkundna og

þær sjö ljósastikur sem þú hefur séð eru sjö samkundur.

2

1 Og englinum samkundunnar til Epheso skrifa þú: Þetta segir sá sem heldur sjö stjörnum í sinni hægri hendi, sá sem gengur mitt á milli sjö gulllegra ljósastikna:

2 Eg veit þín verk og þitt erfiði og þína þolinmæði og það þú kannt ekki hina vondu að umlíða og freistaðir þeirra sem sig segja postula vera og eru þó eigi og þú fannt þá ljúgara,

3 og leiðst það og þolinmæði hefur og þú þoldir fyrir míns nafns sakir og þreyttist ekki.

4 En það hefi eg á móti þér það þú hinn fyrsta kærleik forlést. (yfirgafst þína fyrstu ást)

5 Minnst á hvar þú ert af fallinn og gjör iðran og gjör hin fyrru verkin. En ef ekki man eg þér snarlega koma og þinni ljósastiku í burt hrinda úr sínum stað, utan þú gjörir iðran.

6 En það hefur þú að þú hatar verk þeirra Nicolaitarum hver eg og einnin hata.

7 Hver eyru hefur að heyra, hann heyri hvað andinn segir safnaðinum. Hver hann yfirvinnur þeim mun eg gefa að eta af lífsins tré það í Guðs paradís er.

8 Og þeim engli til samkundunnar Smyrnen skrifa þú: Þetta segir hinn

fyrsti og síðasti, sá dauður var og lifir:

9 Eg veit þín verk og þína hörmung og fátækt (en þú ert auðigur) og lastan þeirra sem segja sig Gyðinga vera og eru ekki heldur eru þeir Satans söfnuður.

10 Hræðstu ekkert þeirra hvað þú líða mnt. Sjá, djöfullinn mun nokkra af yður í dýflissu fleygja upp á það þér freistaðir verðið og þér munuð hörmung hafa í tíu daga. Vert trúr allt til dauðans, so mun eg gefa þér kórónu lífsins.

11 Hver eyru hefur sá heyri hvað andinn segir samkundunum. Hver helst yfirvinnur þeim skal ekkert

mein ske af þeim öðrum(seinni) dauða.

12 Og þeim engli samkundunnar til Pergamo skrifa þú: Þetta segir sá sem hefur hið hvassa tvíeggjaða sverðið:

13 Eg veit hvað þú gjörir og hvar þú býr, hvar helst að er andskotans sæti, og þú heldur mitt nafn og afneitaðir eigi mína trú. Og á mínum dögum er Antipas, minn trúr vottur, hjá yður í hel sleginn hvar eð Satan byggir.

14 En eg hefi fátt eina á móti þér það þú þar sjálfur hefur þá sem lærdóm Balaam halda, sá sem kenndi Balak að senda hneyksli fyrir sonu Israelis til að eta af því sem skúrgoðum offraðist og hóranir að drýgja.

15 Líka so einnin hefur þú þá sem halda kenningar Nicolaitarum, hvað er eg hata.

16 Gjör iðrun! En ef ekki, þá mun eg þér snarlega koma og stríða viður þá með sverði míns munns.

17 Hver eyru hefur sá heyri hvað andinn segir samkundunum. Hver hann yfirvinnur þeim mun eg gefa að eta af því fólginu(falda) manna og eg vil gefa honum góðan vitnisburð og með vitnisburðinum nýtt nafn skrifað það enginn kennir utan sá það meðtekur.

18 Og þeim engli til samkundunnar Thyatira skrifa þú: Þetta segir sonur Guðs, sá augu hefur sem eldsloga og hans fætur sem glóanda látún:

19 Eg veit þín verk og þinn kærleika og þína þjónustu og trú og þína þolinmæði og það hin síðari verkin munu hinum fyrrum fleiri.

20 En fátt nokkuð hefi eg á móti þér það þú leyfir þeirri kvinnu Jesabel, sem segir sig spákonu vera, að læra og villa mína þjóna hóranir að drýgja og skúrgoðafórnir að eta.

21 Og eg hefi henni tíma gefið það hún skyldi iðran gjöra fyrir hennar hóranir og hún gjörir öngva iðran.

22 Sjá, eg fleygi henni í rekkju og þeim hverjir með henni hórdóm drýgt hafa í hinar mestu hörmungar nema hún gjöri yfirbót(iðrun) fyrir sín verk.

23 Og hennar börn mun eg dauða deyða og allar samkundurnar skulu viðurkenna það eg em nýrnanna og hjartanna rannsakari og eg mun gefa sérhverjum yðar sem einum eftir sínum verkum.

24 En yður segi eg og hinum öðrum sem eru til Thyatira, þeir þennan lærdóm eigi hafa og hverjir ekki viðurkennt hafa dýpt andskotans (sem að þeir segja) og öngvan annan þunga mun eg á yður senda.

25 Þó hvað þér hafið, það haldið þar til að eg kem.

26 Og hver yfirvinnur og varðveitir mín verk allt til enda þeim mun eg vald gefa yfir þjóðum

27 og han skal stjórna þeim meður járnsprota og so sem leirgjörarans ker skal hann í sundurmola þá, líka sem eg af mínum föður meðtekið hefi.

28 Og morgunstjörnuna mun eg gefa honum.

29 Hver eyru hefur sá heyri hvað andinn segir samkundunum.

3

1 Og þeim engli samkundunnar til Sarden skrifa þú: Þetta segir sá sem hefur sjö anda Guðs og stjörnurnar sjö: Eg veit þín verk því að þú hefur það nafn að þú lifir og ert dauður.

2 Vert vakandi og styrk hið annað hvað deyja vill því þín verk hefi eg ei fullkomleg fundið fyrir Guði.

3 Því legg í minni hvað þú hefur meðtekið og heyrt og varðveit það og gjör iðran. Því ef þú munt eigi vaka þá mun eg yfir þig koma sem þjófur og eigi munt þú vita á hverri stundu er eg mun koma yfir þig.

4 Þú hefur fáein nöfn til Sarden er eigi hafa saurgað sín klæði og þeir munu meður mér ganga í hvítum klæðum því að þeir eru þess verðugir.

5 Hver yfirvinnur sá skal meður hvítum klæðum klæddur verða og eigi mun eg hans nafn útplana(afmá) af lífsbókinni. Og eg mun játa hans

nafn fyrir mínum föður og fyrir hans englum.

6 Hver eyru hefur sá heyri hvað andinn segir samkundunum.

7 Og þeim engli samkundunnar í Philadelphia skrifa þú: Þetta segir hinn heilagi og sannarlegi, sá sem hefur lykilinn Davíðs, hver eð upplætur og enginn innibyrgir, sá er innibyrgir og enginn upplætur:

8 Eg veit þín verk. Sjá, eg lét fyrir þér opnar dyr og enginn fær þær aftur látið. Því þú hefur nokkurn lítinn kraft og hefur varðveitt mitt orð og hefur ekki mitt nafn afneitað.

9 Sjá, eg mun gefa út af Satans safnaði, þá sem segja sig Gyðinga vera og eru ekki heldur ljúga, sjá, eg

mun þeim gjöra það þeir skulu koma og tilbiðja fyrir þínum fótum og viðurkenna það eg hefi þig elskað.

10 Með því þú hefur varðveitt orð minnar þolinmæði mun eg einnin varðveita þig frá freistingartíma sem koma mun yfir alla heimsins kringlu til að freista þeirra sem á jörðu byggja.

11 Sjá, eg kem snarlega. Halt hvað þú hefur so það enginn taki þína kórónu.

12 Hver yfirvinnur þann mun eg gjöra að stólpa í musteri Guðs míns og hann skal eigi meir úti ganga og yfir honum mun eg skrifa nafn Guðs míns og nafn hinnar nýju Jerúsalem sem er borg míns Guðs sú af

himnum ofan kemur frá mínum Guði og mitt hið nýja nafn.

13 Hver eyru hefur hann heyri hvað andinn segir samkundunum.

14 Og þeim engli samkundunnar til Laodicea skrifa þú: Þetta segir Amen, trúr og sannarlegur vottur, hver að upphaf er skepnunnar Guðs:

15 Eg veit þín verk það þú ert hverki kaldur né heitur. Eg kjöra(vildi) þú værir annað hvort heitur eða kaldur.

16 En með því þú ert volgur og hvorki kaldur né heitur mun eg útskyrpa þér af mínum munni.

17 Því að þú segir: Eg em ríkur og auðigur nóg og þarf einskis og veist

ekki það þú ert vesall, aumur og volaður, blindur og fatlaus.

18 Eg ræð þér að þú kaupir gull af mér það í eldi er reynt so þú auðigur verðir og þú íklæðist hvítum klæðum svo að ekki uppbirtist vanvirðing þinnar fatleysi og smyr þín augu meður augnasmyrslum so að þú sjáir.

19 Hverja eg elska þá straffa(átala) eg og tyfta(aga). Því vert kostgæfinn og gjör iðran.

20 Sjá, eg stend fyrir dyrum og klappar upp á (banka). Ef nokkur heyrir mína rödd og upplýkur dyrunum, til hans mun eg innganga og kveldverð með honum snæða og hann meður mér.

21 Hver yfirvinnur honum mun eg gefa meður mér að sitja á mínum stóli líka sem eg yfirunnið hefi og setið með mínum föður á hans stóli.

22 Hver eyru hefur sá heyri hvað andinn segir samkundunum.“

4

1 Eftir það sá eg og sjá, að dyr upplukust á himni og hin fyrsta röddin hverja eg hafði heyrt við mig tala sem annars lúðurs, hún sagði: „Far þú upp hingað og mun eg sýna þér hvað hér eftir skal ske.“

2 Og jafnsnart var eg í anda og sjá, að stóll var settur á himnum og á stólnum sat nokkur.

3 Og sá sem þar sat hann var líka álits sem steinnninn jaspis og sardis. Og regnbogi var kringum stólinn líka álits sem smaragður.

4 Og umhverfis stólinn voru fjórir og tuttugu stólar og á þeim stólum sátu fjórir og tuttugu öldungar, skrýddir hvítum skrúða og báru á sínum höfðum gulllegar kórónur.

5 Og af stólnum útgengu eldingar, reiðarþrumur og raddir. Sjö eldslampar brunnu fyrir stólnum, hverjir að eru sjö andar Guðs.

6 Og fyrir stólnum var glersjór líka sem christallus(kristall). Og mitt í stólnum og kringum stólinn fjögur dýr full augna á bak og í fyrir.

7 Og hið fyrsta dýrið var líkt leóni(ljón) og hið annað líkt kálfi og hið þriðja dýrið hafði ásján sem maður og hið fjórða var líkt fljúganda erni.

8 Og hvert þeirra fjögra dýranna hafði sex vængi og utan um kring og innan full augna og höfðu eigi hvíld dag og nótt, segjandi: „Heilagur, heilagur, heilagur er Guð Drottinn almáttugur, sá sem var og sá sem er og sá sem koma mun.“

9 Og þá dýrin gáfu dýrð og heiðran og þakkir þeim er á stólnum sat, sá er lifir um aldir að eilífu,

10 þá féllu fram fjórir og tuttugu öldungar fyrir þann sem á stólnum sat og tilbáðu þann sem lifir um

aldur og að eilífu og snöruðu sínum kórónum fram fyrir stólinn og sögðu:

11 „Þú Drottinn, ert verðugur að meðtaka dýrð og heiðran og kraft því að þú hefur alla hluti skapað og fyrir þinn vilja urðu þeir og eru skapaðir.“

5

1 Og eg sá í hægri hendi þess sem á stólnum sat bók skrifaða innan og utan, innsiglaða með sjö innsiglum.

2 Og eg sá sterkan engil prédika með mikilli raust: „Hver er verðugur þessari bók upp að lúka og hennar innsigli upp að brjóta?“

3 Og enginn, hverki á himnum né á jörðu né undir jörðu, kunni þeirri bók upp að lúka né þar í að sjá.

4 Og eg æpta(grét) ógurlega að enginn fannst þar verðugur þeirri bók upp að lúka og að lesa né þar í að sjá.

5 Og einn af öldungunum segir til mín: „Grát ekki. Sjá, það leónið(ljónið) sem er af slekti(kyni) Júda, rót Davíðs, hefur yfirunnið að það opni bókina og uppbrjóti hennar sjö innsigli.“

6 Og eg gáði að og sjá, í miðið stólsins og þeirra fjögra dýra og mitt á milli öldunganna þá stóð lamb, líka sem væri það drepið, og hafði sjö horn og sjö augu, hver að eru sjö andar Guðs útsendir um öl lönd.

7 Og það kom og tók bókina úr hægri hendi þess sem á stólnum sat.

8 Og þá er það tók bókina þá féllu fram þau fjögur dýrin og fjórir og tuttugu öldungarnir fyrir lambinu og hver einn hafði hörpu og gullker full reykelsis hver að eru bænir heilagra

9 og sungu nýjan lofsöng og sögðu: „Þú ert verðugur að meðtaka bókina og upp að brjóta hennar innsigli því að þú ert slátraður og endurleystir oss með þínu blóði út af allsháttuðum kynkvíslum og tungum, fólki og þjóðum

10 og hefur oss gjört Guði til konunga og kennimanna. Og vér munum ríkja á jörðu.“

11 Og eg sá og heyrði rödd margra engla umhverfis stólinn og um dýrin

og um kring öldunganna. Og þeir voru að tölu mörg þúsund þúsunda

12 og sögðu hárri raust: „Verðugt er lambið það slátrað er að meðtaka kraft og ríkdóm og visku og styrk, dýrð, heiður og blessanir.“

13 Og allar skepnur þær á himnum eru og á jörðu og undir jörðu og í sjónum og allt hvað í þeim er heyrða eg segja til hans sem á stólnum sat og til lambsins: „Lof, heiður og dýrð og vald um aldir og að eilífu.“

14 Og þau fjögur dýrin sögðu: „Amen.“ Og þeir fjórir og tuttugu öldungar féllu fram og tilbáðu þann sem lifir um aldir alda að eilífu.

6

1 Og eg sá það að lambið opnaði eitt af innsiglunum. Og eg heyrði eitt af þeim fjórum dýrunum segja líka sem með reiðarþrumu skrýð: „Kom og sjá.“

2 Og eg gætta að og sjá, að hvítur hestur og sá þar upp á sat hafði boga og honum varð gefin kóróna og hann fór út að yfirvinna og sigra.

3 Og þá það opnaði hið annað innsigli heyrða eg hið annað dýrið segja: „Kom og gæt að.“

4 Og þar gekk út annar hestur. Sá var rauður og þeim sem þar sat á varð gefið friðinn í burtu að taka af jörðu

so að þeir dræpist niður innbyrðis. Og honum varð gefið stórt sverð.

5 Og er það opnaði hið þriðja innsiglið heyrða eg hið þriðja dýrið segja: „Kom og sjá.“ Og eg gætta að og sjá, að brúnn hestur og sá þar sat á hafði met(vog) í sinni hendi.

6 Og eg heyrða meðal þeirra fjögra dýra röddina segja: „Mælir hveitis um einn pening og þrír mælir byggs um einn pening og víni og viðsmjöri(olíu) gjör öngvan skaða.“

7 Og þá það opnaði hið fjórða innsiglið heyrða eg rödd hins fjórða dýrsins, segandi: „Kom og sjá.“

8 Og eg sá að bleikur(hvítur,fölur) hestur og sá þar á sat. Þess nafn hét „Dauði“ og helvíti honum

eftirfylgdi. Og honum varð magt(vald) gefin til að deyða í fjórum áttum jarðar meður sverði og hungri og meður drápi af dýrum jarðar.

9 Og þá það opnaði hið fimmta innsiglið leit eg undir altarinu sálir þeirra sem líflátnir eru fyrir Guðs orðs sakir og fyrir vitnisburðarins sakir sem þeir höfðu.

10 Og þær kölluðu hárri röddu og sögðu: „Drottinn, þú hinn heilagi og sannarlegi, hversu lengi þá dæmir þú og hefnir ekki vors blóðs á þeim sem á jörðu búa?“

11 Og þeim sérhverjum einum varð gefið hvítt klæði og til þeirra varð sagt að þeir hvíldist enn um nokkra

stund þangað til að það uppfylldist að þeirra samþjónar og bræður kæmi þar og til hverjir einnin líflátnir skyldu verða líka sem þeir.

12 Og eg sá að það opnaði sjötta innsiglið og sjá, þá gjörðist mikill jarðskjálfti og sólin varð svört sem hærusekkur og tunglið sem blóð

13 og stjörnur himins hrundu á jörðina líka sem annað fíkjutré nær það hristist af vindi miklum af fleygir sínum fíkjum.

14 Og himinninn undan lét sem sú bók er saman verður vafin. Og öll fjöll og eyjar hrærðust úr sínum stöðum.

15 Og jarðarinnar konungar og höfðingjar og ríkismenn og foringjar

og magtarmenn(valdamenn) og allir þrælar og frelsingjar skýldu sér í holum og hellum fjallanna og sögðu til hellanna og fjallanna:

16 „Fallið yfir oss og hyljið oss fyrir augliti þess sem á stólnum situr og fyrir reiði lambsins!

17 Því að hinn mikli dagur hans reiði er kominn. Hver fær staðið?“

7

1 Og eftir það sá eg fjóra engla standa á fjórum hornum jarðarinnar og þeir héldu inni fjórum vindum jarðarinnar so að enginn vindur blés á jörðina né á sjóinn né á nokkurt.

2 Og eg sá annan engil uppstíga út af uppgöngu sólarinnar. Sá hafði teikn

lifanda Guðs og kallaði hárri röddu til hinna fjögra englanna hverjum gefið er að granda jörðunni og sjónum

3 og sagði: „Grandið ekki jörðunni, eigi sjónum né trjánum, so lengi það vér teiknum(innsiglum) þjóna Guðs vors í þeirra ennum!“

4 Og eg heyrði tölu þeirra sem teiknaðir(innsiglaðir) urðu: Hundrað fjórar og fjörutígir þúsundir sem teiknaðir voru af öllum kynkvíslum Ísraelssona.

5 Af kyni Júda tólf þúsundir teiknaðir. Af kyni Rúben tólf þúsund teiknaðir. Af kyni Gað tólf þúsund teiknaðir.

6 Af kyni Aser tólf þúsund teiknaðir. Af kyni Neftalím tólf þúsund teiknaðir. Af kyni Manasse tólf þúsund teiknaðir.

7 Af kyni Símeon tólf þúsund teiknaðir. Af kyni Leví tólf þúsund teiknaðir. Af kyni Ísaskar tólf þúsund teiknaðir.

8 Af kyni Sabúlon tólf þúsund teiknaðir. Af kyni Jósef tólf þúsund teiknaðir. Af kyni Benjamín tólf þúsund teiknaðir.

9 Og eftir það leit eg og sjá, að skari mikill, hvern enginn gat talið, af öllum þjóðum og fólki og tungumálum standa frammi fyrir stólnum og frammi fyrir lambinu og

umskrýddir hvítum skrúða og pálmaviður í þeirra höndum

10 og kölluðu hárri röddu og sögðu: „Heilsa sé þeim sem á stólnum situr, vorum Guði og lambinu.“

11 Og allir englar stóðu umhverfis stólinn og kringum öldungana og um kring þau fjögur dýrin og féllu fyrir stólnum fram á þeirra ásjónur og tilbáðu Guð

12 og sögðu: „Amen. Lof og dýrð og speki og þakkir og heiður og kraftur og styrkleiki sé vorum Guði um aldir og að eilífu. Amen.“

13 Og einn af öldungunum andsvaraði og sagði til mín: „Hverjir eru þessir sem umskrýddir eru

hvítum skrúða og hvaðan eru þeir komnir?“

14 Og eg sagða til hans: „Herra, þú veist það.“ Og hann sagði til mín: „Þessir eru þeir sem komnir eru úr miklum harmkvælum og sinn skrúða þvegið hafa og hvítfágað í blóði lambsins.

15 Af því eru þeir frammi fyrir stóli Guðs og þjóna honum dag og nótt í hans musteri. Og sá upp á stólnum situr mun búa yfir þeim.

16 Eigi mun þá hér eftir hungra né þyrsta og eigi mun yfir þá falla sólarinnar né nokkurs konar hiti

17 því að lambið mitt á stólnum mun stjórna þeim og leiða þá til lifandi

vatnsbrunna og Guð mun af þvó allan grát af þeirra augum.“

8

1 Og þá það opnaði hið sjöunda innsiglið gjörðist kyrrleiki mikill á himnum nær um hálfa stund.

2 Og eg sá sjö engla. Þeir gengu fyrir Guð og þeim urðu sjö básúnur gefnar.

3 Og annar engill kom og stóð við altarið og hafði gulllegt reykelsisker og honum varð mikið reykelsi gefið það hann gæfi til bæna allra heilagra upp á altarið fyrir stólnum

4 og undir bænum heilagra sté reykurinn af reykelsinu úr hendi engilsins fram fyrir Guð.

5 Og engillinn tók reykelsiskerið og fyllti það með eldi af altarinu og hellti því á jörðina. Og þá urðu raddir og reiðarþrumur og eldingar og jarðskjálftar.

6 Og þeir sjö englar sem höfðu þær sjö básúnur tilbjuggu sig að básúna.

7 Og hinn fyrsti básúnaði og þá gjörðist hagl og eldur með blóði blandaður og féll á jörðina og þriðjungur trjánna brann og allt græna grasið brann.

8 Og hinn annar engill básúnaði og þá fór líka sem bjarg mikið eldi brennanda í sjóinn og þriðjungur sjávarins gjörðist blóð

9 og þriðjungur lifandi skepna drapst og þriðjungur skepnanna fyrirfórst. og þriðjungur skipanna fórst.

10 Og hinn þriðji engill básúnaði og þar féll stór stjarna af himni og hún logaði sem kveikur og féll yfir þriðjung vatnanna og yfir vatsbrunnanana

11 og nafn stjörnunnar hét Remma því að þriðjungur snerist í remmu og margir menn dóu af vötnunum því að þau voru so römm(beisk) orðin.

12 Og hinn fjórði engill básúnaði og þriðjungur sólarinnar varð sleginn og þriðjungur tunglsins og þriðjungur stjarnanna so það þriðjungur þeirra varð myrkvaður og þriðjungur

dagsins lýsti ekki, líka einnin næturinnar.

13 Og eg sá einn engil fljúga mitt í gegnum himininn og segja með hárri raust: „Vei, vei, vei þeim sem á jörðu búa fram yfir aðrar raddir básúnsins, þeirra þriggja engla sem enn skyldu básúna!“

9

1 Og hinn fimmti engill básúnaði og eg sá stjörnu eina falla af himni á jörðina og honum varð gefinn lykill til pytts undirdjúpsins.

2 Og hann lauk upp pytti undirdjúpsins og þar gekk upp reykur so sem mikils ofns og sólin varð myrk og veðrið af reyknum pyttsins.

3 Og út af þeim reyk komu engisprettur á jörðina og þeim varð magt gefin líka sem að flugormar(sporðdrekar) magt(vald) hafa á jörðu.

4 Og þar varð til þeirra sagt það þær skyldu eigi granda grasi jarðar né nokkurs háttar korni eður nokkurs konar viði, utan einasta þeim mönnum sem eigi hafa teiknið(innisigli Guðs) í ennum sínum.

5 Og þeim varð það gefið að þær aflífuðu þá eigi heldur það að þær kveldu þá í fimm mánuðu. Og þeirra kvöl var so sem flugormakvöl(sporðdreki) nær þeir slá manninn.

6 Og á þeim sömum dögum munu mennirnir dauðans leita og egi finna. Þeir munu girnast að deyja og dauðinn mun frá þeim flýja.

7 Og þær engisprettur eru líkar þeim hestum sem til bardaga eru búnir. Og á þeirra höfðum sem kórónur gulli líkar og þeirra andlit sem mannsandlit

8 og höfðu lokka sem konuhár og tennur þeirra voru sem leónatennur(ljónstennur)

9 og höfðu brynjur so sem járnbrynjur og þytur þeirra vængja so sem buldran vagna, þeirra margra hesta sem í bardögum hlaupa,

10 og höfðu hala líka sem flugormar og þar voru broddar á þeirra hölum

og þeirra magt var að granda mönnum í fimm mánuði.

11 Og höfðu yfir sér kóng, engilinn undirdjúpsins, hvers nafn er á ebresku Abbadón en á grísku Apollíon.

12 Eitt vei er umliðið, sjá, þar koma enn nú tvö vei eftir þetta.

13 Og hinn sjötti engill básúnaði og eg heyrða eina rödd út af fjórum hornum gyllinialtarisins fyrir Guði.

14 Hún sagði til hins sjötta engilsins sem básúnið hafði: „Leys þú upp þá fjóra engla sem búnir eru við hið mikla vatnið Euphrates.“

15 Og þeir fjórri englar urðu lausir, hverjir reiðubúnir voru á stundu, á

degi og á mánuði og á ári að þeir í hel slægi þriðjung mannanna.

16 Og tala þess ríðanda hers var tvö hundruð þúsund þúsunda og eg heyrða þeirra tölu.

17 Og sem eg sá hestana í sýn og þá sem þar upp á sátu það þeir höfðu glóandi og gular og brennisteinslegar brynjur. Og höfuðin hestanna voru svo sem leónahöfuð og út af þeirra munni gekk eldur, reykur og brennisteinn.

18 Af þessu þrennu er í hel sleginn þriðjungur mannanna, af eldinum og reyknum og brennisteininum er út af þeirra munni gekk.

19 Því að þeirra magt var í þeirra munni. Og þeirra halar voru

höggormum líkir og höfðu höfuðin og meður þeim sömum gjörðu þeir skaðann.

20 Og þar voru enn menn afgangs, þeir sem eigi urðu í hel slegnir af þessum plágum, hverjir ekki yfirbót(iðrun) gjörðu af verkum sinna handa so að þeir eigi tilbæðu djöfulinn og gulls og silfurs og eirs og steina og trés afguði sem hverki sjá né heyra né ganga

21 kunna, hverjir einnin öngva yfirbót gjörðu af sínum manndrápum, fjölkynngi, frillulifnaði og stuldi.

10

1 Og eg sá annan engil af himnum ofan koma. Hann var skýi umklæddur og regnbogi á hans höfði og hans andlit var sem sól og hans fætur líka sem eldsstólpar.

2 Og hann hafði í sinni hendi litla bók opna. Og hann setti sinn hægra fót á sjóinn og hinn vinstra á jörðina

3 og hann kallaði hárri rödd, líka sem það león grenjar. Og þá hann kallaði töluðu sjö reiðarþrumur sínar raustir.

4 Og þá þær sjö reiðarþrumur höfðu talað sínar raustir vilda eg hafa skrifað þær. Þá heyrða eg rödd af himni segja til mín: „Merk þú hvað

þær sjö reiðarþrumur hafa talað og skrifa það ekki.“

5 Og engillinn, hvern eg sá standa á sjónum og á jörðunni, hóf upp sína hönd til himins

6 og svór við þann lifanda um aldir að eilífu, hver himininn hefur skapað og hvað þar inni er og jörðina og hvað þar inni er og sjóinn og hvað þar inni er, það héðan í frá engin tíð meir vera skal

7 heldur á dögum raddar þess sjöunda engils, nær hann mun básúna, þá skal fullkomnaður verða leyndur dómur Guðs, so sem kunngjörði hann sínum þjónum og spámönnum.

8 Og eg heyrða rödd af himni enn aftur við mig tala og segja: „Gakk héðan, tak þann opna bækling af hendi engilsins sem á sjónum og á jörðunni stendur.“

9 Og eg gekk burt til engilsins og sagða: „Gef mér bæklinginn.“Og hann sagði til mín: „Tak hann í burt og svelg hann og mun hann reyna þinn kvið en í þínum munni mun hann sætur vera sem hunang.“

10 Og eg tók bæklinginn af hendi engilsins og svelgdi hann. Og hann var sætur í mínum munni sem hunang. Og þá eg hafða svelgt hann beiskvaðist kviður minn og hann sagði til mín:

11 „Þú verður enn og aftur að spá framfyrir heiðnum þjóðum, fólki og tungumálum og mörgum konungum.“

11

1 Og mér varð gefinn reyrleggur, líka sem stafur, og sagði: „Statt upp og mæl musteri Guðs og altarið og þá sem þar inni tilbiðja.

2 En þann hinn innsta kór musterisins kasta þú út og mæl hann eigi því að hann er heiðingjum gefinn og hina heilögu borg munu þeir fótum troða tvo og fjörutígi mánuði.

3 Og eg mun gefa mínum tveimur vottum og þeir skulu spá þúsund tvö

hundruð og sextígu daga, klæddir sekkjum.

4 Þessi eru tvö viðsmjörstré(ólífutré) og tveir ljósastjakar, standandi fyrir augliti Guðs jarðarinnar.

5 Og ef nokkur vill þeim granda þá gengur eldur út af þeirra munni og svelgir óvini þeirra og ef nokkur vill þeim granda sá hlýtur so líflátinn að verða.

6 Þessir hafa magt(vald) himininn aftur að lúka að það rigni ekki á dögum þeirra spásagna. Og þeir hafa magt yfir vatninu til að umsnúa því í blóð og að slá jörðina með allsháttaðri plágu so oft sem þeir vilja.

7 Og nær þeir hafa sinn vitnisburð endað þá mun dýrið það út af undirdjúpinu upp stígur halda stríð við þá og mun yfirvinna þá og í hel slá.

8 Og þeirra líkamir munu liggja á strætum hinnar miklu borgar, hver eð andlega kallast Sódóma og Egyptus, þar vor Drottinn er krossfestur.

9 Og þeirra líkami munu nokkrir af þjóðunum og kynslóðunum og tungumálunum sjá í þrjá daga og einn hálfan og munu ekki þeirra líkami leggja láta í leiði framliðinna.

10 Og þeir er á jörðu búa munu gleðja sig yfir þeim og kátir verða og gjöfum sendast innbyrðis því að

þessir tveir spámenn kvöldu þá sem á jörðu búa.“

11 Og eftir þrjá daga og einn hálfan fór í þá lífsins andi af Guði og þeir stóðu á sína fætur og mikill ótti féll yfir þá sem þá sáu.

12 Og þeir heyrðu rödd mikla af himni segja til þeirra: „Stígið upp hingað!“ Og þeir stigu upp í himininn í skýinu og þeirra óvinir sáu þá.

13 Og á þeirri samri stundu varð mikill jarðskjálfti og þriðjungur borgarinnar hrapaði og þar urðu í jarðskjálftanum í hel slegnir sjö þúsund mannanöfn. Og hinir aðrir hræddust og gáfu dýrð Guði himinsins.

14 Það annað vei er umliðið, sjá, hið þriðja vei kemur snart.

15 Og hinn sjöundi engill básúnaði og þar gjörðust miklar raddir á himnum. Þær sögðu: „Ríkin þessarar veraldar eru vorðin vors Drottins og hans Krists og hann mun ríkja um aldir og að eilífu.“

16 Og þeir fjórir og tuttugu öldungar sem sitja fyrir Guðs augliti á sínum stólum féllu fram á sínar ásjónur, tilbáðu Guð

17 og sögðu: „Vér þökkum þér, Drottinn Guð almáttugur, sá þú ert og sá þú vart og sá þú tilkomandi ert, því að þú hefur meðtekið þinn mikla kraft og ríkir.

18 Og hinar heiðnu þjóðir eru reiðar vorðnar og þín reiði er komin og tími framliðinna það þeir dæmist og laun að gefa þínum þjónum, spámönnum og heilögum og þeim er þitt nafn óttast, smáum og stórum, og að glata þeim sem jörðunni glatað hafa.“

19 Og musteri Guðs varð upplokið á himni og hans testamentsörk(sáttmálsörk) sást í hans musteri. Og þar urðu eldingar og raddir og reiðarþrumur og jarðskjálftar og hagl mikið.

12

1 Og þar birtist teikn mikið á himni: Kona sólunni umskrýdd og tunglið undir hennar fótum og á hennar höfði kóróna af tólf stjörnum.

2 Og hún var þunguð, kallaði og varð jóðsjúk og hafði miklar fæðingarhríðir.

3 Og þar birtist enn annað teikn á himni og sjá, að mikill dreki rauður, sá hafði sjö höfuð og tíu horn og á hans höfði sjö kórónur.

4 Og hans hali dró þriðjung stjarnanna og fleygði þeim á jörð. Og drekinn sté fram fyrir konuna þá sem fæða skyldi svo að nær hún hefði fætt að hann æti hennar barn.

5 Og hún fæddi son, eitt sveinbarn, sá er stjórna skyldi öllum þjóðum meður járnvendi. Og hennar barni varð kippt til Guðs til hans hásætis.

6 Og konan flýði á eyðimörk hvar hún hafði fyrirbúinn stað af Guði og

hún fæddist þar þúsund tvö hundruð og sextígi daga.

7 Og þar gjörðist stríð mikið á himni. Míkael og hans englar börðust við drekann. Drekinn barðist

8 og hans englar og yfirunnu ekki. Þeirra staður varð einnin eigi meir fundinn á himni.

9 Og sá mikli dreki og hinn gamli höggormur, sá sem að heitir djöfull og andskoti, sá er blekkir og svíkur gervalla veröldina, varð útsnaraður(fleygt,hent) á jörðina og hans englar urðu og einnin útsnaraðir.

10 Og eg heyrði rödd mikla á himni segjandi: „Nú er heilsa og kraftur og ríki og máttur vors Guðs orðinn hans

Krists með því hann er útsnaraður sem þá ásakaði dag og nótt fyrir Guði.

11 Og þeir hafa hann yfirunnið fyrir lambsins blóð og fyrir orðið þeirra vitnisburðar og þeir hafa ei elskað sitt líf allt til dauðans.

12 Þar fyrir gleðjist, þér himnar og þér sem þar inni byggið! Vei þeim á jörðu búa og á sjónum, því að djöfullinn stígur ofan til yðar, hafandi reiði mikla, og veit það hann hefur stuttan tíma.

13 Og sem drekinn sá það hann var útsnaraður á jörðina ofsótti hann þá konu sem sveininn hafði fætt.

14 Og konunni urðu tveir vængir gefnir líka sem mikillar arnar svo

það hún flygi á eyðimörk í sinn stað þar hún nærðist um einn tíma og um tvo tíma og um hálfan tíma frá augsýn drekans.

15 Og drekinn gusaði eftir konunni úr sínum munni vatni, líka sem vatnsflóði, svo að hún drekktist í flóðinu.

16 En jörðin hjálpaði konunni og upplauk sinn munn og svelgdi flóðið er drekinn gusaði úr sínum munni.

17 Og drekinn reiddist konunni og gekk burt að berjast við þá sem eftir voru af hennar sæði, þeir eð Guðs boðorð varðveita og hafa vitnisburð Jesú Krists.

13

1 Og eg stóð á sjávarsandi og eg sá dýr uppstíga úr sjónum. Það hafði sjö höfuð og tíu horn og á sínum hornum sjö kórónur og á þess höfðum nöfn háðungarinnar.

2 Og það dýr sem eg sá var líkt pardelo(pardus) og þess fætur sem björnafætur og þess kraftur sem leónakraftur. Og drekinn gaf því sinn kraft og sinn stól og mikla magt.

3 Og eg sá eitt af þess höfðum svo sem væri það sært til dauða og þess banvæna sár varð heilt. Og öll veraldarkringlan undraðist það dýrið

4 og tilbáðu drekann þann sem dýrinu gaf magtina og tilbáðu það

dýr og sögðu: „Hver er dýrinu líkur og hver kann að stríða við það?“

5 Og því varð gefinn munnur til að tala mikla hluti og háðungar og því varð máttur gefinn til að höndla í tvo og fjörutígi mánaði.

6 Og það upplauk sínum munni til að hæða í móti Guði og að lasta hans nafn og hans tjaldbúð og þá á himnum byggja.

7 Og því varð gefið að stríða við heilaga og yfirvinna þá. Og því varð gefin magt yfir allar kynkvíslir og tungumál og þjóðir.

8 Og allir sem á jörðu byggja tilbáðu það, hverra nöfn eigi eru skrifuð á lífsbókinni lambsins, hvert líflátið er af upphafi veraldar.

9 Hefur nokkur eyru, sá heyri.

10 Ef einhver í herleiðing leiðir sá man í herleiðingu ganga. Ef nokkur í hel slær með sverði, sá hlýtur með verði í hel sleginn að verða. Hér er þolinmæði og trú heilagra.

11 Og eg sá annað dýr uppstíga af jörðunni. Það hafði tvö horn líka sem lamb og talaði svo sem drekinn.

12 Og það gjörir alla magt hins fyrra dýrsins í þess augliti. Og það gjörði að jörðin og þeir sem þar á búa tilbáðu það fyrra dýrið, hvers banvænt sár heilt var orðið.

13 Og það gjörir stór tákn svo að það gjörir einnin eld af himni að falla í mannanna augsýn

14 og blekkir þá sem á jörðu búa fyrir sakir þeirra teikna sem því eru gefin til að gjöra í augliti dýrsins, segjandi þeim á jörðu byggja að þeir gjöri mynd dýrinu því sem undina af sverðinu hafði og lifnaði.

15 Og því varð gefið að það gæfi myndinni dýrsins anda svo það myndin dýrsins talaði. Og það gjörði að hver sem helst eigi tilbað mynd dýrsins sá varð í hel sleginn(drepinn).

16 Og það gjörir alla, smá og stóra, ríka og fátæka, frelsingja og þræla, að meðtaka það auðkenningarteikn í sína hægri hönd elligar í sín enni

17 svo það enginn fær að selja eður að kaupa utan hann hafði það

auðkenningarmerki eður nafn dýrsins eður tölu þess nafns.

18 Hér er speki. Hver skilning hefur sá samanreikni tölu dýrsins því að það er mannsins tala og þess tala er sex hundruð sex og sextígi.

14

1 Eg sá og lamb standa á fjallinu Síon og með því hundrað og fjórar og fjörutígu þúsundir. Þeir höfðu nöfn föður síns skrifuð í sínum ennum.

2 Og eg heyrða rödd af himni svo sem mikils vatnsfalls og svo sem rödd mikillar reiðarþrumu og röddin sem eg heyrði var sem hörpuslagara þeir eð slá sínar hörpu.

3 Og sungu svo sem nýja lofsöngva fyrir stólnum og fyrir þeim fjórum dýrunum og fyrir öldungunum og enginn gat þann lofsöng numið utan einasta þeir hundrað og fjórir og fjörutígir þúsundir sem keyptir eru af jörðunni.

4 Þessir eru og þeir hverjir eigi flekkaðir eru meður konum því að þeir eru meyjar og fylgja lambinu eftir hvert það gengur. Þessir eru og keyptir út af mönnum Guði til frumburða og lambinu

5 og í þeirra munni er engin lygi fundin því að þeir eru utan flekkan frammi fyrir stóli Guðs.

6 Og eg sá annan engil fljúga um miðjan himininn. Sá hafði ævinlegt

evangelium til að kunngjöra þeim sem á jörðu sitja og byggja og allum þjóðum og kynþáttum og tungumáli og fólki

7 og sagði með hárri röddu: „Óttist Guð og gefið honum dýrðina því að kominn er tími hans dóms og tilbiðjið þann sem gjört hefur himin og jörð og sjóin og vatnsbrunnana.“

8 Og annar engill eftirfylgdi. Sá sagði: „Fallin er hún, fallin er hún, Babýlon hin mikla borg því að hún hefur með víni síns saurlífis drykkjað allar þjóðir.“

9 Og hinn þriðji engill fylgdi honum eftir og sagði með hárri raust: „Ef nokkur tilbiður dýrið og þess mynd

og meðtekur það auðkenningarmerki í sitt enni eður á sína hönd,

10 sá man drekka af víni reiðinnar Guðs sem innbyrlað og skært er í bikar hans bræði og mun kvaldur verða í eldi og brennisteini í augliti heilagra engla og fyrir augliti lambsins.

11 Og reykur þeirra písla man uppstíga um aldir og að eilífu og þeir hafa eigi neina hvíld dag og nótt sem dýrið hafa tilbeðið og þess mynd og ef nokkur hefur þess auðkenningarmerki meðtekið.

12 Hér er þolinmæði heilagra, hér eru þeir sem varðveita boðorðin og trúna á Jesú.“

13 Og eg heyrða rödd af himni til mín segja: „Skrifa: Sælir eru þeir framliðnu sem í Drottni deyja í frá þessu. Já, andinn segir: Þeir hvílast af sínu erfiði því að þeirra verk fylgja þeim eftir.“

14 Og eg leit og sjá, að hvítt ský og á skýinu sitja þann líkur var mannsins syni. Sá hafði gullkórónu á sínu höfði og í sinni hendi hvassan sigð.

15 Og annar engill gekk út af musterinu. Sá kallaði með hárri raust til þess sem á skýinu sat: „Slá til með sigð þínum og sker upp því kornskerutíminn er kominn af því að haustyrkjan jarðarinnar er þornuð.“

16 Og sá er á skýinu sat hjó til með sínum sigði á jörðina og jörðin var haustunnin(upp skorinn).

17 Og annar engill gekk út af musterinu á himni. Sá hafði einnin hvassan sigð.

18 Og annar engill gekk út af altarinu. Sá hafði magt yfir eldinum og hrópaði með miklu kalli til hans sem hvassan sigðinn hafði og sagði: „Högg til með þínum hvassa sigð og sníð af vínviðarkvistu jarðarinnar það þeirra ber eru fullvaxin.“

19 Og engillinn hjó til með sínum hvassa sigð á jörðina og sneið af vínkvistu jarðarinnar og snaraði þeim í hina miklu vínþrúgu Guðs reiði.

20Og vínþrúgan varð utan borgar fergð og blóðið gekk út af þrúgunni allt til beisltauma hestanna, um þúsund og sex hundruð renniskeiða.

15

1 Og eg sá annað teikn á himni, það var mikið og undarlegt: Sjö englar höfðu sjö inar síðustu plágur það með þeim sömum er fullkomnuð reiði Guðs.

2 Og eg sá so sem glersjó eldi mengaðan og þá sem sigrað höfðu dýrið og þess mynd og þess teikn og tölu þess nafns það þeir stóðu á glersjónum og höfðu hörpur Guðs

3 og sungu lofsöng Móses, Guðs þénustumanns, og lofsöng lambsins, segjandi: „Mikil og undarleg eru þín

verk, Drottinn Guð almáttigur, réttvísir og sannarlegir eru þínir vegir, þú konungur heilagra.

4 Hver skyldi eigi hræðast, Drottinn, og mikla þitt nafn? Það þú ert einn heilagur. Af því munu allar þjóðir koma og tilbiðja fyrir þér því þínir dómar eru opinberir orðnir.“

5 Og eftir það sá eg og sjá, að upplokið varð musteri vitnisburðarins tjaldbúðar á himni

6 og út af musterinu gengu þeir sjö englar sem þær sjö plágur höfðu, klæddir hreinu skínanda líni og gyrtir um brjóstið gulllindum.

7 Og eitt af fjórum dýrunum gaf þeim sjö englunum sjö gullskálir

fullar Guðs reiði, þess er lifir um aldur og að eilífu.

8 Og musterið varð fullt af reyk af vegsemd Guðs og hans krafti. Og enginn kunni að ganga í musterið þar til það þær sjö plágur þeirra sjö engla fullkomnaðar urðu.

16

1 Og eg heyrða rödd mikla segja til þeirra sjö englanna: „Farið burt og úthellið þeim skálum Guðs reiði á jörðina.“

2 Og hinn fyrsti gekk burt og hellti út sinni skál á jörðina. og þar urðu ill kaun og skaðsöm á mönnum þeim eð auðkenningarmerki dýrsins höfðu og þeir sem þess mynd tilbáðu.

3 Og sá annar engill hellti út sinni skálu í sjóinn og hann varð blóð líka sem annars dauðingja og öll lifandi sál deyði í sjónum.

4 Og hinn þriðji engill hellti út sinni skálu í vötnin og í vatsbrunnana og þau urðu blóð.

5 Og eg heyrða þann engil segja: „Þú Drottinn, sá sem ert og sá sem vart, þú ert réttlátur og heilagur það þú dæmdir þetta.

6 Því að þeir úthelltu blóði heilagra og spámannanna og blóð hefur þú gefið þeim að drekka því þess eru þeir verðugir.“

7 Og eg heyrða annan engil af altarinu segja: „Já, Drottinn

almáttugur, sannir og réttvísir eru þínir dómar.“

8 Og hinn fjórði engill hellti út sinni skálu í sólina og honum varð gefið af hita að kvelja mennina með eldi.

9 Og mönnunum varð heitt af miklum ofurhita og löstuðu nafn Drottins, sá er magt(vald) hefur yfir þessar plágur, og gjörðu öngva yfirbót(iðrun) svo þeir gæfu honum enga dýrð.

10 Og hinn fimmti engill hellti út sinni skálu yfir sæti dýrsins og þess ríki varð formyrkvað. Og af sorg í sundurbitu þeir sínar tungur

11 og löstuðu Guð á himni af sorgum og af sínum kaunum og gjörðu öngva yfirbót fyrir sín verk.

12 Og hinn sjötti engill hellti út sinni skálu í það mikla vatnið Euphrates og vatnið þurrkaðist svo að tilreiddur yrði vegur konunganna út af uppgöngu sólarinnar.

(Hér er verið að tala um Konunga í austri sem tilbiðja sólina, sólardýrkun er líka þekkt sem Lúsífer dýrkun þ.e.a.s þessir konungar dýrka djöfulinn.)

13 Og eg sá út af munni drekans og út af munni dýrsins og út af munni þess falska spámanns ganga þrjá órheina anda, líka froskum.

14 Og það eru andar djöfulsins. Þeir gjöra teikn og ganga út til konunga jarðarinnar og um alla heimskringlu

að samansafna þeim til orustu upp á þann mikla dag Guðs almáttugs.

15 „Sjá, eg kem sem þjófur. Sæll er sá sem vakir og varðveitir sín klæði svo að hann gangi eigi nakinn so að ei sjáist hans ósómi.“

16 Og hann samansafnaði þeim í þann stað sem kallast á Hebresku Harmageddón.

17 Og sá sjöundi engill hellti út sinni skálu í veðrið. Og þar gekk út rödd af himni úr stólnum sem sagði: „Það er skeð.“

18 Og þar urðu raddir og reiðarþrumur og eldingar og þar varð mikill jarðskjálfti, hvílíkur að aldrei varð upp frá því að menn hafa á

jörðu verið, þvílíkur jarðskjálfti so mikill.

19 Og út af þeirri hinni miklu borg urðu þrjár deildir og borgir heiðinna þjóða hröpuðu. Og hin mikla Babýlon varð hugleidd fyrir Guði henni að gefa kaleik vínsins hans grimmdarreiði.

20 Og allar eyjar flýðu og engin fjöll urðu fundin.

21 Og hagl stórt sem pund féll af himni á fólkið og mennirnir löstuðu Guð fyir sakir plágu haglsins því að þess plága var næsta mikil.

17

1 Þar kom og einn af sjö englunum sem höfðu sjö skálirnar, talaði við

mig og sagði til mín: „Kom, eg man sýna þér dóm hinnar miklu hórkonu sem á mörgum vötnum situr

2 meður hverri hóranir drýgt hafa konungar jarðarinnar og þeir sem á jörðu búa eru drukknir orðnir af hennar hórunarvíni.“

3 Og hann flutti mig í anda á eyðimörk. Og eg sá þá konu sitja á fagurrauðu dýri, fullu af nöfnum háðungarinnar, hafandi sjö höfuð og tíu horn.

4 Og konan var klædd purpura og pelli rauðu og umprýdd gulli og gimsteinum og perlum og hún hélt á gullbikar í hendi sér, sem fullur var af svívirðu og óþrifnaðar hennar hórdóms.

5 Og í hennar enni skrifuð nöfn leyndardómsins: HIN MIKLA BABÝLÓN, MÓÐIR FRILLULIFNAÐANNA OG ALLRAR SVÍVIRÐU Á JÖRÐU.

6 Og eg sá þá konu drukkna af blóði heilagra og af blóði píslarvotta Jesú. Og eg undraðist mjög þá eg sá hana.

7 Og engillinn sagði til mín: „Hvar fyrir undrast þú? Eg man segja þér leyndan dóm konunnar og dýrsins þess sem hana ber og hefur sjö höfuð og tíu horn.

8 Það dýr sem þú hefur séð það var og er eigi og mun upp aftur koma af undirdjúpinu og mun svo fara í fyrirdæmingina. Og þeir sem á jörðu búa, hverra nöfn eigi eru skrifuð á

lífsbókinni í frá upphafi veraldar, munu undrast nær þeir sjá dýrið það er var og eigi er, hvert þó er.

9 Og hér er það hugskot hvert speki hefur. Þau sjö höfuðin eru sjö fjöll á hverjum konan situr og það eru sjö konungar.

10 Fimm eru fallnir og einn er enn og sá annar er ei enn kominn og nær hann kemur hlýtur hann stuttan tíma að blífa.

11 Og það dýrið sem var og er eigi það er sá inn áttandi og er út af þeim sjö og fer í fordæmingina.

12 Og þau tíu horn þú hefur séð það eru tíu konungar þeir eð ríkið enn eigi meðtóku en munu um stutta

stund líka sem konungar meðtaka magt með dýrinu.

13 Þessir hafa það eitt ráð að þeir munu gefa sinn kraft og magt dýrinu.

14 Þeir munu og stríða við lambið og lambið mun þá yfirvinna því að það er Drottinn drottnanna og konungur konunganna og með því þeir sem kallaðir og útvaldir og trúaðir eru.“

15 Og hann sagði til mín: „Vötnin þau þú hefur séð þar eð hórkonan situr á eru fólk og lýðir og heiðnar þjóðir og tungumál.

16 Og þau tíu hornin sem þú hefur séð á dýrinu þau munu hata hórkonuna og munu hana sneyða og nakta gjöra og munu hennar hold eta og hana með eldi brenna.

17 Því að Guð gaf í þeirra hjörtu að gjöra hvað honum þóknast að þeir gjöra einn vilja og að þeir gefi dýrinu sitt ríki þangað til að fullkomnað yrði Guðs orð.

18 Og konan sem þú hefur séð er hin mikla borg hver sitt ríki hefur yfir konungum jarðarinnar.“

18

1 Og eftir það sá eg annan engil ofan fara af himni. Sá hafði mikla magt og jörðin upplýstist af hans birti.

2 Og hann kallaði af valdi með hárri röddu og sagði: „Hún er fallin, hún er fallin, Babýlon hin mikla, og er djöflanna heimili orðin og hirsla alls óhreins anda og hirsla alls óhreins og óþakknæmilegs fugls.

3 Því að af reiðinnar víni hennar hóranar hafa allar þjóðir drukkið og konungar jarðarinnar hafa með henni hóranir drýgt og hennar kaupmenn eru auðigir orðnir af hennar miklum munaðsemdum.“

4 Og eg heyrða aðra rödd af himni segja: „Útgangið af henni, mitt fólk, so að þér verðið eigi hluttakarar hennar synda upp á það þér meðtakið eigi nokkuð af hennar plágum.

5 Því að hennar syndir ná allt til himins og Drottinn hugleiðir hennar ranglæti.

6 Gjaldið henni svo sem hún hefur goldið yður og tvefaldið henni það tvefalt aftur eftir hennar verkum. Og

með hverjum bikar það hún byrlaði yður, byrlið henni þar í tvefalt aftur.

7 Hve mikið sem það hún dýrkaði sig og í sínu munaðlífi var so mikið innbyrlið henni kvalir og ekka. Því að hún segir í sínu hjarta: Eg sit og em drottning og eigi mun eg ekkja verða og öngvan trega mun eg líta.

8 Þar fyrir munu hennar plágur á einum degi koma, dauði, harmur og hungur og með eldi mun hún brennd verða því að öflugur er Drottinn Guð sá er hana mun dæma.“

9 Og konungar jarðarinnar þeir sem meður henni hafa hóranir drýgt og í munaðsemd lifað munu gráta hana og kveina sér yfir henni nær þeir sjá reyk af hennar bruna.

10 Þeir í fjarlægð standa fyrir hræðslu sakir hennar kvala og segja: „Vei, vei Babýlon, hin mikla borg, sú hin sterka borg! Á einnri stundu er kominn hennar dómur!“

11 Og kaupmenn jarðar munu gráta og harma yfir henni það þeirra kaupeyri(vörur) mun enginn kaupa meir,

12 kaupeyri gulls og silfurs og gimsteina og perlur og silki og purpura og skarlat og allsháttaðan dýrindis við og allsháttuð ker af fílabeinum og allra handa ker af dýrmætum viði og af eiri og af járni og marmara

13 og jurtir og smyrsl, reykelsi og vín og viðsmjör, similiu(mjöl) og

hveiti, kvikfé og sauði, hesta og vagna og líkama og sálir mannanna.

14 Og það aldini þar þín sála hafði girnd á er frá þér vikið og allt hvað feitt og frjálslegt var það er frá þér vikið og þú munt það eigi lengur finna.

15 Kaupmenn þessarar vöru hverjir af henni auðigir orðnir eru munu fjarlægt standa af hræðslu hennar kvala, grátandi og harmandi,

16 og segja: „Vei, vei, hin mikla borg, sem með silki, purpura og skarlati var klædd og með gulli var fáguð og gimsteinum og perlum!

17 Því að á einni stundu er slíkur ríkdómur að öngu orðinn! “Og allir skipstjórnarmenn og allur sá skari

sem á skipum handtérar og skipverjar þeir á sjónum handtéra stóðu í fjarska

18 og kölluðu þá þeir sáu reykinn af hennar bruna og sögðu: „Hver er líkur þessari hinni miklu borg?“

19 Og þeir jusu moldu yfir höfuð sér og kölluðu grátandi og harmandi og sögðu: „Vei, vei, sú hin mikla borg, í hverri auðigir eru orðnimr allir þeir sem skipin höfðu á sjónum með hennar vöru því að í einni stundu er hún í eyði lögð!“

20 Gleð þig yfir henni, himinn, og þér heilgair, postular og spámenn! Því að Guð hefur yðvar hefnt á henni.

21 Og einn öflugur engill tók upp stein, stóran sem kvarnarstein, og kastaði honum í sjóinn og sagði: „So mun með einum gný útkastast hin mikla Babýlon og eigi meir fundin verða.

22 Og söngmannarödd og hörpusláttara- og þeirra í pípur blása og í lúðra þeyta skal eigi meir heyrast í þér og enginn embættismaður hvers sem helst embættis hann er skal meir í þér fundinn verða, kvernarhljóð skal eigi meir í þér heyrt verða.

23 Né mun kertaljós skína framar í þér og rödd brúðgumans og brúðurinnar skal eigi meir í þér heyrð verða. Því þínir kaupmenn

voru höfðingjar á jörðu. Því að fyrir þína fjölkynngi fóru villar allar þjóðir (vegna galdra þinna voru þjóðirnar blekktar)

24 og blóðið spámannanna og heilagra er í henni fundið og allra þeirra sem á jörðu eru í hel slegnir.“

19

1 Eftir þetta heyrði eg mikla rödd mikils fjölda á himni segjandi: „Halelúja! Heilsa og heiður, dýrð og kraftur sé Guði vorum Drottni

2 því að sannir og réttvísir eru hans dómar það hann fordæmdi hina miklu hórkonu sem jörðina meður sinni hóran fordjarfaði(spillti) og blóðs sinna þjóna af hennar hendi hefur hann hefnt.“

3 Og þeir sögðu enn aftur í annað sinn: „Halelúja!“ Og hennar reykur gekk upp eilíflega.

4 Og þeir fjórir og tuttugu öldungar og þau fjögur dýrin félllu fram og tilbáðu Guð hver eð á stólnum situr og sögðu: „Amen. Halelúja!“

5 Og ein rödd gekk út af stólnum sem sagði: „Lofið vorn Guð, allir hans þjónar og þeir hann óttast, bæði smáir og stórir.“

6 Og eg heyrða rödd mikils skara og sem nið mikilla vatna og svo sem rödd megnrar reiðarþrumu. Þeir sögðu: „Halelúja! Því að Guð almáttigur hefur ríkið undir sig lagt.

7 Fögnum og verum glaðir og gefum honum dýrð því að brúðkaup

lamsbsins er komið og þess húsfrú hefur sig tilreitt.

8 Og henni varð gefið það hún skyldi umklæða sig með hreinu og skínandi silki. En það silki eru réttlætingar heilagra.“

9 Og hann sagði til mín: „Sælir eru þeir sem til kveldmáltíðar lambsins eru kallaðir.“ Og hann sagði til mín: „Þetta eru sannarleg Guðs orð.“

10 Og eg féll niður fyrir honum til fóta hans að eg tilbæði hann. Og hann sagði til mín: „Sjá til að þú gjörir það ei. Eg em þinn samþjón og þinna bræðra og þeirra sem hafa Jesú vitnisburð. Tilbið þú Guð. En vitnisburður Jesú er andi spádómsins.“

11 Og eg sá himinninn opinn og sjá, að hvítur hestur og sá sem þar sat á hét Trúr og Sannarlegur og dæmir og stríðir meður réttlæti.

12 Og hans augu eru sem eldslogi og á hans höfði margar kórónur og hann hafði nafn skrifað það enginn þekkti nema sjálfur hann

13 og var klæddur því klæði sem með blóði var dreift og hans nafn hét Guðs orð.

14 Og honum eftir fylgdi allur her sá á himni er á hvítum hestum, klæddir í hvítu og hreinu silki.

15 Og af hans munni framgekk tvíeggjað sverð það hann slægi þar með heiðnar þjóðir og hann mun stjórna þeim meður járnvendi. Og

hann fóttreður þrúguna vínsins bræðinnar og reiði Guðs almáttugs

16 og hefur nafn skrifað á sínu fati á sínum lendum so látanda: „Kóngur allra kónga og Drottinn allra drottna.“

17 Og eg sá einn engil standa í sólunni og hann kallaði hárri rödd og sagði til allra fugla sem undir himni fljúga: „Komið og samansafnið yður til kveldverðar hins mikla Guðs

18 að þér etið hold konunganna og landsstjórnaranna og hold öflugra og hestanna og þeirra sem þar upp á sitja og hold allra frelsingja og þrælanna, bæði smárra og stórra.“

19 Og eg sá dýrið og konunga jarðarinnar og þeirra lið samansafnað

til að halda stríð við þann sem á hestinum sat og við hans her.

20 Og dýrið varð höndlað(tekið) og með því sá falski spámaður sem teiknin(fölsk tákn) gjörði fyrir því, af hverjum hann villti þá sem auðkenningarmerki dýrsins meðtóku og þá er mynd dýrsins tilbáðu. Þessir báðir tveir urðu lifandi fleygðir í eldsins díki það með brennisteini logar.

21 Og þeir aðrir urðu í hel slegnir(drepnir) með sverði þess sem á hestinum sat það út af hans munni gekk og allir fuglar urðu saddir af þeirra holdi.

20

1 Og eg sá engil ofan stíga af himni. Sá hafði lykil undirdjúpsins og mikla hlekki í sinni hendi.

2 Og hann höndlaði drekann, hinn gamla höggorm, hver að er djöfullinn og andskotinn, og batt hann um þúsund ár

3 og fleygði honum í undirdjúpið og innilukti hann og innsiglaði þar ofan yfir að hann skyldi eigi meir blekkja þjóðir þangað til að útenduð yrði þúsund ár. Og eftir það skyldi hann laus verða um stutta stund.

4 Og eg sá stóla og þeir sátu á þeim og þeim varð dómur gefinn og þeirra sálir sem afhöfðaðir voru vegna

vitnisburðarins Jesú og fyrir Guðs orðs sakir og þeir sem ekki höfðu tilbeðið dýrið né þess mynd og þeir eigi meðtekið höfðu auðkenningarmerki í sín enni eður á sínar hendur, þessir lifðu og ríktu með Kristi þúsund ára.

5 En hinir aðrir dauðu endurlifnuðu ekki þar til að þúsund árin fullkomnuðust. Þetta er hin fyrsta upprisa.

6 Sæll er sá og heilagur sem hlutdeild hefur á hinni fyrstu upprisu. Yfir þvílíkum hefur sá annar dauði öngva magt(ekkert vald) heldur verða þeir kennimenn Guðs og Krists og ríkja með honum þúsund ára.

7 Og nær þau þúsund ár eru fullkomnuð þá man sá andskoti laus verða af sínu fjötri

8 og mun útganga að blekkja þjóðir sem að eru í fjórum áttum jarðarinnar, Góg og Magóg, að samansafna þeim til baráttu, hverra tala er sem sjávarsandur.

9 Og þeir uppstigu yfir vídd jarðar og umkringdu herbúðir heilagra og hina elskulega borg. Og eldur kom að ofan frá Guði af himninum og svelgdi þá.

10 Og djöfullinn sá þá blekkti varð kastaður í díki eldsins og brennisteins þar eð dýrið og sá falski spámaður var og verða kvaldir dag og nótt um aldur og ævi að eilífu.

11 Og eg sá mikin stól skínanda og þan sem þar upp á sat, fyrir hvers augliti að flýr himinn og jörð og þeim var enginn staður fundinn.

12 Og eg sá hina dauðu, bæði stóra og smá, standa fyrir Guðs augliti og bækurnar urðu upplátnar. Og önnur bók varð opnuð hver að er lífsins og hinir dauðu urðu dæmdir eftir því sem skrifað er á bókunum, eftir þeirra verkum.

13 Og sjórinn gaf fram þá dauðu sem í honum voru og dauði og helvíti gáfu upp þá dauðu sem í þeim voru og þeir urðu dæmdir, hver einn eftir sínum verkum.

14 Og dauði og helvíti urðu köstuð í eldsins díki. Það er sá annar dauði.

15 Og ef nokkur finnst eigi skrifaður á lífsbókinni sá verður kastaður í eldsins díki (eld lækinn).

21

1 Og eg sá nýjan himin og nýja jörð því að hinn fyrsti himinn og fyrsta jörð forgekk(leið hjá) og sjórinn er ei meir.

2 Og eg, Jóhannes, sá hina heilögu borg, þá nýju Jerúsalem, ofan fara af himni frá Guði, tilreidda svo sem prýdd brúður sínum eiginmanni.

3 Og eg heyrði rödd mikla af stólnum segja: „Sjá þar tjaldbúð Guðs hjá mönnum og hann man hjá þeim byggja og þeir munu hans fólk vera og Guð sjálfur meður þeim mun þeirra Guð vera.

4 Og Guð mun þerra öll tár af þeirra augum. Dauðinn mun eigi meir vera, eigi harmur né kveinan eða hryggð mun meir vera því að hið fyrsta er umliðið.“

5 Og sá upp á stólnum sat sagði: „Sjá, eg gjöri það allt saman nýtt.“ Og hann sagði til mín: „Skrifa þú því að þessi orð eru sönn og trúarleg.“

6 Og hann sagði til mín: „Það er gjört. Eg em A og Ö, upphaf og niðurlag. Eg mun þyrstum gefa af brunni lifanda vatns fyrir ekki.

7 Hver eð yfirvinnur sá mun eignast allt það og eg man hans Guð vera og hann mun minn sonur vera.

8 En þeim óttafullum og vantrúuðum og svívirðulegum og manndrápurum

og frillulifnaðarmönnum og töfrurum og skúrgoðadýrkurum og öllum ljúgurum, þeirra hlutdeild mun vera í díkinu(læknum) sem með eldi og brennisteini logar, hver að er sá annar dauði.“

9 Og einn af þeim sjö englum sem hafði þær sjö skálir fullar með þær sjö síðustu plágur kom að mér og talaði við mig og sagði: „Kom, eg man sýna þér kvinnuna, brúður lambsins.“

10 Og hann tók mig burt í anda upp á hátt og mikið fjall og sýndi mér hina miklu borg, þá heilögu Jerúsalem, ofan fara af himni frá Guði,

11 hafandi bjartleik Drottins og hennar ljós var líkt hinum dýrmætasta steini, svo sem skær jaspis, hrein sem kristall.

12 Og hún hafði mikla og háva múrveggi og hafði tólf hlið og í þeim hliðunum tólf engla og nöfn skrifuð hver að eru tólf kynkvíslir Ísraelssona.

13 Af austri þrjú hlið, af norðri þrjú hlið, af suðri þrjú hlið, af vestri þrjú hlið.

14 Og múrveggur borgarinnar höfðu tólf grundvelli og í þeim sömum nöfn þeirra tólf postula lambsins.

15 Og sá við mig talaði hafði gulllegan reyrkvarða það hann skyldi

mæla borgina og hennar hlið og múrveggi.

16 Og borgin er sett ferköntuð og lengd hennar er so mikil sem breiddin. Og hann mælti borgina með gullreyrnum upp á tólf þúsund renniskeiða. Lengdin og breiddin og hæðin hennar er líka jafnt.

17 Og hann mælti hennar múrveggi hundrað fjórar og fjörutígi álnir eftir þess manns mæling sem engillinn hefur.

18 Og smíði hennar múrveggja var af jaspis og borgin af skíru gulli, líkt skæru gleri. Og grundvellirnir og múrveggir borgarinnar voru prýddir með allsháttaða gimsteina.

19 Hinn fyrsti grundvöllur var jaspis, sá annar safír, hinn þriðji calcedonius, fjórði smaragdus,

20 fimmti sardonichus, sjötti sardis, sjöundi chrisolitus, áttandi berillus, níundi topasius, tíundi chrisophras, ellefti hyacinthus, tólfti ametýst.

21 Og þau tólf hliðin voru tólf perlur og sérhvert hliðið var af sérhverri perlunni. Og strætin borgarinnar voru skíragull so sem gegnumskínandi gler.

22 Og eg sá þar ekkert musteri inni því að Drottinn Guð almáttugur er hennar musteri og lambið.

23 Og borgin þarf eigi sólar né tungls það þau lýsi í henni því að

Guðs bjartleiki upplýsir hana og ljós hennar er lambið.

24 Og þær þjóðir sem hólpnar verða ganga í því sama ljósi og konungar á jörðu munu innflytja sína dýrð í þá hina sömu.

25 Og hennar hlið verða ekki um daginn afturlukt því að þar man engin nótt vera.

26 Og ekkert saurugt og svívirðilegt né lygn man þar innganga utan þeir sem skrifaðir eru á lífsbókinni lambsins.

22

1 Og hann sýndi mér hreint vatnsfall lifanda vatns, so skært sem kristall,

framfljótandi af stóli Guðs og lambsins mitt á hennar stræti.

2 Og báðumegin vatsins stóð lífsins tré og það bar tólfháttaðan ávöxt og færði sinn ávöxt á sérhverjum mánaði og laufblöð trésins dugðu til heilsubótar þjóðanna.

3 Og þar man ekkert bölvanlegt meir vera og stóll Guðs og lambsins mun þar inni vera og hans þjónar munu honum þjóna

4 og hans andlit sjá og hans nafn man í þeirra ennum vera.

5 Og eigi mun þar nótt vera og eigi við þurfa nokkurar lýsingar eður ljóss sólar því að Guð Drottinn mun sjálfur lýsa þeim og þeir munu ríkja um aldir og að eilífu.

6 Og hann sagði til mín: „Þessi orð eru traust og sönn. Og Drottinn Guð heilagra spámanna hefur sent sinn engil til að kunngjöra sínum þjónum hvað snarlega hlýtur að ske.

7 Sjáið, eg kem snart. Sæll er sá sem varðveitir orðin spádómsins í þessari bók.

8 Og eg em Jóhannes sem þetta séð og heyrt hefur. Og þá eg hafða það heyrt og séð féll eg fram að tilbiðja fyrir fætur engilsins þess mér sýndi þetta.

9 Og hann sagði til mín: „Gæt að að þú gjör eigi þetta því að eg em þinn samþjón og þinna bræðra, spámannanna, og þeirra sem

varðveita orð þessarar bókar. Tilbið þú Guð.“

10 Og hann segir til mín: „Innsigla ekki orð spádómsins í þessari bók því að tíminn er í nánd.

11 Hver skaðsamur er sá sé skaðsamur, hver óhreinn er sá sé óhreinn en hver réttvís er sá verði enn réttvísari og hver heilagur er sá verði enn heilagri.

12 Og sjáðu, eg kem snarlega og mín verðlaun meður mér að eg gjaldi hverjum sem einum eftir sínum verkum.

13 Eg em A og Ö, upphaf og endir, fyrstur og síðastur.

14 Sælir eru þeir sem hans boðorð varðveita upp á það að þeirra magt sé á lífstrénu og um hliðin inngangi í borgina.

15 Því að þar fyrir utan eru hundarnir, fjölkynngismenn og saurlifnaðar og manndráparar og skúrgoðadýrkendur og allir þeir sem elska og gjöra lygina.

16 Eg, Jesús, útsendi minn engil að hann vitnaði yður þetta í samkundunum. Eg em rót og kyn Davíðs, skær morgunstjarna.“

17 Og andinn og brúðurinm sögðu: „Kom.“ Og hver eð heyrir sá segi: „Kom.“ Og hver hann þyrstir sá komi og hver að vill sá meðtaki vatnið lífsins frjálslega.

18 En eg vitna öllum þeim sem heyra orð spádómsins þessarar bókar að ef einhver setur þar nokkuð til þá mun Guð til setja yfir hann allar plágur sem skrifaðar eru í þessari bók.

19 Og ef einhver tekur þar nokkuð í frá út af orðum bókarinnar þessarar spásögu þá mun Guð afmá hans deild af lífsbókinni og af hinni heilögu borg og af því sem í þessari bók skrifað er.

20 Þetta segir sá sem þessu ber vitni: „Já, eg kem snarlega.“ Amen. Já, kom þú Drottinn Jesús.

21 Náð vors Drottins Jesú Krists sé með yður öllum.

AMEN *Endir hins nýja testament*